ދިވެހި ބަސް

ދަރުސުގެ ތަފްޞީލް ހޯދުން

ފުރަތަމަ ބަހުގެ ދަރިވަރުން

ތައްޔާރުކުރި: ދިވެހި ބަހާއި ލިޓްރަޗާ ދިރާސާ ދިވެހިރާއްޖެ

ދިވެހިބަހުގެ ތާރީޚް ހިސްޓަރީ ހަފްތާ
ފ.ގެ - ދިވެހިރާއްޖެ

بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިބަހުގެ ދާދި ތަފާތުތަކުގެ ގޮތް

ލ.ގ.ރ،

ދިވެހިރާއްޖެ

ދިވެހިބަހުގެ ދާދި ތަފާތުތަކުގެ ގޮތް

الْحَمدُ لِلَّهِ الْعليمِ الْحكيمِ، العليِّ العظيم، خلقَ كلَّ شَيءٍ فَقَدَّره تَقديرًا، وأحكمَ شرائعه ببالغِ حكمتهِ بيانًا للخلقِ وتبصيْرًا، وأشهد أن لاَ إِله إلاَّ اللَّهُ وحده لا شريك له، وأشهد أن مُحمدًا عبده ورسوله البَشيْرُ النذيرُ، صلى اللَّهُ عليه وعلى آله الطَّيِّبِيْنَ الطَّاهِرِيْنَ، وارضَ اللهم عن سَادَاتنا أَبِي بكرٍ، وعمرَ، وعثمانَ، وعلى، وعن جَمِيع الصحابة والتابعيْن لَهُم بإحسان إِلَى يَومِ الدِّين، وبعد:

ދިވެހިބަހުގެ ދާދި ތަފާތުތަކުގެ ގޮތް، اللَّهُ مَنْ مَعْنَاهُ ކަލާނގެ. ދިވެހިބަހުގެ ތަފާތުތަކުގެ ގޮތް، ދިވެހިބަހުގެ ވާހަކަ ދައްކާ ގޮތް ކަމުގައި ވާތީ. ދ ތަފާތުވާ ގޮތް ދިވެހިބަހުގެ ތަފާތުތަކެއް ކަމަށް. ދިވެހިބަހުގެ ތަފާތުތަކުގެ ގޮތް

ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

بسم الله الرحمن الرحيم

ﷺ

ﷺ
ﷺ

اَلْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يُفَقِّهُ فِي دِيْنِهِ لِمَنْ أَرَادَبِهِ خَيْراً، وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى مُحَمَّدٍ الْمَبْعُوثِ رَحْمَةً لِلْعالَمِيْنَ، الَّذِى أَنَارَ اللَّهُ بِهِ طَرِيْقَ الْوُصُولِ إِلَيْهِ، وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ الَّذِيْنَ بَاعُوا أَنْفُسَهُم لِتَبْلِيغِ الإِسْلاَمِ. وَبَعْدُ:

ﷺ ﷺ ﷺ

ﭘﯛﺷﯩﮓ. ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﺘﯩﻜﻰ ﻫﻪﻗﯩﻘﻰ ﺩﯨﻨﻰ ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﺘﯘﺭ. ﴿ إِنَّ ٱلدِّينَ عِندَ ٱللَّهِ ٱلۡإِسۡلَٰمُۗ ﴾[1] ﺩﻩﻳﯩﺪﯗ: ''ﺭﻩﺣﯩﻤﻠﯩﻖ ﺋﺎﻟﻼﻫﯘ ﺑﯩﺰﮔﻪ ﭘﻪﻗەﺗﻠﯩﻚ ﭘﻪﻗەﺗﻨﻰ ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﺘﯘﺭ.'' ﺩﻩﻳﺪﯘ ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯜﭼﯜﻥ ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﺘﯩﻦ ﺑﺎﺷﻘﺎ ﺩﯨﻨﻨﻰ ﺋﯩﺰﺩﻩﺵ ﻗﯩﻠﻐﯘﭼﻰ ﺋﯩﻜﻜﻰ ﻳﻮﻕ. ﴿ وَمَن يَبۡتَغِ غَيۡرَ ٱلۡإِسۡلَٰمِ دِينٗا فَلَن يُقۡبَلَ مِنۡهُ وَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴾[2] ﺩﻩﻳﯩﺪﯗ: ''ﭘﯛﺷﯩﻤﯩﺪﻯ ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﺘﯩﻦ ﺑﺎﺷﻘﺎ ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﻨﻰ (ﻗﻪﺑﯘﻝ ﻗﯩﻠﻤﺎﻳﺪﯘ!) ﻛﯚﺭﯛﺵ، ﺋﯘ ﭼﯜﺷﻜﯜﭼﻰ ﺑﯩﻬﺎﺭﯨﺴﻰ (ﺋﯘ ﻧﺎﺱ) ﺋﯚﺯﻯ ﺋﯜﭼﯜﻥ ﺋﯚﺯﻯ ﺋﯜﺗﻜﯜﺯﮔﻪﻥ ﺋﯩﺸﻨﻰ ﺋﯩﺰﺩﻩﻳﺪﯘ. ﻫﻪﺭ، ﻣﯘﻧﺎﻓﯩﻘﻼﺭﻧﯩﯔ ﺋﯚﺯﻯ ﻛﯚﺭﯛﺵ، ﺋﯘﻟﺎﺭﻏﺎ ﺋﻪﻳﺒﻠﯩﻚ ﺑﻮﻟﻐﺎﻥ ﭼﯜﺷﻜﯜ ﻗﺎﺗﺎﺭﻟﯩﻖ ﺋﯩﺸﻼﺭﻧﻰ ﻗﯩﻠﻐﺎﻧﻠﯩﻘﻰ ﺋﯜﭼﯜﻥ ﺋﯩﺪﻯ.''

ﺋﺎﺷﯘﻧﺪﯘﻕ ﺋﯩﺒﺎﺩﻩﺗﻠﻪﺭﻧﻰ ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﺘﯩﻦ ﻫﺎﺳﯩﻼ ﺑﻮﻟﻐﺎﻧﻠﯩﻘﻰ ﺗﻮﻏﺮﯨﺴﻰﺪﺍ ﺋﺎﻳﺮﯨﻠﯩﺪﯗ. ﭼﯜﻧﻜﻰ ﺩﯨﻨﻨﻰ ﺋﯚﮔﻪﺗﻜﻪﻧﺪﻩ ﺋﺎﻧﺪﯨﻦ ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﻨﻰ ﻗﻮﺑﯘﻝ ﻗﯩﻠﻤﺎﻳﺪﯘ. ﺋﯘﻧﯩﯔﺪﯨﻦ ﺋﺎﻟﻼﻫﻨﻰ ﺋﯚﺯﻯ ﺑﯩﺮ، ﻫﻪﻣﻤﻪ ﭘﻪﻳﻐﻪﻣﺒﻪﺭﻟﻪﺭ ﻫﻪﻣﺪﻩ ﺋﯘﻟﻐﺎﻥ ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﻨﻰ ﺗﻮﻏﺮﺍ ﺗﻮﻏﺮﻯ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺑﻮﻟﺴﺎ، ﻫﻪﻣﺪﻩ ﺋﯘﻟﻐﺎﻥ ﺑﻮﻟﯩﺪﯗ. ﺋﻪﻣﻤﺎ ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﻨﻰ ﻗﻮﺑﯘﻝ ﻗﯩﻠﻤﺎﻳﺪﯘ.

ٱللَّهُ ﻣﯘﺑﺎﺭﻩﻙ ﺋﯩﺒﺎﺩﻩﺗﻠﻪﺭﻧﻰ ﺋﺎﮔﺎﻫﻼﻧﺪﯘﺭﯨﺪﯗ. ﴿ وَمَا كَانَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ لِيَنفِرُواْ كَآفَّةٗۚ فَلَوۡلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرۡقَةٖ مِّنۡهُمۡ طَآئِفَةٞ لِّيَتَفَقَّهُواْ فِي ٱلدِّينِ وَلِيُنذِرُواْ قَوۡمَهُمۡ إِذَا رَجَعُوٓاْ إِلَيۡهِمۡ لَعَلَّهُمۡ يَحۡذَرُونَ ﴾[3] ﺩﻩﻳﯩﺪﯗ: ''ﻫﻪﺭ ﻫﯩﺴﯩﺎﺗﺘﯩﻦ ﺋﯩﺒﺎﺭﻩﺕ ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﻨﻰ ﺋﯚﮔﻪﺗﻜﻪﻧﺪﻩ ﺋﯘﻟﺎﺭﻧﯩﯔ ﺩﯨﻨﻰ ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﻨﻰ ﺗﻮﻏﺮﺍ ﺗﻮﻏﺮﻯ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺑﻮﻟﺴﺎ ﻫﻪﻣﺪﻩ ﺋﯘﻟﺎﺭﻧﯩﯔ ﺋﯩﭽﯩﺪﯨﻦ ﺋﯩﺴﻼﯞﯨﻴﻪﺗﻨﻰ ﺋﯚﮔﻪﺗﻜﻪﻧﻠﻪﺭ ﺋﯜﭼﯜﻥ ﻗﻪﺑﯩﻠﯩﺴﯩﺪﻯﻦ ﺋﯩﺒﺎﺭﻩﺕ

ﷺ ﷺ ﷺ

ދ ؤ ؤ ؤ

ކުށްވެރިވާނެ ހިންގަވާފައުންނެވެ.

ހަފްތާއެއްކުރިން ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލްވެރިން، ތިންގަނޑުގައި ބަލަހައްޓަވާ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ކައުންސިލްގެ ހާލަތު ހިނގާ ގޮތާ ގުޅިގެން ކައުންސިލްގެ ރައީސް ކ. ތިނަދޫ ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލްވެރިން ކ. ތިނަދޫ ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލްވެރިންނަށް ލިޔުމެއް ފޮނުވާފައިވާ ކަމަށް ވަނީ ކ. ތިނަދޫ ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލްވެރިންގެ (ފަ/8) ވަނަ ދައުރުގެ ފުރިހަމަ ކައުންސިލްގެ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ކައުންސިލްގެ ރައީސް ކ. ތިނަދޫ ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލްވެރިންނަށް ލިޔުމެއް ފޮނުވާފައެވެ.

ހަތްވަނަ ބަލަހައްޓާ ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލްވެރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ކައުންސިލްގެ ރައީސް ކ. ތިނަދޫ ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލްވެރިންނަށް ލިޔުމެއް ފޮނުވާ ގޮތަށް ވަނީ، ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލްވެރިންގެ ވަކި ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ކައުންސިލްގެ ރައީސް ކ. ތިނަދޫ ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލްވެރިންނަށް ލިޔުމެއް ފޮނުވާ ގޮތަށް ވަނީ، ''ކައުންސިލްގެ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ކައުންސިލްގެ ރައީސް ކ. ތިނަދޫ ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލްވެރިންނަށް ލިޔުމެއް ފޮނުވާ ގޮތަށް ވަނީ، ކައުންސިލްގެ ކައުންސިލްވެރިންގެ ވަކި

ތަކުލީފުކުރާ ތަނެއް ތަކެއްޗާއި ގުޅިގެން ކަނޑައެޅިފައި ހުންނަ ގޮތް ދައްކާ ބަޔަކު، ދަތުރުކުރާ ތަނެއް ކަނޑައެޅުމުގައި ގެންގުޅުން ދަށްވާ ބަޔަކު ކަމަށާ ދެކޮޅަށް **ދަލީލު:** ދެކަރާ ކަމަށްވާ، ބައެއް ކިތާބުތަކުގައި (ފުލުހުންނެވެ) ދެކަރާ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ހުންނާތީ.

ދަންނަވަންޏެއް، ކަނޑައެޅިފައިވާ ދަށުގައި ހުންނަ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ބަލަހައްޓާ ބަޔަކު ކަމަށާ، ދެކަރާ ކަމަށް ބަޔާންކުރާ ބަޔަކު ކަމަށާ، ދެބަޔަކު ދެމެދު ހުރި ތަފާތު ކަމަށް ބަލާ ބަޔަކު ކަމަށާ، ވަކި ގޮތަކަށް ބަލަހައްޓާ ބަޔަކު ކަމަށް ބަލާ ބަޔަކު ކަމަށާ (ކޮށްފައި 159ގައި) ވާ ގޮތަށް ބަލަހައްޓާ ބަޔަކު، ދަތުރުކުރާ ތަނެއް ތަކެއްޗާއި ގުޅިގެން ދެކޮޅަށް (ކޮށްފައި 162ގައި) ވާ ގޮތަށް ބަލަހައްޓާ ބަޔަކު ކަމަށް ބަލާ ބަޔަކު ކަމަށާ ދެކަރާ ކަމަށް ބަލާ ބަޔަކު ކަމަށާ ދެބަޔަކު ދެމެދު ހުރި ތަފާތ

ﷺ ﷺ ﷺ

ދިވެހި ފަތުރުވެރިން

ތާރީޚުގައި ފަތުރުވެރިކަމާ ގުޅިގެން ''ހިސްނަންދާ'' ގޮތުގައި ބޭނުންކުރާ ދަނޑުވަރު 1335 ހިޖުރީ 1915 ވަނަ ހަދާ ހިސާބުގެ.

ދުވަސްވަރުގެ ދަތުރުތަކުގައި ކަނޑުމަތީ ދަތުރުކުރާ ފަރާތްތަކަށް ''ދަނޑުވެރިން'' ކިޔާ ގޮތުގައި ބަލާ ހިސާބުގެ. ދެން ދަނޑުވެރިން ބޭނުންކުރާ ދަނޑުގެ ބާވަތް، ތާރީޚުގައި ދިވެހި ފަތުރުވެރިން ބޭނުންކުރި ދަނޑުގެ ބާވަތްތަކާ ގުޅިގެން ބަލާ ހިސާބުގެ. ތާރީޚުގައި ﷺ ގެ ކާލަށް ފަހު ދަނޑުވެރިން ބޭނުންކުރި ދަނޑުގެ ބާވަތް ބަލާ ހިސާބުގެ. ފަތުރުވެރިކަމާ ގުޅިގެން ދިވެހި ބަސް ބޭނުންކުރާ ގޮތާ ގުޅިގެން ބަލާ ހިސާބުގެ. ދަނޑުވެރިންގެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަނޑުވެރިންގެ ދަތުރުތަކުގައި ބޭނުންކުރާ ބަސް ބަލާ ހިސާބުގެ. ދަނޑުވެރިންގެ ދަތުރުތަކުގައި ބޭނުންކުރާ ބަސް 19 ވަނަ ސަދީގުގެ ފަހުން ދަނޑުވެރިންގެ ދަތުރުތަކުގައި ބޭނުންކުރާ ބަސް ބަލާ ހިސާބުގެ. ދެން ދަނޑުވެރިންގެ ދަތުރުތަކުގައި ބޭނުންކުރާ ބަސް ބަލާ ހިސާބުގެ.

ތާރީޚުގައި ވަނަވަރު ހިސާބުގައި ދަތުރުވެރިކަމާ ގުޅިގެން ބަދަލުތަކެއް ގެނެސްފައިވާ ގޮތް ބަލާ ހިސާބުގެ. ދެން 1947 ވަނަ ވަނަވަރު ތާރީޚުގައި ދަނޑުވެރިކަމާ ގުޅިގެން ބަދަލުތަކެއް ގެނެސްފައިވާ ގޮތް، ވަނަވަރު ތާރީޚުގައި ބަދަލުތަކެއް ގެނެސްފައިވާ ގޮތް ބަލާ ހިސާބުގެ.

ވަނަވަރުގެ ކުރިން ދަނޑުވެރިންގެ ދަތުރުތަކުގައި ބޭނުންކުރި ދަނޑުގެ ބާވަތްތަކާ ގުޅިގެން ބަލާ ހިސާބުގެ. ދެން ދަނޑުވެރިންގެ ދަތުރުތަކުގައި ބޭނުންކުރި ދަނޑުގެ ބާވަތްތަކާ ގުޅިގެން ބަލާ ހިސާބުގެ.

ދެކެވޭ ''ދިވެހިންނާއި ދިވެހި'' ކުރަމަ ފަސްވިދ ތާއަށް ހަމަވެ ގެންދާ
ގަޑިއަށް ވަގުތުވ.

ތާއީދުގެ ގޮތުގައ ކަނ ކަންކަމ ކުރ ދިވެހިންނ، ދިވެހި
ފަސްވިހ ކުރ ''ކަލ ދިވެހ'' ފަދ ގ ކަންކަ ކ ކ ކ
ކ ކ ކ ''ދ ދ ކ ކ ކ ''ދ ކ ކ ''
ދ ކ ކ ކ ކ ކ ''ކ ކ ކ ''
ދ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ކ
ކ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ކ

ވުޔަކަށް ތަމްރީނުކުރަނީ ދިވެހި ފަންނުވެރިންގެ ވަކި ގްރޫޕެއް ނޫނެވެ. ތިމާވެއްޓެންވެ ތަކުރާރުކުރާ ހުރިހާ ކަމެއްގައި ފަންނުވެރިކަމެއް ހުރިހާ ވަގުތެއްގައި ހުންނަ ކަމެއް ނޫނެވެ. ކަލޭގެ ތިބާ ދަންނަ ކަމުގައި ދައްކާ ދިރާސާ ކުރާ ކަމުގައި ދައްކާ ކަންކަމުގައި ކަލޭ ދަންނަ ކަންކަމުގައި ކަލޭ ދަންނަ ކަމުގައި ދައްކާ

8- الْعَقَائِدُ الإِسْلاَمِيَّة.

9- إِسْلاَمُنَا.

ﭽﯩﺌﻰﻤﻪﻜﻪﺭﻪﺗﻪﻓﯘﺴﯘ ﺋﯘﻣﯘﻣﻪ ﺗﯜﻣﯘﺭﻟﻪﺭ ﺋﯘﻣﯘﺗﻨﯘﻣ ﺧﻪﻗﻪﻟﻪﮔﻪﺭﻟﻪﺭﺗﻪ ﺧﯩﺰﻣﻪﺗﻰ ﺩﯗﻧﻴﺎﺩﻩ ﻫﻪﺳﯩﻠﻪﺗﻪﻣﻪﻥ ﺑﻪﻣﻪﺳﺘﯘﺭﻟﯩﻘﯘﺳﯘ ﻳﯩﺮﺗﯩﺌﯘ.

ﺋﯩﺴﻼﻡ ﻫﻪﻛﯩﺮﻛﻰ، ﺋﯩﺠﺘﯩﻤﺎﺋﯩﺴﺘﯩﻜ ﺗﯜﺯﯛﻣﻠﻪﺭ 86 ﻫﻪﺭﻩﻓﺘﯩﻜﻰ، 23 ﺯﯛﻟﻘﺎﺋﯩﺪﻩ 1420، 27 ﺋﯘﻳﯘﺷﻘﺎ 2000 ﻭﻩ ﻫﯩﻨﺪﯨﺴﺘﺎﻧﺪﺍ ﻧﻪﺷﺮ ﻗﯩﻠﯩﻨﺪﻯ ﻭﻩ ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯩﺌﺘﯩﺒﺎﺭﻯ ﺑﯩﻠﻪﻥ ﺋﯘﻟﯘﻏﻠﯩﻨﯩﺪﻯ.

ﺗﻪﻗﺒﻪﻝ ﷲ ﺩﻩﭖ ﺋﯩﺸﻠﻪﺷﻜﻪ ﺑﻪﺭﮔﻪﻥ ﺋﯩﺨﻼﺻﻠﯩﺮﯨﻨﻰ ﺋﯘﻟﻐﺎﻳﺘﯩﺪﯗ. ﺁﻣﯩﻦ!

ﺋﻪﺳﻪﺭﮔﻪ ﺋﺎﻟﻐﺎﻥ ﻣﯩﺌﻪﺭﯨﺪﯨﻦ ﺋﺎﻟﻐﺎﻥ ﺳﯘﺭﯨﺘﯩﻤﯩﺰ.

http://ar.wikipedia.org/wiki

http://www.ikhwanwiki.com

ތަމްރީނުދޭ ތަކުލީފުތަކާ ބަލައިގެންނެވެ
ދީނުގެ ފަތުވެރިކަމާ ހިނގާނެ

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ.

ﷲ ވަކިކޮށްދެއްވި ބަސްފުޅު. ﴿وَمَا كَانَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُواْ كَآفَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَآئِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُواْ فِى ٱلدِّينِ وَلِيُنذِرُواْ قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوٓاْ إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾[1] ފާނަށް: ''ތަނެއް ހުންނަ ހިސާބަށް ހަމަ ހުރިހާ ދަރިވަރުން ގޮސް، ދީނުގެ ތަފާތު ދާއިރާތަކުގައި ދަސްކުރާ ތަކެއް ދަސްކޮށް ގެންނަ ގޮތަށް ހަމަ ހުރިހާ ދަރިވަރުން ދަސްކުރާ ތަކެއް ދަސްކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ދޭ ކަމެއް ކަމަށް ވާނެ. ފަހެ، ހުންނަ ހިސާބުގެ ތެދުވެރިކަން ބަލައި ގަތުމަށް ދަރިވަރުން ދަސްކުރާ ތަކެއް ދަސްކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ދޭ ކަމެއް ކަމަށް ވާނެ. (ތިން) ހުންނަ ހިސާބުގެ ތެދުވެރިކަން ބަލައި ގަތުމަށް ދަރިވަރުން ދަސްކުރާ ތަކެއް ދަސްކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ދޭ ކަމެއް ކަމަށް ވާނެ. ދަރިވަރުން ދަސްކުރާ ތަކެއް ދަސްކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ދޭ ކަމެއް ކަމަށް ވާނެ. (ތިން) ހުންނަ ހިސާބުގެ ތެދުވެރިކަން ބަލައި ގަތުމަށް ދަރިވަރުން ދަސްކުރާ ތަކެއް ދަސްކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ދޭ ކަމެއް ކަމަށް ވާނެ. (ތިން) ހުންނަ ހިސާބުގެ ތެދުވެރިކަން ބަލައި ގަތުމަށް ދަރިވަރުން ދަސްކުރާ ތަކެއް ދަސްކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ދޭ ކަމެއް ކަމަށް ވާނެ.''

ތެދުވެރި ސަޙާބީ ރަޟިޔަ ﷲ ޢަ، ﷺ ބަދަލުވެ، ﷺ ގެ ބަސްފުޅު ތެދުވެރިކަމާ ގުޅިގެން ދަސްކުރާ ތަކެއް ދަސްކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ދޭ ކަމެއް ކަމަށް ވާ ކަމަށް، ﷺ ގެ ބަސްފުޅު ދަސްކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ދޭ ކަމެއް ކަމަށް ވާ ކަމަށް

ﷺ ﷺ ﷺ

ﯩﻮﻣﻮﻧﻰﻟﻪ ﺋﻪﻛﺴﻰﺯ ﺋﻪﻣﻪﺱ.[1]

ﺋﻪﻟﻼﻫﻨﻰ ﺋﻪﻳﺘﻰﺵﻘﺎ ﺋﻪﻣﻪﺱ

ﷺ ﷺ ﷺ

بسم الله الرحمن الرحيم

ތަމްސީލުގެ ތަންތަނުގައި ފާހަގަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ، وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الأَوَّلِيْنَ وَالآخِرِينَ، وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ، وَمَن اهْتَدَى بِهَدْيِهِ إِلَى يَومِ الدِّين. أَمَّابَعْدُ:

ތަމްސީލު ދަންނަނީ. ހިތް ހިނގާ ފަދައިން ފެންނަ ކަންތައްތަކާ، ކިޔާ ގޮތަށް، ކަނޑައެޅިގެން ނުވަތަ ކަނޑައެޅިގެން ނޫން ގޮތުގައި ކުރާ ކަންތައްތަކަށް ބުނެދެވޭ ނަމެވެ.[1]

ދުނިޔެއިން ބަލާއިރު ތަމްސީލު ތަންތަނުގައި ކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ބައެއް ކަންތައްތަކަށް ދެކެވޭ ގޮތަކީ ކަންތައްތަކުގެ ދަށުން ދާ ކަންތައްތަކެއް ކަމަށް ދެކެ، ކަންތައްތަކުގެ ދަށުން ދާ ކަންތައްތަކަށް ދެކެ

ތަނަވަސް ދުނިޔެއަށް ފެނުނު ފަހުން ދެވަނަ ދުވަހު ކަލާނގެ ވިދާޅުވީ ކަލާނގެ ކަންކަމުގެ ތެދުވެރިކަމާ ދެކޮޅަށް ދަ ކަލާނގެ ކަންކަމުގެ ތެދުވެރިކަމާ ދެކޮޅަށް ދަ ﷺ

ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

ﻣﺴﻮﮔﺮ ﻣﺮﺳﻮﻣﻮﻧﻰ ﺳﻮﺩﻭﺧﻮﻧﺘﺮ

ﻣﺴﻮﮔﺮ ﻣﺮﺳﻮﻣﻮﻳ، ﻫﻨﺮﺳﺮﻧﺮ ﻣﻤﺴﻮﺧﺮﺳﻰ ﻣﺮﺳﻮﻣﻮﻧﻮﻣﻤﺮﺳ، ﻭﻣﻬﻤﻤﻨﺮ ﺷﺮﻭﻤﻰ ﻭﻣ ﻳﮓﺴﻤﻨﺮ ﺩﻣﺮﻣﺮﻧﺮﻭ، ﻫﺮﺷﺮﻭﻧﻮﻣﻮﮔ ﻣﺮﺳﻮﻣﻮﻧﻮﻫﺮﺷﺮﻭ. ﻫﻨﮓﺮﮔﻮﻧﺮ ﻣﺴﻮﮔﺮ ﻣﺮﺳﻮﻣﻮﻳ، ﻗﺮﺳﺮﻫﮓﻤ ﻫﻨﮓﺴﻰﻤ ﮔﻮﻤﻤ ﻫﻨﻬﻨﻮﻫ ﷺ ﻣﻤﺴﻮﻣﻤﺮﺳ ﻧﺴﺮﻤﻮﻤﻮﺩﻤﺮﺳ ﮔﺮﺳﺮﻫﺮﺳ، ﻫﻨﻬﻤ، ﻧﺮﮓﻤﻮﻫﻮﺩﻤﺮﺳﮔﺮﺳﺮﻫﺮﺳ، ﻫﺮﺷﺮﻤﻤ ﺩﻣﺴﻮﻤﻮﻧﺮﺳﻤﮔﻤ، ﻫﻨﺮﺷﺮﻤﻤ ﻳﮓﺴﻤﻨﺮﺳﻮﮔ ﻫﻨﺮﺷﺮﻭﻧﻮﺳﺮﮔ ﻣﺮﺳﻮﻣﻮﻧﻮﻫ. ﻣﻨﻤﺮﻭ ﷲ ﻭﻣﺮﻧﻮﻣﻮﮔﻮﻤﻮﻫ. ﴿ تَبَارَكَ ٱلَّذِى نَزَّلَ ٱلْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِۦ لِيَكُونَ لِلْعَٰلَمِينَ نَذِيرًا ﴾[1] ﮔﺴﻤﻤ: "ﻫﮓﻮﺩﻭﻤﻨﺮ ﻫﺮﺳﮔﺮﻧﺮﻧﻮﻫﮓ ﷺﻨﻮﻤﺮﻧ ﻨﻮﺩﻮﻤﻮﺩﻤﺮﺳ، ﻫﻨﻨﻮﮔﺮﺳﻰ ﻫﻮﻨﻤﺮﺳﻮﻫﻮﻤﻮﻫﻮﻤ ﻨﻮﮔﺮﺳﻰ، ﺩﻭﻣﻮﻣﻮﻫﻮﻫﻮﻣﻮﻫﻮ."

ﻫﻨﺮﺷﺮ ﻫﻤﻮﻫﻮﻩﻮﻤ ﻭﻣﺮﻧﻮﻣﻮﮔﻮﻤﻮﻫﻮ. ﴿ وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا كَآفَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ﴾[2] ﮔﺴﻤﻤ: "ﻫﮓﻮﻣﻮﻨﻮﺩﻰ ﺯﻮﻫﻨﻮﻫﻮﮔ ﷺﻨﻮﻤﺮﻧ ﻨﻮﺩﻮﻫﻤﻤﻤ، ﻣﻮﺩﻮﻣﻮﻨﻮﻨﻮﮔﺴﻰ، ﻫﺮﺷﺮﻤﻤ ﺩﻣﺴﻮﻤﻮﻨﻮﮔﺴﻰ ﮔﻮﻤﻮﻨﻮﺳ ﻨﻮﮓﻰﮔﻮﺳ ﻫﻨﮓﻮﻣﻮﻫﻮﻩﻮﻤ."

ﻫﻨﺮﺷﻤﻤﻤﻮﻫﻮﻩﻮﻤﻮﻫﻮ. ﴿ قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۖ فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ٱلنَّبِىِّ ٱلْأُمِّىِّ ٱلَّذِى يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَكَلِمَٰتِهِۦ وَٱتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴾[3] ﮔﺴﻤﻤ:

---

[1] سورة الفرقان: 1

[2] سورة سبأ: 28

[3] سورة الأعراف: 158

''ކަނޑުގައި ވިއްޔަސް! ކިބައިން ކަނޑުގައި! ހަމަކަށަވަރުން، ތިމަންގެ ކަލާނގެ، ތިމަންގެ ރަސްގެފާނު اللَّهُ ފުރަތަމަ ދަރަނި ކަނޑާ ދިމާ ކުރިއަށް. ތިމަންގެ ކަލާނގެ ދެކެ ދެ ކަލާނގެ ނެތް. ތިމަންގެ ކަލާނގެ ދެކެ ދެ ކަލާނގެ ނެތް. ދެކެ، اللَّهُمَّ ربنا ونبينا ومولانا ﷺ ކަލާނގެ ދެކެ ދެ ކަލާނގެ ނެތް ތިމަންގެ ރަސްގެފާނު ކަލާނގެ ދެކެ ދެ ކަލާނގެ ނެތް! ތިމަންގެ ކަލާނގެ، اللَّهُ ތިމަންގެ ކަލާނގެ ހަމަ ކަލާނގެ ކަނޑާ ދިމާ ތިމަންގެ ކަލާނގެ ދެކެ ދެ ކަލާނގެ ނެތް. ތިމަ ތިމަންގެ ކަލާނގެ، ތިމަންގެ ކަލާނގެ ކަނޑާ ދިމާ ކަނޑާ ދިމާ ކަލާނގެ ދެކެ ދެ ކަލާނގެ ނެތް! (ތިން) ތިމަންގެ ކަލާނގެ ކަނޑާ ދިމާ ކަލާނގެ ދެކެ ދެ ކަލާނގެ ނެތް.''

ثُمَّ بَعَثَنِي ﷺ بِرِسَالَةٍ إِلَى قَوْمِهِ خَاصَّةً وَبُعِثْتُ إِلَى كُلِّ أَحْمَرَ وَأَسْوَدَ." (رَوَاهُ مُسْلِمٌ[1]) ދެން: ''(ތިމަންގެ ކަލާނގެ ކަނޑާ ދިމާ ކަލާނގެ ދެކެ ދެ ކަލާނގެ ނެތް) ކަލާނގެ ތިމަ ތިމަންގެ ކަލާނގެ ކަނޑާ ދިމާ، ތި ތިމަންގެ ކަލާނގެ ކަނޑާ ދިމާ ކަލާނގެ ދެކެ ދެ ކަލާނގެ ނެތް. ތިމަންގެ ކަލާނގެ ތިމަންގެ ކަލާނގެ ކަނޑާ ދިމާ ކަލާނގެ ދެކެ ދެ ކަލާނގެ ނެތް، ކަލާނގެ ކަނޑާ ދިމާ ކަލާނގެ ދެކެ ދެ ކަލާނގެ ނެތް. (ތިން: ތިމަންގެ ކަލާނގެ ތިމަ ތިމަންގެ ކަލާނގެ ދެކެ ދެ ކަލާނގެ ނެތް.)''

ތިމަ ތިމަ ތިމަ

ތަކުލީފް ކުރުމުގެ ގޮތުގައި. ﴿ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفۡسًا إِلَّا وُسۡعَهَاۚ ﴾[1] ފުރާނަ: ''اللَّهُ، ތެދުވެސް ދެކެވޭ ބަޔަކަށް، ނ ކަލާނގެ ކަލާ ބަޔަކަށް ކަންކަމެއް ކުރުން ތަކުލީފް ކުރާ ކަމެއް.''

ތެދުން ފާހަގަކުރުމުގެ ގޮތުގައި. ﴿ يُرِيدُ ٱللَّهُ بِكُمُ ٱلۡيُسۡرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ ٱلۡعُسۡرَ ﴾[2] ފުރާނަ: ''اللَّهُ، ތިމަންނާއަށް ފުރިހަމަ ކަމެއް ދެއްވަން ބޭނުންވެ ތިބެއެވެ. ތަނާ ދަރި ތަކެއް ތިމަންނާއަށް ލިބުމަށް ބޭނުންވެ ތިބެއެވެ.''

ތެދުން ފާހަގަކުރުމުގެ ދަށުން. ﴿ وَمَا جَعَلَ عَلَيۡكُمۡ فِي ٱلدِّينِ مِنۡ حَرَجٖۚ ﴾[3] ފުރާނަ: ''ތަނާ ދީނުގައި ފުރިހަމަ ކަމެއް ތިމަންނާ ކަމުގައި ކަލާނގެ ކަލާ ދީނުގައި ކަންކަމެއް ކުރުން.''

ނ ކަލާނގެ ކަލާ اللَّهُ ތެދުވެ ތިބެ ތަނާ ތަކުލީފް ކުރުމުގެ ގޮތުގައި. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: {إِنَّ هَذَا الدِّينَ يُسْرٌ، وَلَنْ يُشَادَّ الدِّينَ أَحَدٌ إِلاَّ غَلَبَهُ.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَ النَّسَائِيُّ، وَالْبَيْهَقِيُّ، وَابْنُ حِبَّانَ)[4] ފުރާނަ: ''ﷺ ބަޔާންކުރެއްވި. [5] {رَحَبَرَوَمْ، حِ ڤِرَبِ، ژُرِوَسَّرَ ڤِرِشَبَثْ. ﻫَﻫُوسْ حِرَبْ ڤِرِشْ بَسْبَدْوَبِ رَمْبَبِرَسْ ﻫِنْوِﻫَّمْبْ بَثْﻫَبَدْوَبِ ڤِرِشْ ﻫُسرَبْ ﻫَﻫُوَرِﻫَّمْبْ (ﻫَرْشَّرَشْ!) ﻫ حِرَبَسْ ڤِرِشْ ﻫُسرَبْ ﻫَﻫُوَرِﻫَّمْبْ

---

[1] سورة البقرة: 286

[2] سورة البقرة: 185

[3] سورة الْحج: 78

[4] الْبخارى، كتاب الإِيْمان، باب الدين يسر، برقم: 39 (29/1) ، وَ النسائى فِى السنن الكبْرَى، كتاب الإِيْمان، باب الدين يسر، برقم: 5049 (498,496/4) ، وَالْبَيْهَقِيُّ فِى السنن الكبْرَى، كتاب الصلاة، باب الْقَصْدِ فِى الْعِبَادَةِ وَالْجَهْدِ فِى الْمُدَاوَمَةِ، برقم: 4741 (27/3) ، وَ ابْن حبّان،كتاب البر والإحسان، باب ما جاء في الطاعات وثوابها، برقم: 351 (63/2)

[5] حِ بَرِڤِهْ بِرِوَّبْبَثْهْوِ ﷺ بَثْﻫَبَدْوَبِ سَرْبْ ﻫِرِﻫَّمْبْدْوَبَثْهَّرِ، بَرِڤِهْوَبْ ﻫِڤَّبَرْهْ ﻫِرِﻫَّمْبْدْوَبَثْهْوِ سَﻫَّرِڤْ ﷺ ﻫِرِﻫَّمْبْوَرِﻫَّوَ ثْ بْبَرَبَرْ ﻫِسَّبَرْهْ بْبَرَهْوَبِ، ﻫَرْﻫَّسِ، ﻫَّبَّرَبْ ''ﻫَوَّرْﻫَّوْرِﻫَّسَرِﻫْ...'' (سﻫ/43) بَﻫِ ﷺ بَرَبَ ڤَرَهْبَرَوَّرِﻫَّوَرِﻫَّبَثْ.

ﷺ.}"

ﷺ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {أَحَبُّ الدِّينِ إِلَى اللَّهِ الْحَنِيفِيَّةُ السَّمْحَةُ.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ مُعَلَّقًا،وَالطَّبَرَانِيُّ فِي وَالأَوسَطِ)[1] ﷺ: "ﷺ اللَّهُ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. ﷺ ﷺ ﷺ. ﷺ ﷺ ﷺ. {اللَّهُ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ތ ތަނަވަސް، ތަނ ތ ފަހަރުގައި ހަލާކުވާ ގޮތަށް، ދެކޮޅަށް ދަތުރުކުރުން، ދަތުރުގައި ހިނގާ ގޮތަށް ދަތުރުކުރުން ހިފަހައްޓާ ގޮތަށް ކަންކަން ކުރުން ކަމަށް ބުނާ ކަންތައް ފެންނަ ގޮތަށް ބަލައިގަތުން ފަދަ ކަންކަމެވެ.

3- **ކިޔާ ދެކޮޅަށް ތަނަވަސް ތަނ ތ ފަހަރުގައި ބުނާ ތަނ ތ ފަހަރު، ބަސް، ލިޔުން ތަފާތުވާ ގޮތަށް، ދެކޮޅަށް ދަތުރުކުރުން، ދަތުރުގައި ހިނގާ ގޮތަށް ކަންކަން ކުރުން، ދަތުރު ތަނަވަސްކުރާ ގޮތަށް ކަންކަން ކުރުން:**

ތ ތަނ ތ ފަހަރުގައި ދެކޮޅަށް ދ ތ ތަނަވަސް ތަނ ތ ފަހަރު ބުނާ ގޮތަށް، ހަގީގަތުގައި ތ ތަނ ތ ގޮތަށް ތ ތ ތ

ﷺ ﷺ ﷺ

ކަންތައްތަކާ ދެކޮޅަށް، ދަށަށް ގެންދާ ކަންތައްތަކުގެ. ފަދަ، ތަކުރާރުވާ ދާއިރު، ތަކުރާރުވާ ދާ ގޮތް، ތަކުރާރުވާ ދާ ގޮތަށް، ތަކުރާރުވާ ދާ ގޮތުގެ ދަށުން ކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން (ތަކުރާރުވާ!) ދިނުން ފަދަ ކަންތައްތަކެވެ، ހަދައި ތަކުރާރުވާ.“

ދީނުގެ ތަބުލީޣުގައި ބޭނުންވާ ގޮތް

ތަބުލީޣުގެ ތަކުރާރުވާ ބޭނުންވާ ގޮތަކީ، ކިޔައިދިނުމުގައި، ތަކުރާރުވާ ދާ ގޮތަށް، ތަކުރާރުވާ ދާ ގޮތަށް، ތަކުރާރުވާ ދާ ގޮތަށް ކަންތައްތައް ކުރުމުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅިގެން ދާ ގޮތެވެ. ތަކުރާރުވާ ދާ ގޮތަކީ ކ ދަރިވަރާ ބައްދަލުކުރާ ކަންތައްތަކުގައި ކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅިގެން ދާ ގޮތެވެ. ތަކުރާރުވާ ދާ ގޮތަށް ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅިގެން ދާ ގޮތަކީ، ތަކުރާރުވާ ދާ ގޮތަށް ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅިގެން ދާ ގޮތަށް

ﷺ ﴿ وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا رَحۡمَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴾ [1] ފުރިހަމަ ކުރުއްވައިފި. ''ތިބާ ދެކެ ދުނިޔެ ދަތުރުކުރާ ގޮތަކީ، ކަންކަމުގެ ތެދުވެރިކަމާ ދެކޮޅަށް ދަތުރުކުރާ ގޮތެއް.'' ފާހަނާ ﷺ ވިދާޅުވެއްޖެ ކަމަށް ވާހަކަ ދެއްކެވުނު. "يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا رَحْمَةٌ مُهْدَاةٌ." (رَوَاهُ الْحَاكِمُ)[2] ފާހަނާ: ''ތިބާ ވިސްނާލާށެވ! ދަތުރުކުރާ ވިސްނުންތަކާ ގުޅިގެން ދަތުރުކުރާ ގޮތަކީ ކަންކަމުގެ ތެދުވެރިކަމާ ދެކޮޅަށް ދަތުރުކުރާ ގޮތެއް ކަމަށްވާ ގޮތަށެވ.''[3]

ތިންވަނަ ބަހުގެ ތަފުސީލު

ތިންވަނަ ބަހަކީ، ތިންވަނަ ބަދަލު ތަކެއް ތަކުރާ ތިންވަނަ ބަދަލުގައި ތިބާ ކުރަން ބޭނުންވާ ކަންކަމުގެ ތެދުވެރިކަމާ ގުޅިގެން ދެކޮޅަށް ދަތުރުކުރާ ގޮތެވެ. ތަނެއް ތަކެއް ބަދަލުކުރާ ގޮތަށް ދަތުރުކުރާ ގޮތެވެ. ތަނެއް ތަކެއް ބަދަލުކުރާ ގޮތަށް ދަތުރުކުރާ ގޮތަކީ، ތިބާ ދަތުރުކުރާ ގޮތުގެ ތެދުވެރިކަމާ ދެކޮޅަށް ދަތުރުކުރާ ގޮތެވެ.

ތިންވަނަ ބަހުގެ ތަފުސީލުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތަކީ ކަންކަމުގެ ތެދުވެރިކަމާ ގުޅިގެން ދެކޮޅަށް ދަތުރުކުރާ ގޮތެއް ކަމަށް ﷺ ވިދާޅުވެ ފައިވާ ގޮތަށް ތިބާ ދަތުރުކުރާ ގޮތުގެ ތެދުވެރިކަމާ ދެކޮޅަށް ދަތުރުކުރާ ގޮތެވެ. ތިބާ ދަތުރުކުރާ ގޮތަކީ ﷺ ގެ ބަޔާންކުރުމުގެ ދެކޮޅަށް ދަތުރުކުރާ ގޮތެވެ. ތިބާ ދަތުރުކުރާ ގޮތަކީ، ﷺ ގެ ބަޔާންކުރުމުގެ ދެކޮޅަށް ދަތުރުކުރާ ގޮތެވެ. ﴿ وَمَا يَنطِقُ

---

[1] سورة الأنبياء: **107**

[2] الْمستدرك، كتاب الإيْمان، **100** (**83,82/1**)

[3] **ލަފްޒު:** ދިވެ ތަކުރާތަކުގެ ތެދުވެރިކަމާ ދެކޮޅަށް ދަތުރުކުރާ ތަކުރާތަކުގެ ތެދުވެރިކަމާ ދެކޮޅަށް، يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا دِينُ الْمُسْلِمِينَ، دِينُهُمُ الْقِيَامُ، الْمُسْلِمُ الْمُسْلِمُ، الْمُسْلِمُ الْمُسْلِمُ. (ދަތުރުގެ)

عَنِ ٱلۡهَوَىٰٓ إِنۡ هُوَ إِلَّا وَحۡيٞ يُوحَىٰ ﴾[1] ފަދަށް: ''ތިމަންގެ ނަފްސުގެ ތަރިންވެ ނުވާ ކަމެއް ކިޔައިދެނީ. ނަމަ ނަފްސުގެ ދެކޮޅަށް ތިމަންގެ ކިބައިން ދޭ ކަމެއް ކިޔައިދެނީ.''

ތެރެއިންނަށް، ތަކުރާރުކުރާ ކަންތައްތަކާ ދިގުދުރު ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ކަންކަމާ، ތަފާތު ގޮތްތަކުގެ ވާހަކަ ދަންނަވައިދެއެވެ. ދަ ﷺ ގެ ތެރެއިން ބޭނުންކުރެވުނު ވާހަކަ ދަންނަވާ ގޮތަށް ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކަންކަމާ ގުޅިގެން

ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަންކަމުގައި

2- ﷺ ﷺ ﷺ

ތަކުރާރުކުރުމުގެ ބޭނުންވާ ތަންތަނުގައި ބަލައިގަނެ ދެކޭ ކަމެއް ކަމުގައި ވާތީ، ތިމަންނާ ދެކެ ދެކެ ތިބެ ދެކެ ދެކެ ތިބެ ދެކެ ދެކެ ތިބެ

ﷺ) ﻣﯩﻨﻬﻪﺟﯩﺪﯨﺪﯨﻜﻰ ﺋﯩﺴﻼﻣﻐﺎ، ﻣﯩﻨﻬﻪﺟﯩﺪﯨﺪﯨﻜﻰ ﻛﯩﺸﻰﻟﻪﺭﮔﻪ ﺳﻪﺯﮔﯘﺩﻩﻙ.“

ﷲ ﺋﯘﻣﯘﻣﻰ ﻛﯩﺘﺎﺑﻨﻰ ﺋﯚﺯﮔﻪﺭﺗﻜﻪﻥ. ﴿ إِنَّ ٱلَّذِينَ فَرَّقُواْ دِينَهُمۡ وَكَانُواْ شِيَعٗا لَّسۡتَ مِنۡهُمۡ فِي شَيۡءٍۚ ﴾[1] ﺩﻩﻳﺪﯗ: ﺋﻪﺩﻩﺗﻠﻪﺭﻧﻰ، ﺋﺎﻳﺮﯨﻠﯩﻘﻨﻰ ﺑﯩﺰﻧﯩﯔ ﻣﻪﻫﻪﺑﺘﯩﻤﯩﺰ، ﻣﻪﻳﻠﻰﺳﯩﺰ، ﺋﻪﺩﻩﺗﻠﻪﺭﮔﻪ ﺋﻪﮔﯩﺸﻤﻪﻳﺪﯗ ﺩﻩﭖ ﺋﻪﻳﺒﻠﻪﻳﺪﯗ.“

ﷲ ﺋﯘﻣﯘﻣﻰ ﻛﯩﺘﺎﺑﻨﻰ ﺋﯚﺯﮔﻪﺭﺗﻜﻪﻥ. ﴿ مِنَ ٱلَّذِينَ فَرَّقُواْ دِينَهُمۡ وَكَانُواْ شِيَعٗاۖ كُلُّ حِزۡبِۭ بِمَا لَدَيۡهِمۡ فَرِحُونَ ﴾[2] ﺩﻩﻳﺪﯗ: “ﺋﺎﻳﺮﯨﻠﯩﻘﻨﻰ ﺑﯩﺰﻣﻪﻫﻪﺑﺘﯩﻤﯩﺰ، ﻣﻪﻳﻠﻰﺳﯩﺰ، ﺋﻪﺩﻩﺗﻠﻪﺭﮔﻪ ﺋﻪﮔﯩﺸﻤﻪﻳﺪﯗ ﺩﻩﭖ ﺋﻪﻳﺒﻠﻪﻳﺪﯗ (ﻣﯩﻨﻬﻪﺟﯩﺪﯨﺪﯨﻜﻰ ﺋﯚﺯﮔﻪﺭﺗﻜﻪﻥ) ﺋﯚﺯﻯ ﻫﻪﺭﻗﺎﻧﺪﺍﻕ ﺋﺎﻳﺮﯨﻠﯩﻘﻨﻰ ﺋﯚﻣﯩﺪﻟﯩﻨﯩﺸﻰ ﻛﯚﺭﯛﻧﯩﺪﯗ.“

ﷲ ﺋﯘﻣﯘﻣﻰ ﻛﯩﺘﺎﺑﻨﻰ ﺋﯚﺯﮔﻪﺭﺗﻜﻪﻥ. ﴿ وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ تَفَرَّقُواْ وَٱخۡتَلَفُواْ مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلۡبَيِّنَٰتُۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ﴾[3] ﺩﻩﻳﺪﯗ: “ﺋﯚﺯﯨﮕﻪ ﺋﯩﺒﺎﺩﻩﺕ ﻛﻪﻟﮕﻪﻧﺪﯨﻦ ﻛﯧﻴﯩﻦ، ﺋﻪﻫﯟﺍﻟﻰ ﺋﯚﺯﮔﻪﺭﮔﻪﻥ ﻛﯩﺸﻰﻟﻪﺭﮔﻪ، ﻣﯩﻨﻬﻪﺟﯩﺪﯨﺪﯨﻜﻰ ﻛﯩﺸﻰﻟﻪﺭﮔﻪ ﺋﻪﮔﯩﺸﻤﻪﻳﺪﯗ! ﺋﻪﻳﻨﻰ ﺷﯘ ﺋﯩﺸﻼﺭﻧﻰ ﻗﯩﻠﻐﺎﻧﻼﺭ ﺋﺎﺩﻩﺗﻜﻪ ﺋﻪﻳﻠﻪﻳﺪﯗ.“

4- ﺋﯚﺯﻯﮔﻪ ﻛﯩﺮﮔﻪﻥ ﻫﻪﺭﻗﺎﻧﺪﺍﻕ ﺋﺎﻳﺮﯨﻠﯩﻘﻨﻰ ﻳﻪﻳﻤﻰ ﺋﯜﻣﯩﺪﻟﯩﻨﯩﺶ، ﺳﯚﺳﯩﺎﻟﯩﺰﻣﻨﻰ ﺑﻪﺭﭘﺎ ﻗﯩﻠﯩﺶ:

ﷲ ﺋﯘﻣﯘﻣﻰ ﻛﯩﺘﺎﺑﻨﻰ ﺋﯚﺯﮔﻪﺭﺗﻜﻪﻥ. ﴿ فَإِن تَنَٰزَعۡتُمۡ فِي شَيۡءٖ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ ﴾[4] ﺩﻩﻳﺪﯗ: “ﺋﯚﺯﯨﮓ، ﻫﻪﺭﻗﺎﻧﺪﺍﻕ ﻣﯩﻨﻬﻪﺟﯩﺪﯨﺪﯨﻜﻰ ﺋﯚﺯﻯﮔﻪ ﻛﯩﺮﮔﻪﻥ ﻫﻪﺭﻗﺎﻧﺪﺍﻕ ﺋﺎﻳﺮﯨﻠﯩﻘﻨﻰ، ﷲ ﻫﻪﻗﯩﺪﻩ، ﺋﻪﻟﺒﻪﺗﺘﻪ ﺳﯚﺳﯩﺎﻟﯩﺰﻣﻨﻰ ﺋﻪﻟﺒﻪﺗﺘﻪ ﺋﯚﺯﻯﮔﻪ ﻛﯩﺮﮔﻪﻥ ﺋﯩﺸﻼﺭﻧﻰ ﺋﻪﻟﺒﻪﺗﺘﻪ ﺋﯚﺯﻯﮔﻪ ﻛﯩﺮﮔﻪﻥ ﺋﯩﺸﻼﺭﻧﻰ ﺋﯜﻣﯩﺪﻟﯩﻨﯩﺸﻰ ﻛﯚﺭﯛﻧﯩﺪﯗ!)“

---

[1] سورة الأنعام: 159

[2] سورة الروم: 32

[3] سورة آل عمران: 105

[4] سورة النساء: 59

ﷲ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﴿ وَمَا ٱخۡتَلَفۡتُمۡ فِيهِ مِن شَيۡءٖ فَحُكۡمُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِۚ ﴾[1] ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ﻣﻪﺭﺳﻮﻝ ﷺ ﺩﻳﻦ ﺗﻪﻭﺍﻭﻩ ﻛﺮﻟﻴﻤﺎ. ﺍﻟﻠﻪ ﺗﻌﺎﻟﻰ ﻓﺮﻣﺎﻳﺎ: ﴿ ٱلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلْإِسْلَٰمَ دِينًا ﴾[1] ﻓﺮﻣﺎﻳﺎ: ''ﻣﻪﺭ ﻣﻮﺩﻣﻪﺳﻪﺗﻰ ﺳﺮﻩﺩﻣﻪ، ﻣﻮﻫﻪﺩﻩﺭﻩﺷﻰ ﺩﻩﻫﻪﻛﻪﺗ ﻣﻮﺩﻣﻪﺳﻪﺗﻰ ﻧﻮﺭﻳﺪﻩ ﺗﻪﺗﻪﻗﻪﻫﻪﺭﻳﻨﺪﻭ. ﻣﻪﺭ ﻫﻴﺴﻪﻧﻪﺗﻪﺳ ﻣﻮﻫﻪﺩﻩﺭﻩﺷﻪﺭ ﺗﻪﺳﻪﻫﻪﺗﻰ ﻣﻮﺩﻣﻪﺳﻪﺗﻰ ﻣﻮﺭﻩﻧﻰﺳﻪﻳﻨﺪﻭ.''

ﺗﻪﺳﻰ ﻫﻪﺷﺘﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﻫﻪﺳﻮﻧﻰ، ﺩﻩ ﻧﻪﻫﻪﺳﻮﻧﻰ ﻫﻪﺷﻰﻧﻪﻫ ﻧﻪﻫﻪﺳﻪﺗﻰ. ﻣﻪﺭ ﻫﻪﻫﻪﺳ ﻫﻪﻫﻪﺳﻮﻧﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺷﻰﻧﻪﻫ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﷺ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ. ﻫﻪﺩﻳ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ. ﻣﻪﺭ ﻫﻪﻫﻪﺳ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ. ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﴿ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا۟ فِى ٱلْكِتَٰبِ لَفِى شِقَاقٍۭ بَعِيدٍ ﴾[2] ﻓﺮﻣﺎﻳﺎ: ''ﻣﻪﺭ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ، ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ (ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ) ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ.''

ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ. ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﴿ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا۟ تَسْلِيمًا ﴾[3] ﻓﺮﻣﺎﻳﺎ: ''ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ! ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ، ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ. ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ، ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ. ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ ﻫﻪﺩﻳﺴﻪﺗﻰ

ކަމަށް.''

ތިސްވެ ބައްލަވައިގެން ކުރީގެ ދުވަސްތަކުގައި ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ދަށުން ހިންގާ ދައުލަތުގެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަންނަވަން ބޭނުންވާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަންނަވާ ކަންތައްތަކ

ڤُبَرْگَسَرِ سُوسْتَرَهْسْ سُوَصِهْوَڳُبَهْ ڤْبَبَسْ، ءُ ھَبَرُجْسْ وِڤَرْبُوَڳُبَهْبَرَمِ ڠُبَهْبَرْسْبَسْ رِبُڤُبَرَهْصْسْ دَسَّبْبَرَهْوَبَرُوْ. ءُ رُبِرَّ ھَبَرُجْسْوُسُ وِڤَرْبُوْڤُبَرِهْوَسِ، ءَهَهْوُسُ دَهْسَوَڤَرَهْبَرَمِ ءُ ھَبَرُجْسْ ڤَرِڤُجْسَرْسْبَوَڤُبَرِهْوَڳُبَهْ ڠَسَبَرْسْبَڤَسَرِ، ھَڤَّسْسْڤُوَسَرَحَ ءُ ھَبَرُجْسْ ءَبَرَحُبْبَرُجْتَرْ وِڤَرْبُوْڤُبَرِهْوَڳُبَهْسْ ءَرَحُبْبَرْسْ ءَهَهْوُسُ ڤِبَرَبَسْ بُهَهْبَرَسْڤُوَسْبَرَحَبَرْوُ. ءَڤِبِ ءُ ءَسْتْرَ ھَبَرُجْسْبَرْ دَڤْبَرَھَبِ، بُھَهْبَرَ بَرَڤِڤُجْسْ سُوَصِهْوَڳُبَهْبَرَحْبَرَمِ ءُ ھَبَرُجْسْ وِڤَرْبُوْڤُبَرِهْوَڤُبَرْ. ءَبَرُسِ ءَهَهْوُسُ بَرْبَهْ ڤُبَرُهْوَسْڤُوَ دَهْبِبْدْ سَرَھْوَهْ ﷺ ءَسْ ھَوَڤُبَرَهِسْ، ءَهِسْ ءَهَهْوُسُ ھَبَرُجْسْ وِڤَرْبُوْڤُبَرِهْوَ سْڤُوَبَرْوُ. رَءَبَرَسِ ءُ ھَبَرُجْسْ وِڤَرْبُوْڤُبَرِهْوَ سْڤُوَبَرْوُ. ءَڤِبِ ءَسْتْرَ ھَبَرُجْسْبَرْ دَسَّبْبَرَھَوَڤُبَرْ ءَسَّبَرَڤُبَرَھَبِ، ءُ ھَبَرُجْسْ وِڤَرْبُوْڤُبَرِهْوَ ڤُبَرْ. ءَبَرُسِ ءَهَهْوُسُ ڤَرِڤُجْسَرْسْبَوَڤُبَرِهْوَڳُبَهْ

ތަބަންކުރާތަކެއް ހެދުމަށް ފަސްދޮށެއް) ވިއްކާލާފައި ދެ ކަނޑި ކައްކާ، ކާނާ ކައިގެ ކަންކަމުގައި ހަނދާންތެރި ކަމެއް ކުރަން ބަލާށެވެ.''

ކަލޭގެ ކުއްދުވެ! ފަހަރަކު ތިބާ ދެކެ، ތިބާ ދެކެ ދުވަހުގެ ކުރިން ކަލޭ ކަލޭގެ ކަންކަމުގައި ހަނދާންތެރި ކަމެއް ކުރާ ކަމަށް ބުނެ، ތިބާ ދެކެ ދުވަހުގެ ކުރިން ކަލޭ ކަލޭގެ ކަންކަމުގައި ހަނދާންތެރި ކަމެއް ކުރާ ކަމަށް ބުނެ.

ﷺ؟ ﷺ، ﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ.
ﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ. ﷺﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ
ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ
ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ
ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ. ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ
ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ

ތަންތަނުގައި ދިރާގެ ދަށުގައި ހުންނަ ކަނޑުގެ ތެރެ ފަދަ ތަންތަނަށް[1] ދިއުމަށް ކުރިން ދަތުރުވާ ފަރާތުން ދަތުރުގެ ކުރިން ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަތުރުވާ ފަރާތަށް ދަންނަވައިދިނުން.

ދަތުރުގައި ދިއުމަށް ހުރިހާ ތަކެއްޗެއް ހަމަ ކަށަވަރުކުރުން، ދަތުރުގައި ބޭނުންވާ ކާނާ ބޯނާ ބޭނުންވާ ތަކެތި ހަމަ ކަށަވަރުކުރުން، ދަތުރުގައި ބޭނުންވާ ބޭސް ކަށަވަރުކުރުން، ދަތުރުގައި ބޭނުންވާ ދަތުރުގެ ލިޔުންތައް ހަމަ

ﺳِﺮْﺷَﺔَ ﺗَﺎﺷْﺸُﻮﻩُ.

ﺣِﺮَّﺭِﺳُّﻪَﺸْ ﺗَﺎﺷْﻪَﻣُﺮِﻫْﺮَّﺩُﻫُﺗْ ﻫِﺴُّﻮَّﺮِﻩْ ﺷَﻪِﺭِﻫَﻣُ ﻫَﻗْﺮَﺷَّﺪْﺗُﺗْﻪَﺮَﺸْ ﺅُﺳِﺮِﻫُﺚُﻫُﻮُ. ﻫُﻩِ ﻫِﺴْﺸُّﻮِﺳِ ﺳِﺮِﻫُﺪُﺅْﺸْ اللَّهُ ﻫَﻮَّﺮَّﻮَ ﻫَﺴْﻮِﺅْﺪُﺗْﻪَﺮَﻫْﻮَﻫِ، ﺳَﺮَّﺪْﺷَّ ﻫُﻫْﺪَﻫُﻣُ ﺣِﺴُّﻪَﻮَﺗْﺸْﺅُﻫُﺅَﻫَﺮَﺸْ ﺷُﺗْﻪَﻫْﻮَﺪْﺅَﻫِ ﺸَﻪَﻫُﻫْﻫَﺗْﺅَﻫِﻩُﺅَﻫْﻮِ ﺷَﻪِﺭِﻫَﻣُﻪَﻮَﺗْﺸْ ﺭَﺸْﺷَﺮَّﺸْﺸْ ﺷُﺅُﺭِﺅُﺸْ ﺭِﺸْﺅَﻫُﺚُﻫُﻮُ. ﻫُ ﺷَﻪِﺭِﻫَﻣُﻪَﻮَﺗْﺸْﺅُ ﺭَّﺸْﻫَﺮَﻮِﻩ ﺑَﺮَّﻫُﻣُﺅُ ﻫَّﻫْﻣُﺅُﺅُﺭِﻫَﺮَّﻫُﻣُ ﺗَّﺪِﻫَّﻫُﺅُﺸْ ﻫُﺪُﻫْﻫَﺸْ ﺗَﺎﺷِﺀَﻫُﺅُﻫْﻮَﻫِ، ﻫُﻫَّ ﻫُﻫْﻫَﺅُﺸْﻫَﺸْ ﻫَّﺸِﺮَّﻫُﺅُﺅَﻫِﺮَّﻫُﻣُ ﻫَﺸْﺅَﻮَّﺅَﻫِﻮَّ ﺩَﻣِﺅُﻫِ ﺷَﻪِﺭِﻫَﻣُﻪَﻮَﺗْﺸْ ﺭَﺸْﺷَﺮَّﺸْﺸْﻫِﻣُﻫْﻫَﺚُﻫُﻮُ. ﺳَﺮَﻮِﻫَّﻫَﺗْﺸْﻮِ، ﺭَّﺸِﺮِﻫَّﺪْﺅَ ﻫَّﻮِﻫَّﺚُﺸْﺅُﺸْ ﺅُﺸْﺷَّﺮَّﺸْﺸْﻫَﺅُﺸْﻫَﺅَﺮَﺸْ ﺗَﺮَﺸْﺅَﻫُﺚُﻫُﻮُ. ﻫَﺮِﺭِ ﻫِﺴُّﻮَّﺮِ ﺷَﻪِﺭِﻫَﻣُﻫَّﻫِﺅُﺸْ ﺩَﺷُﻫْﻫَّﺪْﺅُﻫُ ﻫُﺪُﺅَﺩِﻩِ، ﻫُ ﺷَﻪِﺭِﻫَﻣُﻪَ ﺭَّﺸْﺅَﻫُﺪَﺸْ ﺩَﺴُﻫَﻫْﺗَﻫُﺪَﺩِﻩِ ﻭِﺴُّﻪَﺸْﺸْﺗَﺸْﺭِﺅُ، ﻫُﻫْﻫِﺮَّﻫُﻫِ ﺅِﺪْﺗَﺸْ ﻫُﺴِﺗَﻫَﺸْﺭِﺚُّ ﺗَﺎﺩْﻫُ ﺗَﺎﺩْﺅَﻫُﻫَّﻫُﻫِ، ﺑَﺮَّﻫُﻣُﺅُ ﻫَﺅُﺅْﺑِﻩِ ﻫَﺅُﻫُﺪَﻫُﻣُ ﻫُّﺗَّﺪْﺅُﻫُﺅَﻫِ ﺳَﺅَﻫِﺮِﺧُﺸْﺗَﺎﺩْﺅَﻫَﻫُﻫِ، ﻫُﺗَﺎﺩْﺅُ ﺳَﻫَﻫُﻫْﺸْ اللَّهُ ﺅُ ﺭِﺳَﺸْ ﻫُﻫْﻫُﺴُ ﺗْﻪِﻫُﺪْﺧُﻫْ ﺷُﺭِﺚُّﺸْﻫَﺴُﺅَﻫِ ﻫُﻩِ ﻫِﺴُّﻮِﺳِ ﺑَﺮَّﻫُﻣُ ﻫَّﻫْﻣُﺅُﺅِﺪُﺅُ ﺳَﻫَﻫُﻫْﻫُﺴُ ﺷُﺸْﺗَﺎﺩْﺅَﻫِ ﺗُﺪْﺭِ ﺩُﺴُّﻪِﺭِﺩُﺸْ ﺭَﺗَﺎﺸْﺅُﺸْﺗُﺩُﺚُﻫُﻮُ.

ﺗَﺎﺀَﺗَﺎﺀَ ﺭِﺴُّﺚُﻫْ ﺭَﺗَﺎﺑَﺮَﻫْﻫَﺗُﺸْﺚُﻫُﻮُ! ﻫُﺭَﻮَﺴُّﻮَﺪْ ﻫُﺅُﻫْﻮِ ﻫِﺚُﺪُﺅُﻫِﺸْﺗَﺎﺪْ ﺚُّﺗَﺑَﺪْﺗَﺎﺩْﺅَﻫِﻮَّ "ﻫِﻣُﺸْ ﻫَﺑَﺮَّﻮَّ" (ﺩُﺑَﺮَﻫْﺪَﺭْ ﻫُﺸْ ﺩُﺑَﺮَﻫْﺪَﺭْ ﻫُﺸْ ﻫَﺑَﺮَّﻮَّ ﻫَﺮْﺚُﻮَﺸْﻫَﺮِﺩْ 716ـ. 803ـ.) ﻫَﺮْﺚُﻫِﻣُّﺮَّﻫُ ﺷُﻮَﻫَ ﺗَﻫْﻫَﺮْﺷْﺭِﺷْﺪَﻫِ ﺚُّﻫَﻫِﺗَﺎﺸْ ﻫُﺪُﺅُﺚُﻮَﻫِﺮِﺧُﻫْﺪُﺅُﺚُﻫُﻮُ ﻭِﺭَّﺪُﺚُﻮَﺅُﻫِﺮِﺧُﻫْﺚُﻫُﻮُ.

الإِجَارَةُ: "بَيعُ مَنْفَعَةٍ مَا أَمْكَنَ نَقْلُهُ، غَيْرُ سَفِيْنَةٍ وَلاَ حَيَوَانٍ، لاَيُعْقَلُ بِعِوَضٍ غَيْرُ نَاشِئٍ عَنْهَا، بَعْضُهُ يَتَبَعَّضُ بِتَبْعِيضِهَا" ''ﺗَﻫْﻫَﺮْﺷْﺭِﺷْﺪَﻫِ، ﻫُﻫْﻫَﺮْﺷْﻫَﺴُﺷْ ﻫَﺷْﻫْﻫَﺮْﺷْﺷْ ﺚُﺸْﺭِﻫُﺪْﺷْ ﻫُﺗَﺎﺴِﺚُﺸْﻮَّ ﺩَﺴُّﺪُﻫْﻫُﻣُ ﻭِﻫُﺗَﺎﺩْﺅُ. ﻫُﻩِ ﺑَﻫِﻮَّﺸْﻫُﺗَﺎﺩْﺅَﻫِ ﺷُﻮَﻫَ ﺗُﺪُﺅُﺸْﻫُﻮَّ ﺩُﺀَﺴُﺪُﺅُﺸْﺷُﺚُﻫُﻮُ. ﻫُﻫِﺴُّ ﻫُﺪُﺅُﺚُﻫُﻮُ ﻫُﻫْﻫُﺅُﺸْﺩُﺚُﻫُﻮِ، ﻫَﺪُﺅُﺸْﺷُﺚُﻫُﻮُ. ﻫُﺚُﺅَ ﻫَﻫِﻫُﺗَﺎﺀَﻫَﻫِ ﺭِﺩُﺸْﺚُﺅَﺩُﺸْ ﻫُﻫِﺴُﻫُﺪُﺅُﺚُﻫُﻮُ.

ﯨﯩﯪﯫﯬﯭ ﯮﯯﯰﯱﯲﯳﯴﯵﯶﯷ ﯸﯹﯺﯻﯼ ﯽﯾﯿ ﰀﰁﰂﰃﰄ.”

ﰅ ﰆﰇﰈﰉﰊﰋﰌﰍ ﰎﰏﰐﰑﰒ ﰓﰔﰕﰖﰗﰘ ﰙﰚﰛﰜﰝﰞﰟ ﰠﰡﰢﰣﰤ.
”ﰥﰦﰧﰨﰩ ﰪﰫﰬﰭ. ﰮﰯﰰﰱﰲﰳﰴﰵﰶﰷ ﰸﰹﰺﰻﰼﰽ ﰾﰿﱀﱁﱂ ﱃﱄﱅﱆﱇ ﱈﱉﱊﱋﱌﱍﱎ ﱏﱐﱑﱒﱓﱔﱕﱖﱗ ﱘﱙﱚﱛﱜﱝﱞﱟ ﱠﱡﱢﱣﱤﱥﱦﱧﱨﱩ ﱪﱫﱬﱭﱮﱯﱰﱱﱲﱳﱴﱵﱶﱷ ﱸﱹﱺﱻﱼﱽ.” ﱾﱿﲀﲁﲂﲃ ﲄﲅﲆ ﲇﲈﲉﲊﲋﲌﲍﲎ ﲏﲐﲑﲒﲓﲔﲕﲖﲗﲘﲙﲚﲛﲜﲝﲞﲟﲠﲡﲢﲣﲤﲥﲦﲧﲨﲩﲪﲫﲬﲭﲮﲯﲰﲱﲲﲳﲴﲵﲶﲷﲸﲹﲺﲻﲼﲽﲾﲿﳀﳁﳂﳃﳄﳅﳆﳇﳈﳉﳊﳋﳌﳍﳎﳏﳐﳑﳒﳓﳔﳕﳖﳗﳘﳙﳚﳛﳜﳝﳞﳟﳠﳡﳢﳣﳤﳥﳦﳧﳨﳩﳪﳫﳬﳭﳮﳯﳰﳱﳲﳳﳴﳵﳶﳷﳸﳹﳺﳻﳼﳽﳾﳿﴀﴁﴂﴃﴄﴅﴆﴇﴈﴉﴊﴋﴌﴍﴎﴏﴐﴑﴒﴓﴔﴕﴖﴗﴘﴙﴚﴛﴜﴝﴞﴟﴠﴡﴢﴣﴤﴥﴦﴧﴨﴩﴪﴫﴬﴭﴮﴯﴰﴱﴲﴳﴴﴵﴶﴷﴸﴹﴺﴻﴼﴽ﴾﴿﵀ ﵁﵂ ﵃﵄ ﵅﵆﵇﵈ ﵉﵊ ﵋ ﵌ ﵍﵎ ﵏ ﵐ ﵑﵒﵓ ﵔﵕﵖﵗ ﵘﵙﵚﵛﵜﵝﵞﵟ ﵠﵡﵢﵣﵤﵥﵦﵧﵨﵩﵪﵫﵬﵭﵮﵯﵰﵱﵲﵳﵴﵵﵶﵷﵸﵹﵺﵻﵼﵽﵾﵿ ﶀﶁﶂﶃﶄﶅﶆﶇﶈﶉﶊﶋﶌﶍﶎﶏ﶐﶑ﶒﶓﶔﶕﶖﶗﶘﶙﶚﶛﶜﶝﶞﶟﶠﶡﶢﶣﶤﶥﶦﶧﶨﶩﶪﶫﶬﶭﶮﶯﶰﶱﶲﶳﶴﶵﶶﶷﶸﶹﶺﶻﶼﶽﶾﶿﷀﷁﷂﷃﷄﷅﷆﷇ﷈﷉﷊﷋﷌﷍﷎﷏ﷰﷱﷲﷳﷴﷵﷶﷷﷸﷹ.

ކަމަށް ބަލައި، ދެ ފަރާތުގެ ކުށްވެރިކަމާ ގުޅިގެން، ދެ ފަރާތަށް ވެސް ދެ ދުވަހުގެ ހަ ދުވަހު ގެއްލުން ދިނުމަށް ނ. ދ. ދ. ކ. ކ. ކ

ﯖﯕﯘﯔﯞﯓﯟ ﯝﯣﯙﯣﯞﯣﯣ. ﯕﯣﯙﯓﯞﯣﯣﯟﯕﯣﯣﯟ ﯕﯣﯙﯓﯞﯣﯣﯟ ﯝﯣﯙﯣﯞﯣﯣﯟﯝﯣﯣﯟ ﯖﯕﯘﯔﯞﯓﯟ ﯕﯣﯙﯓﯞﯣﯣﯟ ﯝﯣﯙﯣﯞ

ﷺ ﯘﯞﯙﯚﯛ ﯜﯝﯞﯟﯠﯡﯢ ﯣﯤﯥﯦﯧﯨﯩﯪﯫ، ﯬﯭﯮﯯﯰﯱﯲ ﯳﯴﯵﯶﯷ ﯸﯹﯺﯻﯼ ﯽﯾﯿ﯀ ﯁﯂﯃﯄﯅﯆﯇ ﯈﯉﯊﯋﯌﯍﯎ ﯏﯐﯑﯒ ﯓﯔﯕﯖﯗﯘﯙ ﯚﯛﯜﯝﯞﯟﯠ ﯡﯢﯣﯤﯥﯦﯧ ﯨﯩﯪﯫﯬﯭﯮ ﯯﯰﯱﯲﯳﯴﯵ ﯶﯷﯸﯹﯺﯻﯼ ﯽﯾﯿ﯀﯁﯂

ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ

ﷺ

ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

خطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالثَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ.}"(رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَ مُسْلِمٌ واللَّفْظُ لَهُ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ، وَابْنُ خُزَيْمَةَ، وَابْنُ حِبَّانَ)[1] ކަލޭގެ ދަންނަ ހެއްކަލުން ތިބާގެ ކިބައިން ދެ ދަރަނި ދެމެދު ދުރުކުރައްވާ ފަދައިން، ތިބާ ކަލޭ

ﻣﻴﺮﮔﻮﮊﯨﺸﮕﻪ ﻣﻪﺷﻪﺳﻪﺭﻩﻭ ﺑﻪﺭﻩﻗﯘﺯﻩﺭ ﻫﻪﮔﻪﺷﻪﮔﯨﺰﯨﺸﻪﮊﻩﺷﻪ. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ قَالَ: سَأَلَ رَجُلٌ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنَّا نَرْكَبُ الْبَحْرَ، وَنَحْمِلُ مَعَنَا الْقَلِيلَ مِنَ الْمَاءِ، فَإِنْ تَوَضَّأْنَا بِهِ عَطِشْنَا، أَفَنَتَوَضَّأُ بِمَاءِ الْبَحْرِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {هُوَ الطَّهُورُ مَاؤُهُ الْحِلُّ مَيْتَتُهُ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ، وَابْنُ حِبَّانَ)[1] ﮔﯜﺳﺘﻪﺭﻩﻣﯩﺰ: ''ﻫﻪﻗﯩﻘﻪﺗﻪﻥ ﺋﯘﻟﯘﻏﯘﺭ ﺋﯩﻜﻜﯩﺴﯩ ﺑﻪﺭﻩﻛﻪﺗﻠﯩﻚ ﺩﻩﭖ ﺋﻪﻳﺘﻘﺎﻥ ﺳﯜﺯ ﺋﯜﺳﺘﯩﺪﯨﻜﻰ ﺳﯘﻧﯩ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﺴﻪﻙ ﺳﯘﻏﯘﺭﯗﭖ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﺴﻪﻙ ﺳﯘﻏﯘﺭﯗﻟﻤﺎﻳﺪﯗ. ﺋﻪﮔﻪﺭ ﺋﻪﺯﯨﻐﻼﭖ ﻗﺎﻟﺴﺎﻕ ﺳﯘﻏﯘﺭﯗﻟﻤﺎﻳﺪﯗ. ﺋﻪ ﺋﯘﺷﯘﻧﻐﺎ ﺋﻪﺯﯨﻐﻼﭖ ﻗﺎﻟﺴﺎﻕ ﺋﯘﻟﯘﻏﻼﺷﻘﺎ ﺑﻮﻟﻤﺎﻳﺪﯗ. (ﺋﻪﺳﯩﺮﻟﻪﺭﻧﻰ ﺋﯜﺳﺘﯜﻧﻜﻰ ﺋﯘﺳﯘﻝ، ﺋﯜﺳﺘﯜﻧﻜﻰ ﺳﯜﺭﻩﺗﻠﻪﺭ) ﺳﺎﻗﻠﯩﻨﯩﺸﻨﻰ ﺩﻩﭘﺘﻪﺭ ﻗﯩﻠﻤﺎﻳﺪﯗ. ﻭﻩﻗﻪ ﺋﻪﺯﯨﻐﻼﭖ ﻗﺎﻟﺴﺎﻕ ﺋﯜﺳﺘﯜﻧﻰ ﺋﯘﺳﯘﻟﺴﯩﺰﻟﯩﻘﻘﺎ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻜﻪﻧﻠﻪﺭ ﺳﺎﺩﯨﺮ ﻣﯘﺳﯘﻟﻤﺎﻥﻟﺎﺭ؟ ﺑﻪﺭﻩﻛﻪﺗﻠﯩﻨﯩﺸﻰ ﻗﺎﻟﻤﺎﻳﺪﯗ. {ﺋﯩﻤﺎﻡ، (ﺋﻪﻫﻤﻪﺩ: ﺋﺎﺳﻪﺭ) ﺋﻪﮔﻪﺳﻠﻪﺭ ﺋﯜﺳﺘﯜﺩﯨﻜﻰ ﻫﻪﺭﻗﺎﻧﺪﺍﻕ ﺳﯘﻧﯩ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻜﻪﻧﻠﻪﺭ. ﻫﻪﺭﻗﺎﻧﺪﺍﻕ ﺋﻪﮔﻪﺳﻠﻪﺭﻧﻰ ﺩﻩﭘﺘﻪﺭ ﻗﯩﻠﻤﺎﻳﺪﯗ (ﺋﯩﺴﯩﺮﻟﯩﻖ ﺋﯜﺳﺘﯜﺩﯨﻜﻰ ﺳﯘ) ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻜﻪﻧﻠﻪﺭ.}''

3- ﺗﻪﻳﻤﯘﻡ ﺋﯜﺳﺘﯜﺩﯨﻜﻰ ﺳﯘ:

ﺋﻪ ﺋﺎﻟﻼﻫﻨﯩﯔ ﺭﻩﺣﯩﻤﻠﯩﻘﻰ ﺋﯜﺳﺘﯜﺩﯨﻜﻰ ﺳﯘﻧﻰ ﻫﻪﺭﻛﯩﺘﻜﻪ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻜﻪﻧﻠﻪﺭ ﻣﻪﺷﻪﺳﻪﺭﻩﻭ ﺑﻪﺭﻩﻗﯘﺯﻩﺭ ﻫﻪﮔﻪﺷﻪﮔﯨﺰﯨﺸﻪﮊﻩﺷﻪ. ﺋﻪ ﺋﺎﻟﻼﻫﻨﯩﯔ ﺭﻩﺣﯩﻤﻠﯩﻘﻰ ﺋﯜﺳﺘﯜﺩﯨﻜﻰ ﺳﯘﻧﻰ ﻫﻪﺭﻛﯩﺘﻜﻪ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻜﻪﻧﻠﻪﺭ. عَنْ عَلِيٍّ ﷺ "أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ دَعَا بِسَجْلٍ مِنْ مَاءِ زَمْزَمَ فَشَرِبَ مِنْهُ وَتَوَضَّأَ." (رَوَاهُ أَحْمَدُ)[2] ﮔﯜﺳﺘﻪﺭﻩﻣﯩﺰ: ''ﮔﯜﻟﺴﻪﺗﺎﻥ ﷺ ﺋﻪﺑﺰﻩﺯﺩﯨﻦ ﺗﻪﻳﻤﯘﻡ ﺋﯜﺳﺘﯜﺩﯨﻜﻰ ﺳﯘﻧﻰ ﺗﯜﺷﯜﺭﯗﭖ (ﺷﯘﻧﺪﺍﻕ ﻛﯩﭽﯩﻜﻜﯩﻠﻪﺭ) ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻜﻪﻧﺪﯨﻦ ﻛﯧﻴﯩﻦ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻜﻪﻧﻠﻪﺭ. ﺋﯜﺯﯨ، ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻜﻪﻧﻠﻪﺭ ﺋﯜﺳﺘﯜﺩﯨﻜﻰ ﺳﯘ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻜﻪﻧﻠﻪﺭ. ﻫﻪﺭﻗﺎﻧﺪﺍﻕ ﺋﯜﺳﺘﯜﺩﯨﻜﻰ ﺳﯘ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻜﻪﻧﻠﻪﺭ.''

---

[1] أبو داود، كتاب الطهارة، باب الوضوء بماء البحر، برقم: 83 (53,52/1)، وَ التِّرمذى، أبواب الطهارة...، باب ما جاء في ماء البحر أنه طهور، برقم: 69 (101,100/1)، وَ النَّسَائِيُّ، أبواب الطهارة، باب فِى ماء البحر، برقم: 59 (53/1)، وَابْنُ مَاجَه، كتاب الطهارة، باب الوضوء بماء البحر، برقم: 386 (ص/136)، وَ مُسند أَحْمَد، برقم: 8735 (349/14)، وَ ابْنُ حِبَّانَ، كتاب الطهارة، باب الْمياه، برقم: 1243 (49/4)

[2] مُسند أَحْمَد، برقم: 564 (9,8/2)، ﺧﯘﺳﻪﻧﺪﯨﻜﻰ ﺩﻩ ﺑﻪﺭﻩﻛﻪﺗﻠﯩﻚ ﺑﯩﺮﻩﻭﮔﻪ ﻫﻪﺩﯨﺴﻠﻪﺭ، ﻫﻪﺩﯨﺴﻠﻪﺭﻧﻰ ﻫﻪﺯﺭﻩﺗﻰ ﻣﯘﻫﻪﻣﻤﻪﺩ ﷺ ﺋﯘﻟﯘﻏﻼﻳﺪﯗ. ''ﻫﻪﻗﯩﻘﻪﺗﻪﻥ ﺋﯘﻟﯘﻏﻼﺷﻘﺎ...'' (ﺑﻪ/46)

4- ﻳِﺴَﺮْﻗُﻮَﺳْﻤَﻨَﺎﻫُﻮَﺴْﺮْﺗُﺴْ ﺭُﺑْﺮْﺩُﺋُﺴَﻪَﺩْﺳْ، ﺳْﺮُﻭَﻣَ ﻓَّﻪُﺩْﺯَّﺴُﻪُﻫُﺋَﻣِ ﺅُﺳَّ ﻭَﺑِﺴْﺮُﮔُﻮَﺮَ ﻭَﺋُﺅُﺭِ، ﺳْﺮُﻭَﻣَ ﺩَﺳُﻪَﺩَﺭُﺋُ ﻕَﻪُﻭَﻕَﺮَﻫُﻪُﻣَﻜَﻨَّﺎﻫُﺩُﻭُ ﻩَﻣَﺮُﺩ ﻫَﺮِﺳُّﻮَﻗِﻪِﮔ ﺅُﺳْ: ﺑِﺮُﺩْﻭُﺑِﺮِﺳْﺋُ ﺑِﻪُﻫِﮔُﺅُﺳْ ﺣِﻮَﻣَﺮ ﺅُﺳَﺮِﺑِ، ﻫَﺮِﻪُﺧَﺮَﻏَّﻪُﺩَﺋِﻣِ ﭘَﺮِﺑْﺮ ﻫَﺮِﻣِ ﻫُﺮُﺳْﻫُﻪُﻣَﻜُﺮِ ﭘَﺮِﺑْﺮُﻧَﻜَّ ﺩْﺑُﺧَﺮُﺅُ ﺅُﺳْﺮُﻭ.

ﺣِ ﻩَّﻩُﺩَﺋِ ﻫَﺮِﺑُّﺧُﻪُﻣَﺮَﺩَﺳْ ﻩُﺧُﻭُﺳِ، ﺑِﺑِﺮِﻣِ ﺅُﺳْﻤُﮔُﺳْﺋُ ﻫَﺴْﺳَﺮِﺣِ ﻓَّﻪَﻫُﺩَﺋِﻣِ ﻫَﺴْﺩَﻭَّﺋَﻪِﮔ ﻩَﺴُّﺩُﺋَﺳْ ﺑِﻓَّﻪَﻫُﺩُﺳْﺅُﺳْ، ﻫُ ﺅُﺳَﺮِﺑِ ﭘَﺮِﺑْﺮ ﺅُﺷُﻪُﻣَﺮَﺩُﺩَﺋِﻣِ ﻣَﺮِﺳَﺀُﻫُﺋِﺅُﺳْ ﻩُﺷُﻭَّ ﺳُّﺅُﺳْﺩُ ﺅُﺳَﺮِﺑِ، ﻫُﻪِﺳْ ﺳَّﺅُﮔُﺑِﺮْﺩُﻭُﺳْ ﺭُﻪُﻗَﺮ ﺅُﺷُﻪُﻣَﺮَﺩُﺩَﺋِﻣِ ﺅُﺩُﺅُ. ﮔُﻪُﷲُ ﻭَﺑِﺮُﻣَﻪُﻭَّﺅَﻪِﻫُﻫُ. ﴿ فَلَمْ تَجِدُواْ مَآءً فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدًا طَيِّبًا ﴾[1] ﮔُﺳَﺮِﻩِ: ''ﺅُﺳْ، ﺅُﺳْ ﺳْﺮِﻭِﻩُﻫِﻣُﻫُﮔ ﭘَﺮِﺑْﺮُﻭُﺑِﺳْ ﻫِﻫَﺮَﻩِﺩِﺳْ ﻫَﻫَﻪُﺩْﺩُﺑُﮔُﺑُﺅُ!''

ﺅُﻭَﺳَﻩَﻫِ: ﷺُﺳْﺳُﻪُﺷُﺳْﺅَﻪِﻫُﮔ ﺅُﺳْ

ﷺُﺳْﺳُﻪُﺷُﺳْﺅَﻪِﻫُﮔ ﺅُﺳَّ ﻩُﺧُﻭُﺳِ، ﺩُﺷُﺷُﺑُﮔ ﺣِﮔَّ، ﺳْﺮُﻭَﻣَ ﺭِﺳَﻪِﺩَﺳْﺳَ ﺣِﮔَّ، ﻫُﻪِﺳْﺳَﺮَﺩَﺳَﺳْ ﷺُﺳْﺳُﻪُﺷُﺳْﺅَﻪِﻫُﮔ ﺅُﺳَﺮُﺅُ. ﺣِﺅَﺮَ ﺅُﺳَﺮِﺑِ ﭘَﺮِﺑْﺮ ﺅُﺷُﻪُﻣَﺮَﺩُﺩَﺋِﻣِ ﺳْﺮُﻩُﺧُﺅُﺳْ ﺷَﻪُﺑِﻪِ ﻫَﺮِﺣِﺧُﻪُﻣُﻩُﺩَّﻪِ، ﺅُﺳَﺮِﺑِ ﻩُﺋُ ﻫَﺮِﻪُﺧَﺮَﻏَّﻪُﺩَﺋِﻣِ ﭘَﺮِﺑْﺮ ﻩُﻪُﻣَﻜَﻨَّﺎﻫُﺩُﺋَﻣِ ﺑِﻪُﻫِﮔُﺅُﺳْ ﻫَﺮُﺩُﻭُﺑِﺮِﺳْﺋُ ﺭُﺑْﺮْﺩُﺋُﺴَﻪَﺩْﺳْ، ﺩُﺷُﺷُﺑُﮔ ﺭِﺳَﻪِﺩَﺳْﺳَ ﻫَﻫَﻪُﺩْﺩُﺑُﮔُﺑُﺅُ، ﺣِ ﻫَﺴْﺳَﺮِﺣِ ﷺُﺳْﺳُﻪُﺷُﺳْﺅَﻪِﻫُﮔ ﺅُﺳْ ﺑُﺑُﻫَﺮِ، ﻫُﻪِ ﺩْﺑُﺧَﺮُﺅُ ﺅُﺳَّﺩُ ﻩُﻪُﻣَﻜَﻨَّﺎﻫُﺩُﺋَﻣِ ﻫَﮔُﻪُﻣَﻜَﻨَّﺎﻫُﺩُﺋَﻣِ ﭘَﺮِﺑْﺮ ﺅُﺷُﻪُﻣَﺮَﺩُﺩَﺋِﻣِ ﺣِﻫَﺮُﺩُ ﭘَﺮِﺣِﺧَﺮِﺑِ، ﮔُﻪُﷲُ ﻫُ ﺑَﺮَﺳَّﻫَﺮَﺩْ ﺑُﻪُﺴُّﺅُﻪُﻣَﺮَﺩُﺩَﺋِﻣِ ﻫَﻫَﻪُﺩْﻫِﺩُ ﻫِﺴْﻣِ ﺩُﻫَﻪُﻭِﻕُﺩُ ﻫَﺑِﺮُﺩْﺩْ ﻫِﮔَﻪُﺅُﺅُﺳْﮔَ ﺑَﺮِﻕُﺅُ. ﺑَﺮَﺳُّﺅُ اللَّهِ ﷺ ﺩُﺷُﺷُﺑُﻪُﻣُﻭِﺅُﻣُ ﺳِﺅَﺑُﺳْﺅُﻪُﻣَﻜَﻨَّﺎﻫُ ﺑَﺮَﺳَّ ﻭِﻕَﺮُﺅُﺅَﺑِﻪُﺅُ. "وَمَسَحَ رَأْسَهُ بِمَا بَقِيَ

[1] سورة الْمائدة: 6

مِنْ وَضُوئِهِ فِي يَدَيْهِ." (رَوَاهُ أَحْمَدُ،وَالدَّارَقُطْنِيُّ)[1] ؏ُمَرُ: ''(ﻫِﻰﻭُﺑُﻪُﺑَﺎﺗَﺨُﻰ ﺋُﻤُﺮ ﻭُﺷُﻮُﺑُﻪُﻫُﻮﺩُﻭُﻫِﻰ) ﺋُﺒَﺎﺗَﺨُﻰ ﺋُﻤُﺮ ﻫَﻮُﺋُﻮُﺗُﻮُﻫِﻰ ﺗُﺒِﻮُﻫِﻮُﺑُﻪِ ﺋُﻤُﺮ، ﺋُﺒَﺎﺗَﺨُﻰ ﺋُﻤُﺮ ﻫِﻰﺳُﻪَﺑِﻪُﺗُﻮُﻫِﻰ ﺗُﻮُﻫُﺸُﻮُﻫِﺌُﻮ.'' ﻫَﻮُﺗُﻤُﻮُﺗُﻮُﻫِﻰ ﺑِﻪُﻫَﻪُﻮُﻫِﻰ ﺋُﻮُﻫُﺌُﻮ. "أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ مَسَحَ بِرَأْسِهِ مِنْ فَضْلِ مَاءٍ كَانَ فِي يَدِهِ."[2] ؏ُﻤَﺮ: ''؏ُﻤُﺮَﻫُﻪُﻫُﻤَ ﷺ ﻭُﺷُﻮُﺑُﻪُﻫُﻮﺩُﻭُﻫِﻰ، ﺋُﺒَﺎﺗَﺨُﻰ ﺋُﻤُﺮ ﻫَﻮُﺋُﻮُﺗُﻮُﻫِﻰ ﺗُﺒِﻮُﻫِﻮُﺑُﻪِ ﺋُﻤُﺮ ﺋُﺒَﺎﺗَﺨُﻰ ﺋُﻤُﺮ ﻫِﻰﺳُﻪَﺑِﻪُﺗُﻮُﻫِﻰ ﺗُﻮُﻫُﺸُﻮُﻫِﺌُﻮ.''

ﺋُ ﺑَﺎﺗَﺨُﻰ ﺋُﻤُﺮَﺗُﻪُ اللَّهُ ﺗُﻮُﻫُﺸُﻮُﺗُﻮُﻫِﻮِ ﻫَﻮُﺷُﺮَﻫِﻪَﻫَﻮُﺋُﻮُﺗُﻮُﻫِﻰ ﻫَﻪِﺑُﻮُﺷُﻮُﻫِﻮِ ﺑِﻪِﻫُﻮُﺋُﻮُﺷُﻮُﻫِﻮِ ﻫَﻪُﻪُﺷُﻮُﺗُﻮُﻫِﻰ ﺑَﻪِﻫُﻮُﺋُﻮُﺷُﻮُﻫِﻮِ ﻫَﻪُﻪُﺷُﻮُﺗُﻮُﻫِﻰ ﻫَﻪُﻪُﺷُﻮُﺗ

ﻭَﻋَﻪِﺩُﺷْﺷُﻭﺩُﺥُ. ﻏَﺯُ، ﻫُﻣَﺣُﺩُﮔُﺷْ ﺑَﺭِﻕُﺧُﻣُﻫُﻭِﻫُﺥُ. {ﺇِﻧَّ ﻫَﻘَّﺭَﻣَﻪِﮔُﻫُﺥُ. ﻣَﺣُﺩُﮔُﺷْ ﻭَﻋَﻪِﺩُﻣَﻪِﻭَﻣِ ﺗَّﺷْﻣَﮔَﻣَﺭْﻣُﻫُﺥُ؟} ﻏَﺯُ، ﻫُ ﻣَﺣُﺩُﮔُﺷْ ﺗُﺭْﺷْﺷُﻭِﻫُﺥُ. (ﺗُﻣِﺭْﺷْ ﻣَﺣُﺩُﮔُﺷْﮔُﺷْ ﻫَﺩُﺩَﻣَﺭْﺩُﻭِﻫِﺭْﺷْ) ﻫَﺩُﺩَﻣَﺭْﺩُﺭِﻣِ ﻕِﺷْﻫُﻕُﻭِﻫِﺭْ ﺑُﮔَﺭُﻣُﺩَﻫُﺥُ. ﻫُﺩُﺭْﺷْﻕُ ﺭِﺳَﻫِﻣُﮔِﺭِﻫْﺷْﻕُ ﻣَﺣُﺩُﮔُﺷْﺩُﻫَﻣِﺭُﺩَﻫِ ﺣَﺩِﺩُﻫْﺣَﺷْ ﻫَﺩُﺩَﻣَﺭْﺩُ ﺭِﻣُﺭَﺣَ ﺷْﺩِﺥُﺭْﺳِﻫُﺥُ. ﺑَﺭِﻕُﺧُﻣُﻫُﻭِﻫُﺥُ. {ﷲُ ﺩُ ﺭُﺳُﻣُﻣُﮔِﺭِﻫْﺣَﻭَﺷْﻣَ ﻣَﺣُﻫُﺥُ! ﺭَﺣَﻣَﺭَﻭَﻫْﺷْ ﺩُﺳُﻭِﺣَﺭِﻩِ ﻫُﻣُﻕُﺳُ ﺑُﮔُﺧُﻣُﺩَﻫِ ﺳَﺭِﻩِﺳُﻭُﺷْ ﺭِﺩُﻫُﺷْﺷُﻭُﺥُ.}''

ﺭِ ﺑَﺭِﻕُﻣُﺷْ ﻕَﺭِﻕُﺧُﻭِﻕُﺳِ، ﺩُﻫُﺣِﺳَﺭِﻩِ ﻫُﻣُﻕُﺳُ ﺑُﮔُﺧُﻣُﺩَﻫِ ﺳَﺭِﻩِﺳُﻭُﺷْ ﺭِﺭَﻣُﻣَﻣُﺩَﻫِ ﺷْﺣُﮔِﺭِﺳْﺣُﺭ، ﺗُﺷُﮔُﺩ ﺭَﺳِﺭَﺳَﺭِﺩَﻫِ ﺭُﻣِﺭَﻏَﻫِﺣُﺩُﺷْ، ﻏُﺷْﺩُ ﻣُﮔِﺭِﺭْﻣَﺭْﺷْ ﺷْﺩُﻫُﻕُﺷُﻣَﻣُﺩُﺥُ. ﺑَﺭِﻏُﺩَﻫُﺭِ، ﻣُﮔِﺭِﺭْ ﻫُﻣُﻫُﺩَﻫُ ﻫُﺩُﺭْﺷْ ﻣُﮔِﺭِﺭْﻫُﻣُﻫُﺩَﻫُ ﻫُﺩُﻫُﺣُﺩُﺷْ، ﺗُﺷُﮔُﺩ ﻣُﮔِﺭِﺭْﻣَﺭَﺣَﺷْ ﻫَﻕَﺭُﺧُﻫُﺳَﺭُﺩُﺥُ.

ﻫِﻕُﺷْﺣُﺩُﺷْﻏِﺭْﺭْ ﻭِﻕُﺭُﺧُﻭَﺭِﻫُﺥُ. ''ﺇِ ﻫَﺭَﺣُﺷْﺳَﺷْ ﷲُ ﺭْﻫُﺩُﻫُﺷْﺧُﻫُﻭِ ﺑَﺭِﻏُﺧُﮔُﺷُﮔِﺭِ، ﺇِﺣَﺭَﺭُﺧُﮔُﺷُﺧُ ﻫَﺭِﺭَﺣَﺣُﺷْ ﻫَﻕُﺭ ﷲِﺧُﮔُﺷُﮔِﺭِ، ﻫَﻕُﺇِﺩُﮔَﺣَﻕُﺧُﮔُﺷُﮔِﺭِ، ﻫُﻕُﺑَﺳَﻫُﺷْﺣُﻕَ ﺳَﻫِﮔِﺭِ، ﺩَﺭُﺭُﺭُﮔِﺭِ، ﻫُﻫِﻭِ ﻫَﺭَﺣُﺷْﺧُﻫُﺭِﻫُﺷْ ﻫَﺭُﻫُﮔِﺭِ، ﻫَﻕُﺭَﺳَﻫُﺷْﺣُﻕَ ﺳَﻫِﮔِﺭِ، ﺩَﺭُﺭُﺭُﮔِﺭِ (ﻫِﻕُﻫُﮔِﺭِﺩُ) ﻫَﺭُﻫُﺳَﺭُﺯِﻫِﮔِﺭِ، ﺩِﺇِﻫُﺷْﺣُﻫَﺭَﺣُﺷْ ﻭِﻕُﺭُﺧُﮔُﺧُﻫُﺧُﺳَﺭِ، ﺩُﺳُﺭُﺭُﺭُﺩُﺣُﺳَﺭِ ﺩُﺳُﺭُﺭُﺭُﺩُﺣُﺳَﺭِ ﺩِﺭَﺭُ ﺧُﺣُﺩُﺳَﺭِﻫِﺧُﺷْﺩُﺭُﺷْ ﺭَﺳَﻕُﺭُﺷْﻫُﻭِﺧُﺷْ ﺧُﺣُﺩُﺳَﺭِﻫِﺧُﺷْﺩُﺭُﺷْ ﺩُﺳُﺭُﺭُﺭُﺩُﺣُﺳَﺭِ ﺩُﺳُﺭُﺭُﺭُﺩُﺣُﺳَﺭِ (ﺇِﺳَﺭُﺷْﺭَﺳَﻕُﺭُﺷْﺩُﺩُﺷْ) ﺩُﺳُﺭُﺭُﺭُﺩُﺣُﺳَﺭِ ﺩُﺳُﺭُﺧُﺩُﺩُﺷْ ﻫُﺷُﮔُﺧُ ﻫُﺳَﺭُﺧُﻫُﻭِﺧُﺳَﺭِ ﻫُ ﻏُﺷْﺩُﺧُ ﻫُﻫُﻭُﺳَﺭُﺩُﺳَﺭِﻫِﺳَﺭَﺣَ، ﻫُ ﻫُﻫُﻭُﺳَﺭُﺩُﺷْ ﺧُﺣُﺩُﺳَﺭِ ﻏُﺯُﺩُﺷْ ﺩُﺳُﺭُﺭُﺭُﺩُﺣُﺳَﺭِ ﺳَﻫُﺳَﺭُﺧُﻫُﻭُﺷُﻫُﺥُ.''

ﻫِﻕُﺷْﺣُﺩُﺷْﻏِﺭْﺭْ ﻭِﻕُﺭُﺧُﻭِﻫُﺥُ. ''ﺭِﻫِﺷْﻕُﺭَﺭَﻭَﺳِ، ﺩُﺳُﺭُﺭُﺭُﺩُﺣُﺳَﺭِ ﺧُﺷْﺷُﻭُﺳُﺭْﺷْ ﺳُﺭُﺭُﺭُﺩُﺣُﺳَﺭِ ﻫُﺩُﺭْﺷْ ﻫُﻫُﻭُﺳَﺭُﺩُﺷْﺷُﻭُﺥُ. ﻫُ ﻏُﺷْﺩُ ﻣُﮔِﺭِﺭْﻣَﺭَﺣَﺷْ ﺭِﻫِﺳَﺭُﺷُﺧُﺷُﺳَﺭُﺩُﺷْ ﻫُ ﻫُﺩُﺧُﺣُﺳَﺭِﻫِﺧُﺷْﺩُﺭُﺷْ ﻫُﺭُﺭُﺭُﺧُﻫُﻭِﺳَﺭُﺥُ. ﻫَﻕِﺭ ﻫِﺩَﺭُﺷْﺧُﺳُ ﻫُﺭُﺭُﺭُﺧُﻫُﻭُﺳُﺭُﺩُﺳَﺭِ ﻫُﻫُﻭُﺥُ.''

ﻫَﻕِﺭ ﺭِﻩِ ﻫَﺭُﺧُﻫِﺩُﺩَ ﺩُﺭِﻭُﺭُﺧُﮔُﺷُﮔِﺭِ، ﻫَﺭُﺧُﻫِﺩُﺩُﺩُﻫُ ﺷُﮔِﻫِﻭِﺧُﮔُﺷُﮔُﺷُ ﻫَﻕِﺭُﺭُﺷْ ﻫَﻕِﺳُﺧُﮔِﻫُﮔ ﻫُﻫُﻕِﺭُﮔُﻫَﺭُﻫُﻫُﺩُﺳَﺭِ ﻫُ ﺷُﺷَﺭُﺧُﺷْﺧُﺳُ ﻭِﻕُﺭُﺧُﮔُﺧُﻫُﺥُ. ﺭَﺩُﻫُﺧُﮔُﺩَﻫِﺷْ ﺭِﻫِﺷْ ﺑَﺭَﺝُﺩُﻫِ، ﺳُﺳُﺧُﺭُﺷْﻫُﺧُﻫُﻭُﺭُﻫُﻫِ، ﻫَﺭُﺧُﻫُﺧُﻫُﻭُﺭُﻫِ، ﻏُﻭِﺭِﻕ ﺩَﺧُﺭَﺩُﻫُﺷُ ﺭُﻭِﺭُﺭُ

ތިލުމުގެ ކުރިން ކުރާނެ ގޮތް ދެ ގޮތަކަށް ބަލައިދިނުން.

ތިލުމުގެ ކުރިން ކުރާ ކަންކަން:

ފެންގަނޑުގައި، ކަނޑިގެ ކައިރީ، ކުޑަ ގަނޑުގައި، ކުދިންގެ ކައިރިން ތިލާ ބަލިމީހާ ކުރާ ކަންކަން ދައްކާ ގޮތް.

ފެންގަނޑު ކުރުގައި، ތާ، ކުދިން ތަކެއްޗާ ގުޅިގެން ތިލާ ބަލިމީހާ ތިލާ ގޮތް ކުރާ ގޮތް. ތަފާތު ގޮތަކަށް ތިލާ ބަލިމީހާ ތާ، ތާ ގުޅިގެން ތިލާ ގޮތް، ތާ ގުޅިގެން ތިލާ ގޮތް ކުރާ ގޮތް ދައްކާ ގޮތް. ﷺ ﷺ ﷺ

{ތ ކަނަނ ހިންގުމުގައި ތިމަ ފަހަރުގައި ފަހަރުގައި ކުރިން ކަނަނ ކަނަނ ކަނަނ

ތަޙުގީގު ކުރެވުނު ބަސްތަކުގެ ތަފުސީލު

ދިވެހި ބަހުން ތަރުޖަމާ ކުރެވުނު ބަސްތައް.

ކުށްވެރިކަން: ބަދިވެސް ކުށެއް، ފާފަ ކަމަކަށް ބުނެވޭ، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް. ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް. ދިވެހި ބަހުން، ކުށް، ފާފަ، ގޯސް، ގޯސްކަން، ކުށްވެރިކަން، ކުށްވެރި، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް. ދިވެހި ބަހުން، ކުށް، ފާފަ، ގޯސް، ގޯސްކަން، ކުށްވެރި، ކުށްވެރިކަން، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް.

ތުރާއަށް: ބަދިވެސް ކުށެއް، ފާފަ ކަމަކަށް ބުނެވޭ، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް. ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް. ދިވެހި ބަހުން، ކުށް، ފާފަ، ގޯސް، ގޯސްކަން، ކުށްވެރި، ކުށްވެރިކަން، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް. ދިވެހި ބަހުން، ކުށް، ފާފަ، ގޯސް، ގޯސްކަން، ކުށްވެރި، ކުށްވެރިކަން، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް.

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ ﷺ، أَنَّ أَعْرَابِيًا بَالَ فِي الْمَسْجِدِ، فَثَارَ إِلَيهِ النَّاسُ لِيَقَعُوا بِهِ، فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: {دَعُوهُ وَأَهْرِيقُوا عَلَى بَوْلِهِ ذَنُوبًا مِنْ مَاءٍ أَوْ سَجْلاً مِنْ مَاءٍ، فَإِنَّمَا بُعِثْتُمْ مُيَسِّرِينَ وَلَمْ تُبْعَثُوا مُعَسِّرِينَ.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَابْنُ حِبَّانَ،وَابْنُ خُزَيْمَةَ،وَأَحْمَدُ)[1] ﷺ: ''ތަޙުގީގު ކުރެވުނު ބަސްތަކުގެ ތަފުސީލު ވިދާޅުވެއެވ. ކުށް، ފާފަ ގޯސް ކުށްވެރި ކުށްވެރިކަން ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ ކަންތައް ދެކެ ބުނެވޭ ބަސް

---

[1] البخارى، كتاب الْوضوء، باب صب الْماء على البول في الْمسجد، برقم: 220 (91/1)، وَ أَبوداود، كتاب الطهارة، باب الأرض يصيبها البول، برقم: 380 (189,188/1)،وَ النَّسَائِيُّ، كتاب الْمِيَاه، باب التوقيف فِى...، برقم: 329 (192,191/1) ، وَ التِّرْمِذى، أبواب الطهارة، باب ماجاء فِى الْبول يصيب الأرض، برقم: 147 (276,275/1)، وَ ابْنُ ماجه، كتاب الطهارة، باب الأرض يصيبها الْبول، برقم: 529 (ص/176) بِمعناه ، وَ مُسندُ الإمام أَحْمد، برقم: 7799 (209/13)

ތަކުރާރުކުރަންވާ ބަޔަކީ ދަންނަ ކަންކަމުގައި ދަސްކުރާ ކަންކަން ދަށ ކުރުމަށ ކަމުގައ ވާ ކަމުގައ ވ. ފަހ، ތ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ﷺ ކ ކ ކ ކ ކ ކ ﷺ ﷺ ﷺ

ﭽ ﭑﭒﭓﭔﭕﭖﭗ ﭘﭙﭚﭛﭜﭝﭞﭟﭠﭡﭢﭣﭤﭥﭦﭧﭨﭩﭪﭫﭬﭭﭮﭯﭰﭱﭲﭳﭴﭵﭶﭷﭸﭹﭺﭻﭼﭽﭾﭿﮀﮁﮂﮃﮄﮅﮆﮇﮈﮉﮊﮋﮌﮍﮎﮏﮐﮑﮒﮓﮔﮕﮖﮗﮘﮙﮚﮛﮜﮝﮞﮟﮠﮡﮢﮣﮤﮥﮦﮧﮨﮩﮪﮫﮬﮭﮮﮯﮰﮱ﮲ ﮳﮴﮵﮶﮷﮸﮹﮺﮻﮼﮽﮾﮿ ﯀ ﯁ ﯂ ﯃ ﯄ ﯅ ﯆ ﯇ ﯈ ﯉ ﯊ ﯋ ﯌ ﯍ ﯎ ﯏ ﯐ ﯑ ﯒ ﯓ ﯔ ﯕ ﯖ ﯗ ﯘ ﯙ ﯚ ﯛ ﯜ ﯝ ﯞ ﯟ ﯠ ﯡ ﯢ ﯣ ﯤ ﯥ ﯦ ﯧ ﯨ ﯩ ﯪ ﯫ ﯬ ﯭ ﯮ ﯯ ﯰ ﯱ ﯲ ﯳ ﯴ ﯵ ﯶ ﯷ ﯸ ﯹ ﯺ ﯻ ﯼ ﯽ ﯾ ﯿ ﰀ ﰁ ﰂ ﰃ ﰄ ﰅ ﰆ ﰇ ﰈ ﰉ ﰊ ﰋ ﰌ ﰍ ﰎ ﰏ ﰐ ﰑ ﰒ ﰓ ﰔ ﰕ ﰖ ﰗ ﰘ ﰙ ﰚ ﰛ ﰜ ﰝ ﰞ ﰟ ﰠ ﰡ ﰢ ﰣ ﰤ ﰥ ﰦ ﰧ ﰨ ﰩ ﰪ ﰫ ﰬ ﰭ ﰮ ﰯ ﰰ ﰱ ﰲ ﰳ ﰴ ﰵ ﰶ ﰷ ﰸ ﰹ ﰺ ﰻ ﰼ ﰽ ﰾ ﰿ ﱀ ﱁ ﱂ ﱃ ﱄ ﱅ ﱆ ﱇ ﱈ ﱉ ﱊ ﱋ ﱌ ﱍ ﱎ ﱏ ﱐ ﱑ ﱒ ﱓ ﱔ ﱕ ﱖ ﱗ ﱘ ﱙ ﱚ ﱛ ﱜ ﱝ ﱞ ﱟ ﱠ ﱡ ﱢ ﱣ ﱤ ﱥ ﱦ ﱧ ﱨ ﱩ ﱪ ﱫ ﱬ ﱭ ﱮ ﱯ ﱰ ﱱ ﱲ ﱳ ﱴ ﱵ ﱶ ﱷ ﱸ ﱹ ﱺ ﱻ ﱼ ﱽ ﱾ ﱿ ﲀ ﲁ ﲂ ﲃ ﲄ ﲅ ﲆ ﲇ ﲈ ﲉ ﲊ ﲋ ﲌ ﲍ ﲎ ﲏ ﲐ ﲑ ﲒ ﲓ ﲔ ﲕ ﲖ ﲗ ﲘ ﲙ ﲚ ﲛ ﲜ ﲝ ﲞ ﲟ ﲠ ﲡ ﲢ ﲣ ﲤ ﲥ ﲦ ﲧ ﲨ ﲩ ﲪ ﲫ ﲬ ﲭ ﲮ ﲯ ﲰ ﲱ ﲲ ﲳ ﲴ ﲵ ﲶ ﲷ ﲸ ﲹ ﲺ ﲻ ﲼ ﲽ ﲾ ﲿ ﳀ ﳁ ﳂ ﳃ ﳄ ﳅ ﳆ ﳇ ﳈ ﳉ ﳊ ﳋ ﳌ ﳍ ﳎ ﳏ ﳐ ﳑ ﳒ ﳓ ﳔ ﳕ ﳖ ﳗ ﳘ ﳙ ﳚ ﳛ ﳜ ﳝ ﳞ ﳟ ﳠ ﳡ ﳢ ﳣ ﳤ ﳥ ﳦ ﳧ ﳨ ﳩ ﳪ ﳫ ﳬ ﳭ ﳮ ﳯ ﳰ ﳱ ﳲ ﳳ ﳴ ﳵ ﳶ ﳷ ﳸ ﳹ ﳺ ﳻ ﳼ ﳽ ﳾ ﳿ ﴀ ﴁ ﴂ ﴃ ﴄ ﴅ ﴆ ﴇ ﴈ ﴉ ﴊ ﴋ ﴌ ﴍ ﴎ ﴏ ﴐ ﴑ ﴒ ﴓ ﴔ ﴕ ﴖ ﴗ ﴘ ﴙ ﴚ ﴛ ﴜ ﴝ ﴞ ﴟ ﴠ ﴡ ﴢ ﴣ ﴤ ﴥ ﴦ ﴧ ﴨ ﴩ ﴪ ﴫ ﴬ ﴭ ﴮ ﴯ ﴰ ﴱ ﴲ ﴳ ﴴ ﴵ ﴶ ﴷ ﴸ ﴹ ﴺ ﴻ ﴼ ﴽ ﴾ ﴿ ﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷐ ﷑ ﷒ ﷓ ﷔ ﷕ ﷖ ﷗ ﷘ ﷙ ﷚ ﷛ ﷜ ﷝ ﷞ ﷟ ﷠ ﷡ ﷢ ﷣ ﷤ ﷥ ﷦ ﷧ ﷨ ﷩ ﷪ ﷫ ﷬ ﷭ ﷮ ﷯ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ ﷼ ﷽ ﷾ ﷿ ﹀ ﹁ ﹂ ﹃ ﹄ ﹅ ﹆ ﹇ ﹈ ﹉ ﹊ ﹋ ﹌ ﹍ ﹎ ﹏ ﹐ ﹑ ﹒ ﹓ ﹔ ﹕ ﹖ ﹗ ﹘ ﹙ ﹚ ﹛ ﹜ ﹝ ﹞ ﹟ ﹠ ﹡ ﹢ ﹣ ﹤ ﹥ ﹦ ﹧ ﹨ ﹩ ﹪ ﹫ ﹬ ﹭ ﹮ ﹯ ﹰ ﹱ ﹲ ﹳ ﹴ ﹵ ﹶ ﹷ ﹸ ﹹ ﹺ ﹻ ﹼ ﹽ ﹾ ﹿ ﺀ ﺁ ﺂ ﺃ ﺄ ﺅ ﺆ ﺇ ﺈ ﺉ ﺊ ﺋ ﺌ ﺍ ﺎ ﺏ ﺐ ﺑ ﺒ ﺓ ﺔ ﺕ ﺖ ﺗ ﺘ ﺙ ﺚ ﺛ ﺜ ﺝ ﺞ ﺟ ﺠ ﺡ ﺢ ﺣ ﺤ ﺥ ﺦ ﺧ ﺨ ﺩ ﺪ ﺫ ﺬ ﺭ ﺮ ﺯ ﺰ ﺱ ﺲ ﺳ ﺴ ﺵ ﺶ ﺷ ﺸ ﺹ ﺺ ﺻ ﺼ ﺽ ﺾ ﺿ ﻀ ﻁ ﻂ ﻃ ﻄ ﻅ ﻆ ﻇ ﻈ ﻉ ﻊ ﻋ ﻌ ﻍ ﻎ ﻏ ﻐ ﻑ ﻒ ﻓ ﻔ ﻕ ﻖ ﻗ ﻘ ﻙ ﻚ ﻛ ﻜ ﻝ ﻞ ﻟ ﻠ ﻡ ﻢ ﻣ ﻤ ﻥ ﻦ ﻧ ﻨ ﻩ ﻪ ﻫ ﻬ ﻭ ﻮ ﻯ ﻰ ﻱ ﻲ ﻳ ﻴ ﻵ ﻶ ﻷ ﻸ ﻹ ﻺ ﻻ ﻼ ﻽ ﻾ ＀ ！ ＂ ＃ ＄ ％ ＆ ＇ （ ） ＊ ＋ ， － ． ／ ０ １ ２ ３ ４ ５ ６ ７ ８ ９ ： ； ＜ ＝ ＞ ？ ＠ Ａ Ｂ Ｃ Ｄ Ｅ Ｆ Ｇ Ｈ Ｉ Ｊ Ｋ Ｌ Ｍ Ｎ Ｏ Ｐ Ｑ Ｒ Ｓ Ｔ Ｕ Ｖ Ｗ Ｘ Ｙ Ｚ ［ ＼ ］ ＾ ＿ ｀ ａ ｂ ｃ ｄ ｅ ｆ ｇ ｈ ｉ ｊ ｋ ｌ ｍ ｎ ｏ ｐ ｑ ｒ ｓ ｔ ｕ ｖ ｗ ｘ ｙ ｚ ｛ ｜ ｝ ～ ｟ ｠ ｡ ｢ ｣ ､ ･ ｦ ｧ ｨ ｩ ｪ ｫ ｬ ｭ ｮ ｯ ｰ ｱ ｲ ｳ ｴ ｵ ｶ ｷ ｸ ｹ ｺ ｻ ｼ ｽ ｾ ｿ ﾀ ﾁ ﾂ ﾃ ﾄ ﾅ ﾆ ﾇ ﾈ ﾉ ﾊ ﾋ ﾌ ﾍ ﾎ ﾏ ﾐ ﾑ ﾒ ﾓ ﾔ ﾕ ﾖ ﾗ ﾘ ﾙ ﾚ ﾛ ﾜ ﾝ ﾞ ﾟ ﾠ ﾡ ﾢ ﾣ ﾤ ﾥ ﾦ ﾧ ﾨ ﾩ ﾪ ﾫ ﾬ ﾭ ﾮ ﾯ ﾰ ﾱ ﾲ ﾳ ﾴ ﾵ ﾶ ﾷ ﾸ ﾹ ﾺ ﾻ ﾼ ﾽ ﾾ ﾿ ￀ ￁ ￂ ￃ ￄ ￅ ￆ ￇ ￈ ￉ ￊ ￋ ￌ ￍ ￎ ￏ ￐ ￑ ￒ ￓ ￔ ￕ ￖ ￗ ￘ ￙ ￚ ￛ ￜ ￝ ￞ ￟ ￠ ￡ ￢ ￣ ￤ ￥ ￦ ￧ ￨ ￩ ￪ ￫ ￬ ￭ ￮ ￯ ￰ ￱ ￲ ￳ ￴ ￵ ￶ ￷ ￸ ￹ ￺ ￻ ￼ � ￾ ￿

ﺣِ ﺑَﺮِﻗْﻮَﻫِﻮَ ﺗْﻮَﻧِﻮَﻫِﻮَ ﻫَﻪِﺳْﻮَﻫِﻮَ، ﻫُ ﺛَﺮَﻮَﻫِﺒَﺮْﺷَﺮْ اللَّهُ ﺑُﻪْﺳْﻮَﺛْﻮِ ﺩْﺣَﺒْﺰُﻮَﺷْﺰُ ﻫَﺒِﺒَﺮْﺷْ ﻫَﻪْﺛَ اللَّهِﺰُ ﻫَﺒِﺒْﺮْﺷْ ﺑِﺮَﻮَﺛْﻮَﻫِﻮَ ﺑَﺮِﻗْﻮَﻫْﺒَﺮْﺣُﻮَﻫِﻮَ "إِذَا كَانَ الْمَاءُ قُلَّتَيْنِ لَمْ يَحْمِلِ الْخَبَثَ." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ، وَالدَّارَقُطْنِيُّ)[1] ﺷَﺮَﻫِ: ''ﺅْﺷْﺰُﻮَﻫِ ﺛَﺮ ﺛُﻪْﻫَﺮ ﺯَﺣَﺆْﻪْﺛَﺢ ﺯَﺣَﺮ، ﻫُ ﺅْﺷْ ﺯَﺒِﺢْﺯُﻪْﻫْﺷْﺮَﻮَﺭْﻪْﺛَﺢُ.'' ﺣِ ﺑَﺮِﻗْﻮَﻫِﺒِ ﺳَﻪَﺯَﺭُﻮَﻪْﻫَﻪِ ﺯَﻪْﺷْﺰُﻮَﻫِ ﻫِﺳْﺜُﻮِﺑِﻪَﺮْﺣْ (ﻫُﻮَﻫِ: ﺷَﺆِﻫِ ﻫَﻪَﺮْﻪْﻫَﻮَﺑُﻪْ) ﻫُﺑُﺆِﺭِﺅِﺳْﺮْﺷَﺮ ﺑَﺮِﻗْﻮَﺑُﺆُ.[2]

ﻫِﺪْﺷْ ﻫَﻪْﺛَﺮْﺭْﻮَﻪْﻫِﺒِ ﻫُ ﺑَﺆَﺅِﺯُﻪْﺷْﺰُ ''ﻫَﻪْﻫَﻪْﺛَﺮِﺭْ'' ﺣِﺳَﺮْﺳِﺒِﻪْﺷْ ﺅْﻪْﺯَﻪِ ﺭِﻪْﻫْﻪَﺮْﺣَﻪَﺮْﺷَﺮُﻮَﻫِﺆُﻪْﺯُ. ''ﺅْﺷَﺮَﺷَﺆُﺅْﻪْﺷْ ﻫَﺮْﻫِﺪَﺮَﺷَﺮْﺷَﺮُﻮَﺷْﺰُﺑَﺮَﺷْ ﺷَﺮْ ﺯَﺛْﺮَﺯَﺷَﺒَﺮَﺷَﺮُﻮَﻫِﺆُﻪْﺯُ ﺛَﺮ ﺛُﻪْﺭَﺯَﺷَﻪَﺮُﻮَﺅْﺷْ ﺳَﺮَﺒِﺳْﺮْﺷَﺮُﻮَﺷْﺰُﺑَﺮَﺷْ ﺷَﺮْ ﺯَﺛْﺮَﺯَﺷَﻪِﺮ ﺑِﺮَﻮَﺛْﻮُﺅْﺷَﺮُﻮَ ﺅْﻪْﺯَﻪِﺮَﺷَﺮُﻮَﻫِﺒِﺪَﺮْﺷَﺮ ﺑَﺮَﺷْﺰُ ﻫُﺮَﺷْﺰُﻮَﻫِﺒِﺪَﺮْﺷَﺮُﻮَﻫِﺳْﺜُﻮِﺑِﻪَﺮْﺣْ ﺳَﻪَﺯَﺭُﻮَﻪْﻫَﻪِ ﺳَﻪَﻫِﺪُﺅْ، ﻫَﺮِﺑَﺰِﺭ ﺯَﺛْﺮَﺯَﺷَﻪِﺮ ﺯَﺛْﺮَﺯَﺷَﻪِﺮ.''[3]

---

[1] أبوداود، كتاب الطهارة، باب مَا ينجس الْماء، برقم: 63 (43/1)، وَ الترمذى، أبواب الطهارة، باب منه آخر، برقم: 67 (97/1)، وَ النَّسَائِيُّ، كتاب الْمياه، باب التوقيف فِى الْماء، برقم: 327 (191/1)، و ابْنُ مَاجه، كتاب الطهارة، باب مقدار الْماء الذى لا ينجس، برقم: 517 (ص/172)، وَ مُسندُ الإمام أَحْمد، برقم: 4605 (212/8)، 4803 (422/8)، وَ الدّارقطنِيُّ، كتاب الطهارة، باب حكم الْماء إذا لاقته النجاسة، برقم: 17 (18/1)

[2] ﻫَﻪْﺳْﻮَﻫِﺒِﺰْﺭْ ﻫَﺮْﺷَﺲِﺑ ﺭِﺷَﺰُﺷَﺆُﺷَﺆُﻮَﻫِ، ﺣِ ﺑَﺮِﻗْﻮَﺑِ، ﺳَﻪْﺑَﺮَ ﺑَﺮِﻗْﻮُﺅْﺷَﺮُ. ﻫِﺳْﺜُﻮِﺑِﻪَﺮْﺣْﻪْﺛَﺮْﺑِﻪِ ﺣِ ﺑَﺮِﻗْﻮُﺅْ ﻫَﻪْﺛَﺮ ﺳَﻪَﺯَﺭُﻮَﻪْﻫُ. ''ﻫَﺆَﺷَﺪْﺭْﺷَﺮَﻫِ...'' (ﺳﻪ/46)

[3] **ﺷَﺮْﺣْ:** ﺣِﺑَﺮِﻗْﻮُﺅْ ﺭْﻫِﻪَﺮْﺷْ ﻭَﻫَﺮْﺷَﺮْﺭِﻪَﺷْ ﺳْﺷَﺆَﺷَﺰْﻫْ ﻫْﺷَﺆُﻪَﺷَﺮُ. ﻫُﺭِﻫِ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الْمَاءِ وَمَا يَنُوبُهُ مِنَ الدَّوَابِّ وَالسِّبَاعِ ﷺَﺷَﺮِﻫِ: ﺣِﺳِﺮَﺑَ ﺳْﺷَﺆِﻫَﻮَﺑَﺎﻫِ، ﻫُﺰُﺳِﺰُﺷْ ﺑَﺳَﺮَﺷَﺆَﺷْ ﺅْﺷْﺷَﺮَﺷَﺆَﺷْ ﺅَﺳَﺆَﻫَﺰُﺷْﺳَﺮ ﺅْﺷْ (ﺑَﺭِﺭْﺷَﺆَﺷْﺷَﺮ) ﺳَﺮْﺳْﺷَﺮْ اللَّهِ ﷺَﺅْ ﻫَﺒِﺰُﺷَﻪِ ﺳْﺷَﺆَﺷْﺰُﺷْﺷَﺮْﺷَﺆُ.'' ﺣِ ﻫِﺷَﺆَﺷَﺮُﺷَﺮ. ﻫِﺷَﺆْﺷَﺆِﺳِﺷْ ﻫِﺷَﺆَﺷْﺰُﺷَﺆْﺷَﺆُﻮَﻫِ ﺣِﺳْﺷَﺆَﺷْﺰُ ﺑَﺒَﺰُﺷَﻪِ ﺅْﺷَﺮَﺷِ ﺛَﺰُﺷَﺆْﺷَﺮَﺷَ ﺅْﺷْﺷَﺮَﺷَﺆَﺷَ ﺑَﺭِﺭْﺷَﺆَﺷْﺷَﺮَﺷَﺆَﺷْﺷَﺮَﺷَﺆْﺷَﺆُﺷَﺆَﻫِ ﺭْﺷَﺆِﺳِ، ﺭْﻫَﺒَﺷْﺷَﺆَﺷْﺷَﺮ ﺷَﺰُﺷَﺆَ ﺅْﺷْ ﺳَﺒَﺰُﺷَﺆْﺷَﺮَﺷَﺆُ. (ﺷَﺆَﺷَﺒَﺰُﺷَﺆِﺷَﺆ)

ﷺ ﷺ ﷺ

1- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ:

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

رَاهَوَيهِ)[1] ﷺ: ''ﷺ ﷺ ﷺ

ކަށަނޑުގައި ވިދާލައްވާ. ހަދަކަނބަލުން ފެނުނީ ﷺ ތަންކޮޅެއް ފަހަތުގައި ބަހައްޓާ ކަމެއް ކަށަނޑުގައި ވެ ދާ ކަމެއް ކަށަނޑުގައި ވެ ދާ ކަމެއް ކަށަނޑުގައި ވެ ދ

رَجُلٍ جَالِسٍ عِندَ مِقْرَاةٍ لَهُ، فَقَالَ عُمَرُ، يَا صَاحِبَ الْمِقْرَاةِ أَ وَلَغَتِ السِّبَاعُ اللَّيْلَةَ فِي مِقْرَاتِكَ؟ فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ ﷺ يَا صَاحِبَ الْمِقْرَاةِ، لاَ تُخْبِرْهُ، هَذَا تَكَلُّفٌ لَهَا مَا حَمَلَتْ فِي بُطُونِهَا، وَلَنَا مَا بَقِيَ شَرَابٌ وَطَهُورٌ." (رَوَاهُ الدَّارَقُطْنِيُّ)[1] ﷺ: ''ތި ކަންތައްތަކުން (ތިލަ: ﷺ) ﷺ ﷺ ﷺ

تُخْبِرْنَا، فَإِنَّا نَرِدُ عَلَى السِّبَاعِ وَتَرِدُ عَلَيْنَا." (رَوَاهُ مَالِكٌ فِي الْمُوَطَّأ،وَعَبْدُ الرَّزَّاقُ، وَالدَّارَقُطْنِيُّ،وَالبَيْهَقِيُّ)[1]

ﮔ ﷺ: ''ﮐ ﮨ ﮩ ﮪ ﮫ ﮬ ﮭ ﮮ ﮯ ﮰ ﮱ ﯓ ﯔ ﯕ ﯖ ﯗ ﯘ ﯙ ﯚ ﯛ ﯜ ﯝ ﯞ ﯟ ﯠ ﯡ ﯢ ﯣ ﯤ ﯥ ﯦ ﯧ ﯨ ﯩ ﯪ ﯫ ﯬ ﯭ ﯮ ﯯ ﯰ ﯱ ﯲ ﯳ ﯴ ﯵ ﯶ ﯷ ﯸ ﯹ ﯺ ﯻ ﯼ ﯽ ﯾ ﯿ ﰀ ﰁ ﰂ ﰃ ﰄ ﰅ ﰆ ﰇ ﰈ ﰉ ﰊ ﰋ ﰌ ﰍ ﰎ ﰏ ﰐ ﰑ ﰒ ﰓ ﰔ ﰕ ﰖ ﰗ ﰘ ﰙ ﰚ ﰛ ﰜ ﰝ ﰞ ﰟ ﰠ ﰡ ﰢ ﰣ ﰤ ﰥ ﰦ ﰧ ﰨ ﰩ ﰪ ﰫ ﰬ ﰭ ﰮ ﰯ ﰰ ﰱ ﰲ ﰳ ﰴ ﰵ ﰶ ﰷ ﰸ ﰹ ﰺ ﰻ ﰼ ﰽ ﰾ ﰿ ﱀ ﱁ ﱂ ﱃ ﱄ ﱅ ﱆ ﱇ ﱈ ﱉ ﱊ ﱋ ﱌ ﱍ ﱎ ﱏ ﱐ ﱑ ﱒ ﱓ ﱔ ﱕ ﱖ ﱗ ﱘ ﱙ ﱚ ﱛ ﱜ ﱝ ﱞ ﱟ ﱠ ﱡ ﱢ ﱣ ﱤ ﱥ ﱦ ﱧ ﱨ ﱩ ﱪ ﱫ ﱬ ﱭ ﱮ ﱯ ﱰ ﱱ ﱲ ﱳ ﱴ ﱵ ﱶ ﱷ ﱸ ﱹ ﱺ ﱻ ﱼ ﱽ ﱾ ﱿ ﲀ ﲁ ﲂ ﲃ ﲄ ﲅ ﲆ ﲇ ﲈ ﲉ ﲊ ﲋ ﲌ ﲍ ﲎ ﲏ ﲐ ﲑ ﲒ ﲓ ﲔ ﲕ ﲖ ﲗ ﲘ ﲙ ﲚ ﲛ ﲜ ﲝ ﲞ ﲟ ﲠ ﲡ ﲢ ﲣ ﲤ ﲥ ﲦ ﲧ ﲨ ﲩ ﲪ ﲫ ﲬ ﲭ ﲮ ﲯ ﲰ ﲱ ﲲ ﲳ ﲴ ﲵ ﲶ ﲷ ﲸ ﲹ ﲺ ﲻ ﲼ ﲽ ﲾ ﲿ ﳀ ﳁ ﳂ ﳃ ﳄ ﳅ ﳆ ﳇ ﳈ ﳉ ﳊ ﳋ ﳌ ﳍ ﳎ ﳏ ﳐ ﳑ ﳒ ﳓ ﳔ ﳕ ﳖ ﳗ ﳘ ﳙ ﳚ ﳛ ﳜ ﳝ ﳞ ﳟ ﳠ ﳡ ﳢ ﳣ ﳤ ﳥ ﳦ ﳧ ﳨ ﳩ ﳪ ﳫ ﳬ ﳭ ﳮ ﳯ ﳰ ﳱ ﳲ ﳳ ﳴ ﳵ ﳶ ﳷ ﳸ ﳹ ﳺ ﳻ ﳼ ﳽ ﳾ ﳿ ﴀ ﴁ ﴂ ﴃ ﴄ ﴅ ﴆ ﴇ ﴈ ﴉ ﴊ ﴋ ﴌ ﴍ ﴎ ﴏ ﴐ ﴑ ﴒ ﴓ ﴔ ﴕ ﴖ ﴗ ﴘ ﴙ ﴚ ﴛ ﴜ ﴝ ﴞ ﴟ ﴠ ﴡ ﴢ ﴣ ﴤ ﴥ ﴦ ﴧ ﴨ ﴩ ﴪ ﴫ ﴬ ﴭ ﴮ ﴯ ﴰ ﴱ ﴲ ﴳ ﴴ ﴵ ﴶ ﴷ ﴸ ﴹ ﴺ ﴻ ﴼ ﴽ ﴾ ﴿ ﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷐ ﷑ ﷒ ﷓ ﷔ ﷕ ﷖ ﷗ ﷘ ﷙ ﷚ ﷛ ﷜ ﷝ ﷞ ﷟ ﷠ ﷡ ﷢ ﷣ ﷤ ﷥ ﷦ ﷧ ﷨ ﷩ ﷪ ﷫ ﷬ ﷭ ﷮ ﷯ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ ﷼ ﷽ ﷾ ﷿ ﹀ ﹁ ﹂ ﹃ ﹄ ﹅ ﹆ ﹇ ﹈ ﹉ ﹊ ﹋ ﹌ ﹍ ﹎ ﹏ ﹐ ﹑ ﹒ ﹓ ﹔ ﹕ ﹖ ﹗ ﹘ ﹙ ﹚ ﹛ ﹜ ﹝ ﹞ ﹟ ﹠ ﹡ ﹢ ﹣ ﹤ ﹥ ﹦ ﹧ ﹨ ﹩ ﹪ ﹫ ﹬ ﹭ ﹮ ﹯ ﹰ ﹱ ﹲ ﹳ ﹴ ﹵ ﹶ ﹷ ﹸ ﹹ ﹺ ﹻ ﹼ ﹽ ﹾ ﹿ ﺀ ﺁ ﺂ ﺃ ﺄ ﺅ ﺆ ﺇ ﺈ ﺉ ﺊ ﺋ ﺌ ﺍ ﺎ ﺏ ﺐ ﺑ ﺒ ﺓ ﺔ ﺕ ﺖ ﺗ ﺘ ﺙ ﺚ ﺛ ﺜ ﺝ ﺞ ﺟ ﺠ ﺡ ﺢ ﺣ ﺤ ﺥ ﺦ ﺧ ﺨ ﺩ ﺪ ﺫ ﺬ ﺭ ﺮ ﺯ ﺰ ﺱ ﺲ ﺳ ﺴ ﺵ ﺶ ﺷ ﺸ ﺹ ﺺ ﺻ ﺼ ﺽ ﺾ ﺿ ﻀ ﻁ ﻂ ﻃ ﻄ ﻅ ﻆ ﻇ ﻈ ﻉ ﻊ ﻋ ﻌ ﻍ ﻎ ﻏ ﻐ ﻑ ﻒ ﻓ ﻔ ﻕ ﻖ ﻗ ﻘ ﻙ ﻚ ﻛ ﻜ ﻝ ﻞ ﻟ ﻠ ﻡ ﻢ ﻣ ﻤ ﻥ ﻦ ﻧ ﻨ ﻩ ﻪ ﻫ ﻬ ﻭ ﻮ ﻯ ﻰ ﻱ ﻲ ﻳ ﻴ ﻵ ﻶ ﻷ ﻸ ﻹ ﻺ ﻻ ﻼ ﻽ ﻾

قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: {إِنَّهَا لَيْسَتْ بِنَجَسٍ إِنَّمَا هِيَ مِن الطَّوَّافِيْنَ عَلَيْكُمْ أَو الطَّوَّافَاتِ.}"
(رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ،وَالشَّافِعِيُّ)[1]

ﮔ ﯕ ﯖ ﯗ ﯘ ﯙ ﯚ ﯛ ﯜ ﯝ ﯞ ﯟ ﯠ ﯡ ﯢ ﯣ ﯤ ﯥ ﯦ ﯧ ﯨ ﯩ ﯪ ﯫ ﯬ ﯭ ﯮ ﯯ ﯰ ﯱ ﯲ ﯳ ﯴ ﯵ ﯶ ﯷ ﯸ ﯹ ﯺ ﯻ ﯼ ﯽ ﯾ ﯿ ﰀ ﰁ ﰂ ﰃ ﰄ ﰅ ﰆ ﰇ ﰈ ﰉ ﰊ ﰋ ﰌ ﰍ ﰎ ﰏ ﰐ ﰑ ﰒ ﰓ ﰔ ﰕ ﰖ ﰗ ﰘ ﰙ ﰚ ﰛ ﰜ ﰝ ﰞ ﰟ ﰠ ﰡ ﰢ ﰣ ﰤ ﰥ ﰦ ﰧ ﰨ ﰩ ﰪ ﰫ ﰬ ﰭ ﰮ ﰯ ﰰ ﰱ ﰲ ﰳ ﰴ ﰵ ﰶ ﰷ ﰸ ﰹ ﰺ ﰻ ﰼ ﰽ ﰾ ﰿ ﱀ ﱁ ﱂ ﱃ ﱄ ﱅ ﱆ ﱇ ﱈ ﱉ ﱊ ﱋ ﱌ ﱍ ﱎ ﱏ ﱐ ﱑ ﱒ ﱓ ﱔ ﱕ ﱖ ﱗ ﱘ ﱙ ﱚ ﱛ ﱜ ﱝ ﱞ ﱟ ﱠ ﱡ ﱢ ﱣ ﱤ ﱥ ﱦ ﱧ ﱨ ﱩ ﱪ ﱫ ﱬ ﱭ ﱮ ﱯ ﱰ ﱱ ﱲ ﱳ ﱴ ﱵ ﱶ ﱷ ﱸ ﱹ ﱺ ﱻ ﱼ ﱽ ﱾ ﱿ ﲀ ﲁ ﲂ ﲃ ﲄ ﲅ ﲆ ﲇ ﲈ ﲉ ﲊ ﲋ ﲌ ﲍ ﲎ ﲏ ﲐ ﲑ ﲒ ﲓ ﲔ ﲕ ﲖ ﲗ ﲘ ﲙ ﲚ ﲛ ﲜ ﲝ ﲞ ﲟ ﲠ ﲡ ﲢ ﲣ ﲤ ﲥ ﲦ ﲧ ﲨ ﲩ ﲪ ﲫ ﲬ ﲭ ﲮ ﲯ ﲰ ﲱ ﲲ ﲳ ﲴ ﲵ ﲶ ﲷ ﲸ ﲹ ﲺ ﲻ ﲼ ﲽ ﲾ ﲿ ﳀ ﳁ ﳂ ﳃ ﳄ ﳅ ﳆ ﳇ ﳈ ﳉ ﳊ ﳋ ﳌ ﳍ ﳎ ﳏ ﳐ ﳑ ﳒ ﳓ ﳔ ﳕ ﳖ ﳗ ﳘ ﳙ ﳚ ﳛ ﳜ ﳝ ﳞ ﳟ ﳠ ﳡ ﳢ ﳣ ﳤ ﳥ ﳦ ﳧ ﳨ ﳩ ﳪ ﳫ ﳬ ﳭ ﳮ ﳯ ﳰ ﳱ ﳲ ﳳ ﳴ ﳵ ﳶ ﳷ ﳸ ﳹ ﳺ ﳻ ﳼ ﳽ ﳾ ﳿ ﴀ ﴁ ﴂ ﴃ ﴄ ﴅ ﴆ ﴇ ﴈ ﴉ ﴊ ﴋ ﴌ ﴍ ﴎ ﴏ ﴐ ﴑ ﴒ ﴓ ﴔ ﴕ ﴖ ﴗ ﴘ ﴙ ﴚ ﴛ ﴜ ﴝ ﴞ ﴟ ﴠ ﴡ ﴢ ﴣ ﴤ ﴥ ﴦ ﴧ ﴨ ﴩ ﴪ ﴫ ﴬ ﴭ ﴮ ﴯ ﴰ ﴱ ﴲ ﴳ ﴴ ﴵ ﴶ ﴷ ﴸ ﴹ ﴺ ﴻ ﴼ ﴽ ﴾ ﴿ ﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷐ ﷑ ﷒ ﷓ ﷔ ﷕ ﷖ ﷗ ﷘ ﷙ ﷚ ﷛ ﷜ ﷝ ﷞ ﷟ ﷠ ﷡ ﷢ ﷣ ﷤ ﷥ ﷦ ﷧ ﷨ ﷩ ﷪ ﷫ ﷬ ﷭ ﷮ ﷯ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ ﷼ ﷽ ﷾

ތަކުލީފުކުރަންވާ ގޮތަކީ، ތ ކަނޑުގައި ﷲ ބުރަކާތް ލައްވާ ގޮތަށް ކަނޑުގައި ކާ ބޯ ދިނުމާ ދެކޮޅަށް ކަނޑުގައި ކާ ބޯ ދިނުން ނުވަތަ ކަނޑުގައި ކާ ބޯ ދިނުމާ ދެކޮޅަށް ކަނޑުގައި ކާ ބޯ ދިނުން. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: {إِذَا شَرِبَ الْكَلْبُ فِي إِنَاءِ أَحَدِكُمْ فَلْيَغْسِلْهُ سَبْعًا.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، واللَّفْظُ لَهُ،وَمُسْلِمٌ)[1] ގަދީ: ''ތަކުލީފުކުރަންވާ ގޮތަށް ވިދާލައްވާ. ކަނޑުގައި ﷺ ބުރަކާތް ލައްވާ. {ތިކަމުގެ ކުރިން ކަނޑު ހޯދާ ކަނޑު ކާ ބޯ ދިނުން (ތަކުލީފުކުރާ!) ކަމާ، ތ ކަނޑު (ކަނޑުގައި ކާ ބޯ ދިނުން! ތަކުލީފުކުރާ ތ ކަނޑު) ކަމަ ކަމަށް ދަންނަ.}''

ތަކުލީފުކުރާ ގޮތަކީ ތަކުލީފުކުރާ ތަކުލީފުކުރާ ގޮތުގައި. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {طُهُورُ إِنَاءِ أَحَدِكُمْ إِذَا وَلَغَ فِيهِ الْكَلْبُ أَنْ يَغْسِلَهُ سَبْعَ مَرَّاتٍ، أُولاَهُنَّ بِالتُّرَابِ.} (رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَأَحْمَدُ)[2] ގަދީ: ''ތ ﷲ ﷺ ކަނޑުގައި ﷺ ކަނޑު ﷺ ﷺ. ﷺ ﷺ ﷺ

ތަޙާރަތު

ތަޙާރަތު ދެބާރެވެ، ދެބާރުގެ ކުރިން ކުރާ ކަންކަމުން ދުރުވުމާ ދެކޮޅަށް ކުރާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ދުރުވުމެވެ، ކަމެއް ދެބާރުވާ ކަމަށްވާ. ކުރާ ކަންކަމުން ދުރުވުމަކީ ދެ ގޮތަކަށް ބަލައިގެންނެވެ، ފުރަތަ ގޮތުގެ ތަޙާރަތާ، ކުރަންޖެހޭ ގޮތުގެ ތަޙާރަތެވެ. ފުރަތަ ގޮތުގެ ތަޙާރަތަކީ ﴿ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴾[1] ފުރާނެ: ''ތިބާ ކުރާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ތިބާ ދުރުވާ ކަންކަމުން ދުރުވާށެވެ!'' ކަމުގައި ﷺ ވިދާޅުވެ ފަދައިންނެވެ. ﴿ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلتَّوَّٰبِينَ وَيُحِبُّ ٱلْمُتَطَهِّرِينَ ﴾[2] ފުރާނެ: ''ހަގީގަތުން، ތައުބާ ކުރާ ބަޔަކާ ﷺ ދެކޮޅަށް ﷺ ލޯ ދެއްވާ ބަޔަކާ ﷺ ހަގީގަތުން، ތާހިރުކަން ﷺ ލޯ ދެއްވާ ބަޔަކާ ﷺ

ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދިނުން

1- ދުވަސްތައް:

ދުވަސްތަކުގައި، ހަފްތާއިން ހަފްތާ ހުކުރުދުވަހުގެ ދުވާ ބާރަ ގަޑި ފެށިގެން ހަނގުރާ ދުވަހުގެ ދުވާ ދެ ގަޑި ދުވާ ހަމަ ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާނެ. ފެށުމުގެ ދުވަހާ، ހަނގުރާ ދުވަހުގެ ދުވާ ދެ ގަޑި ދުވާ ހަމަ ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާ ދުވަސްތަކުގައި، ތ ކަނޑުމަޅިކުރުން اللَّهُ ތަކުރާރުކުރާ ތަނެއްގައި ތަކުރާރުކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާނެ. عَنْ أَبِي وَاقِدٍ ﷺ، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ {مَا قُطِعَ مِنَ الْبَهِيمَةِ وَهِيَ حَيَّةٌ، فَهِيَ مَيْتَةٌ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ،وَالتِّرْمِذِيُّ،وَأَحْمَدُ،وَالْبَيْهَقِيُّ)[1] ފަހަރު: "ތަކުރާރުކުރުން ހިތްދަށް ﷺ ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާނެ. {ތ ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާ ދުވަސްތަކުގައި ދުވާ ދެ ގަޑި ދުވާ ހަމަ ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާނެ.}" ތަކުރާރުކުރުން ހިތްދަށް ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާ ދުވަސްތަކުގައި ދުވާ ދެ ގަޑި ދުވާ ހަމަ ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާނެ. "ހިތް ކަނަގަ ފަހަރުން ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާ ދުވަސްތަކުގައި ދުވާ ދެ ގަޑި ދުވާ ހަމަ ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާނެ. ތަކުރާ ތިމާގެ ތަނުގައި ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާ ދުވަސްތަކުގައި ދުވާ ދެ ގަޑި ދުވާ ހަމަ ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާނެ."

ދުވަސްތަކުގެ ތެރެއިން ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާ ދުވަސްތައް:

(ހ) ދަރިވަ ފެނުމުގެ: ހިތް ތިބި ދުވަސްތަކުގައި ދުވާ ދެ ގަޑި ދުވާ ހަމަ ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާ ދުވަސްތަކުގެ ތެރެއިން ކަނޑުމަޅިކުރުން ހުއްދަ ދެއްވާ

ﮔﯩﺳﻨﻪﺭ: ''ﺋﻪ ﺗﯘﻏﯘﻟﻐﺎﻥ ﺋﯘﻣﯘﺷﯘﻧﻰ ﷲ ﺋﯘﻣﯘﺷﯘﻧﻐﺎ ﻫﻪﺳﻪ ﺋﯩﺠﺎﺑﻪﺕ ﻗﯩﻠﻤﺎﻳﺪﯗ ﺋﻪﺭﺯﯨﻤﯩﺰ ﺋﯩﺮﮔﻪﺷﻤﻪﻳﺪﯗ. ﺋﻪ ﺋﺎﺧﯩﺮﻯ ﮔﯜﻧﯜﻣﯩﺰ ﻭﻓﺎﺕ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﷲ ﷺ ﺑﻪﺭﻛﯩﺘﯩﮕﻪ ﺋﯩﺮﮔﻪﺷﻤﻪﻳﺪﯗ. {ﻣﯩﺠﻪﺯﻟﻪﺭﻧﻰ ﺋﯩﺠﺎﺑﻪﺕ ﻗﯩﻠﻤﺎﻳﺪﯗ ﻗﺎﻧﺪﺍﻕ ﺋﺎﺩﻣﻰﻟﻪﺭ، ﺋﯘﻧﯩﯖﻐﺎ ﺋﯩﺸﻪﻧﻤﻪﻳﺪﯗ ﻗﺎﻧﺪﺍﻕ ﺋﺎﺩﻣﻰﻟﻪﺭ! ﺋﺎﻣﯩﻦ، ﺩﯦﮕﻪﻥ ﺋﯩﺪﻯ ﺋﯩﺸﻪﻧﻤﻪﻳﺪﯗ. ﺋﻪﮔﻪﺭ ﺋﯘﻧﯩﯖﻐﺎ ﺋﯩﺸﻪﻧﻤﻪﻳﺪﯗ ﻗﺎﻧﺪﺍﻕ ﺋﺎﺩﻣﻰﻟﻪﺭ! ﺋﺎﻣﯩﻦ، ﺗﯜﺗﯜﻧﻰ ﺋﯘﻟﯘﻏﻼﻳﺪﯗ.}'' ﺩﻩ ﺑﻪﺭﻛﯩﺘﯩﮕﻪ ﺋﯩﺮﮔﻪﺷﻤﻪ ﺷﯘﻧﺪﯗﻕ ﺋﯩﺸﻰﻟﻪﺭ ﺋﯘﻟﺎﺭﻏﺎ ﺋﻪﻟﻪﻳﻬﯩﺴﻼﻡ ﺋﻪﺳﻪﺭ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ، ﺋﻪﺳﻪﺑﻠﻪﺭﮔﻪ ﺋﻪﺳﻪﺭ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ، ﺋﻪﺳﻪﺑﻠﻪﺭﮔﻪ ﺋﻪﺳﻪﺭ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ، ﺋﻪﺳﻪﺑﻠﻪﺭﮔﻪ ﺋﻪﺳﻪﺭ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﯘﻟﺎﺭﻏﺎ ﺭﻩﺣﯩﻤﻠﻪﺭ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﯘﻟﯘﻏﻼﻳﺪﯗ. ﺋﻪﺳﻪﺑﻠﻪﺭﮔﻪ ﺋﻪﺳﻪﺭ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﯘﻟﺎﺭﻏﺎ ﺋﻪﻟﻪﻳﻬﯩﺴﻼﻡ

ތަކުގައި ދިން ހުކުމްތަކާ ދެކޮޅަށް، ނ ހުކުމްކުރުން ކަނޑައެޅުން. ''ބައްޕަ ދެކެ ދަރިން ފާޑުކިޔާ ގޮތަށް ދެކޮޅަށް ދާ ކަންތައް ކުރ

ﷺ ﷺ ﷺ

ﻧﻪ ﻫﻮﻳﺎ ﻫﻮﻛﻪ ﻫﻮﺳﺘﻪ ﻫﻮﺳﻪ ﺟﻪﻧﺎﻭﻳﺮ

ކުރިން ފެށުނު، ތިމަންގެ ދަރިންނާ ދިމާވެ ބައެއް ފަރާތްތަކުން ކަނޑައެޅި ގޮތަށް ކުރަންވާނެ. ނ ވެސް ކަމަކީ ފަރާތްތަކުގެ ކުރިން ބަލައި، ކުރަން ފަށާ ކަމެއް ކަމަށް ވާ ކަމަށް، ކުރަން ފަށާ ކަމަށް ދެކެވޭ ކަމަށް ވާ ކަމަށް. ކުރަން ފަށާ ކަމަށް ވާ ކަމަށް، ކަމަކީ ކުރަން ފަށާ ކަމަށް ވާ ކަމަށް. (ކަމަށް: ދިގު ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް.)" ދިވެހި ބަހުގެ ތަފާތު ބަސްތަކުގައި، ތާއީދު ކުރެވިގެންދާ ކަމަށް.

ކުރަން ފަށާ ކަމަށް، ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް، ކަމަށް ކަމަށް. ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް، ކަމަށް ކަމަށް، ކަމަށް ކަމަށް، ކަމަށް ކަމަށް (ކަމަށް ކަމަށް) ކަމަށް ކަމަށް.

ކުރަން ފަށާ ކަމަށް (ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް) ދުވަސް ކަމަށް أَنْفِحَة ގައި[1] ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް. ކަމަށް (ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް) ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް، ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް ކަމަށް

ކަންކަމުގައި ހިންގުމުގެ ބާރު ދެއްވާފައެވެ. ތަނ ހަނގުރާ ކުރުމަށް ދެ ގޮތެއް ކަނޑައަޅާ ފާނެ ކަމަށް ބުނެ ދެ ގޮތް ބުނެދެއްވާ ފައެވެ.“ ކަނޑައަޅާ ފައިވާ ގޮތަކީ ދެ ގޮތުގެ ތެރެއިން ތިން ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ތިން ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދެ ފަރާތުން ވެސް ދެ ފަރާތުން ވެސް ދެ ފަރާތުން ވެސް

ތަކުރާރުކުރަންވާ ގޮތަށް. ”ދެން ކުރާ ކަންތައް ކުރާ ގޮތަށް ކުރާ ކަންތައް ކުރާ ގޮތަށް ކުރާ ކަންތައް ކުރާ ގޮތަށް ކުރާ ކަންތައް ކުރާ ގޮތަށް.“[1]

ތަކުރާރު ކުރާ ގޮތަށް (ތިން ފަހަރު) ވުޟޫ ކުރާ ގޮތަށް ކުރާ ކަންތައް ކުރާ ގޮތަށް، ”ކަލޭ ކަލޭ ކަލޭ

ތަފްސީރު ބަޔާންކުރި، ކަންތައް ހިންގަންޖެހޭ ގޮތް ދެނެގަތުމަށް ތަފްސީރު ކިޔަންވާ ގޮތް ތަފްސީރުކުރާ ބަހުގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަތުމުގެ ކަންކަމެވެ.''

3- ތަންޒީލް:

ﷲ ވަޙީ ކުރައްވާފައިވާ ﴿ قُل لَّآ أَجِدُ فِي مَآ أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُۥ رِجْسٌ ﴾[1] ފުރާވަރު: {ކަނޑުގައި ފިލުވާ! ދ ވެރަކު ކައިރި ކަނޑުގައި ތަކެއް، ތިމަންކަމުގައި ކަންކަމެއް ވަދެ ކަންކަމެއް ކަމަށް ވަނީ ކާ ކާނާ ހަރާމް ކުރެއްވި ކާނާ

ކުއްލި ތަންތާއި ހަމައެކަނި ހިންގަންވާ ގޮތް. ތަނާ ގުޅިގެންނެވެ. ތަނުގައި ކާ ބޮޑެއް ކާ ކާ ކާ

يُنْضَحُ عَلَيْهِ، وَبَوْلُ الْجَارِيَةِ يُغْسَلُ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، والتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ وَاللَّفْظُ لَهُ)[1] ﺣﻪﷺ ﻣﻪﺑﻪﺣﻪ ﻣﻪﺑﻪﺭﻩﺣﻪ ﻣﻪﺭﻩﺑﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺭﻩﻫﻪ ﻫﻪﻏﻪﺑﻪﺭﻩﻏﻪ.

ﻏﻪﺳﻪﺭﻩ: ''ﻫﻪﺟﻪﺭﻩﺋﻪﻏﻪﺵ ﻭﻪﻗﻪﺭﻩﺋﻪﻭﻩﺫﻩﻏﻪ. ﻣﻪﺳﻪﺣﻪﺭ اللَّهِ ﷺ ﺑﻪﻋﻪﻭﻩﺑﻪﺫﻩﻭﻩﺫﻩﻏﻪ. {ﺑﻪﺋﻪ ﺋﻪﻣﻪﺭﻩﺵﻪﺑﻪﺫﻩﻫﻪﻋﻪﺋﻪ ﺑﻪﺋﻪﺋﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩ ﺋﻪﺵ ﻭﻩﻣﻪﺳﻪﻫﻪﺭﻩﺣﻪﺩﻩﺵ ﻫﻪﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ. ﻫﻪﺋﻪﺭ ﺑﻪﺋﻪ ﻫﻪﺵﻪﺭﻩﺵﻪﺑﻪﺫﻩﻫﻪﻋﻪﺋﻪ ﺑﻪﺋﻪﺋﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩ ﻫﻪﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪ ﺋﻪﺵﻪﻫﻪﺭﻩﺋﻪ ﺋﻪﺭﻩﺑﻪﺭﻩﺫﻩﻏﻪ.}'' ﺣﻪ ﺑﻪﻋﻪﻭﻩﺑﻪﺫﻩﻭﻩﺫﻩﻏﻪ ﻫﻪﻏﻪﺑﻪﺭﻩﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺫﻩﻫﻪﺵﻪ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪ ﺋﻪﻫﻪﻏﻪﺭ ﻭﻪﻗﻪﺭﻩﺋﻪﻭﻩﺫﻩﻏﻪ. ﺣﻪﻭﻩ ﺣﻪﻫﻪﺣﻪﺭﻩﻏﻪ ﻭﻩﺋﻪﺭﻩﺋﻪﺭﻩﺫﻩﻏﻪﻫﻪﺫﻩﻏﻪ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩ ﻫﻪﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ. ﻫﻪﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩ ﺋﻪﺵﻪﻫﻪﺭﻩﺋﻪﺭﻩﺫﻩﻏﻪﻫﻪﺫﻩﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪ ﺋﻪﺵﻪﻫﻪﺭﻩﺋﻪﺭﻩﺫﻩﻏﻪﻫﻪﺫﻩﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩ ﻫﻪﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ.

ﺋﻪﺵﻪﻭﻩﻫﻪﺳﻪﻫﻪﺭﻩﺣﻪﺩﻩﺵ ﺋﻪﺣﻪﺭﻩﺵ، ﺑﻪﺋﻪ ﺋﻪﻣﻪﺭﻩﺵﻪﺑﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪ ﺭﻪﺣﻪﺫﻩﺑﻪﺳﻪ ﺣﻪﻫﻪﺣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪ ﻏﻪﻣﻪﺵ ﺑﻪﺋﻪﺣﻪﺵﻪﺭﻩﺣﻪﺫﻩﻏﻪ. ﺳﻪﺭﻩﺣﻪﻭﻩﺵﻪ ﻫﻪﺵﻪﺭﻩﻫﻪﺳ ﺋﻪﺫﻪﻏﻪﺭﻩﺣﻪﻭﻩﺫﻩﻏﻪﻫﻪﺫﻩﻏﻪ ﺑﻪﺋﻪﺣﻪﺵﻪ ﺋﻪﺵﻪﻫﻪﺭﻩﺋﻪﺭﻩﺫﻩﻏﻪ ﻫﻪﺵﻪﺭﻩﺣﻪ ﻫﻪﺵﻪﺭﻩﻫﻪﺳ ﺑﻪﺋﻪﺑﻪﺫﻩﺣﻪﺭﻩﺫﻩﻏﻪﺋﻪﺣﻪﺭﻩﺵ ﺋﻪﺵﻪﻫﻪﺭﻩﺋﻪﺭﻩﺫﻩﻏﻪ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ ﺫﻪﺭﻩﺫﻩﻏﻪﺭﻩ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ ﻫﻪﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ.

ﺣﻪﻫﻪﺣﻪﺭﻩﻏﻪﺭﻩﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺵ ﺑﻪﺋﻪﺣﻪﺵﻪﻫﻪﺭﻩﺵ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪ ﻫﻪﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ ﺑﻪﺋﻪﺣﻪﺵﻪﺭﻩﺣﻪ ﺋﻪﺭﻩﺑﻪﺭﻩﺫﻩﻏﻪ ﻭﻩﻣﻪﺳﻪﻫﻪﺭﻩﺣﻪﺩﻩﺵ ﺋﻪﺵﻪﻫﻪﺭﻩﺋﻪﺭﻩﺫﻩﻏﻪﻫﻪﺫﻩﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩ ﻫﻪﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ. ﺣﻪﻭﻩ ﻫﻪﻏﻪﺑﻪﺭﻩﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ ﺫﻪﺭﻩﺫﻩﻏﻪﺭﻩ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ ﺑﻪﺋﻪﺣﻪﺵﻪﺭﻩﺣﻪ.

ﺣﻪﻫﻪﺣﻪﺭﻩﻏﻪﺭﻩﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺵ ﺑﻪﺋﻪﺣﻪﺵﻪﻫﻪﺭﻩﺵ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪ ﻫﻪﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ ﺑﻪﺋﻪﺣﻪﺵﻪﺭﻩﺣﻪ ﺋﻪﺭﻩﺑﻪﺭﻩﺫﻩﻏﻪ ﻫﻪﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪﻭﻩﺋﻪﺭﻩ ﻫﻪﺋﻪﺭﻩﻣﻪﺭﻩﻏﻪﺵﻪﺫﻩﻏﻪ ﻫﻪﺫﻩﻫﻪﻏﻪﻭﻩ

ތިހެން ވެދާނެ ކަމެއް. ނ ކަނަ ކަނަ ﷺ ތަކުރާރު ކުރާ ގޮތަށް ވާ ކަމަށް ހަދީ ދެ ގޮތަކަށް ބަލައި ކަންކަމެވެ. "وَأَمَّا الْوَدْيُ فَإِنَّهُ بَعْدَ الْبَوْلِ يَغْسِلُ ذَكَرَهُ وَأُنْثَيَيْهِ، وَيَتَوَضَّأُ وَلاَ يَغْتَسِلُ."[1] ގޮތަށް ވާ ކަމަށް ވެގެންދެއެވެ. ''ވަކިވެގެން ދާ ކަމުގައި! ކަނަ ކަނަ ﷺ ކަމެއް ކަމަށް ވާ ކަމަށް ބަލައި ކަންކަމެވެ. (ވަކިވެ ދާ ކަމަށް) ނ ފެންނަ ފަދަ ގޮތަކަށް ކަމަށް، ނ ފެނުން ކުންފުނި ކަންކަމެވެ. ކަންކަމުގައި ވެ ދާ ކަމަށް ވެގެންދެއެވެ. ކަމަށް ވާ ކަމަށް ވެގެންދެއެވެ.''

ނ ތިހެން ކަމަށް ﷺ ކަމެއް ﷺ ކަމަށް ﷺ ކަމަށް ވާ ކަމަށް ވެގެންދެއެވެ. "الْمَنِيُّ، وَالْوَدْيُ، وَالْمَذْيُ، أَمَّا الْمَنِيُّ، فَفِيْهِ الْغُسْلُ، وَأَمَّا وَالْوَدْيُ، وَالْمَذْيُ، فَفِيْهِمَا إِسْبَاغُ الطُّهُورِ."(رَوَاهُ الأَثْرَمُ، وَالْبَيْهَقِيُّ)[2] وَلَفْظُهُ: وَأَمَّا وَالْوَدْيُ، وَالْمَذْيُ، فَقَالَ: اغْسِلْ ذَكَرَكَ أَوْ مَذَاكِيْرَكَ وَتَوَضَّأْ وُضُوءَكَ لِلصَّلاَةِ." ﷺ ﷺ: ''ﷺ ﷺ ﷺ

ڈسَرَوَسْرَسْرُوْسْ سْرُبْرَسْرَ ءْرَمْرُهُبُءْرُوْ. نُرَمْ بَوَبْرَسْ هَرَسْرُسُرُدُ تَوَبْرَقْرَسْ حِ سْرُبْرَسْرَسُرُمْ ږِسَرَمْرُوْ.

هِحُرْحُوْهِرَسْ هِرَمْرَمِحُرْتُوْوَوَءْهِرَكَسْرَسَرُوَّدُوْرَمِ، حَقْرَهَرِ سَرَعِرُبْرُوْ. رُرَمْسَهِرَمَهِ عْحُوَّسْرُبْرِسْرَسَرْ ءْهِرَسْ سَرَمْبَّرَمُهِرَحْرَسْ هْرَسَرَدَّ ءْرَمْرُهُبَرَحْرَكَهِ گُبَرَحَرْسَعَبَهِ رَسِرَكَسِرْءَكَهِ هْرَسْرَدُءِرَمْعْرَسَرَحَ، عْرَحُوْحْرَحْسْ نُرَحُرُرَمْعْوْ. نُرَّمْرَحْرَكَهِ عْرِرَمْعْرَسَرَحَ، ءْرَحَرَمْهَكَسْ نُرْسْ وِرَمْسَهِرَحْرَحْسْ نُرَحُرَسْرَمْعْوْ. ءْرُرَسْرَبَحَّرَمْبْ، بْرَءَ ږِهِرُرَسْرَبْرَمْعَّرَدُ بْرَءَ ږِدُږِهِرَسْ گُرِرَحْرَحْرَسْرَعَبَهِ نُرْسْوِرَمْسَهِرَحْرَحْسْ نُرَحُرَسْرَبَحَرْسْ نُرَسْرَبَرْسْرَبَرَمْرَحْرَحْرَسْ حَقْرَهَرْسْ گُرِرَحْرَحْرَسْرَعَبَهِ حُرِهِرَحُسَّرَرَكَمُرَمْ نَّمُرْسْ هَرَمْحَّرَبَرْسْ ڎَڰُوْ.

ءْ بَرَحَّرَدُحَّرَسْرَسْ اللَّهُ بْرَمْرَسْرَسْرُحُرْمْرَحِ هَږِرُدُحَّرَسْرَدُهَرِرْسْ هِرَحَّرَحُرَدَسْرُحُرَمْرُوْ. عَنْ عَلِيٍّ ﷺ، قَالَ: كُنْتُ رَجُلاً مَذَّاءً، فَأَمَرْتُ رَجُلاً أَنْ يَسْأَلَ النَّبِيَّ ﷺ لِمَكَانِ ابْنَتِهِ فَسَأَلَ، فَقَالَ: {تَوَضَّأْ وَاغْسِلْ ذَكَرَكَ.}" (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَاللَّفْظُ لَهُ، وَمُسْلِمٌ،وَأَبُودَاوُدُ)[1] حَّسَرِمِ: ''هَږِرُدُحَّرَسْ حِرَّرُږِوِمُرُوْ. مِرَحَسْسَّرَهَرِ وَهَرَسْرُږِسَرَمِسْ حَقْرَمْ سَّمْرَحَّ حِږَرِبُرُوْ. ءَرُرُ، حَّمْسَرَهِمُرَّ ﷺ ڎَرِهِرَبَسَرَهَحُرْسْرَسَرِ مِرَحَسْرُ هَسَرِهِ بَرَحَسَّرَهَرْسْ حِبَرَحَرْسَعَبَهِ، هْرَبَرَحَّرَدُحَّرَسْرُ هَرَهِرُرَدَهِ حِبَرَحُرُ بْرُبْرَحْ هْرَږْسْږِرُحْرَمْعْرَحَرْسْ ڎُرْسْرَسْعْرَحَرْسْ مِرَحَسْ حَرَڎُرَمِعِرُحُرْ. ءَرُرُ، هْرَبَرَحَّرَدُحَّرَسْرُ هَرَهِرُرَدَهِ ڎُرْسْرَسْعْرَحَرْسْ مِرَحَسْسَّرَ هْرُږْسْ حِږَرَبَرْسْ (هْرَهَرِ: حِرْحَّڎَّرَڎْ سَّمْرَحْ هَسَّوَڎَرَمْرْ) ڎُرْسْرَسْږِرُحْرُ. ءَرُرُ، هْ بَرَحَّرَدُحَّرَسْرُ هْرَسَّوَّرَحْ ڎُرْسْرَسْعْرَحَرْسْ بَرَږِرَحْرَسْرَمْعْرَمِرُحْرُ. {مِرَّحَّرُ ڎَرِبَرَمْ ڎُرْسْرَسَرُوَّرُحْرُ. هْرَهَرْسَرَڎَرْ حُ سَّرْرَسْرَهَرْسَرُوَّرُحْرُ.}'' حِرَّسَرَوَهِرَحِوَسِرِ سَّرَّږِرُ هِرَّحَّرَمْعْرُحْرُ.

ءْ بَرَحَّرَدُحَّرَسْرَسْ اللَّهُ بْرَمْرَسْرَسْرُحُرْمْرَحِ سَرَدْرَحِ سَّمْرَ بْرُسَرَهِحُرَدُحَّرَسْرَهَرِرْسْ هِرَحَّرَحُرَدَسْرُ ءْرُحْرُ. عَنْ سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ ﷺ، قَالَ: "كُنْتُ أَلْقَى مِنَ الْمَذْيِ شِدَّةً وَكُنْتُ أُكْثِرُ مِنْهُ الاِغْتِسَالَ، فَسَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ عَنْ ذَلِكَ، فَقَالَ: {إِنَّمَا يُجْزِيكَ مِنْ ذَلِكَ الْوُضُوءُ.}

[1] البخارى، كتاب الغسل، باب غسل الْمذى، برقم: 269 (106,105/1)، وَ مُسْلِمٌ، كتاب الْحيض، باب الْمذى، برقم: 17-(303) (ص/150)، وَ أبوداود، كتاب الطهارة، باب فِي الْمذى، برقم: 207 (107,106/1)

قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! فَكَيْفَ بِمَا يُصِيبُ ثَوْبِي مِنْهُ؟ قَالَ: {يَكْفِيكَ بِأَنْ تَأْخُذَ كَفًّا مِنْ مَاءٍ فَتَنْضَحَ بِهَا مِنْ ثَوْبِكَ حَيْثُ تُرَى أَنَّهُ أَصَابَهُ .}" (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَ التِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَه)[1] ﷺ: ﺳَﻮَﺋِﻰ ﻫﻪ ﺑﯘﺳﯩﻐﺎ ﻭﯨﻘﯩﺰﯨﯟﯨﺪﯨ. ﻣﯩﺪﻫﯩﺴﯩﺪﯨﻜﻰ، ﻫﻪﺗﺘﻰ ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯜﺳﺘﯩﮕﻪ ﺗﯚﻛﯜﻟﮕﻪﻧﻠﯩﻜﯩﻨﻰ ﺑﯩﻠﯩﺪﯨﺪﯨ. ﺋﻪﮔﻪﺭ ﺋﯘ، ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯜﺳﺘﯩﮕﻪ ﻗﺎﻧﺪﯗﺭﯗﻟﯘﭖ ﻛﻪﺗﻜﻪﻧﻠﯩﻜﯩﻨﻰ ﻛﯚﺭﺳﻪ ﺳﯘ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﺗﯚﻛﯜﻳﺪﯨ. ﺋﻪﮔﻪﺭ ﺋﯘ، ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯜﺳﺘﯩﮕﻪ ﻗﺎﻧﺪﯗﺭﯗﻟﯘﭖ ﻛﻪﺗﻜﻪﻧﻠﯩﻜﯩﻨﻰ ﻛﯚﺭﻣﻪﺳﻪ ﻣﯩﺪﻫﯩﺴﯩﺪﯨﻜﻰ ﻛﯩﺸﻰ ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯜﺳﺘﯩﮕﻪ ﺳﯘ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﺗﯚﻛﯜﻳﺪﯨ. {ﺋﯘﻧﯩﯔ ﻛﯩﻴﯩﻤﻰ ﻗﯘﺭﯗﻏﺎﻧﺪﺍ ﻗﯘﺭﯗﻏﺎﻧﻠﯩﻘﯩﺪﯨﻜﻰ ﺳﯘﻏﺎ ﺋﻪﺭﺯﯨﻴﺪﯗ.} ﺳﻪﺋﯩﺪﻯ ﻗﯩﻠﯩﺪﯨ. ﻣﯩﺪﻫﯩﺴﯩﺪﯨﻜﻰ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻜﻪﻧﻠﯩﻜﯩﻨﻰ ﻛﯚﺭﺳﻪ ﺳﯘ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﺗﯚﻛﯜﻳﺪﯨ. ﺋﯘ ﺍﻟﻠﻪﻧﯩﯔ ﺋﻪﻟﻴﭽﻰﺳﻰ! ﺋﻪﮔﻪﺭ ﺳﻪﺋﯩﺪﻯ ﻛﯩﺸﻰ ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯜﺳﺘﯩﮕﻪ ﻗﺎﻧﺪﯗﺭﯗﻟﯘﭖ ﻛﻪﺗﻜﻪﻧﻠﯩﻜﯩﻨﻰ ﺑﯩﻠﯩﺴﯩﻤﻪﺳﻠﻪﺭ؟ ﺑﻪﺭﻫﻪﻕ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﺗﯚﻛﯜﻳﺪﯨ. {ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯜﺳﺘﯩﮕﻪ ﺳﯘ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﺗﯚﻛﯜﻳﺪﯨ ﻗﯘﺗﯘﺭﯗﻟﻐﺎ ﻫﻪﺳﻪﻟﻨﻰ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﻛﯩﻔﺎﻳﻪ ﻗﯩﻠﯩﺪﯗ، ﻗﯘﺗﯘﺭﯗﻟﻐﺎ ﻫﻪﺳﻪﻟﻨﻰ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﻛﯩﻔﺎﻳﻪ ﻗﯩﻠﯩﺪﯗ ﺩﻳﮕﻪﻧﻠﻪﺭﻧﻰ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﻛﯩﻔﺎﻳﻪ ﻗﯩﻠﯩﺪﯗ ﺩﻳﮕﻪﻧﻠﻪﺭﻣﯘ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﻛﯩﻔﺎﻳﻪ ﻗﯩﻠﯩﺪﯗ ﺩﻳﮕﻪﻧﻠﻪﺭﻧﻰ ﻛﯚﺭﺳﻪ ﺳﯘ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﺗﯚﻛﯜﻳﺪﯨ. ﺋﻪﮔﻪﺭ ﺋﯘ، ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯜﺳﺘﯩﮕﻪ ﻗﺎﻧﺪﯗﺭﯗﻟﯘﭖ ﻛﻪﺗﻜﻪﻧﻠﯩﻜﯩﻨﻰ ﻛﯚﺭﻣﻪﺳﻪ ﺳﯘ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﺗﯚﻛﯜﻳﺪﯨ. {ﺋﯘﻧﯩﯔ ﻛﯩﻴﯩﻤﻰ ﻗﯘﺭﯗﻏﺎﻧﺪﺍ ﻗﯘﺭﯗﻏﺎﻧﻠﯩﻘﯩﺪﯨﻜﻰ ﺳﯘﻏﺎ ﺋﻪﺭﺯﯨﻴﺪﯗ.}"

ﻫﻪﻣﻤﻪﻣﯘﺯﯨﻐﺎ ﺑﻪﺭﻫﻪﻕ ﺑﻪﺭﯗﺑﯩﻨﻰ ﻗﯘﺭﯗﻏﺎﻧﺪﯗﺭﯗﻟﯘﭖ ﻛﻪﺗﻜﻪﻧﻠﯩﻜﯩﻨﻰ ﻛﯚﺭﺳﻪ ﺳﯘ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﺗﯚﻛﯜﻳﺪﯨ. ﺋﻪﮔﻪﺭ ﺋﯘ ﺑﻪﺭﻫﻪﻕ ﺳﻪﺋﯩﺪﻯ ﻛﯩﺸﻰ ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯜﺳﺘﯩﮕﻪ ﻗﺎﻧﺪﯗﺭﯗﻟﯘﭖ ﻛﻪﺗﻜﻪﻧﻠﯩﻜﯩﻨﻰ ﻛﯚﺭﺳﻪ ﺳﯘ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﺗﯚﻛﯜﻳﺪﯨ. ﺋﻪﮔﻪﺭ ﺋﯘ ﺑﻪﺭﻫﻪﻕ ﺳﻪﺋﯩﺪﻯ ﻛﯩﺸﻰ ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯜﺳﺘﯩﮕﻪ ﻗﺎﻧﺪﯗﺭﯗﻟﯘﭖ ﻛﻪﺗﻜﻪﻧﻠﯩﻜﯩﻨﻰ ﻛﯚﺭﻣﻪﺳﻪ ﺳﯘ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﺗﯚﻛﯜﻳﺪﯨ. ﺋﻪﮔﻪﺭ ﺋﯘ ﺑﻪﺭﻫﻪﻕ ﺳﻪﺋﯩﺪﻯ ﻛﯩﺸﻰ ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯜﺳﺘﯩﮕﻪ ﻗﺎﻧﺪﯗﺭﯗﻟﯘﭖ ﻛﻪﺗﻜﻪﻧﻠﯩﻜﯩﻨﻰ ﻛﯚﺭﺳﻪ ﺳﯘ ﺋﯩﺰﺍﻟﯩﺴﯩﻨﻰ ﺗﯚﻛﯜﻳﺪﯨ. ﺋﻪﮔﻪﺭ ﺋﯘ ﺑﻪﺭﻫﻪﻕ ﺳﻪﺋﯩﺪﻯ ﻛﯩﺸﻰ ﺋﯘﻧﯩﯔ ﺋﯜﺳﺘﯩﮕﻪ ﻗﺎﻧﺪﯗﺭﯗﻟﯘﭖ ﻛﻪﺗﻜﻪﻧﻠﯩﻜﯩﻨﻰ ﻛﯚﺭﻣﻪ

ދަންނަ: (ހަނގުޑުގައި ވިދާލާފައި.) ހަގީގަތުގައި ހަގީގަތުން ތަކުރާރުކުރާ ތަކުރާރުކުރާ ތަނެއްގައި ކުރާ ތަކުރާރުކުރާ ތަނެއްގައި ﷺ ގެ ތަކުރާރުކުރާ ތަނެއް. ފަހި ތަކުރާރުކުރާ ދަށުގައި ތަކުރާރުކުރާ ތަނެއް. ތަނެއް ތަކުރާރުކުރާ ތަނެއް. {ތަކުރާރުކުރާ ތަކުރާރުކުރާ ތަނެއް ތަކުރާ ތަނެއް، ތަ ކުރާ ތަނެއް ތަކުރާ ތަކުރާ ތަކުރާ

إِذْخِرٍ.} (رَوَاهُ الدَّارَقُطْنِيُّ، وَالْبَيْهَقِيُ، وَالطَّحَاوِيُّ)[1]

ﮔ ﯕ ﯖ: ''ﯗ ﯘ ﯙ ﯚ ﯛ ﯜ ﯝ ﯞ ﯟ ﯠ ﯡ ﯢ ﯣ ﯤ ﯥ ﯦ ﯧ ﯨ ﯩ ﯪ ﯫ ﯬ ﯭ ﯮ ﯯ ﯰ ﯱ ﯲ ﯳ ﯴ ﯵ ﯶ ﯷ ﯸ ﯹ ﯺ ﯻ ﯼ ﯽ ﯾ ﯿ ﰀ ﰁ ﰂ ﰃ ﰄ ﰅ ﰆ ﰇ ﰈ ﰉ ﰊ ﰋ ﰌ ﰍ ﰎ ﰏ ﰐ ﰑ ﰒ ﰓ ﰔ ﰕ ﰖ ﰗ ﰘ ﰙ ﰚ ﰛ ﰜ ﰝ ﰞ ﰟ ﰠ ﰡ ﰢ ﰣ ﰤ ﰥ ﰦ ﰧ ﰨ ﰩ ﰪ ﰫ ﰬ ﰭ ﰮ ﰯ ﰰ ﰱ ﰲ ﰳ ﰴ ﰵ ﰶ ﰷ ﰸ ﰹ ﰺ ﰻ ﰼ ﰽ ﰾ ﰿ ﱀ ﱁ ﱂ ﱃ ﱄ ﱅ ﱆ ﱇ ﱈ ﱉ ﱊ ﱋ ﱌ ﱍ ﱎ ﱏ ﱐ ﱑ ﱒ ﱓ ﱔ ﱕ ﱖ ﱗ ﱘ ﱙ ﱚ ﱛ ﱜ ﱝ ﱞ ﱟ ﱠ ﱡ ﱢ ﱣ ﱤ ﱥ ﱦ ﱧ ﱨ ﱩ ﱪ ﱫ ﱬ ﱭ ﱮ ﱯ ﱰ ﱱ ﱲ ﱳ ﱴ ﱵ ﱶ ﱷ ﱸ ﱹ ﱺ ﱻ ﱼ ﱽ ﱾ ﱿ ﲀ ﲁ ﲂ ﲃ ﲄ ﲅ ﲆ ﲇ ﲈ ﲉ ﲊ ﲋ ﲌ ﲍ ﲎ ﲏ ﲐ ﲑ ﲒ ﲓ ﲔ ﲕ ﲖ ﲗ ﲘ ﲙ ﲚ ﲛ ﲜ ﲝ ﲞ ﲟ ﲠ ﲡ ﲢ ﲣ ﲤ ﲥ ﲦ ﲧ ﲨ ﲩ ﲪ ﲫ ﲬ ﲭ ﲮ ﲯ ﲰ ﲱ ﲲ ﲳ ﲴ ﲵ ﲶ ﲷ ﲸ ﲹ ﲺ ﲻ ﲼ ﲽ ﲾ ﲿ ﳀ ﳁ ﳂ ﳃ ﳄ ﳅ ﳆ ﳇ ﳈ ﳉ ﳊ ﳋ ﳌ ﳍ ﳎ ﳏ ﳐ ﳑ ﳒ ﳓ ﳔ ﳕ ﳖ ﳗ ﳘ ﳙ ﳚ ﳛ ﳜ ﳝ ﳞ ﳟ ﳠ ﳡ ﳢ ﳣ ﳤ ﳥ ﳦ ﳧ ﳨ ﳩ ﳪ ﳫ ﳬ ﳭ ﳮ ﳯ ﳰ ﳱ ﳲ ﳳ ﳴ ﳵ ﳶ ﳷ ﳸ ﳹ ﳺ ﳻ ﳼ ﳽ ﳾ ﳿ ﴀ ﴁ ﴂ ﴃ ﴄ ﴅ ﴆ ﴇ ﴈ ﴉ ﴊ ﴋ ﴌ ﴍ ﴎ ﴏ ﴐ ﴑ ﴒ ﴓ ﴔ ﴕ ﴖ ﴗ ﴘ ﴙ ﴚ ﴛ ﴜ ﴝ ﴞ ﴟ ﴠ ﴡ ﴢ ﴣ ﴤ ﴥ ﴦ ﴧ ﴨ ﴩ ﴪ ﴫ ﴬ ﴭ ﴮ ﴯ ﴰ ﴱ ﴲ ﴳ ﴴ ﴵ ﴶ ﴷ ﴸ ﴹ ﴺ ﴻ ﴼ ﴽ ﴾ ﴿ ﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷐ ﷑ ﷒ ﷓ ﷔ ﷕ ﷖ ﷗ ﷘ ﷙ ﷚ ﷛ ﷜ ﷝ ﷞ ﷟ ﷠ ﷡ ﷢ ﷣ ﷤ ﷥ ﷦ ﷧ ﷨ ﷩ ﷪ ﷫ ﷬ ﷭ ﷮ ﷯ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ ﷼ ﷽ ﷾

الرَّوْثَةَ، وَقَالَ: {هَذَا رِكْسٌ.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ، وَابْنُ خُزَيْمَةَ، وَالدَّارَقُطْنِيُّ، وَالبَيْهَقِيُّ، وَأَبُويَعْلَى)[1]

ﷺ: ''ﺑَﻌْﺾُ اللَّهِ ﻫَﺬَا ﺣَﻤْﻠُﻨَﺎ ﻭَﺑَﻌْﺾُ ﻣَﺎ ﻧَﺤْﺐُّ. ﻫَﺬَا ﻟَﻴْﺲَ ﻣِﻦْ ﺃَﻣْﺮِ ﷺ ﺷَﻴْﺌًﺎ ﻭَﻟَﺎ ﻧَﻬْﻲَ ﻋَﻨْﻪُ، ﻫَﺬَا ﻟَﻴْﺲَ ﻣِﻦْ ﺃَﻣْﺮِ ﷺ ﺷَﻴْﺌًﺎ ﻭَﻟَﺎ ﻧَﻬْﻲَ ﻋَﻨْﻪُ. (ﺑَﻌْﺾُ اللَّهِ ﻭَﺑَﻌْﺾُ ﻣَﺎ ﻧَﺤْﺐُّ) ﻣِﻦْ ﺃَﻣْﺮِ ﻧَﺒِﻴِّﻨَﺎ ﺃَﻭْ ﻧَﻬْﻴِﻪِ ﺷَﻴْﺌًﺎ ﻭَﻟَﻜِﻦَّﻪُ ﻗَﺪْ ﻳَﻜُﻮﻥُ

ދުވަހެއް ކައިރިވެގެންދާ؟'' ތ ކަނޑުގައި ފެނުމުން ''ތ ކަނޑާ ހަނދާންކުރާ

ﭘ ﭘﭑﭙﭛﭜﭝ، ﭞﭟﭠﭡ ﭢﭣﭤ ﭥﭦﭧﭨﭩ ﭪﭫﭬﭭﭮﭯ ﭰﭱﭲﭳﭴﭵ ﭶﭷﭸﭹﭺﭻ ﭼﭽﭾﭿ. ﮀﮁﮂﮃﮄﮅ،
ﭘﭑﭙﭛﭜﭝ ﭞﭟﭠﭡ ﭢﭣﭤ ﭥﭦﭧﭨﭩ ﭪﭫﭬﭭﭮﭯ ﭰﭱﭲﭳﭴﭵ ﭶﭷﭸﭹﭺﭻ ﭼﭽﭾﭿ
ﮀﮁﮂﮃﮄﮅ ﮆﮇﮈﮉﮊﮋ.

ﮌﮍﮎﮏ ﮐﮑﮒﮓﮔﮕﮖ ﮗﮘﮙﮚﮛﮜ. ”ﭘ ﭙﭛﭜﭝ ﭞﭟﭠﭡ ﭢﭣﭤ ﭥﭦﭧﭨﭩ
ﭪﭫﭬﭭﭮﭯ ﭰﭱﭲﭳﭴﭵ ﭶﭷﭸﭹﭺﭻ ﭼﭽﭾﭿ ﮀﮁﮂﮃﮄﮅ ﮆﮇﮈﮉﮊﮋ ﮍﮎﮏ
ﮐﮑﮒﮓﮔﮕﮖ ﮗﮘﮙﮚﮛﮜ ﮝﮞﮟﮠﮡﮢﮣ ﮤﮥﮦﮧﮨﮩ ﮪﮫﮬﮭﮮﮯ ﮰﮱ﮲ ﮳﮴﮵
﮶﮷﮸﮹﮺﮻ ﮼﮽﮾﮿ ﯀ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯀ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯂ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯃ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯄ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯅ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
﯆ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯇ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯈ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯉ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯊ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯋ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯌ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
﯍ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯎ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯏ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯐ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯑ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯒ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯓﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﯔﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯕﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯖﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯗﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯘﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯙﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯚﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﯛﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯜﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯝﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯞﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯟﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯠﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯡﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﯢﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯣﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯤﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯥﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯦﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯧﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯨﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﯩﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯪﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯫﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯬﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯭﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯮﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯯﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﯰﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯱﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯲﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯳﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯴﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯵﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯶﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﯷﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯸﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯹﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯺﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯻﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯼﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯽﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﯾﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯿﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰀﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰁﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰂﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰃﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰄﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﰅﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰆﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰇﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰈﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰉﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰊﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰋﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﰌﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰍﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰎﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰏﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰐﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰑﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰒﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﰓﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰔﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰕﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰖﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰗﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰘﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰙﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﰚﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰛﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰜﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰝﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰞﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰟﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰠﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﰡﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰢﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰣﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰤﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰥﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰦﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰧﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﰨﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰩﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰪﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰫﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰬﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰭﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰮﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﰯﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰰﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰱﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰲﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰳﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰴﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰵﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﰶﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰷﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰸﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰹﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰺﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰻﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰼﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﰽﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰾﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰿﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱀﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱁﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱂﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱃﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﱄﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱅﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱆﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱇﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱈﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱉﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱊﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﱋﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱌﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱍﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱎﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱏﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱐﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱑﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﱒﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱓﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱔﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱕﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱖﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱗﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱘﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﱙﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱚﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱛﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱜﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱝﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱞﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱟﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﱠﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱡﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱢﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱣﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱤﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱥﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱦﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﱧﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱨﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱩﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱪﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱫﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱬﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱭﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﱮﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱯﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱰﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱱﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱲﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱳﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱴﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﱵﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱶﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱷﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱸﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱹﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱺﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱻﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﱼﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱽﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱾﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱿﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲀﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲁﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲂﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﲃﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲄﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲅﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲆﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲇﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲈﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲉﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﲊﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲋﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲌﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲍﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲎﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲏﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲐﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﲑﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲒﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲓﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲔﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲕﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲖﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲗﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﲘﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲙﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲚﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲛﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲜﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲝﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲞﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﲟﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲠﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲡﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲢﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲣﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲤﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲥﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﲦﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲧﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲨﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲩﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲪﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲫﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲬﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﲭﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲮﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲯﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲰﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲱﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲲﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲳﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﲴﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲵﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲶﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲷﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲸﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲹﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲺﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﲻﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲼﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲽﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲾﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲿﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳀﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳁﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﳂﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳃﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳄﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳅﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳆﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳇﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳈﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﳉﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳊﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳋﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳌﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳍﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳎﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳏﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﳐﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳑﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳒﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳓﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳔﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳕﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳖﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﳗﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳘﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳙﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳚﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳛﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳜﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳝﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﳞﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳟﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳠﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳡﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳢﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳣﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳤﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﳥﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳦﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳧﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳨﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳩﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳪﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳫﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﳬﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳭﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳮﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳯﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳰﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳱﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳲﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﳳﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳴﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳵﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳶﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳷﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳸﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳹﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﳺﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳻﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳼﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳽﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳾﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﳿﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴀﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﴁﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴂﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴃﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴄﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴅﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴆﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴇﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﴈﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴉﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴊﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴋﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴌﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴍﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴎﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﴏﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴐﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴑﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴒﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴓﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴔﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴕﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﴖﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴗﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴘﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴙﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴚﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴛﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴜﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﴝﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴞﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴟﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴠﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴡﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴢﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴣﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﴤﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴥﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴦﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴧﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴨﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴩﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴪﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﴫﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴬﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴭﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴮﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴯﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴰﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴱﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﴲﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴳﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴴﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴵﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴶﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴷﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴸﯾﯿﯾﯿﯾﯿ
ﴹﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴺﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴻﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴼﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴽﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﴾﴿ ﵀﵁﵂﵃ ﵄﵅﵆﵇
﵈﵉﵊﵋ ﵌ﵐﵑﵒﵓﵔ ﵕﵖﵗ ﵘﵙﵚﵛﵜﵝ ﵞﵟﵠﵡﵢﵣ ﵤﵥﵦﵧﵨﵩ ﵪﵫﵬﵭﵮﵯ
ﵰﵱﵲﵳﵴﵵ ﵶﵷﵸﵹﵺﵻ ﵼﵽﵾﵿﶀﶁ ﶂﶃﶄﶅﶆﶇ ﶈﶉﶊﶋﶌﶍ ﶎﶏ﶐﶑ﶒﶓ
ﶔﶕﶖﶗﶘﶙ ﶚﶛﶜﶝﶞﶟ ﶠﶡﶢﶣﶤﶥ ﶦﶧﶨﶩﶪﶫ ﶬﶭﶮﶯﶰﶱ ﶲﶳﶴﶵﶶﶷ
ﶸﶹﶺﶻﶼﶽ ﶾﶿﷀﷁﷂﷃ ﷄﷅﷆﷇ﷈﷉ ﷊﷋﷌﷍﷎﷏ ﷐ﷺﷻ

11- ﭘﭑﭙﭛﭜﭝ ﭞﭟﭠﭡ ﭢﭣﭤ ﭥﭦﭧﭨﭩ:

ﭘﭑﭙﭛﭜﭝ ﭞﭟﭠﭡ ﭢﭣﭤ ﭥﭦﭧﭨﭩ ﭪﭫﭬﭭﭮﭯ ﭰﭱﭲﭳﭴﭵ ﭶﭷﭸﭹﭺﭻ ﭼﭽﭾﭿ ﮀﮁﮂﮃﮄﮅ ﮆﮇﮈﮉﮊﮋ ﮍﮎﮏ ﮐﮑﮒﮓﮔﮕﮖ ﮗﮘﮙﮚﮛﮜ ﮝﮞﮟﮠﮡﮢﮣ ﮤﮥﮦﮧﮨﮩ ﮪﮫﮬﮭﮮﮯ ﮰﮱ﮲ ﮳﮴﮵ ﮶﮷﮸﮹﮺﮻ ﮼﮽﮾﮿ ﯀ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯀ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯂ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯃ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯄ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯅ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯆ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯇ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯈ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯉ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯊ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯋ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯌ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯍ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯎ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯏ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯐ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯑ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯒ﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯓﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯔﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯕﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯖﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯗﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯘﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯙﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯚﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯛﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯜﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯝﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯞﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯟﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯠﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯡﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯢﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯣﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯤﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯥﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯦﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯧﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯨﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯩﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯪﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯫﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯬﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯭﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯮﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯯﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯰﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯱﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯲﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯳﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯴﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯵﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯶﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯷﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯸﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯹﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯺﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯻﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯼﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯽﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯾﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﯿﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰀﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰁﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰂﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰃﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰄﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰅﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰆﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰇﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰈﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰉﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰊﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰋﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰌﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰍﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰎﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰏﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰐﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰑﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰒﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰓﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰔﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰕﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰖﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰗﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰘﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰙﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰚﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰛﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰜﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰝﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰞﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰟﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰠﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰡﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰢﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰣﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰤﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰥﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰦﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰧﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰨﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰩﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰪﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰫﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰬﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰭﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰮﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰯﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰰﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰱﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰲﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰳﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰴﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰵﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰶﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰷﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰸﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰹﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰺﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰻﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰼﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰽﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰾﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﰿﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱀﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱁﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱂﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱃﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱄﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱅﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱆﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱇﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱈﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱉﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱊﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱋﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱌﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱍﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱎﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱏﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱐﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱑﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱒﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱓﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱔﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱕﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱖﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱗﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱘﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱙﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱚﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱛﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱜﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱝﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱞﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱟﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱠﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱡﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱢﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱣﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱤﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱥﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱦﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱧﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱨﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱩﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱪﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱫﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱬﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱭﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱮﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱯﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱰﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱱﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱲﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱳﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱴﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱵﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱶﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱷﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱸﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱹﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱺﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱻﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱼﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱽﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱾﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﱿﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲀﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲁﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲂﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲃﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲄﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲅﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲆﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲇﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲈﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲉﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲊﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲋﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲌﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲍﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲎﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲏﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲐﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲑﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲒﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲓﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲔﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲕﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲖﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲗﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲘﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲙﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲚﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲛﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲜﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲝﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲞﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲟﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲠﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲡﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲢﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲣﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲤﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲥﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲦﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲧﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲨﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲩﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲪﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲫﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲬﯾﯿﯾﯿﯾﯿ ﲭﯾﯿﯾ

ﻋَﻦِ ابْنِ عَبَّاسٍ : أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَن لَبَنِ الْجَلاَّلَةِ." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ،وَالتِّرْمِذِيُّ،وَأَحْمَدُ)[1] ﮔﺴﺮﻩ: ''ﺑﻪﻫﮕﺴﯽ ﮔﯚﺷﺘﯽ ﻛﺮﺑﺎﺧﯚﺭ ﻫﻪﺭ اللّﻪﻭﮔﺮﯗﻭﻩﺗﯽ. ''ﺭﻭﺍﺗﻪﺭﻭﻩﺗﯚﺭ، ﺳﺮﻳﺴﻪﻣﻪﺋﻪﻭ ﻧﺎﻭﻩﺗﻰ ﻗﻪﺳﺘﻪﻭﻩﺗﯽ ﺑﻪﺭﻩﻫﻪﺳﯚ ﺩﻩﻣﺴﻪﻫﻪﺗﻪ ﷺ ﺳﺮﻳﺒﺌﻪﻭﻩﺗﯽ.''

ﻫﻪﺩﻳﺜﻨﯩﯔ ﻫﯚﻛﯚﻣﻪﺗﻠﯩﺮﻯ ﻣﯘﻫﺎﺟﯩﺮ، ﺋﯩﺒﻨﻰ ﻫﯩﺒﺎﻥ، ﺋﯩﺒﻨﻰ ﺋﺎﺩﯨﻢ، ﺋﯩﺒﻨﻰ ﻣﺎﺟﻪ، اللّﻪ ﺭ ﺣﻤﻪﺗﯩﮕﻪ ﺋﺎﻟﯩﻐﺎﻥ ﺋﯚﻟﯜﻣﯜﮔﻪ ﻫﻪﺩﻳﺚ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﻫﻪﺳﻪﻥ ﺋﯩﺒﻨﻰ ﺳﯘﻟﻪﻳﻤﺎﻥ ﺋﯩﺒﻨﻰ ﺩﺍﺋﯘﺩ ﻗﺎﺗﺎﺭﻟﯩﻖ ﻣﯘﻫﺪﺛﻠﻪﺭﻣﯘ ﺷﯘ ﻫﻪﺩﻳﺜﻨﻰ ﺭﻭﺍﻳﻪﺕ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ. عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ : أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ نَهَى يَومَ خَيْبَرَ عَن لُحُومِ الْحُمُرِ الأَهْلِيَّةِ، وَعَنِ الْجَلاَّلَةِ، وَعَن رُكُوبِهَا، وَعَنْ أَكْلِ لَحْمِهَا." (رَوَاهُ النَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ، وَالطَّبَرَانِيُّ، وَالْبَيْهَقِيُّ)[2] ﮔﺴﺮﻩ: ﻫﻪﺩﻳﺜﻨﻰ، ﺋﯩﺒﻨﻰ ﻫﻪﺑﻪﺭ ﺷﯘﻫﻪﺭﻫﻪﺗﻨﻰ ﻫﻪﺳﻪﻥ، ﺷﯘﻫﻪﺭﻫﻪﺗﻨﻰ ﺗﺎﻏﻘﺎ، اللّﻪ ﺭ ﺣﻤﻪﺗﯩﮕﻪ ﺋﺎﻟﯩﻐﺎﻥ ﺋﯚﻟﯜﻣﯜﮔﻪ ﻫﻪﺩﻳﺚ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﻫﻪﺳﻪﻥ ﺋﯩﺒﻨﻰ ﺳﯘﻟﻪﻳﻤﺎﻥ ﺋﯩﺒﻨﻰ ﺩﺍﺋﯘﺩ ﻗﺎﺗﺎﺭﻟﯩﻖ ﻣﯘﻫﺪﺛﻠﻪﺭﻣﯘ ﺷﯘ ﻫﻪﺩﻳﺜﻨﻰ ﺭﻭﺍﻳﻪﺕ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ (ﺋﻪﻣﻪﺭ: ﻫﻪﺩﻳﺜﻨﻰ ﺋﯚﺯﻯ ﺋﯩﺒﻨﻰ ﻫﻪﺳﻪﻥ ﻛﺮﺑﺎﺧﯚﺭ ﻫﻪﺭﻩﻣﻰ اللّﻪ) ﻭﻗﺘﯩﺪﺍ ﻗﻪﺳﺘﻪﻭﻩﺗﯽ. ﺭﻭﺍﺗﻪﺭﻭﻩﺗﯚﺭ، ﺋﻪﺑﺪﯨﻠﺌﯩﺲ ﺋﯚﺯﯨﮕﻪ ﺑﻪﮔﺘﻰ ﺩﯨﺴﯘﻟﻪﺭﺩﻯ، ﺳﺮﻳﺴﻪﻣﻪﺋﻪﻭ ﻧﺎﻭﻩﺗﻰ ﻗﻪﺳﺘﻪﻭﻩﺗﯚﺭ ﺳﻪﻭﻩﺑﻪﺗﻠﻪﺭﺩﻯ، ﺋﯩﺴﻪﺑﻪﺗﻠﻪﺷﺘﻰ ﺩﯨﺴﯘﻟﻪﺭﺩﻯ، ﺯﻩﻫﻪﺑﻪﺗﻰ ﻗﯘﺭﯗﺩﻯ ﻫﻪﺯﺭﻩﺗﻰ اللّﻪ ﷺ ﺳﺮﻳﺒﺌﻪﻭﻩﺗﯽ.''

ﻫﻪﺭﻩﻛﻪﺗﻠﻪﺭﻣﯘ ''ﻫﻪﺭﯨﻤﻪﻫﯚﺷﻰ'' ﺋﯘﻳﻐﯘﺭﭼﻪ، ﻫﻪﺩﻯﻳﻪﺳﻰ، ﺋﯩﺒﻨﻰ ﻫﺎﺑﯩﺮﻯ، ﺋﯩﺒﻨﻰ ﺋﯩﺴﺤﺎﻕ، ﺩﯨﻘﻪﻗﻠﯩﺮﻯ ﺩﯨﺴﯘﻟﻪﺭﺩﻯ ﺑﯩﺮﻯﻧﭽﻰ ﻫﻪﺩﻳﺜﻨﻰ ﺭﻭﺍﻳﻪﺕ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﯩﺴﻤﻰ ﺋﯩﺴﻤﺎﻋﯩﻞ ﺑﻮﻟﯘﭖ ﺋﯩﺴﻤﻰ ﺋﯩﺴﻤﺎﻋﯩﻞ ﺩﻩﻣﺴﻪﻫﻪﺗﻪ ﺩﻩﻳﺪﯗ. ﺋﯘﻧﯩﯔﺩﻩﻙ، ﺋﯘﻗﺒﻪ ﻫﯚﻛﯚﻣﻪﺗﻠﯩﺮﻯ ﻣﯘﻫﺎﺟﯩﺮ ﺋﯩﺒﻨﻰ ﻫﯩﺒﺎﻥ ﻗﺎﺗﺎﺭﻟﯩﻖ ﻫﻪﺩﻳﺜﻨﻰ ﺭﻭﺍﻳﻪﺕ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﯩﺴﻤﻰ ﺋﯩﺴﻤﺎﻋﯩﻞ ﺑﻮﻟﯘﭖ ﺋﯩﺴﻤﻰ ﺋﯩﺴﻤﺎﻋﯩﻞ ﺩﻩﻣﺴﻪﻫﻪﺗﻪ ﺩﻩﻳﺪﯗ.

---

[1] أَبُودَاوُدُ، كتاب الأطعمة، باب النهى عن أكل الْجلالة...، برقم: **3786** (**97/4**)، وَالتِّرْمِذِيُّ، كتاب الأطعمة، باب ماجاء فِي أكل الْجلالة...، برقم: **1825** (**270/4**)، وَ مُسند الإمام أَحْمَدُ، برقم: **3142** (**240/5**)

[2] النَّسَائِيُّ، كتاب البيوع، باب النهى عن أكل لُحوم الْجلالة، برقم: **4459** (**275/4**)، وَ مُسند الإمام أَحْمَدُ، برقم: **7039** (**616/11**)، وَ الطَّبَرَانِيُّ فِي الْمعجم الأوسط، برقم: **2809** (**163/3**)، وَ الْبَيْهَقِيُّ فِي السنن الْكُبْرى، كتاب الضحايا، باب ماجاء فِي أكل الْجلالة...، برقم: **19479** (**559/9**)

ކަންތައް، ތަކެއްޗާއިމުދާތައް ހަލާކުވެދާނެ ފަދަ ކަންތައްތަކުގައި ދެކޮޅަށް ހުރި ދީނުގެ ބަޔާނެވެ. ތަނެއް ހަލާކުވެ، ގެއެއް ހަލާކުވެ، ބަލިކަށި ހަލާކުވެ، ދަނޑި ހަލާކުވެ، ދަނޑުގައި ހުރި ދަނޑުވެރިކަން ހަލާކުވެ، ދަނޑުވެރިކަމުގެ ތަކެތި

ﻫﺎﻣﻜﻮﻧﻮﻍ. ﻫﻮﻏﻮﻫﺎﺩﻩﺭ ﻫﻤﻮﺩﻭﺭﻮﻣﺲ ﻫﺎ ﺩﻳﺮﻮﺑ ﺳﺮﻣﻲﺭﻮﻫﺎﺩﻩﺭ ﻣﻲﺭﺳﻮﺑﻮﺩﻭﺭﻮﻫﺎﻫ ﺳﺮﻭﺳﻮﻫﺎﻍ. ﺑﺮﺭﻫﻮﻫﺮﺭﻴﺰﻫﻤﺲ ﻫﺎﺭ ﺩﻭﻴﻐﺮﺑ ﻫﺎﻫﻜﻮﻣ ﻫﺴﺮﻴﺪﻭﺩﻍﺎﺩﻭ، ﻫﺮﻴ ﻫﺎﻫﺎﻫ ﻫﻮﻭﺴﻮﺑ ﻫﺎﺭﻍﻫﻮﻣﻲﺭﻴﺰﻴﺴﻭﺩ ﻍﺎﻫﻤﻮﺩﻩﺭ ﻫﺴﺮﻴﺪﻭﺩﻍﺎﺭ ﻫﺎﻫﻜﻮﻣ. ﻫﺮﻴﺰﻫﻤﺲ، ﻫﺎﺭ، (ﻫﻮﻫﺮ: ﺑﺮ ﻫﻮﻫﺮﻭ) ﺷﻮﻫﺎﺭﻫﻮﺑﺮﻴ ﻫﺮﻫﺮﻫﻮﻫﺎﻴﻴﺰﻫﺎﺭﻫﺴﻭﺩ ﻫﺎﻴﻐﺮﻫﻮﻫﺎﺭ، ﻫﺎﺭ ﺩﻴﺴﻮﻫﻮﻫﺎﻫﺴﻴ ﺩﻴﺮﻩﺮﻩﺮ ﻫﺮﻐﺮﻭﻫﻮﻫﺎﺭﻫﺎﺭ، ﻫﺮﻴﻐﻮﺑﺮﻫﺲ ﻫﺎﻴﻐﺮﻫﻮﻫﺎﺭﻫﺎﺭ، ﺳﺮﻫﻮﻫﺎﻫﺎﺭﻫﺎﺭ، ﻫﺎﻫﻮﻫﺎﻫﺎﻫﺎﻫﺎﻫ ﻫﺎﻫﺎ

ﷺ {طَهُورُ إِنَاءِ أَحَدِكُمْ إِذَا وَلَغَ فِيهِ الْكَلْبُ أَنْ يَغْسِلَهُ سَبْعَ مَرَّاتٍ أُولاَهُنَّ بِالتُّرَابِ.}[2] ﷺ ﷺ ﷺ

ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފާހަގަ ކުރަންވާ ކަންތައްތައް

ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ހަނދާންކުރަންވާ ކަންތައްތަކަކީ، ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފާހަގަ ކުރަންވާ ކަންތައްތަކެވެ. ފާސްކުރުމުގެ ކުރިން ހަނދާންކުރަންވާ ކަންތައްތަކަކީ، ފާސްކުރާ ގޮތަށް ބަލައި ގެންނަންވާ ކަންތައްތަކެވެ. ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ ކަންތައްތަކަކީ ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފާހަގަ ކުރަންވާ ކަންތައްތަކެވެ. عَنْ أَسْمَاءَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: جَاءَتِ امْرَأَةٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَتْ: إِحْدَانَا يُصِيبُ ثَوْبَهَا مِنْ دَمِ الْحَيْضَةِ كَيْفَ تَصْنَعُ بِهِ؟ قَالَ: {تَحُتُّهُ ثُمَّ تَقْرُصُهُ بِالْمَاءِ ثُمَّ تَنْضَحُهُ ثُمَّ تُصَلِّي فِيهِ.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ وَاللَّفْظُ لَهُ) [1] ފާހަގަ: ''ހައިޒުގެ ލޭގައި ލެއްވުމާ ބެހޭ ކަންތައްތަކަށް ފާހަގަ ކުރަންވާ ކަންތައްތަކަކީ ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތަށް ހައިޒުގެ ލޭ ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފާހަގަ ކުރަންވާ ކަންތައްތަކެވެ؟ ބަލާލަންވާ ކަންތައްތަކަކީ {ލޭ ހައިޒުވާ ބައިތި ކަމަށް ބަލާ ގޮތަށް ލެއްވުމާ ބެހޭ ކަންތައްތަކެވެ. ތިބާ ބަލާ ގޮތަށް ލެއްވުމާ ބެހޭ ކަންތައްތަކަކީ ތިބާ ހަނދާންކުރަންވާ ކަންތައްތަކެވެ. ތިބާ ބަލާ ގޮތަށް ފާސްކުރާ ކަންތައްތަކެވެ.}''

ތިބާ ބަލާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ހަނދާންކުރަންވާ ކަންތައްތަކަކީ، ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ކުރަންވާ ކަންތައްތަކެވެ. ފާސްކުރުމުގެ ކުރިން ހަނދާންކުރަންވާ ކަންތައްތަކަކީ ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތަށް ފާސްކުރާ ގޮތަށް ބަލައި ގެންނަންވާ ކަންތައްތަކެވެ. عَنْ أَسْمَاءَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: أَنَّ امرَأَةً قَالَتْ لأُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، إِنِّي امْرَأَةٌ أُطِيلُ ذَيْلِي وَأَمْشِي

---

[1] البخاری، کتاب الوضوء، باب غسل الدم، برقم: 227 (93/1) ، وَ مسلم، کتاب الطهارة، باب نَجَاسَةِ الدَّمِ وَكَيْفِيَّةِ غَسْلِهِ، برقم: 110–(291) (ص/147)

فِي الْمَكَانِ الْقَذِرِ؟ فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {يُطَهِّرُهُ مَا بَعْدَهُ.}[1] (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَأَحْمَدُ)[2] ﷺ: "(ތިމާގެ ފަހުގައި ހުންނަ ތަކެއް ހުންނަ ތަނެއް) ދުވަސް ދުވަހު ދިމާ ކުރެވޭ، ހަނދާން ކުރުމުގެ ކަންކަމެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ. ތިމާ ކަމެއް ކުރާ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ. ތިމާ ކަމެއް ކުރާ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ؟ ނޫނީ، ތިމާ ދެން ހުންނަ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ. ﷺ ބަޔާންކުރައްވާ. {ތިމާގެ ކުރުމާ، ތިމާ ދެން ހުންނަ ކަންކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ.}"

ތިމާގެ ހުރިހާކަންތައް

ތިމާގެ ކަންކަމުގައި ކަލޭގަނޑު ގަދަ ކަމެއް ކުރާ، ކަލޭގަނޑު ކަންތައް ކުރާ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ. ފާހަގަ ކުރާ، ތިމާ ކަލޭގަނޑު ކަންތައް ކުރާ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ، قَالَ: قَامَ أَعْرَابِيٌّ فَبَالَ فِي الْمَسْجِدِ، فَتَنَاوَلَهُ النَّاسُ، فَقَالَ لَهُم النَّبِيُّ ﷺ {دَعُوهُ وَهَرِيقُوا عَلَى

---

[1] **ތަޚްރީ:** ތަޚްރީޖް ކުރެވިފައި ވަނީ ابن خزيمة، باب ذكر الخبر المدحض قول من زعم أن الأرض لا يطهر بعضها بعضا، ތިމާގެ ކަންކަމުގައި ކަލޭގަނޑު ކަންތައް ކުރާ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ، ތިމާ ކަލޭގަނޑު ކަންތައް ކުރާ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ، ތިމާ ކަލޭގަނޑު ކަންތައް ކުރާ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ. ތިމާ ކަލޭގަނޑު ކަންތައް ކުރާ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ، ތިމާ ކަލޭގަނޑު ކަންތައް ކުރާ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ، ތިމާ ކަލޭގަނޑު ކަންތައް ކުރާ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ. (ތިމާ ކަލޭގަނޑު ކަންތައް ކުރާ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ، 472/2) (ތިމާ ކަލޭގަނޑު ކަންތައް ކުރާ ތަނެއް ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ)

[2] أبوداود، كتاب الطهارة، باب في الأذى يصيب الذيل، برقم: 383 (190/1)، وَ مسند الإمام أحمد، برقم: 26488 (90/44)

بَوْلِهِ سَجْلاً مِنْ مَاءٍ أَوْ ذَنُوبًا مِنْ مَاءٍ، فَإِنَّمَا بُعِثْتُمْ مُيَسِّرِينَ وَلَمْ تُبْعَثُوا مُعَسِّرِينَ.} (رَوَاهُ الْجَمَاعَةُ إِلاَّ مُسْلِمًا)[1]

ﮔﯩﺴﮑﺎﺭﻯ: ''ﺋﻪﺩﻩﭘﻠﻪﺭﮔﻪ ﺋﯚﮔﯜﺗﻠﻪﺭﻧﻰ ﺋﯚﺗﻜﯜﺯﻣﻪﺳﻠﻪﺭ. ﺋﺎﺩﻩﺗﻠﻪﺭﮔﻪ ﺋﻪﺳﻪﺑﻴﻠﻪﺭﻧﻰ ﺋﯚﺗﻜﯜﺯﻣﻪﺳﻠﻪﺭ ﺋﻪﺳﻪﺑﻴﻠﻪﺭﮔﻪ ﻗﺎﺗﺘﯩﻖ ﺳﯘ ﺋﯩﺴﺘﯩﻤﺎﻝ ﻗﯩﻠﻤﺎﻳﺪﯗ. ﻗﻮﻳﻐﺎﻥ ﺋﺎﺩﻩﺗﻠﻪﺭﮔﻪ ﺋﻪﺳﻪﺑﻴﻠﻪﺭﻧﻰ ﺋﯚﺗﻜﯜﺯﻣﻪﺳﻠﻪﺭ

ﭐ ﷺ ﭐ ﷺ ﭐ ﷺ

ﻳﺴﺮﺷﻴﺘﻮﺭﺵ ﺷﻮﻫﻤﻲ ﻓﻲﺩﻳﺮﻧﻲ ﻫﻲﺭﺩﻭﻏﻲﺭﺵ ﻣﺮﻳﻮﻫﻲﺋﻲﺴﺮﻫﻮﺳﻲ، (ﻫﻲﺭﮔﻲﻫﻲﻣﻲﺷﻲﻫﻲﺋﻲ ﻣﻲﺭﻫﻲﺴﺮ) ﺳﻲﻫﻲﺭﻱﻫﻲ ﻭﻲﻣﻲﻫﻲﻑﺳﻲﺭﻲ، ﻫﻲ ﻫﻲﻣﻲﺷﻲﻫﻲ ﻫﻲﺩﻱﻫﻲ ﺳﻲﻫﻲﺼﻲﻭﮔﺶ ﻱﻲﻫﻲﺭﻱﻫﻲ. ﺳﻲﻫﻲﺭﻱﻫﻲﺋﻲ ﻫﻲ ﺷﻲﻫﻲﺭﻲﺴﺮﻱﻫﻲ ﺩﻫﻲﺷﻲﺭﻱﻫﻲﺩﻱﺭ ﻫﻲﻫﻲﻣﻲ ﻫﻲﺭﻱﺵ ﻫﻲﺭﻲﺩﻭﻏﻲﺭﺵ ﻣﺮﻳﻮﻫﻲﺋﻲﺴﺮﻫﻮﺳﻲﻫﻲﺭﻱﻫﻲﺩﻱﻫﻲ.
ﻫﻲﺩﻱﺋﻲﺷﻲﺋﻲﺴﺮﻫﻲ ﻫﻲﻣﻲﺑﻲﺩﻱﺭ ﻫﻲﻫﻲ ﻫﻲﺭﻫﻲﺋﻲﻭﻏﻲﻫﻲ ﺩﻲﺷﻲﺭﻲﺴﺮﻫﻲﺋﻲﺴﺮﻫﻮﺳﻲﻫﻲﺭﻱﻫﻲﺩﻱﻫﻲ.“[1]

ﺩﻲﻫﻲﺋﻲﺭﻫﻲﻭﻏﻲﻫﻲﺳﻲﺭﻭﻏﻲﻫﻲﺋﻲ ﺭﻲﺵ ﻫﻲﺭﻱﻫﻲﺩﻱﻫﻲﺵ

ﺩﻲﻫﻲﺋﻲﺭﻫﻲﻭﻏﻲ ﻫﻲﺳﻲﺭﻭﻏﻲﻫﻲﺋﻲ ﺭﻲﺵﻲﺳﻲﺋﻲ ﻫﻲﺭﻱﻫﻲﺭﻭﻏﻲﻫﻲﺋﻲﺩﻲﺵ ﺋﻲﺵﺳﻲﺭﻲﺵﻲﺭﻱﻫﻲ ﺳﻲﻫﻲﺼﻲﻭﻲﺴﻲﺩﻲﺭ ﻫﻲﺳﻲﺭﻭﻏﻲ ﺳﻲﻫﻲﺼﻲﻭﻲﺴﻲﺩﻲﺵﻲﺳﻲﺋﻲ ﻫﻲﻫﻲﺭﻱﻫﻲﺭﻭﻏﻲﻫﻲﺋﻲﺩﻲﺵ. ﺩﻲﻫﻲﺋﻲﺭﻱ، ﻫﻲ ﻫﻲﺭﻫﻲﺋﻲﺭﻫﻲﻭﻏﻲﻫﻲﺋﻲﺩﻲﺵ ﺩﻲﺵﻲﺭﻲﺴﺮﻫﻲ ﺩﻲﺭﻫﻲﺋﻲﺭﻫﻲﻭﻏﻲﻫﻲﺋﻲﺩﻲﺵ ﺩﻲﺵﻲﺭﻲﺴﺮﻫﻲ ﻫﻲﺭﻱﻫﻲﺩﻱﻫﻲﺵ

ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

ތުނުންތަ ކަނޑައެޅުމުގައި. {إِذَا وَطِئَ الأَذَى بِخُفَّيْهِ فَطَهُورُهُمَا التُّرَابُ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ)[1] ފާނަ: {ތި ފެންވަރުގައި ހުންނަ ތަކެއްޗަކީ ހަނގުރާމަ ކުރާ ތަކެއްޗެއް (ތަކެއްޗާ!) ގޮސް، ހަމަނެގުމަށް، ތި ފައިގަނޑުގައި ތުނުން ލާނަމަ.}

ތި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން اللَّهُ ތަކުންވެސް ދުރުވެ ހުންނަ ކަންކަމުގެ ތެރެއަކީ ބަނޑުމަތީ ކަނޑައެޅުން. عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ ﷺ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: {إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمْ الْمَسْجِدَ فَلْيَقْلِبْ نَعْلَهُ فَلْيَنْظُرْ فِيهِمَا، فَإِنْ رَأَى بِهَا خَبَثًا فَلْيُمِسَّهُ بِالأَرْضِ، ثُمَّ لِيُصَلِّ فِيهِمَا.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ،وَأَحْمَدُ)[2] ފާނަ: "ތަކެއްޗާ ދިމާކޮށް ހުންނަ ތަކެއްޗެއް ލިބިއްޖެ ނަމަ، ﷺ ބަނޑުމަތީ ކަނޑައެޅުއްވާފައި. {ތިތަކެތި ދެކެ ތި ފެންވަރުގައި ހުންނަ ތަކެއްޗަކީ ތަކެއްޗެއް ނޫނީ ތަކެއްޗާ ދިމާކޮށް ހުންނަ ތަކެއްޗެއް ކަމަށް، ތި ފައިގަނޑުގައި ތުނުން ލާނަމަ. ފާނަ، ފައިގަނޑުގައި ތުނުން ލާ ތަނުގައި، ފައިގަނޑުން ތަކެތި ދުރުކުރާ ތަނުގައި ކަނޑައެޅުއްވާ ކަމަށް ވިދާޅުވެ ކަނޑައެޅުއްވާފައި.}"[3]

ތަހާރަތު ކަނޑައެޅުން. ފައިގަނޑު، ތުނުންތަ ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައެޅުން ދެއްވާ ތަނުގައި. ތުނުންތަ ކަނޑައެޅުމުގައި ފައިގަނޑުން ފެންވަރުގައި ހުންނަ ތަކެއްޗަކީ ތަކެއްޗެއް ނޫނީ ތަކެއްޗާ ދިމާކޮށް ހުންނަ ތަކެއްޗެއް ކަމަށް ވިދާޅުވެ ކަނޑައެޅުއްވާ ކަމަށް ވިދާޅުވެ ކަނޑައެޅުއްވާ ތަނުގައި ތުނުން ލާ ތަނުގައި ތަކެތި ދުރުކުރާ ތަނުގައި ކަނޑައެޅުއްވާ ކަމަށް ވިދާޅުވެ ކަނޑައެޅުއްވާފައި.

---

[1] أبوداود، كتاب الطهارة، باب الأذى بصيب النعل، برقم: 386 (191/1)

[2] أبوداود، كتاب الصلاة، باب الصلاة فِي النعل، برقم: 650 (302/1) ، وَ مسند الإمام أحْمد برقم: 11153 (242/17، 243)

[3] **ތަރުޖަމާ:** "ފައިގަނޑުގައި ތަކެއްޗެއް ލިބިއްޖެ ނަމަ، ތި ބަނޑުމަތީ ކަނޑައެޅުއްވާ ތަނުގައި ތުނުންތަ ކަނޑައެޅުމުގައި ތަކެތި ދުރުކުރާ ތަނުގައި ކަނޑައެޅުއްވާ ކަމަށް ވިދާޅުވެ

ﷺ ﷺ

1- ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٞ فِيمَآ أَخۡطَأۡتُم بِهِۦ ﴾[1] ފަނަރ: ''ތިބާއަށްވަރު، ގޯތިވެރިކަން ދޫކޮށްލާ ކަންކަމުގައި ހިތުގައި ބާއްވާ ގޮތަކުން ކުށްވެރިވެއްޖެ ކަމަށް.'' ލ ބަލާނީ ކޮންފަރާތެއްގެ ވަކާލަތުގައި ތިބެ ކަންތައް ކުރުމުގައި ވަކާލަތުގައި ތިބި ފަރާތަށް ކަމަށެވެ.

6- ހުދުމުގައި ދަނޑިއަށް ކައްކައިގެންދާ، ތަކެއްޗަށް ބަދަލު ދިނުމަށް ބަދަލުގައި ދެއްވާ ތަކެއްޗަށް ވަގުތީ ގޮތުގައި ދެއްވާ ތަކެއްޗަށް ދެން ދެއްވާ ތަކެއްޗަށް ދެން ދެއްވާ ތަކެއްޗަށް ދެން

ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

ﯞﯟﯠﯡﯢﯣﯤﯥ. ﯦﯧﯨ ﯩﯪﯫﯬﯭﯮﯯﯰ ﯱﯲﯳﯴﯵﯶﯷ ﯸﯹﯺﯻﯼﯽﯾﯿ ﯀ ﯦﯧﯨ ﯁﯂

أَبْعَدَ."[1] دَّسَرِ: ''رَدَبَرَوَبْرْ، دَّمْسَرَهِمْدَّ ﷺ تَوْسْتَّبَّرَقَمَوَبَرْ وَءَهِوَسْرَوَسِرِ سَرَدَ، دِسْمَوَبْرْسْرَّ فْرِمَرْوَءَهِوَسْرَوَفْوَ.''

3- ﷺ ﷺ ﷺ

4- ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

فَرَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ عَلَى حَاجَتِهِ مُسْتَقْبِلَ الشَّامِ، مُسْتَدْبِرَ الْكَعْبَةِ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجه، وَأَحْمَدُ)[1]

ފާހަގަ: "ބޭއްތުލް ލާ ހުއްދަ ދެވޭނެ ތަންތަން ވިދާޅުވުން. ތިންވަނަ ބާބު (ތިން ނަންބަރު) ބަލާ ހިތްގައިގެ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ހިނގާ ކަންތައްތަކުގެ ބާރު ދެނެގަތުން. ފަހު، ފާހަގަ ކުރަނީ ﷺ ގެ ކައިރީގައި ހިނގާ ކަންތައްތަކުގެ ބާރު ދެނެގަތުން. ތިންވަނަ ބާބުގެ ތިން ނަންބަރު ތިރީގައި ހުންނަ ބާބުތަކުގެ ބާރު ދެނެގަތުން ކަށަވަރު ކުރެވޭނީ ކިތަންމެ ބާރަކަށް ހިނގާ ކަންތައްތަކެއް ހެއްކަ ދެނެގަތުމުގެ ދަށުންނެވެ."[2]

ލ ތަބަޤާތުގައި ބަލާ ހިތްގައިގެ ކަންތައްތަކުގެ ބާރު ދެނެގަތުން. ފާ، ދަ ތަންތަނުގައި ހިނގާ ކަންތައްތަކުގެ ބާރު ދެނެގަތުން ކަށަވަރު ކުރެވޭ ގޮތަށް ތަންތަނުގެ ބާރު ދެނެގަތުން. ލާ ހުއްދަ ދެވޭ ތަންތަނުގައި ހިނގާ ކަންތައްތަކުގެ ބާރު ދެނެގަތުން.

ތަކުރާރުކުރުން (ﷺ) ގެ ކަންތައްތަކުގައި ތަންތާ ކަންތައްތަކުން ފެށިގެން ކުރިއަށް ދާ ކަންތައްތަކުގައި ކުރިން ކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކުރިއަށް ދާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއަށް ވަދެ

ﻣﺮﻭﺭﻩ ﻣﺴﻠﻢ ﻭﻏﻴﺮﻩ. عَنْ قَتَادَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَرْجِسَ ﷺ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ نَهَى أَنْ يُبَالَ فِي الْجُحْرِ، قَالُوا لِقَتَادَةَ، مَا يُكْرَهُ مِنَ الْبَوْلِ فِي الْجُحْرِ؟ قَالَ: كَانَ يُقَالُ إِنَّهَا مَسَاكِنُ الْجِنِّ." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ، وَالْحَاكِمُ، وَالْبَيْهَقِيُّ، وَصَحَّحَهُ ابْنُ خُزَيْمَةَ، وابْنُ السكَنُ)[1] ﮔﺴﺮﻩ: ''ﺗﻮﻣﻘﺮﻣﻮﺋﻮﮔﻮﺷﺮ ﻭﻣﮕﺮﺋﻮﻭﻫﺌﻮ. ﺑﻪﻣﺮ اللَّهِ ﷺ ﺳﻮﺑﺮﻳﻪﺳﻮﺋ ﻫﺮﻳﺮﺷﺮﻳﻮﮔﻮﺋﺸﺮﻫﺌﻮ. ﺭﻩﺑﺮﺭﻩﺮﻩﺮﺷﺮ، ﺭﺮﺑﺮﺭﻩﺮﺷﺮ ﻟﻮﺋﻪﺑﻪﺩﺭﻫﺮﺷﺮﻩﺮﺳﺮ ﺭﻩﺳﺮﻣﺮ اللَّهِ ﷺ ﺳﺮﺭﻟﺒﻪﺮﻩﻮﮔﻮﺋﻪﺋﻮ. ﺗﻮﻣﻘﺮﻣﻪﺮﺷﺮ ﺷﺮﺷﺮﺷﻮﺷﺮﺋﻮ. ﺭﺮﺑﺮﺭﻩﺮﺷﺮ ﻟﻮﺋﻪﺑﻪﺩﺭﻫﺮﺷﺮ ﺳﺮﺭﻟﺒﻪﺮﻩﻮﺷﺮ ﺳﻪﻫﻪﺭﻫﻮﻫﺌﻮ؟ ﻫﺌ ﺑﻪﺮﺋﻮﮔﻮﺷﺮ ﻭﻣﮕﺮﺋﻮﻭﻫﺌﻮ. ﻫﺸﺮﻫﺌﺮﺋﻮﻫﻮﺋﻪﺭ ﻫﺌﻪﺭ ﻫﻴﺮﺷﺮﺷﺮﺋ ﻭﻩﻫﺮﺷﺮﺋﻮ.''

8- ﻭﻳﺴﻪﻫﻪﺭﻩﺮﺷﺮ ﺭﻩﻣﺮﻭﻳﻪﺋﺸﺮﺳﻪ ﻫﻪﺮﺷﻪﻫﻪﺳﻪﺮﻣﻪﺭ، ﻣﻪﻫﻪﺩ ﺩﻩﺋﻪﺩﻩﻫﻪﻫﻪﺳﻪﺮ ﺷﺮﺭﻩﺮﻩﺮﺷﺮ: ﺭﻩﻫﻪﺭﺋﻮ ﻫﺮﻣﺮﻭﺋﻮ، ﻫﺌ ﺑﻪﺮﺋﻮﮔﻮﺳﻪﺮ اللَّهُ ﺭﺮﻫﺮﺳﺮﺷﺮﻭﺭ ﻫﺮﻫﻪﺭﻩﺮﻫﻪﺭﻫﻮﺋﻮﮔﻮﺳﻪﺋ ﻫﺮﻳﺮﺷﺮ ﻣﺮﻭﻣﺮﺋﻮﻫﻮﺋﻪﺷﻪﮔ ﻫﻪﺳﻪﺮﻣﻪﺭ ﺑﻪﺮﻣﻪﺮﺷﻪﺋﻮ. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: {اتَّقُوا اللَّعَّانَيْنِ.} قَالُوا: وَمَا اللَّعَّانَانِ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: {الَّذِي يَتَخَلَّى فِي طَرِيقِ النَّاسِ أَوْ فِي ظِلِّهِمْ.} (رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَأَحْمَدُ)[2] ﮔﺴﺮﻩ: ''ﻫﻪﻫﻪﺭﻩﺮﻫﻪﺭﻫﻮ ﺋﻮﮔﻮﺷﺮ ﻭﻣﮕﺮﺋﻮﻭﻫﺌﻮ. ﺭﻩﺑﺮﺭﻩﺮﻩﺮﺷﺮ، ﺳﻪﺮﻣﻪﺭ اللَّهِ ﷺ ﻫﻪﻫﻪﺭﻩﺮﻫﻪﺭﻫﻮﺋﻮﻭﻫﺌﻮ. {ﻫﻪﺭﻫﻪﺳﻪﺮﻫ ﻫﻪﺭﻫﻪﺭﻩﺮﻫﻪﺭﻫﻮﺳﻪﺮﻭ ﺷﺮ ﺑﻪﺑﻪﺭﻩﺮﻫ ﻭﻫﻪﺭﻫﻪﺭﻩﺮﻫﻪﺭﻫﻮﺭﻩﺮﻫﻪﺭﻫﻮﺋﻮﻫﻮﺋﻮ. ﻫﻪﺳﻪﺮﻫﻪﺭﻫﻪﺭﻫﻪﺭ

ﯣﯞﯩﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ. ﯞﯩ اللَّهُ ﯕﯩﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ. ﯣﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ ﯕﯩﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ ﯣﯞ ﯕﯩﯞﯩﯞ ﯞﯩﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ؟ ﯕﯩﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ. {ﯣﯞﯩﯞ، ﯞﯩﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ ﯕﯩﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ ﯣﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ ﯣﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ، ﯣﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ ﯕﯩﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ ﯣﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ ﯣﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ ﯣﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ ﯣﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ.}''

**9- ﯣﯞﯩﯞ ﯞﯩﯞﯩﯞ ﯣﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ ﯣﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ ﯣﯞﯩﯞﯣﯞﯩﯞ

مُسْلِمٌ،وَالنَّسَائِيُّ،وَابْنُ مَاجَه)[1] دَّسَرِ: ''ꞓَّ ꞓ ꞉ ꞓ ꞓ ꞓ

10- ﷺ ﷺ ﷺ

ފަނަރ: ''ބުނެއިރުގައި ވިދާޅުވީ. ހާސްގަނަރުގެ ތެރެއިން ތިން ސަތޭކަ ﷺ ގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅިގެންނެވި. ފަހު، ހަނގުރާ ކަނޑައެޅިގެންނެވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ފަހު، ހަނގުރާ ކަނޑައެޅިގެންނެވި. (ބުނެއިރުގައި ވިދާޅުވީ) ތިން ސަތޭކަ ތިރީގައި ކަނޑައެޅިގެންނެވި. {ތިރީގައި ކިޔާފައި.} (ބުނެއިރުގައި ވިދާޅުވީ) ތިން ސަތޭކަ ހަނގުރާ ކަނޑައެޅިގެންނެވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ފަހު، ހަނގުރާ ކަނޑައެޅިގެންނެވި. (ކަނޑައެޅިގެންނެވި ތަންތަނުގައި) ހަނގުރާ ކަނޑައެޅިގެންނެވި ތަނަށް ވަދެ ކަނޑައެޅިގެންނެވި. ތިމާ ހަނގުރާ ކަނޑައެޅިގެންނެވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ފަހު، ހަނގުރާ ކަނޑައެޅިގެންނެވި.''

ތިންވަނަ ތަނަވަ ވިދާޅުވަނީ. ''ތިމަންނަ ﷺ ގެ ތެރެއިން ތިން ސަތޭކަ ﷺ ގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅިގެންނެވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ﷺ ގެ ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ قَالَ :{إِذَا ذَهَبَ أَحَدُكُمْ إِلَى الْغَائِطِ فَلْيَذْهَبْ مَعَهُ بِثَلاَثَةِ أَحْجَارٍ يَسْتَطِيبُ بِهِنَّ فَإِنَّهَا تُجْزِئُ عَنْهُ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ، وَالدَّارَقُطْنِيُّ)[1] ﷺ: "ﷺ ﷺ ﷺ

وَمُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه)[1] ﷺ: ''ﷺ اللَّهِ ﷺ ﷺ ﷺ

عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ[1]، عَنْ سَلْمَانَ ﷺ قَالَ: قِيلَ لَهُ، قَدْ عَلَّمَكُمْ نَبِيُّكُمْ ﷺ كُلَّ شَيْءٍ حَتَّى الْخِرَاءَةَ؟ قَالَ: فَقَالَ أَجَلْ لَقَدْ نَهَانَا أَنْ نَسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةَ لِغَائِطٍ، أَوْ بَوْلٍ، أَوْ أَنْ نَسْتَنْجِيَ بِالْيَمِيْنِ، أَوْ أَنْ نَسْتَنْجِيَ بِأَقَلَّ مِنْ ثَلاَثَةِ أَحْجَارٍ، أَوْ أَنْ نَسْتَنْجِيَ بِرَجِيعٍ، أَوْ بِعَظْمٍ."(رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه)[2]

ފުسަހާ: ''ތިމަންމެ ކަލޭގެފާނު ﷺ ހުރިހާ ކަމެއް ފެނައްދައިދީފައި. ހަމަ ހަދަޔާ ކުރުމަށް ވެސް ތަޢުލީމު ދީފައި. ތިމަންމެ ކަލޭގެފާނު ﷺ ހަދަޔާ ކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތް ދައްކާ ދެ ގޮތަކަށް ވެސް ތަޢުލީމު ދީފައި. ހަމަ

عَنْ حَفْصَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَجْعَلُ يَمِينَهُ لأَكْلِهِ وَشُرْبِهِ وَوُضُوئِهِ وَثِيَابِهِ وَأَخْذِهِ وَعَطَائِهِ وَيَجْعَلُ شِمَالَهُ لِمَا سِوَى ذَلِكَ." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَالْحَاكِمُ، وَالْبَيْهَقِيُّ)[1]

ގަނޑިން: ''ކާއި ހިނގުމުގައި ވިހާރުވެދާނެ. ފާހަގަކުރަން ﷺ ތަކެއްގެ ކަންކަމުގައި ދެއަތުގެ ބޭނުން ދެއަތު

ތިސްބިއްޗާ ކުއްތަވަރު ފެނުމުން ވުޟޫ ކުރުމަށް. ތާހިރުވާ ބައްދަލުވެރިން ދެކެ ވަކިވަކި ފަރާތްތަކުން ވުޟޫ ކުރަނީ.''

14- ކުއްލިއަދުގެ ފެނުގެ ބޭނުންތަކާ، ތާހިރު ކުއްލިއަދުގެ ފެނާ ހަވާލުވާ ތަކެތި ދުއްވުމާ، ތާހިރު ކުއްލިއަދުގެ ފެނާ ހަވާލުވާ ތަކެތި ދުއްވުމަށް ބޭނުންކުރާ ތަކެތި (ކަނޑަ ދަތުރުގައި ހުންނަ ތަކެތި) ކުއްލިއަދުގެ ފެނުގެ ބަދަލުގައި: ދިހަފަރާ ތަނެއްގައި، ތ ކަނޑުގައި اللَّهُ ކުއްލިއަދުގެ ތަކެތި ދުއްވާ ފަރާތުން ﷺ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا بَالَ يَتَوَضَّأُ وَيَنْتَضِحُ." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ،وَالنَّسَائِيُّ،وَابْنُ مَاجَه، وَالْحَاكِمُ)[1]

ފާހަގަ: ''ފަރާތުން ކަށި ދުއްވާ ފަދަ ވިޔަފާރި ކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ތަކެތި ދުއްވާ ކަށި ކަނޑުގައި ކުއްލިއަދުގެ ފެނާ ހަވާލުވާ ތަކެތި ދުއްވުމުގެ ކުރިން ތާހިރު ކުއްލިއަދުގެ ފެނާ ހަވާލުވާ ތަކެތި ދުއްވާ ފަދަ ކަމެއް ކުރަންވާނެ ކަމެއް ނެތް.''

ތާހިރު ކުއްލިއަދުގެ ފެނާ ހަވާލުވާ ތަކެތި ދުއްވާ ފަރާތުން ﷺ بَالَ ثُمَّ نَضَحَ فَرْجَهُ." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ)[2] ފާހަގަ: ''(ފަރާތުން ކަށި ދުއްވާ ފަދަ ވިޔަފާރި ކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ތަކެތި ދުއްވާ ﷺ) ކަށި ކަނޑުގައި ތާހިރު ކުއްލިއަދުގެ ފެނާ ހަވާލުވާ ތަކެތި ދުއްވާ ފަރާތުން ތާހިރު ކުއްލިއަދުގެ ފެނާ ހަވާލުވާ ތަކެތި ދުއްވާ ފަދަ ކަމެއް ކުރަންވާނެ ކަމެއް ނެތް.''

---

[1] أبوداود، كتاب الطهارة، باب الانتضاح ، برقم: 166 (1/88، 89) ، وَ النسائي، كتاب الطهارة، باب النضح، برقم: 134، 135 (1/93) ، وَ ابن ماجه، كتاب الطهارة، باب ماجاء فِي النضح...، برقم: 461 (ص/157) ، وَ الْحاكم فِي الْمستدرك، كتاب الطهارة، برقم: 610 (1/264)

[2] أبوداود، كتاب الطهارة، باب الانتضاح، برقم: 167 (1/89)، **فَأَمَّا بَوْلُ** الْجَارِيَةِ وَالْغُلَامِ فَيُنْضَحُ مَا لَمْ يَطْعَمَا وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ. هٰذَا مَذْهَبُ عَلِيٍّ وَقَتَادَةَ وَأَبِي السَّمْحِ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ، وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ، وَذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هٰذَا الْحَدِيثِ، وَلَمْ يَرَوْا بَوْلَ الْغُلَامِ وَالْجَارِيَةِ بِمَنْزِلَةِ بَوْلِ الرِّجَالِ، وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، وَابْنِ عُيَيْنَةَ، وَابْنِ الْمُبَارَكِ، وَوَكِيعٍ، يَقُولُونَ: يُصَبُّ عَلَى بَوْلِ الْغُلَامِ وَيُرَشُّ عَلَى بَوْلِ الْجَارِيَةِ، وَاحْتَجُّوا بِهٰذَا الْحَدِيثِ، وَلَمْ يَرَوْا بَيْنَهُمَا فَرْقًا فِي الْحَدِيثِ، وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ، (سـ/66)

ތ ކަނޑައަޅާފައި اللَّهُ ތިމާވެށިއަށް ވަދެގެންފައި ދަރިކަލުން (ދާދަތެރެ ކައިވެނި ކުރާ ފަރާތުން ތ ކަނޑައަޅާފައި ހިނދުގައި ކަނޑައަޅާ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން ފާހަގަ ކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައި ވާ ތަނަށް ވަދެ ދާ ދަރިކަލުން.

15- ދާ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން ފާހަގަ ކުރާ ތަނަށް ވަދެ ދާ ދަރިކަލުން، ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން ކައިވެނި ކުރާ ފަރާތުގެ ގެ ދޮރުގައި ހުރެ ދާ ދުޢާ:

ތ ކަނޑައަޅާފައި اللَّهُ ތިމާވެށިއަށް ވަދެގެންފައި ދަރިކަލުން ދާ ދުޢާ ކިޔާ ދުޢާ. عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ إِذَا خَرَجَ مِنَ الْغَائِطِ قَالَ:{غُفْرَانَكَ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ)[1] ގަތަރުގެ "ދާ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން ފާހަގަ ކުރާ ދުޢާ. ގެ ތެރެއިން ﷺ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން، ފާހަގަ ކުރާ ދުޢާ. {غُفْرَانَكَ} ގެ ތެރެ: {ދާ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން ފާހަގަ ކުރާ ދުޢާ.}"

ދ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން ފާހަގަ ކުރާ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ތަނަށް ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން ފާހަގަ ކުރާ ދުޢާ ކިޔާ ދުޢާ. ތަނުގައި ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން ފާހަގަ ކުރާ ދުޢާ ކިޔާ ދުޢާ.

ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން ފާހަގަ ކުރާ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ތަނަށް ވަދެ ދާ ދަރިކަލުން. ތަނުގައި اللَّهِ ﷺ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން، ދާ ދަރިކަލުން ފާހަގަ ކުރާ ދުޢާ. {الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الأَذَى وَعَافَانِي.}[2] ގަތަރު: {ދަރިކަލުން اللَّهُ ތަނުގައި. ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން ފާހަގަ ކުރާ ދުޢާ ކިޔާ ދުޢާ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން، ދާ ދަރިކަލުން ތ ކަނޑައަޅާ ތަނުގައި ތިމާ ދާ ދަރިކަލުން ފާހަގަ ކުރާ ދުޢާ.}"

---

[1] أبوداود، كتاب الطهارة، باب مايقول الرجل إذا خرج من الْخلاء، برقم: 30 (29/1) ، وَ الترمذى، أبواب الطهارة، باب مايقول إذا خرج من الْخلاء، برقم: 7 (12/1)، وَ ابن ماجه، كتاب الطهارة، باب مايقول إذا خرج من الْخلاء، برقم: 300 (ص/110) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 25220 (124/42)

[2] ابن السنِّى فِى عمل اليوم والليلة، برقم: 22 (ص/ 14)

حِ ﻧَﻮَﻗَﺮَ ﻫُﺮُﺵْﺒِﺮِﻭَّﻫَﺮَﻫُﻮْﻫُﺮَﻩِﺩِﻩُﺩُﻩُ. {الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِى أَذَاقَنِى لَذَّتَهُ، وَأَبْقَى فِيَّ مَنْفَعَتَهُ وَأَذْهَبَ عَنِّى أَذَاهُ.}[1] ﺩَّﺳَﺮِﻩ: {ﺑَﺮَﺣْﻤَﺔُ ﷲِ ﻫُﺮُﺵْﺩُ. ﻫُﺒَﻮَّﺳِﺮُﺋِﻩِ، ﺗَﺴُّﺒَّﺮَﻩُﻮْ ﺗُﺒْﻤَﺪُﺋُ ﺭِﻫُﺮَﺣَﻊُﺭْﺵْ ﺣِﻫَﺒَّﻫَﺮْ ﺣِﺵْﻮَﻫَﺒْﺘْﺮَﻫُﻮَﻩِ، ﻫُﺒَﺤْﺋُ ﺩَﺵْﻮَّ ﺣِﻫَﺒَّﺋُ ﺭَﺭِﺩَﺳِﺋُﺩَﻩِ ﻧَﺮَﺩَﺭَﻫُﻊَﻩِ، ﻫَّﺋُ ﺋُﻫُﺮُﺵْ ﺣِﻫَﺒَّﺋُﺑِﻫَﻩِﺵْ ﻧَﺮْﺒَﻮَّﺘْﺮَﻫُﻮِ ﺗَﺒَّﺮِﻩُﺩُﻩُ.}

ﺭِﻩُﺒَﺮَﻫُﺋُ ﺳُﻮْﺵْﺮَﻫُﻮَﻫُﻮْ

اللَّهُ ﻫَﺒَّﻪَّ ﻫُﺒَﺮَﺵُﺮﺋُ ﺵَﺮِﻩُﻫُﺮْﺵْﺮَﺵْﻊَﺒَﻩِ ﺭِﻧُﻮِ ﻩَّﻧَﺮَﻫَﺒَﺋُﻫُ ﺒَﺳِﺀَﻫُﺋُﻫُﻮِﻫُﺩُ. ﻫَﺮِ ﻫَﺋُﺀَﺳِﺀُﺩُﺵْ ﺩُﺳُﻮِﺩُﺵْ، ﻫُ ﺒَﺵْﺒَﺮَﺵْ ﻫِﺋُﻮِﻩَّﺭُﺵْ، ﻫَﻪَّﻩُﻮَﺩُﺵُﻫُﺒَﺋُﻫُﻮِﻫُﺩُ. ﻫَﺮِ ﻫُﺋَﻮَﺮَ ﺒَﺵْﺒَﺮَﺵْ، ﺭُﺭِﺭَّﻊَﺩَّﺵُﻫُﺒَﺋُﻫُﻮَﻫُﺩُ

ވުމަށް ވަނީ ކަލޭގެ ދަރިފުޅު ދުނިޔެ ދޫކޮށް ދާ ދުވަހު ކަލޭ ކުރާ ގޮތް ބަލާ ދެއްވުމަށް ދުޢާ ކުރަން ކަމަށެވެ. ދ ބައެއް ރިވާޔަތްތަކުގައި ވަނީ ދެ ދުވަހު ކަމަށް ވެސް ވާހަކަ ދެއްކެ ފައެވެ.

ތިންވަނަ ކަމަކީ ދުޢާ ކުރުން ކަމުގައި ވާ ކަމަށް ދ ދުވަހުގެ ދުޢާ ކުރާ ގޮތާ ގުޅިގެން ދ ދުވަހުގެ ދުޢާ ކުރާ ގޮތް ބަޔާން ކުރެއްވި ކަމަށް ވާ ހަދީޘް ދ ދުވަހުގެ ދުޢާ ކުރާ ގޮތާ ގުޅިގެން ވާ ހަދީޘްތަކުގެ ތެރެއި

3،2- ﷺ ﷺ ﷺ

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ ﷺ عَنِ النَّبِىِّ ﷺ قَالَ: {الْفِطْرَةُ خَمْسٌ، أَوْ خَمْسٌ مِنَ الْفِطْرَةِ، الْخِتَانُ، وَالاِسْتِحْدَادُ، وَتَقْلِيمُ الأَظْفَارِ، وَنَتْفُ الإِبْطِ، وَقَصُّ الشَّارِبِ.} (رَوَاهُ الْبُخَارِىُّ،وَمُسْلِمٌ وَاللَّفْظُ لَهُ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِىُّ، وَالنَّسَائِىُّ، وَابْنُ مَاجه، وَأَحْمَدُ)[1]

ﷺ ''ދެބަރަކާ ދެބަރަކުގެ ވިދާލުވުން. ފާހަގަކުރަން ﷺ ބަދިގެ ކުއްލިއަކަށް. {ވިދާލުވުން ފެށުނީ ކިހާ ދުވަހަކުން ކަމުގައި. ދެބަރަކުގެ ކިބައިން ކާނާ ބޭނުންވާ ވަރަށް. ކާނާ، ދިގުކުއްލިއަށް ދިގުދުވަހަށް، ދެބަރަކާ ދެބަރަކު ދެކެ ދެކެ ހުރުން، ދެބަރަކާ ދެބަރަކު ދެކެ ދެކެ ހުރުން.}

ވިދާލުން ކުއްލިއަކުން ފަށައިގެން ދުވަސްތަކަށް ދާ ގޮތް. ކުއްލިއަކުން ފަށައިގެން ދުވަސްތަކަށް ދާ ގޮތުގައި، ދެބަރަކާ ކުއްލި ދެބަރަކު ދެކެ ދެކެ ހުރުން، ދެބަރަކާ ދެބަރަކު ދެކެ ދެކެ ހުރުން ކުއްލިއަކަށް ދާ ގޮތުގައި، ދެބަރަކާ ދެބަރަކު ދެކެ ދެކެ ހުރުން ދުވަސްތަކަށް ދާ ގޮތުގައި. ދެ ކައިވެނި ކުރާ ﷺ ބަދިގެ ކުއްލިއަކަށް ދާ ގޮތުގައި. عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ ﷺ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: {مَنْ لَمْ يَأْخُذْ مِنْ شَارِبِهِ، فَلَيْسَ مِنَّا.} (رَوَاهُ النَّسَائِىُّ،وَالتِّرْمِذِىُّ،وَأَحْمَدُ)[2] ''ދެބަރަކާ ދެ ކައިވެނި ކުރާ ﷺ ބަދިގެ ކުއްލިއަކަށް. {ދެ ފިހާރަ ދެބަރަކާ ދެ ކައިވެނި (ފުރިހަމަ) ކުރެއްވުން ކަމުގައި.}

---

[1] البخارى، كتاب اللباس، باب قص الشارب، برقم: 5889 (72/4) ، وَ مسلم، كتاب الطهارة، باب خصال الفطرة، برقم: 49 –(257) (ص/133، 134) ، وَ أبوداود، كتاب الترجل، باب فِى أخذ الشارب، برقم: 4198 (265/4) ، وَ الترمذى،كتاب الأدب، باب ما جاء فِى تقليم الأظافر، برقم: 2756 (91/5) ، وَ النسائى، كتاب الطهارة، باب ذكر الفطرة، برقم: 9، 10، 11 (20/1، 21) ، وَ ابن ماجه، كتاب الطهارة، باب الفطرة، برقم: 292 (ص/107) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 7139 (42/12)

[2] النسائِىُّ، كتاب الطهارة، باب قص الشارب، برقم: 13 (22/1) ، وَ الترمذى، كتاب الأدب،باب ما جاء فِى قص الشارب، برقم: 2761 (93/5) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 19263 (7/32)

ﷺ ﷺ ﷺ

6- **ﷺ ﷺ ﷺ:** ﷺ ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: {مَنْ كَانَ لَهُ شَعْرٌ فَلْيُكْرِمْهُ.}(رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ)[1] ﷺ: ''ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ ދަންނަވައި، ތަނޑުގައި اللَّهِ ﷺ ގެ ކަލާމުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ގޮސް {ތި ވާހަކަ ދައްކަނީ ކާކު ކަމަށް ތަނޑުގައި ދެކެ ގަތުމަށް ދެ ފަހަރު ބުނެ ދެއްވި.}''

(ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ) ތަނޑުގައި ބުނާ ތަނަކަށް ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ. عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ قَالَ:كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فِي الْمَسْجِدِ فَدَخَلَ رَجُلٌ ثَائِرَ الرَّأْسِ وَاللِّحْيَةِ، فَأَشَارَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِيَدِهِ أَنْ اخْرُجْ، كَأَنَّهُ يَعْنِي إِصْلَاحَ شَعَرِ رَأْسِهِ وَلِحْيَتِهِ، فَفَعَلَ الرَّجُلُ، ثُمَّ رَجَعَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {أَلَيْسَ هَذَا خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدُكُمْ ثَائِرَ الرَّأْسِ كَأَنَّهُ شَيْطَانٌ.}(رَوَاهُ مَالِكٌ)[2] ﷺ: ''ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ. ތަނޑުގައި اللَّهِ ﷺ ގެ ކަލާމުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ގޮސް ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ، ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ ދަންނަވައި ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ. ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ، ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ ދަންނަވައި ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ. ތަނޑުގައި، ތި ވާހަކަ ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ، (ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ ދަންނަވައި) ތަނޑުގައި ބުނާ ތަނަކަށް ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ. ތަނޑުގައި، ތަނޑުގައި اللَّهِ ﷺ ގެ ކަލާމުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ގޮސް ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ. {ތަނޑުގައި ތަކުރާރުވާ ވާހަކަ ދަންނަވައި

ﻣﺮﻗﻮﻓﻴﺸﻮﻏﺎﻏﻮ. ﻫﺎ ﺗﺎﺷﻜﻴﮕﻮﺷﻢ ﻭﻴﮕﺮﻴﻮﻫﺎﻏﻮ. ﻣﻮﺣﻴﺸﻴﮕﻬﻴﺮ ﻭﻴﺮﻴﺸﻘﻪ ﻫﻴﺴﻮﻣﻴﺮﻴﺴﻴﺌﻪ ﻫﻘﺸﻴﺮ ﭼﻴﺮﻴﺒﺎﻏﻮ. ﻛﻴﺮ، ﻣﻮﺣﻴﺸﻴﮕ ﻫﻴﺎﺗﻪﺷﻴﻜﻪﻣﻮﺷ، ﮔﻪﻣﻴﺮﻪﻣﻪﮕ ﷺ ﻫﻴﺮﻴﺮﻴﻪ ﻗﺮﺷﺮﻗﻮﺩﺷ ﻫﻴﺴﻮﻣﻴﺮﻴﺴﻴﺌﺮ ﺗﺎﺷﻴﺮﻣﻮﺭﺮ ﻫﺸﻴﻴﻮﻫﺎﻏﻮ. ﻫﻴﺮ ﺗﺎﺷﺮﻴﻪﻗﻮﺭﻴﺎﺩ ﻗﻴﺸﻬﻴﻪﻴﻪ ﻫﻴﻐﻴﺎﻫﻪﺟﺮﺷ ﻫﻴﺪﻴﺎﺩﻴﺎﻫﻮﻫﺎﻏﻮ.''

ﻫﻴﺮﻫﻪﺩﻴﺪ ﮔﻴﺮﻴﺎ ﻫﻴﺮﻴﺪﻮﻫﻪﻣﻪﻴﻪ ﺣﻴﻴﺮﻴﻘﻮ ﻣﺮﻗﻮﺎﻴﻪﻫﻪﻴﻪﻴﻪﮕ ﻣﺮﻗﻪﻫﻪﻴﻪ ﻏﻴﻪﻏﻪ. ﻗَﺎلَ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ إِنَّ لِي جُمَّةً أَفَأُرَجِّلُهَا؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {نَعَمْ وَأَكْرِمْهَا.} فَكَانَ أَبُو قَتَادَةَ رُبَّمَا دَهَنَهَا فِي الْيَوْمِ مَرَّتَيْنِ لِمَا قَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {نَعَمْ وَأَكْرِمْهَا.}"(رَوَاهُ مَالِكٌ)[1] ﮔﺴﻪﻣﻪ: ''ﻫﻪﺳﻮﻟﻴﻠﻠﻪ ﷺ ﻫﻴﺮﻴﺮﻴﻪ (ﻫﻪﻗﻴﻘﻪﮔﻪ) ﻗﺮﺷﺮﻗﻮﺩﻏﻪ. ﻫﻴﻐﻴﺎﻫﻪﺟﺮﺷ ﻫﻴﺴﻮﻣﻴﺮﻴﺴﻴﺌﻪ ﻗﻪﻏﻪ ﭼﻴﺮﻴﺒﺎﻏﻮ. ﻛﻴﺮ، ﻫﻴﻐﻴﺎﻫﻪﺟﺮﺷ ﻗﻴﺸﻬﻴﻪﻴﻪ ﻫﻴﺎﺗﻪﺷﻴﻜﻪﻣﻮﺷ؟ ﻛﻴﺮ، ﻫﻪﺳﻮﻟﻴﻠﻠﻪ ﷺ ﻫﻪﻗﻴﻘﻪﻣﻪﻫﻪﻴﻪﻫﻪﻴﻪﻫﻪﻴﻪﻏﻪ. {ﻫﻪﻗﻴﻘﻪﻴﻪﻏﻪ. ﻫﻴﺮ ﺗﺎﺷﻜﻴﮕﻮﺷﻢ ﻫﻴﺴﻮﻣﻴﺮﻴﺴﻴﺌﺮ ﺗﺎﺷﻴﺮﻣﻮﻫﻮﮔﻮﺷﻴﻏﻮ.} ﻛﻴﺮ، ﻫﻪﺳﻮﻟﻴﻠﻠﻪ ﷺ ''ﺗﺎﺷﻜﻴﮕﻮﺷﻢ ﻫﻴﺴﻮﻣﻴﺮﻴﺴﻴﺌﺮ ﺗﺎﺷﻴﺮﻣﻮﻫﻮﮔﻮﺷﻴﻪ'' ﻫﻪﻗﻴﻘﻪﻣﻪﻫﻪﻴﻪﻫﻪﻴﻪﻫﻪﻴﻪﺗﺎﻫﻪﻫﻪﻴﻪﻫﻪﻴﻪﻫﻪﻴ

حُلِقَ بَعْضَ رَأْسِهِ وَتُرِكَ بَعْضُهُ، فَنَهَاهُمْ عَن ذَلِكَ، وَقَالَ: {احْلِقُوا كُلَّهُ أَوْ ذَرُوا كُلَّهُ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ،وَالنَّسَائِيُّ،وَأَحْمَدُ،وَعَبْدُالرَّزَّاقُ وَاللَّفْظُ لَهُ)[1] ﺣﻪﻣﺴﺮﻯ ﻫﺪﻳﺴﻰ ﻣﺒﺮﻫﻤﻪ ﻫﻪﻛﻪﺭﻯ.

ﮔﺴﺮﻩ: ''ﺋﻪﺣﻪﺑﻪﺭﻯ ﮔﻪﺭﻩﺑﻪﺗﻪﺷﺘﻰ ﻫﻪﻣﻪﺭ ﺍﻟﻠﻪﻯ ﮔﻪﺭﻯﻭﻩﺩﻯ. ﺭﻩﺣﻪﺑﻪﺭﻩﻣﺸﻰ، ﻯ ﺑﻪﻣﻪﮔﻰ ﺗﻪﺭﻯ ﻫﻪﺑﻪﻣ ﮔﻪﺭﻩﻫ، ﻫﻪﺷﻪﻣﻪﻫﻪﻯ ﻫﻴﺴﻤﻪﺭﻩﻣﻪﻫ ﻫﻪﺭﻪﻣﻪﮔﻪﺭﻩﻫﻴﺮ ﺑﻪﻣﻪﻫﻪﺑ ﻫﻪﺗﻪﺷﺘﻰ ﷺ ﻫﻪﺑﻪﻭﻩﺑﻪﻫﻪﻯﺷ ﻯﻪﻫﻪﻫﻪﺭﻩﺷﻪﺭﻩﺷ ﻯﻪﺭﻩﺑﻪﻫﻪﻭﻩﺩﻯ. ﻫﻪﻫﻪ ﻫﻪﺭﻪﻣﻪﻫﻪﻫﻪﻭﻩﺩﻯ. {ﮔﻪﮔﻪﺭﻩﺣ ﺩﻯﻩﺗﻪﺗﻰ ﻫﻴﺴﻤﻪﺭﻩﻣﻪﻫ ﮔﻪﮔﻪﺷﻰ. ﻫﻪﻫﻪ ﻫﻪﮔﻪﻫﻪﻫﻪ ﻫﻪﺭﻪﻫﻪﮔﻪﺭﻩﺣ ﺩﻯﻩﺗﻪﺗﻰ ﻫﻴﺴﻤﻪﺭﻩﻣﻪﻫ ﻫﻪﺭﻪﻫﻪﮔﻪﺷﻰ.}

ﺗﻪﺗﻰ ﻫﻪﻫﻪ ﺗﻪﺗﻪﺭﻪﺷﻪﺭ، ﻫﻪﺷﻪﻫﻪﻫ ﺷﻪﮔﻪﺭﻫ ﻫﻪﻫﻪﺗﻪﺭﻩ، ﻯ ﻫﻪﻫﻪﻫﻪﺭﻩﺑﻪﺗﻪﺷﺘﻪﺭ ﺍﻟﻠﻪ ﺑﻪﻫﻴﺴﻪﺗﻪﻫﻪﻭ ﺋﻪﺣﻪﺑﻪﺭﻯ ﮔﻪﺭﻯﻭﻩﺩﻯ ﻫﻪﺑﻪﻭﻩﺑﻪﻫﻪﻯﺷ ﺑﻪﻫﻪﻫﻪﺭﻩﺷﻪﺭﻩﺷ ﻫﻪﺭ

ﻭﮔﺮﯨﻮﻩﺪﯖ. ﺋﺪﻩ، ﺗﻪﺋﻪﺗﻪﻣﻪﮒﯨ ﺷﻪﺗﯨ ﻫﻪﺋﻪﻣ ﺷﻪﺗﯨﺤﻪﺳﻪﺗﻪﺭ، ﻫﻪﺷﻪﻣﻪﻫﻪ ﺳﻪﮔﻪﺭﻩ ﻫﻪﺋﻪﻣﻪﺷﻪﺗﯨ.''

ﺣ ﺑﻪﺭﻩﻣﻪﺗﯨ ﺗﻪﺑﻪﺳ ﺳﻪﺳﻪﺭﻪﺷﻪﺗﻪﺳ ﻫﻪﻣﻪﺭﷲ ﺋﯨﮔﻪﺳﻪﺋﻪﺑﻪﺭﻪﺳ ﺑﻪﮔﻪﺗﻪﺭﻩﮔ ﺑﻪﺭﻩﻫﻪﺑﻪﺗﻪﺳ ﺣﻪﺑﻪﺳ ﺳﻪﺭﻪﺗﻪﺑﻪﺭﻫﻪﮔﻪﺭﻩﮔﻪﺑﻪﺭﻩﺗﻪﺋﯨ ﻫﻪﺭﻩﺧﻪﺗﻪ.

8- **ﺳﻪﺑﻪﺭ ﺳﻪﻫﻪﺗﻪﺑﻪﺭﻩ ﻫﻪﺋﻪﻫﻪﺗﻪﺳ:** ﺣﻪﺋﻪﮔﻪﺳﻪﺑﻪﺭﻩ، ﻫﻪﮔﻪﺭﻩ ﻫﻪﺳﻪﺻﻪﺋﻪ ﺳﻪﺑﻪﺭ ﺭﻪﺳﻪﻫﻪﺑﻪﺭ ﻫﻪﺋﻪﻫﻪﺗﻪﺳ. ﻫﻪﺭ ﺣﻪﺑﻪﺗﻪﺋﻪ ﻫﻪﺳﻪﺋﻪﺳﻪﺳﻪﮔﻪ ﺋﻪﺑﻪﺋﻪﺳﻪﺳﻪﺋ ﺗﻪﺑﻪﺋﻪﺗﻪﺳ ﻫﻪﻭﻪﺋﻪﻫﻪﺳﻪﺋﻪﻫﻪﺗﻪ.

ﺣﻪﻫﻪﺋﻪ ﻫﻪﺭﻩﺧﻪﺑﻪ، ﻫﻪﺗﻪﺭ، ﻫﻪﺳﻪﮔﻪ ﻫﻪﻫﻪﺑ ﺷﻪﻫﻪﺭﻪﻫﻪﺋﻪﻫﻪﺑﻪﺭﻪﺳ، ﺷﻪﻫﻪﺭﻪﻫ، ﻫﻪﺳﻪﮔﻪﺋﻪﮒ، ﻫ ﻣﻪﻫﻪﮔﻪﺭﻪﺑﻪﺗﻪﺳﻪﺳﻪﺳ ﷲ ﺑﻪﻫﻪﺷﻪﺳﻪﻣﻪﺋﻪﻫ، ﻫﻪﺗﻪﺑ ﻫﻪﺳﻪﻣﻪﻫﻪﮔﻪﺑﻪﺋ ﻫﻪﺭﻪﺑﻪﺗﻪﺳ ﻫﻪﺳﻪﻫﻪﺗﻪﺳﻪﺳﻪﺳﻪﺭﻪ ﺑﻪﺭﻩﻣﻪﺗﻪ.

عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {لاَ تَنْتِفُوا الشَّيْبَ، فَإِنَّهُ نُورُ الْمُسْلِمِ، مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَشِيبُ شَيْبَةً فِي الإِسْلاَمِ إِلاَّ كُتِبَ لَهُ بِهَا حَسَنَةٌ، وَرُفِعَ بِهَا دَرَجَةً أَوْ حُطَّ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةٌ (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ،والتِّرْمِذِيُّ،وَالنَّسَائِيُّ،وَابْنُ مَاجَه،وَأَحْمَدُ وَاللَّفْظُ لَهُ)[1] ﺣﻪﮔﻪﺳﻪﺋﻪﺭﻪﺣﻪﺳﻪ، ﻫﻪﺑﻪﺣﻪﺗﻪﺋ ﻫﻪﺳﻪﮔﻪﺋﻪ.

ﮔﻪﺳﻪﺭﻩ: ﻫﻪﺗﻪﺭ، ﻫﻪﺳﻪﮔﻪ ﻫﻪﻫﻪﺑ ﺷﻪﻫﻪﺭﻪﻫﻪﺋ ﻫﻪﺑﻪﺭﻪﺳ، ﺷﻪﻫﻪﺭﻪﻫ، ﻫﻪﺳﻪﮔﻪﺋﻪﮒ، ﻫ ﻣﻪﻫﻪﮔﻪﺭﻪﺑﻪﺗﻪﺳﻪﺳﻪﺳﻪﺭﻪ ﺑﻪﺭﻩﻣﻪﺗﻪ، ﻫﻪﺗﻪﺭ ﻫﻪﺳﻪﻣﻪﻫﻪﮔﻪﺑﻪﺋ ﻫﻪﺭﻪﺑﻪﺗﻪﺳ ﻫﻪﻫﻪﺭﻪﺑﻪﺗﻪﺳﻪﺳﻪﺳﻪﺭﻪ ﻫﻪﺋﻪﻫﻪﺗﻪﺳ. ﻫ ﺑﻪﺋﻪﺋﻪﮔﻪﺳ ﻫﻪﻫﻪﺭ: ﻫﻪﻫﻪﺭﻪﺳﻪﺋﻪﮔﻪﺳ ﻭﮔﻪﺭﻩﻣﻪﺗﻪ. ﻫﻪﺳﻪﺗﻪﺭ ﷲ ﺑﻪﺭﻩﻣﻪﺗﻪ ﺳﻪﺑﻪﺭ ﺳﻪﻫﻪﺗﻪﺑﻪﺭﻩﮔﻪﺳﻪﺗﻪ. ﻫﻪﺳﻪﮔﻪﺗﻪﺑﻪﺳﻪﺗﻪﺭﻩﻣﻪﺑﻪﺭﻪﺳ ﺋﻪﺭﻪﺑﻪﺗﻪﺋ. ﻫﻪﺳﻪﮔﻪﺗﻪﺑﻪﺳﻪﺗﻪﺭﻩﻣﻪﺑﻪﺭﻪﺳ ﺋﻪﺭﻪﺑﻪﺗﻪﺋ. ﻫﻪﺳﻪﮔﻪﺗﻪﺑﻪﺳﻪﺗﻪﺭﻩﻣﻪﺑﻪﺭﻪﺳ ﺋﻪﺭﻪﺑﻪﺗﻪﺋ.

[1] أبوداود، كتاب الترجل، باب فِي نتف الشيب، برقم: 4202 (266/4) ، وَ الترمذى، كتاب الأدب، باب ما جاء فِي النهى عن نتف الشيب، برقم: 2821 (125/5) ، وَ النسائيُّ، كتاب الزينة، باب النهى عن نتف الشيب، برقم: 5083 (512/4) ، وَ ابن ماجه، كتاب الأدب، باب نتف الشيب، برقم: 3721 (ص/1226) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 6672 (253/11، 254)

ﷺ. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ﻩ ﻧﻪﻗﺘﻲﻛﻮﻣﻪﺗﻪ اللَّهُ ﻧﻤﻮﻣﻪﺷﻮﻏﻮﻣﻮ ﻫﻪﻗﻔﺮﻮﻣﻪﻧﻮﻏﻮﺯﻲﻛﻮﺷﺘﻲ ﻫﻪﻣﻪﺭﻮﺱ ﻣﻪﻛﻮﻏﻮﺗﻮﺷﻮﻏﻮﻩ. عَنْ أَبِي ذَرٍّ ﷺ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {إِنَّ أَحْسَنَ مَا غُيِّرَ بِهِ هَذَا الشَّيْبُ الْحِنَّاءُ وَالْكَتَمُ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه ، وَأَحْمَدُ)[1]

ﮔﻮﻣﻪﺭﻩ: ''ﻫﻪﻗﻔﺮﻮﻣﻪﻧﻮﻏﻮﺯﻲﻛﻮﻣﻪﻛﻮﻏﻮﻩ. ﻣﻪﺭﻮﻗﻮﺱ اللَّهِ ﷺ ﺑﻪﻛﻮﻗﻮﺗﻮﻣﻪﻧﻮﻏﻮﻩ. {ﺭﻪﺩﻪﺗﻪﺭﻮﻣﻪﺱ، ﺭﻮﻗﻪﻣﻮﻣﻪﻣﻪﺭﻮﻣﻪ ﻫﻮﻣﻮﻧﻮﻣﻪﻣﻪﺭﻪﺗﻪﺱ ﻫﻪﻗﻪﺭﻮﻧﻮﻣﻮﺭﻪﺩﻪﺱ ﻫﻮﻣﻮﻏﻮ ﻣﻪﺭﻮﻩﺩﻪ ﺭﻮﻣﻮﻏﻮﻫﻪﻣﻪﺭﻮﻣﻪﻧﻮﻏﻮﻩ.}[2]

ﻣﻮﻣﻪﺭﻮﻩﺩﻪﻣﻪ ﻫﻮﻣﻮﻏﻮﻣﻮ ﻧﻮﻏﻪﻫﻮﻣﻪﻏﻮﻣﻮﺱ ﺩﻪﻧﻮﻧﻪﺭﻪﺩﻪﺱ ﻗﻮﺭﻪﻗﻮ ﻫﻪﻣﻮﻏﻮﻧﻮﻏﻮﻣﻮﻏﻮﻣﻮ ﻫﻪﻣﻮﻏﻮﻣﻮﻏﻮﻣﻮ. ﻫﻪﺭﻪ ﺭﻮﻩﺩﻪﺭﻮ، ﺭﻮﻣﻮﻣﻮﻣﻮﻏﻮﻣﻮ ﻫﻪﻣﻮﻏﻮﻣﻮﻏﻮﻣﻮ، ﻫﻪﻗﻪﺭﻮﻧﻮﻏﻮﻣﻮﻏﻮﻣﻮ ﻫﻪﻗﻪﺭﻮﻧﻮﻏﻮﻣﻮﻏﻮﻣﻮ ﻫﻪﻣﻪﺭﻮﻣﻮﻏﻮﻣﻮﻏﻮﻣﻮ، ﻫﻪﻗﻪﺭﻮﻧﻮﻏﻮﻣﻮﻏﻮﻣﻮ ﻫﻪﻗﻪﺭﻮﻧﻮﻏﻮﻣﻮﻏﻮﻣﻮ ﻫﻪﻣﻪﺭﻮﻣ

ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއިން ދަންނަވައިދެއްވާ ކަންކަމެއް، ދަންނަވައިދެއްވާ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން. ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއިން ކިޔަވައިދެއްވާ ކަންކަމެއް، ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއިން ކިޔަވައިދެއްވާ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން. ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއިން ދަންނަވައިދެއްވާ ކަންކަމެއް، ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއިން ދަންނަވައިދެއްވާ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން. ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއިން ކިޔަވައިދެއްވާ ކަންކަމެއް، ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއިން ކިޔަވައިދެއްވާ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން.[1]

ތަކުރާރުގެ ތެރެ ''ފަހަރަކު'' ކަމަށް ވިދާނެ ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއިން ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެ ''ތަކުރާރުކުރުން ފައިދާ ދެއްވާ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން. ''ތަކުރާރުކުރުން ފައިދާ ދެއްވާ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން (ކަނޑައެޅުނު ތަކުރާރުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅުނު ތަކުރާރުގެ ތެރެ) ތަކުރާރުކުރުން ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅުން. ތަކުރާރުގެ ތެރެ ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ތަކުރާރުކުރުން ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން.''[2]

حِ حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْلَمَةَ بْنِ قَعْنَبٍ حَ بَشَّارُ بْنُ مُوسَى الْخَفَّافُ وَاللَّفْظُ لَهُ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ حَدَّثَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ حَ بَشَّارٌ وَاللَّفْظُ لَهُ حَدَّثَنَا خَالِدٌ. عَنْ جَابِرٍ ﷺ قَالَ: أُتِيَ بِأَبِي قُحَافَةَ يَوْمَ

---

[1] حِ ދަންނަވައިދެއްވާ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއިން ތަކުރާރުކުރުން ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން ތަކުރާރުކުރުން ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން. ''ތަކުރާރުކުރުން ﷺ ގެ ކަންތައްތަކުގައި ތަކުރާރުކުރުން ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން. ތަކުރާރުގެ ތެރެ ކަނޑައެޅުނު ތަކުރާރުކުރުން ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއިން ތަކުރާރުކުރުން ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން. ''ތަކުރާރުކުރުމުގެ....'' (ﷺ/84،83)

[2] فتح الباری بشرح البخاری، كتاب اللباس، باب الْخضاب، برقم: 5899 (355/10) ، **ތަކުރާރުކުރުން ތަކުރާރުކުރުމުގެ**، ދަންނަވައިދެއްވާ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުން، ކަނޑައެޅުނު ތަކުރާރުކުރުން ކަނޑައެޅުނު ތަކުރާރުކުރުން ކަނޑައެޅުނު ތަކުރާރުކުރުން ކަނޑައެޅުނު ތަކުރާރުކުރުން ކަނޑައެޅުނު ތަކުރާރުކުރުން ކަނޑައެޅުނު ތަކުރާރުކުރުން ކަނޑައެޅުނު ''ތަކުރާރުކުރުމުގެ....'' (ﷺ/84)

الْفَتْحِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَرَأْسُهُ وَلِحْيَتُهُ مِثْلُ الثَّغَامَةِ[1]، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {اذْهَبُوا بِهِ إِلَى بَعْضِ نِسَائِهِ فَلْتُغَيِّرْهُ بِشَيْءٍ، وَجَنِّبُوهُ السَّوَادَ.} (رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ)[2] ﷺ: ''ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ، (ﷺ ﷺ) ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

꞉꞉꞉꞉. عَنْ أَبِي سَعِيدٍ ﷺ قَالَ: ذَكَرَ النَّبِيُّ ﷺ امْرَأَةً حَشَّتْ خَاتَمَهَا بِالْمِسْكِ، فَقَالَ: {وَهُوَ أَطْيَبُ الطِّيْبِ.} (رَوَاهُ مُسْلِمٌ ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ ، وَالنَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ)[1]

꞉꞉꞉꞉. ''ތަކުދާ ދިވެހި ބަހުން ތަރުޖަމާ ކުރައްވާ. (ތަކުދާ ދިވެހި ބަހުން) ؛ ކަންތައް ކުރާ ގޮތް (ތަފާތު: ތަކުދާ ދިވެހި ބަހުން) ދިނުމަށް ކަނޑައެޅިފައި ހުރި ގޮތަކަށް ﷺ ތަކުދާ ކުރައްވާ. ފަހު، ތަކުދާ ފުރިގެން ބަދިވެގެންދާ. {ތަކުދާ ކަމުގައި ފެންނަ.}

꞉꞉꞉꞉. عَنْ نَافِعٍ، قَالَ: "كَانَ ابْنُ عُمَرَ إِذَا اسْتَجْمَرَ اسْتَجْمَرَ بِالأَلُوَّةِ غَيْرَ مُطَرَّاةٍ، وَبِكَافُورٍ يَطْرَحُهُ مَعَ الأَلُوَّةِ، ثُمَّ قَالَ: هَكَذَا كَانَ يَسْتَجْمِرُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ." (رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَالنَّسَائِيُّ)[2]

꞉꞉꞉꞉. ''ފުރިގެން ދިވެހި ބަހުން. ބުޚާރީ ފަދަ ތަންތަނުގައި ދިމާވާ ގޮތަށް، ކަލާ ކަލާ ބަސްތައް ބޭނުންކޮށް ތަކުދާ ކުރައްވާ. ތަކުދާ ؛ ކަންތައް ކުރާ ގޮތް ދިނުމަށް ކަނޑައެޅިފައި ހުރި ގޮތަށް ދިވެހި ބަހުން ތަރުޖަމާ ކުރައްވާ. ތަކުދާ اللَّهِ ﷺ ތަކުދާ ކުރައްވާ ގޮތަށް ދިވެހި ބަހުން.''

* * * * *

[1] مسلم، كتاب الألفاظ من الأدب، باب إستعمال الْمسك...، برقم: 19–(...) (ص/1071) ، وَ أبوداود، كتاب الْجنائز، باب فِي الْمسك، برقم: 3158 (333/3) ، وَ الترمذى، كتاب الْجنائز،باب ماجاء فِي الْمسك...، برقم: 991، 992 (308/3)، وَ النسائِيُّ،كتاب الزينة، باب ذكر أطيب الطيب، برقم: 5134 (530/4) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 11646 (189/18)

[2] مسلم، كتاب الألفاظ من الأدب...، باب إستعمال الْمسك، برقم: 21–(2254) (ص/1071، 1072) ، وَ النسائِيُّ، كتاب الزينة، باب البخور، برقم: 5150 (534/4، 535)

ﷺ

ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

ކުރިމަތިވާ، ފަރާތަކާ ހަނގުރާމަ ކުރަންޖެހުނު ހާލަތެއް. ފަހު، ކުރިމަތިވާ ފަރާތަކާ ހަނގުރާމަ ކުރަންޖެހުނު ހާލަތެއް. ތިމާ ވެސް ހަނގުރާމަ ކުރަންޖެހުނު ހާލަތެއް. ތިމާ ވެސް ހަނގުރާމަ ކުރަންޖެހުނު ހާލަތެއް. ފަހު، ހަނގުރާމަ ކުރަންޖެހުނު ހާލަތެއް. ތިމާ ވެސް ހަނގުރާމަ ކުރަންޖެހުނު ހާލަތެއް. ފަހު، ހަނގުރާމަ ކުރަންޖެހުނު ހާލަތެއް. ތިމާ ވެސް ހަނގުރާމަ ކުރަންޖެހުނު ހާލަތެއް. ތިމާ ވެސް ހަނގުރާމަ ކުރަންޖެހުނު ހާލަތެއް. ފަހު، ހަނގުރާމަ ކުރަންޖެހުނު ހާލަތެއް. ތިމާ ވެސް

ﷺ ﷺ ﷺ

إِخْوَانَنَا} قَالُوا: أَوَلَسْنَا إِخْوَانَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: {أَنْتُمْ أَصْحَابِي، وَإِخْوَانُنَا الَّذِيْنَ لَمْ يَأْتُوا بَعْدُ} قَالُوا: كَيْفَ تَعْرِفُ مَنْ لَمْ يَأْتُوا بَعْدُ مِنْ أُمَّتِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَقَالَ: {أَرَأَيْتَ لَوْ أَنَّ رَجُلاً لَهُ خَيْلٌ غُرٌّ مُحَجَّلَةٌ بَيْنَ ظَهْرَيْ خَيْلٍ دُهْمٍ بُهْمٍ، أَلاَ يَعْرِفُ خَيْلَهُ؟} قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: {فَإِنَّهُمْ يَأْتُونَ غُرًّا مُحَجَّلِيْنَ مِنَ الْوُضُوءِ، وَأَنَا فَرَطُهُمْ عَلَى الْحَوْضِ، أَلاَ لَيُذَادَنَّ رِجَالٌ عَنْ حَوْضِي كَمَا يُذَادُ الْبَعِيْرُ الضَّالُّ، أُنَادِيهِمْ أَلاَ هَلُمَّ.} فَيُقَالُ: إِنَّهُمْ قَدْ بَدَّلُوا بَعْدَكَ. فَأَقُولُ: {سُحْقًا سُحْقًا.} (رَوَاهُ مُسْلِمٌ)[1] دَّسَرِ: ''ھَۆڕەکەی ڕەشی گۆشەی چڕۆچاوی. ڕەحەتەرەش، (ۋەۋ ۆرەبەت) بەستۆخ اللَّهِ ﷺ ئۆھەبستەگەسەر بەگەبەھۆبەۋی. ھەبر ۋەبەتۆئۆگۆش جۆۋەبەرەش ڤرەگ بەبۆھۆبەۋی. {السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ دَارَ قَومٍ مُؤْمِنِيْنَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لاَحِقُونَ} {ۋەھەر: ئە ھەڭشەبەدئ ھەبۆخۆبەرشەبەت جە ئێئ ھەبۆخۆبەرشێۆ! ھەبھەھەجەڕشئ ۋەبھەکەش ئۆگۆدبەھخۆ. ھەبر ھەجەشۆشەر، اللَّهُ ھەبگەبەبەۋەبھگ ھەبھەھەجەڕشگ ۆەبەبھشۆ ھەھەبۆخۆبەگەش ھەھەبەجەبۆ.} (ڤەشە ۋەھەشەۆەبە بەجەڤھۆبەبھۆبەۋی.) {ھەجەشەبەتۆئۆگۆشئ ھەبۆگۆشەگ ھەھەبۆخۆ ۆەۋەھەبئەۋەجەش ھەجەشەبەتۆئۆگۆش ۋەبھەکەش ھەبسۆبڕەھەش ڤرەشەۆۆەبۆ. ئە اللَّهُئ بەستۆخۆبۆ! ھەبۆئەسەۋەجەشەر، بەتۆئۆگۆشئ ھەبۆگۆشەشەھ ۆۆەشەکەبۆ؟ بەجەڤھۆبەبھۆبەۋی. {ھەبھەھەبەتۆئۆگۆشئ ھەجەش ھەبسۆبڕەھەشەجەبۆ. ھەجەشەبەتۆئۆگۆشئ ھەبۆگۆشەش ھەجەبھەبۆشکۆ.} ھەبسۆبڕەھەش ڤرەشەۆۆەبۆ. بەتۆئۆگۆشئ ەەھەجەۆەش جەبەشەش ھەجەبھەبەتۆئۆگۆش ڤرەشۆۆەبھ ۆەشەبەتۆئۆگۆشئ ھەبۆگۆشەش ھەجەبھەبەتۆئۆگۆشئ ھەبسۆبڕەھەشەجەبۆ. {ھەبستەبۆخۆبەشئ ھەجەبھەبەتۆئۆگۆشئ ھەبسۆبڕەھەشەجەبۆ. بەجەڤھۆبەبھۆبەۋی

ﷺ ﷺ ﷺ

ފަسައްލަ: ވަޙީދުގެ ފުރުޞަތު. ކަންތައް اللَّهِ ﷺ ކަނޑައެޅުމުގައި ތަކުލީފުކުރެވޭ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ތަކުލީފުކުރެވޭ ކަންތައް (ކުރިއަށްގެންދާ ކަންތައް) ތަކުލީފުކުރުން، ކުރިއަށްގެންދާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުން. ތަކުލީފު ކަނޑައަޅާ ކަންތައް، ތަކުލީފު ކުރިއަށްގެންދާ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅުން.}

ދެވަނަ ކަންބޮޑު، ތަކުލީފުކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ބާވަތްތައް: ކުރިން ފެށުނު ކަންތައް، ކުރިއަށްގެންދާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި "ތަކުލީފުކުރާ" ގޮތުގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅާ ކަންތައް، ކަނޑައެޅުމުގައި ތަކުލީފުކުރާ ގޮތުގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅާ ކަންތައް.

ފުށުން ކަނޑައަޅާ ކަންތައް، ފަރުވާ ކުރާ ކަންތައް، ކަނޑައެޅުމުގައި ކުރިއަށްގެންދާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ތަކުލީފުކުރާ ގޮތުގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ކުރިއަށްގެންދާ ގޮތުގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅާ ކަންތައް.

ތިންވަނަ ކަންބޮޑު، ފަރުވާ ކުރާ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންތައްތަކުގެ ބާވަތްތައް: ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންތައް ﷺ ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންތައް. ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންތައް.

ކުރިއަށްގެންދާ ކަންތައް ﴿وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى ٱلْمَرَافِقِ﴾ ﴿وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى ٱلْكَعْبَيْنِ﴾[1] ގެ ތެރޭގައި ﴿إِلَى﴾ ގެ ކުރީގައި ﴿مَعَ﴾ ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައަޅާ ކަންތައް. ގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅާ

بِالنِّيَّةِ، برقم: 155–(1907) (ص/920)، وَ أبوداود، كتاب الطلاق، باب فِيمَا عُنِيَ بِهِ الطَّلَاقُ وَالنِّيَّاتُ، برقم: 2201 (452/2، 453)، وَ الترمذى، فضائل الْجهاد، باب فيمن يقاتل رياء...، برقم: 1647 (179/4، 180) ، وَ النسائِيُّ، كتاب الطهارة، باب النية فِي الوضوء، برقم: 75 (62/1، 63) ، وَ ابن ماجه، كتاب الزهد، باب النية، برقم: 4227 (ص/1413) ، وَ مسند الإمام أحْمد، 168 (303/1)

[1] سورة الْمائدة: 6

ﯨﯧﯟﯩﯣ ﮔﯩﯜﯨﯧﯟﯩﯞ ﴿ إِلَى ﴾ ﯞﯩﯖﯕ ﴿مَعَ﴾ ''ﯨﯣﯜﯩﯞ'' ﯞ ﮒﯕﯞﯩﯞ ﯜﯩﯞﯕﯞ ﯨﯣﯜﯩﯞ.

ﯜﯩﯟﯨﯧﯟﯕﯞ ﯓﯜﯨﯣﯕ، ﯖﯖﯓﯞﯩﯞ ﯓﯕﯓﯧﯟﯕ:

ﯜﯨﯓﯧﯟﯕ ﯓﯜﯨﯞﯩﯓ، ﯨﯕﯟﯜﯕ ﯓﯜﯨﯣﯓﯧﯟﯓﯧﯟ. ﯨﯓﯕﯜﯕﯜﮒﯨﯣﯨﯜ، ﯨﯕﯟﯜﯕ ﯓﯜﯨﯣﯓﯧﯟﯓﯧﯟﯖﯕ ﯨﯕﯟﯜﯕ ﯓﯜﯨﯣﯓﯧﯟﯓﯧﯟﮒ ﯓﯜﯨﯞﯜﯕﯨﯣ ﯜﯩﯞﯨﯧﯟﯞﯩﯞ ﯨﯞﯜﯨﯣﯕﯨﯕﯓﯧﯟﯕﯓﯧﯟﯕ ﯨﯓﯕﯓﯧﯟﯓﯧﯟ. ﯖﯖﯓﯞﯩﯞ ﯨﯜﯨﯓﯧﯟﯓﯧﯟﯕ، ﯕﯜﯨﯓﯧﯟﯕ ﯨﯕﯟﯜﯕ ﯨﯓﯕﯓﯧﯟﯓﯧﯟ ﯨﯓﯕﯓﯧﯟﯓﯧﯟﯕ ﯨﯕﯟﯜﯕ ﯨﯓﯕﯓﯧﯟﯓﯧﯟ ﯖﯖﯓﯞﯩﯞ ﯖﯓﯕﯓﯧﯟﯓﯧﯟﯕ ﯓﯜﯨﯣﯓﯧﯟﯓﯧﯟﯕ ﯕﯜﯨﯓﯧﯟﯕ ﯨﯓﯕﯓﯧﯟﯓﯧﯟ.

ﯓﯜﯨﯣﯓﯧﯟﯓ ﮔﯨﯜﯨﯓﯧﯟﯞﯩﯞ ﯨﯜﯨﯣﯓﯧﯟﯞﯩﯞﮒ ﴿وَٱمۡسَحُواْ بِرُءُوسِكُمۡ﴾[1] ﮒﯕﯞﯩﯞ: ''ﯨﯜﯨﯣﯞﯩ ﯦﯨﯜﯨﯓﯧﯟﯞﯩﯞﯓﯧﯟﯓ ﯖﯖﯨﯣﯨﯜﯩﯞ (ﯓﯜﯨﯣ) ﯓﯜﯨﯣﯨﯜﯓﯧﯟ!'' ﯞ ﯖﯖﯓﯜﯨﯣ، ﯕﯦﯖﯖﯓﯧﯟﯞﯩﯞ ﯓﯜﯨﯣﯜﯨﯣ ﯖﯦﯖﯓﯧﯟﯓﯧﯟ ﯖﯖﯨﯣﯨﯜﯩﯞ ﯖﯖﯨﯣﯨﯜﯓﯧﯟ ﯓﯜﯨﯣﯜﯨﯣ. ﯨﯓﯕﯨﯦﯕﯓﯜﯨﯣ ﯞ ﯖﯖﯓﯜﯨﯣ ﯓﯜﯨﯣﯜﯨﯣ ﯖﯨﯣﯨﯜﯩﯞ، ﯖﯖﯓﯜﯨﯣ ﯖﯖﯨﯣﯨﯜﯩﯞ ﯓﯜﯨﯣﯜﯨﯣ ﯕﯜﯨﯓﯧﯟﯕ ﯨﯓﯕﯓﯧﯟﯓﯧﯟ. ﯖﯖﯓﯞﯩﯞ ﯓﯜﯨﯣﯜﯨﯣ ﯖﯖﯨﯣﯨﯜﯩﯞ ﯓﯜﯨﯣﯜﯨﯣ ﯨﯓﯕﯓﯧﯟﯓﯧﯟ ﯖﯖﯓﯜﯨﯣ ﯨﯓﯕﯓﯧﯟﯓﯧﯟ

الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ وَاللَّفْظُ لَهُ)[1]
ﭼﻪﮔﺴﺮﻯ ﻣﻪﺳﺤﻰ ﻣﻪﺑﺪﻯ ﺑﻪﮔﻪﻧﺪﻯ.

ﮔﺴﺮﻯ: ''ﻣﻪﻫﻪﺯ اللَّهِ ﻫﻪﺳﺮ ﻫﻪﻣﺪﻯ ﻭﻪﮔﺰﻯﻭﻩﺪﻯ. ''ﺯﻩﺑﻪﺯﻩﻭﻩﺳﺮ، ﮔﻪﻭﺳﻪﻫﻪﺭ ﷺ (ﻭﻩﺳﻪﺑﻪﻫﻪﻭﻩﺪﻩﺭﻯ) ﻫﻪﺑﻪﮔﻰﻯﮔﻪﺳﺮﻯ ﻣﻪﻫﻪﻭﻩﺯﻯﺳﺮ ﻫﻪﺑﻪﮔﻰﻯﮔﻪﺳﺮﻯ ﻫﻪﺳﻪﻭﻩﺭﻯﺯﻯﻩﻫ ﻯﻪﺳﻪﺯﻯﻭﻩﺳﻪﻭﻩﺪﻯ. ﻫﻪﺑﻪﮔﻰﻯﮔﻪﺳﺮﻯ ﻣﻪﻫﻪﻭﻩﺯﻯ (ﺳﻪﻭﻩﺑﻪﺭﻯﺯﻯﮔﻪﺭﮔﻪﺳﺮ) ﺑﻪﺭﻩﺳﺮ ﻯﻪﺳﺮﻯﻭﻩﺪﻯ ﺯﻩﺭﻩﻭﺳﺮ ﻯﻪﺳﻪﺯﻯﻭﻩﺳﻪﻭﻩﺳﺮ ﻯﻪﺳﻪﺯﻯﻭﻩﺳﻪﻭﻩﺪﻯ. ﻫﻪﺑﻪﮔﻰﻯﮔﻪﺳﺮﻯ ﻣﻪﻫﻪﻭﻩﺯﻯ

(رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ وَاللَّفْظُ لَهُ) [1] ﺣﻪﷺ ﻫﻪﺭﻯﺩﻩﺣﻪﻭﻩﺱ ﻫﻪﺑﻪﺣﻪﺛﻪﺉ ﺑﻪﻩﻩﻣﻪﺫﻩﻭ.

ﺩﻩﺳﻪﺭ: ''ﻫﻪﻩﻣﻪﺛﻪﺉﻩﺱ ﻭﻩﻣﻪﺛﻪﻭﻩﺫﻩﻭ. ﺭﻩﺑﻪﺭﻪﻭﻪﺑﻪﺱ، ﻫﻪﺱﻪﺛﻪ اللَّهِ ﷺ ﺑﻪﻣﻪﻫﻪﺑﻪﺑﻪﺫﻪﻭﻩﺫﻩﻭ. {ﻫﻪﻫﻪﻫﻪﻩﻪﺭﻪﺱ ﻣﻪﺛﻪﺫﻪﺛﻪﺉ ﻫﻪﻭﻪﺉﻪﺫﻪﻫﻪﺭ ﻫﻪﻪﻪﺉﻪﻫﻪﺭﻪﻩﻣ ﺑﻪﻩﻣ (ﺫﻪﻫﻪﺭ: ﻫﻪﺉﻪﻩ ﺳﻪﻭﻪﻫ ﻪﻪﺑﻪﻩﻣ)ﺉ ﻫﻪﻭﻪﺉﻪﺭ ﺉﻪﺱﻪﺛﻪﺑﻪﺑﻪﺫﻩﻭ.}''

ﺫ ﺑﻪﻪﻪﺉﻪﻩﻣﻪﺱ اللَّهُ ﺑﻪﺫﻪﺱﻪﺱﻪﺫﻪﻭ ﺫﻪﻫﻪﺑﻪﺉﻪﻩﻣ ﻭﻩﻣﻪﺛﻪﻭﻪﺭﻪﺫﻪﻭ. "مَن لَم يُطَهِّرُهُ الْمَسْحُ عَلَى العِمَامَةِ، فَلاَ طَهَّرَهُ اللَّهُ."(رَوَاهُ...) [2] ﺩﻩﺳﻪﺭ: ''ﺫﻪﻫﻪﺑﻪﺉﻪﻩﻣﻪﺱ ﻭﻩﻣﻪﺛﻪﻭﻪﺫﻩﻭ. ﻫﻪﺉﻪﻩﻪﺉﻪﻫﻪﻭﻪﻫﻪﺭ ﺉﻪﺱﻪﺛﻪﺉﻪﻫﻪﺑﻪﺉﻪﺱ ﺫ ﻭﻪﺭﻪﺑﻪﺱ ﻫﻪﺭﻪﺑﻪﺱﻪﺱ ﻫﻪﻭﻪﺱﻪﺛﻪﺱ ﺑﻪﺫﻪﺑﻪﺱﻪﺱﻪﺫﻪﻭ ﺑﻪﺫﻪﺑﻪﺱﻪﺱﻪﺫﻪﻭﻪﺱ (ﻫﻪﺱﻪﺱﻪﺱﻪﺛﻪﺉ!) اللَّهُ ﻫﻪﻫﻪﻫﻪﺭ ﺫ ﻭﻪﺭﻪﺑ ﻫﻪﺭﻪﺑﻪﺑﻪﺱ ﺱﻪﺫﻪﺫﻪﻫﻪﺭﻪﺫﻪﻫﻪﻫﻪﺉ.''

ﻭ ﻫﻪﺫﻪﺑﻪﺑﻪﺫﻪﻭ ﻭﻪﺱﻪﺱﻪﺱﻪﻫ ﺫﻪﻫﻪﺑﻪﺫﻪﻫﻪﺑﻪﺭﻪﻫﻪﻫ ﻫﻪﻫﻪﺉﻪﻫﻪﺑﻪﺱﻪﺛﻪﺉﻪﻫﻪﺑﻪﺉﻪﺫﻪﻭ. ﻫﻪﺛﻪﻫﻪﻫﻪﺫﻪﻫﻪﺛ ﻫﻪﺉﻪﺫﻪﻫﻪﺛﻪﺉﻪﻫﻪﺑﻪﺉﻪﺫﻪﻫﻪﺫ ﺫﻪﺑﻪﺱﻪﺛﻪﺱﻪﺑﻪﺱﻪﺱ ﻫﻪﺑﻪﺛﻪﺫﻪﺑﻪﺉﻪﻫﻪﺑﻪﺱ ﺫ ﻭﻪﺭﻪﺑﻪﺱﻪﺱﻪﺫﻪﻭ ﻫﻪﺭﻪﺑﻪﺱﻪﺱﻪﺫﻪﻭﻪﺱ ﻫﻪﺭﻪﺑﻪﺱﻪﺱﻪﺫﻪﻭﻪﺱﻪﺱﻪﺫﻪﻭﻪﺱ. ﻫﻪﺭﻪﺭ ﺫﻪﻫﻪ ﻫﻪﺱﻪﺭﻪﻫﻪﺑﻪﺛﻪﺫﻪﻫﻪﺑﻪﺉﻪﻫﻪﺑﻪﺱ ﺫﻪﺭﻪﺑﻪﺛﻪﺑﻪﺱﻪﺱﻪﺫﻪﻭﻪﺱﻪﺱﻪﺫﻪﻭﻪﺱﻪﺱﻪﺫﻪﻭ.

ﻫﻪﺱﻪﺛﻪﻭﻪﺱﻪﺭﻪﻫ: ﺫﻪﺑﻪﺑﻪﺉﻪﻩﻣﻪﺱ ﺱﻪﻫﻪﺑﻪﺱﻪﺛﻪﺉﻪﺫﻪﻫﻪﺑﻪﺉﻪﻫﻪﺑﻪﺱ ﺉﻪﺱﻪﺛﻪﺉﻪﻫﻪﺑﻪﺉﻪﺫﻪﻫﻪﺫ ﺉﻪﺱﻪﺛﻪﺉﻪﻫﻪﺑﻪﺉﻪﺫﻪﻫﻪﺫ

ތަކުރާރުކުރަންޖެހޭ ގޮތަށް ކުރަންވާނެ ކަމެއް ކަމުގައި ވާ ކަމަށް ދެކޭ ކަމަށެވެ.''

ޢާއިޝާ ރަޟިޔަ ﷺ ގެ ބަޔާނުގައި ވަނީ ''ރަސޫލާ ﷺ ގެ ކުރިން ތިބި ބައެއް ބައެއް ބަޔާނުކުރާ ގޮތަށް ކަމަށް ދެކެ ކަމަށެވެ. ފުރަތަމަ ބަޔާނުކުރާ ގޮތަށް ވަނީ ''ރަސޫލާ ﷺ ގެ ކުރިން ތިބި ބައެއް ބައެއް ބަޔާނުކުރާ ގޮތަށް ކަމަށް ދެކެ ކަމަށެވެ. ދެ ގޮތަށް

ތަކުރާރުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކެއް ވިދާޅުވެފައިވާ ގޮތަށް. ''(ވުޟޫ ކުރާ ގޮތަކީ) ފުރަތަމަ ކުރަންވާނީ ދެއަތް ދެކަންފަތާއި ދެކާތް ދެފައި ހޯދައިގެ ކަންފަތާ ﷺ ގެ ތެދުވެރިކަމާ ގުޅިގެންނެވެ.''

ތިމަންގެ ބައްޕަ ކަމުގައި ވާތީ، ތިމަންގެ ކާނާ ﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغۡسِلُواْ وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ إِلَى ٱلۡمَرَافِقِ وَٱمۡسَحُواْ بِرُءُوسِكُمۡ وَأَرۡجُلَكُمۡ إِلَى ٱلۡكَعۡبَيۡنِۚ﴾[1] ގެ ތެދުވެރިކަމާ ގުޅިގެންނެވެ! ވުޟޫ ކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ދީފައި ނެތްކަމުގައެވެ.

ހަގީގަ ކަންތައް، ބައްޕަ ކަމުގައި ތިބުމުގެ ތެދުވެރިކަމާ ގުޅިގެންނެވެ: ތިހެންކަމުން، ވުޟޫ ކުރާ ގޮތަށް اللَّهُ ތަބާ ވުޟޫ ކުރާ ގޮތަށް ބައްޕަ ކަމުގައި ތިބުމުގެ ތެދުވެރިކަމާ ގުޅިގެންނެވެ. ތިހެންވާ ގޮތަކީ ދެކަންފަތާ ދެކާތް ދެފައި ދެކުނ ދެ ދަށަށް ދެ ދަށަށް ދެ ދަށަށް

"ابْدَءُوا بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ."(رَوَاهُ النَّسَائِيُّ،وَأَحْمَدُ، وَالْبَيْهَقِيُّ، وَالدَّارَقُطْنِيُّ وَاللَّفْظُ لَهُ) [1] ﺣﻪﷺ ﻫﻪﺭﻩ ﻫﻪﺭﻩ ﻫﻪﺭﻩ

ކުރުމުގެ ކުރިން ތަކުރާރުކުރަންވާ ގޮތް ދައްކުވައިދިނުމަށް ކުރާ ތަމްރީނު ކަމުގައި ވާނެ ކަމަށް ބުނެފައިވާ ކަމަށް ދެކެވޭ. ތަމްރީނުގެ ގޮތުގައި ކުރާ ކަންތައް ކަމުގައި ވާ ކަމަށް ދެކެވޭ.

1- ވުޟޫއަށް ފެށުމުގެ ކުރިން ކުރަންވާ ކަންތައް: ވުޟޫ ކުރުމުގެ ކުރިން ބިސްމި (ﷺ) ބުނެ ނިय ކުރުން ކަމަށް ދެކެވޭ. ނަމަވެސް ބުނެ ނިޔަ ކުރުމަކީ ކިތަންމެ ބާރުގަދަ ކަމެއް ކަމަށް ދެކެވޭ. ނަމަވެ ބުނެ ނިޔަ ކުރުމަކީ ކަންތައް ކުރުމުގެ ކުރިން ކުރާ ކަމެއް ކަމަށް ދެކެވޭ. ނަމަވެ ބުނެ ނިޔަ ކުރުމަކީ ކަންތައް ކުރުމުގެ ކުރިން ކުރާ ކަމެއް ކަމަށް ދެކެވޭ.[1]

2- ތަހްޒީބުވެގެންދާ: ތަކުރާރުކުރާ "ތަހްޒީބު" ދުވަސްތަކުގެ، ތަހްވީލުކުރާ ގޮތަށް ބަދަލުކުރުން ކަމަށް ދެކެވޭ. ތަހްވީލުވެގެންދާ ގޮތަކީ ބަދަލުކުރާ ގޮތެއް، ދުވަސް ފެށުމުގެ ގޮތުގައި ދުވަސް ފެށުމުގެ ގޮތަށް ބަދަލުކުރުން ކަމަށް ދެކެވޭ. ތަހްވީލުވެގެންދާ ގޮތަކީ ދުވަސް ފެށުމުގެ ގޮތަށް ބަދަލުކުރާ ގޮތެއް، ދުވަސް ފެށުމުގެ ގޮތަށް ބަދަލުކުރާ ގޮތަކީ ދުވަސް ފެށުމުގެ ގޮތުގައި

أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي لأَمَرْتُهُمْ بِالسِّوَاكِ عِنْدَ كُلِّ وُضُوءٍ.} (رَوَاهُ مَالِكٌ،وَالشَّافِعِيُّ، وَالْبَيْهَقِيُّ، وَالْحَاكِمُ، وَعَلَّقَهُ الْبُخَارِيُّ)[1] ﺣﻪﻣﺴﺮﻯ ﻣﻪﺣﻪﺭﻩﺳ ﺩﻪﺭﻩﺑ ﻣﻪﻭﻩﻣﻪﻭﻩﺭﻩﻣ ﻫﻪﻣﻪﺭﻩﻭ.

ﺩﻪﺳﻪﺭ: ''ﻫﻪﻣﻪﺭﻩﻣﻪﻭﻩﺭﻩﻣ ﻣﻪﺳﻪﻭﻩﻭﻩﺭﻩﻭ. ﻫﻪﺳﻪﻭﻩ ﷺ ﺑﻪﺭﻩﻣﻪﻭﻩ ﻫﻪﻭﻩﺳﻪﻭﻩﻭ. {ﻣﻪﺣﻪﺳﻪﺑﻪﻣﻪﻭﻩﺳ ﻫﻪﻭﻩﺳﻪﻭﻩﺳ ﻫﻪﺳﻪﺭﻩﺳ ﻫﻪﺳﻪﺭﻩﺳ ﻫﻪﻣﻪﺑﻪﺳﻪﺭﻩﺳ ﻫﻪﻣﻪﺭﻩﺳ ﻣﻪﻭﻩﺳﻪﺭﻩﺳ ﻣﻪﺣﻪﺳﻪﺑﻪﻣﻪﻭﻩﺳ ﻫﻪﻭﻩﺳﻪﻭﻩﺳ ﻫﻪﻭﻩﺳﻪﻭﻩﺳ ﻫﻪﻭﻩﺳ

(1) ﯖﯘﯕﯘﯔﯘﯓﯘﯗﯘﯖﯘﯕﯘﯙﯘﯔﯘﯕﯘﯖﯘﯕﯘﯙﯘ. (2) ﯔﯘﯓﯘﯕﯘﯔﯘﯓﯘﯗﯘ ﯖﯘﯕﯘﯙﯘﯔﯘﯕﯘﯖﯘﯕﯘﯙﯘ. (3) ﯜﯘﯔﯘﯖﯘﯕﯘﯖﯘﯕﯘﯔﯘﯓﯘﯗﯘ ﯔﯘﯖﯘﯕﯘﯙﯘﯔﯘﯕﯘﯖﯘﯕﯘﯙﯘ. (4) ﯔﯘﯖﯘﯕﯘﯙﯘ ﯔﯘﯓﯘﯕﯘﯔﯘﯓﯘﯗﯘ. (5) ﯔﯘﯓﯘﯕﯘﯔﯘﯓﯘﯗﯘ

ތުނ ކުރުމަށް) ކަމަށް ވާ ގޮތުގައި. ތަނ ތަކެއް ހުންނަ ގޮތަށް ތަނ ތަކެއް ބަހައްޓާ ގޮތަށް ތަނ ތަކެއް ބަހައްޓާ ގޮތަށް.''

ކ ފުރުމުގެ ތަރުތީބުގައި ކުރިން ކުރަންވާ ކަންތައް ކަނ ކަނ ކަނ ކަނ ކަނ. ފަ ކަނ ކަނ ކަނ ކަނ

ﻫ ﺑَﺨَّﺌُﻮﮔُﺴَﺮْ اللَّهُ ﺑُﺮْﻫُـﺴْﺨُﺮْﻫِ ﻫَﺪَّﺛُﺮَﻫِﺮَﻫُﺌُﮔُﺴْﺌُ ﻫَﺒِﺮُﺴْ ﺳِﺮِﮔُﺌُﺴْﮔُ ﺑَﺮِﺮِﻗُﻬُﺮْﺪَﻫِﺮِﺧُﻬُﺮْﺧُ. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: {إِذَا اسْتَيْقَظَ أَحَدُكُمْ مِنْ نَوْمِهِ فَلاَ يَغْمِسْ يَدَهُ فِي الإِنَاءِ حَتَّى يَغْسِلَهَا ثَلاَثًا، فَإِنَّهُ لاَ يَدْرِي أَيْنَ بَاتَتْ يَدُهُ.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ ، وَمُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَد)[1]

ﮔُﺴَﺮِﻫ: ''ﻫَﺪَّﺛُﺮَﻫِﺮَﻫُﺌُﮔُﺴْ ﻭِﮔَّﺮُﺯُﻭِﻫُﺧُ. ﺭَﺪَﺑَﺮَﻭَﺒُﺴْ، ﮔُّﻪُﺴَﺮَﻫِﻫُﮔَّ ﷺ ﺑَﺮِﺮِﻗُﻬُﺑُﻫُﺪَﻫُﺧُ. {ﻫِﻫَﻫَﻫِﺪِﺭُﺴْﺑُﺑُﺨْ ﺪِﺭَﺑُﺑْ ﺳِﺮِﮔَّﺑَﺮَﻫِﺭِﺴَﺮَﺪَ، (ﺭُﺷُﺑُﺑُﺪَﺒُﺴْ ﺷُﺪَﺮُﻫُﻫُﺪَﻫِﺪِﻫَﺴُ) ﻫِﺴْﺭُﺯَﺭَﺒُﺴْ ﮔُّﺴَّﺨُ ﻫَﻪُﺧَّﺭُﻭُﺪُﺨُ ﺑُﻫِﺴْ ﺭُﺴْﻫَﺒَﺨُﺭَﻫِﮔَّ ﺑَﺴْﮔُﺨَﺑُﻫُﺨُﻫُﺨَﺑَﺒُﺴْ ﻫَﻪُﺴْﮔُﺨَّﺭُﺪِﺭَﺑَﺪُﺨُ. ﻫُﺨُﺴِﺭ، ﺳِﺮِﮔِﺭُﺨَﻫِ ﮔُّﺴَّﺨُ ﻫَﻪُﻫ ﺗَّﺑِﺭُﺨَﻫِﺭُﺯَﺴِﺭ ﺗَّﺴْﻫُﺴَﺴُﻫُﺨُﻫَﻫِﺪِﺑَﺴُﺒُﺴْ ﮔُّﺴَّﺨُﻫَﺒَﺴُﺒُﺴْ ﺳَّﺴَﺨُﺪُﻫُﺧُ.}

4- ﻫِﺴْﺭُﺯَﺭَﺒُﺴْ ﺗَّﺨَّﺭُﺯُﺧُﺴْ: ﺪِﺑَﺴْﻫُﺴُﺨُﺴِﺭ، ﻫُ ﺑَﺨَّﺌُﮔُﺴَﺮْ اللَّهُ ﺑُﺮْﻫُـﺴْﺨُﺮْﻫِ ﺭَﺨِﺨِﺟْ ﻫُﺴْ ﺳَﻪِﺑَﺮَﻫُﺌُﮔُﺴْﺌُ ﻫَﺒِﺮُﺴْ ﺳِﺮِﮔُﺌُﺴْﮔُ ﺑَﺮِﺮِﻗَﺪَﺑُﺴْﺨُﺮْﺧُ. عَنْ لَقِيطِ بْنِ صَبْرَةَ ﷺ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: {إِذَا تَوَضَّأْتَ فَمَضْمِضْ} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالْبَيْهَقِيُّ)[2] ﮔُﺴَﺮِﻫ: ''ﺭَﺨِﺨِﺟْ ﻫُﺴْ ﺳَﻪِﺑَﺮَﻫْ ﻭِﮔَّﺮُﺯُﻭِﻫُﺧُ. ﺭَﺪَﺑَﺮَﻭَﺒُﺴْ، ﮔُّﻪُﺴَﺮَﻫِﻫُﮔَّ ﷺ ﺑَﺮِﺮِﻗُﻬُﺑُﻫُﺪَﻫُﺧُ. {ﻫِﻫَﮔَّ ﺪُﺷُﺑُﺑُﺪَﮔَّﺭِﺴِﺭﺭ، ﻫِﮔَّ ﺗَّﺨَّﺭُﺴْﺭَﺭُﺪِﺭَﺑَﺪُﺨُ.}''

5- ﻫِﺴْﺭُﺯَﺭَﺒُﺴْ ﺷُّﺯَﻫَﺴْ ﺯُﺴْﺭُﺯُﮔَّﻫِ، ﻫُ ﺯُﺴْ ﺗَّﺯُﺯَﻫِﻫُﺧُﺴْ: ﺪِﺑَﺴْﻫُﺴُﺨُﺴِﺭ، ﻫُ ﺑَﺨَّﺌُﮔُﺴَﺮْ اللَّهُ ﺑُﺮْﻫُـﺴْﺨُﺮْﻫِ ﻫَﺪَّﺛُﺮَﻫِﺮَﻫُﺌُﮔُﺴْﺌُﻫَﺒِﺮُﺴْ ﺳِﺮِﮔُﺌُﺴْﮔُ ﺑَﺮِﺮِﻗَﺪَﺑُﺴْﺨُﺮْﺧُ. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:{إِذَا تَوَضَّأَ أَحَدُكُمْ فَلْيَجْعَلْ فِي أَنْفِهِ

---

[1] البخارى، كتاب الوضوء باب الاستجمار وترا، برقم: 162 (73/1) ، وَ مسلم، كتاب الطهارة، باب كَرَاهَةِ غَمْسِ الْمُتَوَضِّئِ وَغَيْرِهِ يَدَهُ...، برقم: 87-(278) (ص/142) ، وَ أبوداود، كتاب الطهارة، باب فِي الرجل يدخل يده فِي الإناء...، برقم: 103 (61/1) ، وَ الترمذى، أبواب الطهارة، باب إذا استيقظ أحدكم من منامه...، برقم: 24 (36/1) ، وَ النسائِيُّ، كتاب الطهارة، باب تأويل قوله عزوجل ﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغْسِلُواْ وُجُوهَكُمْ ﴾...، برقم: 1 (13/1) ، وَ ابن ماجه، كتاب الطهارة، باب الرجل يستيقظ من منامه...، برقم: 393 (ص/138، 139) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 8965 (524/14)

[2] أبوداود، كتاب الطهارة، باب فِي الاستنثار، برقم: 144 (77/1) ، وَ السنن الكبْرى، كتاب الطهارة، باب تأكيد الْمضمضة...، برقم: 237 (86/1)

مَاءً ثُمَّ لْيَسْتَنْثِرْ.}(رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ وَاللَّفْظُ لَهُ)[1] ﺣﻪﷺ ﻫﻪﺭﻩ ﻫﻪﺩﻫﺮﻩﺷﻪﺭﻩﺋﻲ ﺑﻪﮔﻪﺭﻫﻲ.

ﮔﻪﺭﻩ: ''ﻫﻪﺩﻫﺮﻩﻫﻪﺭﻩﻫﻪﺩﻫﺌﻲﮔﻪﺵ ﻭﻪﮔﺮﺋﻲﺑﻲ. ﺭﻪﺩﻩﺷﻪﺭﻩﻭﻪﺩﻫﺵ، ﻫﻪﺷﻪﺵ ﷺ ﺑﻪﺭﻪﻫﻲﺩﻩﺋﻲﺑﻲ. {ﻣﻲﻫﻪﺭﻩﺵﻪﺭﻩﺩ ﻭﺷﻲﺩﻩﺑﻪﮔﻪﺭﺳﻪﺭ ﻫﻲﮔﺌﻲ ﺵﻲﺭﻩﻫﻪﺵ ﺋﻲﺵﮔﺮﺩﺳﻪﺭﻩﺑﻪﺑﻲ. ﻫﻲﻫﻪﺵﺭﻩﺭ، ﻫﻲ ﺋﻲﺵ ﺋﻲﺋﻪﻫ ﺵﻲﺋﻲﺩﻩﺑﻪﮔ ﺩﺳﻪﺭﻩﺑﻪﺑﻲ.}

ﺵﻲﺵﻪﺭﻩﻫﻲﺋﻲﺵﻪﺭﻩﺱ، ﻫﻪﺵﮔﻪﺵ ﻫﻪﺷﻲﻫﻪﺵﻫﻲﺵﻪﮔﻲ ﺩﻲﻫﻪﺑﻲ. (ﻫﻲﻫﻪﺭ: ﻫﻪﺵﮔﻪﺵ ﺵﺋﻲﻫﻪﺵ ﺋﻲﺵﻫﺮﺑﻲ.) ﻫﻪﺭ ﮔﻪﺵ ﻫﻪﺷﻲﻫﻪﺵﻫﻲﺵ ﺩﻲﻫﻪﺑﻲ. (ﻫﻲﻫﻪﺭ: ﺵﺋﻲﻫﻪﺵﻫﻲﺋﻲﺵ ﮔﻪﺵ ﺋﺋﻲﺋﻪﻫ ﺵﻲﺋﻲﺩﻩﺑﻪﺑﻲ.) ﺩﻲﻫﻪﺵﻫﻲﺵﻪﺱ، ﻫﻲ ﻫﻪﺋﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭ ﷲ ﺩﻩﺵﻪﺵﻫﻲﺵﻪﺑﻲ ﻫﻪﺭﻲﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭﻲ ﻫﻪﺭﻩﺭﺵ ﻫﻲﮔﻲﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭ ﺑﻪﺭﻲﻫﻲﺩﻩﺑﻪﺑﻲ. ﻋﻦْ عَبْدِ خَيْرٍ عَنْ عَلِيٍّ ﺭﺿﻲﷲﻋﻨﻪ "أَنَّهُ دَعَا بِوَضُوءٍ، فَتَمَضْمَضَ وَاسْتَنْشَقَ، وَنَثَرَ بِيَدِهِ الْيُسْرَى، فَفَعَلَ هَذَا ثَلاثًا، ثُمَّ قَالَ: هَذَا طُهُورُ نَبِيِّ اللَّهِ ﷺ." (رَوَاهُ النَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ)[2] ﮔﻪﺭﻩ: ''ﻫﻲ ﻫﻪﺋﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭ ﷲ ﻫﻪﺑﻪﺩﻫﻲﺩﻩﺵﻪﺭﻩﻭﻪ ﻫﻪﻣﻪﺑﻲ ﷺ ﻫﻪﻫﻪﺭ ﺵﻪﺩﻫﺭ ﺵﻪﺩﻫﺌﻲ ﻫﻪﺭﻲﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭ ﻫﻲﮔﻲﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭﻩﻭﻪ ﻫﻲ ﻫﻪﺋﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭ ﷲ ﺩﻩﺵﻪﺵﻫﻲﺵﻪﺑﻲ ﻫﻪﺭﻲﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭ ﺩﻲﻫﻪﺑﻲ ﻫﻲ ﻫﻪﺋﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭ ﺋﻲﺵﻫﺮﺑﻲ ﺩﻩﺵﻪﺵﻫﻲﺵﻪﺑﻲ ﻫﻲ ﻫﻪﺋﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭ ﺵﻲﺋﻲﺩﻩﺑﻪﺑﻲ ﻫﻲﻫﻪﺭﻩﺭﺵ ﻫﻲﮔﻲﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭﻩﻭﻪ ﻫﻲ ﻫﻪﺋﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭ ﺋﻲﺵﻫﺮﺑﻲ ﻫﻲﻫﻪﺭﻩﺭﺵ ﻫﻲﮔﻲﺋﻲﮔﻲﺵﻪﺭﻩﻭﻪ

ﷺ ﷺ ﷺ

ކުރިން ކުރެވުނު ކަންތައްތަކާ، ދެކޮޅަށް ކުރެވުނު ކަންތައްތަކާ، ކުރިއަށް ދާ ކަންތައްތަކާ ގުޅުވައިގެން ދެކޮޅަށް ކުރެވުނު ކަންތައްތަކާ ގުޅުވައިގެން ދެއްވާ ހުކުމް.)

ޙިކުމަތްތެރިކަން، ހ. ކަމުގައިވާ اللَّهُ ތަޢާލާ ވަނީ ކޮންކަމެއް ކުރުމަށް ހުއްދަ ދެއްވާ ކަމަށާއި ކޮންކަމެއް ކުރުމަށް ނުހުއްދަ ދެއްވާ ކަމަށް ބަލާ ކަމަށެވެ.

عَنْ لَقِيطِ بْنِ صَبِرَةَ ﷺ، أَنَّهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ، أَخْبِرْنِي عَنِ الْوُضُوءِ، فَقَالَ: {أَسْبِغِ الْوُضُوءَ، وَخَلِّلْ بَيْنَ الأَصَابِعِ، وَبَالِغْ فِي الاسْتِنْشَاقِ، إِلاَّ أَنْ تَكُونَ صَائِمًا.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ)[1]

ގަތަރު: ''ޙަދީޘުގެ ބަޔާނުގައި ދިގުދަށ ކުރުމަށް، ކުރުމަށް ނުކުރުމަށް ދެއްވާ ހުކުމް. ކަލާ اللَّهُ ގެ ހުކުމް ކަށަވަރުކުރުމަށް ދެއްވާ ހުކުމް. {ތިމާ ކުރާ ކަންތައްތަކުގައި ދެކޮޅަށް ކުރެވުނު ކަންތައްތަކާ ގުޅުވައިގެން ދެއްވާ ހުކުމް. (ތަފްސީރ: ތަފްސީރުގެ ކުރިން ކުރެވުނު ކަންތައްތަކާ ގުޅުވައިގެން ދެއްވާ ހުކުމް ބަލާ ކަންތައްތަކާ، ތަފްސީރުގެ ފަހުން ކުރެވުނު ކަންތައްތަކާ ގުޅުވައިގެން ދެއްވާ ހުކުމް) ބަލާ ތިމާ ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކާ، ދެކޮޅަށް ކުރެވުނު ކަންތައްތަކާ ގުޅުވައިގެން ދެއްވާ ހުކުމް.}

6- ތަފްސީރުގެ ތެރެއިން ލިބޭ ފައިދާ: ތަފްސީރުގެ ކުރިން ކުރެވުނު ތަފްސީރުގެ ތެރެއިން ބަލާ ކަންތައްތަކާ ގުޅުވައިގެން ދެއްވާ ހުކުމް ދެކޮޅަށް ކުރެވުނު ތަފްސީރުގެ ތެރެއިން ބަލާ ކަންތައްތަކާ ގުޅުވައިގެން ދެއްވާ ހުކުމް. ޙިކުމަތްތެރިކަން، ހ. ކަމުގައިވާ اللَّهُ ތަޢާލާ ވަނީ ކޮންކަމެއް ކުރުމަށް ހުއްދަ ދެއްވާ ކަމަށާއި ކޮންކަމެއް ކުރުމަށް ނުހުއްދަ ދެއްވާ ކަމަށް ބަލާ ކަމަށެވެ.

[1] أبوداود، كتاب الطهارة، باب فِي الاستنثار، برقم: 142 (1/75، 76، 77) ، وَ الترمذى، كتاب الصوم، باب كراهية مبالغة الاستنشاق للصائم، برقم: 788 (3/146) ، وَ النسائِيُّ، أبواب الطهارة، باب الْمبالغة فِي الاستنشاق...، برقم: 87 (1/70)، وَ ابن ماجه، كتاب الطهارة، باب الْمبالغة فِي الاستنشاق...، برقم: 407 (ص/142) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 16383 (26/308)

عَنْ عُثْمَانَ بْنَ عَفَّانَ ﷺ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يُخَلِّلُ لِحْيَتَهُ." (رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَه)[1] ﷺ: ''ﯣﯤﯥﯦﯧﯨﯩﯪﯫﯬﯭﯮﯯﯰﯱﯲﯳﯴﯵﯶﯷﯸﯹﯺﯻﯼﯽﯾﯿﰀﰁﰂﰃﰄﰅﰆﰇﰈﰉﰊﰋﰌﰍﰎﰏﰐﰑﰒﰓﰔﰕﰖﰗﰘﰙﰚﰛﰜﰝﰞﰟﰠﰡﰢﰣﰤﰥﰦﰧﰨﰩﰪﰫﰬﰭﰮﰯﰰﰱﰲﰳﰴﰵﰶﰷﰸﰹﰺﰻﰼﰽﰾﰿﱀﱁﱂﱃﱄﱅﱆﱇﱈﱉﱊﱋﱌﱍﱎﱏﱐﱑﱒﱓﱔﱕﱖﱗﱘﱙﱚﱛﱜﱝﱞﱟﱠﱡﱢﱣﱤﱥﱦﱧﱨﱩﱪﱫﱬﱭﱮﱯﱰﱱﱲﱳﱴﱵﱶﱷﱸﱹﱺﱻﱼﱽﱾﱿﲀﲁﲂﲃﲄﲅﲆﲇﲈﲉﲊﲋﲌﲍﲎﲏﲐﲑﲒﲓﲔﲕﲖﲗﲘﲙﲚﲛﲜﲝﲞﲟﲠﲡﲢﲣﲤﲥﲦﲧﲨﲩﲪﲫﲬﲭﲮﲯﲰﲱﲲﲳﲴﲵﲶﲷﲸﲹﲺﲻﲼﲽﲾﲿﳀﳁﳂﳃﳄﳅﳆﳇﳈﳉﳊﳋﳌﳍﳎﳏﳐﳑﳒﳓﳔﳕﳖﳗﳘﳙﳚﳛﳜﳝﳞﳟﳠﳡﳢﳣﳤﳥﳦﳧﳨﳩﳪﳫﳬﳭﳮﳯﳰﳱﳲﳳﳴﳵﳶﳷﳸﳹﳺﳻﳼﳽﳾﳿﴀﴁﴂﴃﴄﴅﴆﴇﴈﴉﴊﴋﴌﴍﴎﴏﴐﴑﴒﴓﴔﴕﴖﴗﴘﴙﴚﴛﴜﴝﴞﴟﴠﴡﴢﴣﴤﴥﴦﴧﴨﴩﴪﴫﴬﴭﴮﴯﴰﴱﴲﴳﴴﴵﴶﴷﴸﴹﴺﴻﴼﴽ﴾﴿ (ﯗﯘﯙﯚﯛﯜﯝﯞﯟﯠﯡﯢﯣﯤﯥﯦﯧﯨﯩﯪﯫﯬﯭﯮﯯﯰﯱﯲﯳﯴﯵﯶﯷﯸﯹﯺﯻﯼﯽﯾﯿﰀﰁﰂﰃﰄﰅﰆﰇﰈﰉﰊﰋﰌﰍﰎﰏﰐﰑﰒﰓﰔﰕﰖﰗﰘﰙﰚﰛﰜﰝﰞﰟﰠﰡﰢﰣﰤﰥﰦﰧﰨﰩﰪﰫﰬﰭﰮﰯﰰﰱﰲﰳﰴﰵﰶﰷﰸﰹﰺﰻﰼﰽﰾﰿﱀﱁﱂﱃﱄﱅﱆﱇﱈﱉﱊﱋﱌﱍﱎﱏﱐﱑﱒﱓﱔﱕﱖﱗﱘﱙﱚﱛﱜﱝﱞﱟﱠﱡﱢﱣﱤﱥﱦﱧﱨﱩﱪﱫﱬﱭﱮﱯﱰﱱﱲﱳﱴﱵﱶﱷﱸﱹﱺﱻﱼﱽﱾﱿﲀﲁﲂﲃﲄﲅﲆﲇﲈﲉﲊﲋﲌﲍﲎﲏﲐﲑﲒﲓﲔﲕﲖﲗﲘﲙﲚﲛﲜﲝﲞﲟﲠﲡﲢﲣﲤﲥﲦﲧﲨﲩﲪﲫﲬﲭﲮﲯﲰﲱﲲﲳﲴﲵﲶﲷﲸﲹﲺﲻﲼﲽﲾﲿﳀﳁﳂﳃﳄﳅﳆﳇﳈﳉﳊﳋﳌﳍﳎﳏﳐﳑﳒﳓﳔﳕﳖﳗﳘﳙﳚﳛﳜﳝﳞﳟﳠﳡﳢﳣﳤﳥﳦﳧﳨﳩﳪﳫﳬﳭﳮﳯﳰﳱﳲﳳﳴﳵﳶﳷﳸﳹﳺﳻﳼﳽﳾﳿﴀﴁﴂﴃﴄﴅﴆﴇﴈﴉﴊﴋﴌﴍﴎﴏﴐﴑﴒﴓﴔﴕﴖﴗﴘﴙﴚﴛﴜﴝﴞﴟﴠﴡﴢﴣﴤﴥﴦﴧﴨﴩﴪﴫﴬﴭﴮﴯﴰﴱﴲﴳﴴﴵﴶﴷﴸﴹﴺﴻﴼﴽ﴾﴿) ﵌ﵐﵑﵒﵓﵔﵕﵖﵗﵘﵙﵚﵛﵜﵝﵞﵟﵠﵡﵢﵣﵤﵥﵦﵧﵨﵩﵪﵫﵬﵭﵮﵯﵰﵱﵲﵳﵴﵵﵶﵷﵸﵹﵺﵻﵼﵽﵾﵿ.'' ﶀﶁﶂﶃﶄﶅﶆﶇﶈﶉﶊﶋﶌﶍﶎﶏ﶐﶑ﶒﶓﶔﶕﶖﶗﶘﶙﶚﶛﶜﶝﶞﶟﶠﶡﶢﶣﶤﶥﶦﶧﶨﶩﶪﶫﶬﶭﶮﶯﶰﶱﶲﶳﶴﶵﶶﶷﶸﶹﶺﶻﶼﶽﶾﶿﷀﷁﷂﷃﷄﷅﷆﷇ﷈﷉﷊﷋﷌﷍﷎﷏ﷰﷱﷲﷳﷴﷵﷶﷷﷸﷹﷺﷻ.

ﷺ ﷼﷽ﷺ ﷻ ﷼﷽ﷺ ﷻ ﷼﷽ﷺ ﷻ

ﻣَﺴْﺤُ اللَّهِ ﷺ ﺑَﺮِﻗْﻮُﺑْﻨَﻪْﻣِﻪُ. {ﻣِﻪَ ﺩُﺳْﺘْﺒْﻨَﺮِﺳﺮ، ﻣِﻪَ ﻫَﻪْﻭَﻪِﺩُ ﻫِﺴِﻭِﺮِﻣَﻪْ ﻭِﺴَﻭَﻪِﻪَﻪْﺭِﺑَﺪُ.}

ﻫَﺮِ ﻫُ ﻧَﻪَﺗُﻪُﻪَﻪْﺳَﻪْ اللَّهُ ﺑْﻪْﺴْﻪَﻪْﻣِﻪَ ﺩُﺳْﻪَﻭْﺮِﺮ ﻫَﺸْ ﺴَﻪْﻪَﻪْﺮَﻪْﺩُ ﻫَﺮِﺮْﺴْ ﺮِﻪَﻪْﻪُﻪْﺴَﻪَﻪْ ﺑَﻪِﻪَﻪْﻪُﻪْﺩَﻪِﻪُﻪْﺩُ. عَنِ الْمُسْتَوْرِدِ بْنِ شَدَّادٍ ﷺ قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ إِذَا تَوَضَّأَ يُخَلِّلُ أَصَابِعَ رِجْلَيْهِ بِخِنْصَرِهِ." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ)[1]

ﻛَّﺴَﻪِﻪ: "ﺩُﺳْﻪَﻭْﺮِﺮ ﻫَﺸْ ﺴَﻪْﻪَﻪْﺮَﻪْﺮ ﻭِﻪَﻪْﻪُﻪْﺩُ. ﻣَﺴْﺤُ اللَّهِ ﷺ ﺩُﺳْﺒْﻨَﻪْﻣِﻪُﻪْﺩُﻪْﺩَﻪِ ﻫُﻪَﻪْﻧَﻪْﻪُﻪْﺩُ ﻫَﻪْﻪَﻪْﻪُﻪْﺩُ ﻫِﺴِﻭِﻪُﻪْﺩُﻪَﻪْ ﻫُﻪَﻪْﻧَﻪْﻪُﻪْﺩُ (ﻫَﻪْﻭُﻪْﺩُ) ﻧْﻪَﻪُﻪْﻪِﻪُﻪْﺩُﻪْﺩُ ﻭِﺴَﻭَﻪِﻪَﻪْﻪُﻪْﻪِ ﻫِﻪَﻪْﻪُﻪْﺩُﻪْﺩُ ﻫَﻪْﻪُﻪْﺩُﻪْﺩُ ﻫَﻪْﻪُﻪْﺩُﻪْﺩُ."

ﻫَﻪْﺴْﻪَﻪُﻪْﺩُ! ﻫَﻪْﻭُﻪَﻪِ ﻫَﻪُﻪْﺩُﻪَﻪِ ﻫَﻪْﺴْﻪَ ﻫُﻪُﻪْﺩُ، ﻫِﺴِﻭِﻪُﻪْﺩُﻪَﻪِ ﻫَﻪُﻪْﺩُﻪِﻪَﻪْﺴْﻪَ ﻫَﻪْﺴْﻪُﻪْﺩُﻪَﻪِ ﻫُﻪَﻪْﻪُﻪْﺩُﻪْﺩُﻪَﻪْ ﻫُﻪَﻪْﻪُﻪْﺩُﻪْﺩُﻪَﻪِ ﻫَﻪْﻪُﻪْﺩُﻪَﻪْ ﻫُﻪَﻪْﻪُﻪْﺩُﻪْﺩُﻪَﻪِ ﻫَﻪْﻪُﻪْﺩ

ﷺ ﷺ ﷺ

ﺑﻪﺩﺑﺮﺩﻭﺱ ﺳﻮﻫﻮﻭﻫ ﺍﺳﺮﺋﻴﻞ ﺩﻮﻣﺮﻫﺎﻫﺮ ﷺ ﻭﺷﻮﻭ ﻭﺳﻮﺳﻬﻮﺱ ﺗﺮﺳﺮﻭﻬﺮﻭﺭﻭﺱ ﻭﺷﻮﺑﻪﺩﻫﻮﺭﻭﻭﻫ. ﻫﺮﺭ ﺭﺩﻫﺮﺱﻮﻭ ﺗﺮﺳﺮﻭﻬﺮﻭﺭﻭﺱﻮﻭﺱ ﺗﺮ ﺭﺮﺩﻭ ﺗﺮﺳﺮﻭﻬﺮﻭﺭﻭﺱﻮﻭﺱ ﻭﺷﻮﺑﻪﺩﻫﻮﺭﻭﻭﻫ. ﻫﺑﻪﺩﺗﺮﻭﺱ ﻭﺳﺮﻭﺱﻫ ﺩﺭ ﺭﺮﺩﻭ ﺗﺮﺳﺮﻭﻬﺮﻭﺭﻭﺱﻮﻭﺱ ﻭﺷﻮﺑﻪﺩﻫﻮﺭﻭﻭﻫ. ﻫﺑﻪﺩﺗﺮﻭﺱﻮﻭﺱ ﻭﺳﻮﻫﻮﺭﻭﺱ ﻭﺳﻮﺳﻬﻮﺱ (ﻫﺮﺳﺮﻫﻫ) ﻭﺳﺮ ﻫﺮﻭﻫﻮﻫﻮﺱ ﺳﻮﻫﻮﻭﺱ، ﻫﺳﻮﻭﺱﺮﺩﻫﺮ ﻭﺳﻮﻭﻫﺳﻮﻭﺑﻪﻭﺱﻮﻭ.[1]

9- ﻫﺳﻮﻭﻫﺑﻪﻭ ﻫﺳﻮﻫﺑﻪﻭﺱ: ﺣﻭﻫﻭﺱﻫﺮﻫ، ﺩﻫﻫﻮﻫﻫ ﺩﺭﻫﺮﻫ ﺗﺮﻭﻭﻭﻫ ﻫﺳﻮﻫﺑﻪﻭﺱﻮﻭ. ﺣﻫﺳﻮﻫﺳﻭﺱ، ﻫ ﻫﻭﺱﻮﻭﺱﻮﺱ اللَّهُ ﺑﻭﻫﺳﻮﺳﻭﺩﻫﻭ ﻫﻫﻫﺳﻮﻭﻭﻭﻫﻮﺱ ﻫﺮﺳﻭﻭﺩ ﺑﺮﻫﻮﺱ ﻫﺮﻭﻭﻭﺱﻮﻭ ﺑﺮﻫﻮﻭﺑﻪﺱﻮﻭ. عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، قَالَتْ: "كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يُعْجِبُهُ التَّيَمُّنُ فِي تَنَعُّلِهِ وَتَرَجُّلِهِ وَطُهُورِهِ وَفِي شَأْنِهِ كُلِّهِ."(رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ،وَأَبُودَاوُدُ،وَالنَّسَائِيُّ،وَابْنُ مَاجَه،وَأَحْمَدُ)[2] ﺩﻭﺱﻫﺮ: ''ﻫﻫﻫﺳﻮﻫﺳﻭﺱﻮﻭﺱ ﻭﻫﺮﻭﻭﻭ ﻫﺩﻭ. ﺑﺮﻭﻭﻭﺱ اللَّهِ ﷺ، ﺑﻭﻭﺩ (ﺑﺮﺳﻭﺱ، ﻫﺮﻭﻭ) ﺑﻭﺩﻫﻭﺱﻫ ﻫﺑﻪﺩﻫﻮﻫﻫﻮﺱ ﺑﻭﺳﻮﻫﻮﻭﻭﻫ

---

[1] ﻫﺮﻫﺳﻮﻫﺳﻭﺱ ﻫﺮﻭﻫﺳﻮ ﻭﻫﺮﻭﻫﻮﻭﻫﺱﻫﺮ، ﻫ ﻫﻭﺱﻮﻭﺱﻮﺱ اللَّهُ ﺑﻭﻫﺳﻮﺳﻭﺩﻫﻭ ﻫﻭﻫﻮﻫﺳﻭﺱﻮﻭﺱﻫﺮﺱ ﻫﺮﻭﻫﻮﻭﻫﻮﺱ ﺑﺮﺳﻮﺳﻭﺱﺮﻫﺮﻭﺱ ﻫﺮﺳﻮﻫﺱ ﺑﺮﻫﻮﻫﺑﻪﺩﻫﻮﺱ ﺣﻫﺳﻮﻫﺳﻭﺱ ﷺ ﻭﺷﻮﺑﻪﺩﻫﻮﺩﻫﺱﻫ ﻫﺑﻪﺩﻫﻮﻫﻫﻮﺱ ﻫﺳﻮﻫﺑﻪﻭﺱﻮﻭﺱﻫﺮﻫ ﻫﺩﻭﺱﻮﻭﺱﻫﺮﻫ

ތަކުރާރުކުރަންވާ ގޮތް. ތިން ފަހަރު ދޮވުން ކަމަށް ވާ ގޮތަށް، ތިން ފަހަރު ދޮވުމުގެ ތެރެއިން، ތިން ފަހަރު ދޮވުން ކަމަށް ވާ ގޮތަށް، ތިން ފަހަރު ދޮވުން ކުރަންވާ ގޮތަށް.''

ތ ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ ދަށުން ކުރަންވާ ގޮތަށް ދޮވުން ކުރުމަކީ ފަރުޟެވެ. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {إِذَا لَبِسْتُمْ وَإِذَا تَوَضَّأْتُمْ فَابْدَءُوا بِأَيَامِنِكُمْ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ، وَالْبَيْهَقِيُّ)[1] ފަسޭހަ: ''ތަކުރާރުކުރަންވާ ގޮތުގައި ދަންނަވައިފި. ނަސްޙު اللَّهِ ﷺ ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ ދަށުން ކުރަންވާ ގޮތަށް. {ތިންފަހަރު ދޮވުން ކަމަށް ވާ ގޮތަށް، ތިންފަހަރު ދޮވުމުގެ ތެރެއިން، ތިންފަހަރު ދޮވުން ކަމަށް ވާ ގޮތަށް ދޮވުން ކުރަންވާ ގޮތަށް.}''

10- ދުށުގެ ގަދަކަމުގައި ތަންތަނުގައި ދެއްކުން: ދުށުގެ ގަދަކަމުގައި ގަދަކަމުގައި ގަދަކަމުގައި ތަންތަނުގައި ދެއްކުން ކަމަށް ވާ ގޮތަށް، ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ ދަށުން ކުރަންވާ ގޮތަށް ދޮވުން ކުރަންވާ ގޮތަށް. ދެބައިގައި ތ ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ ދަށުން ކުރަންވާ ގޮތަށް ދޮވުން ކުރަންވާ ގޮތަށް.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ ﷺ: "أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ أُتِيَ بِثُلُثَيْ مُدٍّ مِنْ مَاءٍ، فَتَوَضَّأَ فَجَعَلَ يَدْلُكُ ذِرَاعَيْهِ." (رَوَاهُ ابْنُ خُزَيْمَةَ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَالْحَاكِمُ، وَالْبَيْهَقِيُّ)[2]

---

[1] أبوداود، كتاب اللباس، باب فِي الانتعال، برقم: 4141 (244/4) ، وَ ابن ماجه، كتاب الطهارة، باب التيمن فِي الوضوء...، برقم: 402 (ص/141) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 8652 (292/14، 293) ، وَ البيهقى فِي السنن الكبْرى، كتاب الطهارة، باب السنة فِي الابتداء...، برقم: 405 (139/1) ، **ﷺ:** ދަންނަވައިފި ގަދަކަމުގައި، ތަންތަނުގައި، ދެއްކުން ކަމަށް ވާ ގޮތަށް ދޮވުން ކުރަންވާ ގޮތަށް. ކަނޑައަޅާ ތ ދެއްކުން ކަމަށް ވާ ގޮތަށް ދޮވުން ކުރަންވާ ގޮތަށް. (ދަތުރުގެ)

[2] ابن خزيْمة، كتاب الوضوء، باب الرخصة فِي الوضوء...، برقم: 118 (62/1) ، وَ ابن حبان، كتاب الطهارة، باب ذكر البيان بأن دلك الزراعيْن...، برقم: 1083 (364/3) ، وَ الْحاكم فِي الْمستدرك، كتاب الطهارة، برقم: 510 (229/1) ، وَ السنن الكبْرى، كتاب الطهارة، باب جواز النقصان عنهما...، برقم: 942 (302/1)

ﮔﺴﻤﺮ: ''ﻋَﺒْﺪِ اللَّهِ ﻫﺸ ﻋَﺒﺪﻗﺮﻧﮕﺸ ﻭﮔﺮﻧﻮﻫﻨﻮ. ﺭَﺣَﻤَﻪُ ﷺ (ﻭﺷﻮﻧﺒﻨﻪﻭﺣﺸ ﻫَﺒَﺎﻩِ) ﺩﻫﻨﻘﻪﻧﻮ ﻣِﺸْﻬَﺎﻩِﻧﺒﻮ ﻧﻘﻪﻣِ ﺭﺸﻤﺮﮔﻮﺷ (ﻫﻪﻫِ: ﮔﻪﻭَﺳﻰَﺒَﺸ 0.458 ﻭِﺟﻪﺑ ﺭﺸﻤﺮﮔ ﺣَﻖ ﻮﺷﻨﻘﻨﻪﻣ) ﻫَﺒَﺤﻨﻮﮔﺸﻮ ﻫَﺒِﺮَﺸ ﻮﻫﻮﺷﻮ. ﻛَﺮ، ﻫَﺒَﺤﻨﻮﮔﺸ ﻭﺷﻮﻧﺒﻨﻪﻣَﻮَﺸ ﻮﺷﻪﻭِﻫﻨﻮ. ﻫَﺒِﺮ ﻫَﺒَﺤﻨﻮﮔﺸﻮ ﻨﻘﻪﻣَﻮﻫَﺒَﺮَﺳﻰ ﻮﻨﻮَﻩِ ﻫَﻪﻮﻨﻮﺷ ﻮﺷﻪﻭَﻫَﺒَﻮَﺣﺸ ﻮﻫﻪﻫِﻨﻮ.''[1]

ﻫ ﺒَﺤﻨﻮﮔﺸَﺸ اللَّهُ ﺒﺮﻫﺴﻮﻫﻮﻫﻭِ ﻫَﻪﻋَﺒْﺪِ اللَّهِ ﻫﺸ ﻋَﺒﺪﻗﺮﻧﮕﺸﻮﻫَﺒِﺮﺸ ﻫِﺮﮔﻮﻮﻨﻮﺷﻮﮔ ﻫﻨﺮﺸ ﺒَﺮِﻗﻪﻫَﻮﻫَﺒِﻮﻫﻨﻮ.

"عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ ﷺ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ تَوَضَّأَ فَجَعَلَ يَقُولُ هَكَذَا يَدْلُكُ." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ الطَّيَالَسِيُّ، وَأَحْمَدُ وَاللَّفْظُ لَهُ، وَابْنُ حِبَّانَ ، وَأَبُويَعْلَى)[2] ﺣِﮔﻮﺳﻰَﺒَﻪِﺣِﻮَﺳِ، ﻫَﺒْﺤﻘﻨﻮ ﻫِﻪﮔَﻨﻮﻫﻨﻮ. ﮔﺴﻤﺮ: ''ﻋَﺒْﺪِ اللَّهِ ﻫﺸ ﻋَﺒﺪﻗﺮﻧﮕﺸ ﻭﮔﺮﻧﻮﻫﻨﻮ. ﺭَﺣَﻤَﻪُ ﷺ ﻭﺷﻮﻧﺒﻨﻪﻭﺣﺸ ﻫَﺒَﺤﻨﻮﮔﺸﻮ (ﻭﺷﻮﻧﻮ) ﺩﺴﻤﺮﻧﻮﻫﻮﺳﻰَﺒَﻪِ (ﻨﻘﻪﻣَﺒﻮ) ﻫَﺒْﺤﻨﻮﻫﻨﻮ ﻫﺴﻨﻮﻫﻮﺳﻰَﺒَﻪِ ﻫﺮﺸﻮﻫﻨﻮ.''

11- ﻫﻨﻮﮔﻨﻮﻫﻮﻨﺒﻤﺸ: ﻭِﻨﻮﮔﺴﻤﺮﻰَﺒَﻪِ، ﻭﺷﻮﻧﻮ ﺩﺴﻤﺮﻫَﻪ ﻫﺮﻮﻫﺪﻰَﺒَﻪِ ﻫﻨﻮﺩﻰَﺒَﻪِ ﺭﻫﺴﻮﻫﻮﺣﻰَﺒَﻪِ ﻫﺮﻮﻫﺪﻨﻮ. ﻭﺷﻮﻧﺒﻨﻪﻣِﻨﻮﻫَﺒَﻪِ ﻫﺮﺸﻨﻮﻫﻮﺣﻨﻮ. ﻭِﻨﻮ، ﺷﻮﻫﺮﻫﻮﺸ ﺷﻮﻫﻮﮔﻮﻫﻮﻨﻮ. ﻫَﺒِﺮ ﻭﺷﻮﻫِﺮﻫﻮﺸ ﺭﻫِﺮﮔ ﻋَﮔﺸﻨﻮﻫﻰَﺒَﻪِ ﻫَﺤَﻮﻫﻨﻮﻫَﺒَﺮﻫﻮﺸ ﻫَﺮﺸﻰَﺒَﻪِ ﻫﻨﻮﻫﻮﺳﻰَﺒَﻪِ.

---

[1] **ﻫﻨﻮﻫﻮ:** ﻫﻨﻮﻫﻨﻮ، ﻫِﺮﻨﻰَﻮَﺸﻰَﺒَﻪِ ﻫِﺮﮔﻨﻮﻫﻨﻮﻫﻮﻫِ ﺭِﺭﻨﻮﻫﻨﻮﻫِ ﺣِﺸ ﻫﻰَﻮﻫﻨﻮﻫَﺒَﻮﻫﻨﻮ ﺷﻨﻮﻫﻨﻮﻫَﺒِ ﻫﻰَﻮﻫﻨﻮﻫﻨﻮ ﻫﻨﻮﻫﻮﻫﻨﻮ. ﻫﻨﻮﻫﻮﻫﻨﻮ ﻫﻰَﻮﻫﻨﻮﻫﻨﻮ ﻫﻨﻮﻫﻮﻫﻨﻮ ﻫﻨﻮﻫﻮﻫﻨﻮ ﻫﻨﻮﻫ

12- ثُمَّ يَمْسَحُ بِرَأْسِهِ وَأُذُنَيْهِ: سُنَّةٌ مُؤَكَّدَةٌ، وَيَمْسَحُ بِرَأْسِهِ وَأُذُنَيْهِ ظَاهِرِهِمَا وَبَاطِنِهِمَا. وَيَمْسَحُ بِرَأْسِهِ وَأُذُنَيْهِ مَرَّةً وَاحِدَةً. وَيَمْسَحُ بِرَأْسِهِ وَأُذُنَيْهِ بِمَاءٍ جَدِيدٍ.

عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ ﷺ قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ تَوَضَّأَ، قَالَ: وَمَسَحَ بِأُذُنَيْهِ بَاطِنِهِمَا وَظَاهِرِهِمَا، وَأَدْخَلَ أَصَابِعَهُ فِي صِمَاخَيْ أُذُنَيْهِ." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالطَّحَاوِيُّ، وَالْبَيْهَقِيُّ)[1]

وَمَسْحٌ: "وَيَمْسَحُ بِرَأْسِهِ وَأُذُنَيْهِ. وَيَمْسَحُ اللَّهِ ﷺ، وَسُنَّ تَثْلِيثُ مَسْحٍ وَغَسْلٍ. (وَيَمْسَحُ) وَيَمْسَحُ. وَيَمْسَحُ وَيَمْسَحُ وَيَمْسَحُ بِرَأْسِهِ وَأُذُنَيْهِ. (وَيَمْسَحُ: وَيَمْسَحُ بِرَأْسِهِ وَأُذُنَيْهِ) وَيَمْسَحُ بِرَأْسِهِ وَأُذُنَيْهِ ظَاهِرِهِمَا وَبَاطِنِهِمَا. "

وَفِي رِوَايَةٍ: وَمَسَحَ بِأُذُنَيْهِ ظَاهِرِهِمَا وَبَاطِنِهِمَا، وَأَدْخَلَ أَصَابِعَهُ فِي صِمَاخِ أُذُنَيْهِ. (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ)[2] وَيَمْسَحُ بِرَأْسِهِ وَأُذُنَيْهِ. "وَيَمْسَحُ وَيَمْسَحُ وَيَمْسَحُ

---

[1] **تَخْرِيجُ:** حَدِيثُ مِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ، "أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ مَسَحَ فِي وُضُوئِهِ رَأْسَهُ، وَأُذُنَيْهِ ظَاهِرِهِمَا وَ بَاطِنِهِمَا، وَأَدْخَلَ أُصْبُعَهُ فِي صِمَاخَيْ أُذُنَيْهِ." حَدِيثٌ صَحِيحٌ. وَرَوَاهُ أَبُودَاوُدَ وَالطَّحَاوِيُّ وَالْبَيْهَقِيُّ. حَدِيثُ مِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ، رَوَاهُ أَبُودَاوُدَ، كتاب الطهارة، بابصفة وضوء النَّبِيِّ ﷺ،برقم: 123 (69/1) وَالطَّحَاوِيُّ فِي شرح معانِي الآثار، كتاب الطهارة، باب حكم الأذنيْن، برقم: 139 (32/1) وَالْبَيْهَقِيُّ فِي السنن الكبْرى، كتاب الطهارة، باب إدخال الأصبعيْن...، برقم: 305 (106/1، 107)

[2] أبوداود، كتاب الطهارة، بابصفة وضوء النَّبِيِّ ﷺ،برقم: 123 (69/1)

ꠇꠛꠔꠎꠞꠖꠀꠞꠖꠀ

ތެދެ.) ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއިން ކުރިން ކުރާ ކަމަށް ދެން ކުރާ ކަމަށް ދެކޭ ގޮތަށް ތަކުރާރުކުރުމުގެ ތެރެއި

ﷺ ﷺ ﷺ

بِالْمُدِّ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ)[1] ﷺ: "مَسَحَ عَلَى خُفَّيْهِ. ﷺ ﷺ ﷺ

ۋ ئۇقۇقلۇقلىرىنى اللَّهُ ئۆزۈمۈشكۈزۈڭ ھەدىس ھۆججەتسىزئ قىلىنىدىغان ئەھكاملاردىن بولۇپ، ئۇنى ئىنكار قىلىش ياكى ئۇنىڭغا ئەمەل قىلماسلىق كاپىرلىققا ئېلىپ بارىدۇ. عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ مَرَّ بِسَعْدٍ وَهُوَ يَتَوَضَّأُ، فَقَالَ: {مَا هَذَا السَّرَفُ يَا سَعْدُ؟} قَالَ: أَفِي الْوُضُوءِ سَرَفٌ! قَالَ: {نَعَمْ وَإِنْ كُنْتَ عَلَى نَهْرٍ جَارٍ.} (رَوَاهُ ابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ)[1]

چۈشەندۈرۈش: ''ھەدىس اللَّهِ ھەققىدە ھېچقانداق گۇمان يوقتۇر. ئۇنىڭغا ئەمەل قىلىش ۋۇجۇبلۇقتۇر، ۋە ئاڭلىغۇچىلارنىڭ ﷺ ئېغىزىدىن چىققان سۆزلەرنى ئاڭلاپ ئەمەل قىلىشقا ئالدىراش بولۇشى لازىم. ئۇنى، ھەدىسنى ئاڭلىغۇچىلار بەزىلەرگە {ۋاھ سەئدىكەن! سېنىڭ ئىشلىتىدىغان سۇ ھەددىدىن ئاشقان ئىسراپچىلىق!} (سەئدنىڭ ئىسمى) ئېيتىشىغا ئوخشاش. ئۇنىڭدىن ئىسراپچىلىق بولامدۇ؟ بەزىلەرگە {ۋاھ سەئدىكەن! ئاقماس دەريا بويىدا ئىسراپچىلىق قىلىشنىڭ نېمە ھاجىتى بار؟} (ئەھمەد: ئاسىي دەريا بويىدا چىرايلىق ئۇسۇلدا ئىسراپچىلىق قىلىشنىڭ ئۆزىمۇ ئىسراپچىلىق.)'' دېگەنگە ئوخشاش.

ئۇنىڭدىن ئىسراپچىلىق ئۇسۇلى ھېسابلانغان ھاجەتسىز، ئەخلاقسىز، ئاسىي دەريا بويىدا ئېلىپ بېرىلغان ئىسراپچىلىق ئۇسۇلى ئەمەس، بەلكى ئۇ ئۆزى ئىسراپچىلىقنىڭ ئۆزى. ئۇنىڭدا ھېچقانداق ياخشىلىق يوق. ئۇنىڭدا ئىسراپچىلىقنىڭ ھەممە تۈرى بار. ئۇنىڭدا ئىسراپچىلىقنىڭ ھەممە تۈرىنىڭ ئەيىبلىرى بار. ئۇنىڭدا ئىسراپچىلىقنىڭ ھەممە تۈرىنىڭ زىيانلىرى بار. ئۇنىڭدا ئىسراپچىلىقنىڭ ھەممە تۈرىنىڭ ئاقىۋەت

ފަދަކަށް، ދެން ކުރިން ކަރުދާހުގައި ލިޔެފައި ހުންނަ ކަންކަން، ދެން ކުރިން ކަރުދާހުގައި ލިޔެފައި ހުންނަ ކަންކަން ކިޔާ ފަދައިން ކިޔާ ކަމަށް، ދެން ކުރިން ކަރުދާހުގައި ލިޔެފައި ހުންނަ ކަންކަން ކިޔާ ފަދައިން ކިޔާ ކަމަށް.

15- ﷺ: ﴿وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا﴾ [الإسراء: 32]، ﷺ: ﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا﴾ [الفرقان: 68]، ﷺ: عَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ: أَتَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ بِوَضُوءٍ، فَتَوَضَّأَ وَصَلَّى، ثُمَّ قَالَ: {اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي، وَوَسِّعْ لِي فِي دَارِي، وَبَارِكْ لِي فِي رِزْقِي.} فَقُلْتُ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ! لَقَدْ سَمِعْتُكَ تَدْعُو بِكَذَا وَكَذَا، قَالَ: {وَهَلْ تَرَكْنَ مِن شَيءٍ.} (رَوَاهُ النسائِيُّ، وَابْنُ السُّنِّي، وَ ابْنُ أَبِي شَيْبَةَ، وَ أَبُويَعْلَى)[1]

ﷺ: "ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

كُتِبَ فِي رَقٍّ ثُمَّ طُبِعَ بِطَابِعٍ، فَلَمْ يُكْسَرْ إِلَى يَومِ الْقِيَامَةِ.} (رَوَاهُ الْحَاكِمُ، وَالنَّسَائِيُّ فِي الْكُبْرَى، وَالطَّبَرَانِيُّ)[1]

وَقَالَ النَّسَائِيُّ فِي آخِرِهِ: "طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِطَابِعٍ ثُمَّ رُفِعَتْ تَحْتَ الْعَرْشِ، فَلاَ تُكْسَرْ إِلَى يَومِ الْقِيَامَةِ." (النَّسَائِيُّ)[2]

ﷺ: ''ތަންކޮޅެއް ލިޔެ ސީލު ކުރެއްވިއެވެ. ކަންކަމުގެ اللَّهِ ﷺ ކަނޑައެޅުނީ {ދެ ފަރާތް ވަންދެން ކަނޑައެޅުނީ، ފަތުރާ ދެއްވާ ކަމަށް، (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَن لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ) ވަނީ: ''ތިބާ ހަމަ ކަށަވަރުވެ ހުންނަ ކަމަށް ހެކިދެމެ. ފާފަ ފުއްސަވާ ދެއްވުމަށް ދުޢާ ކުރަމެ. ތިބާ ހަމަ ކަށަވަރުވެ ހުންނަ ކަމަށް ހެކިދެމެ. ދަރަނި ދެއްވާ ދެއްވުމަށް ދުޢާ ކުރަމެ. ތިބާ ހަމަ ކަށަވަރުވެ ހުންނަ ކަމަށް ހެކިދެމެ. ތިބާ ދެއްވި ދަރަނި ދެއްވާ ދެއްވުމަށް ދުޢާ ކުރަމެ.'' (ވަނީ!) ''ކާފަރުން ކަމުގައި ހުންނަ ކަމަށް ދެކެމެ. ތިބާ ދެއްވި ދަރަނި ދެއްވާ ދެއްވުމަށް ދުޢާ ކުރަމެ.}''

ތަންކޮޅުގައި ލިޔެފައި ތަންތަނުގައި ބިނާކުރެއްވި ތަންކޮޅު ތަކެއް ކަމަށް. ''ތިބާ اللَّهُ ވަނީ ތިބާ ދެކެ ދެކެ ހުންނަ ކަމަށް ދެކެމެ. ތިބާ (ވަނީ) ދެކެ ދެކެ ހުންނަ ކަމަށް ދެކެމެ. ފާފަ ފުއްސަވާ ދެއްވުމަށް ދުޢާ ކުރަމެ. ތިބާ، ދަރަނި ދެއްވާ ދެއްވުމަށް ދުޢާ ކުރަމެ.'' ދިމާ ބަލާ ލިޔެފައި ތަންތަނުގައި: ތަންކޮޅުގައި ލިޔެ ސީލު ކުރެއްވި ކަންކަމުގެ ދެ ފަރާތް ވަންދެން ކަނޑައެޅުނީ ލިޔެފައި ލިޔެފައި ތަންކޮޅު ތަކެއް ކަމަށް.

---

[1] الْحاكم فِي الْمستدرك، كتاب فضائل القرآن، باب ذكر فضائل سور و آي متفرقة، برقم: 2125 (766/1) ، وَ النسائِي، فِي السنن الكبْرى، كتاب عمل اليوم والليلة، باب ما يقول إذا فرغ...، برقم: 9829 (36/9، 37) ، وَ الطَّبَرَانِيُّ فِي معجم الأَوْسَطِ، برقم: 1455 (123/2)

[2] النسائِي فِي السنن الكبْرى، كتاب عمل اليوم والليلة، باب ما يقول إذا فرغ...، برقم: 9830، 9831 (37/9)

ތަންތަނުގެ. ވުޟޫކުރުމުގެ ތެދުވުމުގެ ކުރިން ކިޔާ ދުޢާ "اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ، وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ." (رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ)[1] ތަކުގެ ތެރެއިން ތިރީގައި ދެ ދުޢާ ކިޔާ ކަމަށް ވާހަކަ ދެއްކެ: ''ތިބާ ވުޟޫ ކުރާ ތަނުގައި ތިބާ ކިޔާ ދުޢާ ކިޔާ ކަމަށް ''[2]

17- ވުޟޫކުރުމުގެ ފަހުން ކިޔާ ދުޢާ: ދަންނަވަން ބޭނުންވާ ދުޢާ اللَّهُ ތަކުގެ ތެރެއިން ތިރީގައި ދެ ދުޢާ ކިޔާ ކަމަށް ވާހަކަ ދެއްކެ. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ لِبِلاَلٍ، {يَا بِلاَلُ حَدِّثْنِي بِأَرْجَى عَمَلٍ عَمِلْتَهُ فِي الإِسْلاَمِ، فَإِنِّي سَمِعْتُ دَفَّ نَعْلَيْكَ بَيْنَ يَدَيَّ فِي الْجَنَّةِ.} قَالَ: مَا عَمِلْتُ عَمَلاً أَرْجَى عِنْدِي أَنِّي لَمْ أَتَطَهَّرْ طَهُورًا فِي سَاعَةِ لَيْلٍ أَوْ نَهَارٍ إِلاَّ صَلَّيْتُ بِذَلِكَ الطُّهُورِ مَا كُتِبَ لِي أَنْ أُصَلِّيَ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ،وَمُسْلِمٌ،وَأَحْمَدُ)[3] ފުރަތަމަ: ''ތިބާ ވުޟޫ ކުރާ ތަނުގައި ތިބާ ކިޔާ ދުޢާ ކިޔާ ކަމަށް، ތިބާ ކުރާ ވުޟޫ ފުރިހަމަ ކުރާ ކަމަށް ﷺ ތެރެއިން ތިރީގައި ދެ ދުޢާ ކިޔާ ކަމަށް ވާހަކަ ދެއްކެ. {ތިބާ ތިބާ ތިބާ

ﷺ ﷺ ﷺ

نَفْسَهُ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَاللَّفْظُ لَهُ، وَمُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه)[1]

ފުسަރާ: ''ބުޑުގައި ވިދާލާފައި. ތުންފަހަރު ތ ކަނޑުގައި اللَّهُ ކުށްތައް ދުށްދެވުނީމާ ފެންނަ ކަންތައް ކަށަވަރުކުރުން ފަދަ ކަންތައް ކުށްގައި ތިބި ކަމަށާއި، ތ ކަނޑުގައި ދިއްލާ ބައްތި ކަމަށާއި، ކުށްގައި ތިބި ކަމަށާއި، ކަނޑުގައި ދިއްލާ ބައްތި ކަމަށާއި، ކުށްގައި ތިބި ކަމަށާއި (ކުށް ކަށަވަރުކުރުން ތ ކަނޑުގައި ދިއްލާ ބައްތި ކަމަށާއި) ކަނޑުގައި ތ ކަނޑުގައި ކަށަވަރުކުރުން ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުށްތަކަށް ކަނޑުގައި ތ ކަނޑުގައި ދިއްލާ ބައްތި ކަމަށާއި،

ކަނޑުގެތެރެއަށް ފެނުން ދިއުމުގެ ކަންކަމުގައި ފާހަގަ ކުރަންވާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ކުރުމަށް ކުރިން ކަނޑުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ކުރާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ކުރުމަށް ކުރިން ކަނޑުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ކުރާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން

ވުޟޫއަށް ދަތުރުވާ ފަރާތް

ތިމަންގެ ބޮލުގެ ކަނޑިން ފެށިގެން ދަނޑިތަކާ ހަމައަށް ދަތުރުވާ ފަރާތް، ވުޟޫ ކުރުމަށް ކުރިން ކަނޑުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ކުރާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ކުރުމަށް ކުރިން ކަނޑުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ކުރާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ކުރުމަށް ކުރިން ކަނޑުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ކުރާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ކުރުމަށް ކުރިން ކަނޑުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ކުރާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން

ވުޟޫ ކުރުމުގެ ކުރިން ކުރަންވާ ކަންކަން

ވުޟޫ ކުރުމުގެ ކުރިން ކުރަންވާ ކަންކަން. ތިމަ ތިމާއަށް ދެއްކުމަށް ވުޟޫ ކުރުމުގެ ކުރިން ކުރަންވާ ކަންކަން ކުރުމަށް ކުރިން ކަނޑުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ކުރާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ކުރުމަށް ކުރިން ކަނޑުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ކުރާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން

1- ފާހަގަ ކުރަންވާ ކަންކަން: ކުރިން ކަނޑުގެ ތެރެއަށް ވަދެ ކުރާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ކުރުމަށް

أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَآئِطِ﴾[1] ۋەسەللەم: ''ئۇخلىماي تۇرۇپ ئۇيقۇغا كەتكەن كىشىنىڭ ئەسلىدىكى ھالىتى بۇزۇلىدۇ'' (ئەبۇ داۋۇد.) رىۋايەت قىلغان.

ئىمام ﴿ٱلْغَآئِطِ﴾ نى ھاجەتخانا مەنىسىدە، يەنى ئىشىكنى ئېچىپ ئولتۇرۇش دەپ چۈشەندۈرگەن.

(س) ئۇيقۇسى ئېغىر كىشىنىڭ وۇدۇسى: ئىبنى مۇنزىر، ئىبنى ئابدۇلبەر رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دېگەن: ئالىملار ئۇيقۇسى ئېغىر كىشىنىڭ ئۇيقۇدا وۇدۇسى بۇزۇلغان-بۇزۇلمىغانلىقى توغرىسىدا ئىختىلاپ قىلغان. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ قَالَ: "قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {لاَ تُقْبَلُ صَلاَةُ مَنْ أَحْدَثَ حَتَّى يَتَوَضَّأَ} قَالَ رَجُلٌ مِنْ حَضْرَمَوْتَ مَا الْحَدَثُ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ؟ قَالَ: فُسَاءٌ أَوْ ضُرَاطٌ."[2] (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَأَحْمَدُ)[3] دېگەن ھەدىسلەرنى دەلىل قىلىدۇ.

ئۇلار: ''ئۇخلىماي تۇرۇپ ئۇيقۇغا كەتكەن كىشىنىڭ ئەسلىدىكى ھالىتى بۇزۇلىدۇ. ئۇخلاش ئۇيقۇغا كەتكەن كىشىنىڭ ئۇيقۇدا ئۆزىدىن چىقىرىۋەتكەن نەرسىنى بىلمەسلىكىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. {ئۇ ئۆزىدىن چىقىرىۋەتكەن نەرسىنى بىلمەسلىكى ئۇنىڭ ئۇيقۇدا ئۆزىدىن چىقىرىۋەتكەن نەرسىنى بىلمەسلىكىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.} (ئۇخلىماي تۇرۇپ ئۇيقۇغا كەتكەن

---

[1] سورة الْمائدة: **6**

[2] (**ئىزاھ:** ئۇخلىماي تۇرۇپ ئۇيقۇغا كەتكەن كىشىنىڭ ئۇيقۇدا ئۆزىدىن چىقىرىۋەتكەن نەرسىنى بىلمەسلىكىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ'' دېگەن ھەدىس (2/291، 292) رىۋايەت قىلغان.

''ئۇخلاش ئۇيقۇسى ئېغىر كىشىنىڭ ئۇيقۇدا ئۆزىدىن چىقىرىۋەتكەن نەرسىنى بىلمەسلىكىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ئۇيقۇسى ئېغىر كىشىنىڭ ئۇيقۇدا ئۆزىدىن چىقىرىۋەتكەن نەرسىنى بىلمەسلىكىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ'' دېگەن ھەدىس ئىبنى مۇنزىر رىۋايەت قىلغان. ئۇنىڭ ئىسنادىدا ''ھەججاج'' دېگەن. ئۇ ئىبنى ئەرتاۋ ھەققىدە ئىبنى مەئىن ''ئىشەنچلىك'' دېگەن. (ئۇخلىماي تۇرۇپ ئۇيقۇغا كەتكەن

[3] الْبُخَارِيُّ، كتاب الوضوء، باب لاتقبل صلاة بغيْر طهور، برقم: **135** (**65/1**)، وَ مُسْلِمٌ، كتاب الطهارة، باب وجوب الطهارة للصلاة، برقم: **2** –(**225**) (ص/**122**)، وَ مسند الإمام أَحْمَدُ، برقم: **8078** (**443,442/13**) ، **ئىزاھ:** ئىبنى ئابباس رەزىيەللاھۇ ئەنھۇما، "قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {لاَ يَقْبَلُ اللَّهُ صَلاَةَ أَحَدِكُمْ إِذَا أَحْدَثَ حَتَّى يَتَوَضَّأَ.} قَالَ رَجُلٌ مِنْ حَضْرَمَوْتَ مَا الْحَدَثُ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ؟ قَالَ: فُسَاءٌ أَوْ ضُرَاطٌ. ئەبۇ ھۇرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ مۇنداق دېگەن ھەدىسنى رىۋايەت قىلغان. ئۇنىڭدا مۇنداق دېيىلگەن، يەنى ئۇ ئۆزىدىن چىقىرىۋەتكەن نەرسىنى بىلمەسلىكىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ''قَالَ رَجُلٌ مِنْ حَضْرَمَوْتَ....." ''ئىشەنچلىك ۋاسىتىلەر'' ئارقىلىق ئۇلارنىڭ ئۇيقۇدا ئۆزىدىن چىقىرىۋەتكەن نەرسىنى بىلمەسلىكىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ئۇ ئۆزىدىن چىقىرىۋەتكەن نەرسىنى بىلمەسلىكىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. (ئۇخلىماي تۇرۇپ ئۇيقۇغا كەتكەن

ﻫﻤﻪﺳﺮﻩﺑﺮﺳﻪ) ﺑﺮﺳﻮﺑﺮﺩﻩﻣﻪﺩﻩ ﺩﺭﺭﻩ ﻓﺮﺳﺮﺷﺮﻭﻫﺪﻩ. ﻭﺳﻮﻩﺳﺮﻩﺑﺮﻩﺩﺭﻩﺭ ﻳﻮﻩﻫﺮﻩﻣﻮﻫﺪﻩ؟ ﻭﺩﺭﻩﺭﻭﻫﺪﻩ. ﻫﻪﺭ ﻫ ﺩﺭﻳﻮﻫﺪ ﻭﺑﺮﻩﺳﻮﻩﺭﻩﺭﻩﻣﻪﺭ ﻭﻫﻮﻫﻪﻳﻮﻩﺑﺮﻩﺩﻩﺭﻭ.‘‘

ﻫ ﺑﻪﻳﻮﻩﺭﻩﺳﻪﺭﻩﺑﺮﻩﺭﺳﻪ ﺑﺮﻭﻩﻭﻩﺳﻮﻩ ﻫﻪﺭﺳﻪﺑﺮﻩﺭﻭﻫﻪﺳﻩﺭﻩﻫﻪﺩﻩ. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {إِذَا وَجَدَ أَحَدُكُمْ فِي بَطْنِهِ شَيْئًا فَأَشْكَلَ عَلَيْهِ أَخَرَجَ مِنْهُ شَيْءٌ أَمْ لاَ؟ فَلاَ يَخْرُجَنَّ مِنَ الْمَسْجِدِ حَتَّى يَسْمَعَ صَوْتًا أَوْ يَجِدَ رِيْحًا.} (رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، والتِّرْمِذِيُّ)[1] ﺩﻫﺮﻩﺭ: ‘‘ﻫﻪﻫﻪﺭﻩﺑﺮﻩﺭﻩﺑﺮﻩﻣﻪﺩﻩﻣﻪﺭ ﻭﺩﺭﻩﺭﻭﻫﺪﻩ. ﺑﺮﺳﻪﺭ اللَّهِ ﷺ ﺑﻪﺭﻩﻭﻫ ﺑﻪﻫﺮﻭﻫﺪﻩ. {ﻭﻫﺮﻩﺭﻩﺳﻪﺭﻩﺭﻩﺑﻪ (ﺭﻩﺳﻮﻩﻭﻩﺭﻩﺭﻩﺳﻪﺭﻩﺑﺮﻩﺭﻩ) ﻫﻪﺳﻪﺩﻩ ﻫﻪﺳﻪﺩﻩﺭﻩ ﻫﻪﻫﻪﺳﻪﻫﻪﺭﻭﻫﺪﻩ، ﻭﻫﻪﻫﻪﺳﻪﻫﻪﺭﻭﻫﻪﺳﻪ ﺳﻪﻭﻩﺳﻪﺭ ﻫﻪﺳﻪﺭﻩﺳﻪ ﻫﻪﺳﻪﺭﻩﺑﺮﻩﺭﻩﺳﻪﺭ ﺳﻪﻭﻩﺳﻪﺭ ﻫﻪﺳﻪﺭﻩﺑﺮﻩ

2- ﻛﻪﻣﻪﻧﻪ ﺳﯩﻔﯩﺘﻰ: ﭼﯜﺷﻜﻪ ﺋﯩﺴﻼﻣﻨﻰ ﻣﯚﺗﯩﺪﯨﻠﯩﺪﯗ ﺋﯩﺴﻼﻣﻨﻰ ﺋﯚﺭﺗﻪﻳﺪﯗ ﺋﻪﺳﻪﺑﻠﯩﻚ ﺋﯩﺴﺘﯩﻤﺎﺳﻰ ﺑﻮﻟﻤﯩﻐﺎﻥ ﺋﯩﺴﻼﻣﻨﻰ ﺋﯚﺭﺗﻪﻳﺪﯗ. ﺋﯩﺴﻼﻣﻨﻰ ﺋﯚﺭﺗﻪﻳﺪﯗ ﺩﯦﮕﻪﻧﻠﻪﺭ ﺋﯩﺴﻼﻡ ﺋﯩﺴﺘﯩﻤﺎﺳﻰ ﺑﻮﻟﻤﯩﻐﺎﻥ ﺋﯩﺴﻼﻣﻨﻰ ﺋﯚﺭﺗﻪﻳﺪﯗ.

والتِّرْمِذِيُّ، وَالْبَيْهَقِيُّ)[1] ﷺ: ''ﷺ ﷺ ﷺ

ﻫﺮﻏﻮﻧﻮ. ﺋﻪﻣﻪﺷﻪﺭﻩﺯ ﻫ ﺷﻪﺑﻪﺭﻩﺳ ﻣﻮﺩﺭﻭﺳﻪﺳﻪﺭﻭﻪﺭ، ﺳﻪﺭﺷﺪﺭﻩﺑﻪﺭﻪﺳﻪﺭﻭﻪﺭﻮ. ﻭ ﺷﻩﺷﻩﺋﻪﺳ ﺷﺪﺑﻪﺭﻪﺳﻪﺭﻭﻪﺭﻮ.'' ﻫﻪﺷﻪﺭﻭﺩﺷﻪﺭﻪﺑﻪﺭﻩ ﻭﺭﺗﺮﻩﻭﻫﺮﻮ. ''ﻣﻭﺩﻪﺳﻪﺭﻩﺷﻪﺭﻪﺳﻪﺭ ﺯﻩﺷﻩﺭﻩﺑﻪﺭﻪﺷ ﺯﻩﻣﻩﺯﻭﻪﺭ ﺩ ﺑﻪﺭﻩﻗﻮﺯﻪﺭ ﺩﻭﻪﺳ ﻫﻪﺳﻩﺑﻪﺭﻩﺷﻩﺷﻩﺑﻪﺭﻩﺷ ﻫﻩﺳﻪﺷﺗﺮﻭﻪﺯﻪﺭﻩﺯﻪﺷ ﺭﻪﺩﻪﺷﺗﺮﻭﻪﺯﻪﺭﻩﺯﻪﺷ ﻣﻭﻩﺷﻪﻭﻪﺭ ﻫﻪﻭﻪﺳﻪﺭﻪﺑﻪﺭﻩﺯﻪﺭﻩﺷﻪﺭﻪﺑﻪﺭﻩﺷﻪﺭﻪﺑﻪﺭﻩﺷﻪﺭﻪﺑ

قَالَ: {مَنْ مَسَّ ذَكَرَهُ فَلاَ يُصَلِّ حَتَّى يَتَوَضَّأْ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ،وَالتِّرْمِذِيُّ وَصَحَّحَهُ،وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ) [1] ދިވެ ހަމައެކަނި ބަދަނގަޑުތަކާ ތަކެއްޗާ ފާޅުވާ ގޮތަށް.

ފުރަތަމަ: ''ވުޟޫ ހިނގާ ހަމަވާ ގޮތަށް ފާޅުވެގެންނެވެ. ފާހަގަ ކުރަންވާ ކަމަކީ ﷺ ބަދަނގަޑު ކައިގެންވެ. {ނޫ ފެނުގެ ތަރުތީބުގައި ކަނޑައަޅާ ފަދައިން ވުޟޫ ކުރުމުގައި ބަދަނގަޑު ކައިގެންނެވެ.}''

ތަންތާ ދެމެދު ފާޅުވެގެންވެ. ''ދެ ފައި ދެމެދު ފަސްގަނޑު ހަމަ ކުރެއްވެ.'' ދަނޑިވެ ފަހިކަން، ތަންތާ ދެމެދު ގާތްކަން، ތަންތާ ދެމެދު ދުރުކަން ކަށަވަރުވާ ގޮތަށް ފާޅުވެގެންވެ.

ތަންތާ ދެމެދު ފާޅުވެގެންވެ. ''ތަންތާ ދެމެދު ތަކެއްޗާ ތަކެއްޗާ ދެމެދު ފާޅުވާ ގޮތަށް ކަށަވަރުވެ. ވުޟޫ ކުރާ ބަދަނގަޑު ބަދަނގަޑާ ދެމެދު ފާޅުވާ ގޮތަށް ކަށަވަރުވެ؟ ފާޅުވެގެންވެ. ކައިގެންވެ. ދެވަނަ ބަދަނގަޑު ބަދަނގަޑާ ދެމެދު ފާޅުވާ ގޮތަށް.''

ތަންތާ ދެމެދު ތަކެއްޗާ ތަކެއްޗާ ދެމެދު ފާޅުވާ ގޮތަށް.

أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: {وَيُتَوَضَّأُ مِن مَسِّ الذَّكَرِ.} (رَوَاهُ النَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ) [2] ފުރަތަމަ: ''(ވުޟޫ ހިނގާ ހަމަވާ ގޮތަށް ފާޅުވެގެންވެ.) {ތަރުތީބުގައި ކަނޑައަޅާ ފަދައިން ވުޟޫ ކުރުމުގައި ބަދަނގަޑު ކައިގެންނެވެ.} ދެވަނަ: ﷺ ބަދަނގަޑު ކައިގެންވާ ގޮތަށް ކަށަވަރުވެ.''

[1] أَبُودَاوُدُ، كتاب الطهارة، باب الْوُضُوءِ مِنْ مَسِّ الذَّكَرِ، **برقم: 181** (**95,94/1**)، وَ التِّرْمِذِيُّ، أبواب الطهارة، باب الْوُضُوءِ مِنْ مَسِّ الذَّكَرِ، **برقم: 82** (**126/1**) ، وَ النَّسَائِيُّ، كتاب الطهارة، باب الْوُضُوءِ مِنْ مَسِّ الذَّكَرِ، **163** (**108/1**) ، وَ ابْنُ مَاجَه، كتاب الطهارة، باب الْوُضُوءِ مِنْ مَسِّ الذَّكَرِ، **برقم: 479** (ص/**161**)، وَ مُسند الإمام أَحْمَدُ، **برقم: 27295** (**270/45**)

[2] النَّسَائِيُّ، كتاب الطهارة، باب الْوُضُوءِ مِنْ مَسِّ الذَّكَرِ، برقم: **164** (**108/1**)، وَ مُسند الإمام أَحْمَدُ، برقم: **27296** (**275,274/45**)

ﭼﻪﻋﻪﺳﻪﺗﻮﻧﻮﺷﻪ ﺋﻪﺳﺌﻮﺳﻰ، ﺋﻪ ﭼﻮﻧﺌﻰ ﻫﻪﺩﻩﺛﻪ ﻫﻪﺭﻩﻓﻪ ﻫﻪﺭﻩﻓﻮﻣﻮﺗﻪﺳﻪﻭﻩﺭﻩ ﻩﭘﻮﺩﻩﺷ ﻭﺷﺘﻮﺋﻩﻣﻪﺗﻪ ﻫﻪﺋﻮﺷ ﭼﻮﻧﻩﺋﻰ ﻫﻪﺭﻩﻓﻮﻣﻰ ﺗﻪﺳﻪﻭﻪﺳﻪﺭﻩ ﻩﭘﻮﺩﻩﺷﻪﺳﻪ ﻭﺷﺘﻪ ﺗﻩﻣﻪﺗﻪﺷﻪﺭﻩﺩﻩﻭ.

ﺋﻪ ﺭﻩﺗﻪﺋﻪﺗﻪﺳﻪﺭﻩ اللَّهُ ﻫﻩﻣﻪﺷﻪﺭﻩﻣﻩﻭ ﻫﻪﻣﻪﺭﻩﻫﻪﻣﻪﺋﻪﺗﻪﺳﻪﺭﻩﻫﻪﺭﻩﺭﻩ ﻫﻪﻭﻪﺋﻪﺷﻪﻭ ﻫﻪﻫﻪﺭﻩﻫﻪﻣﻪﺋﻪﺭﻩﻫﻪﺭﻩﺭﻩ.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: {مَنْ أَفْضَى بِيَدِهِ إِلَى ذَكَرِهِ لَيْسَ دُونَهُ سِتْرٌ فَقَدْ وَجَبَ عَلَيْهِ الْوُضُوءُ.} (رَوَاهُ أَحْمَدُ،وَ ابْنُ حِبَّانَ،وَالْحَاكِمُ)[1] ﺩﻩﭘﻩ ﺳﻪﻫﻪﺑﻪ ﻫﻪﭘﻩﺭﻩﻫﻪﻣﻪﺋﻪﺗﻪﺳﻪﺭﻩ ﻫﻪﻫﻪﺑﻪﺭﻩﺑﻪﺩ ﻭﻫﻪﺭﻩﻫﻪﻣﻪﺭﻩﻫﻪﺭﻩ.

ﺭﻩﺳﻪﻣ: ''ﻫﻪﻣﻪﺭﻩﻫﻪﻣﻪﺋﻪﺗﻪﺳﻪﺭﻩ ﻭﻫﻪﺭﻩﻭﻩﻫﻪﺭﻩ. ﺭﻩﻣﻪﺳﻪﻫﻪﻣﻪﺭ ﷺ ﻫﻪﭘﻩﻫﻪ ﺗﻪﻫﻪﻣﻪﻭﻩﻫﻪﺭﻩ. {ﺋﻪﻣﻪﻫﻪﺳﻪ ﺗﻪﻫﻪﺗﻪﻣﻪﺷﻪﻣﻰ ﭼﻮﻧﻪ ﻫﻪﺷﻪﺋﻰ ﻫﻪﺭﻩﻓﻮﻣﻰ ﺗﻪﺳﻪﻭﻪﺳﻪﺭﻩ ﻩﭘﻮﺩﻩﺷﻪﺭﻩﺩﻩ (ﻫﻪﺭﻩﺷﻪﺭﻩﺋﻪﻫﻪ!) ﻫﻪﺋﻪ، ﻫﻪﺩﻩﺗﻪﺭﻩﻫﻪﻣﻪﺷ، ﺋﻪ ﭼﻮﻧﺌﻩﺩﻩﻣﻪﻫﻪﺷ ﻭﺷﺘﻪﺗﻪﺗﻪﺷ ﻫﻪﻭﻩﻫﻪﻣﻪﺋﻪﺗﻪﺳﻪﻭﻩﻫﻪﺭﻩ.}''

ﻫﻪﻣﻪﺭﻩﻫﻪﻣﻪﺋﻪﺭﻩﻫﻪﺭﻩ ﺑﻪﺗﻪﻫﻪﺭﻩ، ﻫﻩﺷ ﻫﻪﻣﻪﺭﻩﻫﻪﻫﻪﺷ ﺩﻩﭘﻩ ﺳﻪﻫﻪﺑﻪ ﻫﻪﭘﻩﻫﻪﻣﻪﺗﻪﺳﻪ ﻭﻫﻪﺭﻩﻫﻪﻫﻪﺭﻩﻫﻪﺭﻩ.

ﻫﻩﺷﻪﻫﻪﺳﻪﺗﻪﺳ ﻭﻫﻪﺭﻩﻫﻪﺋﻪﻫﻪﺭﻩ، ﺩﻩ ﻫﻪﻫﻪﺷﻪﻫﻪﺭﻩ ﻫﻪﺑﻪﺭﻩﻫﻪﻣﻪﺭﻩﻫﻪﺭﻩ ﻫﻪﺷﻪﻫﻪ ﻫﻪﺭﻩﺳﻪﺋﻪﻫﻪ ﻫﻪﺳﻪﻫﻪﻭﻩﺋﻪﺑﻪ ﺩﻩﭘﻩﻫﻪ.

ﻫﻪﻣﻪﺭﻩﻫﻪﻣﻪﺋﻪﻫﻪ ﺷﻪﻭﻩﻭﻩﭘﻩﺋﻪﻫﻪﺭﻩ ﻫﻪﺑﻪﻫﻪﻣﻪﺭﻩﻫﻪﻫﻪﺭﻩﻫﻪ. {إِذَا أَفْضَى أَحَدُكُم بِيَدِهِ إِلَى ذَكَرِهِ، لَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ شَيءٌ فَلْيَتَوَضَّأْ.} (رَوَاهُ الشَّافِعِيُّ، وَالدَّارَقُطْنِيُّ)[2] ﺭﻩﺳﻪﻣ:

---

[1] مسند أَحْمَدُ، برقم: **4804** (**131/14**)، وَ ابْنُ حِبَّانَ، كتاب الطهارة، ذكر البيان بأن الأخبار التي ذكرناها مجملة بأن الوضوء إنَّما يَجب من مس الذكر...، برقم: **1118** (**401/3**)، وَ الْحاكِم فِي الْمستدرك، برقم: **480** (**220/1**) وفيه { مَنْ مَسَّ ذَكَرَهُ فَلْيَتَوَضَّأ.}

[2] مسند الشافعِي، كتاب الطهارة، باب فِي نواقض الوضوء، برقم: **88** (**102/1**) ، وَ الدَّارَقُطْنِيُّ، كتاب الطهارة، باب ماروى فِي مس القبل و الدبر...، برقم: **532** (**268,267/1**) و عنده: {إِذَا أَفْضَى أَحَدُكُمْ بِيَدِهِ إِلَى فَرْجِهِ حَتَّى لاَ يَكُونَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ حِجَابٌ وَلاَ سِتْرٌ، فَلْيَتَوَضَّأْ وُضُوءَهُ لِلصَّلاَةِ.}

”(ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ.) {ﷺﷺﷺﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺﷺﷺﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺﷺﷺﷺﷺﷺ ﷺﷺﷺﷺﷺ

عَنْ طَلْقِ بْنِ عَلِيٍّ قَالَ ﷺ: قَدِمْنَا عَلَى نَبِيِّ اللَّهِ ﷺ فَجَاءَ رَجُلٌ كَأَنَّهُ بَدَوِيٌّ فَقَالَ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ! مَا تَرَى فِي مَسِّ الرَّجُلِ ذَكَرَهُ بَعْدَ مَا يَتَوَضَّأُ؟ فَقَالَ: {هَلْ هُوَ إِلاَّ مُضْغَةٌ مِنْهُ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ)[1]

ﮔ ﷺ ﮔ ﷺ ﮔ ﷺ

(ر) ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ: ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ﭽﺒَﺮَﻛَﺔٍ ﻫَﻮْﺩَﺍﺝٍ ﻭِﻗْﺮِﻳﺔٍ ﺳَﺮَﻳَﻚَ ﺳَﻮَﺍﺩِ ﺑِﻘَﺮَﺗِﻪِ. ''ﭽِ ﺑَﺮَﻛَﺔٍ ﺑَﺮَﻛَﺘُﻪُ ﺑِﻘَﺮَﺗِﻪِ ﺑِﻘَﺮَﺗِﻪِ ﺑِﻘَﺮَﺗِﻪِ

ތަކުރާރުކުރުން ދަށުންވާ ހަދީޘްތަކުގެ ތެރެއިން (ئ ިސްލާމްދީނުގެ ބޮޑު ޢާލިމަކު) ވިދާޅުވެފައި. ތަކުރާރުކުރުން ފާހަގަކުރުމަށް ކުށްވެރިވާ ކަމެއް.

{اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ.} ތަފާސީ: {ހަޑުގެ ތެރޭގައި ދެ ފަހަރު! ތިންފަހަރު ދެކޮޅަށްވެ ދެ ފަހަރު ކަމުގައި ކަށަވަރުވާ ކަމެއް ކަމަށާ ދެކޭ ކަމަށް ވާހަކަ ދައްކާ

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، قَالَتْ: "كُنْتُ أَنَامُ بَيْنَ يَدَيْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَرِجْلاَيَ فِي قِبْلَتِهِ، فَإِذَا سَجَدَ غَمَزَنِي، فَقَبَضْتُ رِجْلَيَّ، وَإِذَا قَامَ بَسَطْتُهُمَا." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ)[1]

ﷺ ﷺ ﷺ

ވިފައިވާ ތަނެއް. ނ ތިބާގެ ދަރިކަލުން اللَّهُ ތިމާގެ ކަލޭގެ، ދެމަނުގައި ދަރިކަލުން ކަމުގައި اللَّهِ ތިމާގެ ކަލޭގެ ކަންތައް ކުރުމަށް ތިމާ ދެކެ ބަލައި ހުންނަ ކަލޭގެ. ކަމަކު، ތިމާ ކަލޭގެ ކަންތައް ކުރުމަށް ތިމާ ކަލޭގެ ކަންތައް ކުރުމަށް ތިމާ ދެކެ ބަލައި ހުންނަ ކަލޭގެ. ތިބާ اللَّهُ ތިމާގެ ކަލޭގެ ކަންތައް ކުރުމަށް اللَّهِ ތިމާ ތިބާ ދެކެ ބަލައި ހުންނަ ކަލޭގެ. ތިބާ ނ ކަލޭގެ ކަންތައް ކުރުމަށް ތިމާ ދެކެ ބަލައި ހުންނަ ކަލޭގެ.''

ނ ކަލޭގެ اللَّهُ ތިމާގެ ކަލޭގެ ދަރިކަލުން ކަމުގައި ކަލޭގެ ކަންތައް، ތިމާ ގެދޮރު ކަންތައް ކުރުމަށް ކަލޭގެ ކަންތައް.[1]

ނ ކަލޭގެ اللَّهُ ތިމާގެ ކަލޭގެ ތިމާ ދެކެ ތިމާ ތިމާ ކަލޭގެ ކަންތައް، ނ ކަލޭގެ ކަންތައް ކުރުމަށް ކަލޭގެ ކަންތައް ކަލޭގެ ކަންތައް ކުރުމަށް ކަލޭގެ ކަންތައް ކުރުމަށް ކަލޭގެ ކަންތައް ކުރުމަށ

(ﻫ) ﻋَﺪَﺩُ ﺣَﺴَﻨَﺎﺗُﻪُ: ﺩُﺷْﺘَﺸْﺘَﻮْﺷْﺘُﺮِ ﭼِﺮَﺗْ، ﻋَﺪَﺩُ ﺣَﺴَﻨَﺎﺗُﻪُ ﺩُﺷْﺘَﺸْﺘَﻮْﺷْﺘُﺮِ ﺋَﻮْﺗْﺘُﺮِﺗْ ﺭَﻣَﻀَﺎﻥْ ﺷْﺘَﺮَﺗُﻪُ ﺭَﻣَﻀَﺎﻥْ ﺋَﻮْﺗْﺘُﺮِﺗْ ﻣَﺴْﺠِﺪِﺩَﻩ ﻣَﺴْﺠِﺪِ ﺋَﻮْﺗْﺘُﺮِﺗْ ﻭَﻣَﺮْ ﺳِﺮَ ﺷَﺘَﺮَﺗْﺸْﺘُﺮِ، ﺋُﻤَﻨَﺎﻥْ ﻣُﻌْﺠِﺰَﺓ ﺷَﺘَﺮَﺗْﺸْﺘُﺮِﻣَﺮْﺷْ ﻣَﺪِﻳﻨَﻪ ﻣُﻨَﻮَّﺭَﻩ.

ﺳَﺮَﺋُﺴْ، ﻋَﺪَﺩُﺭَﺴْ ﺋَﺪِﻳﭽِﺮْ ﺩُﺷْﺘَﺸْﺘَﺮَﺩَﺭْ ﻣَﺪْﺩَﺸْﺘَﺮَﻣُﻮَّﺭَﻩ ﺑَﻪْﺭَ ﺑَﺮِﻭْ ﻣُﺒَﺮَّﺭُﺋُﺸْﺘُﺮِﺗْ. ﻫُ ﺷَﺘَّﺌُﻮَّﺳَﺮْ ﷲُ ﺷَﺮْﺳُﻮْﺷْﺘُﺮِﻫِ ﻣُﺤَﻤَّﺪ ﷺ ﺳَﺪْﺩَﺭَﻣُﺌُﻮَّﺳْﺌُ ﻣَﺪِﺭْﺷْ ﺳِﺮَّﺋُﺌُﺸْﺘُﺮِﺗْ. ﻋَﻦْ ﺟَﺎﺑِﺮِ ﺑْﻦِ ﺳَﻤُﺮَﺓَ ﺭﺿﻲ ﷲ ﻋﻨﻪ أَﻥَّ ﺭَﺟُﻠاً ﺳَﺄَﻝَ ﺭَﺳُﻮﻝَ ﷲِ ﷺ أَ أَﺗَﻮَﺿَّﺄُ ﻣِﻦْ ﻟُﺤُﻮﻡِ ﺍﻟْﻐَﻨَﻢِ؟ ﻗَﺎﻝَ:{ﺇِﻥْ ﺷِﺌْﺖَ ﻓَﺘَﻮَﺿَّﺄْ ﻭَﺇِﻥْ ﺷِﺌْﺖَ ﻓَﻼَ ﺗَﻮَﺿَّﺄْ.} ﻗَﺎﻝَ: ﺃَﺗَﻮَﺿَّﺄُ ﻣِﻦْ ﻟُﺤُﻮﻡِ ﺍﻹِﺑِﻞِ؟ ﻗَﺎﻝَ:{ﻧَﻌَﻢْ ﻓَﺘَﻮَﺿَّﺄْ ﻣِﻦْ ﻟُﺤُﻮﻡِ ﺍﻹِﺑِﻞِ.} ﻗَﺎﻝَ: ﺃُﺻَﻠِّﻲ ﻓِﻲ ﻣَﺮَﺍﺑِﺾِ ﺍﻟْﻐَﻨَﻢِ؟ ﻗَﺎﻝَ:{ﻧَﻌَﻢْ.} ﻗَﺎﻝَ: ﺃُﺻَﻠِّﻲ ﻓِﻲ ﻣَﺒَﺎﺭِﻙِ ﺍﻹِﺑِﻞِ؟ ﻗَﺎﻝَ:{ﻻَ.} (ﺭَﻭَﺍﻩُ ﻣُﺴْﻠِﻢٌ، ﻭَ ﺃَﺣْﻤَﺪُ)[1] ﮔَﺴَﺮِﻫ: ''ﻣُﻌْﺠِﺰَﺓ ﺷَﺘَﺮَﺗْﺸْﺘُﺮِﺗْ ﺳَﺪْﺩَﺭَﻣُﺌُﻮَّﺳْﺌُ ﻭِﻗَّﺮْﺩُﻭِﺋُﺪُ. ﺭَﺣَﺒَﺮَﻭَﺗْﺒَﺮْ، ﺑَﺮَﺷْﺘَﻮْﺭِ ﷺ ﻫَﺒِﺮِﺩَﻩ ﺋَﺪِﻳﺪَﻩ ﭼِﺮَﺗْ ﻓَﺮْﺷْﺘُﺮِﻭِﺋُﺪُ. ﻫَﺒَﺮِﺣَﺴْ ﺑَﻪِﺭِﺋْ ﻫَﺰْﺩَﺳِﺰْ ﺩُﺷْﺘَﺸْﺘَﺮَﮔَﺮْ ﻣُﺒَﺮَّﺭُﺋُﺪُ؟ ﺑَﺮِﻭْﻣُﺒَﺮَّﺭُﺋُﺪُ. {ﮔَﺴَﺮِﺋُﺪُ. ﻣِﻦَّ ﻫُﻘَّﺮَﺭَ ﺩُﺷْﺘَﺸْﺘَﺮَﺗُﺪُ. ﻫَﺮِ ﻣِﻦَّ ﺷَﺘَﺮْ ﺷَﺘَﺮْﺳَﺮَ ﺩُﺷْﺘَ ﺷَﺘَﺒِﺮَﻫَﺴْ ﺑَﺴَﺰَﺋُﻮَّﺷَﺌُﺪُ.} ﻫَّﺴَّ ﻓَﺮْﺷْﺘُﺮِﻭِﺋُﺪُ. ﻋَﺪَﺩُﺭَﺴْ ﺑَﻪِﺭِﺋْ ﻫَﺰْﺩَﺳِﺰْ ﺩُﺷْﺘَﺸْﺘَﺮَﮔَﺮْ ﻣُﺒَﺮَّﺭُﺋُﺪُ؟ ﺑَﺮِﻭْﻣُﺒَﺮَّﺭُﺋُﺪُ. {ﮔَﺴَﺮِﺋُﺪُ. ﻋَﺰَﺋُ، ﻋَﺪَﺩُﺭَﺴْ ﺋَﺎﻫَﺪَﺷْﺘَﺰَﺭْ ﻣِﻦَّ ﺩُﺷْﺘَﺸْﺘَﺮَﮔَﺮْ.} ﻫَّﺴَّ ﻓَﺮْﺷْﺘُﺮِﻭِﺋُﺪُ. ﻫَﺒَﺮِ ﺳِﺮَّﻣَﻮَﺷْﻣَﻮَﺷْﺘَﺰَﺭِ ﺳَﺮَّﺩَﺭَﺗْﺒَﺮْ ﺑَﺴَﺰَﺋُﻮَّﺷْﻣُﺒَﺮَّﺭُﺋُﺪُ؟ ﺑَﺮِﻭْﻣُ ﺋَﺒَﺮْﻫُﻭِﺋُﺪُ. {ﮔَﺴَﺮِﺋُﺪُ.} ﻫَّﺴَّ ﻓَﺮْﺷْﺘُﺮِﻭِﺋُﺪُ. ﻋَﺪَﺩُﺭَﺴْ ﺳِﺮَّﻣَﻮَﺷْﻣَﻮَﺷْﺘَﺰَﺭِ ﺳَﺮَّﺩَﺭَ ﺋَﺒَﺮْ ﺑَﺴَﺰَﺋُﻮَّﺷْﻣُﺒَﺮَّﺭُﺋُﺪُ؟ ﺑَﺮِﻭْﻣُ ﺋَﺒَﺮْﻫُﻭِﺋُﺪُ. {ﺷَﺘَﺮْﺷْﺘُﺮِﻭِﺋُﺪُ.}''

ﻫُ ﺷَﺘَﺌُﻮَّﺳَﺮْ ﷲُ ﺷَﺮْﺳُﻮْﺷْﺘُﺮِﻫِ ﻣَﺤَﻤَّﺪ ﺷَﺮْ ﺑَّﻴِﻌْﺪُﺋُﺸْﺘُﺮِﺗْ ﻣَﺪِﺭْﺷْ ﺳِﺮَّﺋُﺌُﺸْﺘُﺮِﺗْ. ﻋَﻦِ ﺍﻟْﺒَﺮَﺍﺀِ ﺑْﻦِ ﻋَﺎﺯِﺏ ﺭﺿﻲ ﷲ ﻋﻨﻪ ﻗَﺎﻝَ: ﺳُﺌِﻞَ ﺭَﺳُﻮﻝُ ﷲِ ﷺ ﻋَﻦِ ﺍﻟْﻮُﺿُﻮﺀِ ﻣِﻦْ ﻟُﺤُﻮﻡِ ﺍﻹِﺑِﻞِ، ﻓَﻘَﺎﻝَ: {ﺗَﻮَﺿَّﺌُﻮﺍ ﻣِﻨْﻬَﺎ.} ﻭَﺳُﺌِﻞَ ﻋَﻦْ ﻟُﺤُﻮﻡِ ﺍﻟْﻐَﻨَﻢِ، ﻓَﻘَﺎﻝَ:{ﻻَ ﺗَﺘَﻮَﺿَّﺌُﻮﺍ ﻣِﻨْﻬَﺎ.} ﻭَﺳُﺌِﻞَ ﻋَﻦِ ﺍﻟﺼَّﻼَﺓِ ﻓِﻲ ﻣَﺒَﺎﺭِﻙِ ﺍﻹِﺑِﻞِ، ﻓَﻘَﺎﻝَ: {ﻻَ ﺗُﺼَﻠُّﻮﺍ ﻓِﻲ ﻣَﺒَﺎﺭِﻙِ ﺍﻹِﺑِﻞِ ﻓَﺈِﻧَّﻬَﺎ ﻣِﻦَ ﺍﻟﺸَّﻴَﺎﻃِﻴْﻦِ.} ﻭَﺳُﺌِﻞَ ﻋَﻦِ

[1] ﻣُﺴْﻠِﻢٌ، ﻛﺘﺎﺏ ﺍﻟْﺤﻴﺾ، ﺑﺎﺏ ﺍﻟﻮﺿﻮﺀ ﻣﻦ ﻟُﺤﻮﻡ ﺍﻹﺑﻞ، ﺑﺮﻗﻢ: **97**–(**360**) (ﺹ/**170**)، ﻭَ ﻣُﺴﻨﺪ ﺍﻹﻣﺎﻡ ﺃَﺣْﻤَﺪُ، ﺑﺮﻗﻢ: **20869** (**443/34**)

الصَّلاَةِ فِى مَرَابِضِ الْغَنَمِ، فَقَالَ: {صَلُّوا فِيهَا فَإِنَّهَا بَرَكَةٌ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ،وَابْنُ حَبَّانَ،وَأَحْمَدُ)[1]
ﮔﺴﺮﻩ: ''ﻫﺮﻭﻫﮕﺮﻩ ﻫﻪﺷ ﭘﻴﻊﻫﻮﭘﮕﺮﻧﻮﭘﻨﻮ. ﻋﻪﺩﻩﺩﻩﺳﻪ ﺗﺎﻫﺪﻩﺩﻩﺷﺮ ﻭﺷﻮﻫﺎﺑﻪﺭﻫﺸﺮﺷﻪﻫ ﺑﻪﺭﻩﺷﻪﻋﻪ ﷺ ﻫﻪﺑﺮﺩﻪﻫ ﺳﻮﮔﻮﺩﻪﺭﻫﺸﺮﻭﺷﻮ. ﺩﻩﺭ، ﻫﺎﺑﻪﺷﺮﻧﮕﻪﺷ ﺑﻪﭘﺮﻫﻮﺗﺎﺑﻨﻫﻮﭘﻨﻮ. {ﻣﻮﻫﻪﻫﻪﭘﺮﻩﺷ ﻫﺎﻫﺮﻩ: ﻋﻪﺩﻩﺩﻩﺳﻪ ﻫﺎﺑﻪﺩﻩﺷﺮ ﻭﺷﻮﻫﺎﺑﻪﺭﻫﺸﺮﺷﻪﻫ ﻫﺎﺑﻪﺷﺮﻧﮕﻪﺷ ﺩﻩﺭ، ﻫﺎﺑﻪﺷﺮﻧﮕﻪﺷ ﺑﻪﭘﺮﻫﻮﺗﺎﺑﻨﻫﻮﭘﻨﻮ. {ﻫﺎﻫﺮﻩ: ﻫﺎﺑﻪﺩﻩﺳﻪ ﺗﺎﻫﺪﻩﺩﻩﺷﺮ ﻣﻮﻫﻪﻫﻪﭘﺮﻩﺷ ﻭﺷﻮﻫﺎﺑﻪﺭﻫﺸﺮﺷﻪﻫ} ﻫﻪﭘﺮ ﻋﻪﺩﻩﺩﻩﺳﻪ ﺳﻪﭘﺮﻫﻮﻫﻪ ﻫﻪﺷﻪﻫﻮﺷﻪﺭﻩﻫ ﺳﻪﺭﻩﺩﻩﺭﻩﺩﻩﺭﻩﺩﻩﺭ ﻫﺎﺑﻪﺷﺮﻧﮕﻪﺷ ﻫﻪﺑﺮﺩﻪﻫ ﺳﻮﮔﻮﺩ ﺩﻩﺷﺮﻭﺷﻮ. ﺩﻩﺭ، ﻫﺎﺑﻪﺷﺮﻧﮕﻪﺷ ﺑﻪﭘﺮﻫﻮﺗﺎﺑﻨﻫﻮﭘﻨﻮ. {ﻋﻪﺩﻩﺩ ﺳﻪﺭﻩﺷﻪﻫﻪ ﻫﻪﺷﻪﻫﻮﺷﻪﺭﻩﻫ ﻣﻮﻫﻪﻫﻪﭘﺮﻩﺷ ﺳﻪﺭﻩﺩﻩﺭ ﺳﻪﺑﻨﻮﭘﻨﻮ. ﻫﺎﺭﺳﻪ ﻫﺎﻫﻪ ﺷﻪﻫﻪﺑﻮﺷﻪﺷﻪﻫﺎﺑﻪﺭﻫﺸﻮﮔ ﻫﺎﻫﻪﻫﻮﺗﺎﺑﻨﻫﻮﭘﻨﻮ.[2] ﻫﻪﭘﺮ ﻫﻪﺑﻪﺭ ﺳﻪﭘﺮﻫﻮﻫﻪ ﻫﻪﺷﻪﻫﻮﺷﻪﺭﻩﻫ ﺳﻪﺭﻩﺩﻩﺭﻩﺩﻩﺭﻩﺩﻩﺭ ﻫﺎﺑﻪﺷﺮﻧﮕﻪﺷ ﻫﻪﺑﺮﺩﻪﻫ ﺳﻮﮔﻮﺩ ﺩﻩﺷﺮﻭﺷﻮ. ﺩﻩﺭ، ﻫﺎﺑﻪﺷﺮﻧﮕﻪﺷ ﺑﻪﭘﺮﻫﻮﺗﺎﺑﻨﻫﻮﭘﻨﻮ. {ﻣﻮﻫﻪﻫﻪﭘﺮﻩﺷ ﻫﺎﮔﻪﺳﺮﻩﻫ ﺳﻪﺭﻩﺩﻩﺭﻩﺩﻩﺭﻩﺩﻩﺭ. ﺩﻩﺭ، ﻫﺎﻫﻪﻫﻪﺑﻪﺭﻫﺎﻫﻪﻫﻪﭘﺮﻩﺑﻪﺭﻫﺎﺩﻩﺑﻨﻮ.}

ﻫﻪﺷﻪﺩﻩﺩﻩﺳﻪ ﻫﺎﻫﻪﺩﻩﺩﻩﺳﻪ ''ﺑﻪﭘﺮﻫﻮ ﻫﻪﺩﻩﺩﻩﺩﻩﺩ ﺩﻪﺭﻩﺩﻩﺷﺮ ﻫﺎﻫﻪﻫﻪﺳﻪ ﺷﻪﺑﻪﺩﻩﺩﻩﺩﻩﺩ ﻫﻪﺑﺮﺩﻪﻫ ﺣﻪ ﺑﻪﭘﺮﻫﻮﺑﻪﺭﻫﻮﺗﺎﺑﻨﻫﻮﭘﻨﻮ ﺳﻪﺭﻩﺩﻩﺭﻩﺩﻩﺭﻩﺩﻩﺭ ﺣﻪﭘﻪ ﺑﻪﻫﻪﺑﻪ ﺑﻪﭘﺮﻫﻮﻫﻪ ﺑﻪﺩﻩﺩﻩﺩﻩﺩ ﻫﺎﻫﻪﻫﻪﺳﻪ ﺗﺮﻫﻪﺳﻪﻫﻪﺩﻩﺩﻩﻫ ﻧﻪﺩﻩﺩﻩﺩﻩﺩ ﻫﻪﺩﻩﺳﻪﺩﻩﺩﻩﺳ ﻫ

ތަކުރާރުކުރަންވާ ކަންތައްތައް ތަފާތުވާ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދާ ގޮތް. ތިމާ ތަނަވަސްކަމާ ދެކޮޅަށް ކުރިއަށް ގެންދާ ގޮތް.“[1]

(ه) ވުޟޫއަށް ބަދަލުދޭ ކަންކަން: ފެންގަދަ، ފެން ލުއި ވުޟޫ ކުރުމުގައި ހަނދާންކުރަންވާ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ދަންނަވައިދެއްވާ.

ވުޟޫ ކުރުމުގައި ހަނދާންކުރަންވާ ކަންތައްތަކަކީ ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތަށް ކުރަންވާ ކަންތައްތަކެވެ. ތިމާ ކުރާ ވުޟޫ ކަށަވަރުވާ ގޮތަށް ކުރަންވާ ކަންތައްތަކެވެ. ތިހެންނަމަ ވުޟޫ ކުރުމުގައި ހަނދާންކުރަންވާ ކަންތައްތަކަކީ ވުޟޫ ކުރާ ފަރާތުގެ ދަށުން ވުޟޫ ކަށަވަރުވާ ގޮތަށް ކުރަންވާ ކަންތައްތަކެވެ. ތިހެންނަމަ، ތ ކަށަވަރުވާ ގޮތަށް ކުރަންވާ ކަންތައްތަކަކީ ﷲ ގެ ދަށުން ﷺ ގެ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއި

ދ ﷺ ތ ތ ތ

(ع) سَرَّفَرَمْرُدُىْ ڰَىَرْ ږِسىَۋْدِږ: ۇږِ ۇشْتْۇىْۋْشَىَرَدْۋْشْتْۇ. ۇږِ ۇشْتْۇىْۋْشَىَرَدْۋْشْتْۇ ىَرَږِڤْۋْسىَشْ ىَۋْرَ ىَرَږِڤْۋْ ۇَږِسْۇَۋَږِشْۋَرَدَرْڤَىَرَدْۇ.[1]

(ۋ) دَۋْږِڰَ ږِشْۇْشْ: دَۋْږِمَۇْ ږِشْۇْدَږِ، ۇشْتْۇىْۋْشَىَرَدْۋْشْتْۇ ږِ ږِىُۋْۇْ ۇشْتْۇىْۋْشَىَرَدْۋْشْتْۇ. ۇږِ، ۇ ږِىُۋْۇْ ۇشْتْۇىْۋْشَىَرَدْۋْشْتْۇ ۇَږِسْۇَۋَږِشْۋَ ىَرَږِڤْۋَږِ ڤَرِڤَرَىَرْ ڤْڤَرَوَىَرْدْۋْ ڰَږِ سَىَرَڤَرْ ۇَږِسْۇَۋَږِشْۋَ ىَرَږِڤْۋْسىَشْ ىَۋْرَ ىَرَږِڤْۋ

ވުޟޫކުރުން ފާސްކޮށް ބަޔާންކުރުން

ތިން ގޮތަކަށް ވުޟޫކުރުން ފާސްކޮށް ބަޔާންކުރަމެވެ. ތަކުރާރުކުރަންވާ ގޮތް:
ވުއްދަކުރާ ގޮތް: ނިއްޔަތްކުރުން ކަންފުޅުކުރުން. ފެނުގައި ނުވަތަ ފެން ބޭނުންކުރާ ތަނެއްގައި ކަންފުޅުކުރުން ކުރާ ގޮތަށް ކަންފުޅުކުރުން ފާސްކޮށް ވުޟޫކުރުން ފާސްކޮށް ބަޔާންކުރަމެވެ. ﷺ ﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغۡسِلُواْ وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ إِلَى ٱلۡمَرَافِقِ وَٱمۡسَحُواْ بِرُءُوسِكُمۡ وَأَرۡجُلَكُمۡ إِلَى ٱلۡكَعۡبَيۡنِۚ﴾[1] ފުރަތަމަ: "ތި ވިދާޅުވާ ގޮތަށް ކަންފުޅުކުރާށެވ! ތިމަންނާ ދެކެ ފުރަތަމަ ކަންފުޅުކުރާ ގޮތް (ތިންފަހަރު ދުވާ ގޮތަށް) ދައްކާ، ތިމަންނާ ދެކެ ދެން ކަންފުޅުކުރާ، ތިމަންނާ ދެކެ ތިން ފަހަރު ކަންފުޅުކުރާ (ތިންފަހަރު ތިންފަހަރު) ދައްކާށެވ! ތަނާ ތިމަންނާ ދެކެ ކަންފުޅުކުރާ (ތިން) ގޮތް ދައްކާށެވ! ތަނާ ތިމަންނާ ދެކެ ތަމަން ކަންފުޅުކުރާ ގޮތް ދައްކާށެވ!" ދެން ވިދާޅުވާ، "ތިމަންނާ ދެކެ ކަންފުޅުކުރާ ގޮތަށް ތިމަންނާ ހިނގާ ގޮތަށް، ތިމަންނާ ދެކެ ވުޟޫކުރާ ގޮތަށް ވުޟޫކުރާށެވ." ވިދެ،

ތަކުރާރުކުރާ ﷺ ގެ ތަންތަނުގައި ވުޟޫކުރާ ގޮތް ދައްކާ ދެއްވާ ގޮތަށް ވުޟޫކުރުން ފާސްކޮށް ބަޔާންކުރަމެވެ. عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ ابْنَ أُسَامَةَ عَنْ أَبِيهِ ﷺ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: {لاَ يَقْبَلُ اللَّهُ صَلاَةً بِغَيْرِ طُهُورٍ، وَلاَ صَدَقَةً مِنْ غُلُولٍ.} (رَوَاهُ النَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ، وَالْبَزَّارُ، وَالطَبَرَانِيُّ فِى الْكَبِيْرِ،وَالْبَيْهَقِيُّ)[2]

---

[1] سورة الْمائدة: 6

[2] النسائى، كتاب الطهارة، باب فرض الوضوء برقم: 139 (95/1) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 20708 (313/34) ، وَ مسند البزار، حديث أبِى الْمليح عن أبيه، برقم: 2329 (319/6) ، وَ الطبَرانِى معجم الكبير برقم: 506، 506 (191/1) ، وَ البيهقى فى السنن الكبْرى، كتاب الطهارة، باب الصحيح الْمقيم...، برقم: 1090 (351/1)

ﷺ: ''ﷺ ﷺ ﷺ

ﻧﻮﻣﺪﺳﻮﺷﺨﻴﻤﻮ، ﻫﻴﺪﻧﺮ ﻣﻮﺷ ﺑﺮﻴﺞﺪﻧﻲﻫﻴﺮﻧﺮﺷ ﺑﺮﻭﻧﺒﻴﻨﻮﻫﻴﺮﻭﻴﺮﻭﻍ ﺑﺮﻴﺮﻫﻮﺷﺸﺨﻮ. ﻋﻦْ أَبِي بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ ﷺ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَتَبَ إِلَى أَهْلِ الْيَمَنِ كِتَابًا وَبَعَثَ بِهِ مَعَ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ فِيْهِ {لاَ يَمَسُّ الْقُرْآنَ إِلاَّ طَاهِرٌ.} (رَوَاهُ النَّسَائِيُّ، وَالدَّارَقُطْنِيُّ، وَالْبَيْهَقِيُّ، والأَثْرَمُ، وَالدَّارَمِيُّ، وَابْنُ حِبَّانَ)[1] ﺩﺳﻤﻪ: "ﻫﻴﺪﻧﺮ ﻣﺸﺮﻯ ﻫﻮﻣﻲ ﺩﻳﻨﻮﻫﻴﺮﻯ ﻫﻴﺮﻧﺮﺷ، ﺩﻳﻨﻮﻫﻴﺮ ﻣﺸﺮﻯ ﻫﻮﻣﻲ، ﻫ ﻳﻴﺮﻯﺩﺳﻤﻪ اللَّهُ ﻧﻮﻣﺪﺳﻮﺷﺨﻴﻤﻮ، ﻫﻴﺪﻧﺮ ﻣﻮﺷ ﺑﺮﻴﺞﺪﻧﻲ ﻫﻴﺮﻧﺮﺷ ﺑﺮﻭﻧﺒﻴﻨﻮﻫﻴﺮﻭﻴﺮﻭﻍﻫﻨﻲ. ﺭﻴﺪﻳﻨﻮﻫﻴﺮﻭﻴﺮﻭﺷ، ﺩﻣﻮﺳﻴﻨﻮﻫﻴﺮﻣﻲ ﷺ ﻫﺮﻴﺮﻭﻍﻴﺮﻣﺮﻳﺮﺷ ﻧﻮﻣﻮﻫﻴﺮﻯ ﻫﻮﻣﻴﻴﻨﻲﻫ ﻧﻮﻣﻮﻫﻴﻤﻮ. ﻫ ﻧﻮﻣﻮﻫﻴﻴﻨﻲ ﺑﺮﻭﻍﻴﺮﻭﻴﺮﻭﻍﻴﺮﻭﻍ ﻧﻮﻣﻮﻫﻴﻤﻮ، ﻫﻴﺪﻧﺮ ﻣﻮﺷ ﺑﺮﻴﺞﺪﻧﻲ. ﻫ ﻧﻮﻣﻮﻫﻴﻴﻨﻲﻫﻴﺮﻭﻴﺮﻭﻍ. {ﺟﻲﺮﻧﺮﻴﺮﻣﺮﻫﻲﻭﻴﺮﻭﻴﺮ ﺩﻳﺮﻴﺮﻴﺪﺷﻤﻮ ﻧﻲﻣﻴﺮﻴﺮﻭﻴﺮ ﺷﻤﻪﻴﺮﻴﺮﺳ ﻴﺮﻴﺪﻧﻲ.}"

ﺩﻳ ﺑﺮﻴﺮﻴﻴﻲﻴﺮﻴﻴﻲﻣﻲﺷ ﻫﻪﺷﺪﺭﻴﻴﻲﻫﻴﺮ ﻭﻴﺮﻴﺪﻧﻲﻭﻴﺮﻭﻴﺪﻧﻲ. "ﻫﺪﻧﻲﺩﻧﻲﻫﻴﺮﺷ ﺩﻳﺑﺮﻴﺮﻴﻲﻭﻴﺮﻭﻴﺮﻴﻴﻲﻣﻲﺷ ﻧﻮﻣﻮﻴﻴﺮﻴﻲﻫﻴﺮﻭﻴﺪﻧﻲﻫﻴﺮﻭﻴﺮ، ﺩﻳﻲ ﺩﻣﻮﻴﻴﻤﻴﻫﻴﺮ ﺗﺮﻴﺮﻴﻴﻲﻫﻴﺮﻭﻴﺮﻭﻍ ﺑﺮﻴﺮﻴﻲﻫﻴﺮ ﻧﻮﻣﻴﺮﻴﺪﻧﻲ."

---

[1] **ﺷﺮﻴﺢ:** ﺩﻳ ﺑﺮﻴﺮﻴﻲ ﻫﻴﺮﻴﺮﺷﻴﻲ ﻫﻴﺮﻭﻧﺒﻴﻨﻮﻫﻴﺮﻭﻴﺮﻴﺪﻧﺮﺷ ﺩﻣﻴﻨﻮﻫﻴﺮﻭﻴﺪﻧﻲﻫﻴﺮﻭﻴﺮﻴﺪﻧﻲﻴﺮﻭﻴﺮﻭﻍﻴﺮﻭﻴﺮﻭﻍﻴﺮﻭﻴﺮﻭﻍ

ﷺ ﷺ ﷺ

ﻣﻨﻬﺞ ﺍﻟﺴﺎﻟﻜﻴﻦ ﻟﻠﻤﺤﺎﺳﺒﻲ. ﻭﻫﻮ ﻣﺄﺧﻮﺫ ﻣﻦ ﴿ٱلْمُطَهَّرُونَ﴾ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﺍﻟﻘﺮﻃﺒﻲ ﺭﺣﻤﻪ ﺍﻟﻠﻪ ﻭﻏﻴﺮﻩ ﻓﻘﺪ ﺍﺳﺘﺪﻟﻮﺍ ﺑﻬﺎ ﻋﻠﻰ ﺃﻥ ﺍﻟﻤﻼﺋﻜﺔ ﻣﻄﻬﺮﻭﻥ ﻣﻦ ﺍﻟﺬﻧﻮﺏ ﻭﺍﻟﺨﻄﺎﻳﺎ ﻭﻫﺬﺍ ﻣﺤﻞ ﻧﻈﺮ ﻭﺍﻟﺼﻮﺍﺏ ﺃﻥ ﺍﻟﻤﻼﺋﻜﺔ ﻣﻄﻬﺮﻭﻥ ﻣﻦ ﺍﻟﻜﻔﺮ ﻭﺍﻟﻤﻌﺎﺻﻲ ﻭﻫﺬﺍ ﻣﻌﻨﻰ ﻗﻮﻟﻪ ﺗﻌﺎﻟﻰ ﴿فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ كِرَامٍ بَرَرَةٍ﴾[1] ﻗﺎﻝ ﺍﻟﻘﺮﻃﺒﻲ: ”ﻫﺬﻩ ﺻﻔﺔ ﺍﻟﻤﻼﺋﻜﺔ ﻭﺍﻟﺴﻔﺮﺓ ﺍﻟﻤﻮﺻﻮﻓﻮﻥ ﺑﻬﺬﻩ ﺍﻟﺼﻔﺔ ﻓﻲ ﺍﻟﺴﻤﺎﺀ ﻭﻫﻢ ﺍﻟﻤﻄﻬﺮﻭﻥ ﻣﻦ ﺍﻟﺬﻧﻮﺏ ﻭﺍﻟﺨﻄﺎﻳﺎ ﻭﻗﻴﻞ ﻣﻦ ﺍﻟﻜﻔﺮ ﻭﺍﻟﻤﻌﺎﺻﻲ“

ﺑﻴﻨﻤﺎ ﻧﺠﺪ ﺍﻟﻘﺮﺁﻥ ﻳﺼﻒ ﺍﻟﻤﻼﺋﻜﺔ ﺑﺎﻟﻄﻬﺎﺭﺓ، ﻭﺍﻟﺴﻨﺔ ﺍﻟﻨﺒﻮﻳﺔ ﺗﺼﻒ ﺍﻟﻤﻼﺋﻜﺔ ﺑﺎﻟﺤﻴﺎﺀ، ﻭﺍﻟﺘﻮﺍﺿﻊ ﻟﻠﻪ، ﻭﺍﻟﺨﺸﻮﻉ ﻭﺍﻟﺨﻮﻑ ﻣﻦ ﺍﻟﻠﻪ، ﻭﺍﻟﺘﺴﺒﻴﺢ ﻭﺍﻟﺘﻘﺪﻳﺲ ﻟﻠﻪ، ﻭﺍﻟﺘﻌﻈﻴﻢ ﻟﻠﻪ، ﻭﺍﻟﺘﺬﻟﻞ ﻭﺍﻟﺨﻀﻮﻉ ﻟﻠﻪ، ﻭﺍﻟﺘﻌﺒﺪ ﻟﻠﻪ ﺑﺎﻟﻠﻴﻞ ﻭﺍﻟﻨﻬﺎﺭ ﻭﻏﻴﺮ ﺫﻟﻚ ﻣﻦ ﺍﻟﺼﻔﺎﺕ ﺍﻟﺘﻲ ﺗﻠﻴﻖ ﺑﺎﻟﻌﺒﺎﺩ ﺍﻟﻤﻜﺮﻣﻴﻦ ﻭﺍﻟﻤﻼﺋﻜﺔ ﻣﻦ ﺃﻋﻈﻢ ﺍﻟﻌﺒﺎﺩ ﺍﻟﻤﻜﺮﻣﻴﻦ ﻓﻬﻢ ﺃﻭﻟﻰ ﺍﻟﻨﺎﺱ ﺑﻬﺬﻩ ﺍﻟﺼﻔﺎﺕ ﻭﺃﺣﻘﻬﻢ ﺑﻬﺎ.

ﻭﺍﻟﺘﻄﻬﻴﺮ ﺍﻟﺬﻱ ﻭﺻﻒ ﺑﻪ ﺍﻟﻤﻼﺋﻜﺔ ﻫﻮ ﺗﻄﻬﻴﺮ ﺃﺟﺴﺎﺩﻫﻢ ﻭﺃﺭﻭﺍﺣﻬﻢ ﻭﺃﻓﻌﺎﻟﻬﻢ ﻭﺃﻗﻮﺍﻟﻬﻢ ﻭﻧﻴﺎﺗﻬﻢ ﻭﺇﺭﺍﺩﺍﺗﻬﻢ ﻭﻫﻮ ﺗﻄﻬﻴﺮ ﻣﻄﻠﻖ ﻭﻛﺎﻣﻞ ﻭﺗﺎﻡ ﻟﻴﺲ ﻟﻪ ﻧﻈﻴﺮ ﻓﻲ ﺍﻟﺒﺸﺮ ﻭﻻ ﻳﻠﺤﻘﻬﻢ ﻓﻴﻪ ﺃﺣﺪ ﻣﻦ ﺍﻟﻨﺎﺱ.

ﻭﺍﺟﺒﺎﺕ ﺍﻟﻮﺿﻮﺀ ﻭﻧﻮﺍﻗﻀﻪ

ﻫﺬﺍ ﻭﻗﺪ ﺍﺷﺘﻤﻞ ﺍﻟﻮﺿﻮﺀ ﻋﻠﻰ ﻓﺮﺍﺋﺾ ﻭﺍﺟﺒﺎﺕ ﻭﺳﻨﻦ ﻭﻣﺴﺘﺤﺒﺎﺕ ﻭﻧﻮﺍﻗﺾ ﻭﻣﻜﺮﻭﻫﺎﺕ ﻭﻣﺒﻄﻼﺕ ﻭﻣﺤﺮﻣﺎﺕ.

1- ﺍﻟﻠﻪ ﻋﺰ ﻭﺟﻞ، ﻭﺭﺳﻮﻟﻪ ﷺ: ﻭﻫﺬﺍ ﻣﺘﻔﻖ ﻋﻠﻴﻪ، ﻭﻗﺪ ﺍﺳﺘﺪﻝ ﺍﻟﻠﻪ ﺳﺒﺤﺎﻧﻪ ﻭﺗﻌﺎﻟﻰ ﻋﻠﻰ ﻭﺟﻮﺏ ﺍﻟﻮﺿﻮﺀ ﺑﻘﻮﻟﻪ ﺗﻌﺎﻟﻰ: ﴿ﻳَﺎ ﺃَﻳُّﻬَﺎ ﺍﻟَّﺬِﻳﻦَ ﺁَﻣَﻨُﻮﺍ ﺇِﺫَﺍ ﻗُﻤْﺘُﻢْ ﺇِﻟَﻰ ﺍﻟﺼَّﻠَﺎﺓِ ﻓَﺎﻏْﺴِﻠُﻮﺍ ﻭُﺟُﻮﻫَﻜُﻢْ ﻭَﺃَﻳْﺪِﻳَﻜُﻢْ ﺇِﻟَﻰ ﺍﻟْﻤَﺮَﺍﻓِﻖِ ﻭَﺍﻣْﺴَﺤُﻮﺍ ﺑِﺮُﺀُﻭﺳِﻜُﻢْ ﻭَﺃَﺭْﺟُﻠَﻜُﻢْ ﺇِﻟَﻰ ﺍﻟْﻜَﻌْﺒَﻴْﻦِ﴾ ﻭﻋَﻦِ ﺍﻟْﻤُﻬَﺎﺟِﺮِ ﺑْﻦِ ﻗُﻨْﻔُﺬٍ ﷺ ﺃَﻧَّﻪُ ﺳَﻠَّﻢَ ﻋَﻠَﻰ ﺭَﺳُﻮﻝِ ﺍﻟﻠَّﻪِ ﷺ ﻭَﻫُﻮَ ﻳَﺘَﻮَﺿَّﺄُ، ﻓَﻠَﻢْ ﻳَﺮُﺩَّ ﻋَﻠَﻴْﻪِ ﺣَﺘَّﻰ ﺗَﻮَﺿَّﺄَ، ﻓَﺮَﺩَّ ﻋَﻠَﻴْﻪِ ﻭَﻗَﺎﻝَ: {ﺇِﻧَّﻪُ ﻟَﻢْ ﻳَﻤْﻨَﻌْﻨِﻲ ﺃَﻥْ ﺃَﺭُﺩَّ ﻋَﻠَﻴْﻚَ ﺇِﻟَّﺎ ﺃَﻧِّﻲ ﻛَﺮِﻫْﺖُ ﺃَﻥْ ﺃَﺫْﻛُﺮَ ﺍﻟﻠَّﻪَ ﺇِﻟَّﺎ ﻋَﻠَﻰ

[1] سورة عبس: 16,13

طَهَارَةٍ.} قَالَ: (قَتَادَة) فَكَانَ الْحَسَنُ مِنْ أَجْلِ هَذَا الْحَدِيثِ يَكْرَهُ أَنْ يَقْرَأَ، أَوْ يَذْكُرَ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ حَتَّى يَتَطَهَّرَ." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه،وَ أَحْمَدُ وَاللَّفْظُ لَهُ، وَالْبَيْهَقِيُّ، وَالْحَاكِمُ، وَ الطَّبَرَانِيُّ، وَالطَّحَاوِيُّ)[1]

ﮔ ﯕ ﯖ ﯗ ﯘ ﯙ ﯚ ﯛ ﯜ ﯝ ﯞ ﯟ ﯠ ﯡ ﯢ ﯣ ﯤ ﯥ ﯦ ﯧ ﯨ ﯩ ﯪ ﯫ ﯬ ﯭ ﯮ ﯯ ﯰ ﯱ ﯲ ﯳ ﯴ ﯵ ﯶ ﯷ ﯸ ﯹ ﯺ ﯻ ﯼ ﯽ ﯾ ﯿ ﰀ ﰁ ﰂ ﰃ ﰄ ﰅ ﰆ ﰇ ﰈ ﰉ ﰊ ﰋ ﰌ ﰍ ﰎ ﰏ ﰐ ﰑ ﰒ ﰓ ﰔ ﰕ ﰖ ﰗ ﰘ ﰙ ﰚ ﰛ ﰜ ﰝ ﰞ ﰟ ﰠ ﰡ ﰢ ﰣ ﰤ ﰥ ﰦ ﰧ ﰨ ﰩ ﰪ ﰫ ﰬ ﰭ ﰮ ﰯ ﰰ ﰱ ﰲ ﰳ ﰴ ﰵ ﰶ ﰷ ﰸ ﰹ ﰺ ﰻ ﰼ ﰽ ﰾ ﰿ ﱀ ﱁ ﱂ ﱃ ﱄ ﱅ ﱆ ﱇ ﱈ ﱉ ﱊ ﱋ ﱌ ﱍ ﱎ ﱏ ﱐ ﱑ ﱒ ﱓ ﱔ ﱕ ﱖ ﱗ ﱘ ﱙ ﱚ ﱛ ﱜ ﱝ ﱞ ﱟ ﱠ ﱡ ﱢ ﱣ ﱤ ﱥ ﱦ ﱧ ﱨ ﱩ ﱪ ﱫ ﱬ ﱭ ﱮ ﱯ ﱰ ﱱ ﱲ ﱳ ﱴ ﱵ ﱶ ﱷ ﱸ ﱹ ﱺ ﱻ ﱼ ﱽ ﱾ ﱿ ﲀ ﲁ ﲂ ﲃ ﲄ ﲅ ﲆ ﲇ ﲈ ﲉ ﲊ ﲋ ﲌ ﲍ ﲎ ﲏ ﲐ ﲑ ﲒ ﲓ ﲔ ﲕ ﲖ ﲗ ﲘ ﲙ ﲚ ﲛ ﲜ ﲝ ﲞ ﲟ ﲠ ﲡ ﲢ ﲣ ﲤ ﲥ ﲦ ﲧ ﲨ ﲩ ﲪ ﲫ ﲬ ﲭ ﲮ ﲯ ﲰ ﲱ ﲲ ﲳ ﲴ ﲵ ﲶ ﲷ ﲸ ﲹ ﲺ ﲻ ﲼ ﲽ ﲾ ﲿ ﳀ ﳁ ﳂ ﳃ ﳄ ﳅ ﳆ ﳇ ﳈ ﳉ ﳊ ﳋ ﳌ ﳍ ﳎ ﳏ ﳐ ﳑ ﳒ ﳓ ﳔ ﳕ ﳖ ﳗ ﳘ ﳙ ﳚ ﳛ ﳜ ﳝ ﳞ ﳟ ﳠ ﳡ ﳢ ﳣ ﳤ ﳥ ﳦ ﳧ ﳨ ﳩ ﳪ ﳫ ﳬ ﳭ ﳮ ﳯ ﳰ ﳱ ﳲ ﳳ ﳴ ﳵ ﳶ ﳷ ﳸ ﳹ ﳺ ﳻ ﳼ ﳽ ﳾ ﳿ ﴀ ﴁ ﴂ ﴃ ﴄ ﴅ ﴆ ﴇ ﴈ ﴉ ﴊ ﴋ ﴌ ﴍ ﴎ ﴏ ﴐ ﴑ ﴒ ﴓ ﴔ ﴕ ﴖ ﴗ ﴘ ﴙ ﴚ ﴛ ﴜ ﴝ ﴞ ﴟ ﴠ ﴡ ﴢ ﴣ ﴤ ﴥ ﴦ ﴧ ﴨ ﴩ ﴪ ﴫ ﴬ ﴭ ﴮ ﴯ ﴰ ﴱ ﴲ ﴳ ﴴ ﴵ ﴶ ﴷ ﴸ ﴹ ﴺ ﴻ ﴼ ﴽ ﴾ ﴿ ﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷐ ﷑ ﷒ ﷓ ﷔ ﷕ ﷖ ﷗ ﷘ ﷙ ﷚ ﷛ ﷜ ﷝ ﷞ ﷟ ﷠ ﷡ ﷢ ﷣ ﷤ ﷥ ﷦ ﷧ ﷨ ﷩ ﷪ ﷫ ﷬ ﷭ ﷮ ﷯ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ ﷼ ﷽ ﷾

ﷺ ކަނޑުގައިވާ اللَّهُ ތިމާވެށިން ތަޔައްމަނު ކުރުމަށް ﷺ عَنْ أَبِي جُهَيْمِ بْنِ الْحَارِثِ ﷺ قَالَ: أَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِنْ نَحْوِ بِئْرِ جَمَلٍ فَلَقِيَهُ رَجُلٌ فَسَلَّمَ عَلَيْهِ فَلَمْ يَرُدَّ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَلَيْهِ السَّلاَمَ حَتَّى أَتَى عَلَى جِدَارٍ فَمَسَحَ بِوَجْهِهِ وَيَدَيْهِ ثُمَّ رَدَّ عَلَيْهِ السَّلاَمَ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَالنَّسَائِيُّ، وَ أَبُودَاوُدُ، وَأَحْمَدُ)[1] ގަދަރު: "ތަޔައްމަނު ވެދާނެ ގޮތް.[2] ކިޔާދީ ތިމާވެށިގައި ﷺ ވަގުތުން ސަލާމަށް ދެއްވާ ނަމަ، ﷺ ތިމާވެށި ގަދަ ކުރުމަށް ﷺ

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا،قَالَتْ: كَانَ النَّبِيُّ ﷺ يَذْكُرُ اللَّهَ عَلَى كُلِّ أَحْيَانِهِ." (رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَذَكَرَهُ الْبُخَارِيُّ مُعَلَّقًا، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَ ابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ)[1] ﷺ ﷺ ﷺ

عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ {إِذَا أَتَيْتَ مَضْجَعَكَ فَتَوَضَّأْ وُضُوءَكَ لِلصَّلاَةِ، ثُمَّ اضْطَجِعْ عَلَى شِقِّكَ الأَيْمَنِ، ثُمَّ قُلْ (اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لاَ مَلْجَأَ وَلاَ مَنْجَا مِنْكَ إِلاَّ إِلَيْكَ، اللَّهُمَّ آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ، وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ) فَإِنْ مُتَّ مِنْ لَيْلَتِكَ فَأَنْتَ عَلَى الْفِطْرَةِ وَاجْعَلْهُنَّ آخِرَ مَا تَتَكَلَّمُ بِهِ.} قَالَ: فَرَدَّدْتُهَا عَلَى النَّبِيِّ ﷺ فَلَمَّا بَلَغْتُ اللَّهُمَّ آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ، قُلْتُ: وَرَسُولِكَ، قَالَ: {لاَ وَنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَ التِّرْمِذِيُّ، النَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ)[1]

ﷺ ''ތަންބީހް: ތިއީ ބައެއް ކުދިން ކުށްވެރިވާ ގޮތެއް. {ކަނޑައެޅިގެން ތަކެއްގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރަން ބޭނުންވާ ވަގުތު، ކަނޑައެޅިގެން ތަކެއްގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރަން ބޭނުންވާ ތަނ، ކަނޑައެޅިގެން ތަކެއްގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރަން ބޭނުންވާ ގޮތ. ތަނ ފިލުވާ ގޮތ. (ތަނގ ބަދަލުކުރާ ގޮތ! ތަނގ ދޮށ (ތަނ: ތަނގ ދިއްކުރާ ގޮތ) ތަނ ކަނޑައެޅިގެން ކުރާ ގޮތ. ތަނ ތަނގ ތަނ ކަނޑައެޅިގެން ކުރާ ގޮތ. ތަނ ދ ތަނގ ތަނ ކަނޑައެޅިގެން ކުރާ ގޮތ، ތަނ ކަނޑައެޅިގެން ކުރާ ގޮތ. ތަނ ކަނޑައެޅިގެން ކުރާ ގޮތ،

ތިއަދަކު ކޮބައިވެ ފުރަތަމަ ފަހަރު ތިމަންގެ ގައިގައި ތިއަދަކު ކޮބައިވެ ފުރަތަމަ ފަހަރު (ހުސް) ހަގި ތިމަންގެ ގައިގައި.")

ފަހެ، (ދީ ދެއްވި ފާދަގެ ބާރުގައި) ތިމާ ހަގަނޑުވެ ދާނެ ގޮތަށް، ތިމާގެ ކަންކަމުގައި ކުށްވެރިވާ ގޮތަށް. ތިދި ތީ ކަނޑައެޅި ދުވަސްތައް ފާހަގަ ކުރުމުގެ ގޮތުގައި ތިމާ ކަނޑައެޅި ދުވަސްތަކުގައި ("ތިމާ ކަނޑައެޅި ދުވަސްތަކުގައި") ފާހަގަ ކުރާ ގޮތަށް) ފާހަގަ ކުރުމަށް ﷺ ތަންބިކުރައްވާ ކަމުގައި ބުނެދެއްވާ ކަމަށް ވާހަކަ ދަންނަވައިދެއްވާ ކަމަށް ވާތީ! ތިއަދަކު ކޮބައިވެ ފުރަތަމަ ފަހަރު ތިމަންގެ ގައިގައި ތިދި ތީ ތިމާ ހަގަނޑުވެ ދާ ގޮތަށް ތިމާ ކަނޑައެޅި ދުވަސްތަކުގައި ތިމާ ކަނޑައެޅި ދުވަސްތަކުގައި ("ތިމާ ކަނޑައެޅި ދުވަސްތަކުގައި") ފާހަގަ ކުރާ ގޮތަށް

ﭼ ﭑ ﭒ ﭓ ﭔ ﭕ ﭖ ﭗ ﭘ ﭙ ﭚ ﭛ ﭜ ﭝ ﭞ ﭟ ﭠ ﭡ ﭢ ﭣ ﭤ ﭥ ﭦ ﭧ ﭨ ﭩ ﭪ ﭫ ﭬ ﭭ ﭮ ﭯ ﭰ ﭱ ﭲ ﭳ ﭴ ﭵ ﭶ ﭷ ﭸ ﭹ ﭺ ﭻ ﭼ ﭽ ﭾ ﭿ ﮀ ﮁ ﮂ ﮃ ﮄ ﮅ ﮆ ﮇ ﮈ ﮉ ﮊ ﮋ ﮌ ﮍ ﮎ ﮏ ﮐ ﮑ ﮒ ﮓ ﮔ ﮕ ﮖ ﮗ ﮘ ﮙ ﮚ ﮛ ﮜ ﮝ ﮞ ﮟ ﮠ ﮡ ﮢ ﮣ ﮤ ﮥ ﮦ ﮧ ﮨ ﮩ ﮪ ﮫ ﮬ ﮭ ﮮ ﮯ ﮰ ﮱ ﯓ ﯔ ﯕ ﯖ ﯗ ﯘ ﯙ ﯚ ﯛ ﯜ ﯝ ﯞ ﯟ ﯠ ﯡ ﯢ ﯣ ﯤ ﯥ ﯦ ﯧ ﯨ ﯩ ﯪ ﯫ ﯬ ﯭ ﯮ ﯯ ﯰ ﯱ ﯲ ﯳ ﯴ ﯵ ﯶ ﯷ ﯸ ﯹ ﯺ ﯻ ﯼ ﯽ ﯾ ﯿ ﰀ ﰁ ﰂ ﰃ ﰄ ﰅ ﰆ ﰇ ﰈ ﰉ ﰊ ﰋ ﰌ ﰍ ﰎ ﰏ ﰐ ﰑ ﰒ ﰓ ﰔ ﰕ ﰖ ﰗ ﰘ ﰙ ﰚ ﰛ ﰜ ﰝ ﰞ ﰟ ﰠ ﰡ ﰢ ﰣ ﰤ ﰥ ﰦ ﰧ ﰨ ﰩ ﰪ ﰫ ﰬ ﰭ ﰮ ﰯ ﰰ ﰱ ﰲ ﰳ ﰴ ﰵ ﰶ ﰷ ﰸ ﰹ ﰺ ﰻ ﰼ ﰽ ﰾ ﰿ ﱀ ﱁ ﱂ ﱃ ﱄ ﱅ ﱆ ﱇ ﱈ ﱉ ﱊ ﱋ ﱌ ﱍ ﱎ ﱏ ﱐ ﱑ ﱒ ﱓ ﱔ ﱕ ﱖ ﱗ ﱘ ﱙ ﱚ ﱛ ﱜ ﱝ ﱞ ﱟ ﱠ ﱡ ﱢ ﱣ ﱤ ﱥ ﱦ ﱧ ﱨ ﱩ ﱪ ﱫ ﱬ ﱭ ﱮ ﱯ ﱰ ﱱ ﱲ ﱳ ﱴ ﱵ ﱶ ﱷ ﱸ ﱹ ﱺ ﱻ ﱼ ﱽ ﱾ ﱿ ﲀ ﲁ ﲂ ﲃ ﲄ ﲅ ﲆ ﲇ ﲈ ﲉ ﲊ ﲋ ﲌ ﲍ ﲎ ﲏ ﲐ ﲑ ﲒ ﲓ ﲔ ﲕ ﲖ ﲗ ﲘ ﲙ ﲚ ﲛ ﲜ ﲝ ﲞ ﲟ ﲠ ﲡ ﲢ ﲣ ﲤ ﲥ ﲦ ﲧ ﲨ ﲩ ﲪ ﲫ ﲬ ﲭ ﲮ ﲯ ﲰ ﲱ ﲲ ﲳ ﲴ ﲵ ﲶ ﲷ ﲸ ﲹ ﲺ ﲻ ﲼ ﲽ ﲾ ﲿ ﳀ ﳁ ﳂ ﳃ ﳄ ﳅ ﳆ ﳇ ﳈ ﳉ ﳊ ﳋ ﳌ ﳍ ﳎ ﳏ ﳐ ﳑ ﳒ ﳓ ﳔ ﳕ ﳖ ﳗ ﳘ ﳙ ﳚ ﳛ ﳜ ﳝ ﳞ ﳟ ﳠ ﳡ ﳢ ﳣ ﳤ ﳥ ﳦ ﳧ ﳨ ﳩ ﳪ ﳫ ﳬ ﳭ ﳮ ﳯ ﳰ ﳱ ﳲ ﳳ ﳴ ﳵ ﳶ ﳷ ﳸ ﳹ ﳺ ﳻ ﳼ ﳽ ﳾ ﳿ ﴀ ﴁ ﴂ ﴃ ﴄ ﴅ ﴆ ﴇ ﴈ ﴉ ﴊ ﴋ ﴌ ﴍ ﴎ ﴏ ﴐ ﴑ ﴒ ﴓ ﴔ ﴕ ﴖ ﴗ ﴘ ﴙ ﴚ ﴛ ﴜ ﴝ ﴞ ﴟ ﴠ ﴡ ﴢ ﴣ ﴤ ﴥ ﴦ ﴧ ﴨ ﴩ ﴪ ﴫ ﴬ ﴭ ﴮ ﴯ ﴰ ﴱ ﴲ ﴳ ﴴ ﴵ ﴶ ﴷ ﴸ ﴹ ﴺ ﴻ ﴼ ﴽ ﴾ ﴿ ﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷐ ﷑ ﷒ ﷓ ﷔ ﷕ ﷖ ﷗ ﷘ ﷙ ﷚ ﷛ ﷜ ﷝ ﷞ ﷟ ﷠ ﷡ ﷢ ﷣ ﷤ ﷥ ﷦ ﷧ ﷨ ﷩ ﷪ ﷫ ﷬ ﷭ ﷮ ﷯ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ ﷼ ﷽ ﷾

ﷺ ﻓﺮﻫﻪﺗﻪﺭﻩﺗﻪﺧﻪﺷﻪﺳﻪﺗﻪﺵ ﷺ ﺗﻪﺭﻪﺷﻪﺧﻪﺷﻪﺗﻪﺧﻪﻫﻪﺣﻪ ﻫﻪﺭﻪﺩﻪﺗﻪﺣ ﻫﻪﺷﻪ ﺷﻪﺳﻪﺑﻪﺗﻪﺯﻪﻫﻪﺭﻪﺑﻪﺭﻪﺯﻪﺷ
ﺳﻪﺭﻪﺷﻪﺯﻪﺷﻪﺧﻪﺯﻪﺵ.

عَنْ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ رَخَّصَ لِلْجُنُبِ إِذَا أَرَادَ أَن يَأْكُلَ، أَوْ يَشْرَبَ، أَوْ يَنَامَ، أَنْ يَتَوَضَّأَ وُضُوءَهُ لِلصَّلاَةِ." (رَوَاهُ أَحْمَدُ،وَالتِّرْمِذِيُّ،وَأَبُودَاوُدُ)[1] ﷺ ﺷﻪﺳﻪﺭﻩ: ''ﻫﻪﺭﻪﺩﻪﺗﻪﺣ ﻫﻪﺷﻪ ﺷﻪﺳﻪﺑﻪﺗﻪﺯﻪﻫﻪﺭﻪﺑﻪﺭﻪﺯﻪﺷﻪﺧﻪﺯﻪﺵ. ﺗﻪﺵﻪﺗﻪﺧﻪﺷﻪﺳﻪﺑﻪﺭﻪﺑﻪﺭﻪﺯﻪﺷ ﺷﻪﺭﻪﺧﻪﺗﻪﺣ، ﺷﻪﺭﻪﺧﻪﺗﻪﺣ ﻫﻪﺭﻪﺩﻪﺗﻪﺣﻪﺭ، ﺷﻪﺭﻪﺧﻪﺗﻪﺣ ﺳﻪﺭﻪﺧﻪﺗﻪﺣﻪﺭ ﺯﻪﺳﻪﺗﻪﺭﻪﺑﻪﺗﻪﺭﻪﺳﻪﺭﻪﺗﻪﺭ، ﺗﻪﺵﻪ ﺳﻪﺭﻪﺩﻪﺗﻪﺭﻪﺑﻪﺗﻪﺭﻪﺯﻪﺷﻪﺧﻪﺯﻪﺵ ﺗﻪﺭﻪﺷﻪﺧﻪﺗﻪﺣ ﺗﻪﺭﻪﺷﻪﺧﻪﺗﻪﺣﻪﺭ ﺯﻪﺷﻪﺗﻪﺭﻪﺑﻪﺗﻪﺭﻪﺳﻪﺭﻪﺗﻪﺭ ﺗﻪﺭﻪﺷﻪﺧﻪﺗﻪﺣ

4- ﴿ۇشۇمۇرلۇقلىرىدا ئوخشاشلىقى: چۈشەندۈرۈش، ۋېچەت رىشادىكى رىسالەتلىك ئۇممەت، شۇنىڭ بىلەن بىللە ئۇشۇ ئىسىملارنىڭ ئوخشاشلىقى، ھېچقانداق گۇمانسىز. چەندى قېرىنداش، ئا ساداقەتلىك اللَّهُ مۇھەممەتنى ۋەسسەللەمنى ھەمدۇ-سانا قىلغۇچى، ئۇ ساداقەتلىك اللَّهُ مۇھەممەتنى ۋەسسەللەمنى ئۇلۇغلىغۇچى. عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا اغْتَسَلَ مِنَ الْجَنَابَةِ يَبْدَأُ فَيَغْسِلُ يَدَيْهِ، ثُمَّ يُفْرِغُ بِيَمِينِهِ عَلَى شِمَالِهِ فَيَغْسِلُ فَرْجَهُ، ثُمَّ يَتَوَضَّأُ وُضُوءَهُ لِلصَّلاةِ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَ أَحْمَدُ)[1] گەپنىڭ: "ئىسىملارنىڭ ئوخشاشلىقى ئۆزگىچە. ساداقەتلىك اللَّهُ ﷺ نىڭ رىشادىكى رىسالەتلىك ئۇممەتنىڭ ئىسىملىرىنىڭ ئوخشاشلىقى، ئاساسلىقى ئىسىملىرى ئوخشاش ئادەملەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئادەتتە، ئاساسلىقى ئىسىملىرى ئوخشاش ئادەملەر، ئاساسلىقى خاراكتېرلىرىنىڭ ئوخشاشلىقىدۇ. ئادەتتە، ساداقەتلىك ئادەملەرنىڭ ئاساسلىقى ئىسىملىرى ئوخشاش بولىدۇ."

5- ﴿ھەرىپلەشتۈرۈش ئۇقۇملىرىدىكى ئوخشاشلىقى: ھەرىپلەشتۈرۈش ئىلمىدىكى ھېچبىر ھەرپ ساداقەتلىك اللَّهُ ئىسمى ۋەسسەللەمدىكى ھەرپتىن ئېسىل ئەمەس، ئا ساداقەتلىك اللَّهُ ئىسمىدىكى ھەرپلەرنىڭ ھەممىسى ھېچقانداق گۇمانسىز. عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَارِظٍ، قَالَ: مَرَرْتُ بِأَبِي هُرَيْرَةَ وَهُوَ يَتَوَضَّأُ، فَقَالَ: أَتَدْرِي مِمَّ أَتَوَضَّأُ؟ مِنْ أَثْوَارٍ أَقِطٍ أَكَلْتُهَا، إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: {تَوَضَّئُوا مِمَّا مَسَّتِ النَّارُ.}" (رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَالنَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ وَاللَّفْظُ لَهُ)[2] گەپنىڭ: "ساداقەتلىك اللَّهُ ئىسمى ۋەسسەللەمدىكى ھەرپلەرنىڭ ھەممىسى ساداقەتلىك ئەمەس. ھەققانىيلىقنى ئۇلۇغلىغۇچى ئا

---

[1] البخارى، كتاب الغسل، باب الوضوء قبل الغسل، برقم: 248 (100/1) ، وَ مسلم، كتاب الحيض، باب صفة غسل الْجنابة، برقم: 35-(316) (ص/155) ، وَ أبوداود، كتاب الطهارة، باب الغسل من الْجنابة، برقم: 242 (123/1) ، وَ الترمذى، أبواب الطهارة، باب ما جاء فِى الغسل من الْجنابة، برقم: 104 (174/1، 175) ، وَ النسائيُّ، كتاب الطهارة، باب ذكر وضوء الْجنب، برقم: 247 (147/1) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 25995 (135/43)

[2] مسلم، كتاب الحيض، باب الوضوء مِما مست النار، برقم: (352) (ص/168) ، وَ النسائيُّ، كتاب الطهارة، باب الوضوء مِما غيّرت النار، برقم :171، 173 (113/1، 114) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 7605 (47/13)

ﻟَﺘَّﻰٰ ﻣَﺮِﻳﺾُ ﻭَﻋَﺎﺩِﻩُ ﻓَﻘَﺎﻝَ: ﻟَﺎ ﺑَﺄْﺱَ ﻃَﻬُﻮﺭٌ ﺇِﻥْ ﺷَﺎﺀَ ﺍﻟﻠَّﻪُ. ﻓَﻘَﺎﻝَ ﺃَﻋْﺮَﺍﺑِﻲٌّ: ﻛَﻼَّ ﺑَﻞْ ﺣُﻤَّﻰ ﺗَﻔُﻮﺭُ ﻋَﻠَﻰٰ ﺷَﻴْﺦٍ ﻛَﺒِﻴﺮٍ ﺗُﺰِﻳﺮُﻩُ ﺍﻟْﻘُﺒُﻮﺭَ، ﻓَﻘَﺎﻝَ ﺍﻟﻨَّﺒِﻲُّ ﷺ: ﻓَﻨَﻌَﻢْ ﺇِﺫًﺍ.

عَنْ عَمْرِو بْنِ أُمَيَّةَ الضَّمْرِيِّ ﷺ قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَحْتَزُّ مِنْ كَتِفِ شَاةٍ فَأَكَلَ مِنْهَا، فَدُعِيَ إِلَى الصَّلاَةِ فَقَامَ، وَطَرَحَ السِّكِّيْنَ، وَصَلَّى وَلَمْ يَتَوَضَّأْ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ وَاللَّفْظُ لَهُ)[3] ﺩَﻟِﻴﻞٌ: ﺑَﻌْﺾُ ﺍﻟﺼَّﺤَﺎﺑَﺔِ ﺭَﺃَﻯٰ ﺍﻟﻨَّﺒِﻲَّ ﷺ ﻳَﺄْﻛُﻞُ ﻣِﻦْ ﻛَﺘِﻒِ ﺷَﺎﺓٍ ﻓَﺄَﻛَﻞَ ﻣِﻨْﻬَﺎ، ﺛُﻢَّ ﻗَﺎﻡَ ﺇِﻟَﻰٰ ﺍﻟﺼَّﻼَﺓِ ﻭَﻟَﻢْ ﻳَﺘَﻮَﺿَّﺄْ.

[1] مسلم، كتاب الْحيض، باب الوضوء مِما مست النار، برقم: (353) (ص/168) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 24580 (127/41، 128) ، وَ ابن ماجه، كتاب الطهارة، باب الوضوء مِما غيّرت النار، برقم: 486 (ص/164)

[2] **ﺷﺮﺡ:** ﺟِﺒْﺮِﻳﻞُ ﻋَﻠَﻴْﻪِ ﺍﻟﺴَّﻼَﻡُ ﺃَﺗَﺎﺣُﻀُﻮﺭَﻩُ ﻟِﻴُﻌَﻠِّﻤَﻪُ ﺃَﻥَّ ﺍﻟْﻮُﺿُﻮﺀَ ﻣِﻤَّﺎ ﻣَﺴَّﺖِ ﺍﻟﻨَّﺎﺭُ {ﺗَﻮَﺿَّﺌُﻮﺍ ﻣِﻤَّﺎ ﻣَﺴَّﺖِ ﺍﻟﻨَّﺎﺭُ.} ﺣِﻴﻦَ ﺃَﻛَﻞَ ﻟَﺤْﻢَ ﺍﻟﺸَّﺎﺓِ ﻭَﻟَﻢْ ﻳَﺘَﻮَﺿَّﺄْ ﻭَﻗَﺪْ ﺻَﺢَّ ﻋَﻦْ ﺟَﻤَﺎﻋَﺔٍ ﻣِﻦَ ﺍﻟﺼَّﺤَﺎﺑَﺔِ ﺃَﻧَّﻬُﻢْ ﺃَﻛَﻠُﻮﺍ ﻟَﺤْﻢَ ﺍﻟْﺠَﺰُﻭﺭِ ﻭَﻟَﻢْ ﻳَﺘَﻮَﺿَّﺌُﻮﺍ، ﻭَﻫَﺬَﺍ ﻣَﺬْﻫَﺐُ ﺃَﺑِﻲ ﺑَﻜْﺮٍ ﻭَﻋُﻤَﺮَ ﻭَﻋُﺜْﻤَﺎﻥَ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟﺪَّﺭْﺩَﺍﺀِ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﻃَﻠْﺤَﺔَ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺃُﻣَﺎﻣَﺔَ ﻭَﺃَﻧَﺲٍ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻌَﺎﻟِﻴَﺔِ ﻭَﺳَﻌِﻴﺪِ ﺑْﻦِ ﺍﻟْﻤُﺴَﻴَّﺐِ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺳَﻠَﻤَﺔَ ﻭَﻋُﺮْﻭَﺓَ ﻭَﺳُﻠَﻴْﻤَﺎﻥَ ﺑْﻦِ ﻳَﺴَﺎﺭٍ ﻭَﺍﻟْﺤَﺴَﻦِ ﻭَﺍﺑْﻦِ ﺳِﻴﺮِﻳﻦَ ﻭَﺍﻟﺰُّﻫْﺮِﻱِّ ﻭَﺭَﺑِﻴﻌَﺔَ ﻭَﻳَﺤْﻴَﻰٰ ﺍﻟْﺄَﻧْﺼَﺎﺭِﻱِّ ﻭَﺍﻟْﺄَﻭْﺯَﺍﻋِﻲِّ ﻭَﺍﻟﻠَّﻴْﺚِ ﻭَﺍﺑْﻦِ ﺍﻟْﻤُﺒَﺎﺭَﻙِ ﻭَﺃَﺣْﻤَﺪَ ﻭَﺇِﺳْﺤَﺎﻕَ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺛَﻮْﺭٍ ﻭَﺩَﺍﻭُﺩَ ﻭَﺍﺑْﻦِ ﺍﻟْﻤُﻨْﺬِﺭِ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﻣُﺤَﻤَّﺪٍ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺳُﻠَﻴْﻤَﺎﻥَ ﻭَﺃَﺻْﺤَﺎﺏِ ﺍﻟﺮَّﺃْﻱِ ﻭَﺍﻟْﻤُﺰَﻧِﻲِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﻋُﺒَﻴْﺪٍ ﻭَﺃَﺻْﺤَﺎﺏِ ﺍﻟْﺤَﺪِﻳﺚِ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺩَﺍﻭُﺩَ ﻭَﺃَﺻْﺤَﺎﺑِﻪِ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺟَﻌْﻔَﺮٍ ﻣُﺤَﻤَّﺪِ ﺑْﻦِ ﺟَﺮِﻳﺮٍ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺑَﻜْﺮِ ﺑْﻦِ ﺍﻟْﻤُﻨْﺬِﺭِ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺑَﻜْﺮِ ﺑْﻦِ ﺧُﺰَﻳْﻤَﺔَ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺣَﺎﺗِﻢٍ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟﻄَّﻴِّﺐِ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﻋَﻮَﺍﻧَﺔَ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺑَﻜْﺮِ ﺑْﻦِ ﺍﻟْﻤُﻘْﺮِﺉِ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟﺸَّﻴْﺦِ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﻋَﻠِﻲٍّ ﺍﻟﺼَّﻮَّﺍﻑِ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﻧُﻌَﻴْﻢٍ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺑَﻜْﺮٍ ﺍﻟْﺈِﺳْﻤَﺎﻋِﻴﻠِﻲِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻌَﺒَّﺎﺱِ ﺑْﻦِ ﺳُﺮَﻳْﺞٍ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﻋَﻠِﻲٍّ ﺍﻟﺮُّﻭﺫْﺑَﺎﺭِﻱِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻘَﺎﺳِﻢِ ﺍﻟﺼَّﻴْﻤَﺮِﻱِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻘَﺎﺳِﻢِ ﺍﻟْﻤَﺎﺳَﺮَﺟِﺴِّﻲِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻘَﺎﺳِﻢِ ﺍﻟﺘَّﻨُﻮﺧِﻲِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻘَﺎﺳِﻢِ ﺍﻟْﻬُﺬَﻟِﻲِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻘَﺎﺳِﻢِ ﺍﻟْﺒَﻐَﻮِﻱِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻘَﺎﺳِﻢِ ﺍﻟﻄَّﺒَﺮَﺍﻧِﻲِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟﺸَّﻴْﺦِ ﺍﻟْﺄَﺻْﺒَﻬَﺎﻧِﻲِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺑَﻜْﺮٍ ﺍﻟْﺒَﻴْﻬَﻘِﻲِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻔَﻀْﻞِ ﺍﻟْﻤَﻘْﺪِﺳِﻲِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻔَﺮَﺝِ ﺍﻟﺴَّﺮَﺧْﺴِﻲِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻤَﻌَﺎﻟِﻲ ﺍﻟْﻤُﺸَﺮَّﻑِ ﺑْﻦِ ﺍﻟْﻤُﺮَﺟَّﻰٰ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻔَﺘْﺢِ ﻧَﺼْﺮِ ﺑْﻦِ ﺇِﺑْﺮَﺍﻫِﻴﻢَ ﺍﻟْﻤَﻘْﺪِﺳِﻲِّ ﻭَﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻔَﺘْﺢِ ﻧَﺼْﺮِ ﺑْﻦِ ﺃَﺑِﻲ ﺍﻟْﻔَﺘْﺢِ

ﷺ ﷺ ﷺ

وَأَبُو دَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَأَحْمَدُ)[1] ﷺ: ''ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ يَقُولُ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَتَوَضَّأُ عِنْدَ كُلِّ صَلاَةٍ، قَالَ قُلْتُ: وَأَنْتُمْ كَيْفَ كُنْتُمْ تَصْنَعُونَ؟ قَالَ: كُنَّا نُصَلِّي الصَّلَوَاتِ بِوُضُوءٍ وَاحِدٍ مَا لَمْ نُحْدِثْ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ،وَالتِّرْمِذِيُّ،وَأَحْمَدُ)[1]

ﮔﺴﻤﻪ: ''ﺑﻪﺩﻩ ﻫﺶ ﮔﺪﻫﻪﺩﻫﺴﺸﻪﺑﻪ ﻭﮔﺮﯨﻮﻩﻧﯚ. ﻫ ﺑﻪﺗﻪﯨﮕﯚﺳﻪﺩ ﷲ ﺑﻪﻣﻪﺷﻪﺧﻪﻣﻮ ﻫﺴﻪﺷﯨﮕﯚﺳﻪ ﻭﮔﺮﯨﻮﻩﻫﻪ ﻫﻮﺩﻩﺳﻪ ﻫﻪﻣﻪﺷﻪﻭﻩﻧﯚ. (ﻭﮔﺮﯨﻮﻩﻧﯚ.) ﺗﻪﺷﻪﻧ ﺳﻪﮔﻪﺗﻪﺳﻪﺩ ﻫﺴﻪﺷﻪﺧ ﷲ ﷺ ﻭﺷﻪﺗﻪﺑﻪﻫﻪﻣﻪﺭ ﻫﺒﻪﻫﻪﻭﻩﻧﯚ. ﻫﺒﻪﺗﻪﯨﮕﯚﺳﻪﺩ (ﻫﻪﻋﻪﺭ: ﻫﻪﺩﻩ ﻫﺶ ﮔﺪﻫﻪﺩ) ﻭﮔﺮﯨﻮﻩﻧﯚ. ﻫﻪﺩﻩﺳﻪﺩ ﻓﻪﺷﻪﻭﻩﻧﯚ. ﻫﻪﻫﻪﺗﻪﺑﻪﺧﻪﺷﻪﺩ (ﻫﻪﻋﻪﺭ: ﻫﻪﺑﻪﺑﻪﺩﻩﺗﻪﺑﻪﺧﻪﺷﻪﺩ) ﻫﻪﺩﻪﺧﻪﺑﻪﻫﻪﻣﻪﺭ ﻫﺒﻪﻫﻪﻭﻩﻧﯚ ﺑﻪﺭﻩﺷﻪﻣ ﻋﻪﻫﻪﻧﯚ؟ ﻫ ﺑﻪﺗﻪﯨﮕﯚﺳﻪﺩ (ﻫﻪﻋﻪﺭ: ﻫﻪﺳﻪﻣﻪﯨﮕﯚﺳﻪﺩ) ﻭﮔﺮﯨﻮﻩﻧﯚ. ﻭﺷﻪ ﺷﻪﻫﻪﺗﻪﯨﮕﯚﺳﻪﺩﻩﻫﻪﻭﻩﺳﻪﺭﻩﺩ ﻫﻪﺩﻩﺳﻪﺩ ﻫﻪﻣﻪﺷﻪﻭﻩﻧﯚ.''

ﻫ ﺑﻪﺗﻪﯨﮕﯚﺳﻪﺩ ﷲ ﺑﻪﻣﻪﺷﻪﺧﻪﻣﻮ ﻫﻪﻋﻪﺑﻪﻫﻪﻣﻪﺭﻩﺩﻩﯨﮕﯚﺳﻪﺩ ﻫﻪﺑﻪﺭﻩﺩ ﺑﻪﺭﻩﻭﻩﯨﮕﯚﺳﻪﺩ.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {لَوْلاَ أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي لأَمَرْتُهُمْ عِنْدَ كُلِّ صَلاَةٍ بِوُضُوءٍ، أَوْ مَعَ كُلِّ وُضُوءٍ سِوَاكٌ.}" (رَوَاهُ أَحْمَدُ)[2]

ﮔﺴﻤﻪ: ''ﻫﻪﻋﻪﺑﻪﻫﻪﻣﻪﺭﻩﺩﻩﯨﮕﯚﺳﻪﺩ ﻭﮔﺮﯨﻮﻩﻧﯚ. ﻫﻪﺩﻩﺳﻪﺩ ﷲ ﷺ ﻫﻪﺭﻩﻓﻪﻭﻩﺑﻪﺧﻪﻣﻮ ﻫﻪﺩﻩﻫﻪﻧﯚ. {ﻫﻪﺩﻩﺳﻪﺩ ﺑﻪﺗﻪﯨﮕﯚﺳﻪﺩ ﻫﻪﻣﻪﺩﻩﯨﮕﯚ ﺩﻩﺷﻪﺳﻪﺭ ﻫﻪﻣﻪﺑﻪﺗﻪﻣﻪﺑﻪﺩﻩﻫﻪ ﺷﻪﻭﻩﺷﻪﺭﻩﺩ، ﺗﻪﺷﻪﻧ ﺳﻪﮔﻪﺗﻪﺳﻪﺩ ﻭﺷﻪﺗﻪﺑﻪﻫﻪﺭﻩﺩ ﻫﻪﺑﻪﺭﻩﺩ ﻫﻪﻣﻪﺷﻪﻭﻩﻧﯚ.} ﺷﻪﻭﻩﻣ ﻫﺒﻪﺗﻪﯨﮕﯚﺳﻪﺩ ﺑﻪﺭﻩﻓﻪﻭﻩﺑﻪﺧﻪﻣﻮ، {(ﻫﻪﺩﻩﺳﻪﺩ ﺑﻪﺗﻪﯨﮕﯚﺳﻪﺩ ﻫﻪﻣﻪﺩﻩﯨﮕﯚ ﺩﻩﺷﻪﺳﻪﺭ ﻫﻪﻣﻪﺑﻪﺗﻪﻣﻪﺑﻪﺩﻩﻫﻪ ﺷﻪﻭﻩﺷﻪﺭﻩﺩ) ﻭﺷﻪﺗﻪﺑﻪﻫ ﺗﻪﺷﻪﺧﻪﺭﻩﺑﻪﺭﻩﺩ ﻫﻪﻓﻪﻫﻪﺳﻪﺭﻩﺩﻩﺧﻪﺭ ﻫﻪﺩﻩﺳﻪﺩ ﺑﻪﺗﻪﯨﮕﯚﺳﻪﺩ ﻫﻪﺩﻩﻫﻪﻧﯚ.} ﺩﻩﺷﻪﺳﻪﺭ.

ﻫ ﻓﻪﻫﻪﺭﻩﺑﻪﺧﻪﺷﻪﺩ ﷲ ﺑﻪﻣﻪﺷﻪﺧﻪﻣﻮ ﻫﻪﺩﻪﺧﻪﺑﻪﺧﻪﺷﻪﺩ ﻫﻪﺑﻪﺭﻩﺩ ﻫﻪﺑﻪﺭﻩﺩﻩﯨﮕﯚﺳﻪﺩ ﻫﻪﺑﻪﺭﻩﺩ ﻫﻪﻫﻪﻓﻪﷲﻩﯨﮕﯚﺳﻪﺩ ﻫﻪﺑﻪﺭﻩﺩ ﺑﻪﺭﻩﻭﻩﯨﮕﯚﺳﻪﺩ.

---

[1] البخارى، كتاب الوضوء، باب الوضوء من غيْر حدث، برقم: 214 (89/1) ، وَ الترمذى، كتاب الطهارة، باب ماجاء فِى الوضوء لكل صلاة، برقم: 60 (88/1) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 12346 (350/19، 351)

[2] مسند الإمام أحْمد، برقم: 7513 (484/12)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:{مَنْ تَوَضَّأَ عَلَى طُهْرٍ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ،وَالتِّرْمِذِيُّ،وَابْنُ مَاجَه)[1] ﷺ: ''ﷺ ﷺ ﷺ

ތަކުރާރުކުރުމުގެ ފަރާތުން ވިދާޅުވާ ބަސްތައް. ކަނޑައެޅުނު ގަޑީގައި ކަނޑައެޅުނު ތަނުގައި ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކަނޑައެޅުނު ފަރާތްތަކުން ވިދާޅުވާ ބަސްތަކަށް ކަންތައް ކުރުމަށް ދެއްކުން. [1]

5- ވިލާތުގައި ހުންނަ ކަމަށް ބަލައިގެންނާ ދުރުގައި ހުންނަ، ތަކުރާރު ކުރެއްވުމަށް ހުށަހަޅާ ވިދާޅުވާ ގޮތަށް ވިދާޅުވާ ބަސްތަކަށް ކަންތައް ކުރުން، ތަކުރާރު ކުރެއްވުމަށް ދެ ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކަނޑައެޅުނު ތަނުގައި ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކަނޑައެޅުނު ފަރާތްތަކުން ވިދާޅުވާ ބަސްތަކަށް ކަންތައް ކުރުން.

6- ތަކުރާރުކުރެއްވުމަށް ދެކުނު ކުރިން ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކަނޑައެޅުނު ފަރާތްތަކުން ވިދާޅުވާ ބަސްތަކަށް ކަންތައް ކުރުން.

7- ވިލާތުގައި ތަކުރާރުކުރެއްވުމަށް ދެކުނު ކުރިން ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކަނޑައެޅުނު ފަރާތްތަކުން ވިދާޅުވާ ބަސްތަކަށް ކަންތައް ކުރުން.

* * * * *

[1] **ނޯޓް:** ވިލާތުގައި ތަކުރާރުކުރެއްވުމަށް ދެކުނު ކުރިން ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކަނޑައެޅުނު ފަރާތްތަކުން ވިދާޅުވާ ބަސްތަކަށް ކަންތައް ކުރުން ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކަނޑައެޅުނު ފަރާތްތަކުން ވިދާޅުވާ ބަސްތަކަށް ކަންތައް ކުރުން ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކަނޑައެޅުނު ފަރާތްތަކުން ވިދާޅުވާ ބަސްތަކަށް ކަންތައް ކުރުން. (ދަތުރުފަދ)

ކުރުއްވުމުގެ ފަންނުތައް

1- ކުރުއްވުމުގެ ފަންނުތައް ހަދާފައިވާ ގޮތް:

ކުރުއްވުމުގެ ފަންނުތައް ހަދާފައިވާ ގޮތަށް ﷺ ގެ ކަލާނގެ ވަނަވަރު ފާހަގަ ކުރެއްވުމެވެ.

ތަފްސީރުވެރިން ބަޔާންކުރައްވަނީ: "ތިލަ ކަމަކީ ދިލުން، ދުވަސް ދިލަ ކަމަށް ވާތީ، ދުވަސް ދިލަ ކަމަށް ވާ ގޮތަށް ކުރުއްވުމަށް ކުރުއްވާ ފަންނުތަކަށް ކުރުއްވާ ފަންނު ކުރުއްވާ ގޮތަށް ކުރުއްވާ ފަންނު، ތަކުރުއްވާ ގޮތަށް ކުރުއްވާ ފަންނު ކުރުއްވާ ގޮތަށް ކުރުއްވުމުގެ ފަންނުތަކަށް ކުރުއްވާ ގޮތަށް ކުރުއްވާ ފަންނު

ﯨﯩﯪﯫﯬﯭ ﯮﯯﯰﯱﯲﯳ ﯴﯵﯶﯷﯸﯹ ﯺﯻﯼﯽﯾﯿ ﰀﰁﰂﰃﰄﰅ ﰆﰇﰈﰉﰊﰋ ﰌﰍﰎﰏﰐﰑ ﰒﰓﰔﰕﰖﰗ ﰘﰙﰚﰛﰜﰝ ﰞﰟﰠﰡﰢﰣ ﰤﰥﰦﰧﰨﰩ ﰪﰫﰬﰭﰮﰯ ﰰﰱﰲﰳﰴﰵ ﰶﰷﰸﰹﰺﰻ ﰼﰽﰾﰿﱀﱁ ﱂﱃﱄﱅﱆﱇ ﱈﱉﱊﱋﱌﱍ ﱎﱏﱐﱑﱒﱓ ﱔﱕﱖﱗﱘﱙ ﱚﱛﱜﱝﱞﱟ ﱠﱡﱢﱣﱤﱥ ﱦﱧﱨﱩﱪﱫ ﱬﱭﱮﱯﱰﱱ ﱲﱳﱴﱵﱶﱷ ﱸﱹﱺﱻﱼﱽ ﱾﱿﲀﲁﲂﲃ ﲄﲅﲆﲇﲈﲉ ﲊﲋﲌﲍﲎﲏ ﲐﲑﲒﲓﲔﲕ ﲖﲗﲘﲙﲚﲛ ﲜﲝﲞﲟﲠﲡ ﲢﲣﲤﲥﲦﲧ ﲨﲩﲪﲫﲬﲭ ﲮﲯﲰﲱﲲﲳ ﲴﲵﲶﲷﲸﲹ ﲺﲻﲼﲽﲾﲿ ﳀﳁﳂﳃﳄﳅ ﳆﳇﳈﳉﳊﳋ ﳌﳍﳎﳏﳐﳑ ﳒﳓﳔﳕﳖﳗ ﳘﳙﳚﳛﳜﳝ ﳞﳟﳠﳡﳢﳣ ﳤﳥﳦﳧﳨﳩ ﳪﳫﳬﳭﳮﳯ ﳰﳱﳲﳳﳴﳵ ﳶﳷﳸﳹﳺﳻ ﳼﳽﳾﳿﴀﴁ ﴂﴃﴄﴅﴆﴇ ﴈﴉﴊﴋﴌﴍ ﴎﴏﴐﴑﴒﴓ ﴔﴕﴖﴗﴘﴙ ﴚﴛﴜﴝﴞﴟ ﴠﴡﴢﴣﴤﴥ ﴦﴧﴨﴩﴪﴫ ﴬﴭﴮﴯﴰﴱ ﴲﴳﴴﴵﴶﴷ ﴸﴹﴺﴻﴼﴽ ﴾﴿﵀﵁﵂﵃ ﵄﵅﵆﵇﵈﵉ ﵊﵋﵌﵍﵎﵏ ﵐﵑﵒﵓﵔﵕ ﵖﵗﵘﵙﵚﵛ ﵜﵝﵞﵟﵠﵡ ﵢﵣﵤﵥﵦﵧ ﵨﵩﵪﵫﵬﵭ ﵮﵯﵰﵱﵲﵳ ﵴﵵﵶﵷﵸﵹ ﵺﵻﵼﵽﵾﵿ ﶀﶁﶂﶃﶄﶅ ﶆﶇﶈﶉﶊﶋ ﶌﶍﶎﶏ﶐﶑ ﶒﶓﶔﶕﶖﶗ ﶘﶙﶚﶛﶜﶝ ﶞﶟﶠﶡﶢﶣ ﶤﶥﶦﶧﶨﶩ ﶪﶫﶬﶭﶮﶯ ﶰﶱﶲﶳﶴﶵ ﶶﶷﶸﶹﶺﶻ ﶼﶽﶾﶿﷀﷁ ﷂﷃﷄﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷐ ﷑ ﷒ ﷓ ﷔ ﷕ ﷖ ﷗ ﷘ ﷙ ﷚ ﷛ ﷜ ﷝ ﷞ ﷟ ﷠ ﷡ ﷢ ﷣ ﷤ ﷥ ﷦ ﷧ ﷨ ﷩ ﷺ ﷻ

ފޮށްޓް.'' ތާހަރު: ދެ ތަކުގެ ތެރެއިން ތިން ތަކުގެ ތެރެއަކީ، ދެ ތަކުގެ ތެރެއިން ތިރީގައިވާ ތަކެއް (ތަކުގައިވާ ތަކުން 6 ވަނައަށްވާ) ފޮނިގެންދާ. ތާއީދުކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ދެން ދެ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ދެން ތިން ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، (ތާއީދުކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ) ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ. ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ. ދެން، ތާއީދުކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތިން ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ.

2- ތިން ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ:

ތިން ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ ތަކެއް ނަގާ. ތާއީދު، ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ. ތާއީދުކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ''ތާ ތަކުގެ ތެރެއިން اللَّهُ ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން اللَّهِ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ. ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން اللَّهِ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ.''[1]

ދެ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ اللَّهُ ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ، ތާއީދު ކުރާ ތަކުގެ ތެރެއިން اللَّهِ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ ތަކުގެ ތެރެއިން ތަކެއް ނަގާ.

[1] أبوداود، كتاب الطهارة، باب الْمسح على الْجوربيْن، (86/1)

ﷺ ﷺ ﷺ

عَنِ الْمُغِيْرَةِ بْنِ شُعْبَةَ ﷺ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى الْجَوْرَبَيْنِ وَالنَّعْلَيْنِ. (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ)[1] ﷺ: ''ﯨﯧﯞﯖﯨﯧﯞﯖﯨﯧﯞﯖ

ﻫﻪﺷﻤﻤﻬﺪﻫﻤﺮ ﻭﻤﺮﻧﺪﻮﻧﻤﻬﻮﻧﻬﻮ. "ﺑﻮﻫﺒﺮﻤﺮﺒﻪ ﺗﺮﻧﻤﻬﺪﻮﻫﻤﻬﺮﻧﻮﻮ ﻮﻤﺮﻧﻮﻮﻧﻤﻬﻮﻧﻬﻮ ﻧﻮﻫﻤﺮﻮﻧﻮ. ﻫﻨﺮﺒﻪ ﻫﻪ ﻧﻮﻫﻮﻤﻪ ﻫﺒﻪﻮﻤﺒﻪﺮﻮ ﻮﻧﻨﻤﺮﻮﻧﻮﻧﻮ ﻤﻨﻮﻫﻪﺮﻮﻧﻮ ﻫﻮﻫﻤﻨﻮﻫﻪﺮﻮﻧﻬﻮﻧﻮ. ﻫﻨﺮﺒﻪ ﻧﻮﻫﻬﻪﺮﻮ ﻫﻨﻮﻫﻪﺮﻮﻧﻬﻮﻧﻮ ﻫﻮﻫﻤﻨﻮﻫﻪﺮﻮﻧﻬﻮﻧ

ﯝﯟﯡﯞﯣﯟﯡ ﯡﯟﯡﯣﯞﯣﯟﯡﯞﯣﯟﯡ، ﯣﯣﯞﯣﯟﯡﯞﯣﯟﯡﯞﯣﯟﯡ ﯣﯟﯡﯞﯣﯟﯡﯞﯣﯟﯡ ﯝ

ތަކެއްގައި ބަދަލުކުރާހުށަހެޅުމަށް {ކަމަކީ ތަންކޮޅެއް ތަކެއްތަ؟} ބުނެދިނުމަށް ދަންނަވަމެވެ. ﷺ! ކަމަކީ ތަކެއްގައި ހަމަ ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް (ބުނެދިނުމަށް ކުރިން ތަކެއްގައި ކަމަށް) ދަންނަ ކަމެއް ނަމަ ބުނެދިނުމަށް ދަންނަވަމެވެ. ﷺ ކަމަކީ ތަކެއްގައި ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް ނަމަ ﷺ ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَمْسَحُ عَلَى ظَاهِرِ خُفَّيْهِ." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالدَّارَقُطْنِيُّ)[1] ގަނޑުގައި: ''ތެދުގެ ކަންފަތުގެ ފަހަތުގައި. ތިމަންގެ ކާލަކަށް ބަނޑުގެ ކަންފަތުގެ ދަށުގައި ހަމަ ކަނޑައެޅިފައި ނުވާ ކަމަށާއި، ތެދުގެ ކަންފަތުގެ ފަހަތުގައި ތަކުރާރުކޮށް ގަނޑުގައި ދަމ

ﷺ: ''ﺑﻪﻭﺗﻪ ﻣﺎﻟﻪ ﻫﻪﺳﺘﻪ ﻭﻫﺮﻭﻫﻲ. ﺭﻫﺒﻪﺭﻫﻪﻭﻫﻪﺳ، ﻫﻪﺳﺘﻪ اللَّهِ ﷺ ﺗﻪﺳﻪﻭ ﻫﻪﺷﻪﺑﻪﻫﻪﺩﻪ ﻣﻪﺩﻪﺳﻪﻭﻪ ﺭﻪﺩﻪﺳﻪﻭ. ﺗﻪﺭ، ﻣﻪﺩﻪﺳﻪﺩﻪﺳ (ﻭﻪﺷﻪﺗﻪﺳﻪﺩﻪﺳ) ﻫﻮﺭﻪﺑﻪﺳﻪﺩﻪﻣﻪﻭﻪﻫ ﺗﻪﻫﻪﺗﻪﻫﻪﻭﻪﺳﻪﺩ، ﻫﻪﻣﻪﺑﻪﺩﻪﻫﻪﻭﻪﺩ ﻣﻪﺳ (ﺑﻪﻫﻪﺭ ﻣﻪﺳﻪﻫﻪﺗﻪﺩ) ﻫﻪﺭ ﻫﻪﺳﻪﺩﻪ ﺗﻪﺭﻪﺩﻪﻭﻪﻣﻪﺳﻪﺩ، ﻫﻪﻫﻪﺑﻪﻫﻪ ﻫﻪﻫﻪﺗﻪﻫﻪﺩ ﺗﻪﻫﻪﺗﻪﻫﻪﺩ ﺗﻪﻫﻪﺗﻪﻫﻪﺩ ﺗ

ތަކުރުގެންދާ ފަދައިން. ތަނަވަސް اللَّهِ ﷺ ކަލާމުގައި ވެސް {ފަރާތްތަކާއި ދުރުގައި (ހުރި) ވަޒަ ތަކެއް ތަކެއް ދެމެދުގައި. ތަނަ ތަނުގައި ދާ ދިމާ ފެށިގެން ދިގުކޮށް ވަޒަ ތަކެއް ހެދުމަށް.}"

ތަކުރުފައިގެ ފަދައިން. "ދ ދަތްކޮޅުގައި ފަތުގެ ތެރެ ކަނޑައެޅުމަށް ކުރިން ކަނޑައެޅުމަށް ކުރިން.

ކަނޑައެޅުމަށް ކުރިން، ތަކުރުތަކުގައި ފާހަގަ ކުރާ ގޮތަށް ދެ ދަތް ކަނޑައެޅުމަށް ކުރިން ކަނޑައެޅުމަށް ކުރިން ކަނޑައެޅުމަށް ކުރިން ކަނޑައެޅުމަށް ކުރިން.

6- ފާހަގަ ކުރަންޖެހޭ: ކުރިއަށް ފާހަގަ ކުރަންވާ ކަންތައް، ފުރަތަށ ވިލާތަށ ކުރިއަށ ކުރުމަ ތަކެއް ކަނޑައެޅުމަ ކަމުގައި. ތަނަ ކަމުގައ، ކުރިއަށ ކުރުމަ ކަނޑައެޅުމަ ކުރުމަ ތަކެއް ކަނޑައެޅުމ

ﭘﻴﺴﻮﻧﻲ ﻛﺮﻳﻤﻪ ﻣﻬﺮﺑﺎ

ކަމުގައި. ފަހެ، ބަހުސްގެ ދަތުރުގައި ތިބާގެ ހާލަތުގެ ތެދުވެރިކަން ދައްކާ ދަށު! (ވާހަ: ތިމާ ކަންކަމުގައި ހަނދާންތެރި ކަމަށް ދައްކާ ދަށު!) ތިބާ ވަކިވަންތަ ކަމެއް ކުރަނީ ނަމާދުގައި ކިބައިން ކަށަވަރުވާ ދަށު! ފަހެ ވަކިވަންތަ ކަމެއް ކުރަން ބޭނުންވާ، اللَّه ތިބާ ކަށަވަރުވާ ދަށަކަށް ތިބާގެ ކަންކަމުގައި ތިބާ ކަށަވަރުވާ ދަށު! (ވާހަ: ތިމާ ކަންކަމުގައި ހަނދާންތެރި ކަމަށް.) ހަމަކަށަވަރުން، ތިބާގެ ކަންތައް ބަލާފައި ހުންނަނީ اللَّه ފުށުގައި. ތިބާ ކަށަވަރުވާ ދަށަކަށް ތިބާ ކުރަނީ ކުށުވެރިކަން ފުށުގައި.''

ހަނދާންކުރާ ކަންކަމާ ބެހޭ ބަސްދީގެ ބަސް

ކަލާ ބަހުގައި ހަނދާން ކުރުމާ ބެހޭ ބަސްދީގެ ބަސް.

ފުރަތަމަ، ކަލާ ކަންކަމާ ބެހޭ ހަނދާންތެރި ކަމަށް: ތިމާ ހިނދުގައި ކަލާ ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ވަކިކުރަނީ. ހަމަކަށަވަރުން ތިބާ ކަންކަމުގައި ތެދުވެރިކަން ދައްކާ ދަށު. ތިބާގެ ކަންކަމުގައި ކަށަވަރުވާ ދަށަކަށް ތިބާ ކަންކަމުގައި ކަށަވަރުވާ ދަށު. ފަހެ ތިބާ ކަށަވަރުވާ ދަށަކަށް ތިބާ ކަންކަމުގައި ކަށަވަރުވާ ދަށު! ތިމާ ކަންކަމުގައި ހަނދާންތެރި ކަމަށް ދައްކާ ދަށު! ތިބާ ކަށަވަރުވާ ދަށަކަށް ތިބާ ކަންކަމުގައި ކަށަވަރުވ

ﻛَﺴِﺘَّﺒْﺮْﺩْﺪْﺴْﺸْﺩْ.}'' ﻧْ ﺒَﺩَﺴَّﻤَﺒْﺮْ اللَّه ﺒْﻣْﺪْﺴْﺸْﺩْﻣْﺩِ ﻣْﻣْﺪْﺴَﺩَﺮَﺪْﺩْﺩْﺴَّﺸْﺩْ ﻣَﺒِﺮْﺸْﺮْ ﺒِﺮَّﺩْﺩْﺴْﺸْﺩْﻣْﺩْ. عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ جَاءَتْ أُمُّ سُلَيْمٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنَّ اللَّهَ لاَ يَسْتَحِي مِنْ الْحَقِّ، فَهَلْ عَلَى الْمَرْأَةِ غُسْلٌ إِذَا احْتَلَمَتْ؟ فَقَالَ: {نَعَمْ، إِذَا رَأَت الْمَاءَ.}(رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ)[1] ''ﻣْﻣْﺪْﺴَﺩَﺮَﺪْﺩْﺩْﺴَّﺸْﺩْ ﻭِﺒَّﺮْﺩْﻭِﻣْﺩْ. ﻣْﻣْﺪْﺴَﺩَﺮِﻣْﺩْﺩْﺴَّﺸْﺩْ ﺒَﺩَﺴَّﻤَﺒْﺮْ اللَّه ﷺ ﻣَﺒِﺮَﺴْﺩَﻭَﺪِﻣْﺩْﺴْ ﺘْﺮْﺸْﺮْﻭِ ﻣْﺩْ. ﻣَّ اللَّه ﺩْ ﺒَﺩَﺴَّﻤَﺒْﺮْﺩْ! ﺒَﺩَﺴَﺩَﺮَﺪْﺩْﺴْ، ﺒَﺩْﺩْﺩْ ﻫَﺒَّﺮْﺸْﺩْﺒْﺩْﺩْﺴَﺩْ اللَّه ﺪَﺘْﺩْﻭِﻣْﺩْ ﺪْﺩْﺩْﺴْﺸْﺩْﻣْﺩْ. ﻣَﺴْﺩْﺴَّ ﻣِﺒْﻭِﺒَّﺩْﻣْﺩْﻫْﺩْﺩْﺴَﺩَ، ﻣْﺒَﺴﻫْﺩْﺩْﺩْ ﺩْﺴْﺩَﺪْﺴَﺴْ ﻫْﺩْﺴَّﺸْﺩْﻣْﺩْ؟ ﺒَﺩِﻫْﺩْﺒْﺩْﻣْﺩْ. {ﻣَّﺘْﺩْﺩْ. ﻣَّﺴَّﺩْ ﻣْﺩْﺴْﺩْﺩْﺴْ ﺒَﺩَﺩْ.}''

ﻛَﺴِﺘَّﺒْﺮْﺩْﺪْﺴْﺸْﺩْﻣْﺩِ، ﻣْﺩْﺴْﺩْﺴْﺩْﺪَﺩَﺴْﺩْﺩْﺴْﺪْﺴْ ﺩْﺪْﺩْﺴَّ ﻣْﺩْﺴْﻣَﻣْﺴَﻣْﺴْﻣْ ﺩْﺪْﺩْﺴَﺩَﺮَﺪْﺩ

ދަންނަ ތަނެއް ހޯދައިގެން ދާށެވެ. ''ތިމަންގެ ކައިވެނި ކުރިން ދެ ދަރިންނާ ދެކޮޅަށް ދެ ބަސް ބުނެ ދެ ގޮތަކަށް ވާ ބަޔަކު ކަމަށް ވާނަމަ، ތިމަންގެ ކައިވެނި ކުރީ، ތިމަންގެ ދަރިންނާ ދެކޮޅަށް ދެ ބަސް ބުނެ ދެ ގޮތަކަށް ވާ ބަޔަކު ކަމަށް ވާ ﷺ ތަކެއް ކަމަށް ވެދާނެ. ކޮބައިތަ ކަމަށް ވާ ކަމަށް ވެދާނެ. ފަހެ، ތިމަންގެ ދަރިންނާ ދެކޮޅަށް ދެ ބަސް ބުނެ ދެ ގޮތަކަށް ވާ ބަޔަކު ކަމަށް ވާ ﷺ ތަކެއް ކަމަށް ވެދާނެ. {ތަފުސީރު: ދަށުން ބަލާ ބަލާ ކަމަށް ވާނެ.) ފަހެ، ތިތަ ކަމަށް ވާ ﷺ ތަކެއް ކަމަށް ވެދާނެ. ތަނ ތިތަ ކަމަށް ވާ ﷺ ތަކެއް ކަމަށް ވެދާނެ ކަމަށް ވާ ﷺ ތަކެއް ކަމަށް ވެދާނެ ކަމަށް ވާ ﷺ ތަކެއް ކަމަށް ވެދާނެ.}

ދެވަނަ ވިދާޅުވެއެވ. ''ތެދުވެރިކަމާ، ތިމަންގެ ކައިވެނި ކުރީ ﷺ ތަކެއް ކަމަށް ވާ ﷺ ތަކެއް ކަމަށް ވާ ﷺ ތަކެއް ކަމަށް ވާ

ﯖﯔﯙﯟﯗﯞﯝ ﯜﯓ ﯕﯙﯔﯙﯕﯙﯞﯟﯖﯞﯟﯓﯞﯗ.) (ﯓﯓﯔﯕﯙ) ﯜﯓﯖﯟﯜﯞﯟﯗ. ﯞﯞﯔ ﯟﯗﯓﯝ ﯗﯖﯟﯗﯟﯖﯟﯓﯓﯟﯗﯞﯟﯓ ﯕﯙﯔﯙﯕﯙﯞﯟﯖﯞﯟﯓﯞﯗ.

(ﯓﯓﯔﯕﯙ) ﯜﯓﯖﯟﯜﯞﯟﯗ. (ﯕﯜﯖﯔﯙ ﯕﯜﯞﯖﯙﯔﯙﯕﯞﯟﯓ) ﯕﯜﯝﯞ ﯔﯙﯗﯓﯝﯟﯔﯖﯟﯓ ﯟﯗ ﯔﯙﯞﯟﯖﯟﯓ ﯓﯙﯓﯞ ﯟﯓﯔﯞﯟﯗﯕﯜﯗﯟﯗ. ﯙﯙﯕ ﯕﯜﯟﯔﯙﯓﯞﯟﯓ ﯜﯓﯖﯟﯜﯞﯟﯗ. ﯜﯙﯞ ﯟﯗﯙﯙﯓﯞ ﯕﯜﯞﯖﯙﯔﯙﯕﯞﯟﯓ ﯜﯓﯖﯟﯜﯞﯟﯗ. ﯜﯙﯞ ﯟﯗﯓﯝﯟﯔﯖ

(ڈ۔ج۔ر) ﻭﮕﺮﺫﻭﻩﺫﻭ. ﺫﺭﮔﻣﻣﺭﺵ ﺫ ﺝﺭﮒ ﺫ ﺗﺗﮎﺫﮒﺵﺫ ﻫﻣﺭﺭﻣﺵ ﻫﻣﻭﺫﻭﻣﺵﻫﺫﻭ. ﮒﺭﺵ ﻫﻭﺵ ﻫﻣﻭﮔﺳﺫﮒﺵ ﺫ ﺝﺭﮒﻫﻣﺵ ﻭﮕﺮﺫﻭﻩﺫﻭ. "ﻭﮔﻣﻣﺵ ﻭﻫﻣﺭﺳﺗﺵﻣﻭﻣﺵ ﺫﮒﺮﺫﻭﺳﺭﮕﺮﺫﻭﺭﺳﺮﮒ، ﻭﮔﮔﺫ ﺗﺳﺭﻫﻣﻭﮒﻭﺭﮕﺮﻫﻭﺫﻭﻫ ﺫﻫﻣﺫﻭﺳﺫ ﺵﻭﺭﻭﻫﻭﻫﻭﺳﺭ ﺗﺗﻫﺫﻭ؟ ﺫﺳﮒ ﮒﺭﺵﺵﻭﻩﺫﻭ. ﺫﻫﮒﻫﺗﺗﻫﺫ ﺫﮒﺮﺫﻭﺳﺭﻫﺫﻫﺵﺫﻭﻩﺫﻭ. ﻭﮕﺮﺫﻭﻩﺫﻭ. ﺫﺭﺵﻫﻭﻩﺫﻭﮒ ﻭﮔﮔﺫ ﺳﺭﺳﺫﻫﻭﺫﻫﻭﺫﻭ ﻫﺫﻫﺫﻭﺳﺗﺗﻫﺫ ﺫﻫﻣﺫﻭﺳﺫﻫﺫﻭﺫﻫﻭﺫﻭ؟ ﺫﺳﮒ ﮒﺭﺵﺵﻭﻩﺫﻭ. ﺵﺫﻭﻩﺫﻭ. ﻭﮕﺮﺫﻭﻩﺫﻭ. ﻭﻫﻣﺭﻭ ﺫﻭﺳﺫﻭﺫﻫﻭﺵ ﺫﮒﺮﺫﻭﺳﺭﮒ ﺗﺗﻫﺫﻭ. ﻭ۔ﺵﺵﺗﺗﻫﺫﻭﺫﻫﻭﺵ ﺫﻭﮒﺵﺫﻭﻩﺫﻭ."[1]

(ر) ﻫﺭﺫﻭﻫﮒﺫﻫﺫﻭﺵ:[2] ﻫﺭﺫﻭﻫﮒﺫﻫﺫﻭﺫﻫﺫﻭﺫﻭﺫ ﺫﺳﻫﺫﺫﻭﺵﻫﺫﻭﺳﻣﺫ، ﺫ ﺝﺭﺫﺗ ﺭﺳﻣﺫﻭﺳﻣﺫﺗﺳ ﺵﺭﺫﺭﺵﺵﺫﻭﺫ. ﻫﺭﺫﺵﻫﺫﻫﺫﺵﻫﺭﺫﺭ ﻭﮕﺮﺫﻭﺫﻭﺫﻫﺫﻭﺫ. "ﻫﺭﺫﻫﺫﻭﺫﻫﺫﻫﺫﻭ ﺫﻫﻣﺫﻭﺳﺫﻫﺫﻭﺫﻫﻭﺫﻭﺫ ﻫﺫﻫﺫﻭﺳﺫﻫﺫﻭﺫﻫﻭﺫﻭﺫ، ﺫﺭﺫﻫﺫﻭﺫﻫﺫﻫﺫﻭ ﻫﺫﻫﺫﻭﺳﺫﻫﺫﻭﺫﻫﻭﺫﻭﺫ." ﺫﺭﺫﻫﺫﻭﺫﻫﺫﻫﺫﻭ ﻫﺫﻫﺫﻭﺳﺫﻫﺫﻭﺫﻫﻭﺫﻭﺫ ﺫﻫﻣ

ﷺ ﷺ ﷺ

(٥) ﻣِﺮَّﺋُ ﺭُﻗْﺮُﺩُﻧَﻪِ ﺩَﺳِﺮُّﺑِﻮَﻫِﺮُﻧْﻤُﺸْ: ﺋُﻪِ ﺗَﺸْﻪِﺑَﺮْ ﺭَّﺗْﺮْ ﺋُﻪُﻣُﺸْﺘَﺸْ ﺷُّﺴْﺮُﺩُﺷْﺮَﺩَ، ﻫَﺮِ ﺋُ ﺭُﻗْﺮَﺩَّﺋْ ﺳَﺮَﺩَّﺮْﺗَﺸْﺮْﻭَﻫِﻪِﺭُﺷَﺮَﺩَ، ﺋُﺸْﺮُﺩُﻭَﺭْﺸْ ﺋَّﺸَّ ﺳِﺮَﻫِﺮَّﺸِﺮِ ﺭِﺳُّﺪَﺸْﺮُﻭِﺴُﺸْ ﺗَﺸْﺮُﻭَﻫِﺮَﻭَّ ﺭْﺑِﺮَّ ﺳَﺮَﺩَّﺮُﻫْ (ﺭِﺳَﻫِﺮُﺩَﻣُﺪَﺮْﺗُﺮُﺭْ) ﻫَﺮُﺧْﺸْ ﺳَﺮَﺩَّﺮُﺑْﻪَﺮَﺸْ ﭼَّﺮَّﺸْﺮُﺩُﺋُ. ﺳَﺮَﺩُﺧُﺴُّ ﺋُﻪِ ﺋُﺸْﺮُﺩُﻭَﺭْﺸْ ﺋَّﺸَّ ﺭِﺳَﻫِﺮُﺩَﻣُﺪُﺩُﺩُﺩُ ﺗُﺑِﺸْ ﺋُﺴُﺩُﺑِﻭَﻫِﺮَﻭَّ ﺋُﻪُﻣُﺸْﺘَﺸْ ﺗَﺴَﺮَﻭَﺑْﺮُﺧُﻣُﭼَﺴَﺮَ، ﺭِﺳَﻫِﺮُﺩَﺴْﺸَّﺮَﺸْ ﻫَﺮِ ﺗَﺸْﺮُﻭَﻫِﺮَﻭَّ ﺳَﺮَﺩَّﺮْ ﻫَﺮُﺧْﺸْﺮُﺑْﻪَﺮَﺸْﺮُﺧُﺴُّ ﺷْﺮُﭼَّﺮَّﺸْﺮُﺩُﺋُ.

ﺛُﺮُﻭَﺳَﻫِ، ﺛُﺮِﺯُﻣَّﺸْ ﻫَﻪُﻫَﺮَﺭُﺧُﺮُﺷْ: ﺩِﺋُ ﺩَّﺳَﻫَﺮِ، ﺯِﻣَّﺸْﺮُﺑْﺮُﺩُﺸْ ﺛَﺮَﺑَﺮْﺸْ ﺛَّﺮُﺋَّﺮِﺳَّﻪُ ﺋُﻪَﺮِ: ﺑَﺮَﺴُﻭَّ ﻫَﺴْﺮُﺷَّﺮَّﺋُ ﺛَﺮْﺑُﭼَﺴْ ﺧُﻪُﺩُﺭُﺩُﺧُ. ﻫَّﺋُﺴَﻪَﻪُﺸْ ﺩَﺳِﺮَّﻪُﺑْ ﺷْﺮُﻭِﺳَﺮَﺩُﺧُﺴُّ ﺭِﺷُﻫِﺴْ ﺩَّﺑِﻪُﺩَّﺷُﻫُﺧُ. ﺋُﻪِ، ﴿ وَإِن كُنتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُواْ ﴾[1] ﺩَّﺳَﻫِ: ''ﻫَﺮِ ﭼُﺸْﺪُﺧُﺑِﺸْ ﺗَﺪُﺩَﻫِ ﻫِﻫَﻪَﻫِﺪِﺭُﺸْ ﺧُﻪُﭼَﺴَﺮَ، ﺛُﺮُ، ﻫِﻫَﻪَﻫِﺪِﺭُﺸْ ﺩَّﺑِﺮِﺑْﺮُﺧُﺩَﺴْﺸَّﺮُﺑْﺮُﺧُ!'' اللَّهُ ﺣِ ﺩَﺑِﻪَﺴُﻭُﺑْﺮُﺩُﻫِ ﺩَّﺛَﺮَﻫِﺴْﺸُﺧُ.

ﻫَﺮُﻫِﺪَّﺪُﻫْ ﺵَّﺑِﻪِ ﺩِﺩَّﺑْﺮُﺩِﺋُﺧُ. ''ﻫَﺮَﻫِﻪَﺪُﺸْ ﺛَﺮَﺩَّﺩَّﺑُﻫُﺩَﻫِ ﭼُﺸْﺪُﺧُﺑِﺮ ﺗَﺪُﺩُﺧُﺪَﺸْ، ﭼِﺪَّﺋُﺧُﺪَﺸْ ﻫَﺮِﭼُﺮُﺑْﺮُﺧُ. ﺋُﻪِ ﺋُﺪَﺪُﺩَﻫِ ﺋُﻪُﺸْﺮُﺑْﺮِ ﺩَﺳِﺮَّﻪُﺑْﺮُﺧُﺩَﺩُﺩَﻫِ ﺷْﺮُﻭِﺪَﺪُﺩَﻫِﻪَﺴُﻭُﺑْﺮُﺧُ.'' ﻫَﺮِﺩُﺧُﺴُّ ﺋُ ﺩَﺑَّﺑُﺩَّﺑْﺸَّ ﺩِﺩَّﺑْﺮُﺩِﺋُﺧُ. ''ﺋُ ﺩَﺑِﺸْﺪَﺑَّﺑْﺸَّ ﺩَﺳِﺮَّﻪُﺑْﺮُﺧُ ﺋَّﺸَّﺪُﺩُﺧُﺪَﺸْ ﺧُﻪُﺩُﺧُﺪَﺸْ ﺩِﺩَّﺑْﺮُﺩِﺋُﺧُ. ﺋُﺪَﺪُﺩَﻫِ ﺋُﻪُﺸْﺮُﺑْﺮِ ﺩَﺳِﺮَّﻪُﺑْﺮُﺧُﺩَﺩُﺩَﻫِ ﺷْﺮُﻭِﺪَﺪُﺩَﻫِﻪَﺴُﻭُﺑْﺮُﺧُ.''[2]

ﺩِﻫَﺮُﺩُ ﻫَﺮِﭼُﺮَﺑِﺮ، ﺋُ ﺩَﺑَّﺑُﺩَّﺑْﺸَّ اللَّه ﺑُﺮُﻫُﺴُﺸْﺮُﺧُﺮُﻫِ ﻫَﺮُﻫُﺪُﺑُﺮَﻫِﺮَﻫُﺩُﺩُﺩُﺩُ ﻫَﺮِﺑُﺮْﺸْ ﺋِﺮُﻭَّﺪُﺩُﺩُﺸْﻭَّ ﺑَﺮِﭼُﺮُﺷُﺑُﺧُ.

---

[1] سورة الْمائدة: **6**

[2] الأم للشافعي، كتاب الطهارة، باب ما يوجب الغسل...، (**79/2**)

عَن أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ، قَالَ : {إِذَا قَعَدَ بَيْنَ شُعَبِهَا الأَرْبَعِ، ثُمَّ أَجْهَدَ نَفْسَهُ، فَقَدْ وَجَبَ الْغُسْلُ، أَنْزَلَ أَوْ لَمْ يُنْزِلْ.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَأَحْمَدُ، وَالدَّارَقُطْنِيُّ،وَالْبَيْهَقِيُّ، وَاللَّفْظُ لَهُ، وَابْنُ حِبَّانَ)[1] ﷺ: ''ﻫﻪﺩﺭﻫﺭﻫﻡ ﺋﮔﺮﺷﻮﮔﺮﺋﻮ ﺋﻮﻭ. ﮔﻪﻣﺴﻪﻫﻪﻣﮔ ﷺ ﺑﻪﭘﻪﻣﺒﻪﻫﻮﻫﻮ. {ﻫﻪﺷﺮﺷﮔﺌ ﺭﻪﻣﻪﺋﺴﻪﻭﻪﺭﻪﺋ ﺗﺮﺩﻪﺗﺮﻭﻪﺭ ﺭﻪﭘﺮﺳﻪﺗﺮ، ﺗﺮﺷ ﺋﻪﻫﻪﺷﻪﻭﺭ ﺋﺴﮔﺌﺴﻪﺭﻪﻭﺳ ﺋﻪﺑﻪﺩﻪﻭﻪ ﻭﻪﺑﻪﻫﻪﭘﺒﺌﺷﻪﺭﭘﻪﺭﻪ، (ﺋﻪﻫﻪﺭ: ﺋﻪﺑﻪﺩﻪﻭﻪﺩﻪﺋ ﻫﻪﺩﻪﺧ ﺋﺒﻪﻫﻪﺷﻪﺋﺴﻪﻫﻪﺭﻪﻫﻪﺳﻪﺩ ﺋﻪﺭﺋ، ﺭﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﻭﻪﺷﺮ، ﺭﻪﺷﻪﺭﻪﺋﻪﻭﻪﺷﺮ ﻭﻪﭘﻪﻫﻪﻭﻪﺷﻪﺋ) ﺋﻪﺭﺋ، ﺭﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﻭﻪﺷﺮ، ﺭﻪﺷﻪﺭﻪﺋﻪﻭﻪﺷﺮ ﻭﻪﭘﻪﻫﻪﻭﻪﺷﻪﺋ. ﺋﻪﻭﻪ ﺩﻪﺷﻪﺷﻪﺋﻪﻭﻪﻫﻪﺳﻪ ﺷﺋﻪﻫﻪ ﺩﻪﺷﻪﺷﻪﺋﻪﻭﻪﻫﻪﺳﻪﺩﻪﺋﻪﻭ. (ﺋﻪﻫﻪﺭ: ﺋﻪ ﺋﺭ ﺭﻪﺩﺷﻪﺷﻪﺷﻪﺩﻪ ﺭﻪﺷﻪﺭﻪﺋﻪﻭﻪﺷﺮ ﻭﻪﭘﻪﻫﻪﻭﻪﺷﺋﻪﺋ.)}''

ﺩﻪﺷﺷﻪﺋﻪﺭ ﻭﻪﻫﻪﭘ ﻫﻪﺗﻪﺭﻪﺑﻪﺩﻪﺭﻪﻭﻪ ﺳﻪﭘﻪﺭ ﻫﻪﺷﻪﻭﻪﺩﻪﺳﻪﻫﻪﺭﻪﻫﻪﺋ ﻫﻪﺑﻪﺭﺷ ﺑﻪﻭﻪﺋﻪﺷﻪﻭﻪﺋﻪ. عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، أَنَّ أَبَا مُوسَى ﷺ قَالَ لِعَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَسْأَلَكِ عَنْ شَيْءٍ وَأَنَا أَسْتَحْيِي مِنْكِ، فَقَالَتْ: سَلْ وَلاَ تَسْتَحْيِي فَإِنَّمَا أَنَا أُمُّكَ، فَسَأَلَهَا عَنِ الرَّجُلِ يَغْشَى وَلاَ يُنْزِلُ، فَقَالَتْ: عَنِ النَّبِيِّ ﷺ {إِذَا أَصَابَ الْخِتَانُ الْخِتَانَ فَقَدْ وَجَبَ الْغُسْلُ.} (رَوَاهُ أَحْمَدُ وَاللَّفْظُ لَهُ، وَمَالِكُ، وَالطَّحَاوِيُّ)[2] ﷺ: ''ﺳﻪﭘﻪﺭ ﻫﻪﺷﻪﻭﻪﺩﻪﺳﻪﻫﻪﺭﻪﻫﻪ ﻭﻪﺑﻪﺩﻪﻭﻪﺋﻪﻭﻪﺷﺮ، ﺋﻪ ﺋﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﻭﻪﺷﺮ اللّٰه ﺑﻪﻫﻪﺳﻪﺷﻪﺩﻪﻫﻪﻭ ﻫﻪﻫﻪﺗﻪﺳﻪﻭ (ﻫﻪﺷﻪﻫﻪﺷﻪﻫﻪﺑﻪﺭ)ﺋﻪﺑﻪﺩﻪﺷﺮ، ﺋﻪ ﺋﻪﺩﻪﺷﻪﻫﻪﺷﺮ اللّٰه ﺑﻪﻫﻪﺳﻪﺷﻪﺩﻪﻫﻪﻭ ﻫﻪﺑﻪﺳﻪﻫﻪﻭﻪﺋﻪﺑﻪﺩﻪﺷﺮ ﺗﺮﺷﺷﻪﻭﻪﺩﻪﺷﺮ. ﺭﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﻭﻪﺷﺮ، ﺋﻪﺩﻪﺷﻪﺋﻪﻫﻪﺑﻪﺭﻪﺭﻪﺩﻪﺭ ﻫﻪﺋﻪﺩﻪﺳﻪﺩ ﻭﻪﺭﻪﺑﻪﺋﻪﻫ ﺗﺮﺷﺷﻪﺩﻪﺩﻪﺷ

---

[1] البخارى، كتاب الغسل، باب إذا التقى الْختانان، برقم: 291 (111/1) ، وَ مسلم، كتاب الْحيض، باب نسخ الْماء من الْماء...، برقم: 87-(348) (ص/167) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 8574 (240/14، 241) ، وَ الدارقطنِي، كتاب الطهارة، باب فِي وجوب الغسل بالتقاء الختانيْن...، برقم: 397 (201/1) ، وَ البيْهقِيُّ فِي السنن الصغرى، كتاب الطهارة، باب مايوجب غسل الجنابة، برقم: 138 (192/1) ، وَ ابن حبان، كتاب الطهارة، باب الغسل، برقم: 1178 (453/3) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 24655 (197/41، 198) ، وَ مالك فِي الْموطأ، كتاب الصلاة، واجب الْغسل إذا التقى الْختانان، برقم: 115 (89/1)، وَ شرح معانِي الآثار، كتاب الطهارة، باب الذى يُجامع ولَم ينْزل، برقم:318 (55/1) ، **ﺗﺮﺷﻪ:** ﺣِ ﺑَﺒِﺮﻩَ ﮔَﺮِﻫِ ﺑَﻪِﺑِﺮﻩَﺑَ ﻫِﻪَﮔَﺮﻫُﺑْﺲ ﻫَﻪِﺳﻪَﻭَﻪِﮔ ﻫُﺰُﺷْﺑَﺮَﻫِﻫُﻪْ، ﺭَﺩَ ﻫَﻪﺗﻪَﺳﻪَﻭْ ﻫَﺸﻪَﻫَﻪِﺑِﺌ ﻫَﻪِﺑِﺭْﺲ ﻫَﻪْﻫِﺭﻩَﺩَّﺩْ ﺩْﺳﻪَﻭِﺭﺩْﺋ ﺳَﻪِﺑِﺭْﺩَﻭَﻪِ ﺑِﺭﻩَﺑَﻪْﻫَﻪﻩَﻭَﻪِﻭﻩُﻫُﺋ. مسلم، كتاب الْحيض، باب نسخ الْماء من الْماء...، برقم: 88-(349) (ص/167، 168) (ﺩَﻫَﻪْﺑِﻪِﺩْ)

ﷺ. ﻫﺮﺭﷺﻫﻮﻫﺪﻫﻮ. ﻫﺮﺭﷺﻫﻮﻫﺪﻫﻮ ﻫﺮﻫﻮﻫﺪﻫﻮ ﻫﺮﻫﻮﻫﺪﻫﻮ ﻫﺮ

ﯣﺮﻭﺳﻮﻣﻨﺪﻩ ﻣﻬﺮﻫﻪﺩﻩﺮﺳ ﻫﺮﺳﺮﺳﺮﺳﺮ ﻣﺮﻣﺮﺧﺮﻭﺮﺷﺮﻭ! (ﺭﻫﻪﺭ: ﻣﺮﺩﻩ ﺳﺮﻭﺮﺷﺮﻭ!) ﻫﺮﺭ ﺭﺒﺮﺳﻬﺮﻭﺳ ﺭﺳﺮﻩ ﺑﺮﺭﻣﺮﻭﺭﻣﺮﻫﺮﺳ ﮔﺮﺳﺮﺷﺮﺳ ﻣﻬﺮﻫﻪﺩﻩﺮﺳ ﺭﺒﺮﺳﻬﺮﻭﺳﺮﺳ ﻭﻣﺮﺳﺮﻭﺮﺷﺮﻭ! ﻭﺮﺭ ﺭﺒﺮﺳﻬﺮﻭﺳ ﺭﺳﺮﻩ ﺑﺮﺭﻣﺮﻭﺭﻣﺮﺷﺮﻩ، اللَّهُ ﻣﻬﺮﻫﻪﺩﻩﺮﺳﺮﺳﺮ ﻫﺮﺩﻣﺮ ﻣﻬﺮﻫﺮﻭﺮﻭﺩﻭﺮ ﻭﺮﻫﺮﻫﺮﺳ ﺭﺒﺮﺳﻬﺮﻭﺳ ﻭﻣﺮﺳ ﻣﻬﺮﻫﻪﺩﻩﺮﺳ ﮔﺮﺷﺮﻭ!''

ﺭﺩﻫﺮﻭﺭﻫﺮﺳ ﺭ ﺳﺪﺩﺷﻬﺮﺳ اللَّهُ ﻣﺮﻫﺴﻮﺳﺮﻭﺮﻫﺮﻭ ﻭﺮﺑﻮﺩﻫﺮﻫ ﻫﺮﺳﺮﻣ ﻫﺮﻩﺑﺮﻫﻪﺩﻩﺮﻫ ﻣﺮﻫﺮﻭﺮﻭﺮﻫﺮﻭﺮﻫﺪﻭﺮﻭﻫ ﻣﺮﺳﺮﻭﺮ اللَّهِ ﷺ ﺭ ﺳﺪﺩﺷﻬﺮﺳ ﺑﺮﻫﺮﻫﻮﺭﻫﺮﻭ ﻫﺮﺳﺮﺳﺮﺳﺮﻭ ﻫﺴﻮﺭﻭﺑﻮﺳ ﺩﺒﺪﺩﺭ ﻫﺮﻫﺮﻭﺮﻭﺮﻫ.

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، أَنَّ فَاطِمَةَ بِنْتَ أَبِي حُبَيْشٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا سَأَلَت النَّبِيَّ ﷺ قَالَتْ: إِنِّي أُسْتَحَاضُ فَلاَ أَطْهُرُ أَفَأَدَعُ الصَّلاَةَ؟ فَقَالَ: {لاَ إِنَّ ذَلِكِ عِرْقٌ، وَلَكِنْ دَعِي الصَّلاَةَ قَدْرَ الأَيَّامِ الَّتِي كُنْتِ تَحِيضِيْنَ فِيهَا، ثُمَّ اغْتَسِلِي وَصَلِّي.}" (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَالدَّارَقُطْنِيُّ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَالْبَيْهَقِيُّ)[1]

ﮔﺮﺳﺮﻣ: ''ﺭ ﺳﺪﺩﺷﻬﺮﺳ اللَّهُ ﻣﺮﻫﺴﻮﺳﺮﻭﺮﻫﺮﻭ ﮔﺮﻣﺮﺳﻮﻫﺪﻭﺮﻭﺮﺳ ﻭﺮﮔﺮﻭﺭﻫﺮﻭ. ﺭ ﺳﺪﺩﺷﻬﺮﺳ اللَّهُ ﻣﺮﻫﺴﻮﺳﺮﻭﺮﻫﺮﻭ ﻭﺮﻫﺮﻫﻮﺭﻫﺮﻭ ﻫﺮﻫﺮﻭﺮﻭﺮﻫﺮﻭﺮﻫﺪﻭﺮﻭﻫ ﻣﺮﺳﺮﻭﺮ، ﮔﻬﻮﺳﺮﻫﮕ ﷺ ﻫﺮﺳﺮ ﺧﺮﺳﺮﺷﺮﻭﺭﻫﺮﻭ. ﻫﺮﻫﺮﻭﺮﺳﺮﻩ، ﻫﺮﻫﺮﺧﺮﻭﺴﻮ ﻫﺴﻮﻫﮕﺮﺴﻮﻫﺮﻭ ﻭﺮﻫﺮﻫﺮﺳﺮﺳﺮ، ﻭﺮﻫﺮﻫﺮﺳﺮﺳﺮﺳﮓ ﺣﺮﻫﺮﺭﻫﺮﻭ. ﻫﺮﻫﺮﻭﺮﺳﺮﻩ ﺑﺮﺭﻣﺮﻭﺭﻣﺮﻫﺮﻭ ﻫﺴﻮﺳﺮﺳﺮ ﻭﺮﻫﺮﻫﺮﺳﺮﻭﺮﻫﺮﻭ. ﻭﺮﮔ، ﻫﺮﻫﺮﻭﺮﺳﺮﻩ ﺳﺮﮔﺮﻫﺮﺳﺮﻭﺮﻫﺮﺳ ﺧﺮﺭﻫﺮﺳﺮﻭﺮﻫﺮﺳﺮﺳﺮﻫﺮﻭﺮﻫﺮﻭ؟ ﺑﺮﺭﻫﺮﻭﺮﻫﺮﻭﺮﻫﺮﻭ. {ﺧﺮﺳﺮﺷﺮﻫﺮﻭ. ﻫﺮﻫﺮ ﺳﺮﺑﺮﻫﺮﻫﺮﻭﺮﻫﺮﻫﺮﺳ ﺩﺮﺭﻫﺮﻭﺑﺮﮔ ﺳﺪﺩﺷﻬﺮﻭ. ﻫﺮﻫﺮﺷﺮﻭﮔ، ﺳﺪﺩﺷﻬﺮﺳ ﺳﺮﮔﺮﺩﻫﺮﻭﺮﻫﺮﻭﺮﻫﺮﻭﺮ

ﷺ ﷺ ﷺ

وَأَحْمَدُ،وَابْنُ حِبَّانَ، وابْنُ خُزَيْمَةَ،والْبَيْهَقِيُّ)[1] ﷺ: ''ތަނަ ކިތަންކަމެއް ކަމުގައި ވާނެ ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް، ފާހަގަ ކުރުމަށް ކުރިން ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް، ﷺ ތިލަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް. ތިލަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް. {ފާހަގަ ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް؟} ބުނި، ﷺ ތިލަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް. ތިލަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް، ކަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް، ﷺ ތިލަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް. ތިލަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް، ﷺ ތިލަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް. ﷺ ތިލަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް، ﷺ ތިލަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް. ﷺ ތިލަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް. ﷺ ތިލަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް؟ ބުނި، ﷺ ތިލަ ކަމެއް ކުރުމަށް ކުރިން ކުރަންވާ ކަމެއް ކަމަށް ދަންނަ ކަމެއް.

ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

ތަނ، ކަނޑައެޅުނީ ކިހާ ބޮޑު ދަށަކަށް ތަކެއް ކަމަށް ހަނދާންނެތް. ތަނ، ތަކެއްގެ ދަށުގައި ކަނޑައެޅުނީ ކިހާ ބޮޑު ދަށަކަށް ތަކެއް ކަމަށް ހަނދާންނެތް. ފަހެ، ތަކެއް (ކަނޑައެޅުނު) ތަނުގައި ތަކެއް (ކަނޑައެޅުނު) ތަނެއް ކަމަށް ހަނދާންނެތް! ހަނދާންކުރާ ތަކެއް، ތަކެއް ނުވާ ތަނެއް ކަމަށް ހަނދާންކުރާ ތަކެއް ކަމަށް ހަނދާންނެތް!"

ތިމަންގެ ދަރިފުޅު ފާޠިމާ ﵂ ﷺ ގެ ގާތުގައި ތިބެ، ކަނޑައެޅުނީ ކިހާ ބޮޑު ދަށަކަށް ތަކެއް ކަމަށް ހަނދާންނެތް. ތަ ފަހެ ކަނޑައެޅުނު ތަ ތަކެއް ކަމަށް ހަނދާންނެތް."

ދ ހުރި ތަފާތުތަ ދެނެގަތުމަށް، ތަ ތަކެއް ތަ ތަކެއް ކަމަށް ހަނދާންކުރާ ކަމަށް ބުނެ، ތަ ތަކެއް ތަ ތަކެއް ކަމަށް ހަނދާންނެތް. "ދ ތަ ތަކެއް ތަ ތަކެއް ކަމަށް ހަނދާންނެތް. ތަ ތަކެއް ތަ ތަކެއް ކަމަށް ހަނދާންނެތް،

ﷺ ،ﷺ ،ﷺ ،

ދުނިޔެ ހުރިހާ ކަންކަމަށް. ފަހު، ދިވެހި ބަހުގައި ލިޔެވިފައި ހުންނަ ހަދީޘް ކިތަންމެ ގިނަ ކަމެއް ވިޔަސް ހުރިހާ ކަމެއް ބަލައި ބަލައި ބަލާ.}"

ފިލާވަޅުގައި ބަލައިގަންނަ ކަންކަމެއް. ތަކުރާރުވާ ކަންކަމެއް. ކިތަންމެ ގިނަ ކަންކަމެއް ވިޔަސް ބަލައި ބަލައި ކިޔާ.

ތަކުރާރުވާ ކަންކަމުގައި ވިދާޅުވާ. "ކި ކަނޑިއެއް ކަނޑައެޅުމަށް ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ދެ ފަހަރު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއް ކަނޑައެޅުމަށް ފަހު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއް. ފުރަތަމަ ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައެޅުމަށް ފަހު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއް (ތަކުރާރު: ފަހު ކަނޑައެޅުމުގައި ފެންނަ ކަންކަމެއް) ކަނޑައެޅުމަށް ފަހު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއް. ތަކުރާރު، ތ ކަނޑިއެއް، ﷺ ފަހު ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައެޅުމަށް ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއް. ތ ކަނޑަށ ކަނޑައެޅުމަށ ފަހު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއް ވިދިގެ، ތަކުރާރު ކަނޑައެޅުމަށ ފަހު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއް؟"[1]

ތަކުރާރުކުރި ގޮތް، ތަކުރާރުކުރި ގޮތް، ދެކުނު (ތަކުރާރި) ގޮތް، ތިރީގައި ދެކެވޭ ގޮތަށް، ފަހު ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑައެޅުމަށ ފަހު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއް ކަނޑައެޅުމަށ ފަހު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއް.

ތަކުރާރުކުރި ވިދާޅުވާ. "ތިރީގައި (ތަކުރާރު) ދެކެވޭ ގޮތަށ ކަނޑައެޅުމަށ ފަހު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއ. ތަކުރާރު ކަނޑައެޅުމަށ ފަހު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއ. ތަކުރާރު (ﷲ) ދެކެވޭ ގޮތަށ ﷺ ކަނޑައެޅުމަށ ﷺ اللَّهُ ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއ."[2]

ތަކުރާރުކުރި ތަކުރާރުކުރި ގޮތަށ ތ ކަނޑައެޅުމަށ، ތަކުރާރު ވިދާޅުވާ. "ތ ކަނޑައެޅުމުގައި ﷺ ކަނޑައެޅުމަށ ފަހު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއ ﷺ ކަނޑައެޅުމަށ ﷺ ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ފެންނަ ކަންކަމެއ، ތަކުރާރު ކަނޑައެޅުމަށ ﷺ ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ﷺ ﷺ ﷺ

ﯖﯕﯔﯓ﯒ ﯑﯐﯏﯎ ﯍﯌﯋﯊﯉﯈﯇﯆﯅﯄ ﯃﯂﯁﯀. ﯿﯾ، ﯽ ﯼﯻﯺﯹﯸﯷﯶﯵﯴﯳ ﯿﯾﯽﯼﯻﯺ ﯹﯸﯷ ﯶﯵﯴﯳﯲﯱﯰ ﯯﯮﯭﯬﯫﯪﯩﯨﯧﯦﯥﯤﯣﯢﯡﯠﯟﯞﯝﯜﯛﯚﯙﯘﯗﯖﯕﯔﯓ﯒ ﯑﯐﯏﯎ ﯍﯌﯋﯊﯉﯈ ﯽ ﯇﯆﯅﯄ ﯃﯂﯁﯀ ﯿﯾﯽﯼﯻﯺﯹﯸﯷﯶﯵﯴﯳﯲﯱﯰ ﯯﯮﯭﯬﯫﯪﯩﯨﯧﯦﯥﯤﯣﯢﯡﯠﯟﯞﯝﯜﯛﯚﯙﯘﯗ

ﭽﻴﺴﻮﺑﻴﻬﻮﺴ ﺗﻮﺑﺮﺣﻪﻮﺷﻮﮔﻮﮊﻮﻬﻮﺴ ﻫﻪﺮﻮﺮﺗﻮﺑﻤﮕﺮﺸﻮﺩ. ﻣﻮﺭﺵ، ﺮﺣﺮﺑﺮﻫﻮﺮﻮﻣﻮﺴ،
ﺑﻪﺭﻪﺴﺘﻮﺩﻮﺑﻤﺮﺴﻤﮕﺮﻪ ﻑﺴﺮﻫﻮﺩﻮﺑﻤﺮﺴ ﭽﻴﺴﻮﺑﻴﻬﻮﺴ ﻮﺴﺮﺴ ﻫﻮﺣﻪﺴﺮﺑﺮﺸﻮﺩﻮﮔﻮﺴ ﺗﻮﻫﻪﺮﻫﻪﻫ
ﺴﺮﺗﻮﺑﻪﻫﻮﺣﻪﺩﻮﺩ.}[1]

ﻫ ﺑﺮﺣﻪﻤﻪﺴ اللَّهُ ﺑﺮﻫﻪﺴﻮﺴﺮﺩﻫﻮﻩ ﺗﻮﻫﻪﺩﻪﺴﻮﻫﺮﺣﻪﻫﻮﺩﻮﮔﻮﺴﺮﺩ ﻫﻪﺑﺮﺗﻮﺴ
ﺑﺮﻮﮔﻮﺩﻮﺴﻮﺩﻫﻪﺩﻮ.

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ: دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ صَرْحَةَ هَذَا الْمَسْجِدِ، فَنَادَى بِأَعْلَى صَوْتِهِ: {إِنَّ الْمَسْجِدَ لاَ يَحِلُّ لِجُنُبٍ، وَلاَ لِحَائِضٍ.} (رَوَاهُ ابْنُ مَاجَه، وَالطَّبَرَانِيُّ)[2]

ﮔﺴﻤﺮ: ''ﺗﻪﻫﻪﺩﻪﺴﻮﻫﺮﺣﻪﻫﻮﺩﻮﮔﻮﺴﺮﺩ ﻭﺮﮔﺮﺩﻮﻫﻪﺩﻮ. ﻣﺮﺴﻪﺩﻮﺣ ﷺ ﭽﻴﺴﻮﺑﻴﻬﻮﺩ
ﺩﻮﺸﻮﮒﻪﺴﺮ ﻮﺣﺮﻮﺮﻪﻤﻪﻫﻮﺩ. ﻫﻪﺭ ﺮﺣﻪﻤﻪﺩﻪ ﺩﻮﺩﺴﺮ ﺑﺮﺭﻪﻫﻪﺩﻪﺴﻪﺗﻪﻫﻮﻩﻪﺩﻮ. {ﺮﺣﺮﺑﺮﻫﻮﺮﻮﻣﻮﺴ،
ﻑﺴﺮﻫﻪ ﻭﺑﺮﺴﺘﻮﺩﻮﺑﻤﺮﺴﻤﮕﺮﻪ ﺑﺮﻫﻪﺴﻮﺩﻮﺑﻤﺮﺴ ﭽﻴﺴﻮﺑﻴﻬﻮﺴ ﻮﺴﺮﺴ ﺗﻪﻫﻪﺮﻫﻪﺩﻮﺴﺮﺴﺮﺩﻫﻪﺩﻮ.}

ﭽﻪ ﺩﺮ ﺑﺮﺭﻪﻫﻮﺴ ﻣﺮﺮﻪﻮﺴ،[3] ﭽﻴﺴﻮﺑﻴﻬﻮﺩﻪﺑﻪ ﺮﻮﺴﻮﺑﻴﻬﻮﺣﻪﮔﻪﺑ، ﭽﻴﺴﻮﺑﻴﻬﻮﺴ
ﻮﺴﺮﺩﻪﺑﻪ، ﻑﺴﺮﻫﻮﺩﻮﺑﻤﺮﺴﻤﮕﺮﻪ ﺑﺮﻫﻪﺴﻮﺩﻮﺑﻤﺮﺴﺮﺴﺮ ﺗﻪﻫﻪﺮﺑﺮﺩﻪﺗﻪﺴﺮﺴﺮﺩﻫﻪﺩﻮ. ﺴﺮﺣﻪﺩﻮﺴ
ﺩﻪﺩﻪﺑﺮﻫﺴﻮﺴﺮﺴﻮﺗﻪﺴ ﻣﺮﺭﻪﺭﺣﻪﺩﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺴ، ﭽﻴﺴﻮﺑﻴﻬﻮﺩﻮﺴﻮﺑﻴﻬﻮﺴ ﻫﻪﻮﺮﺴ ﺗﻪﺑﺮﺴﻮﺴﺮﺴ ﭽﺮﻫﻪﺑﻪ،

---

[1] ﻫﻪﻫﻪﺴﻮﻫﺮﺩﻮﺣ ﻫﻪﺮﻮﻣﻮﺴ ﻭﻣﺮﺩﻮﺑﻪ، ﺩ ﺑﺮﺭﻪﻫﻪ ﺩﻣﻮﺭﺩﻮﺴﻪﺮﻮﺣ ﻫﻪﻫﻪﺩﻪﺴﻪﺑﻪﺩﻪﺩﻮﮔﻮﺴﺮﺩ ﺑﺮﺭﻪﻫﻮ ﺩﻪﻫﻪﻫﺮﺩﻮ ﺮﻫﻪﻫﻮﮔﻮﺑﻪ
ﮔﻮﺩﻮﺣﻮﺴ، ﻑﻪﻫﺩ ﭽﺮﺑﻪﺴ ﺩﺮﻪ ﻫﻮﺩﻮﺑﻪﺴﻪﺮﻫﻮﺴ ﺑﻮﮔﻮﺩﻮﺑﻪﺑﻪﺴ ﺩ ﺑﺮﺭﻪﻫﻮﺑﻪﺑﻪﺴ ﺮﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻮﺴﺩﻪﺑﻪﺴﺩﻮ.

ﺑﺮﺩﻮﺩﻪﺑﻪﺑﻪﺩﻪ ﺩﺮﻪ، ﻫﻪﻫ ﺑﺮﺭﻪﻫﻮﺩ. ﺑﺮﺭﻪﻫﻮﺩ ﺴﻪﺴﺮﺩﻮ ﺩﻪﻑﺮﺩ ﺴﻮﻫﻪﺑ ﻫﺴﻮﻫﺮﺑ ''ﺑﻪﺴﻮﻑﺮ ﻭﺴﻮﻩ ﻫﺮﻑﻑﺴ'' ﺑﻪﻫﺴ
ﻫﺴﺮﺩﺴﺩﻮ. ﻫﻑﺴ ﻫﻪﻫ ﻮﺮﺑﺮ ﻑﻪﺭﺴﻪﻫﻪﺩﻪﺩﻮﮔﻮﺴ ﻭﺮﮔﺮﺩﻮﺑﻪﺑﻪﺴ ﺑﻮﮔﻮﺩﻮﺑﻤﺮﺴ، ﻫﺴﻪﻫﻮﺮﺑﺮ ﺑﻮﮔﻮﺩﻮﺑﻤﺮﺴ،
ﻫﻪﻫﺩﻪﺴﻪﺮﻫﻮﺩﻮﺑﻤﺮﺴﻤﮕﺮﻪ ﻭﺮﮔﺮﺩﻮﺑﻪﺑﻪﺴﺩﻮ. ﺩﻪﺭﻪﺴ ﻫﺮﺮﻪﻮﺴ ﺗﻮﺑﺮﺩﻪﺑﻪﺩﻪﺩﻮﮔﻮﺴ ﺩﻪﺭﻪﻫﻪﺩ ﺩﺮ ﺴﻮﻮﺑﻪﺩﻪﺩﻮﮔﻪﺑ
ﺮﺴﻤﮕﺮﻪﺩﻮﺑﻪﺩﻪﺑ، ﺴﻪﻫﻪﻫ ﻫﻪﻫﺮ: ﺴﻪﺴﻪﺮﻪﻫ ﺩﻪﻫﻪﺩﻪﺴﻪﺴﻪﺴﻪﺗﻪ'' ﺩﻪﺭﻪﻫﻪﺩ ﺑﻪﺴﻪﺴﻪﺴ ﻫﺴﻮﻮﻪﻫﻪﻫﻪﺴ ﺑﻪﻮﺑﻪﺩﻪﺩﻮ.
''ﻫﻪﻮﮔﻪﺩﻪﺩﻮﺩﻪﺴﻪﺴﻪﺴ...'' (ﺳﻪ/118، 119)
ﭽﻪﮔ ﺩﻮﺴﻪﺴﻪﺩﻮ ﻫﻪﻫﻪﻫ ﻫﻪﻫﻪﺩﻪﻫﻮﺴ ﻫﻪﻫ ﺴﻪﻫﻪﻮ ﺑﻪﺭﻪﻫﻪﺩﻪﺑﻪﺴﻪﺩﻮﺩﻪﺩﻮﮔﻮﺴ ﻫﻪﻫﻪﺩﻪﺴﻪﺑﻪﺩﻪﺩﻮ. ''ﻫﻪﻮﮔﻪﺩﻪﺩﻮﺩﻪﺴﻪﺴﻪﺴ...'' (ﺳﻪ/118)

[2] ابن ماجه، كتاب الطهارة، باب ما جاء فِي اجتناب الْحائض...، برقم: **645** (ص/**212**) ﺩﻪﺑﺮﺭﻪﻫﻪﺩ ﺴﻪﺴﻪﺴﻪﺩﻮﺑﻪﺩ ﻣﺤﺪﻭﺝ الزهلى ﺴﻪﺴﻪﺴﻪﺩﻮﺑﻪﺩﻪﺴ ﺴﻪﻫﻪﺩﻮ ﺑﻮﮔﻮﻫﻪﺑﻪﺩ، أبو الْخطاب الْهجرى ﺴﻪﺴﻪﺴﻪﺩﻮﺑﻪﺩﻪﺴ ﺗﻪﺑﻪﺴﻪﺴ ﻫﻪﻫﻪﺩﻪﺴﻪﺩﻮﺑﻪﺩﻪﺴ ﺩﻪﺭﻪﺑ ﻮﺴﻪﺴﻪﺴ "الزوائد" ﺑﻪﻫﻪﺩﻪﺴﻪﺩﻮﺑﻪﺩﻪﺑ ﺴﻪﺴﻪﺴﻪﺩﻮﺑﻪﺩﻪﺴﻪﺴﻪﺴ ﺩﻪﻫﻪﺩﻪﺴﻪﺩﻮﺑﻪﺩﻪﺴ ، ﻭ الطبَرانِي فِي الْمعجم الكبيْر، برقم: **883** (**373/23، 374**) ، **ﻫﻪﻫﻪﺩﻪﺴﻮﻫﺮﺩﻮﺣ ﻫﻪﻮﺮﻮﻣﻮﺴ** ﻭﺮﮔﺮﺩﻮﮔﻮﺩﻮﺑﻪﺩﻪﺑ ﺩﻪﻫﻪ ﺴﻪﻫﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺩﻪﺩﻮﺑﻪﺩﻪﺩﻮ. ''ﻫﻪﻮﮔﻪﺩﻪﺩﻮﺩﻪﺴﻪﺴﻪﺴ...'' (ﺳﻪ/118)

[3] **ﺗﻪﻫﻪﺩﻪﺴ:** 241 ﻭﺴﻪﺑﻪﻮﺩﻪﺑﻪﺩﻪﺑ ﻫﻪﺴﻮﻮﻪﻫ ﻫﻪﻫﻪﺴﻪﺩﻮﺩﻪﺩﻮﮔﻪﺑ ﻫﻪﻫﻪﺴﻪﺩﻮﺩﻪﺩﻮﮔﻪﺑ ﻫﻪﻮﺮﻮﻣﻮﺴ ﻫﻪﺴﻪﺩﻮﺩﻪﺴ ﻫﺴﻮﻮﻪﻫﻪﺩﻪﺑﻪﺩﻪﺩﻪﺑ ﺩﻪﻫﻪ ﺩﺮ ﺑﺮﺭﻪﻫﻪﺩ ﺗﻪﺩﻪﺴﻪﺩ. ﻫﻪﻫﻪ ﺩﻪﻫﻪ ﻫﺮﺭﻪﺑﻪﺴﻪﺩ ﺴﻪﺩﻪﻫﻪﺩ ﺴﻪﻫﻪﺩ ﺑﻪﺭﻪﻫﻪﺩﻪﺑﻪﺴﻪﺩﻮ. (ﺩﻪﻫﻪﺩﻪﺭﻪﺩﻪﺩ)

ތަންތަނަށް ވަދެ ބަސްދެއްކުމާ ބެހޭގޮތުން ކުރިން ދެކޮޅަށް ދަންނަވައިދެއްވި. ފަހެ اللَّهُ ވަދެ ކިޔަންވާ ގޮތަށް ވިދާޅުވެއްޖެ. ﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَقۡرَبُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنتُمۡ سُكَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَعۡلَمُواْ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغۡتَسِلُواْۚ ﴾[1]

ފަނަރ: ''ކ. ބިލާލުވެގެ ވިސްނުމުން! ތިބާގެ (ފަރާތުން) ކަލާ ގުޅުންހުރި ތިބާގެ ފަރާތުން ހުރިހާ ދަތުރެއްގައި ފަރާތްތެރި، ތިބާގެ ދަންނަވަންޏާ ތިބާ ބޭނުންވާ ތިބާގެ ފަރާތުން ފަރާތްތެރި ކަމެއް ފާހަގަ ކުރާށެވެ! ތިބާ، ދެ ފަރާތުގައި ފަރާތްތެރި، ތިބާގެ ދަންނަވަންޏާ ތިބާ ބޭނުންވާ ތިބާގެ ފަރާތުން ފަރާތްތެރި، (ފަރާތް ފާހަގަ ކުރާށެވެ!)''

ތ. ކަނޑުގައި اللَّهُ ތިބާއަށް ދެއްވި ހިތްވަރުގެ ދަށުން ތިބާ ދަނީ ކިހާ ދުރަކަށް ހެދުމަށެވެ.

عَنْ جَابِرٍ ﷺ قَالَ: كَانَ الْجُنُبُ يَمُرُّ فِي الْمَسْجِدِ وَهُوَ جُنُبٌ مُجْتَازًا." (رَوَاهُ سَعِيْدُ ابنُ مَنْصُورُ، ابْنُ أَبِي شَيْبَةَ، وَابْنُ خُزَيْمَةَ،وَالْبَيْهَقِيُّ)[2] ފަނަރ: ''ފާހަގަ ކުރާށެވެ. (ތިމަންފުށި ކަނޑުގައި) ތިބާއަށް ދެއްވި ހިތްވަރުގެ ދަށުން ފަރާތްތެރި ކަމެއް ކުރާށެވެ.''

ފާނަ ''ކ. ބަލަމުންދާ ގޮތަށް ތިބާ ހުންނަ ތަނުގައި ތިބާ ދަނީ ތިބާ ކަލާ ގުޅުންހުރި ތަނެއްގައި. ތ. ކަނޑުގައި اللَّهِ ﷺ ގެ ދަންނަވަންޏާ ތިބާއަށް ދެއްވި ހިތްވަރުގެ ދަށުން ތިބާ، ދިވެހިންގެ ދަރިންގެ ދަށުން ވެދާނެ.''

ތަކެއް ތަނަކަށް ވަދެ ބަލަންވާ ގޮތް ދަންނަވައިދެއްވި.

---

[1] سورة النساء: 43

[2] مسند سعيد بن منصور، برقم: 645 (ص/1270) ، وَ مسند ابن أبِى شيبة، كتاب الطهارة، باب الْجنب يَمر فِى الْمسجد...، برقم: 1560 (144/2) ، وَ ابن خزيْمة، كتاب الصلاة، باب الرخصة فِى مرور الْجنب...، برقم: 1331 (286/2) ، وَ البيهقى فى السنن الكبْرى، كتاب الصلاة، باب الْجنب يَمر فِى الْمسجد مارا، برقم: 4326 (621/2)

"ތަކުރާރުކުރާ ބަޔާން ކަށަވަރުކުރުން ކަމުގައި ވާނެ ތަކުރާރުކުރާ ކަމެއް، ދިވެހިންގެ ދަށަކަށް. (ބަޔާ: ތ ކަށަވަރުކުރުން ގޮތުގެން ކުރުކަށް، ދިވެހިބަހުގެ ބަޔާ ކަމެއް) ގުރ، ބައިކ ކަލަންބަ ދިނުމުގެ ގޮތުގައި (ކަށަވަރުގައި) ކުރެވޭ ކަމަށް. ތަނ ކަކ ކަލަންބަ ދިވެހިބަހުގެ ބަޔަކުންނަ ކަލަންބަ ކުރުމަށް ގުރ، اللَّهُ عَفَّرَ ﴿وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ﴾[1] ދީފަތ ކަ ގަތ ކަ ކަށަވަރުކުރެވޭ ކަމަށް." ދެ ގަތ ބަ ތަކުރާރުކުރާ ގޮތ ކަށަވަރުކުރެވޭ ކަމަށް.[2]

ދ ގަތ ކަލަންބަ ކަށަވަރުކުރާ ގޮތ، ތ ކަ ކަށަވަރުކުރާ ކަމެއ ދ ގަތ ކަށަވަރުކުރެވޭ ކަމަށް.

"ދ، ތ ކަލަންބަ ކަށަވަރުކުރާ ކަ ކަށަވަރުކުރާ ދިވެހިބަ ކަށަވަރުކުރާ ގޮތ ކަށަވަރުކުރެވޭ ކަ ކަށަވަރުކުރެވޭ ކަ ކަށަވަރުކުރާ ކަ ކަށަވަރުކުރާ ކަ ކަށަވަރުކުރާ

ﷺ: ''ﷺ ﷺ ﷺ

ތަކުރާރުކުރަންވާ ހިސާބުތަކާއި ގޮތްތައް ބަލައި ދަށ ކުރުމަށް.''

ދަތުރުގައި ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން

ދިގުދުރު ދަތުރުތަކުގައި، ދަތުރުކުރާ ފަރާތުގެ ތަނުގައި، ދަތުރުގައި ހުންނަ ވަގުތުތަކުގައި، ތަކުރާރުކުރަންޖެހޭ ކަންތައް ކަންކަމުގެ ތަފާތުކަމާ ގުޅިގެން ތަކުރާރުކުރަންޖެހޭ ގޮތްތައް ދަތުރުގައި ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމުގެ ތަފާތުކަމާ ގުޅިގެން ތަކުރާރުކުރަންޖެހޭ ގޮތްތަކެވެ. ތިރީގައި ދަތުރުގައި ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ބަޔާންކުރަން ބާއްވާ ގޮތްތަކެވެ.

1- **ދަތުރުގައި ނަމާދުގެ ކަންކަން:** ދަތުރުފުޅުގައި، ފަރުވާ ލިބުމަށް ދަތުރުކުރާ ހާލަތުގައި ހުންނަ ފަރާތަކަށް ނަމާދު ކުރުމުގެ ގޮތުގައި ތަފާތުތަކެއް ހުންނަ ކަމަށް ދެކެވޭ. ތަފާތުތަކަށް ބަލާ ދަތުރުގައި ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ތަފާތު ގޮތްތަކުގައި ތަކުރާރުކުރަންޖެހޭ ގޮތްތަކެވެ. ތިރީގައި ދަތުރުގައި ކުރަންޖެހޭ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ތަކުރާރުކުރަންޖެހޭ ގޮތްތަކެވެ.

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ ﷺ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: {غُسْلُ يَوْمِ الْجُمُعَةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُحْتَلِمٍ، وَالسِّوَاكَ وَأَنْ يَمَسَّ مِنَ الطِّيبِ مَا يَقْدِرُ عَلَيْهِ.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ،

وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ)[1] ﷺ: ''ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

ތިނަދުވަހުގެ (ހޮނިހިރު!) ދުވަހު ހުކުރު ދުވަހާ ދުވަހުގެ ދަރި ތިބޭ ތަނުގައި، ދެ ރިވާޔަތް ފުރައިދެއްވާނެ.}"

ދުވަހުގެ ކުރިން ހިނދުވަރު، ފަސްވަގުތު ފަހުން ދެ ބަދިވެންސް ކިޔާ ބަދިވެންސް ކަމަށް ވާނަމަ، ތިން ދަނޑި ދިގު ހަދާ ދިގުކުރާށެވ. "ދެ ބަދިވެންގެ ފުރަތަމަ ކަންބޮލުގައި ކަންބޮލުގެ ކުރިން ތިބި ބަދިވެންގެ

{ﷺ ﷺ ﷺ

شَيْبَةَ)[1] ﷺ: ''ތަންކޮށް ކަލޭ ތިބާ ދަނޑުވެ ހުރި ފަހަރު، ތާށީ ކަލޭ ކަލޭގެ ދަނޑުވެ ހުރި ފަހަރު ކަލޭ ކަލޭގެ ދަނޑުވެ ހުރި ފަހަރު ކަލޭ ކަލޭގެ ދަނޑުވެ ހުރި ފަހަރު، (ތާއަރ: ތަކުރާރުކޮށް ދެ ފަހަރު) ދެން ކަލޭ ކަލޭގެ ދަށުގެ ތެރެއިން، ކަލޭ ދިރިއުޅެ ހުރި ދުނިޔެ ދަށުގައި ދެން ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި.''

ދެން ތާށީ ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި، ދެން ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި ދެން ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި. ދެން ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި ދިރުން ކަލޭ ދިރުން، ތާ ދިރުން، ދެން ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި ދިރުން ކަލޭ ދިރުން، ތާ ދިރުން ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި. ހ ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި، ތާ ދިރުން ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި ދެން ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި. عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمْ إِلَى الْجُمُعَةِ فَلْيَغْتَسِلْ.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ)[2] ﷺ: ''ތަކުރާރުކޮށް ފާހަގަކުރަން ﷺ ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި. {ތިއަދަރިންނަށް ދިރުން ދެން ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި ދެން ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި ދެން ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި.}''

ދުންފުޅުގެ ތެރޭގައި ތިބާ ކަލޭ ކަލޭ ދަށުގައި. {إِذَا أَرَادَ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْتِيَ الْجُمُعَةَ فَلْيَغْتَسِلْ.}[3]

---

[1] مسند ابن أبي شيبة، كتاب الصلاة، باب فِي الرجل يغتسل...، برقم: 5087 (4/41، 42)

[2] البخارى، كتاب الْجمعة، باب فضل الغسل يوم الْجمعة، برقم: 877 (1/280) ، وَ مسلم، كتاب الْجمعة، برقم: 2-(...) (ص/377) ، وَ الترمذى، أبواب الْجمعة، الإغتسال يوم الْجمعة، برقم: 492 (2/364) ، وَ النسائِيُّ، كتاب الْجمعة، باب الْمرء فِي الغسل...، برقم: 1375 (2/103) ، وَ ابن ماجه، كتاب إقامة الصلاة...، باب ماجاء فِي الغسل يوم الْجمعة، برقم: 1088 (ص/346) ، وَ
مسند الإمام أحْمد، برقم: 4466 (8/39)

[3] مسلم، كتاب الْجمعة، برقم: 1-(844) (ص/377)

ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

ތަކުރާރުކުރަންވާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ދުވަސްތަކުގައި ކަމަށް ވިދާޅުވެ ފައިވާ ކަމަށް ވާ ކަމަށް ވާ ކަމަށް

حَضَرَهَا مِنَ الْمُهَاجِرِينَ، فَقَالَتْ إِنِّي صَائِمَةٌ، وَإِنَّ هَذَا يَوْمٌ شَدِيدُ الْبَرْدِ، فَهَلْ عَلَيَّ مِنْ غُسْلٍ؟ فَقَالُوا: لاَ." (رَوَاهُ مَالِكٌ،وَعَبْدُ الرَّزَّاقُ)[1] ގަދީރު: ''ތ ކަލޭގަނޑަށް اللَّهُ ތިބާއަށްވެ ތަކުލީފު ދެއްވާ، ތ ކަލޭގަނޑު ދަނީ ދުވަހުގެ ތ ކަލޭގަނޑަށް ތަކުލީފު ދެއްވާ

5- دَهْبًاهَتْ وَشْدَتْرَعَبَاهِ ږِسَرِيَوَهْوَتْ: دَهْبًاهَتْ وَشْدَتْ يَسْهْدْبًتَّ دِرَّ ږِسَرِيَوَهْدَږِ دُسْهَوَبَرَهْهْبَادُبًاوُ. ږِ هَدْيُ تَږِعْږِږِ، هُ ثْرَهَوَرِبَادُشْسَرْتَ اللَّهُ تْرَهْسْهْرُوْهْوِ دُدَدْيُوَّشْيُ تَږِبَادُشْ دَهْهْتَ اللَّهِيُوَّشْيُ هَږِږْتَ ږِږَوَّوُشْوَّ بَږِږُهْبًاوُ. عَنْ نَافِعٍ أَنَّ ابْنَ عُمَرَ كَانَ لاَ يَقْدَمُ مَكَّةَ إِلاَّ بَاتَ بِذِي طَوَى حَتَّى يُصْبِحَ، وَيَغْتَسِلَ ثُمَّ يَدْخُلُ مَكَّةَ نَهَارًا، وَيَذْكُرُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهُ فَعَلَهُ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ وَهَذَا لَفْظُ مُسْلِمٍ)[1] وَّسَږِ: ''(وَّهِږِ هَّبَادَبَادُيَږِوَّ) سَّږِږِ ږِوَّږُوِهْبًاوُ. دُدَدْيُوَّشْيُ تَږِبَادُشْ دَهْهْتَ اللَّهِيُوَّشْ ږِږَوَّوُيَږِ هَّيُوَسِدْ دَوَّسَدَوُيُ هُوَهْږُدَوُسْ يَوَږِهْوُدُسْ هُ دَهَّيُوَّشْ سَّسَّوُيُږِوَّهْوَږِ ږِسَّوَّږِږُوُوَيَږِ دُږِوَّوُ دُسْږِ دَهْبًاهَتْ وَثْږِوَيَږِهْهْږُسْږُوَبَاوُ. دَږِ وَّهْسَږِهْهْسَّ ﷺ وُهْ ږِيُوَږِږِسْ دَدَوُدْبَدَهْوَّ بَادُيَږِ هَسَّسْبَدَهْوَبَاوُ.''

دِهْسْوُوُدْسْږِږُ ږِوَّږُوِهْبًاوُ. ږُږِږَّ دِهْوُدُوُږِسْ ثْږُبًاوَيَږِږُسْږَوَّ هَّيُوَږِ دَهْبًاهَتْ وَشْدَتْرَعَبَاهِ ږِږَږَوَهْدَږِ دُسْهَوَبَرَهْهْ بَادُبًاوُ. دَږِ هُبَاهْ سْږُبَدَوَبَاسْ هُهْوُهْسْ ږِوَّتْږَّهُهْ ثَّسْسْږُيَّسْبَادَسْږُهْسْ هُهَّبَادَوُسْ ثْږُبًاوَيَږِږُسْږَوَّبَاوُ. ږِسَ دِهْوُدُوُږِسْ ږِوَّږُوَّهَّيُوَږِ، ږِسَږِږِيَوَهْدُيُ هَوَږُوُدُيَږِ، دُسْهَوَبَرَهْهْدُيُوَّشْهْوُسْ وُوَّسْږُبَاوُ.

6- هَږِږَوَّهْوَږِ وُږُدَوَّشْيَږِ ږِږَږَوَهْدَږِ: بَږِهْيُوَّږُږِ هَږِږَوَّهْوَږِ وُږُدَوَّشْيَږِ ږِږَږَوَهْدَږِ دُسْهَوَبَرَهْهْدُيُوَّشْهْوُبَاوُ. ږِ هَدْيُ تَږِعْږِږِ، هُ ثْرَهَوَرِبَادُشْسَرْتَ اللَّهُ تْرَهْسْهْرُوْهْوِ دُدَدْيُوَّشْيُ تَږِبَادُشْ دَهْهْتَ اللَّهِيُوَّشْيُ هَږِږْتَ ږِږَوَّوُشْوَّ بَږِږُهْبًاوُ. "عَنْ نَافِعٍ، أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ كَانَ يَغْتَسِلُ لِإِحْرَامِهِ قَبْلَ أَنْ يُحْرِمَ، وَلِدُخُولِهِ مَكَّةَ، وَلِوُقُوفِهِ عَشِيَّةَ عَرَفَةَ." (رَوَاهُ مَالِكٌ)[2] وَّسَږِ: ''سَّږِږِ ږِوَّږُوِهْبًاوُ. دُدَدْيُوَّشْيُ تَږِبَادُشْ دَهْهْتَ اللَّهِيُوَّشْ هُ بَادُيُوَّشْيُ هِبْږَّدْ

---

[1] البخارى، كتاب الْحج، باب الاغتسال عند دخول مكة، برقم: 1573 (485/1) ، وَ مسلم، كتاب الْحج، باب اسْتِحْبَابِ الْمَبِيتِ بِذِي طَوًى عِنْدَ إِرَادَةِ دُخُولِ مَكَّةَ، برقم: 227–(...) (ص/574)

[2] مالك فِي الْموطأ، كتاب الْحج، باب الغسل للإهلال، برقم: 900 (432/1)

ﷺ ﷺ ﷺ

ތަހާރަތު، ކަނޑައެޅުން ހުރިކަން ވިދާޅުވެގެންވެ. ކަނޑައެޅުމުގެ ވިދުރުގައި! ތިމަ ތަނުގައި (ހިލޭގަ) ކުރިން، ތަހާރަތު ލިބިގެންވާ ތަކެއްޗަކާ ތިމަންގެ ތަނަވަސްކަމުގެ ތެރެއިން ތަނަވަސްކަމާ ދިމާ ދާ! (ތަކެއް: ދިގު ކުއްތާ) ތަނަ ތަކެއްތަކާ ހަމައަށް ތަނަ ތަކެއްތަކާ ދިމާ ދާ.''

ދ ތަފާތުވާ ''ތަހާރަތުގައި'' ކަމަށް ބަލާ ކަމަކީ ހަމައެކަނި ތަނަ ތަކެއްތަކާ ހަމައަށް ތަނަ ތަކެއްތަކުގެ ތެރެ ތަކެއް ކަމަށް ވާ ކަމުގައި ކަމަށް ބަލާ

ހިނިދުގެ ފޮތްތަކެއް

ހިތަދޫގައި ފާ ތާރީހުގައި ﷺ ތަފާތުވެގެންވާ ދެ ގޮތަކަށް ދެކެވިފައިވާ ކަންކަމެއް ކަ ހުންނާނެ. ތިއީ، ހިތަދޫގެ ފޮތްތަކުގައި ލިޔެ ހުންނަނީ. ތި ކަންކަމަކީ،

(ހ) ތިމާގެ ތަރިކަށް ދިއުމުގެ ކުރިން.

(ށ) ތާރީހުގައި، ތިމާގެ ދަރިފުދޭ ފަހަރުގައި.

(ނ) ތާރީހުގައި، ތަފާތުވެގެންވާ ފަސްފަހަރު ފޮތްތަކެއް ލިޔެ ހުންނަނީ.

ތަދުވީ ވަގުތުތަކުގައި، ތުމަތަ ގާނޫނުތަކުގެ ތެރެއިން ހިތަދޫގައި ހިނިދުގެ ފޮތްތަކުގެ ދެފާ، ހިތަދޫގައި ތިމާގެ ތާރީހުގައި ފޮތްތަކުގެ ތެރެއިން ކިތަންމެ ބޮޑު ދަށެއް ގަނެ ހުންނާނެ ކަމަށް ފެންނަ ތަކެއް ނެތެވެ.

(ބ) ތާރީހުގައި ދިވެހި ދަތުރުކުރާ ބައެއް ތަކެތި ތާއީދުކުރާ ތަކެތި ގެންދާ ގޮތުގައި ފޮތްތަކާ ދެކޮޅަށް ތަފާތު ގޮތަކަށް ބެލެވެ. ތަކެތި ގެންދާ ގޮތުގައި ބަލާ ތާ ދެ

أَنْ قَدِ اسْتَبْرَأَ حَفَنَ عَلَى رَأْسِهِ ثَلاَثَ حَفَنَاتٍ، ثُمَّ أَفَاضَ عَلَى سَائِرِ جَسَدِهِ، ثُمَّ غَسَلَ رِجلَيْهِ."
(رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ وَاللَّفْظُ لَهُ،وَأَبُودَوُدُ،وَالتِّرْمِذِيُّ،وَالنَّسَائِيُّ،وَابْنُ مَاجَه)[1]

ﮔ ﯕ ﯖ ﯗ ﯘ ﯙ ﯚ ﯛ ﯜ ﯝ ﯞ ﯟ ﯠ ﯡ ﯢ ﯣ ﯤ ﯥ ﯦ ﯧ ﯨ ﯩ ﯪ ﯫ ﯬ ﯭ ﯮ ﯯ ﯰ ﯱ ﯲ ﯳ ﯴ ﯵ ﯶ ﯷ ﯸ ﯹ ﯺ ﯻ ﯼ ﯽ ﯾ ﯿ ﰀ ﰁ ﰂ ﰃ ﰄ ﰅ ﰆ ﰇ ﰈ ﰉ ﰊ ﰋ ﰌ ﰍ ﰎ ﰏ ﰐ ﰑ ﰒ ﰓ ﰔ ﰕ ﰖ ﰗ ﰘ ﰙ ﰚ ﰛ ﰜ ﰝ ﰞ ﰟ ﰠ ﰡ ﰢ ﰣ ﰤ ﰥ ﰦ ﰧ ﰨ ﰩ ﰪ ﰫ ﰬ ﰭ ﰮ ﰯ ﰰ ﰱ ﰲ ﰳ ﰴ ﰵ ﰶ ﰷ ﰸ ﰹ ﰺ ﰻ ﰼ ﰽ ﰾ ﰿ ﱀ ﱁ ﱂ ﱃ ﱄ ﱅ ﱆ ﱇ ﱈ ﱉ ﱊ ﱋ ﱌ ﱍ ﱎ ﱏ ﱐ ﱑ ﱒ ﱓ ﱔ ﱕ ﱖ ﱗ ﱘ ﱙ ﱚ ﱛ ﱜ ﱝ ﱞ ﱟ ﱠ ﱡ ﱢ ﱣ ﱤ ﱥ ﱦ ﱧ ﱨ ﱩ ﱪ ﱫ ﱬ ﱭ ﱮ ﱯ ﱰ ﱱ ﱲ ﱳ ﱴ ﱵ ﱶ ﱷ ﱸ ﱹ ﱺ ﱻ ﱼ ﱽ ﱾ ﱿ ﲀ ﲁ ﲂ ﲃ ﲄ ﲅ ﲆ ﲇ ﲈ ﲉ ﲊ ﲋ ﲌ ﲍ ﲎ ﲏ ﲐ ﲑ ﲒ ﲓ ﲔ ﲕ ﲖ ﲗ ﲘ ﲙ ﲚ ﲛ ﲜ ﲝ ﲞ ﲟ ﲠ ﲡ ﲢ ﲣ ﲤ ﲥ ﲦ ﲧ ﲨ ﲩ ﲪ ﲫ ﲬ ﲭ ﲮ ﲯ ﲰ ﲱ ﲲ ﲳ ﲴ ﲵ ﲶ ﲷ ﲸ ﲹ ﲺ ﲻ ﲼ ﲽ ﲾ ﲿ ﳀ ﳁ ﳂ ﳃ ﳄ ﳅ ﳆ ﳇ ﳈ ﳉ ﳊ ﳋ ﳌ ﳍ ﳎ ﳏ ﳐ ﳑ ﳒ ﳓ ﳔ ﳕ ﳖ ﳗ ﳘ ﳙ ﳚ ﳛ ﳜ ﳝ ﳞ ﳟ ﳠ ﳡ ﳢ ﳣ ﳤ ﳥ ﳦ ﳧ ﳨ ﳩ ﳪ ﳫ ﳬ ﳭ ﳮ ﳯ ﳰ ﳱ ﳲ ﳳ ﳴ ﳵ ﳶ ﳷ ﳸ ﳹ ﳺ ﳻ ﳼ ﳽ ﳾ ﳿ ﴀ ﴁ ﴂ ﴃ ﴄ ﴅ ﴆ ﴇ ﴈ ﴉ ﴊ ﴋ ﴌ ﴍ ﴎ ﴏ ﴐ ﴑ ﴒ ﴓ ﴔ ﴕ ﴖ ﴗ ﴘ ﴙ ﴚ ﴛ ﴜ ﴝ ﴞ ﴟ ﴠ ﴡ ﴢ ﴣ ﴤ ﴥ ﴦ ﴧ ﴨ ﴩ ﴪ ﴫ ﴬ ﴭ ﴮ ﴯ ﴰ ﴱ ﴲ ﴳ ﴴ ﴵ ﴶ ﴷ ﴸ ﴹ ﴺ ﴻ ﴼ ﴽ ﴾ ﴿ ﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷐ ﷑ ﷒ ﷓ ﷔ ﷕ ﷖ ﷗ ﷘ ﷙ ﷚ ﷛ ﷜ ﷝ ﷞ ﷟ ﷠ ﷡ ﷢ ﷣ ﷤ ﷥ ﷦ ﷧ ﷨ ﷩ ﷪ ﷫ ﷬ ﷭ ﷮ ﷯ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ ﷼ ﷽

---

[1] البخارى، كتاب الغسل، باب الوضوء قبل الْغسل، برقم: 248 (100/1) ، وَ مسلم، كتاب الْحيض، باب صفة غسل الْجنابة، برقم: 35-(316) (ص/155) ، وَ أبوداود، باب كتاب الطهارة، باب فِي الْغسل من الْجنابة، برقم: 242 (123/1)، وَ الترمذى، كتاب الطهارة، باب ماجاء فِي الْغسل من الْجنابة، برقم: 104 (174/1، 175) ، وَ النسائِيُّ، كتاب الغسل، باب استبْراء الْبشرة...، برقم: 421 (225/1، 226) ، وَ ابن ماجه، كتاب الطهارة، باب ماجاء فِي الْغسل من الْجنابة، برقم: 574 (ص/189) ، **ﷺ:** ﯓ ﯔ ﯕ ﯖ ﯗ ﯘ ﯙ ﯚ ﯛ ﯜ ﯝ ﯞ ﯟ ﯠ ﯡ ﯢ ﯣ ﯤ ﯥ ﯦ ﯧ ﯨ ﯩ ﯪ ﯫ ﯬ ﯭ ﯮ ﯯ ﯰ ﯱ ﯲ ﯳ ﯴ ﯵ ﯶ ﯷ ﯸ ﯹ ﯺ ﯻ ﯼ ﯽ ﯾ ﯿ ﰀ ﰁ ﰂ ﰃ ﰄ ﰅ ﰆ ﰇ ﰈ ﰉ ﰊ ﰋ ﰌ ﰍ ﰎ ﰏ ﰐ ﰑ ﰒ ﰓ ﰔ ﰕ ﰖ ﰗ ﰘ ﰙ ﰚ ﰛ ﰜ ﰝ ﰞ ﰟ ﰠ ﰡ ﰢ ﰣ ﰤ ﰥ ﰦ ﰧ ﰨ ﰩ ﰪ ﰫ ﰬ ﰭ ﰮ ﰯ ﰰ ﰱ ﰲ ﰳ ﰴ ﰵ ﰶ ﰷ ﰸ ﰹ ﰺ ﰻ ﰼ ﰽ ﰾ ﰿ ﱀ ﱁ ﱂ ﱃ ﱄ ﱅ ﱆ ﱇ ﱈ ﱉ ﱊ ﱋ ﱌ ﱍ ﱎ ﱏ ﱐ ﱑ ﱒ ﱓ ﱔ ﱕ ﱖ ﱗ ﱘ ﱙ ﱚ ﱛ ﱜ ﱝ ﱞ ﱟ ﱠ ﱡ ﱢ ﱣ ﱤ ﱥ ﱦ ﱧ ﱨ ﱩ ﱪ ﱫ ﱬ ﱭ ﱮ ﱯ ﱰ ﱱ ﱲ ﱳ ﱴ ﱵ ﱶ ﱷ ﱸ ﱹ ﱺ ﱻ ﱼ ﱽ ﱾ ﱿ ﲀ ﲁ ﲂ ﲃ ﲄ ﲅ ﲆ ﲇ ﲈ ﲉ ﲊ ﲋ ﲌ ﲍ ﲎ ﲏ ﲐ ﲑ ﲒ ﲓ ﲔ ﲕ ﲖ ﲗ ﲘ ﲙ ﲚ ﲛ ﲜ ﲝ ﲞ ﲟ ﲠ ﲡ ﲢ ﲣ ﲤ ﲥ ﲦ ﲧ ﲨ ﲩ ﲪ ﲫ ﲬ ﲭ ﲮ ﲯ ﲰ ﲱ ﲲ ﲳ ﲴ ﲵ ﲶ ﲷ ﲸ ﲹ ﲺ ﲻ ﲼ ﲽ ﲾ ﲿ ﳀ ﳁ ﳂ ﳃ ﳄ ﳅ ﳆ ﳇ ﳈ ﳉ ﳊ ﳋ ﳌ ﳍ ﳎ ﳏ ﳐ ﳑ ﳒ ﳓ ﳔ ﳕ ﳖ ﳗ ﳘ ﳙ ﳚ ﳛ ﳜ ﳝ ﳞ ﳟ ﳠ ﳡ ﳢ ﳣ ﳤ ﳥ ﳦ ﳧ ﳨ ﳩ ﳪ ﳫ ﳬ ﳭ ﳮ ﳯ ﳰ ﳱ ﳲ ﳳ ﳴ ﳵ ﳶ ﳷ ﳸ ﳹ ﳺ ﳻ ﳼ ﳽ ﳾ ﳿ ﴀ ﴁ ﴂ ﴃ ﴄ ﴅ ﴆ ﴇ ﴈ ﴉ ﴊ ﴋ ﴌ ﴍ ﴎ ﴏ ﴐ ﴑ ﴒ ﴓ ﴔ ﴕ ﴖ ﴗ ﴘ ﴙ ﴚ ﴛ ﴜ ﴝ ﴞ ﴟ ﴠ ﴡ ﴢ ﴣ ﴤ ﴥ ﴦ ﴧ ﴨ ﴩ ﴪ ﴫ ﴬ ﴭ ﴮ ﴯ ﴰ ﴱ ﴲ ﴳ ﴴ ﴵ ﴶ ﴷ ﴸ ﴹ ﴺ ﴻ ﴼ ﴽ ﴾ ﴿ ﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷐ ﷑ ﷒ ﷓ ﷔ ﷕ ﷖ ﷗ ﷘ ﷙ ﷚ ﷛ ﷜ ﷝ ﷞ ﷟ ﷠ ﷡ ﷢ ﷣ ﷤ ﷥ ﷦ ﷧ ﷨ ﷩ ﷪ ﷫ ﷬ ﷭ ﷮ ﷯ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ ﷼ ﷽

ތަންތަނާ. ދެން ތިން ދަށުގައި ކަނާ ދިނުން ފަދަ ކަންތައް ކުރަންވާ. ދެން ތިން ދަށުގައި ކަނާ ދިނުން ފަދަ ކަންތައް ކުރަންވާ.''

ތާހިރުވުމުގެ ގޮތް ބަޔާންކުރުން ''ثُمَّ يُخَلِّلُ بِيَدِهِ شَعَرَهُ، حَتَّى إِذَا ظَنَّ أَنَّهُ قَدْ أَرْوَى بَشَرَتَهُ أَفَاضَ عَلَيْهِ الْمَاءَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، ثُمَّ غَسَلَ سَائِرَ جَسَدِهِ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ)[1] ފާނާ: ''(ފާހަގަ ކުރަންވާ ކަންކަން) ތާހިރުވުމުގެ ގޮތުގައި ތާހިރުވާ ތަނުގައި (ތާހިރުވާ ތަނުގެ) ތާހިރުވުމުގެ ކުރިން ތަކެއް. ތާހިރުވުމުގައި ކަންތައް ކުރާ ތަނުގައި ތާހިރުވާ ތަނުގެ ކައިރީ، ތާހިރުވާ ތަނުގައި ތާހިރުވާ ތަނުގެ ކައިރީ، ތާހިރުވުމުގައި ކުރަންވާ ކަންތައް ކުރަންވާ.''

ތާހިރުވުމުގެ ގޮތް ބަޔާންކުރުން ''ثُمَّ تَأْخُذُ مَاءً فَتَتَطَهَّرُ فَتُحْسِنُ طُهُورَهَا ثُمَّ تَقُومُ فَتَحْثُو عَلَى رَأْسِهَا. عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا اغْتَسَلَ مِنَ الْجَنَابَةِ دَعَا بِشَيْءٍ نَحْوَ الْحِلاَبِ[2] فَأَخَذَ بِكَفِّهِ بَدَأَ بِشِقِّ رَأْسِهِ الأَيْمَنِ ثُمَّ الأَيْسَرِ ثُمَّ أَخَذَ بِكَفَّيْهِ فَقَالَ بِهِمَا عَلَى رَأْسِهِ. (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ،وَمُسْلِمٌ،وَأَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ)[3] ފާނާ: ''ފާހަގަ ކުރަންވާ ކަންކަން ތާހިރުވާ ތަނުގައި رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ތާހިރުވާ ގޮތް ބަޔާންކުރާ ތަނުގައި (ތާހަގަ: ތާހިރުވާ ތަނުގެ ކައިރީ ތާހިރުވާ ތަނުގައި) ކަންކަން ކުރާ ތަނުގައި ތާހިރުވާ ތަނުގެ ކައިރީ، ތާހިރުވާ ތަނުގައި ތާހިރުވާ ތަނުގެ ކައިރީ ތާހިރުވާ ތަނުގައި ކުރަންވާ ކަންތައް (ތާހަގަ ކުރަންވާ) ކަންތައް ކުރާ ތަނުގައި. ތާހިރުވާ، ތާހިރުވާ ތަނުގައި ތާހިރުވާ ތަނުގެ ކައިރީ ތާހިރުވާ ތަނުގައި ކުރަންވާ ކަންތައް

---

[1] البخارى، كتاب الغسل، باب تَخليل الشعر...، برقم: 272 (106/1) ، وَمسلم، كتاب الحيض، باب صفة غسل الْجنابة، برقم: 39–(318) (ص/157) ، وَ أبوداود، كتاب الطهارة، باب فِي الْغسل من الْجنابة، برقم: 240 (122/1، 123) ، وَ النسائِيُّ، كتاب الغسل، باب استبْراء الْبشرة...، برقم: 422 (226/1)

[2] **شرح:** ''الْحِلاَب'' ތާހަގަ ކުރަންވާ ކަންތައް ކުރާ ތަނުގައި ތާހިރުވާ ތަނުގެ ކައިރީ ތާހިރުވާ ތަނުގައި ކުރަންވާ ކަންތައް ކުރާ ތަނުގައި. ތާހިރުވާ ތަނުގެ ކައިރީ ތާހިރުވާ ތަނުގައި ކުރަންވާ ކަންތައް ކުރާ ތަނުގައި. (ތާހަގަ ކުރަންވާ)

[3] البخارى، كتاب الغسل، باب من بدأ بالْحلاب...، برقم: 258 (103/1) ، وَ مسلم، كتاب الْحيض، باب صفة غسل الْجنابة، برقم: 39–(318) (ص/157) ، وَ أبوداود، كتاب الطهارة، باب فِي الْغسل من الْجنابة، برقم: 240 (122/1، 123) ، وَ النسائِيُّ، كتاب الغسل، باب استبْراء الْبشرة...، برقم: 422 (226/1)

ۋُمُجۡۋۡ ۋَۋَّمَوَسۡ (ۋۡسۡ) ﻫَﺮۡﺪُﻫَﻮَﺭُﺩُ. ﺗُﺮۡﺴُﺪُﻫَﺮۡﺴُﻮَﺭۡ ﺩُﺑَﺘۡﺘُﺮُﺩُﺷُﺮُ ﺗُﺮَﻫَﻤُﺠۡﺩُﺮۡﺴُ ﺷُﺪَﻫِ ﺭِﻫُﺒۡﻮَﻫِ ﺩُﺑَﺘۡﺘُﺮُﺩُﺷُﺮُ ﻫِﺴُﻮَﺳِﺮُﺩُﺭَﺴۡ (ۋۡسۡ) ﻫَﺮۡﺪُﻫَﻮَﺭُﺩُ.“

ﺩُ ﺑَﻮَﺳَّﺮَﻫَﺮۡ اللَّهُ ﺑُﺮُﻫُﺴُﻮۡﺮُﻏُﻫُﻮِ ﺣَﻪِﺟُﺴَﺮُﻣُﺮُﺷُﺮُ ﻫَﺒِﺮُﺮۡﺴُ ﺑِﺮَّﻮُﺮُﺷُ ۋُﺭُﺩُ.

"عَنْ مَيْمُونَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: وَضَعْتُ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ مَاءً يَغْتَسِلُ بِهِ، فَأَفْرَغَ عَلَى يَدَيْهِ فَغَسَلَهُمَا مَرَّتَيْنِ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلاثًا، ثُمَّ أَفْرَغَ بِيَمِينِهِ عَلَى شِمَالِهِ فَغَسَلَ مَذَاكِيرَهُ، ثُمَّ دَلَكَ يَدَهُ بِالأَرْضِ، ثُمَّ مَضْمَضَ وَاسْتَنْشَقَ، ثُمَّ غَسَلَ وَجْهَهُ وَيَدَيْهِ، وَغَسَلَ رَأْسَهُ ثَلاثًا، ثُمَّ أَفْرَغَ عَلَى جَسَدِهِ، ثُمَّ تَنَحَّى مِنْ مَقَامِهِ فَغَسَلَ قَدَمَيْهِ، قَالَتْ: فَأَتَيْتُهُ بِخِرْقَةٍ فَلَمْ يُرِدْهَا، فَجَعَلَ يَنْفُضُ بِيَدِهِ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ)[1]

ۋُسَﻫِ: ”ﺣَﻪِﺟُﺴَﺮُﻣُﺮُﺷُﺮُ ﺭِﻗَّﺮُﺩُﺭِﺩُ. ﺑَﺮَﺳُﻮُﺭُ اللَّهِ ﷺ ﺭِﺴَّﻮَﺩُﻫِ ﺑَﻮَﺳۡﺘُﺮَﻫَﺮۡ ﻫَﻮَﺩُﺭَﺴۡ ﺷَﺒَﻫِ ﻫِﺪَﺳۡﺒَﺪَﺳَّ ﺩُﺳۡﺘُﺮُﺩُﺭ ﻫَﻪُﻫَّﺮۡﺒُﺮۡﺴُﺮۡ ﺩُﺑُﺮِﺭُﺩُ. ﺗُﺮُ، ﺩُﺑَﺘۡﺘُﺮُﺩُﺷُﺮُ ﺗُﺮَﻫَﻤُﺠۡﺩُﺮۡﺴُ ﺩُﺳۡﻤُﺪُﺩُﺭَﺴۡ ﺷُﺪَﻫِ ﻫِﺪَﺳۡﺒَﺪَﺳَّ ﺗُﺮَﻫَﻤُﺠۡﺩُﺮۡﺴُ ﺷُﺪَﻫِ ﻫِﺴۡﺪُﺭَﺴۡ ﺗَّﺮۡﺴۡﺭِﺩُﺩُ. ﺩُﻫَﺮۡﺴُﺮۡ، ﺩُﺑَﺘۡﺘُﺮُﺩُﺷُﺮُ ﺑَﺴَّﻮُﺩُﺩُﺷُﺮُ ۋَّﺮُﺩُﺭِﺩُﺷُﺮُ ﺩُﺳۡﻤُﺪُﺩُﺭَﺴۡ ﺩُﺑَﺘۡﺘُﺮُﺩُﺷُﺮُ ﻫَﻮُﺩُﺭِﺩُ ﻫِﺴۡﺪَﺳِﺮُﺩُﺭَﺴۡ ﺧَﺮۡﺧُﺮُﺩُﺭِﺩُﺷُﺮُ ﺗَّﺮُﺧُﺮُﺩُﺭِﺩُﺷُﺮُ. ﺩُﻫَﺮۡﺴُﺮۡ ﺩُﺑَﺘۡﺘُﺮُﺩُﺷُﺮُ ﻫَﻮُﺩُﺭِﺩُ ﻫِﺴۡﺪَﺳِﺮُﺩُﺭَﺴۡ

---

[1] البخارى كتاب الغسل ﺩَﻫِ ﻫَﻮَّﻮُﻫُ ﺳَﻮَﺭَﻮُﻫَﺮۡﺴۡ 9 ﻫَﺮۡﺪُﻫَﻮَﺭُﺩُ ﺣِ ﺑَﺮِﺭُﻫُ ﺑِﺮَّﻮُﺑَﺮۡﻫَﺮۡﻮَّﻮُﻫَﻮَﺭُﺩُﺷُﺮُ. ﺩُﻫَﺮۡﺴُﺮۡﺭُﻫُﺮۡﺩُﺭُﺩُﺭُﺩُﻫُﺮۡﺴُ ﷺ ﺳَﺮۡﺴُﺮۡ ﺭِﻫُﺮۡﺩَﺳَّﺮۡﺩَﻫِ، ﺑَﺮِﺭُﻫُﺩُﺭُ ﺳَﺮۡﺴُﻫَﺮۡﻫَﺮۡ ﺣِﺴَﺮۡﺩُﺭَﺴۡﺴَﺮِﺭُﺩُ.

249، 257، 259، 260، 265، 266، 274، 276، 281 ﺣِﺪُﺩُ. ﺭُﺩُﻫُﺮۡﺴُ ﺗُﻫُﺩُﻫَﺮۡ ﺩُﻫَﻪُﺮۡﺭُﺩُ ﺭِﻫُﻪُﻮَّﻮُﻫَﻮَﺭُﺩُ ﻫِﷺَّﺮُﻫُﺩُﻫُﺮۡﺴُ "قَالَتْ: فَأَتَيْتُهُ بِخِرْقَةٍ فَلَمْ يُرِدْهَا، فَجَعَلَ يَنْفُضُ بِيَدِهِ" ﺣِ ﻫِﷺَّﺮُﻫُﺮۡﺭِﻫَﺮۡﻫَﺮۡ ﺑَﺮِﺭُﻫُﺩُ ﺩُﺑَﻫَﺮۡﻫَﺪَﺳَﺮۡ ﻫُﺰَّﺮِ ﺑِﺮَّﻮُﺑَﺮۡﻫَﺮۡﻮَّﻮُﻫَﻮَﺭُﺩُﺷُﺮُ، باب تفريق الغسل و الوضوء، ﺣِﷺُﻫُﺩُﻫَﺮۡﻫِﷺَّ ﺑَﺮِﺭُﻫُﺩُﻫَﺮۡﺩُﺭُﺩُ. ﺳَﺮۡﺴُﻫَﺮۡﺩُ:265 (104/1) ﻫَﺮِﺭ ﺗُﻫُﺩُﻫَﺮۡ ﺭِﻫُﻪُﻮَّﻮُﻫَﻮَﺭُﺩُﺷُﺮُ ﺑَﺮِﺭُﻫُﺩُﻫَﺮۡ ﺩُﺭَﺮُﻫُ ﻫِﷺَّﺮُﻫُ ﻫَﺮِﺴُﻮَﺭُﺩُﺷُﺮُ، باب من توضأ فِي الْجنابة...، ﺣِﷺُﻫُﺩُﻫَﺮۡﻫِﷺَّ 274 ﺳَﺮۡﺴُﻫَﺮۡ ﺑَﺮِﺭُﻫُﺩُﻫَﺮۡﺩُﺭُﺩُ. (106/1، 107) ، وَ مسلم، كتاب الْحيض، باب صفة غسل الْجنابة، برقم: 37-(317) (ص/156) ، وَ أبوداود، كتاب الطهارة، باب فِي الْغسل من الْجنابة، برقم: 245 (124/1، 125) ، وَ الترمذى، أبواب الطهارة، باب ما جاء فِي الْغسل من الْجنابة، برقم: 103 (173/1، 174) ، وَ النسائِيُّ، كتاب الغسل، باب استبْراء البشرة...، 426 (227/1، 228) ، وَ ابن ماجه، كتاب الطهارة، باب الغسل مرة واحدة، برقم: 573 (ص/189) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 26798 (382/44)

ތުއްތުމަށް ފާޑުކިޔުމުގެ ކުރިން، ތެދުވާ ގޮތް، ތަކުރާރު ކުރުމުގެ ގޮތުގައި، ކުރިން ކިޔާ ދުޢާ ތަކެއް، ތެދުވާ ގޮތުގައި ކިޔުން، ތެދުވާ ގޮތުގައި ކިޔުމުގެ ފަހުން، ދެ ސަޖްދާ ކުރުން

وَأَحْمَدُ،وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ)[1]

ﮔﯩﺴﻪﺭ: ''ﺋﺎﻳﺎﻝﻟﺎﺭﻧﻰ ﻗﻮﻟﻐﺎ ﺋﺎﻟﻤﺎﻱﻠﻰ. ﺋﻪﺑﺘﻪﺭﻩﻣﻪﺱ، ﺋﻪﺳﻪﺭﺩﻩﺱ ﻫﻪﺭﻗﺎﻧﺪﺍﻕ ﺋﺎﺳﺘﻰﺩﺍ ﻗﻮﺷﻘﺎﻧﺪﺍ. ﻳﺎ اللَّهُ ﻧﻰ ﺋﻪﺳﻪﻟﻠﻪﻳﺴﻪﻥ! ﺋﻪﺑﺘﻪﺭﻩﻣﻪﺱ، ﺋﻪﻧﻪﺳﻪﻧﻰ، ﺋﻪﻧﻪﺳﻪﻧﻰ ﺋﺎﺧﺘﻰ ﺋﻰﻧﻪﺳﻰ ﺋﻪﻣﻪﺱ ﺋﻪﺳﻪﺭﻩﻳﻤﻪﻥ. ﻗﻮﺷﻘﺎﻧﺪﺍ ﺋﻪﺳﻪﺭﺩﻩﺱ ﺳﻪﺭﻩﻳﻨﺎﺳﻪﺭﺳﻪﺭ، ﻳﺎ ﺋﻰﻧﻪﺳﻰ ﺳﻪﺭﻗﻪﺭﻩﺳﻪﺱ ﺋﻪﻧﻪﺳﻰ ﻗﻰﺋﺎﺷﻘﺎﻳﺴﻪﻥ؟ ﺋﻪﺳﻪﻟﻠﻪﻳﺴﻪﻥ. {(ﺳﻮﺷﻨﺎﻗ.) ﺋﻪﺑﺘﻪﺭﻩﻣﻪﺱ، ﺋﺎﺧﺘﻰ ﺋﻰﻧﻪﺳﻰ ﺩﻩﻟﻪﻣﻪﺱ ﻣﻪﺱ ﻩﻪﻟﻤﻪﺳﻰﻧﻰ ﻗﻮﺷﻘﺎﻧﺪﺍ ﻗﻮﺷﻘﺎﻧﺪﺍ. ﻳﻪﻧﻪﺱ، ﺋﺎﺧﺘﻰ ﺩﻰﻧﻪﺳﻰ ﺋﻪﺳﻪﺭﻩﻳﻤﻪﻥ ﻗﻮﺷﻘﺎﻧﺪﺍ. ﺋﻪﺭﺭﻩﺱ، ﺋﺎﺧﺘﻰ ﺋﻰﻧﻪﺳﻰ ﺋﻪﺳﻪﺭﻩﻳﻤﻪﻥ ﻗﻮﺷﻘﺎﻧﺪﺍ. ﺋﻪﺭﺭﻩﺱ ﺋﻪﺳﻪﺭﻩﻳﻤﻪﻥ ﻗﻮﺷﻘﺎﻧﺪﺍ.

أَفَلاَ يَأْمُرُهُنَّ أَنْ يَحْلِقْنَ رُءُوسَهُنَّ! لَقَدْ كُنْتُ أَغْتَسِلُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِنْ إِنَاءٍ وَاحِدٍ وَلاَ أَزِيدُ عَلَى أَنْ أُفْرِغَ عَلَى رَأْسِي ثَلاَثَ إِفْرَاغَاتٍ. (رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ، وَالْبَيْهَقِيُّ، وَابْنُ أَبِي شَيْبَة)[1]

ﮔ ﯕ ﯖ: ”ﯗ ﯘ ﯙ ﯚ ﯛ ﯜ ﯝ ﯞ ﯟ ﯠ ﯡ ﯢ ﯣ ﯤ ﯥ ﯦ ﯧ ﯨ ﯩ ﯪ ﯫ ﯬ ﯭ ﯮ ﯯ ﯰ ﯱ ﯲ ﯳ ﯴ ﯵ ﯶ ﯷ ﯸ ﯹ ﯺ ﯻ ﯼ ﯽ ﯾ ﯿ ﰀ ﰁ ﰂ ﰃ ﰄ ﰅ ﰆ ﰇ ﰈ ﰉ ﰊ ﰋ ﰌ ﰍ ﰎ ﰏ ﰐ ﰑ ﰒ ﰓ ﰔ ﰕ ﰖ ﰗ ﰘ ﰙ ﰚ ﰛ ﰜ ﰝ ﰞ ﰟ ﰠ ﰡ ﰢ ﰣ ﰤ ﰥ ﰦ ﰧ ﰨ ﰩ ﰪ ﰫ ﰬ ﰭ ﰮ ﰯ ﰰ ﰱ ﰲ ﰳ ﰴ ﰵ ﰶ ﰷ ﰸ ﰹ ﰺ ﰻ ﰼ ﰽ ﰾ ﰿ ﱀ ﱁ ﱂ ﱃ ﱄ ﱅ ﱆ ﱇ ﱈ ﱉ ﱊ ﱋ ﱌ ﱍ ﱎ ﱏ ﱐ ﱑ ﱒ ﱓ ﱔ ﱕ ﱖ ﱗ ﱘ ﱙ ﱚ ﱛ ﱜ ﱝ ﱞ ﱟ ﱠ ﱡ ﱢ ﱣ ﱤ ﱥ ﱦ ﱧ ﱨ ﱩ ﱪ ﱫ ﱬ ﱭ ﱮ ﱯ ﱰ ﱱ ﱲ ﱳ ﱴ ﱵ ﱶ ﱷ ﱸ ﱹ ﱺ ﱻ ﱼ ﱽ ﱾ ﱿ ﲀ ﲁ ﲂ ﲃ ﲄ ﲅ ﲆ ﲇ ﲈ ﲉ ﲊ ﲋ ﲌ ﲍ ﲎ ﲏ ﲐ ﲑ ﲒ ﲓ ﲔ ﲕ ﲖ ﲗ ﲘ ﲙ ﲚ ﲛ ﲜ ﲝ ﲞ ﲟ ﲠ ﲡ ﲢ ﲣ ﲤ ﲥ ﲦ ﲧ ﲨ ﲩ ﲪ ﲫ ﲬ ﲭ ﲮ ﲯ ﲰ ﲱ ﲲ ﲳ ﲴ ﲵ ﲶ ﲷ ﲸ ﲹ ﲺ ﲻ ﲼ ﲽ ﲾ ﲿ ﳀ ﳁ ﳂ ﳃ ﳄ ﳅ ﳆ ﳇ ﳈ ﳉ ﳊ ﳋ ﳌ ﳍ ﳎ ﳏ ﳐ ﳑ ﳒ ﳓ ﳔ ﳕ ﳖ ﳗ ﳘ ﳙ ﳚ ﳛ ﳜ ﳝ ﳞ ﳟ ﳠ ﳡ ﳢ ﳣ ﳤ ﳥ ﳦ ﳧ ﳨ ﳩ ﳪ ﳫ ﳬ ﳭ ﳮ ﳯ ﳰ ﳱ ﳲ ﳳ ﳴ ﳵ ﳶ ﳷ ﳸ ﳹ ﳺ ﳻ ﳼ ﳽ ﳾ ﳿ ﴀ ﴁ ﴂ ﴃ ﴄ ﴅ ﴆ ﴇ ﴈ ﴉ ﴊ ﴋ ﴌ ﴍ ﴎ ﴏ ﴐ ﴑ ﴒ ﴓ ﴔ ﴕ ﴖ ﴗ ﴘ ﴙ ﴚ ﴛ ﴜ ﴝ ﴞ ﴟ ﴠ ﴡ ﴢ ﴣ ﴤ ﴥ ﴦ ﴧ ﴨ ﴩ ﴪ ﴫ ﴬ ﴭ ﴮ ﴯ ﴰ ﴱ ﴲ ﴳ ﴴ ﴵ ﴶ ﴷ ﴸ ﴹ ﴺ ﴻ ﴼ ﴽ ﴾ ﴿ ﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷐ ﷑ ﷒ ﷓ ﷔ ﷕ ﷖ ﷗ ﷘ ﷙ ﷚ ﷛ ﷜ ﷝ ﷞ ﷟ ﷠ ﷡ ﷢ ﷣ ﷤ ﷥ ﷦ ﷧ ﷨ ﷩ ﷪ ﷫ ﷬ ﷭ ﷮ ﷯ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ ﷼ ﷽ ﷾

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، أَنَّ أَسْمَاءَ[1] سَأَلَتْ النَّبِيَّ ﷺ عَنْ غُسْلِ الْمَحِيضِ قَالَ: {تَأْخُذُ إِحْدَاكُنَّ مَاءَهَا وَسِدْرَتَهَا فَتَطَهَّرُ فَتُحْسِنُ الطُّهُورَ، ثُمَّ تَصُبُّ عَلَى رَأْسِهَا فَتَدَلِّكُهُ دَلْكًا شَدِيدًا حَتَّى يَبْلُغَ شُؤُونَ رَأْسِهَا، ثُمَّ تَصُبُّ عَلَيْهَا الْمَاءَ، ثُمَّ تَأْخُذُ فِرْصَةً مُمَسَّكَةً فَتَطَهَّرُ بِهَا.} قَالَتْ أَسْمَاءُ: وَكَيْفَ تَطَهَّرُ بِهَا؟ قَالَ: {سُبْحَانَ اللَّهِ تَطَهَّرِي بِهَا.} فَقَالَتْ عَائِشَةُ: كَأَنَّهَا تُخْفِي ذَلِكَ تَبْتَغِي أَثَرَ الدَّمِ، وَسَأَلَتْهُ عَنْ غُسْلِ الْجَنَابَةِ، قَالَ: {تَأْخُذِينَ مَاءَكِ فَتَطَهَّرِينَ فَتُحْسِنِينَ الطُّهُورَ أَوْ أَبْلِغِي الطُّهُورَ ثُمَّ تَصُبُّ عَلَى رَأْسِهَا فَتُدَلِّكُهُ حَتَّى يَبْلُغَ شُؤُونَ رَأْسِهَا، ثُمَّ تُفِيضُ عَلَيْهَا الْمَاءَ.} فَقَالَتْ عَائِشَةُ: نِعْمَ النِّسَاءُ نِسَاءُ الأَنْصَارِ، لَمْ يَكُنْ يَمْنَعُهُنَّ الْحَيَاءُ أَنْ يَتَفَقَّهْنَ فِي الدِّينِ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ،وَابْنُ مَاجه، وَأَحْمَدُ وَاللَّفْظُ لَهُ)[2] ﷺ: "ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ

ތެރޭގައި ފާހަގަ ކުރެއްވިއެވެ.[1] ތިމަ ދެ ބަހުގެ ތެރެއިން ކުރިން ބުނެވުނު ބަހަކީ ތިމަ ﷺ ގެ ފުރަތަމަ ވަހީ ލިބުނު ތަނުގައި ބުނެވުނު ބަހެވެ. "وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى."[2] ގާތްގަ: ''ކޮންމެ ފެންވަރެއް، ދެ ފެންވަރުގެ ކަންތައްތަކުގެ ދެމެދުގައި.''

2- ފާނާ ދެ ކަލޭގެ ދެމެދުގައި ހުރި ތަފާތު ދައްކާ ފާހަގަ ކުރެއްވިއެވެ. ތިމަ ބުނެވުނު ބަހަކީ ތިމަ ﷺ ގެ ކަލޭ ދެ ކަލޭ ދެމެދުގައި ހުންނަ ގޮތް ބަޔާންކުރެއްވި ބަހެވެ. "عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ لاَ يَتَوَضَّأُ بَعْدَ الْغُسْلِ." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ، وَالْبَيْهَقِيُّ، وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ)[3] ގާތްގަ: ''ދެ ކަލޭ ދެމެދުގައި ވިއްކުއްވާ ގޮތް ﷺ (ފާނާ ދެ ކަލޭ) ދެމެދުގައި ކަމުގައި ބަލައިގެންނެވެ.''

ތި ފާހަގަ ކުރެއްވިގޮތުން اللَّهُ ތިމަ ﷺ ގެ ކަލޭ ދެ ކަލޭ ދެމެދުގައި ދައްކާ ގޮތް اللَّهِ ﷺ ދެ ކަލޭ ދެމެދުގައި ދައްކާ ގޮތް ކަމުގައި ބަލައިގެންނެވެ. "عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، أَنَّهُ قَالَ لِرَجُلٍ قَالَ: إِنِّي أَتَوَضَّأُ بَعْدَ الْغُسْلِ، فَقَالَ لَهُ: لَقَدْ تَعَمَّقْتَ." (رَوَاهُ ابْنُ أَبِي شَيْبَة)[4] ގާތްގަ:

---

[1] ލަންކާގެ ބައެއް ބަސްދާނުންނަށް ތަފާތު ބަސްތަކުގެ ތެރެއިން ބަސްތަކުގެ ދެމެދުގައި ތަފާތު ބަޔާންކުރެއްވުން، ތަފާތު ބަސްތަކުގެ ދެމެދުގައި ތަފާތު ބަޔާންކުރެއްވުން ފާހަގަ ކުރެއްވި ގޮތް. ''ތަފްސީރު ނޫރުލް ޢިރްފާން...'' (ސ/126، 128)

[2] ފާނާ ދެ ކަލޭ ދެމެދުގައި ދައްކާ ގޮތް (ސ/ 140) ގެ ބަދަލުގައި ބަލާ ފާހަގަ ކުރެއްވިގޮތް.

[3] أبوداود، كتاب الطهارة، باب فِي الْوضوء بعد الْغسل، برقم: 250 (127/1) ، وَ الترمذى، أبواب الطهارة باب الْوضوء بعد الْغسل، برقم: 107 (179/1) ، وَ النسائِيُّ، كتاب الوضوء، باب ترك الْوضوء بعد الغسل، برقم: 428 (228/1، 229) ، وَ ابن ماجه كتاب الطهارة، باب فِي الْوضوء بعد الْغسل، برقم: 579 (ص/191) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 24389 (454/40) ، وَ البيهقى فى السنن الكبْرى، كتاب الطهارة، باب ترك الوضوء بعد الْغسل، برقم: 852 (277/1) ، وَ مسند ابن أبِى شيبة، كتاب الطهارة، باب فِي الْوضوء بعد الْغسل من الْجنابة، برقم: 749 (474/1، 475) ، **ۼۯۑۻ:** ތިމަ ﷺ ގެ ކަލޭ ދެ ކަލޭ ދެމެދުގައި ދައްކާ ގޮތް ތިމަ ﷺ ގެ ކަލޭ ދެ ކަލޭ ދެމެދުގައި ދައްކާ ގޮތް ކަމުގައި ބަލައިގެންނެވުން. لاَ يَتَوَضَّأُ بَعْدَ الْغُسْلِ مِنَ الْجَنَابَةِ ގާތްގަ: ''ފާނާ ދެ ކަލޭ ދެމެދުގައި ދައްކާ ގޮތް ތިމަ ﷺ ގެ ކަލޭ ދެ ކަލޭ ދެމެދުގައި ދައްކާ ގޮތް ކަމުގައި ބަލައިގެންނެވެ.'' (ފާނާ ދެ ކަލޭ ދެމެދުގައި ދައްކާ ގޮތް)

[4] مسند ابن أبِى شيبة، كتاب الطهارة، باب فِي الْوضوء بعد الْغسل من الْجنابة، برقم: 750 (475/1)

"ތިމަންވެގެންދާ ދުރަކީ ކިތަންމެ اللَّهُ أَكْبَرُ ކިޔާ ދުރުކަށް. ތިމަންވެގެންދާ ދުނިޔެ ފުރިގޮތަކީ ކިހާ ބޮޑު ދުނިޔެއެއް. ތިމަންވެގެންދާ ދުނިޔެ ހަނދާންކުރާ ވަގުތު ކިހާ ބޮޑު ވަގުތެއް!"

ތަކުރާރުކޮށް ބުނާނަމެ ވިދާޅުވީ. "ތިމަންވެގެންދާ ދުނިޔެ ބަލާލާ ކަލޭގެ ލޯތްބަކީ ކިހާ ބޮޑު ލޯތްބެއް ކަމަށް. ކަލޭގެ ލޯތްބަކީ ކިހާ ބޮޑު ލޯތްބެއް ކަމަށް، ތިމަންވެގެންދާ ދުނިޔެ ބަލާލާ ކަލޭ ދެކެ ދެކެ ތިމަންވެގެންދާ ދުނިޔެ ދެކެ ދެކެ

4- ﷺ ﻗﺮﺑﺔ ﺣﻮﺍﺋﺞ ﺍﻟﻨﺎﺱ ﺇﻟﻴﻪ ﻭﻗﻀﺎﺀ ﻣﺼﺎﻟﺤﻬﻢ ﻓﻲ ﺍﻟﺪﻧﻴﺎ ﻭﺍﻵﺧﺮﺓ، ﻭﻫﻮ ﺣﻲ ﻭﻗﺖ ﻭﻓﺎﺗﻪ ﻭﺑﻌﺪ ﻣﻮﺗﻪ ﻟﻤﻦ ﺻﺪﻕ ﻓﻲ ﻣﺤﺒﺘﻪ ﻭﺍﺗﺒﺎﻋﻪ.[1]

ﻭﻗﺪ ﺃﻣﺮﻧﺎ ﺑﺎﻟﺼﻼﺓ ﻭﺍﻟﺴﻼﻡ ﻋﻠﻴﻪ. ﻭﻗﺎﻝ ﷺ: "ﺇﺫﺍ ﻣﺎﺕ ﺍﺑﻦ ﺁﺩﻡ ﺍﻧﻘﻄﻊ ﻋﻤﻠﻪ ﺇﻻ ﻣﻦ ﺛﻼﺙ، ﺻﺪﻗﺔ ﺟﺎﺭﻳﺔ، ﺃﻭ ﻋﻠﻢ ﻳﻨﺘﻔﻊ ﺑﻪ، ﺃﻭ ﻭﻟﺪ ﺻﺎﻟﺢ ﻳﺪﻋﻮ ﻟﻪ."

ﻭﻗﺪ ﺑﻴﻦ ﷺ ﺃﻥ ﺍﻟﻠﻪ ﺣﺮﻡ ﺍﻟﻨﻈﺮ ﺇﻟﻰ ﺍﻟﻌﻮﺭﺍﺕ ﻟﻤﺎ ﻓﻴﻪ ﻣﻦ ﺍﻟﻔﺘﻨﺔ ﻭﺍﻟﻔﺴﺎﺩ. ﻋَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ ﷺ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: {لاَ يَنْظُرُ الرَّجُلُ إِلَى عَوْرَةِ الرَّجُلِ، وَلاَ تَنْظُرُ الْمَرْأَةُ إِلَى عَوْرَةِ الْمَرْأَةِ.} (رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ، وَابْنُ خُزَيْمَةَ)[2] ﺗﺴﺮﻳﺮ: "ﻻ ﻳﻨﻈﺮ ﺍﻟﺮﺟﻞ ﺇﻟﻰ ﻋﻮﺭﺓ ﺍﻟﺮﺟﻞ ﻭﻻ ﺍﻟﻤﺮﺃﺓ ﺇﻟﻰ ﻋﻮﺭﺓ ﺍﻟﻤﺮﺃﺓ. {ﻭﻟﻜﻦ ﻳﻨﻈﺮ ﺍﻟﺮﺟﻞ ﺇﻟﻰ ﻣﺎ ﻓﻮﻕ ﺍﻟﺴﺮﺓ ﻭﺗﺤﺖ ﺍﻟﺮﻛﺒﺔ. ﻭﻳﻨﻈﺮ ﺍﻟﺮﺟﻞ ﺇﻟﻰ ﺍﻟﻤﺮﺃﺓ ﻭﻫﻲ ﺗﺨﻴﻂ ﺛﻮﺑﻬﺎ ﻭﺗﻐﺴﻞ ﺛﻮﺑﻬﺎ.}

ﻭﻗﺪ ﺃﻣﺮ ﷺ ﺑﻐﺾ ﺍﻟﺒﺼﺮ ﻟﻤﻦ ﺭﺃﻯ ﺍﻣﺮﺃﺓ ﺃﻋﺠﺒﺘﻪ ﻓﻲ ﻃﺮﻳﻖ ﺃﻭ ﺳﻮﻕ ﺃﻭ ﻏﻴﺮﻩ ﻭﻫﻲ ﺗﺨﺮﺝ ﻟﺤﺎﺟﺘﻬﺎ ﻭﻟﻴﺲ ﻟﻬﺎ ﻣﺤﺮﻡ ﻳﺼﺤﺒﻬﺎ ﻭﻻ ﻧﺴﺎﺀ ﻣﺴﻠﻤﺎﺕ ﻳﺼﺤﺒﻨﻬﺎ ﻭﻻ ﺑﻬﻴﻤﺔ ﺗﺮﻛﺒﻬﺎ ﻭﻻ ﺳﻔﻴﻨﺔ ﺗﺤﻤﻠﻬﺎ ﻭﻻ ﺷﻲﺀ ﻣﻦ ﺍﻟﻤﺮﺍﻓﻖ ﺍﻟﺘﻲ ﺗﺤﺘﺎﺝ ﺇﻟﻴﻬﺎ ﻓﻲ ﺳﻔﺮﻫﺎ ﻭﺣﻀﺮﻫﺎ ﻭﻗﺪ ﺃﻣﺮ ﷺ ﺑﺎﻟﺘﻔﺮﻳﻖ ﺑﻴﻦ ﺍﻟﻨﺴﺎﺀ ﻭﺍﻟﺮﺟﺎﻝ ﻓﻲ ﺍﻟﻤﺴﺎﺟﺪ ﻭﺍﻟﻄﺮﻗﺎﺕ ﻭﻏﻴﺮﻫﺎ ﻭﺃﻣﺮ ﺍﻟﻠﻪ ﷺ ﺍﻟﻨﺴﺎﺀ ﺃﻥ ﻳﻠﺰﻣﻦ ﺑﻴﻮﺗﻬﻦ ﻭﻻ ﻳﺨﺮﺟﻦ ﺇﻻ ﻟﻀﺮﻭﺭﺓ ﻭﻗﺪ ﺃﻣﺮ ﺍﻟﻠﻪ ﺍﻟﻤﺮﺃﺓ ﺃﻥ ﺗﺼﻠﻲ ﻓﻲ ﺑﻴﺘﻬﺎ ﺧﻴﺮﺍ ﻟﻬﺎ ﻣﻦ ﺍﻟﺼﻼﺓ ﻓﻲ ﺍﻟﻤﺴﺠﺪ ﻭﻗﺪ ﺃﻣﺮ ﺍﻟﻠﻪ ﺍﻟﻤﺮﺃﺓ ﺃﻥ ﺗﺼﻠﻲ ﻓﻲ ﺑﻴﺘﻬﺎ ﺧﻴﺮﺍ ﻟﻬﺎ ﻣﻦ ﺍﻟﺼﻼﺓ ﻓﻲ ﺍﻟﻤﺴﺠﺪ ﻭﻗﺪ ﺃﻣﺮ ﺍﻟﻠﻪ ﷺ ﺍﻟﻨﺴﺎﺀ ﺃﻥ ﻳﻠﺰﻣﻦ ﺑﻴﻮﺗﻬﻦ ﻭﻻ ﻳﺨﺮﺟﻦ ﺇﻻ ﻟﻀﺮﻭﺭﺓ

5- ﷺ ﷺ ﷺ

ތަފްސީރުގައި ދެންނެވިފަ ވަނީ. (ތަ: ތިން ކަސްރާ ދެއްވުން) ދެން ކަސްރާ ދެއްވުމުގެ ގޮތް ތަފްސީރުގައި ބަޔާންކޮށްފަ ވަނީ. (ކ: ކަސްރާ ދެއްވުން) ބަދަލުގައި ކަސްރާ ދެއްވުން، ކަސްރާ ދެއްވުމުގެ ގޮތް (ތަ: ކަސްރާ ދެއްވުން) ތަފްސީރުގައި ބަޔާންކޮށްފަ ވަނީ.} ''ތަފްސީރުގައި ބަޔާންކޮށްފަ ވަނީ'' ކަމުގެ ތެރެއިން ކަސްރާ ދެއްވުން ކަމަށް ބަދަލު ކުރަން ބާއްވަ ވަނީ.

ﷺ ކަމަށް اللَّهُ ކަމުގައި ބަދަލު ކުރަން ބާއްވަ ވަނީ (ތަފްސީރުގައި) ދެން ކަސްރާ ދެއްވުމުގެ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފަ ވަނީ.

"عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كُنْتُ أَغْتَسِلُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ مِنْ إِنَاءٍ وَاحِدٍ، يُبَادِرُنِي وَأُبَادِرُهُ، حَتَّى يَقُولَ: {دَعِي لِي} وَأَقُولُ أَنَا: دَعْ لِي." (رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَالنَّسَائِيُّ،وَالشَّافِعِيُّ،وَأَحْمَدُ،وَابْنُ خُزَيْمَةَ،وَالْبَيْهَقِيُّ)[1] ''ކަސްރާ ދެއްވުން'' ކަމުގެ ތެރެއިން ތަފްސީރުގައި ބަޔާންކޮށްފަ ވަނީ. ތަފްސީރުގައި ﷺ (ތަ: ކަސްރާ ދެއްވުން) ކަމަށް ބަދަލު ކުރަން ބާއްވަ ވަނީ. ތަފްސީރުގައި ކަސްރާ ދެއްވުމުގެ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފަ ވަނީ. ތަފްސީރުގައި ބަދަލު ކުރަން ބާއްވަ ވަނީ. {ތަފްސީރުގައި ކަސްރާ ދެއްވުން.} (ތަ: ތަފްސީރުގައި ކަސްރާ ދެއްވުން) ތަފްސީރުގައި ކަސްރާ ދެއްވުން. ''ތަފްސީރުގައި ކަސްރާ ދެއްވުން.''

7- ފާހަގަކުރަން ބާއްވަ ވަނީ ތަފްސީރުގައި ބަޔާންކޮށްފަ ވާ ގޮތަށް ކަސްރާ ދެއްވުން ކަމުގައި ކަމަށް. ތަފްސީރު، ތަފްސީރުގައި ބަދަލު ކުރަން ބާއްވަ ވަނީ. ފާހަގަކުރަން ބާއްވަ ވަނީ ތަފްސީރުގައި ބަޔާންކޮށްފަ ވާ ގޮތަށް ކަސްރާ ދެއްވުން، ކަސްރާ ދެއްވުމުގެ ގޮތް ތަފްސީރުގައި ބަޔާންކޮށްފަ ވާ ގޮތަށް

[1] مسلم، كتاب الْحيض، باب الْقدر الْمستحب من الْماء...، برقم : 46–(...) (ص/158) ، وَ النسائِيُّ، كتاب الغسل، باب الرخصة فِي ذلك، برقم: 412 (221/1) ، وَ مسند الإمام الشافِعِيُّ، كتاب الطهارة، باب أحكام الغسل، برقم: 107 (115/1) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 24723 (246/41، 247) ، وَ ابن خزيْمة، كتاب الوضوء، باب ذكر الدليل على أن لا وقت فيما يغتسل به الْمرء من الْماء...، : 236 (118/1) ، وَ البيهقى فى السنن الكبْرى، كتاب الطهارة، باب فِي فضل الْجنب، برقم: 894 (290/1)

ﭽ ﯗ ﯘ ﯙ ﯚ ﯛ ﯜ ﯝ ﯞ ﯟ ﯠ ﯡ ﯢ ﯣ ﯤ ﯥ ﯦ ﯧ ﯨ ﯩ ﯪ ﯫ ﯬ ﯭ ﯮ ﯯ ﯰ ﯱ ﯲ ﯳ ﯴ ﯵ ﯶ ﯷ ﯸ ﯹ ﯺ ﯻ ﯼ ﯽ ﯾ ﯿ ﰀ ﰁ ﰂ ﰃ ﰄ ﰅ ﰆ ﰇ ﰈ ﰉ ﰊ ﰋ ﰌ ﰍ ﰎ ﰏ ﰐ ﰑ ﰒ ﰓ ﰔ ﰕ ﰖ ﰗ ﰘ ﰙ ﰚ ﰛ ﰜ ﰝ ﰞ ﰟ ﰠ ﰡ ﰢ ﰣ ﰤ ﰥ ﰦ ﰧ ﰨ ﰩ ﰪ ﰫ ﰬ ﰭ ﰮ ﰯ ﰰ ﰱ ﰲ ﰳ ﰴ ﰵ ﰶ ﰷ ﰸ ﰹ ﰺ ﰻ ﰼ ﰽ ﰾ ﰿ ﱀ ﱁ ﱂ ﱃ ﱄ ﱅ ﱆ ﱇ ﱈ ﱉ ﱊ ﱋ ﱌ ﱍ ﱎ ﱏ ﱐ ﱑ ﱒ ﱓ ﱔ ﱕ ﱖ ﱗ ﱘ ﱙ ﱚ ﱛ ﱜ ﱝ ﱞ ﱟ ﱠ ﱡ ﱢ ﱣ ﱤ ﱥ ﱦ ﱧ ﱨ ﱩ ﱪ ﱫ ﱬ ﱭ ﱮ ﱯ ﱰ ﱱ ﱲ ﱳ ﱴ ﱵ ﱶ ﱷ ﱸ ﱹ ﱺ ﱻ ﱼ ﱽ ﱾ ﱿ ﲀ ﲁ ﲂ ﲃ ﲄ ﲅ ﲆ ﲇ ﲈ ﲉ ﲊ ﲋ ﲌ ﲍ ﲎ ﲏ ﲐ ﲑ ﲒ ﲓ ﲔ ﲕ ﲖ ﲗ ﲘ ﲙ ﲚ ﲛ ﲜ ﲝ ﲞ ﲟ ﲠ ﲡ ﲢ ﲣ ﲤ ﲥ ﲦ ﲧ ﲨ ﲩ ﲪ ﲫ ﲬ ﲭ ﲮ ﲯ ﲰ ﲱ ﲲ ﲳ ﲴ ﲵ ﲶ ﲷ ﲸ ﲹ ﲺ ﲻ ﲼ ﲽ ﲾ ﲿ ﳀ ﳁ ﳂ ﳃ ﳄ ﳅ ﳆ ﳇ ﳈ ﳉ ﳊ ﳋ ﳌ ﳍ ﳎ ﳏ ﳐ ﳑ ﳒ ﳓ ﳔ ﳕ ﳖ ﳗ ﳘ ﳙ ﳚ ﳛ ﳜ ﳝ ﳞ ﳟ ﳠ ﳡ ﳢ ﳣ ﳤ ﳥ ﳦ ﳧ ﳨ ﳩ ﳪ ﳫ ﳬ ﳭ ﳮ ﳯ ﳰ ﳱ ﳲ ﳳ ﳴ ﳵ ﳶ ﳷ ﳸ ﳹ ﳺ ﳻ ﳼ ﳽ ﳾ ﳿ ﴀ ﴁ ﴂ ﴃ ﴄ ﴅ ﴆ ﴇ ﴈ ﴉ ﴊ ﴋ ﴌ ﴍ ﴎ ﴏ ﴐ ﴑ ﴒ ﴓ ﴔ ﴕ ﴖ ﴗ ﴘ ﴙ ﴚ ﴛ ﴜ ﴝ ﴞ ﴟ ﴠ ﴡ ﴢ ﴣ ﴤ ﴥ ﴦ ﴧ ﴨ ﴩ ﴪ ﴫ ﴬ ﴭ ﴮ ﴯ ﴰ ﴱ ﴲ ﴳ ﴴ ﴵ ﴶ ﴷ ﴸ ﴹ ﴺ ﴻ ﴼ ﴽ ﴾ ﴿ ﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷐ ﷑ ﷒ ﷓ ﷔ ﷕ ﷖ ﷗ ﷘ ﷙ ﷚ ﷛ ﷜ ﷝ ﷞ ﷟ ﷠ ﷡ ﷢ ﷣ ﷤ ﷥ ﷦ ﷧ ﷨ ﷩ ﷪ ﷫ ﷬ ﷭ ﷮ ﷯ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ ﷼ ﷽ ﷾ ﷿ ﹀ ﹁ ﹂ ﹃ ﹄ ﹅ ﹆ ﹇ ﹈ ﹉ ﹊ ﹋ ﹌ ﹍ ﹎ ﹏ ﹐ ﹑ ﹒ ﹓ ﹔ ﹕ ﹖ ﹗ ﹘ ﹙ ﹚ ﹛ ﹜ ﹝ ﹞ ﹟ ﹠ ﹡ ﹢ ﹣ ﹤ ﹥ ﹦ ﹧ ﹨ ﹩ ﹪ ﹫ ﹬ ﹭ ﹮ ﹯ ﹰ ﹱ ﹲ ﹳ ﹴ ﹵ ﹶ ﹷ ﹸ ﹹ ﹺ ﹻ ﹼ ﹽ ﹾ ﹿ ﺀ ﺁ ﺂ ﺃ ﺄ ﺅ ﺆ ﺇ ﺈ ﺉ ﺊ ﺋ ﺌ ﺍ ﺎ ﺏ ﺐ ﺑ ﺒ ﺓ ﺔ ﺕ ﺖ ﺗ ﺘ ﺙ ﺚ ﺛ ﺜ ﺝ ﺞ ﺟ ﺠ ﺡ ﺢ ﺣ ﺤ ﺥ ﺦ ﺧ ﺨ ﺩ ﺪ ﺫ ﺬ ﺭ ﺮ ﺯ ﺰ ﺱ ﺲ ﺳ ﺴ ﺵ ﺶ ﺷ ﺸ ﺹ ﺺ ﺻ ﺼ ﺽ ﺾ ﺿ ﻀ ﻁ ﻂ ﻃ ﻄ ﻅ ﻆ ﻇ ﻈ ﻉ ﻊ ﻋ ﻌ ﻍ ﻎ ﻏ ﻐ ﻑ ﻒ ﻓ ﻔ ﻕ ﻖ ﻗ ﻘ ﻙ ﻚ ﻛ ﻜ ﻝ ﻞ ﻟ ﻠ ﻡ ﻢ ﻣ ﻤ ﻥ ﻦ ﻧ ﻨ ﻩ ﻪ ﻫ ﻬ ﻭ ﻮ ﻯ ﻰ ﻱ ﻲ ﻳ ﻴ ﻵ ﻶ ﻷ ﻸ ﻹ ﻺ ﻻ ﻼ ﻽ ﻾ ＀ ！ ＂ ＃ ＄ ％ ＆ ＇ （ ） ＊ ＋ ， － ． ／ ０ １ ２ ３ ４ ５ ６ ７ ８ ９ ： ； ＜ ＝ ＞ ？ ＠ Ａ Ｂ Ｃ Ｄ Ｅ Ｆ Ｇ Ｈ Ｉ Ｊ Ｋ Ｌ Ｍ Ｎ Ｏ Ｐ Ｑ Ｒ Ｓ Ｔ Ｕ Ｖ Ｗ Ｘ Ｙ Ｚ ［ ＼ ］ ＾ ＿ ｀ ａ ｂ ｃ ｄ ｅ ｆ ｇ ｈ ｉ ｊ ｋ ｌ ｍ ｎ ｏ ｐ ｑ ｒ ｓ ｔ ｕ ｖ ｗ ｘ ｙ ｚ ｛ ｜ ｝ ～ ｟ ｠ ｡ ｢ ｣ ､ ･ ｦ ｧ ｨ ｩ ｪ ｫ ｬ ｭ ｮ ｯ ｰ ｱ ｲ ｳ ｴ ｵ ｶ ｷ ｸ ｹ ｺ ｻ ｼ ｽ ｾ ｿ ﾀ ﾁ ﾂ ﾃ ﾄ ﾅ ﾆ ﾇ ﾈ ﾉ ﾊ ﾋ ﾌ ﾍ ﾎ ﾏ ﾐ ﾑ ﾒ ﾓ ﾔ ﾕ ﾖ ﾗ ﾘ ﾙ ﾚ ﾛ ﾜ ﾝ ﾞ ﾟ ﾠ ﾡ ﾢ ﾣ ﾤ ﾥ ﾦ ﾧ ﾨ ﾩ ﾪ ﾫ ﾬ ﾭ ﾮ ﾯ ﾰ ﾱ ﾲ ﾳ ﾴ ﾵ ﾶ ﾷ ﾸ ﾹ ﾺ ﾻ ﾼ ﾽ ﾾ ﾿ ￀ ￁ ￂ ￃ ￄ ￅ ￆ ￇ ￈ ￉ ￊ ￋ ￌ ￍ ￎ ￏ ￐ ￑ ￒ ￓ ￔ ￕ ￖ ￗ ￘ ￙ ￚ ￛ ￜ ￝ ￞ ￟ ￠ ￡ ￢ ￣ ￤ ￥ ￦ ￧ ￨ ￩ ￪ ￫ ￬ ￭ ￮ ￯ ￰ ￱ ￲ ￳ ￴ ￵ ￶ ￷ ￸ ￹ ￺ ￻ ￼ � ￾ ￿

---

[1] ﷺ: ﺩﻳﻮﺳﻰ ﺩﻫﺎﺭﻭﻕ ﻣﺴﻮﻟﻴﺘﻰ ﺑﻮﻟﻤﻮﻗﻮﻧﻰ ﺑﻴﺮﻗﻰ، ﺩﻫﺎ ﻭﻫﺘﻰ ﻗﻮﻟﻰ ﺑﻴﺮﻗﻰﺋﺎﺧﻮ. ﻫﺎﻫﻴﻤﺪﻳﻦ ﻳﻮﻗﻮﺏ ﻣﺴﻮﻟﻴﺘﻰ، ﷺ: ﺩﻫﺒﺮﻫﻢ، ﺳﺮﺷﻪﻧﻢ:2734 (78/5) ﻗﺎﻫﻰ، ﻫﺰﻟﺴﻦ ﻫﻪﻫﻪﺷﻪﺗﻪﺭﺷﻢ، ﺩﻴﻘﻴﻖ ﺑﻮﻟﻮﺗﻪﻫﻮﻗﻮﻧﻰﺋﺎﺧﻮ. ﺩﻫﻮﺳﻪﻫﻪﻣﻘ ﷺ ﺷﻪﻟﻰ ﺩﻫﺒﺮﻫﻢ ﻗﻴﺒﻪﺳﻪﻗﻮﺷﻢ، ﻫﻪﺩﻪﺭ

ﭽ ﯗﯘﯙﯚﯛ ﯜﯝﯞﯟﯠ ﯡﯢﯣﯤﯥ ﯦﯧﯨﯩﯪ ﯫﯬﯭﯮﯯ ﯰﯱﯲﯳﯴ ﯵﯶﯷﯸﯹ ﯺﯻﯼﯽﯾ ﯿﰀﰁﰂﰃ ﰄﰅﰆﰇﰈ ﰉﰊﰋﰌﰍ ﰎﰏﰐﰑﰒ ﰓﰔﰕﰖﰗ ﰘﰙﰚﰛﰜ ﰝﰞﰟﰠﰡ ﰢﰣﰤﰥﰦ ﰧﰨﰩﰪﰫ ﰬﰭﰮﰯﰰ ﰱﰲﰳﰴﰵ ﰶﰷﰸﰹﰺ ﰻﰼﰽﰾﰿ ﱀﱁﱂﱃﱄ ﱅﱆﱇﱈﱉ ﱊﱋﱌﱍﱎ ﱏﱐﱑﱒﱓ ﱔﱕﱖﱗﱘ ﱙﱚﱛﱜﱝ ﱞﱟﱠﱡﱢ ﱣﱤﱥﱦﱧ ﱨﱩﱪﱫﱬ ﱭﱮﱯﱰﱱ ﱲﱳﱴﱵﱶ ﱷﱸﱹﱺﱻ ﱼﱽﱾﱿﲀ ﲁﲂﲃﲄﲅ ﲆﲇﲈﲉﲊ ﲋﲌﲍﲎﲏ ﲐﲑﲒﲓﲔ ﲕﲖﲗﲘﲙ ﲚﲛﲜﲝﲞ ﲟﲠﲡﲢﲣ ﲤﲥﲦﲧﲨ ﲩﲪﲫﲬﲭ ﲮﲯﲰﲱﲲ ﲳﲴﲵﲶﲷ ﲸﲹﲺﲻﲼ ﲽﲾﲿﳀﳁ ﳂﳃﳄﳅﳆ ﳇﳈﳉﳊﳋ ﳌﳍﳎﳏﳐ ﳑﳒﳓﳔﳕ ﳖﳗﳘﳙﳚ ﳛﳜﳝﳞﳟ ﳠﳡﳢﳣﳤ ﳥﳦﳧﳨﳩ ﳪﳫﳬﳭﳮ ﳯﳰﳱﳲﳳ ﳴﳵﳶﳷﳸ ﳹﳺﳻﳼﳽ ﳾﳿﴀﴁﴂ ﴃﴄﴅﴆﴇ ﴈﴉﴊﴋﴌ ﴍﴎﴏﴐﴑ ﴒﴓﴔﴕﴖ ﴗﴘﴙﴚﴛ ﴜﴝﴞﴟﴠ ﴡﴢﴣﴤﴥ ﴦﴧﴨﴩﴪ ﴫﴬﴭﴮﴯ ﴰﴱﴲﴳﴴ ﴵﴶﴷﴸﴹ ﴺﴻﴼﴽ﴾ ﴿ﴀﴁﴂﴃﴄ ﴅﴆﴇﴈﴉ ﴊﴋﴌﴍﴎ ﴏﴐﴑﴒﴓ ﴔﴕﴖﴗﴘ ﴙﴚﴛﴜﴝ ﴞﴟﴠﴡﴢ ﴣﴤﴥﴦﴧ ﴨﴩﴪﴫﴬ ﴭﴮﴯﴰﴱ ﴲﴳﴴﴵﴶ ﴷﴸﴹﴺﴻ ﴼﴽ﴾﴿﵀ ﵁﵂﵃﵄ ﵅﵆﵇﵈

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: "بَيْنَا أَيُّوبُ عَلَيهِ السَّلاَمُ يَغْتَسِلُ عُرْيَانًا، فَخَرَّ عَلَيْهِ جَرَادٌ مِنْ ذَهَب، فَجَعَلَ أَيُّوبُ يَحْثِي فِي ثَوبِهِ، فَنَادَاهُ رَبُّهُ عَزَّ وَجَلَّ: يَا أَيُّوبُ! أَلَمْ أَكُنْ أَغْنَيْتُكَ عَمَّا تَرَى؟، قَالَ : بَلَى وَعِزَّتِكَ، وَلَكِن لاَ غِنَى بِي عَن بَرَكَتِكَ". (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ)[2] ﷺ: ''ﷺ اللَّهُ، ﷺ ﷺ ﷺ

ﯩﺴﻤﺎﻧﻰﻨﯩﯔ ﺋﯚﻣﯩﺘﻰ ﺋﯚﺯﻯﮔﻪ ﺋﺎﻳﻼﻧﺪﯗﺭﯗﺵﻰ ﻛﯧﺮﻩﻙ. ﺋﯘﻧﯘﺷﻼﻧﺪﯗﺭﯗﺵﻰ ﻛﯧﺮﻩﻙ ﺑﻮﻟﻐﺎﻥ ﻧﻪﺭﺳﯩﻠﻪﺭﻧﻰ ﺋﯚﺯﻯﮔﻪ ﺋﺎﻳﻼﻧﺪﯗﺭﯗﺵﻰ ﻛﯧﺮﻩﻙ.

ﻣﻪﺳﺠﯩﺪﺩﻩ ﻧﺎﻣﺎﺯ

1- **ﻣﻪﺳﺠﯩﺪﺩﻩ ﻣﻪﺟﺒﯘﺭﻯ:**

(ﺭ) ﻫﻪﺭﻛﯩﺸﻨﯩﯔ ﻣﻪﺳﺠﯩﺪﺩﻩ ﺟﯜﻣﻪﺩﻩ، ﺋﻪﺭﻛﻪﻙ.

(ﺱ) ﺷﻪﺭﯨﺌﻪﺗﻨﯩﯔ ﺟﯜﻣﻪﺩﻩ، ﻣﻪﺟﺒﯘﺭﻯ ﺋﯘﺳﺘﯘﺯﻟﯘﻗﺘﯩﻦ، ﺋﯘﻧﯘﺷﻼﻧﺪﯗﺭﯗﺵﻰ ﻛﯧﺮﻩﻙ ﺑﻮﻟﻐﺎﻥ ﻧﻪﺭﺳﯩﻠﻪﺭﻧﻰ ﺋﯚﺯﻯﮔﻪ ﺋﺎﻳﻼﻧﺪﯗﺭﯗﺵﻰ ﻛﯧﺮﻩﻙ.

2- **ﻣﻪﺳﺠﯩﺪﺩﻩ ﻧﺎﻣﺎﺯﻧﯩﯔ ﻗﻪﺭﯨﺌﻰ:** ﺑﯩﺮﻣﻰ ﺟﯜﻣﻪﺟﯩﻤﺎﻉ، ﺋﯚﺳﻤﯜﺭﯨﻤﻰ، ﻗﻪﺭﯨﺌﻪﺗﻨﯩﯔ ﺋﯩﺸﻘﺎﺩﻯﺴﻰ ﻣﻪﺳﺠﯩﺪﺩﻩ ﺷﻪﻫﻪﺭﻧﯩﯔ ﺷﻪﺭﯨﺌﻪﺗﻠﯩﻚ ﺋﯩﺸﻠﯩﺮﻯ ﺷﻪﻫﻪﺭﻧﻰ ﺷﻪﻫﻪﺭﺳﯩﺮﻯ.

(ﺭ) **ﺑﯩﺮﻣﻰ ﺟﯜﻣﻪﺟﯩﻤﺎﻋﻰ ﻗﻪﺭﯨﺌﻰ:** اللَّهُ ﻣﻪﺟﺒﯘﺭ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ. ﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَقۡرَبُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنتُمۡ سُكَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَعۡلَمُواْ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغۡتَسِلُواْۚ وَإِن كُنتُم مَّرۡضَىٰٓ أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوۡ جَآءَ أَحَدٞ مِّنكُم مِّنَ ٱلۡغَآئِطِ أَوۡ لَٰمَسۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمۡ تَجِدُواْ مَآءٗ فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدٗا طَيِّبٗا فَٱمۡسَحُواْ بِوُجُوهِكُمۡ وَأَيۡدِيكُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوّٗا غَفُورٗا ﴾ [1] ﻗﯘﺭﺋﺎﻧﻰ ﻛﯧﺮﯨﻢ: "ﻫﻰ ﺋﯩﻤﺎﻥ ﺋﯧﻴﺘﻘﯘﭼﻼﺭ! ﺳﻪﺭﺧﯘﺵ ﺑﻮﻟﯘﭖ ﻗﺎﻟﻐﺎﻥ (ﻣﻪﺳﺠﯩﺪﺩﻩ) ﻳﺎﻗﯩﻨﯩﻐﺎ ﻳﺎﻗﯩﻨﻼﺷﻘﺎﻧﺪﺍ ﻧﯩﻤﻪ ﺩﻩﻳﯩﺴﯩﻠﻪ، ﺟﯘﻧﯘﺑﻰ ﺑﻮﻟﯘﭖ ﻗﺎﻟﻐﺎﻥ ﻛﯩﺸﻰ ﻏﯘﺳﻠﻪ ﻗﯩﻠﻐﺎﻧﻐﺎ ﻗﻪﺩﻩﺭ ﺳﯘ ﺋﯩﺸﻠﯩﺘﯩﺸﻜﻪ ﺭﯨﺨﺼﻪﺕ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﯩﺴﺘﯩﺴﻨﺎ ﺑﯘ ﺋﯩﺸﻼﺭﻧﻰ ﻗﯩﻠﻤﺎﻱ ﺗﯘﺭﯗﭖ ﺗﯘﺭﯗﭖ ﺳﻪﻓﻪﺭ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﻳﻮﻟﺪﺍ ﻳﻮﻟﻮﭼﻰ ﺑﻮﻟﯘﭖ ﻗﺎﻟﻐﺎﻥ ﻳﺎﻛﻰ ﺳﻪﻓﻪﺭﺩﻩ ﻳﻮﻟﻮﭼﻰ ﺑﻮﻟﯘﭖ ﻗﺎﻟﻐﺎﻥ ﻳﺎﻛﻰ ﺋﻪﺟﻪﺕ ﺗﻪﺭﻩﺕ ﺳﯘ ﺋﯩﺸﻠﯩﺘﯩﺸﻜﻪ ﺭﯨﺨﺼﻪﺕ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﻪﺭ-ﺋﺎﻳﺎﻝ ﻳﺎﻛﻰ ﺋﻪﺭ-ﺋﻪﻳﻠﻪ ﺋﻪﺭﺩﺍ ﺑﻮﻟﯘﭖ ﻗﺎﻟﻐﺎﻥ

ﺭِﺳَﺮِﻯُﺵْﺩُﺣَﺵْ ﮔَﺵْﺗِﺵْ، (ﺳَﺮَﮒَﺮ ﮒَﻩْﺵْﺮَﮒَﺵُﺗُﺮُﻏُ!) ﻫَﺮِ، ﻫَﺣِﺮِﺣُﺮْﺵْ ﺳَﺮُﺩَﺮِ ﻩِﻫَﺮَﻫَﺮِﺣُﺮْﺵْ ﮒَﺳَﺮَﺩَ، ﺵْﺮَﻭَﻫَ، ﻫَﺮَﻩْﺗِﺮُﻩْﺩُ ﺩَﻫِﻯَﺮِﻫَﮒَﺳَﺮَﺩَ، ﺵْﺮَﻭَﻫَ، ﻩِﻫَﺮَﻫَﺮِ ﺣُﺮْﺵْﺩُﺗِﺵْ ﺣِﺮَﺳُ ﺭَﺳِﺮَﺣُﺮْﺵْ ﻫَﺮِﺳَﺮَﺩَ، (ﺇُﻫَﺮِ: ﺳُﺮَﺳَﺮَﺩَ ﺵْﺮَﻭَﻫَ ﺧَﺮَﺳَﺮَﺩَ ﺭِﺳَﺮَﻩْﻫَﺵَﺮَﺩَ) ﺵْﺮَﻭَﻫَ، ﻫَﺵْﺮُﺵْﺵْﺮَﻯَﺮِ ﻩِﻫَﺮَﻫَﺮِﺣُﺮْﺵْ ﻩِﺮِﻩْﻫَﺵَﺮَﺩَ، ﺵُﺮْﺵْ، ﻩِﻫَﺮَﻫَﺮِﺣُﺮْﺵْﺵَﺮْﺵْ ﺵُﺵْ ﺵْﺣِﺮِﻩْﻩِﻫَﺵَﺮْ، ﺟُﺮِﺳُﺩُﺣُﺮِﺵْ ﻩِﻫَﺮَﻫَﺮِﺣُﺮْﺵْ ﻫَﻫَﺮْﻩْﺩُ ﺩُﺳُﺵَﺵُﺵُﻏُ! ﺭَﺯُﺵُ، ﻩِﻫَﺮَﻫَﺮِﺣُﺮْﺵْﺩُ ﺩْﺵْﻫَﺵَﺮَﺵَﺵَﻫِ، ﻫَﻩْﻫَﺵَﺮَﺵَﺯَﻫِ، (ﺇُ ﻏُﺣِﺵْ) ﺵُﺵْﺵُﺵُﻏُ! ﺭَﺩَﺯَﺵَﺮَﻫَﺵْﺵْ، ﺍﷲُﻫِ، ﻭِﺳَﺮَﻭِﺳَﺮَﻫِﺵْ ﺑِﺵُﺵُﺳَﺵَﺮَﻩْﻫَﻫَﻫَ، ﻭِﺳَﺮَﻭِﺳَﺮَﻫِﺵْ ﺵُﺭَﺵُﺭُﺵُﻩْﺳَﻫَﻫَ ﺳَﺮَﺳُﺳَﺵَﺮَﻫَﻫَﻫَ ﺯَﺩُﺩَﺮِﻩِﻫُﺵُ.“

(ﺭ) ﺳُﺵْﺳَﺮَﻩْﺩُﻯُ ﺣَﺮِﺣُﺮُ: ﻫُ ﺯَﺵُﺵُﻯُﺵُﺳَﺮَﺵْ ﺍﷲُ ﺳَﺮَﻩْﺳُﺳُﺵْﺵُﺵُﻩْﻫِ ﻫَﺵَﺵَﺳُﺩَﺵَﺮَﻩْ ﺳُﺵُﺵُﻯُﺵُﺵْﺵُﺵُﻩُﻫُ. عَنْ أَبِي أُمَامَةَ ﷺ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: {جُعِلَتِ الأَرْضُ كُلُّهَا لِي وَلأُمَّتِي مَسْجِدًا وَطَهُورًا، فَأَيْنَمَا أَدْرَكَتْ رَجُلاً مِنْ أُمَّتِي الصَّلاَةُ، فَعِنْدَهُ مَسْجِدُهُ، وَعِنْدَهُ طَهُورُهُ.} (رَوَاهُ أَحْمَدُ، والطَّبَرَانِيُّ)[1] ﺟُﺳَﺮِ: ”ﻫَﺵَﺵَﻩْﺩَﺵَﺩَﻩْﺩُﻯُﺵُﺳَﺵْ ﻭِﺵَﺵُﺵُﻯُﻭِﻩُﺵُ. ﺭَﺩَﺯَﺵَﺮَﻫَﺵْﺵْ، ﺳَﺮَﺳُﺳَﺵَﺮَﻫَﻫَﻫَ ﺑَﺵِﺵُﻩْﺳَﺵَﺮَﻩْﻫَﻫَﻫَ ﻭِﻩُﺵُ. {ﻭِﺣَﺵْﺳَﺵَﺮَﺵَﺵُﻯُﺵُﺳَﺵَﺮَﺵَﺵَﻫِ، ﻭِﺣَﺵْ ﺯَﺵَﺵُﻯُﺵُﺳَﺵَﺮَﻫَﻫَﻫَ ﻩِﻩْﺣَﻩْﺩُﻯُ ﺭِﺭُﺵْﺳَﺵَﺵَﺵَﺵَﻫِ ﺩُﺵَﺵِ ﻫِﺣَﺵِ، ﺟُﺵُﺵَﺵَﺵَﺵَﻫِ ﻫَﺵَﺵْﻩْ ﺯَﺩُﺩَﺵَﺮَﻫَﻫَﻫَ، ﺳَﺵَﺵُﺵَﺵَﺵَﺵَﻫِ ﻫَﺵَﺵْﻩْﺩُﺵَﺵَﺵَﺵَﻫِ ﺵُﺵْﺵُﺵُﻏُ. ﺭَﺯُﺵُ، ﻭِﺣَﺵْﺳَﺵَﺵُﻯُﺵُﺳَﺵَﺮَﺵَﺵَﻫِ ﻩِﻩْﺣَﻩْﺩُﻯُ ﺭِﺭُﺵْﺳَﺵَﺵَﺵَﺵَﻫِ ﺵُﺵْﺵُﺵُﻏُﺵُﺵُﺭِﺳُﺵُﺵُﺵ

3- ﺣِﺪْﻣَﺔُ ﺍﻟﻨَّﺒِﻲِّ ﷺ: ﻣَﻌْﻨَﺎﻩُ ﺃَﻥَّ ﺍﻟﻠَّﻪَ ﺗَﻌَﺎﻟَﻰ ﺃَﻛْﺮَﻣَﻪُ ﺑِﺄَﻥْ ﺟَﻌَﻠَﻪُ ﻣِﻦْ ﺃَﻫْﻞِ ﺍﻟْﺠَﻨَّﺔِ، ﺣِﻴﻦَ ﺃَﻣَﺮَ ﺑِﺈِﺩْﺧَﺎﻝِ ﺍﻟﻨَّﺎﺱِ ﺍﻟْﺠَﻨَّﺔَ، ﺣِﻴﻦَ ﺃَﻣَﺮَ ﺑِﺈِﺩْﺧَﺎﻝِ ﺃَﻫْﻞِ ﺍﻟْﺠَﻨَّﺔِ.

ﻫُ ﺗَﻌَﺎﻟَﻰ ﺍﻟﻠَّﻪُ ﺃَﻛْﺮَﻣَﻪُ ﺑِﻬَﺬَﺍ ﻭَﻏَﻴْﺮِﻩِ ﻣِﻦَ ﺍﻟﻠَّﻪِ ﺍﻟْﻜَﺮَﺍﻣَﺔِ ﻭَﺍﻟﺸَّﻔَﺎﻋَﺔِ. ﻋَﻦْ ﺟَﺎﺑِﺮِ ﺑْﻦِ ﻋَﺒْﺪِ ﺍﻟﻠَّﻪِ ﺭَﺿِﻲَ ﺍﻟﻠَّﻪُ ﻋَﻨْﻬُﻤَﺎ، ﺃَﻥَّ ﺍﻟﻨَّﺒِﻲَّ ﷺ ﻗَﺎﻝَ: {ﺃُﻋْﻄِﻴﺖُ ﺧَﻤْﺴًﺎ ﻟَﻢْ ﻳُﻌْﻄَﻬُﻦَّ ﺃَﺣَﺪٌ ﻗَﺒْﻠِﻲ، ﻧُﺼِﺮْﺕُ ﺑِﺎﻟﺮُّﻋْﺐِ ﻣَﺴِﻴﺮَﺓَ ﺷَﻬْﺮٍ، ﻭَﺟُﻌِﻠَﺖْ ﻟِﻲ ﺍﻟْﺄَﺭْﺽُ ﻣَﺴْﺠِﺪًﺍ ﻭَﻃَﻬُﻮﺭًﺍ، ﻓَﺄَﻳُّﻤَﺎ ﺭَﺟُﻞٍ ﻣِﻦْ ﺃُﻣَّﺘِﻲ ﺃَﺩْﺭَﻛَﺘْﻪُ ﺍﻟﺼَّﻠَﺎﺓُ ﻓَﻠْﻴُﺼَﻞِّ، ﻭَﺃُﺣِﻠَّﺖْ ﻟِﻲَ ﺍﻟْﻤَﻐَﺎﻧِﻢُ ﻭَﻟَﻢْ ﺗَﺤِﻞَّ ﻷَﺣَﺪٍ ﻗَﺒْﻠِﻲ، ﻭَﺃُﻋْﻄِﻴﺖُ ﺍﻟﺸَّﻔَﺎﻋَﺔَ، ﻭَﻛَﺎﻥَ ﺍﻟﻨَّﺒِﻲُّ ﻳُﺒْﻌَﺚُ ﺇِﻟَﻰ ﻗَﻮْﻣِﻪِ ﺧَﺎﺻَّﺔً ﻭَﺑُﻌِﺜْﺖُ ﺇِﻟَﻰ ﺍﻟﻨَّﺎﺱِ ﻋَﺎﻣَّﺔً.} (ﺭَﻭَﺍﻩُ ﺍﻟْﺒُﺨَﺎﺭِﻱُّ، ﻭَﻣُﺴْﻠِﻢٌ، ﻭَﺃَﺣْﻤَﺪُ)[1] ﺩَّﺳَﺮِ: ''ﺗَﻌْﺒِﻴﺮُ ﻭِﺟْﻬَﺔِ. ﺭَﺩَﺳَﺮَﻭَﻧْﺲْ، ﺩَّﻣْﺴَﺮَﻫْﻤَّ ﷺ ﺑَﺮِﻣُﻮﺩَﺳْﻤُﻮﻫُ. {ﻣِﺪَّﺳْﺒَﺤْﺠُﺪَّﺗِ ﺩَﺳِﺲْ ﺩُﻫُﻮﺷْ ﺷَّﺒَﺮَﺳْ ﺗُﻬُﻮﺩُﺳْﺪَّﻣَ ﺩَﺷْ ﺳَﺪُﻩُ ﻣِﺪَّﺳْﺒَﺤْﺠُﺪَّﺗِ ﺩَﺳَﺲْ ﺗُﻬُﻮﺷْﺪُ. (ﺩُﻫِﺮ) ﺩُﻫُ ﺣَﺸُﻮﺗُﺮَﺭْﺩُ ﺗُﺮْﺑَﺮِﺳْﺪُﺷْ ﺝُﺮُﺩُﺳِﺮْﺑَﺮُﻫُﺮَﻫِ ﻣِﺪَّﺳْﺒَﺤْﺠُﺪَّﺗِ ﺳَﺒُﺸْﺘَﺮُﻫُﺪُﺷْﺪُ. (ﺩُﻫَﺮِ: ﺭَﺳِﺪُﺑَّﺪَﺩَﻫَﺴْ ﻭَﺀَﻫِﺪَﺳْﺴَﺮَﻭَﺲِ ﺳَﺮَﺩَ، ﺩُﺒَﺤْﺠُﺪَّﺗِ ﺭَﻫِﻫَّﻫِ ﺣَﻣِﻮُﺑِﺪَﺣَّﺮْﺑَﺲْ ﺩُﻫَﺩُﻫُﺪُ ﻭَﺠَﺲَّ ﺩُﻫُﺪَﺣُﺸُﻮﺗُﺮَﺭْﺩُ ﺗُﺮْﺑَﺮِﺳْﺪُﺷْﺪَﻫِ ﻭَﺀَﻫِﺪُﺵْ ﻭَﺴِﺒْﺘَﺮُﺩُﺷْ ﺩُﻫَﺩُﻫُﺪُﺳِﻫَﺲْ ﺝُﺒُﺸْﺘَﺮُﻫُﺪُﺷْ ﺷَﺪُﻫِﺮِﺑَﺪَﺣَّﻫِ ﺝُﺮُﺩُﺳِﺮْﺑَﺮُﻫُﺪُﺷْﺪُ. ﻭَﺩُﻫْﺘَﺮَﻭَﻫِ، ﺩُﻫَﺩُﻫُﺪُﺵْ ﺣَﺪُﻫَﻣَﺲْ ﺑَﺮَﺴْﺘَﺮُﺧْ ﺍﻟﻠَّﻪِ ﷺﻫَﺲْ ﺳَﺒُﺸْﺘَﺮُﻫُﺪُﺷْﺪُ.) ﻫَﺮِ ﻣِﺪَّﺳْﺒَﺤْﺠُﺪَّﺗِ ﺳَﺲْﺘَﺮُﺩُﺷْﺪَﺷَﺒَﻫِ ﺷِﺲْﺤَﺪُﻫَﻣَﺲِ، ﺑُﺒِﺮُﺑْﺒَﺒِﺮِﻭِ ﻣَﺲُﺸُﺪُﺒَﺤْﺪَﻫِ، ﺳَﺤُﺘَﺮُﺑْﺒُﺴِﺮِﻭِ ﻣَﺲُﺸُﺪُﺒَﺤْﺪَﻫِ ﺧُﺪُﺷْﺪُ. ﻣِﺪَّﺳْﺒَﺤْﺠُﺪَّﺗِ ﺩُﻫُﺪَﺣُﺪُﺷْ ﺳَﺲْﺘَﺮُﺩُﺷْﺪَﺷَﺒَﻫِ ﺷِﺲْﺤَﺪُﻫَﻣَﺲِ، ﺑُﺒِﺮُﺑْﺒَﺒ

ތެރެއަށްފަ. ތަނަވަސްކަމުގެ ކުރިން ކަނޑުގައި ދަތުރުކުރާ ބޯޓެއް ހަދައިގެންދިއުން، ހ ށ ކަނޑުގެ ކަރަންޓް ފެނުމަށް ކުރާ ތަކެތި. ތަނަވަސްކަމުގެ ކުރިން ދަތުރުކުރާ ގޮތް ތަކެއްގެ ތަފާތު ބަލާ ބަލައި ދެނެގަތުން.}"

4- **ތަހާރަތު ހޯދުމުގައި ކަންކަން ސަލާސ:** ހ ކަނޑުގައި ދަތުރުކުރާ ބައެއްގެ ތެރެއިން ފެންނަ ގޮތަކީ ކަނޑުގެ ކަރަންޓް ބަދަލުވުން ހަނދާންކުރާ ގޮތަށް ބަލާ ބަލައި ދެނެގަތުން.

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فِي بَعْضِ أَسْفَارِهِ حَتَّى إِذَا كُنَّا بِالْبَيْدَاءِ – أَوْ بِذَاتِ الْجَيْشِ – انْقَطَعَ عِقْدٌ لِي فَأَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَلَى الْتِمَاسِهِ وَأَقَامَ النَّاسُ مَعَهُ، وَلَيْسُوا عَلَى مَاءٍ وَلَيْسَ مَعَهُمْ مَاءٌ، فَأَتَى النَّاسُ إِلَى أَبِي بَكْرٍ فَقَالُوا، أَلاَ تَرَى إِلَى مَا صَنَعَتْ عَائِشَةُ أَقَامَتْ بِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَبِالنَّاسِ مَعَهُ، وَلَيْسُوا عَلَى مَاءٍ وَلَيْسَ مَعَهُمْ مَاءٌ، فَجَاءَ أَبُو بَكْرٍ وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَاضِعٌ رَأْسَهُ عَلَى فَخِذِي قَدْ نَامَ، فَقَالَ حَبَسْتِ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ وَالنَّاسَ وَلَيْسُوا عَلَى مَاءٍ وَلَيْسَ مَعَهُمْ مَاءٌ، قَالَتْ فَعَاتَبَنِي أَبُو بَكْرٍ وَقَالَ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَقُولَ وَجَعَلَ يَطْعُنُ بِيَدِهِ فِي خَاصِرَتِي فَلاَ يَمْنَعُنِي مِنَ التَّحَرُّكِ، إِلاَّ مَكَانُ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ عَلَى فَخِذِي فَنَامَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ حَتَّى أَصْبَحَ عَلَى غَيْرِ مَاءٍ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ آيَةَ التَّيَمُّمِ ﴿ فَتَيَمَّمُواْ ﴾ فَقَالَ: أُسَيْدُ بْنُ الْحُضَيْرِ، مَا هِيَ بِأَوَّلِ بَرَكَتِكُمْ يَا آلَ أَبِي بَكْرٍ!! فَقَالَتْ عَائِشَةُ، فَبَعَثْنَا الْبَعِيرَ الَّذِي كُنْتُ عَلَيْهِ، فَوَجَدْنَا الْعِقْدَ تَحْتَهُ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ،وَمُسْلِمٌ،وَأَبُودَاوُدُ،وَالنَّسَائِيُّ،وَابْنُ مَاجه،وَأَحْمَدُ)[1]

ގަތަރު: ދަނޑުގައި ދަތުރުކުރާ ފިލާގެ ގޮތް. ތަނަވަސްކަން ކަނޑުގެ ކަރަންޓް ބަދަލުވުން ހަނދާންކުރާ ގޮތަށް ބަލާ ބަލައި ދެނެގަތުން. ވަގު،

[1] البخارى، كتاب التيمم، باب حديث نزول آية التيمم، برقم: 334 (125/1) ، وَ مسلم، كتاب الحيض، باب التيمم برقم: 108–(367) (ص/172) ، وَ أبوداود، كتاب الطهارة، باب التيمم برقم: 317 (161/1) ، وَ النسائيُّ، كتاب الطهارة، باب بدء التيمم برقم: 309 (179/1، 180) ، وَ ابن ماجه، باب ماجاء فِي السبب، برقم:565 (ص/187) ، 568 (ص/188) ، وَ مسند الإمام أحمد، برقم: 25455 (285/42، 286)

ތަކުރާރުވާ ކަންތައް ހަނދާންކުރުމަށް ފާހަގަ ކުރުމުގެ ސަބަބުން ކުރިން ކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅާ ކަންތައްތަކަށް ވަކިން ވަގުތު ކަނޑައަޅާ ކަންތައްތަކަށް ﷺ ވަގުތު ކަނޑައަޅާ ގޮތް. ފަދަ، ތެދުވުމުގެ ތެރެއިން ކިޔާ ދުޢާ ވަގުތު ކަނޑައަޅާ ގޮތް. ތެދުވުމުގެ ތެރެއިން ކިޔާ ދުޢާ ކިޔާ ގޮތް. ފަދަ، ތެދުވުމުގެ ތެރެއިން ކިޔާ ދުޢާ ކިޔ

ތެ. ކ ތަކުދާއިގެ ތެރެއިން ތަކުދާ ކުރުމަށް! ލިބި ތިމަންގެ ދަރިންގެ ދަރިންގެ ދަރި

ﯘﯞﯙﯞﯜﯞﯝﯞﯘ.}"

ﯝ ﯚﯟﯞﯗﯞﯜﯞﯙﯞﯛﯞﯘ ﷲ ﯚﯞﯝﯞﯜﯞﯛﯞﯟﯞﯝﯞﯙ ﯜﯞﯜﯞﯛﯞﯗﯞﯙﯞﯛﯞﯘ ﯜﯞﯚﯞﯙﯞﯘ ﯚﯞﯗﯞﯘﯞﯙﯞﯘ ﯜﯞﯚﯞﯙﯞﯘ ﯘﯞﯝﯞﯘ. "عَنْ أَبِي ذَرٍّ ﷺ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {إِنَّ الصَّعِيدَ الطَّيِّبَ وَضُوءُ الْمُسْلِمِ وَإِنْ لَمْ يَجِدِ الْمَاءَ عَشْرَ سِنِيْنَ.}" (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ، وَالدَّارَقُطْنِيُّ)[1] ﯖﯞﯜﯞﯚﯞﯙ: "ﯜﯞﯜﯞﯛﯞﯟﯞﯝﯞﯙ ﯞﯞﯖﯞﯟﯞﯗﯞﯝﯞﯘ. ﯜﯞﯜﯞﯛﯞﯟﯞﯝﯞﯙ ﷺ ﯚﯞﯖﯞﯞﯞﯚﯞﯟﯞﯝﯞﯘ. {ﯜﯞﯚﯞﯚﯞﯜﯞﯙﯞﯛﯞﯘ ﯖﯞﯜﯞﯚﯞﯜﯞﯙ، ﯛﯞﯜﯞﯞﯞﯛ ﯞﯞﯖﯞﯜﯞﯚﯞﯞﯞﯟﯞﯝﯞﯜﯞﯛﯞﯘ ﯘﯞﯝﯞﯘ ﯜﯞﯜﯞﯚﯞﯜﯞﯙ، ﯘﯞﯝﯞﯘ ﯜﯞﯜﯞﯚﯞﯜﯞﯙ ﯜﯞﯚﯞﯙﯞﯘ

ﭽﻫﻪﺭﻯ ﻗﺮﭼﻘﺮﭘﺮ، ﻫ ﺗﺮﻫﻪﻭﻩﺮﻩﺗﻪﺭﺗﺴﻪﺭﻩﺗﻪ اللَّهُ ﺗﺮﻫﺴﻪﺗﺴﻪﺭﻩﻫﻪﺩ ﻫﻪﺻﺮ اللَّهِﻯ
ﮔﺴﺮﻯ ﻗﺮﻩﺮﻩﺗﻪﺭﺗﺴﻪ ﭼﻪﺻﻪﺭﻯﮔﺴﺮﻯ ﻫﻪﺭﻩﺭﺗﺴﻪ ﺭﻩﺮﮔﻪﻯﻯﺴﻪ ﻫﻪﺭﻩﺴﻪﻭﻩﺮﻩﮔ ﺑﻪﺭﻩﭼﻪﻯ.

عَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ: خَرَجْنَا فِي سَفَرٍ، فَأَصَابَ رَجُلاً مِنَّا حَجَرٌ فَشَجَّهُ فِي رَأْسِهِ، ثُمَّ احْتَلَمَ، فَسَأَلَ أَصْحَابَهُ، فَقَالَ: هَلْ تَجِدُونَ لِي رُخْصَةً فِي التَّيَمُّمِ؟ فَقَالُوا: مَا نَجِدُ لَكَ رُخْصَةً وَأَنْتَ تَقْدِرُ عَلَى الْمَاءِ، فَاغْتَسَلَ فَمَاتَ، فَلَمَّا قَدِمْنَا عَلَى النَّبِيِّ ﷺ أُخْبِرَ بِذَلِكَ، فَقَالَ: {قَتَلُوهُ قَتَلَهُمُ اللَّهُ! أَلاَّ سَأَلُوا إِذْ لَمْ يَعْلَمُوا، فَإِنَّمَا شِفَاءُ الْعِيِّ السُّؤَالُ، إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيهِ أَنْ يَتَيَمَّمَ وَيَعْصِرَ أَوْ يَعْصِبَ عَلَى جُرْحِهِ خِرْقَةً ثُمَّ يَمْسَحَ عَلَيْهَا وَيَغْسِلَ سَائِرَ جَسَدِهِ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَابْنُ مَاجَه،وَصَحَّحَهُ ابْنُ السَّكَنُ،وَالدَّارَقُطْنِيُّ، وَالْقُضَاعِيُّ)[1] ﮔﺴﺮﻩ: ''ﭼﻪﺻﻪﺭﻯﮔﺴﺮ ﻭﻩﮔﺮﻯﻭﻩﺭﻯﺩﻯ. (ﻫﻪﻯﻩﺮﻩﺮﻩﺭ) ﻫﻪﺭﻩﺴﻪﺩﺴﻪ (ﻫﻪﺴﻪﺑﻪﺮﻩﺣﻪﺴﻪﺭﻩﺑﻪﺭ ﻫﻪﻫﻪﻫﻪﺗﻪﺭﻩﺴﻪ) ﻫﻪﺭﻩﺴﻪﺩﺴﻪ ﺳﻪﺭﻩﺴﻪﺴﻪﺭﻩﺑﻪﺭ. ﺗﻪﺭ، ﻫﻪﺭﻩﺴﻪﺩﺴﻪﻯ ﻫﻪﺑﻪﺭﻩﺴ ﻫﻪﺗﻪﺭﻩﻯﮔﺴﻪﻯ ﻫﻪﺴﻪﻫﻪﺭﻩﺗﻪﺭﻩﻯﮔﺴﻪﻯ ﻫﻪﺭﻩﺴﻪﺩﺴﻪﻯ ﻫﻪﺑﻪﺭﻩﺴ

ﷺ ކަށަވަރުކުރައްވައި ﷺ ކަށަވަރުކުރައްވާ ﷺ ކަށަވަރުކުރައްވާ ﷺ ކަށަވަރުކުރައްވާ

الْبُخَارِيُّ)[1]

دَّسَرَ: ''ﯩﺮَﺪْﺒَ ﻩَﺸْﺮْﻫَﺒْﺒُﺌَﺰَّﺸْ ﻭِﻕَّﺮُﺌُﻭﻫُﺦْ. ﻎَّﻩْﻣُﺴَﺰَّﺴﻮﺦْ ﺭَﺴُﺌَّﺮَﺪَﻫِﺌَ ﻫَﺒَّﺌَﺪَﻫِ ﻭَﺒَﺮْ ﺒُﺮِﺴُﺌَﺮَ ﺒَﺮُﻫُﻫَﺪَﻫِ ﻫِﺪَﺸْﺒَﺮَﺒَّﺌَﺰَّﺸْ ﻫِﺒْﻫِﻫَﺰَّﺪْ ﻭَﻭَﺌَﻫِﺌَﻫُﺦْ. ﺨَﺒُ، ﻫِﺪَﺸْﺒَﺮَﺒَّﺌَﺰَّﺸْ (ﻫُﺰَّﺌَﺪَﺮَﺒُﺮِﺴُﺌَﺪَﻫِ) ﺭِﺴَّﻭَﺌَﻫِﺌَﺸْﺒُﺮِﺴَﺪَ ﺒُﺮِﻫِﻭَﺌَﻫِﺌَﺸْﺒَﺰَّﺸْ ﺌَﻫْﺪُﺮُﺪْﻫُﺌَﺪَﻫْﻫَﻣْ ﻫِﺪَﺸْﺒَﺮَﺒَّﺌَﺰَّﺸْﺒَﺰَّﺸْ ﺭَﺒِﺮَّﺌَﺰَّﺸْﺒَﺰَّﺸْ ﺴَﺒَﺮَّﺸْ ﺭِﺒُﺰُﺦْ، ﻫِﺪَﺸْﺒَﺮَﺒَّﺌَﺰَّﺸْ ﻫَﻫَﻫْﺪُﺪْ ﺒَﻫَﻫْﻭَﻫِﺌَﺸْ، ﻫِﺪَﺸْﺒَﺮَﺒَّﺌَﺰَّﺸْﺒَﺰَّﺸْ ﻫَﺒَﺪَﻫْﻫِﺌَﺸْ ﺴَﻫِﻣُﺴَﺪَّﺪْ ﺒَﻫَﻫْﻭِﺪُﺦْ. ﺨَﺒُ، ﻫَ ﺴَّﺒَﺪُﺸْ ﺪَّﻣْﺴَﻫَﻫْﻫَّ ﷺﺌَ ﻫَﺒِﺮُﺌَﻫِ ﻫَ ﻭَﺮَﺒَ ﻕُﺸْﺸْﺪُﻫُﺦْ. ﺨَﺒُ، ﻫَﺒَﺒَّﺌَﺰَّﺸْ ﺒَﺮِﻕُﻣْ ﺒَﻫَﻫْﻭِﻫُﺦْ. {ﻫَّ ﻫَﺪْﺒَﺮُﺦْ! ﺒَﺪَّﺌَﺰَّﺸْ ﺦُﺸْﺪْﻣُﺦْﺒِﺮ ﺒَّﺪُﺪْﺒَﺒَﺌَﺪَﻫِ ﺭُﺸْﺴَﺪَﻫِ، ﺒَﺪَﺒَّﺌَﺰَّﺸْﺌَ ﻫَﺒَﺪَﻫِﺒُﺸْﺴَﻫِﺌَﺸْ ﺴَﺪَّﻕُﺒَﺒَﻫْﻫِﻭُﻣْﻫُﺦْ؟} (ﻫَﺪْﺒَﺮُﺦْ ﻩَﺸْﺮْﻫَﺒْﺒُﺌَﺰَّﺸْ ﻭِﻕَّﺮُﺌُﻭﻫُﺦْ.) ﻫِﺪَﺸْﺒَﺮَﺒَّﺌَﺰَّﺸْ ﺭِﺴَّﻭَﺌَﻫِﺌَﺪَﻫْﺪَﺸْ ﻫُﻕُﺪْﺒَﺦْﺒِﺮُﺦْﻭَﺌَﻫِﺌَﺸْ ﺴَﻫَﻣْ ﻫِﺪَﺸْﺒَﺮَﺒَّﺌَﺰَّﺸْﺴَﺪَﺸْ ﻕُﺸْﺸْﺪُﻫُﺦْ. ﻫَﺪِﺮ ﻕُﺸْﺸْﺪُﻫُﺦْ. اللَّهُ ﻫَﺒَّﺦَّ ﺤِ ﺒَﺪَّﺪَﻫِﺸْ ﺪَﺒِﺮ ﺒَﺒَﺪَﻫْﺦَّﺪَﻫِﺦَّﻣِ ﻫِﺪَﺸْﺒَﺮَﺒَّﺌَﺰَّﺸْ ﻫَﻫْﺴُﻫُﺦْ. ﴿ﻫَﺪِﺮ، ﻫِﺪَﻫَﻫِﺪُﺸْﺌَ ﻫَﺪِﻫْﺦَ ﺴَﺪُﺴُﻫَﻫْ ﻫِﺪَﻫَﻫِﺪُﺸْ ﺘَﻣْﺪُﺦ ﺸْﺒَﺒَﺦَّﺸْﺦُ! ﺭَﺪَﺒَﺴَﺪَﺪَﺸْ، ﻫِﺪَﻫَﻫِﺪُﺸْﺌَ ﺪَﻫْﻫَﻣْ ﻫِﺪَﻫَﻫِﺪُﺸْ ﺘَﻣْﺪُﺦ ﺸْﺒَﺒَﺦَّﺸْﺦُ! ﺭَﺪَﺒَﺴَﺪَﺪَﺸْ، ﻫِﺪَﻫَﻫِﺪُﺸْﺌَ ﺪَﻫْﻫَﻣْ ﺒَﺒِﺪُﺪَﺪَﺸْﻫَ ﺒَﺴُﻫَﺒَﺦَّﺴﺌَﺪَﻫْﺪَﺸْ اللَّه ﺘَّﺪِﺌُﺴْﺦُﻫُﺦْ.﴾ (ﻫَﺪْﺒَﺮُﺦْ ﻩَﺸْﺮْﻫَﺒْﺒُﺌَﺰَّﺸْ ﻭِﻕَّﺮُﺌُﻭﻫُﺦْ. ﻫِﺪَﺸْﺒَﺮَﺒَّﺌَﺰَّﺸْ ﻫَﺒَﺪَﻫْﺸْ ﻕُﺸْﺸْﺪُﻫُﺪْﺪُﺸْ) ﺒَﺴُﺪُﺦْ اللَّهِ ﷺ ﺭِﺴَّﻭَﺌَﺪَﻫْﺴَﺪَﺒَﻫْﻫِﻭُﻫُﺦْ. ﻫَﺪِﺮ ﻫَﻫْﺦُﺴْ ﻫَﺴْﺪُﺌَﺪَﻫْ ﻭِﻕَّﺮُﺌَﻫْﺪُﺸْﻭِﻫُﺦْ.''[2]

---

[1] أبوداود، كتاب الطهارة، باب إذا خاف الْجنب البَرد...، برقم: 334 (171/1) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 17812 (346/29، 347) ، وَ الْحاكم فِي الْمستدرك، باب كتاب الطهارة، برقم: 632 (272/1) ، وَ الدارقطنِي، باب كتاب الطهارة، باب التيمم، برقم: 681 (327/1، 329) ، وَ البخارى، كتاب التيمم، باب إذا خاف الْجنب على نفسه الْمرض أو الْموت...، (130/1)

[2] **ﺸُﻣْﺦ:** ﺴُﺴَﺸْ ﻫَﻫْﻕَّﺪَﺒَﺪَّﺪْﺦْﺴِﺒ ﻫَﺒْﺒُﺪَّﺪْﺒَﺦْﻫِﻭ، ﻫَﻫْﺴُﻫَﻫِﺪْ ﺴُﻫَﺒَﻫِﺪْ ﻫَﺪْﻫُﺒَﺪَﺴَﻫْﺪَّﺪْﻫَﻫِﺒ، ﻫَّﺸَّﻫَّﺪَﺪْ ﻫَﺪَﺴُﻫَﻫْﺪَﺸْ ﺒَﺦْﻫِﻫْﻭِ ﻫِﻫْﺪَّﺪْﻫُﺪَﺒِﺸْ ﻫِﺪَﻫْﻫَﻣْﻫُﺪَّﺪَﺒِﻫُﺦْ. ''ﻫَﺪْﺒَﺮُﺦْ ﻩَﺸْﺮْﻫَﺒْﺒُﺌَﺰَّﺸْ ﻭَﺮَﺒَ ﻫَﻫْﺴُﻫُﺪَﺴَﺪَﺪَﺸْ ﻫَﺪْﺒَﺮُﺦْ اللَّهِ ﷺ ﺭِﺴَّﻭَﺌَﺪَﻫْﺴَﺪَ ﺒَﺦْﻫِﻫْﻭِ ﻫَﺪِﺮ ﻫَﻫْﺪُﺦْﺴُﻫَﻫْﻫَﻣْ ﻭِﻕَّﺮُﺌُ ﺸْﺪُﻫُﺦْ، ﺭِﺴَﻫِﺪُﺸْﻫِﺴَﺪَ ﺌَﻫْﺪُﺦْﺪَﻫْ ﺪُﻫَﻕَّﺸْﺒَﺪَﺴَﺪَﺸْﺴَ ﺒَّﺪَﻫْﻫَﺪَﻫِ =

ﭽ ﭑﭒﭓﭔﭕﭖﭗ ﭘﭙﭚﭛﭜﭝ (ﭞﭟﭠﭡ: ﭢﭣﭤﭥ ﭦﭧﭨﭩﭪﭫﭬ ﭢﭭﭮﭯﭰﭱﭲ ﭳﭴﭵﭶﭷﭸ ﭹﭺﭻﭼﭽﭾ ﭿﮀﮁﮂﮃﮄ ﮅﮆﮇﮈﮉﮊ) ﮋﮌﮍ. ﮎﮏﮐﮑﮒ، ﮓﮔﮕﮖﮗ ﮘﮙﮚﮛﮜﮝ، ﮞﮟﮠﮡﮢﮣ ﮤﮥﮦﮧﮨﮩ ﮪﮫﮬﮭﮮﮯ ﮰﮱﯓﯔﯕﯖﯗ ﯘﯙﯚﯛﯜﯝ ﯞﯟﯠﯡﯢﯣ، ﯤﯥﯦﯧﯨﯩ ﯪﯫﯬﯭﯮﯯ ﯰﯱﯲﯳﯴﯵ ﯶﯷﯸﯹﯺﯻ ﯼﯽﯾﯿﰀﰁ ﰂﰃﰄﰅﰆﰇ ﰈﰉﰊﰋﰌﰍ ﰎﰏﰐﰑﰒﰓ ﰔﰕﰖﰗﰘﰙ ﰚﰛﰜﰝﰞﰟ ﰠﰡﰢﰣﰤﰥ ﰦﰧﰨﰩﰪﰫ ﰬﰭﰮﰯﰰﰱ ﰲﰳﰴﰵﰶﰷ ﰸﰹﰺﰻﰼﰽ ﰾﰿﱀﱁﱂﱃ ﱄﱅﱆﱇﱈﱉ ﱊﱋﱌﱍﱎﱏ ﱐﱑﱒﱓﱔﱕ ﱖﱗﱘﱙﱚﱛ ﱜﱝﱞﱟﱠﱡ ﱢﱣﱤﱥﱦﱧ ﱨﱩﱪﱫﱬﱭ ﱮﱯﱰﱱﱲﱳ ﱴﱵﱶﱷﱸﱹ ﱺﱻﱼﱽﱾﱿ ﲀﲁﲂﲃﲄﲅ ﲆﲇﲈﲉﲊﲋ ﲌﲍﲎﲏﲐﲑ ﲒﲓﲔﲕﲖﲗ ﲘﲙﲚﲛﲜﲝ ﲞﲟﲠﲡﲢﲣ ﲤﲥﲦﲧﲨﲩ ﲪﲫﲬﲭﲮﲯ ﲰﲱﲲﲳﲴﲵ ﲶﲷﲸﲹﲺﲻ ﲼﲽﲾﲿﳀﳁ ﳂﳃﳄﳅﳆﳇ ﳈﳉﳊﳋﳌﳍ ﳎﳏﳐﳑﳒﳓ ﳔﳕﳖﳗﳘﳙ ﳚﳛﳜﳝﳞﳟ ﳠﳡﳢﳣﳤﳥ ﳦﳧﳨﳩﳪﳫ ﳬﳭﳮﳯﳰﳱ ﳲﳳﳴﳵﳶﳷ ﳸﳹﳺﳻﳼﳽ ﳾﳿﴀﴁﴂﴃ ﴄﴅﴆﴇﴈﴉ ﴊﴋﴌﴍﴎﴏ ﴐﴑﴒﴓﴔﴕ ﴖﴗﴘﴙﴚﴛ ﴜﴝﴞﴟﴠﴡ ﴢﴣﴤﴥﴦﴧ ﴨﴩﴪﴫﴬﴭ ﴮﴯﴰﴱﴲﴳ ﴴﴵﴶﴷﴸﴹ ﴺﴻﴼﴽ ﴾﴿﵀﵁ ﵂﵃﵄﵅ ﵆﵇﵈﵉ ﵊﵋ ﵌﵍﵎﵏ ﵐﵑﵒﵓﵔﵕ ﵖﵗﵘﵙﵚﵛ ﵜﵝﵞﵟﵠﵡ ﵢﵣﵤﵥﵦﵧ ﵨﵩﵪﵫﵬﵭ ﵮﵯﵰﵱﵲﵳ ﵴﵵﵶﵷﵸﵹ ﵺﵻﵼﵽﵾﵿ ﶀﶁﶂﶃﶄﶅ ﶆﶇﶈﶉﶊﶋ ﶌﶍﶎﶏ﶐﶑ ﶒﶓﶔﶕﶖﶗ ﶘﶙﶚﶛﶜﶝ ﶞﶟﶠﶡﶢﶣ ﶤﶥﶦﶧﶨﶩ ﶪﶫﶬﶭﶮﶯ ﶰﶱﶲﶳﶴﶵ ﶶﶷﶸﶹﶺﶻ ﶼﶽﶾﶿﷀﷁ ﷂﷃﷄﷅ ﷆﷇ ﷈﷉﷊﷋ ﷌﷍﷎﷏ﷰﷱ ﷲﷳﷴﷵﷶﷷ ﷸﷹﷺﷻ

(ﺯ) ﻣِﺪَّﺓُ ﺍﻟْﺤَﻴْﺾِ ﻭَﺍﻟﻨِّﻔَﺎﺱِ ﻭَﺍﻟْﺤَﻤْﻞِ، ﻭَﻫِﻲَ ﻣِﺪَّﺓُ ﺍﻟﺪَّﻡِ ﺍﻟْﻤُﺘَﺄَﺫِّﻱ ﺑِﻪِ ﺍﻟْﻤَﺮْﺃَﺓُ ﻓِﻲ ﺍﻟْﻌَﺎﺩَﺓِ، ﻭَﻣَﻦْ ﻣِﺪَّﺗُﻬَﺎ ﺃَﻗَﻞُّ ﻣِﻦْ ﺫَﻟِﻚَ ﺃَﻭْ ﺃَﻛْﺜَﺮُ ﻣِﻨْﻪُ، ﻭَﻣَﺎ ﻳَﺤْﺪُﺙُ ﻓِﻲ ﺍﻟْﻤِﺪَّﺓِ ﻣِﻦْ ﺍﻟﺪَّﻡِ ﻭَﺍﻟﺼُّﻔْﺮَﺓِ ﻭَﺍﻟْﻜُﺪْﺭَﺓِ، ﻭَﻣَﺎ ﻳَﺤْﺪُﺙُ ﻣِﻦْ ﺍﻟْﻤَﺮَﺽِ ﻓِﻲ ﺍﻟْﻤِﺪَّﺓِ، ﻭَﻣَﺎ ﻳَﺤْﺪُﺙُ ﻣِﻦْ ﺍﻟْﻤَﺮَﺽِ ﺑَﻌْﺪَ ﺍﻟْﻤِﺪَّﺓِ ﻓِﻲ ﺍﻟْﻄُّﻬْﺮِ ﺍﻟَّﺬِﻱ ﻳَﻠِﻲ ﺍﻟْﻤِﺪَّﺓَ ﺍﻟَّﺘِﻲ ﻗَﺒْﻠَﻬَﺎ، ﻭَﻣَﺎ ﻳَﺤْﺪُﺙُ ﻣِﻦْ ﺍﻟْﻤَﺮَﺽِ ﻓِﻲ ﺍﻟْﻄُّﻬْﺮِ ﺍﻟَّﺬِﻱ ﺑَﻌْﺪَ ﺍﻟْﻤِﺪَّﺓِ ﺍﻟَّﺘِﻲ ﺑَﻌْﺪَﻫَﺎ، ﻭَﻣَﺎ ﻳَﺤْﺪُﺙُ ﻣِﻦْ ﺍﻟْﻤَﺮَﺽِ ﻓِﻲ ﺍﻟْﻤِﺪَّﺓِ ﺍﻟَّﺘِﻲ ﺑَﻌْﺪَﻫَﺎ، ﻭَﻣَﺎ ﻳَﺤْﺪُﺙُ ﻣِﻦْ ﺍﻟْﻤَﺮَﺽِ ﺑَﻌْﺪَ ﺍﻟْﻤِﺪَّﺓِ ﺍﻟَّﺘِﻲ ﺑَﻌْﺪَﻫَﺎ، ﻭَﻣَﺎ ﻳَﺤْﺪُﺙُ ﻣِﻦْ ﺍﻟْﻤَﺮَﺽِ ﺑَﻌْﺪَ ﺍﻟْﻤِﺪَّﺓِ ﺍﻟَّﺘِﻲ ﺑَﻌْﺪَﻫَﺎ ﺇِﻟَﻰ ﺃَﻥْ ﺗَﺤِﻴﺾَ ﺍﻟْﻤَﺮْﺃَﺓُ ﺍﻟْﻤِﺪَّﺓَ ﺍﻟَّﺘِﻲ ﺗَﻠِﻲ ﺍﻟْﻤِﺪَّﺓَ ﺍﻟَّﺘِﻲ ﺑَﻌْﺪَﻫَﺎ

ތަކުރާރުކުރަންޖެހޭ ތަނެއް ނަމަ ފަސް ފަހަރު ފުރުއްވުން ވެސް ކަށަވަރު ކުރަންވާނެ، ތަކުރާރު ކުރަންޖެހޭ ގޮތަކީ ފުރުއްވާ ފަހަރު ދެ ފައި ދެމެދު ދުރުކުރުން ކަމުގައި ވާނެ.

ތަކުރާރު ކުރަންޖެހޭ ގޮތަކީ ''ތަކުރާރު ކުރަންޖެހޭ ތަނަކީ ކޮންތަނެއް ކަމުގައި ވާ ނަމަ، ފުރުއްވާ ފަހަރު ދެ ފައި ދެމެދު ދުރުކުރުން ކަމުގައި ވާ ނަމަ، ތަކުރާރު ކުރަންޖެހޭ ގޮތަކީ ފުރުއްވާ ފަހަރު ދެ ފައި ދެމެދު ދުރުކުރުން ކަމުގައި ވާނެ.''

ތ ކަނޑައަޅާފައި ވަނީ اللَّهُ تَعَالَى ﷺ ވެ ދެ ގޮތަކަށެވެ.

"عَنْ عَلِيٍ ﷺ قَالَ: فِي الرَّجُلِ يَكُونُ فِي السَّفَرِ فَتُصِيبُهُ الْجَنَابَةَ، وَمَعَهُ الْمَاءُ الْقَلِيلُ يَخَافُ أَن يَعْطَشَ، قَالَ: يَتَيَمَّمُ وَلاَ يَغْتَسِلُ."(رَوَاهُ الدَّرَقُطْنِيُّ)[1]

ފާسަރ: ''ފުރުއްވާ ފަހަރު ދެ ފައި ދެމެދު ދުރުކުރުން ކަމުގައި ވާ ނަމަ، ތަކުރާރު ކުރަންޖެހޭ ތަނަކީ ކޮންތަނެއް ކަމުގައި ވާ ނަމަ، ތ ފުރުއްވާ ފަހަރު ދެ ފައި ދެމެދު ދުރުކުރުން ކަމުގައި ވާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތަކީ، ކ ކ ފުރުއްވާ ފަހަރު ފުރުއްވާ ގޮތަށް ފުރުއްވާ ފަހަރު ފުރުއްވާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތެވެ. ތ ކަނޑައަޅާފައި ވަނީ اللَّهُ تَعَالَى ﷺ ވެ ދެ ގޮތަކަށެވެ. (ތަކުރާރު ކުރަންޖެހޭ ގޮތަކީ) ތަކުރާރު ކުރަންޖެހޭ ގޮތެވެ.''

ތަކުރާރު ކުރަންޖެހޭ ''ތ ފުރުއްވާ ފަހަރު ދެ ފައި ދެމެދު ދުރުކުރުން ކަމުގައި ވާ ގޮތަށް ފުރުއްވާ ފަހަރު ފަސް ފަހަރު ކަމުގައި ވާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތަކީ ފުރުއްވާ ފަހަރު ދެ ފައި ދެމެދު ދުރުކުރުން ކަމުގައި ވާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތެވެ. (ތ ފުރުއްވާ ފަހަރު ތަކުރާރު ކުރަންޖެހޭ ގޮތަކީ) ތ ފުރުއްވާ ފަހަރު ދެ ފައި ދެމެދު ދުރުކުރުން ކަމުގައި ވާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތެވެ. ތަކުރާރު ކުރަންޖެހޭ ''ތ ފުރުއްވާ ފަހަރު ދެ ފައި ދެމެދު ދުރުކުރުން ކަމުގައި ވާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތަކީ، ތ ފުރުއްވާ ފަހަރު ދެ ފައި ދެމެދު ދުރުކުރުން ކަމުގައި ވާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތެވެ.''

(ع) ތ ފުރުއްވާ ފަހަރު ދެ ފައި ދެމެދު ދުރުކުރުން ކަމުގައި ވާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތަކީ، ކ ކ ފުރުއްވާ ފަހަރު ފުރުއްވާ ގޮތަށް ފުރުއްވާ ފަހަރު ފުރުއްވާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތެވެ.

[1] الدارقطني، كتاب الطهارة، باب فِي التيمم و الوضوء...، برقم: 774 (374/1)

ﷺ ﷺ ﷺ

7- **ތަނަވަސްކަމާއި ދިރިހުރުމުގެ:** ފުރަތަމަ ތަނަވަސްކަމަކީ ދީނާ ގުޅިގެން ހުންނެވުމެވެ. ދެވަނައިން ދުނިޔެ ހާސިލުކުރުމާ ގުޅިގެން ހުންނެވުމެވެ. ތިން ވަނަ ބަސްކަމަކީ ދުނިޔެ ދެކެ ދެކެ ދުނިޔެ ދެކެ ދެކެ ދުނިޔެ ދެކެ ދެކެ

ތެދުވެ ކުރިމަތިލާ ބަލައި ނަމާދު ކުރާ ގޮތަށް ކުރާ ކަމަށް ވާނަމެވެ.“

ދ. ބަދިލުގެ ތެދުވެ ހުރުމުގެ ގޮތް، ތެދުވެ ހުރުމުގެ ގޮތުގައި ކަމަށް ވާ ގޮތަށް ތެދުވެ ހުރުމަށް ވާނަމެވެ. ތެދުވެ ހުރުމުގެ ގޮތުގައި ކަމަށް ވާ ގޮތަށް ތެދުވެ ހުރުމަށް ވާ ގޮތަކީ (ފ) ﷺ ގެ ކަލޭގެފާނު) ފާހަގަ ކުރާ ގޮތަށް ތެދުވެ ހުރުމަށް ވާ ގޮތަށް ތެދުވެ ހުރުމަށް ވާ ގޮތަށް ތެދުވެ ހުރުމަށް ވ

"عَنْ أَبِي ذَرٍّ ﷺ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {إِنَّ الصَّعِيدَ الطَّيِّبَ وَضُوءُ الْمُسْلِمِ وَإِنْ لَمْ يَجِد الْمَاءَ عَشْرَ سِنِيْنَ، فَإِذَا وَجَدَ الْمَاءَ فَلْيُمِسَّهُ بَشَرَتَهُ فَإِنَّ ذَلِكَ خَيْرٌ.}" (رَوَاهُ أَبُو دَاوُدُ،وَالتِّرْمِذِيُّ،وَالنَّسَائِيُّ،وَأَحْمَدُ،وَالدَّارَقُطْنِيُّ)[1]

ﮔ ﯕ ﯖ: ''ﯗ ﯘ ﯙ ﯚ ﯛ ﯜ ﯝ ﯞ ﯟ ﯠ ﯡ ﯢ ﯣ ﯤ ﯥ ﯦ ﯧ ﯨ ﯩ ﯪ ﯫ ﯬ ﯭ ﯮ ﯯ ﯰ ﯱ ﯲ ﯳ ﯴ ﯵ ﯶ ﯷ ﯸ ﯹ ﯺ ﯻ ﯼ ﯽ ﯾ ﯿ ﰀ ﰁ ﰂ ﰃ ﰄ ﰅ ﰆ ﰇ ﰈ ﰉ ﰊ ﰋ ﰌ ﰍ ﰎ ﰏ ﰐ ﰑ ﰒ ﰓ ﰔ ﰕ ﰖ ﰗ ﰘ ﰙ ﰚ ﰛ ﰜ ﰝ ﰞ ﰟ ﰠ ﰡ ﰢ ﰣ ﰤ ﰥ ﰦ ﰧ ﰨ ﰩ ﰪ ﰫ ﰬ ﰭ ﰮ ﰯ ﰰ ﰱ ﰲ ﰳ ﰴ ﰵ ﰶ ﰷ ﰸ ﰹ ﰺ ﰻ ﰼ ﰽ ﰾ ﰿ ﱀ ﱁ ﱂ ﱃ ﱄ ﱅ ﱆ ﱇ ﱈ ﱉ ﱊ ﱋ ﱌ ﱍ ﱎ ﱏ ﱐ ﱑ ﱒ ﱓ ﱔ ﱕ ﱖ ﱗ ﱘ ﱙ ﱚ ﱛ ﱜ ﱝ ﱞ ﱟ ﱠ ﱡ ﱢ ﱣ ﱤ ﱥ ﱦ ﱧ ﱨ ﱩ ﱪ ﱫ ﱬ ﱭ ﱮ ﱯ ﱰ ﱱ ﱲ ﱳ ﱴ ﱵ ﱶ ﱷ ﱸ ﱹ ﱺ ﱻ ﱼ ﱽ ﱾ ﱿ ﲀ ﲁ ﲂ ﲃ ﲄ ﲅ ﲆ ﲇ ﲈ ﲉ ﲊ ﲋ ﲌ ﲍ ﲎ ﲏ ﲐ ﲑ ﲒ ﲓ ﲔ ﲕ ﲖ ﲗ ﲘ ﲙ ﲚ ﲛ ﲜ ﲝ ﲞ ﲟ ﲠ ﲡ ﲢ ﲣ ﲤ ﲥ ﲦ ﲧ ﲨ ﲩ ﲪ ﲫ ﲬ ﲭ ﲮ ﲯ ﲰ ﲱ ﲲ ﲳ ﲴ ﲵ ﲶ ﲷ ﲸ ﲹ ﲺ ﲻ ﲼ ﲽ ﲾ ﲿ ﳀ ﳁ ﳂ ﳃ ﳄ ﳅ ﳆ ﳇ ﳈ ﳉ ﳊ ﳋ ﳌ ﳍ ﳎ ﳏ ﳐ ﳑ ﳒ ﳓ ﳔ ﳕ ﳖ ﳗ ﳘ ﳙ ﳚ ﳛ ﳜ ﳝ ﳞ ﳟ ﳠ ﳡ ﳢ ﳣ ﳤ ﳥ ﳦ ﳧ ﳨ ﳩ ﳪ ﳫ ﳬ ﳭ ﳮ ﳯ ﳰ ﳱ ﳲ ﳳ ﳴ ﳵ ﳶ ﳷ ﳸ ﳹ ﳺ ﳻ ﳼ ﳽ ﳾ ﳿ ﴀ ﴁ ﴂ ﴃ ﴄ ﴅ ﴆ ﴇ ﴈ ﴉ ﴊ ﴋ ﴌ ﴍ ﴎ ﴏ ﴐ ﴑ ﴒ ﴓ ﴔ ﴕ ﴖ ﴗ ﴘ ﴙ ﴚ ﴛ ﴜ ﴝ ﴞ ﴟ ﴠ ﴡ ﴢ ﴣ ﴤ ﴥ ﴦ ﴧ ﴨ ﴩ ﴪ ﴫ ﴬ ﴭ ﴮ ﴯ ﴰ ﴱ ﴲ ﴳ ﴴ ﴵ ﴶ ﴷ ﴸ ﴹ ﴺ ﴻ ﴼ ﴽ ﴾ ﴿ ﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷐ ﷑ ﷒ ﷓ ﷔ ﷕ ﷖ ﷗ ﷘ ﷙ ﷚ ﷛ ﷜ ﷝ ﷞ ﷟ ﷠ ﷡ ﷢ ﷣ ﷤ ﷥ ﷦ ﷧ ﷨ ﷩ ﷪ ﷫ ﷬ ﷭ ﷮ ﷯ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ ﷼ ﷽ ﷾

عَنْ أَبِى سَعِيدٍ الْخُدْرِىِّ ﷺ قَالَ: خَرَجَ رَجُلاَنِ فِى سَفَرٍ فَحَضَرَتِ الصَّلاَةُ وَلَيْسَ مَعَهُمَا مَاءٌ، فَتَيَمَّمَا صَعِيدًا طَيِّبًا فَصَلَّيَا، ثُمَّ وَجَدَا الْمَاءَ فِى الْوَقْتِ، فَأَعَادَ أَحَدُهُمَا الصَّلاَةَ وَالْوُضُوءَ، وَلَمْ يُعِدِ الآخَرُ، ثُمَّ أَتَيَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَذَكَرَا ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ لِلَّذِى لَمْ يُعِدْ، {أَصَبْتَ السُّنَّةَ وَأَجْزَأَتْكَ صَلاَتُكَ} وَقَالَ لِلَّذِى تَوَضَّأَ وَأَعَادَ، {لَكَ الأَجْرُ مَرَّتَيْنِ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِىُّ، وَالدَّارَقُطْنِىُّ، وَالْبَيْهَقِىُّ، وَالدَّارَمِىُّ)[1]

ﮔ ''ﮨﮫﮬﮭﮮﮯﮰﮱﯓﯔﯕﯖﯗﯘﯙﯚﯛﯜﯝﯞﯟﯠﯡﯢﯣﯤﯥﯦﯧﯨﯩﯪﯫﯬﯭﯮﯯﯰﯱﯲﯳﯴﯵﯶﯷﯸﯹﯺﯻﯼﯽﯾﯿﰀﰁﰂﰃﰄﰅﰆﰇﰈﰉﰊﰋﰌﰍﰎﰏﰐﰑﰒﰓﰔﰕﰖﰗﰘﰙﰚﰛﰜﰝﰞﰟﰠﰡﰢﰣﰤﰥﰦﰧﰨﰩﰪﰫﰬﰭﰮﰯﰰﰱﰲﰳﰴﰵﰶﰷﰸﰹﰺﰻﰼﰽﰾﰿﱀﱁﱂﱃﱄﱅﱆﱇﱈﱉﱊﱋﱌﱍﱎﱏﱐﱑﱒﱓﱔﱕﱖﱗﱘﱙﱚﱛﱜﱝﱞﱟﱠﱡﱢﱣﱤﱥﱦﱧﱨﱩﱪﱫﱬﱭﱮﱯﱰﱱﱲﱳﱴﱵﱶﱷﱸﱹﱺﱻﱼﱽﱾﱿﲀﲁﲂﲃﲄﲅﲆﲇﲈﲉﲊﲋﲌﲍﲎﲏﲐﲑﲒﲓﲔﲕﲖﲗﲘﲙﲚﲛﲜﲝﲞﲟﲠﲡﲢﲣﲤﲥﲦﲧﲨﲩﲪﲫﲬﲭﲮﲯﲰﲱﲲﲳﲴﲵﲶﲷﲸﲹﲺﲻﲼﲽﲾﲿﳀﳁﳂﳃﳄﳅﳆﳇﳈﳉﳊﳋﳌﳍﳎﳏﳐﳑﳒﳓﳔﳕﳖﳗﳘﳙﳚﳛﳜﳝﳞﳟﳠﳡﳢﳣﳤﳥﳦﳧﳨﳩﳪﳫﳬﳭﳮﳯﳰﳱﳲﳳﳴﳵﳶﳷﳸﳹﳺﳻﳼﳽﳾﳿﴀﴁﴂﴃﴄﴅﴆﴇﴈﴉﴊﴋﴌﴍﴎﴏﴐﴑﴒﴓﴔﴕﴖﴗﴘﴙﴚﴛﴜﴝﴞﴟﴠﴡﴢﴣﴤﴥﴦﴧﴨﴩﴪﴫﴬﴭﴮﴯﴰﴱﴲﴳﴴﴵﴶﴷﴸﴹﴺﴻﴼﴽ﴾﴿﵀﵁﵂﵃﵄﵅﵆﵇﵈﵉﵊﵋﵌﵍﵎﵏'' ﵐ ﵑﵒﵓﵔﵕﵖﵗﵘﵙﵚﵛﵜﵝﵞﵟﵠﵡﵢﵣﵤﵥﵦﵧﵨﵩﵪﵫﵬﵭﵮﵯﵰﵱﵲﵳﵴﵵﵶﵷﵸﵹﵺﵻﵼﵽﵾﵿﶀﶁﶂﶃﶄﶅﶆﶇﶈﶉﶊﶋﶌﶍﶎﶏ﶐﶑ﶒﶓﶔﶕﶖﶗﶘﶙﶚﶛﶜﶝﶞﶟﶠﶡﶢﶣﶤﶥﶦﶧﶨﶩﶪﶫﶬﶭﶮﶯﶰﶱﶲﶳﶴﶵﶶﶷﶸﶹﶺﶻﶼﶽﶾﶿﷀﷁﷂﷃﷄﷅﷆﷇ﷈﷉﷊﷋﷌﷍﷎﷏ﷰﷱﷲﷳﷴﷵﷶﷷﷸﷹﷺﷻ (﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ)

﵀ ﵁ ﵂ ﵃ ﵄ ﵅ ﵆ ﵇ ﵈ ﵉ ﵊ ﵋ ﵌ ﵍ ﵎ ﵏ ﵐ ﵑ ﵒ ﵓ ﵔ ﵕ ﵖ ﵗ ﵘ ﵙ ﵚ ﵛ ﵜ ﵝ ﵞ ﵟ ﵠ ﵡ ﵢ ﵣ ﵤ ﵥ ﵦ ﵧ ﵨ ﵩ ﵪ ﵫ ﵬ ﵭ ﵮ ﵯ ﵰ ﵱ ﵲ ﵳ ﵴ ﵵ ﵶ ﵷ ﵸ ﵹ ﵺ ﵻ ﵼ ﵽ ﵾ ﵿ ﶀ ﶁ ﶂ ﶃ ﶄ ﶅ ﶆ ﶇ ﶈ ﶉ ﶊ ﶋ ﶌ ﶍ ﶎ ﶏ ﶐ ﶑ ﶒ ﶓ ﶔ ﶕ ﶖ ﶗ ﶘ ﶙ ﶚ ﶛ ﶜ ﶝ ﶞ ﶟ ﶠ ﶡ ﶢ ﶣ ﶤ ﶥ ﶦ ﶧ ﶨ ﶩ ﶪ ﶫ ﶬ ﶭ ﶮ ﶯ ﶰ ﶱ ﶲ ﶳ ﶴ ﶵ ﶶ ﶷ ﶸ ﶹ ﶺ ﶻ ﶼ ﶽ ﶾ ﶿ ﷀ ﷁ ﷂ ﷃ ﷄ ﷅ ﷆ ﷇ ﷈ ﷉ ﷊ ﷋ ﷌ ﷍ ﷎ ﷏ ﷰ ﷱ ﷲ ﷳ ﷴ ﷵ ﷶ ﷷ ﷸ ﷹ ﷺ ﷻ

ކުރިން (ތަހާރަ: ތަކުރާރުކުރުން ހުށަހަޅައިދެއްވާ ކަންތައް) ބަދަލުކުރުމުގެ ކުރިން ކުރާ ކަންތައް[1]

ފާނާ ދިމާ ދިއުމުގެ ކުރިން ތަކުރާރުކުރުން ހުށަހަޅައިދެއްވާ ކަންތައް، ކުރިން ކުރާ ކަންތައް، ކުރިން ކުރާ ކަންތައް، ކުރިން ކުރ

ۋىسرەر: ''ھېڭگىش ھەش بۇبەھىش ۋېگۇۋەۋ. ئىرسۇللاھ ﷺ ئ ھىبۇرىھ ھۋىرەشكەش (ۋىسۇۋېدىش) ئىرھەبەھىرەھ ئېھىرەۋەۋ. ئۇبۇ، ۋەبەكۇئۇگىش ۋېسۇھىبەبەشگىھۇئ سىرگىرىبەبەھۇۋەۋ. ئۇبۇ، (سىرگىرەش ئۇبۇ) ۋېسۇھىبەبەشگ ۋەبەئىبەۋ رىشىۋ ھەبەئبە ۋەبەكۇئۇگىش ئېبەۋەئىھىش ئىرھەبەھۇۋەۋ. {ۋېسۇھىبەبەش سىرگىرىبەبەھىر ۋەھەھېرىشگىبەبە ھۋگ سىرگىرىشبەبەھۇ ھۋەۋۋەۋ؟} ھەگ ئېرشىۋەۋ. ھىۋىسۋئ ئېشىھۋېبەۋەۋ. ھىئ (ىسىھىئىسگىش) ئۇشىھ شۇھۋ. ئىرھۇۋىبەبەھۇۋەۋ. {ھۋگ ىسىھۇۋسۋۋىئ ھەشىشبەھىرەھگىبەۋ. (ۋەھىر: ھىھىھىد ۋىبەھىرەھگىبەۋ.) ىسىبەھىرەھىش، ھۋگھىش ۋ ئۇۋېبۇئىشۋۋەۋ.} ئېرش ۋەھىشۇىبەۋ (بەشىرسىئەھېرھىئىۋە) ھېڭگىش ھەگىشبەبەھۇۋەۋ. ۋەھەبەۋۇشىبەش ئۇش ۋېھۋىئەھىئەۋىش، ئېشىھۋېبەبەش ۋۇئۇۋېبەۋ بەھەئىگىبەش ئۇشىھىئگىبەۋگ بەشىگىبەھ ئىرسۇللاھ ﷺ ئېرھۇۋەۋ. ھىئ بىئېرھۇھبەبەھۇۋەۋ. {ۋە ىسىھۇئىبەش ھىئىھىش بەھىئىگىبەۋ ئىرسۇللاھ ﷺ ھىۋىش بەھىھۇگىھۇھ ئېرھۇۋەۋ. (ۋەھىر: ىسىھىئىسگىش ۋىبەھىرەھگىبەۋ.)}''

* * * * *

= ئېئىشۇ بەگىھ، ھىھىھۇۋۇبەبەر ۋىسۇشۇھ ئىگىۋىئىھىبەش ۋىسۇۋبەبەھىئىبەگىھ، ۋ ئېئىگۇئىھىۋىسۇ ئەشىۋىھ سىرگىرىھ ھىۋىگىبەبەھىش ئېئېئىبەبەھىش ئېئىۋىئۇبەش. ۋەبەس، ئېشىھۋېبەبەھىش سىرگىر ئېبەبەھۇۋەش ھەبەكۇبەش ھۋەھىبەھىۋ ئىشىھۋۇۋىش ئىرھەبەھۇۋەۋ. ''سىبەبۇ ھىھشۇئېئ ھىگ، (137/1) ئېسىرگىۋەھ. (ۋەھىبەبەۋ)

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

**ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ: ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ފަسޭރު: ''ދާދިވެގެންދާ ފިލާވަޅެއް. (ހުކުރުދުވަހު) ތިލަންދޫ (ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ ތެރެއިން) ދަތުރުކުރާ ބައެއް ކުދިންނާ ބައްދަލުވެ ކުދިންގެ ތެރެއިން ކާނާ ހޯދުމަށް ދިޔަ ބައެއް ކުދިން ދެކެ، ކުދިންގެ ތެރެއިން ކާނާ ހޯދުމަށް ދިޔަ ބައެއް ކުދިން ދެކެ، ކާނާ ހޯދުމަށް ދިއުމުގެ ކުރިން ކާނާ ހޯދުމަށް ދިޔަ ބައެއް ކުދިންނަށް ކާނާ ދެއްވާ ބައެއް ކުދިންނަށް ދެއްވާ ނުލެވުނީ ކީއްވެ؟ ކާނާ ދެއްވުމުގެ ކުރިން ކާނާ ހޯދުމަށް ދިޔަ ބައެއް ކުދިންނަށް ކާނާ ދެއްވާ ބައެއް ކުދިންނަށް ދެއްވާ ނުލެވުނީ ކީއްވެ؟ ކާނާ ހޯދުމަށް ދިޔަ

ތަކުވާތަށް ﷲ ތަޢާލާ ދެއްވި ހިތްވަރާއި ހަނދާންވުން، ތ ކަށަވަރުކުރުމަށް ވެސް ދަތުރުކުރާ ތަނުގައި ތ ހުންނަ ދުވަސްތަކުގައި ތ ކުރާ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ތ ކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކުރިން ކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ތ

ﻧﻪﻣﺎﺯ ﻛﻮﺭﻭﺍ ﺋﻪﺳﻪﺑﻠﻪﺭ: ﺋﯘﺳﺘﯘﻣﻠﯘﻕ ﺋﺎﺳﺎﺳﻰ ﺑﻮﻟﻤﺎﻳﺪﻯ، ﺋﻪﺳﻠﻰ ﺋﻪﺳﺒﺎﺑﻠﻴﺮﻯ ﺑﻮﻳﻴﭽﻪ ﺋﻪﺳﻠﻰ ﺋﻪﺳﺒﺎﺑﻠﻴﺮﻯ ﺑﻮﻟﻤﺎﻳﺪﻯ، ﺋﻪﺳﻠﻰ ﺋﻪﺳﺒﺎﺑﻠﻴﺮﻯ ﺑﻮﻳﻴﭽﻪ ﺋﻪﺳﺒﺎﺑﻠﻴﺮﻯ ﺑﻮﻟﻤﺎﻳﺪﻯ، ﻧﻪﻣﺎﺯ ﻛﻮﺭﻭﺍ ﺋﯘﺳﺘﯘﻣﻠﯘﻕ ﻛﻪﭼﯜﺭﮔﻪﻥ ﻧﻪﺭﺳﻪﻟﻪﺭﻧﻰ ﺋﻪﺳﻠﻰ ﺣﺎﻟﻐﺎ ﻗﺎﻳﺘﯘﺭﻏﺎﻥ ﺋﯩﺪﻯ.

ﺋﯜﺗﯜﻣﻨﻰ ﺋﻪﺗﺘﻪﺭﻩﺳﻴﺮ، ﺋﯘﻗﯘﻣﻐﺎ ﻗﺎﺭ ﺋﻪﺗﺘﻪﺭ ﺋﯘﻳﯘﺷﯘﭘﺘﯘ ﺳﻪﻓﺮﻯ ﺑﻮﻟﻤﺎﺳﻠﻴﻖ

"ﺋﯜﺗﯜﻣﻨﻰ ﺋﻪﺗﺘﻪﺭﻩﺳﻴﺮ"ﺩﻩ ﺋﺴﻠﻰﺩﻩ، ﺋﻪﺳﻠﻰ ﺋﻪﺳﺒﺎﺑﻠﻴﺮﻯ ﺳﻪﻓﺮﻯ ﺋﺎﺳﺎﺳﻴﺪﺍ ﺋﺎﺳﺎﻧﻰ ﻗﻮﻟﻠﯩﻨﯩﺸﻰ ﺋﻪﺳﻠﻰ ﺋﻪﺳﺒﺎﺑﻠﻴﺮﻯ ﺋﯘﺳﺘﯘﻣﻠﯘﻕ. ﺋﯘﻧﯩﯖﺪﺍ ﺋﻪﺳﻠﻰ ﺋﻪﺳﺒﺎﺑﻠﻴﺮﻯ ﺋﻪﺳﻠﻰ ﺋﻪﺳﺒﺎﺑﻠﻴﺮﻯ ﺋﻪﺳﻠﻰ ﺋﻪﺳﺒﺎﺑﻠﻴﺮﻯ ﺋﯘﻳﯘﺷﯘﭘﺘﯘ

ﷺ: "ﷲ ﷺ ﷺ ﷺ

ﭘﯛﺳﯩﻠﻰﻚ ﺋﯚﻟﯜﻣﻨﻰ ﺋﯚﺗﻜﯜﺯﯨﺸﻨﻰ ﺋﯜﭼﯜﻥ ﺋﯚﺗﻜﯜﺯﯨﺪﯗ. ”ﺋﯩﻤﺎﻡ ﺋﯩﺒﻨﯘ ﻣﺎﺟﻪ ﺭﻭﺍﻳﻪﺗﻠﯩﺮﯨﺪﺍ ﻛﯧﻠﮕﻪﻥ ﺋﯘﺯﯗﻥ ﺳﯚﺯﻟﻪﺭﻧﻰ ﺋﯚﺯﻯ ﺋﯩﺴﻨﺎﺩﻯ ﺑﯩﻠﻪﻥ ﺭﻭﺍﻳﻪﺕ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﯩﺪﻯ.“

ﺑﻪﺩﻩﺷﺘﯩﻜﻰ ﺳﯚﺯﻟﻪﺭ

1- **ﺑﻪﺩﻩﺷﺘﯩﻜﻰ ﻣﻪﻧﺎ:** ﺋﻪﺭﻩﺑﭽﻪ ﻗﺎﺭﯨﻐﺎﻧﺪﺍ ﺋﯚﺯﻯ ﺋﯜﭼﯜﻥ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﯩﺸﻨﻰ، ﺋﺎﺩﻩﺗﻠﯩﻚ ﺳﯚﺯﻟﻪﺭﻧﻰ ﺩﯦﻤﻪﻛﺘﯘ. ﺩﯨﻨﻰﻳﻪﺩﺍ ﻛﯚﭘﻠﻪﺏ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﯩﺸﻠﻪﺭ، ﺋﯚﺯﻯﻧﻰ ﺋﯚﺯﻯ ﺋﯜﭼﯜﻥ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﯩﺸﻠﻪﺭ، ﺋﻪﺩﻩﺑﻰﻳﺎﺕ ﺋﯩﻠﯩﻤﻰ ﺋﯜﭼﯜﻥ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﯩﺸﻠﻪﺭ، ﺋﯚﺯﻯﻧﻰ ﺋﯚﺯﻯ ﺋﯜﭼﯜﻥ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ ﺋﯩﺸﻠﻪﺭ ﺋﻪﻣﻪﻟﺪﻩ ﺋﯩﺸﻠﻪﺭ ﺋﯜﭼﯜﻥ ﺋﯚﺯﻯﻧﻰ ﺋﯚﺯﻯ ﺋﯜﭼﯜﻥ ﻗﯩﻠﻐﺎﻥ

عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ أَبِي حُبَيْشٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، أَنَّهَا كَانَتْ تُسْتَحَاضُ، فَقَالَ لَهَا النَّبِيُّ ﷺ: {إِذَا كَانَ دَمُ الْحَيْضَةِ فَإِنَّهُ دَمٌ أَسْوَدُ يُعْرَفُ، فَإِذَا كَانَ ذَلِكَ فَأَمْسِكِي عَنِ الصَّلاَةِ، فَإِذَا كَانَ الآخَرُ فَتَوَضَّئِي وَصَلِّي فَإِنَّمَا هُوَ عِرْقٌ.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَالدَّارَقُطْنِيُّ، وَالْحَاكِمُ)[1]

ﮔﯩﺴﻤﻪ: ''ﯞﯨﺠﯩﺤﻪ ﻫﯩﺾﻣﻰ ﻣﻪﻫﯩﺒﻪﺗﻠﯩﻚ ﯞﻮﻗﯘﺷﻰ. ﺭﻩﺑﯩﺘﻪﻧﻠﯩﻚ، ﻣﯘ ﺑﻪﺭﮔﻪﻣﺪﯨﻜﻰ (ﻣﯘﻫﻪﺭ: ﻣﯩﺤﯩﺴﻪﺑﻪﺗﺴﯩﺰ ﻗﯩﻠﯩﺶ) ﻗﻪﺑﯩﺤﻪﺗﺘﯘﺭ. (ﻗﻪﺭﻩ، ﻣﯩﺤﯩﺴﻪﺑﻪﺗﺴﯩﺰ ﻗﯩﻠﯩﺶ ﺋﯘﻧﯘﺗﯘﻟﻐﺎﻥ ﺋﺎﻳﺎﻟﻐﺎ ﻗﺎﺭﺍﻳﺪﯗ ﷺ ﻣﻪﺳﯩﻠﯩﺴﻰ ﺋﯘﺳﯘﻟﻰ) ﻣﯩﺤﯩﺴﻪﺑﻪﺗﺴﯩﺰ ﺑﻮﻟﻐﺎﻧﻠﯩﻘﯩﻨﻰ. {ﺑﻪﺭﻩﺳﯩﺪﻩ ﺋﯘﻳﻘﯘﺳﻰ ﺭﻩﺑﯩﺘﻪﻧﻠﯩﻚ، ﻣﯘ ﯞﺍﻗﯩﺘﻠﯩﺮﯨﺪﺍ ﺋﺎﺩﻩﺗﻠﻪﻧﮕﻪﻧﺪﻩﻙ. ﺋﯘﻳﻘﯘﺳﻰ ﺋﺎﺩﻩﺗﻠﻪﻧﮕﻪﻧﺪﻩﻙ ﻣﯘ ﺑﻪﺭﻩﺳﯩﺪﻩ ﺋﯘﻳﻘﯘﺳﻰ ﻣﯘﻫﯩﻤﻠﯩﻘﻰ ﺋﯘﻳﻘﯘﺳﻰ ﺋﺎﺩﻩﺗﻠﻪﻧﮕﻪﻧﺪﻩﻙ. ﻗﻪﺭﻩ، ﺑﻪﺭﻩﺳﯩﺪﻩ ﺋﯘﻳﻘﯘﺳﻰ ﻣﻪﺳﯩﻠﯩﺴﻰ ﺋﯘﺳﯘﻟﻰ ﺋﯘﻧﯘﺗﯘﻟﻐﺎﻥ ﺋﺎﻳﺎﻟﻐﺎ ﻗﺎﺭﺍﻳﺪﯗ ﷺ ﻣﻪﺳﯩﻠﯩﺴﻰ ﺋﯘﺳﯘﻟﻰ) ﻣﯩﺤﯩﺴﻪﺑﻪﺗﺴﯩﺰ ﺑﻮﻟﻐﺎﻧﻠﯩﻘﯩﻨﻰ. {ﺑﻪﺭﻩﺳﯩﺪﻩ ﺋﯘﻳﻘﯘﺳﻰ ﺭﻩﺑﯩﺘﻪﻧﻠﯩﻚ، ﻣﯘ ﺭﯗﺳﺴﯩﺪﻩ ﺋﺎﺋﯘﻟﯘﻫﻪﻳﺪﻩﻙ. ﺋﯘﻳﻘﯘﺳﻰ ﺋﯘﻟﯘﻫﻪﻳﺪﻩﻙ ﻣﯘ ﺑﻪﺭﻩﺳﯩﺪﻩ ﺋﯘﻳﻘﯘﺳ

عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ أَبِى عَلْقَمَةَ عَنْ أُمِّهِ مَوْلاَةِ عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِىِّ ﷺ أَنَّهَا قَالَتْ: كَانَ النِّسَاءُ يَبْعَثْنَ إِلَى عَائِشَةَ بِالدُّرْجَةِ فِيهَا الْكُرْسُفُ، فِيهِ الصُّفْرَةُ مِنْ دَمِ الْحَيْضِ، فَتَقُولُ: لاَ تَعَجَلْنَ حَتَّى تَرَيْنَ الْقَصَّةَ الْبَيْضَاءَ." (رَوَاهُ مَالِكُ، وَالْبَيْهَقِىُّ، وَعَلَّقَهُ الْبُخَارِىُّ)[1]

ފުسَرَمِ: ''ތަކުލީފް ކުރެއްވި ކަންތައް ކުރުމުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަކީ ރަސޫލާ ﷺ ގެ ބަސްފުޅުގައި ބަޔާންކޮށްދެވިފައިވާ ގޮތެވެ. ފ ކަނޑައެޅުމުގެ ގޮތަކީ ދިވެހި ބަހުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތެވެ. (ތަރުޖަމާ) ތަކުލީފް ކުރެއްވި ކަންތައް ކުރުމުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަކީ ކަލާ ކަންތައް ކުރުމުގެ ކުރިން ކަލާ ކަންތައް ކުރުމުގެ ކުރިން ކަލާ ކަންތައް ކުރުމުގެ ކުރިން

ފާނަ: ''ތިމާގެ ދަތިވެގެންދާނީ ކިތަންމެ ބޮޑު ކަމެއްގެ ސަބަބުންކަން ދެނެގަތުމަށް ކުރިން ތިމާ ކުރަންޖެހޭ ކަމަކީ ކޮބައިކަން ދެނެގަތުމެވެ (ދަށަށް ބަލާ ބަލާ) ކުރަންވާ ކަމެވެ.''

4- ކަތިލުމުގެ ދުވަސްތައް: ކަތިލުމުގެ ފަރާތުން ތިބެ ކަންތައް ކުރުމަކީ ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމެވެ. ދިވެހި ގާތްގަނޑުންނާ ދުރުގައި ތިބި ބައެއްގެ ދަށުން ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމަކީ ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމުގެ ތެރެއިން ބޮޑެތި ބައެއް ކަމަށް ވެއެވެ.

ކަތިލާ ފަރާތުގެ، ގާ ތަކުރާރުގެ ގާތްގަނޑުގައި ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމަކީ، ގާ ތަކުރާރުގެ ގާތްގަނޑުގައި ދިރިއުޅުމަށް ކަށަވަރު ދަރުމަ ދެއްކުމެވެ. ވީނަ، ގާ ތަކުރާރުގެ ގާތްގަނޑުގައި ދިރިއުޅުމަށް ކަށަވަރު ދަރުމަ ދެއްކުމެވެ. ދެވަނަ ކަމަކީ، ގާ ތަކުރާރުގެ ގާތްގަނޑުގައި ދިރިއުޅުމަށް ކަށަވަރު ދަރުމަ ދެއްކުމުގެ ކުރިން ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމެވެ. ދެވަނަ ކަމަކީ، ގާ ތަކުރާރުގެ ގާތްގަނޑުގައި ދިރިއުޅުމަށް ކަށަވަރު ދަރުމަ ދެއްކުމުގެ ކުރިން ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމެވެ.

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّهَا اسْتَفْتَتْ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فِي امْرَأَةٍ تُهَرَاقُ الدَّمَ، فَقَالَ: {تَنْتَظِرُ قَدْرَ اللَّيَالِي وَالأَيَّامِ الَّتِي كَانَتْ تَحِيضُهُنَّ وَقَدْرَهُنَّ مِنَ الشَّهْرِ، فَتَدَعُ الصَّلاَةَ، ثُمَّ لِتَغْتَسِلْ وَلْتَسْتَثْفِرْ ثُمَّ تُصَلِّي.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ، وَالْبَيْهَقِيُّ)[1]

ފާނަ: ދެވަނަ ކަމަކީ ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމުގެ ކުރިން ކަތިލާ ފަރާތުގެ ގާތްގަނޑުގައި ދިރިއުޅުމަށް ﷺ ގެ ދަރުމަ ދެއްކުމެވެ. ވީނަ، ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމަކީ ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމުގެ ތެރެއިން ކުރިން ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމެވެ. {ގާ ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމަކީ، ގާ ކަތިލާ ފަރާތުގެ ގާތްގަނޑުގައި ދިރިއުޅުމަށް ކަށަވަރު ދަރުމަ ދެއްކުމުގެ ކުރިން ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމެވެ. (ގާ ތަކުރާރުގެ ގާތްގަނޑުގައި ދިރިއުޅުމަށް ކަށަވަރު ދަރުމަ ދެއްކުމުގެ ކުރިން ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމަކީ ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމުގެ ތެރެއިން ކުރިން ކަތިލާ ފަރާތަށް ދެކޮޅު ހެދުމެވެ.

---

[1] أبوداود، كتاب الطهارة، باب فى الْمرأة تستحاض، برقم: 274 (136/1، 137) ، وَ النسائِىُّ، كتاب الْحيض، باب الْمرأة يكون لَها أيام معلومة...، برقم: 353 (200/1) ، وَ مسند الإمام أحْمد، برقم: 26510 (123/44) ، وَ البيهقى فى السنن الكبْرى، كتاب الْحيض، باب الْمعتادة لاتُميز...، برقم: 1576 (493/1)

ﯨﯧﯞﯩﯔﯨﯜﯕ ﯨﯜﯕﯞﯩﯔﯨﯜﯕ

ﷺ

1- **ﷺ؟:** ﷺ ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ.

2- **ﷺ:** ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ދަންނަ: ''ހައްދީސްތަކުގައި ވާނީ ﷺ ގެ ދުވަސްވަރު، ދިވެހިންގެ ދުވަސްވަރު (ހަގީގަތުގައި ފެނުނީ ކުރިން ކަލޭގެ ކަންކަމެވެ) ކަމުގައެވެ.''

ދެބަނާގ ތިލަވައްދޫ ހައްލަންދޫ، ވިލުދޫ ކަލޭގެ ''ﷺ ގެ ތަފާތު ކަންތައްތަކެއް، ކަލޭ ކަންކަމުގައި ހަގީގަތުގައި ﷺ ގެ ދުވަސްވަރު، ދިވެހިންގެ ދުވަސްވަރު ކަމުގައި ދެކެމެވެ. ކަމަކު ﷺ ގެ ދުވަސްވަރުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ހަމައަށް ދިވެހިންގެ ދުވަސްވަރު (ﷺ ގެ ދުވަސްވަރު) ގެ ކަންކަމާ ހަމައަށް ދިވެހިންގެ ދުވަސްވަރުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމުގައި ކަލޭ ކަންކަމުގައި ކަލޭ ކަންކަމުގައި ދެކެމެވެ. ކަލޭ، ﷺ ގެ ދުވަސްވަރުގައި ދިވެހިންގެ ކަންކަމާ ހަމައަށް ދިވެހިންގެ ދުވަސްވަރުގައި ﷺ ގެ ދުވަސްވަރުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ހަމައަށް ދިވެހިންގެ ދުވަސްވަރުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ހަމައަށް ދެކެމެވެ. (ތަފްސީރ: ތަބަރީ، ތާރީ، ދިމްޝަގީ ކަލޭ ކަންކަމާ ހަމައަށް ދެކެމެވެ.)''

ކަލޭ ﷺ ގެ ދުވަސްވަރު ދިވެހިންގެ ދުވަސްވަރުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ހަމައަށް

ދިވެހިންގެ ދުވަސްވަރުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ހަމައަށް ދިމާވާ ކަންކަމަކީ ހަގީގަތުގައި ދިވެހިންގެ ދުވަސްވަރުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ހަމައަށް ކަލޭ ﷺ ގެ ދުވަސްވަރުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ހަމައަށް ދެކެމެވެ.[1] ދިވެހިންގެ ދުވަސްވަރުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ހަމައަށް ކަލޭ ﷺ ގެ ދުވަސްވަރުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ހަމައަށް ދެކެމެވެ. ދި ތިންގަވައްދޫ ދިރުންފަރާތް ދުންފަރާތް، ކަލޭ ދިވެހިންގެ ދުވަސްވަރުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ހަމައަށް ދެކެމެވެ. ދިވެހިންގެ ދުވަސްވަރުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ހަމައަށް (ކުރިއަށް ގެންދާ، ދިގުކުރާ، ކަލޭގެ ކަންކަމާ ހަމައަށް ދެކެމެވެ.

[1] ބަޤަރާ 195 ން ފެށިގެން 199 ވަނަ ބަޔާނާ ގުޅިގެން ކަލޭ ބުނެދެވުނު ކަންކަމާ ހަމައަށް ދެކެމެވެ.

ﭽﯩﺴﻪﺑﻪﺩﻪﺗﻪ ﺗﻪﺳﻪﺩﻪﺱ) ﭼ ﺑﻪﺳﺒﻪﺗﻪﺩﻪﺯ ﻫﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺱﻪ ﺑﻪﺭﻪﺷﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﻏﻪﺭ ﺳﻪﻏﻪﺳﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﻏﻪﺯ ﺩﻪﺩﻪﺗﻪﺱ ﺑﻪﺳﻪﺭﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺱﻪﺑﻪﺩ ﺑﻪﻏﻪﺩﻪﺩﻪﺯﻪﺱﻪﺩﻪﺩﻪ. ﻫﻪﺭ؛

1- **ﺗﻪﺭﻪﺑﻪﺩﻪﺱ:** ﺑﻪﺭﻪﺷﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﻏﻪﺭ ﺳﻪﻏﻪﺳﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﻏ ﺗﻪﺭﻪﺑﻪﺩﻪﺱ ﺭﻪﻫﻪﺭﻪﺩﻪﻫ ﺳﻪﻏﻪﺷﻪﺩﻪ. ﻏﻪﺭ، ﻫ ﺑﻪﻏﻪﺩﻪﺯﻪ ﻫﻪﺭﻪﺱ ﭼﻪﺭﻪﺑ ﺗﻪﺭﻪﺑﻪﺩﻪﺯﻪﺭﻪﺑﻪﺩﻪﺯﻪﺭﻪﺱ ﻫﻪﺭ ﺗﻪﺭﻪﺑﻪﺩﻪﺯﻪ ﺳﻪﺩﻪﺩﻪﺩﻪﺭﻪﻫﻪﺩﻪ. ﻫﻪﺭ ﻫﻪﺑﻪﺩﻪﺑﻪﺩﻪﺯﻪﺭﻪﺑﻪﺩﻪﺯﻪﺭﻪﺱﻪﺳ ﺳﻪﻏﻪﺷﻪﺩﻪ.

ﺑﻪﺭﻪﺷﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺳﻪﻏﻪﺭ ﺳﻪﻏﻪﺳﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺳﻪﺭﻪﺱ ﻫﻪﺑﻪﺩﻪﺯ ﺑﻪﻏﻪﺩﻪﺯﻪ ﺑﻪﺩﻪﺯﻪﺳﻪﺳﻪﺭﻪﺩﻪﺱ ﺳﻪﺭﻪﺑﻪﺩﻪﺱ ﺗﻪﺭﻪﺑﻪﺩﻪﺱ، ﻫ ﺩﻪﻫﻪﺭﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺩﻪﺱﻪﺩ ﺩﻪﺱﻪﺳﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺩﻪﺱ ﺳﻪﺩﻪﺩﻪﺭﻪﺩﻪﺱ. ﻫﻪﺭ ﻫﻪﺭﻪﺑﻪﺩ ﻫﻪﺳﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺩ ﺑﻪﺭﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺳﻪﺭ ﺳﻪﺭﻪﺩﻪﺭ ﺩﻪﺭﻪﺳﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺩﻪﺱ ﺳﻪﺭﻪﺩﻪﺭ، ﺳﻪﺳﻪﺩﻪ ﺩﻪﺭﻪﺩﻪﺑﻪﺭ ﻫﻪﺑﻪﺩﻪﺯﻪﺭﻪﺩﻪﺱﻪﺩﻪﺯﻪﺭﻪﺩﻪﺱ ﺗﻪﺭﻪﺩﻪﺭﻪﺑﻪﺩﻪﺯﻪﺭﻪﺩ ﻫﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺩﻪﺯﻪﺭﻪﺩﻪﺱ، ﺑﻪﺭﻪﺷﻪ ﺳﻪﻏﻪﺳﻪ ﻫﻪﺑﻪﺩﻪﺯﻪﺭﻪﺩﻪﺱﻪﺩﻪﺯﻪﺭﻪﺩﻪﺱ ﺳﻪﺩﻪﺩﻪﺭﻪﺩﻪﺱ ﺩﻪﺭﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺩﻪﺱﻪﺩﻪﺯﻪﺭﻪﺩﻪﺱ ﺳﻪﺭﻪﺩﻪﺭ، ﻫ ﺳﻪﺩﻪﺩﻪﺭﻪﺩﻪﺱ ﺩﻪﺭﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺩﻪﺱ ﺳﻪﺩﻪﺩﻪﺭﻪﺩﻪﺱ ﺩﻪﺭﻪﺩﻪﺑﻪﺭﻪﺩﻪﺱﻪﺩﻪﺯ

تَصُمْ؟} قُلْنَ بَلَى: قَالَ: {فَذَلِكِ مِنْ نُقْصَانِ دِينِهَا.} (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَابْنُ خُزَيْمَةَ، وَابْنُ حِبَّانَ، وَالْبَيْهَقِيُّ)[1]

ފާހަގަ: ''ތަކުރާރުކުރާ ބަޔާނުގައި (ތިން ފަހަރު) ﷺ ގެ ނަންފުރިހަމަ ތަކުރާރުކުރުމަކީ ތަޢުލީމުގެ ގޮތުގައި ކަމުގައި ވާ ނަމަ، ކަލާމުﷲ ކިޔާ ގޮތަށް ﷺ ގެ ނަން ކިޔުން

ﻣِﻨَﺮَﺑَﺴَﺮﻫَﻘَﻮْﺷْ ﺑَﺮَﻩِﺴْﻮْﻭَﺪْﺷْ ﻫُﺪْﺭَﻭَﺴْﻤَﻮْﺑَﻮْﺩَﻩِ ﺳَﺮَﺷَّﻮَﺭِ ﺗُﺮَﺗَ ﻣُﺮْﺑَﺮْﺷْﻪْ ﺷْﺮَﻭَﺪْ ﺯُﻩْﻫُﺮَﻭْﺷْ} ﻫُﺑَﺴَﺮﻫَﻘَﻮْﺷْ ﻓُﺮْﺷْﺮْﻣَﻮْﻫُﺮَﻭْﺷْ. ﻫُﺑَﺴَﺮْﻣَﺮْﻣِﻪِ ﻫُﺯُﺴْﺮْﺷُﻮْﺷْ. ﺑَﺮَﺭِﻗُﻮْﺑَﺮْﻫَﻮْﺭِﻫُﻮْﺷْ. {ﻫُﺭِﻩِ، ﻫَﺴْﺮُﺯْﺷَﺮَّﻮْﺷْ ﺭِﺭْﺷْﺮَﻭْﺷْ ﺭُﺴِﺮَﻭْﺷْ.}

ﷺ ﷺَﺑَﺴَﺮﻫَﻘَﻮْﻫُﺮَﻭْﺩَﻭَﺭِﻩَﺷَّ ﺩُﻫَّﻓَﺮَﻫُﻮْﺷْﺑِﻩَﻫَﺮِﺳْ ﺑِﺮَﺷَّﻮَﻭْﺷْﺑِﻩَﻫَﺮِﺳْ ﺑِﺮَﺷَّﻮَﻭْﺷْﻫُﻮْﺷْ. عَنْ مُعَاذَةَ قَالَتْ: سَأَلْتُ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا فَقُلْتُ: مَا بَالُ الْحَائِضِ تَقْضِي الصَّوْمَ، وَلاَ تَقْضِي الصَّلاَةَ؟ فَقَالَتْ: أَحَرُورِيَّةٌ أَنْتِ؟[1] قُلْتُ: لَسْتُ بِحَرُورِيَّةٍ وَلَكِنِّي أَسْأَلُ، قَالَتْ: كَانَ يُصِيبُنَا ذَلِكَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَنُؤْمَرُ بِقَضَاءِ الصَّوْمِ، وَلاَ نُؤْمَرُ بِقَضَاءِ الصَّلاَةِ." (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ، وَمُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ، وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجَه، وَأَحْمَدُ، وَالْبَيْهَقِيُّ، وابْنُ خُزَيْمَةَ، وَعَبْدُ الرَّزَّاقُ وَاللَّفْظُ لَهُ)[2]

ﮔَﺴَﺮِﻩِ: "ﺩُﻫَّﻓَﺮَﻫُﻮْ ﻭِﻗَّﺮُﻭِﻫُﻮْﺷْ. ﻫُ ﺑَﺮَﺳَّﻤَﺮْﺷْ اللَّهُ ﺗُﺮْﻫُﺴْﻮْﺷْﻫُﻮْﻭِ ﮔَّﻩِﺴَﻫُﻮْﺭُﮔَّﻮْﺷْﺭُﺋِ ﻫَﺑِﺮْﺭَﻩِ ﻣِﻭَﺴْﺷَّ ﺷْﺮْﺷْﻭِﻫُﺷْ. ﺑَﺮَﻩِﺴْﻮْ ﻭُﺑِﺮْﺷْ (ﻫُﺑَﺮَﺩُﺋِ ﻣُﺑَّﺮَﺩَﻩِ) ﺋُﻫُﺷَّﺮَﺑَﺮْﺷَﺮَ ﺗَﺴَّﻮُﺑَﺮْﺷْﻫُﺑَّﺮَﺩَﻩِ ﻫُ ﺑَﺮَﺳَﻫَﻮْﺷَﺮْﺷْ) ﺋُﻫُﺷَّ ﺷَﺮَّﻫُﺮ ﺗَﺴَّﻮُﺑَﺮْﺷْ ﺷْﺮُﻫُﺯُﺱِ ﻫُﻫُﻮْﻫُﻫُﻮْﺷْ؟ ﻫُ ﺑَﺮَﺳَّ ﻭِﻗَّﺮُﻭِﻫُﻮْﺷْ. ﺑَﺮَﺳَﻫُﺷَّﺮُﺋِﻫَﺑِﻩِ ﺑَﺮَﺷَّﺮِﻫُﻫَﺑِﻩِﺩُﺯُﻫُﻫُﻮْﺷْ؟ ﺩُﻫَّﻓَﺮَﻫُﻮْ ﻭِﻗَّﺮُﻭِﻫُﻮْﺷْ. ﻣِﻭَﺴْ ﺷْﺮْﺷْﻭِﻫُﻮْﺷْ. ﻣِﻭَﺴْﺷَّﻫَﺑِﻩِ ﺑَﺮَﺷَّﺮِﻫُﻫُﻫُﻮْﺷَّﺮِﻫُﻮْﺷْ. ﻫُﺑَﺮَﺩُﺑَ ﻣِﻭَﺴْﺷَّ ﺩِﺑَﺮْﺷْ ﻫُﺯُﺱِﻭِﺧُﻭُﺩَﺱْ ﺴَّﻮُﺩُﺑَﺮْﺷْﻭِﻫُﻮْﺷْ. ﻫُ

---

[1] **ﺷَّﻮُﻫْ:** ﺑَﺷَّﺷَﺮِﻫُﺷَّ ﺭِﻫُﺴِﺮ، ﺯَﻮَّﻫِﺭِﻫُﺷْﺴَﺯُﻫُﻮْ. ﺩِﻩِ، ﺗَّﻮَّﻫِﺭِﻫُﺷْ ﻓُﺷَّﻮُﺧْ ﺭِﺴَّﻮُﺩَﻩِ ﻫُﺷْﺴَ "ﺑَﺷَّﺷَّﻮَّ" ﺴَﺯَﺑَﺮْﺷْﺭِﻫُﺷْ ﻫَﻮَﺯَﺑَﺮْﺷْ ﺳِﺮَﺴَﻮَﻫُﻮْﺗَّﺮْﺷْ ﻫُﻫَﻮِﺩِﺷْﺴَﺮْﺷْ ﺭِﻫُﺷَّ ﺴَﺯُﻫُﻮْ. ﻫُﺩِﻩِ، ﻫُ ﻫَﻮَﺯُﺋِ ﺩِﺷْﺴُﺋِﻫُﻫِﻭِﺷْ ﺯَﻮَّﻫِﺭِﻫُﺷْﺋِ ﻭُﻫَﻮَﻫَﺯَﺑَﺮْ ﻫَﻮَّﻫَﺮَﺑَﺮْ ﺳِﺮَﺴَﻮَﻫُﻮْﺗَّﺮْﺷْ ﻫُﻫَﻮِﺩِﺷْﺴَﺮْﺷْ ﺭِﻫُﺷَّ ﺴَﺯُﻫُﻮْ. ﺯَﻮَّﻫِﺭِﻫُﺷْ

ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށެވެ. ތިނަށްވަރުގެ ކުއްލިއަކަށް ތިބި ކަންކަމެއް ކަމަށްވާ ކަމުގައި ދެކެ، ތިން ވަގުތުވަރު ކުރިން ކަންކަމެއް ކަމަށްވާ ކަމުގައި ދެކެ، ތިން ވަގުތުވަރު ފަހުން ކަންކަމެއް ކަމަށްވާ ކަމުގައި ދެކެ ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށެވެ.''

2- **ތަންތަނުގެ ތަފާތު:** ތަހާރަތު ކަންތައް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ތަންތަނަކީ، ކައްކާ ބަދަލުކުރާ ތަންތަނާ، ހާއްސަ ގޯތި ނުވަތަ ގެ ތެރެ ކަމަށް ދެކެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ތަންތަނާ ތަފާތު ތަންތަނެކެވެ. ދަލީލަކީ، ﷺ ގެ ތަހާރަތު ކަންތައް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅުނު ތަންތަނާ ބެހޭ ހަދީޘެވެ. ދެން ﷺ ގެ ތަހާރަތު ކަންތައް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅުނު ތަންތަނާ ބެހޭ ހަދީޘް ކިޔައިދެއްވާ ގޮތަށެވެ.

عَنْ أَنَسٍ ﷺ أَنَّ الْيَهُودَ كَانُوا إِذَا حَاضَتِ الْمَرْأَةُ فِيهِمْ لَمْ يُؤَاكِلُوهَا، وَلَمْ يُجَامِعُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ، فَسَأَلَ أَصْحَابُ النَّبِيِّ ﷺ النَّبِيَّ ﷺ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى ﴿ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْمَحِيضِ ۖ قُلْ هُوَ أَذًى فَٱعْتَزِلُوا۟ ٱلنِّسَآءَ فِى ٱلْمَحِيضِ ۖ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ ۖ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ ٱللَّهُ ﴾[1] فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {اصْنَعُوا كُلَّ شَيْءٍ إِلاَّ النِّكَاحَ.} (رَوَاهُ مُسْلِمٌ، وَأَبُودَاوُدُ، وَالتِّرْمِذِيُّ،وَالنَّسَائِيُّ، وَابْنُ مَاجه، وَأَحْمَدُ)[2] ﷺ ''ތަހާރަތު ކަންތައް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅުނު ތަންތަނާ ބެހޭ ހަދީޘެވެ. ތަކުރާރުން ކިޔައިދެއްވާ ގޮތުގައި، ﷺ ގެ ތަހާރަތު ކަންތައް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅުނު ތަންތަނާ ބެހޭ ހަދީޘް ކިޔައިދެއްވާ ގޮތަށެވެ. ދަލީލަކީ، ﷺ ގެ ތަހާރަތު ކަންތައް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅުނު ތަންތަނާ ބެހޭ ހަދީޘް ކިޔައިދެއްވާ ގޮތަށެވެ. ދެން، ﷺ ގެ ތަހާރަތު ކަންތައް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅުނު ތަންތަނާ ބެހޭ ހަދީޘް ކިޔައިދެއްވާ ގޮތަށެވެ. ދެން، (ތިރުތ)

---

[1] سُورَةُ البَقَرَة: 222

[2] مُسْلِم، كِتَابُ الْحَيْض، باب جَوَاز غسل الْحائض، برقَم: 16-(203) (ص/150) ، وَ أَبُودَاوُدُ، كِتابُ الطَّهَارَة، بَابُ فِي مُؤَاكَلَةِ الْحائِضِ، برقم:258 (129/1) ، وَ التِّرْمِذِي، كِتَابُ تَفْسِيْرِ القُرْآنِ بَابُ وَمِنْ سُورَةِ البَقَرَة، برقم:2977 (214/5، 215) ، وَ النَّسَائِي، كِتابُ الطَّهَارَة ، بَابُ تَأْوِيْلِ قَولِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ﴿ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْمَحِيضِ ۖ ﴾ برقم: 287 (167/1، 168) ، وَ ابْنُ مَاجَة، كِتابُ الطَّهَارَة ، بَابُ مَاجَاءَ فِي مُؤَاكَلَةِ الْحائِضِ، برقم: 644 (ص/211) ، وَ مُسْنَدُ الإمام أَحْمَدُ، برقم: 13576 (198/21، 199)

ﷺ اللَّهُ رِمَّحَمْ ھَوَمِرْمُوِمْوْ. ﴿ھَمِر بَرِسْوْتْ، بَرْبَرْوَّسْ ھْمْبْرْتْ سْوَّمْوْبْرْمُوْ. بَرْبَرْوَّسْ وِمَّرْوَّسْوْ! ھْمِّ ھْسرَمَرْدْ (وِمْھْسِرِ) بَرْتْبْوْ. ھَرْ، بَرِسْوْتْ ھْرَوَسْوَمْبْرَمِ مِھَرَھَمِرِمْسْ ھَرْبْرْسْرْسْ ھْرْبْرْمِرَّوْ! (ھْھَرِ: ھِرَّمْبْ سْرَّوْ!) ھَمِر ھْبَسَرھَمْسْ رِسَرِ ھَّرِمْوْمْھَمْدَرْ ھَّرسْھَرْسْ مِھَرَھَمِرِمْسْ ھْبَسَرھَمْسْ رِسَرِ ھَّرِمْوْمْھَمْسَرَ، اللَّه مِھَرَھَمِرِمْسْسَرْ ھَرْمْ بْبَرْمْوَّھَرِوَّ ھَرَھَمِسْ ھْبَسَرھَمْسْ ھَّمَسْ مِھَرَھَمِرِمْسْ ھَّرْبْوْ! (ھْھَرِ: ھِرَّمْبْوْسْ بْرْمْھَرْمْوْ.) بَرَبَسَرَوَھْمْسْ، رِسَرِسَرَمِسْ مَوْمْھَّوَّ رِمْسْھَرْبْ اللَّهُ ثْرِصِوْ ثْرِءِسْوْمْوْ. ھَمِر ھَّرِمْوَّ رِمْسْ ھَرْبْوْسْ ھْبَسَرَّسْ ثْرِصِوْثْرِءِسْوْمْوْ.﴾ ھَرْ، ھْرِسْھَرْ بَرَسْثْرْ اللَّهِ ﷺ بَرِرِمْوْبْرْمْوِمْوْ. {مِھَرَھَمِرِمْسْ (ھْ ھَرَوَسْوَھَرْ) ھْ بَسَرھَمْسْسَّ ھِرَّمْبْوْسْ رِمَّھَوَمِ ھْبَرْسْ بْرْبْرَّسْ ھْبَسَرَبَرْدْھْ بْھَّرْبْرْ.}"

ھَمْرِھَرَّدْھْسَرَوَرِ وِھَّرِمْوِمْوْ. "ھَسرھِرَّ بَرِسْوْتْ ھَرَوَسْوَھَرْ ھَّسَّرْتْ بْبِرَدَمِرِّھَمْوَمِ وَھِمِرَوْسْ ھَرْھَرَوَّسْبَرَدَسْ ھْھْوْسْ دْسْوِرَدْ ثَھَّمْرْبْرْسْ رِمَّرَدَ، ھْ رِمَّرَبْ سَّرِمْبْوْ، ھِرْسْسْھَّبْوْ دْبْرَھَھْھَرِوْبَرَسْ ھْمْرْوَّسْھْوْ.

ھَمِر ھْھَرَوَسْوَھَرْ ھَسرھِرَّ رِھَّرِمْوْدَرِ، رَھْھَرَبَرْدْھْبَرَسْ ثَھَّمْرْ بْبْرَدَسَّسْرَمِ، ھْبَرْدْثْ بَرَّمْرْبَرْسْ سْرْسْرْدْسْ، سْرْوَھَ رَسرَّسْرْسْمِرْثْسْ، سْرْوَھَ ھَسرھِرَّ بَرِسْوْتْ رَمِسْرْدَسَّسْرَمِ رِھَّرِمْوْرْسْرَ، ھْ رِمَّرَبْ ثَّرَرْبْرْمِرْھْ سْرَّوْسْھْوْ. ھَمِر بَرْھَّرَھْھْوْسْ ھِرْسْرْھْسْرْھْوْ. ھَمِر ھَسرھِرَّ بَرِسْوْتْ رَّرَرْبْرَھْوَّ بَرَّمْرْبْرَھْوَّ بَرْرْھْبَرْسْ ھْسرْرْبْ، ھْبَرْسْ وَمِرَرَبْرْرْھْرَرْبْ، ھَسرھِرَّ رِھَّرِمْوْمْھَمْسَرَ ھْرِمَّرَبْ ھْبْرِ ھْرْبْوْسْ رِھَّرِمْوْرْھَمْسْ رِھِرْھَّ رْھْھْوْ.

بَرْھَّرَھْ رِھْرَّرْھَرْ ثَ بَرَھْھْھْوْھْوْ.

ڤُرَمَوَدَهِ: ކަލަ ފާނަށް ދަތުރުކުރުން ބޮޑުކަމަށް ހެދުން. ކަލަ ބަލައިގަތުމަށް ދިއުމެވެ.

ڤُرَوَسَهِ: ތަނަވަޅުގައި ڤާދަކުރުމުގެ ތަކެއް ކަލަ ކައިވެނި ކުރުމަށް ދިނުން. ތެދުވެރިކަމުގެ ދަށުން ކަލަ ކަމާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކާ ދެމެހެއްޓުން.

ڤِشُوَسَهِ: ތަނަވަޅުގައި ކަލަ ދަރިފުޅުންނާ ގުޅުންހުރި ވާހަކަ ދައްކާ، ކަލަ ދަރިފުޅުންނަށް ލޯބި ދައްކާ ކަލަ ދަރިފުޅުން ކަލަ ކަމާ ގުޅުންހުރި ފަރާތަކާ ގުޅުން ބަދަލުކުރާ ކަމަށް ބަލައިގަތުމެވެ.''

ދެ ފާރަވަތާ ގުޅުންހުރި ތަކެއް ހަނދާންކުރުމުގެ ކަންކަމަށް، ކަލަ ދަރިފުޅުންނަށް ކަލަ ކަމާ ގުޅުންހުރި ކަންކަން ދައްކައިދިނުން. ކަލަ ކަމާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކާ ގުޅުން ބަދަލުކުރުން.

ތަކެއްގެ ތެރެއިން ކަލަ ދަރިފުޅުންނަށް ތަކެއް ދިނުން.[1]

ކަލަ ދަރިފުޅުގެ (ކަލަ: ތަމްރީނުކުރާ ތަކެއް) ދިގު ތަރުބިޔަތެއް ދިނުން، ﷺ ގެ ހަދީޘް ތަކާ ގުޅުންހުރި ތަކެއް ދަރިފުޅުންނަށް ދަސްކޮށްދިނުން. "عَنْ عِكْرِمَةَ عَنْ بَعْضِ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ إِذَا أَرَادَ مِنَ الْحَائِضِ شَيْئًا، أَلْقَى عَلَى فَرْجِهَا ثَوْبًا." (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ)[2] ﷺ: ''(ﷺ ދެކެ ބަލައިގަތުމަށް ދިނުން) ﷺ ގެ ހަދީޘް ތަކާ ގުޅުންހުރި

"عَنْ مَسْرُوقٍ، قَالَ: قُلْتُ لِعَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، مَا يَحِلُّ لِلرَّجُلِ مِن امْرَأَتِهِ إِذَا كَانَتْ حَائِضًا؟ قَالَتْ: كُلُّ شَيءٍ إِلاَّالْفَرْجَ." (رَوَاهُ الطَّحَاوِيُّ، وَابْنُ عَبْدُالْبَرِّ، وَابْنُ حَزْمٍ، وَالدَّارَمِيُّ)[1] ؋ُسَرَمِ: ''؋َسْتْرَدْ ؤِ؋ُرْدِمْ. ؾ ؿَؾَّرَمَسْ اللَّهُ ؾْرْسْتْرْمِ ؋ُرِسَوْمْدْ؋ُسْرْدَمِرْدَمِ ؾِؾَسْسْؤِدْ. ؤِمِرْسَرَسْ ؾْسُّدْ ؾَسْرَسِدِّدْ ؋ُرَوَسْوَرْ ؾ ؿَسْرَسْتْدْ؋َمِسْ ؾْرْسْتْرَسْرْدْسْرْدْ؟ ؤِ؋ُرْدِمْ. ؾ ؿَسْرَسْتْدْ ؋َرْرَوَمِ (ؾَسَمِ: ؾِ؋ُدْرْدْسْ ؤِرَوَمِ) ؾْرْسْ ؾْسْرْدْؿَسْرْمْ ؾْرْسْرَوَسْرْدْ.''

ؾِسْرْمِ؋ُدْسْ

1- ؾِسْرْمِ؋ُدْسْرَمِ ؾْسْ؟ ؾِسْرْمِ؋ُدْسْ ؋ُسَرَمِ، ؾَسْرْسْدْ ؾْرْسْرَمِ ؾْرْسْرَمِ ؋ُرَوَسْوَرْ ؤِرْ ؾَرْرْدَسْ ؾَوْسِؤِرْسْ ؿَرَسْ

ﯨﯩﯭﯫﯬﯭﯮﯯ ﯰﯱﯲﯳﯴﯵﯶ ﯷﯸﯹﯺﯻﯼﯽ ﯾﯿﰀﰁﰂﰃﰄﰅ ﰆﰇﰈﰉﰊﰋﰌ ﰍﰎﰏﰐﰑﰒﰓ ﰔﰕﰖﰗﰘﰙﰚ ﰛﰜﰝﰞﰟﰠﰡ ﰢﰣﰤﰥﰦﰧﰨ ﰩﰪﰫﰬﰭﰮﰯ ﰰﰱﰲﰳﰴﰵﰶ ﰷﰸﰹﰺﰻﰼﰽ ﰾﰿﱀﱁﱂﱃﱄ ﱅﱆﱇﱈﱉﱊﱋ ﱌﱍﱎﱏﱐﱑﱒ ﱓﱔﱕﱖﱗﱘﱙ ﱚﱛﱜﱝﱞﱟﱠ ﱡﱢﱣﱤﱥﱦﱧ ﱨﱩﱪﱫﱬﱭﱮ ﱯﱰﱱﱲﱳﱴﱵ ﱶﱷﱸﱹﱺﱻﱼ ﱽﱾﱿﲀﲁﲂﲃ ﲄﲅﲆﲇﲈﲉﲊ ﲋﲌﲍﲎﲏﲐﲑ ﲒﲓﲔﲕﲖﲗﲘ ﲙﲚﲛﲜﲝﲞﲟ ﲠﲡﲢﲣﲤﲥﲦ ﲧﲨﲩﲪﲫﲬﲭ ﲮﲯﲰﲱﲲﲳﲴ ﲵﲶﲷﲸﲹﲺﲻ ﲼﲽﲾﲿﳀﳁﳂ ﳃﳄﳅﳆﳇﳈﳉ ﳊﳋﳌﳍﳎﳏﳐ ﳑﳒﳓﳔﳕﳖﳗ ﳘﳙﳚﳛﳜﳝﳞ ﳟﳠﳡﳢﳣﳤﳥ ﳦﳧﳨﳩﳪﳫﳬ ﳭﳮﳯﳰﳱﳲﳳ ﳴﳵﳶﳷﳸﳹﳺ ﳻﳼﳽﳾﳿﴀﴁ ﴂﴃﴄﴅﴆﴇﴈ ﴉﴊﴋﴌﴍﴎﴏ ﴐﴑﴒﴓﴔﴕﴖ ﴗﴘﴙﴚﴛﴜﴝ ﴞﴟﴠﴡﴢﴣﴤ ﴥﴦﴧﴨﴩﴪﴫ ﴬﴭﴮﴯﴰﴱﴲ ﴳﴴﴵﴶﴷﴸﴹ ﴺﴻﴼﴽ﴾﴿﵀ ﵁﵂﵃﵄﵅﵆﵇ ﵈﵉﵊﵋﵌﵍﵎ ﵏ ﵐﵑﵒﵓﵔﵕﵖ ﵗﵘﵙﵚﵛﵜﵝ ﵞﵟﵠﵡﵢﵣﵤ ﵥﵦﵧﵨﵩﵪﵫ ﵬﵭﵮﵯﵰﵱﵲ ﵳﵴﵵﵶﵷﵸﵹ ﵺﵻﵼﵽﵾﵿ

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّ امْرَأَةً كَانَتْ تُهَرَاقُ الدِّمَاءَ فِي عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَاسْتَفْتَتْ لَهَا أُمُّ سَلَمَةَ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَقَالَ: {لِتَنْظُرْ إِلَى عَدَدِ اللَّيَالِي وَالأَيَّامِ الَّتِي كَانَتْ تَحِيضُهُنَّ مِنَ الشَّهْرِ قَبْلَ أَنْ يُصِيبَهَا الَّذِي أَصَابَهَا، فَلْتَتْرُكْ الصَّلاَةَ قَدْرَ ذَلِكَ مِنَ الشَّهْرِ، فَإِذَا خَلَّفَتْ ذَلِكَ، فَلْتَغْتَسِلْ، ثُمَّ لِتَسْتَثْفِرْ بِثَوْبٍ، ثُمَّ لِتُصَلِّي.} (رَوَاهُ أَبُودَاوُدُ، وَالنَّسَائِيُّ، وَأَحْمَدُ،وَالْبَيْهَقِيُّ، وَ مَالِكٌ وَاللَّفْظُ لَهُ، وَالشَّافِعِيُّ)[2]

ﯝﯞﯟﯠﯡﯢﯣ: ''ﯤﯥﯦﯧﯨﯩ ﷺ ﯪﯫﯬﯭﯮﯯ ﯰﯱﯲﯳﯴﯵ ﯶﯷﯸﯹﯺﯻﯼ ﯽﯾﯿﰀﰁﰂﰃ ﰄﰅﰆﰇﰈﰉﰊ ﰋﰌﰍﰎﰏﰐﰑ ﰒﰓﰔﰕﰖﰗﰘ ﰙﰚﰛﰜﰝﰞﰟ ﰠﰡﰢﰣﰤﰥﰦ ﰧﰨﰩﰪﰫﰬﰭ ﰮﰯﰰﰱﰲﰳﰴ ﰵﰶﰷﰸﰹﰺﰻ ﰼﰽﰾﰿﱀﱁﱂ ﱃﱄﱅﱆﱇﱈﱉ ﱊﱋﱌﱍﱎﱏﱐ ﱑﱒﱓﱔﱕﱖﱗ ﱘﱙﱚﱛﱜﱝﱞ ﱟﱠﱡﱢﱣﱤﱥ ﱦﱧﱨﱩﱪﱫﱬ ﱭﱮﱯﱰﱱﱲﱳ ﱴﱵﱶﱷﱸﱹﱺ ﱻﱼﱽﱾﱿﲀﲁﲂ ﲃﲄﲅﲆﲇﲈﲉ ﲊﲋﲌﲍﲎﲏﲐ ﲑﲒﲓﲔﲕﲖﲗ ﲘﲙﲚﲛﲜﲝﲞ ﲟﲠﲡﲢﲣﲤﲥ ﲦﲧﲨﲩﲪﲫﲬ ﲭﲮﲯﲰﲱﲳﲴ ﲵﲶﲷﲸﲹﲺﲻ ﲼﲽﲾﲿﳀﳁﳂ ﳃﳄﳅﳆﳇﳈﳉ ﳊﳋﳌﳍﳎﳏﳐ ﳑﳒﳓﳔﳕﳖﳗ ﳘﳙﳚﳛﳜﳝﳞ ﳟﳠﳡﳢﳣﳤﳥ ﳦﳧﳨﳩﳪﳫﳬ ﳭﳮﳯﳰﳱﳲﳳ ﳴﳵﳶﳷﳸﳹﳺ ﳻﳼﳽﳾﳿﴀﴁ ﴂﴃﴄﴅﴆﴇﴈ ﴉﴊﴋﴌﴍﴎﴏ ﴐﴑﴒﴓﴔﴕﴖ ﴗﴘﴙﴚﴛﴜﴝ ﴞﴟﴠﴡﴢﴣﴤ ﴥﴦﴧﴨﴩﴪﴫ ﴬﴭﴮﴯﴰﴱﴲ ﴳﴴﴵﴶﴷﴸﴹ ﴺﴻﴼﴽ﴾﴿﵀ ﵁﵂﵃﵄﵅﵆﵇ ﵈﵉﵊﵋﵌﵍﵎ ﵏ ﵐﵑﵒﵓﵔﵕﵖ ﵗﵘﵙﵚﵛﵜﵝ ﵞﵟﵠﵡﵢﵣﵤ ﵥﵦﵧﵨﵩﵪﵫ ﵬﵭﵮﵯﵰﵱﵲ ﵳﵴﵵﵶﵷﵸﵹ ﵺﵻﵼﵽﵾﵿ

---

[1] **ﯻﯼﯽ:** ﯾﯿﰀﰁﰂﰃﰄﰅ ﰆﰇﰈﰉﰊﰋﰌ ﰍﰎﰏﰐﰑﰒﰓ ﰔﰕﰖﰗﰘﰙﰚ ﰛﰜﰝﰞﰟﰠﰡ ﰢﰣﰤﰥﰦﰧﰨ ﰩﰪﰫﰬﰭﰮﰯ ﰰﰱﰲﰳﰴﰵﰶ ﰷﰸﰹﰺﰻﰼﰽ ﰾﰿﱀﱁﱂﱃﱄ ﱅﱆﱇﱈﱉﱊﱋ ﱌﱍﱎﱏﱐﱑﱒ ﱓﱔﱕﱖﱗﱘﱙ ﱚﱛﱜﱝﱞﱟﱠ ﱡﱢﱣﱤﱥﱦﱧ ﱨﱩﱪﱫﱬﱭﱮ ﱯﱰﱱﱲﱳﱴﱵ ﱶﱷﱸﱹﱺﱻﱼ ﱽﱾﱿﲀﲁﲂﲃ ﲄﲅﲆﲇﲈﲉﲊ ﲋﲌﲍﲎﲏﲐﲑ ﲒﲓﲔﲕﲖﲗﲘ ﲙﲚﲛﲜﲝﲞﲟ ﲠﲡﲢﲣﲤﲥﲦ ﲧﲨﲩﲪﲫﲬﲭ ﲮﲯﲰﲱﲲﲳﲴ ﲵﲶﲷﲸﲹﲺﲻ ﲼﲽﲾﲿﳀﳁﳂ ﳃﳄﳅﳆﳇﳈﳉ ﳊﳋﳌﳍﳎﳏﳐ ﳑﳒﳓﳔﳕﳖﳗ ﳘﳙﳚﳛﳜﳝﳞ ﳟﳠﳡﳢﳣﳤﳥ ﳦﳧﳨﳩﳪﳫﳬ ﳭﳮﳯﳰﳱﳲﳳ ﳴﳵﳶﳷﳸﳹﳺ ﳻﳼﳽﳾﳿﴀﴁ ﴂﴃﴄﴅﴆﴇﴈ ﴉﴊﴋﴌﴍﴎﴏ ﴐﴑﴒﴓﴔﴕﴖ ﴗﴘﴙﴚﴛﴜﴝ ﴞﴟﴠﴡﴢﴣﴤ ﴥﴦﴧﴨﴩﴪﴫ ﴬﴭﴮﴯﴰﴱﴲ ﴳﴴﴵﴶﴷﴸﴹ ﴺﴻﴼﴽ﴾﴿﵀ ﵁﵂﵃﵄﵅﵆﵇ ﵈﵉﵊﵋﵌﵍﵎ ﵏ ﵐﵑﵒﵓﵔﵕﵖ ﵗﵘﵙﵚﵛﵜﵝ ﵞﵟﵠﵡﵢﵣﵤ ﵥﵦﵧﵨﵩﵪﵫ ﵬﵭﵮﵯﵰﵱﵲ ﵳﵴﵵﵶﵷﵸﵹ ﵺﵻﵼﵽﵾﵿ

[2] أَبُودَاوُدُ، كِتابُ الطَّهَارَةِ ، بَابُ فِي الْمرْأَةِ تُسْتَحَاضُ، برقم: **274** (**136/1**،**137**) ، وَ النَّسَائِي، كِتَابُ الْحيْضِ، بَابُ الْمرْأَةُ يَكُونُ لَهَا أَيَّامٌ مَعْلُومَةٌ، برقم: **353** (**200/1**) ، وَ مُسْنَدُ أَحْمَدُ برقم:**26510** (**123/44**) ، وَ البَيْهَقِي فِي السنن الكبْرى، كِتَابُ الْحيْضِ، بَابُ الْمُعْتَادَة لأتَمَيِّزُ، برقم: **1576** (**493/1**) ، وَ مُوَطَّأ مَالِكُ، وُقُوتِ الصَّلاَةِ، الْمستَحَاضَة، برقم: **158** (**105/1**) ﯝﯞﯟﯠﯡﯢﯣ ﯤﯥﯦﯧﯨﯩ ﯪﯫﯬﯭﯮﯯ ﯰﯱﯲﯳﯴﯵ ﯶﯷﯸﯹﯺﯻﯼ ﯽﯾﯿﰀﰁﰂﰃ ﰄﰅﰆﰇﰈﰉﰊ ﰋﰌﰍﰎﰏﰐﰑ ﰒﰓﰔﰕﰖﰗﰘ ﰙﰚﰛﰜﰝﰞﰟ ﰠﰡﰢﰣﰤﰥﰦ ﰧﰨﰩﰪﰫﰬﰭ ﰮﰯﰰﰱﰲﰳﰴ ﰵﰶﰷﰸﰹﰺﰻ ﰼﰽﰾﰿﱀﱁﱂ ﱃﱄﱅﱆﱇﱈﱉ ﱊﱋﱌﱍﱎﱏﱐ ﱑﱒﱓﱔﱕﱖﱗ ﱘﱙﱚﱛﱜﱝﱞ ﱟﱠﱡﱢﱣﱤﱥ ﱦﱧﱨﱩﱪﱫﱬ ﱭﱮﱯﱰﱱﱲﱳ ﱴﱵﱶﱷﱸﱹﱺ ﱻﱼﱽﱾﱿﲀﲁﲂ ﲃﲄﲅﲆﲇﲈﲉ ﲊﲋﲌﲍﲎﲏﲐ ﲑﲒﲓﲔﲕﲖﲗ ﲘﲙﲚﲛﲜﲝﲞ ﲟﲠﲡﲢﲣﲤﲥ ﲦﲧﲨﲩﲪﲫﲬ ﲭﲮﲯﲰﲱﲳﲴ ﲵﲶﲷﲸﲹﲺﲻ ﲼﲽﲾﲿﳀﳁﳂ ﳃﳄﳅﳆﳇﳈﳉ ﳊﳋﳌﳍﳎﳏﳐ ﳑﳒﳓﳔﳕﳖﳗ ﳘﳙﳚﳛﳜﳝﳞ ﳟﳠﳡﳢﳣﳤﳥ ﳦﳧﳨﳩﳪﳫﳬ ﳭﳮﳯﳰﳱﳲﳳ ﳴﳵﳶﳷﳸﳹﳺ ﳻﳼﳽﳾﳿﴀﴁ ﴂﴃﴄﴅﴆﴇﴈ ﴉﴊﴋﴌﴍﴎﴏ ﴐﴑﴒﴓﴔﴕﴖ ﴗﴘﴙﴚﴛﴜﴝ ﴞﴟﴠﴡﴢﴣﴤ ﴥﴦﴧﴨﴩﴪﴫ ﴬﴭﴮﴯﴰﴱﴲ ﴳﴴﴵﴶﴷﴸﴹ ﴺﴻﴼﴽ﴾﴿﵀ ﵁﵂﵃﵄﵅﵆﵇ ﵈﵉﵊﵋﵌﵍﵎ ﵏ ﵐﵑﵒﵓﵔﵕﵖ ﵗﵘﵙﵚﵛﵜﵝ ﵞﵟﵠﵡﵢﵣﵤ ﵥﵦﵧﵨﵩﵪﵫ ﵬﵭﵮﵯﵰﵱﵲ ﵳﵴﵵﵶﵷﵸﵹ ﵺﵻﵼﵽﵾﵿ, برقم: **1576** (**493/1**) ، وَ مُوَطَّأ مَالِكُ، وُقُوتِ الصَّلاَةِ، الْمستَحَاضَة، برقم: **158** (**105/1**) ﯝﯞﯟﯠﯡﯢﯣ ﯤﯥﯦﯧﯨﯩ ﯪﯫﯬﯭﯮﯯ ﯰﯱﯲﯳﯴﯵ ﯶﯷﯸﯹﯺﯻﯼ ﯽﯾﯿﰀﰁﰂﰃ ﰄﰅﰆﰇﰈﰉﰊ ﰋﰌﰍﰎﰏﰐﰑ ﰒﰓﰔﰕﰖﰗﰘ ﰙﰚﰛﰜﰝﰞﰟ ﰠﰡﰢﰣﰤﰥﰦ ﰧﰨﰩﰪﰫﰬﰭ ﰮﰯﰰﰱﰲﰳﰴ ﰵﰶﰷﰸﰹﰺﰻ ﰼﰽﰾﰿﱀﱁﱂ ﱃﱄﱅﱆﱇﱈﱉ ﱊﱋﱌﱍﱎﱏﱐ ﱑﱒﱓﱔﱕﱖﱗ ﱘﱙﱚﱛﱜﱝﱞ ﱟﱠﱡﱢﱣﱤﱥ ﱦﱧﱨﱩﱪﱫﱬ ﱭﱮﱯﱰﱱﱲﱳ ﱴﱵﱶﱷﱸﱹﱺ ﱻﱼﱽﱾﱿﲀﲁﲂ ﲃﲄﲅﲆﲇﲈﲉ ﲊﲋﲌﲍﲎﲏﲐ ﲑﲒﲓﲔﲕﲖﲗ ﲘﲙﲚﲛﲜﲝﲞ ﲟﲠﲡﲢﲣﲤﲥ ﲦﲧﲨﲩﲪﲫﲬ ﲭﲮﲯﲰﲱﲳﲴ ﲵﲶﲷﲸﲹﲺﲻ ﲼﲽﲾﲿﳀﳁﳂ ﳃﳄﳅﳆﳇﳈﳉ ﳊﳋﳌﳍﳎﳏﳐ ﳑﳒﳓﳔﳕﳖﳗ ﳘﳙﳚﳛﳜﳝﳞ ﳟﳠﳡﳢﳣﳤﳥ ﳦﳧﳨﳩﳪﳫﳬ ﳭﳮﳯﳰﳱﳲﳳ ﳴﳵﳶﳷﳸﳹﳺ ﳻﳼﳽﳾﳿﴀﴁ ﴂﴃﴄﴅﴆﴇﴈ ﴉﴊﴋﴌﴍﴎﴏ ﴐﴑﴒﴓﴔﴕﴖ ﴗﴘﴙﴚﴛﴜﴝ ﴞﴟﴠﴡﴢﴣﴤ ﴥﴦﴧﴨﴩﴪﴫ ﴬﴭﴮﴯﴰﴱﴲ ﴳﴴﴵﴶﴷﴸﴹ ﴺﴻﴼﴽ﴾﴿﵀ ﵁﵂﵃﵄﵅﵆﵇ ﵈﵉﵊﵋﵌﵍﵎ ﵏ ﵐﵑﵒﵓﵔﵕﵖ ﵗﵘﵙﵚﵛﵜﵝ ﵞﵟﵠﵡﵢﵣﵤ ﵥﵦﵧﵨﵩﵪﵫ ﵬﵭﵮﵯﵰﵱﵲ ﵳﵴﵵﵶﵷﵸﵹ ﵺﵻﵼﵽﵾﵿ **139** (**137/1**)

ކަނޑުގެ ކަނޑުގެ ކަނޑުގެ

ﷺ أَسْتَفْتِيهِ وَأُخْبِرُهُ، فَوَجَدْتُهُ فِي بَيْتِ أُخْتِي زَيْنَبَ بِنْتِ جَحْشٍ ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنِّي امْرَأَةٌ أُسْتَحَاضُ حَيْضَةً كَثِيْرَةً شَدِيدَةً فَمَا تَرَى فِيهَا قَدْ مَنَعَتْنِي الصَّلاَةَ وَالصَّوْمَ؟ فَقَالَ: {أَنْعَتُ لَكِ الْكُرْسُفَ فَإِنَّهُ يُذْهِبُ الدَّمَ.} قَالَتْ: هُوَ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ. قَالَ: {فَاتَّخِذِي ثَوْبًا.} فَقَالَتْ : هُوَ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ، إِنَّمَا أَثُجُّ ثَجًّا. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {سَآمُرُكِ بِأَمْرَيْنِ أَيَّهُمَا فَعَلْتِ أَجْزَى عَنْكِ مِنَ الآخَرِ، فَإِنْ قَوِيتِ عَلَيْهِمَا فَأَنْتِ أَعْلَمُ.}

فَقَالَ لَهَا: {إِنَّمَا هَذِهِ رَكْضَةٌ من رَكَضَاتِ الشَّيْطَانِ ، فَتَحَيَّضِي سِتَّةَ أَيَّامٍ أَوْ سَبْعَةَ أَيَّامٍ فِي عِلْمِ اللَّهِ، ثُمَّ اغْتَسِلِي حَتَّى إِذَا رَأَيْتِ أَنَّكِ قَدْ طَهُرْتِ وَاسْتَنْقَأْتِ فَصَلِّي ثَلاَثًا وَعِشْرِينَ لَيْلَةً أَوْ أَرْبَعًا وَعِشْرِينَ لَيْلَةً وَأَيَّامَهَا وَصُومِي فَإِنَّ ذَلِكَ يُجْزِئُكِ، وَكَذَلِكَ فَافْعَلِي فِي كُلِّ شَهْرٍ كَمَا يَحِضْنَ النِّسَاءُ وَكَمَا يَطْهُرْنَ مِيقَاتَ حَيْضِهِنَّ وَطُهْرِهِنَّ، فَإِنْ قَوِيتِ عَلَى أَنْ تُؤَخِّرِي الظُّهْرَ وَتُعَجِّلِي الْعَصْرَ فَتَغْتَسِلِي، وَتَجْمَعِيْنَ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ وَتُؤَخِّرِينَ الْمَغْرِبَ وَتُعَجِّلِيْنَ الْعِشَاءَ ثُمَّ تَغْتَسِلِيْنَ وَتَجْمَعِيْنَ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ فَافْعَلِي، وَتَغْتَسِلِيْنَ مَعَ الْفَجْرِ فَافْعَلِي وَصُومِي إِنْ قَدَرْتِ عَلَى ذَلِكِ.} قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ {وَهَذَا أَعْجَبُ الأَمْرَيْنِ إِلَيَّ.} (رَوَاهُ أَبُودَوُدُ، وَ أَحْمَدُ)[1]

ﷺ: ﷺ اللَّهُ ﷺ ﷺ ﷺ

ތަކުރާރުކުރާ. ތިމަންވެރިކަން ފަތަރުވެދާނެ ތަނާ ފަތަރުގައި ފެންނަ ގޮތަކަށް ކަނޑާ ދިގުކަމުގައި ކަނޑައެޅުން. ތަކެތި ކަނޑައެޅުމުގައި ބޭނުންކުރަންޖެހޭ ކަންތައް ކޮބައިތަ؟ ތިނެ ސަބަބުން ތިމަން ކަނޑައަޅާ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅުމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުން. ﷺ {ކަނޑާ ކަނޑައެޅުމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުން.} ތި ކަނޑާ ފިނިކަމުގައި ކަނޑައެޅުން. ތިމަން ފަރާތުން ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުން. {ކަނޑާ ކަނޑައެޅުމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުން} (ތިމަން ފަރާތުން ކަނޑައެޅުން) ތި ކަނޑާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. (ތިމަން ފަރާތުން) ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. ތި ކަނޑާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުން. {ކަނޑާ ކަނޑައެޅުމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުން.} ތި ކަނޑާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. ތިމަން ފަރާތުން ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. {(ތިމަންކަމުގައި ފާހަގަކުރާ) ތިމަންކަމުގައި ފާހަގަކުރާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުން. ތިމަންކަމުގައި ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. ތިމަން ފަރާތުން ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން، ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. ތި ކަނޑާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން، ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން ތިމަންކަމުގައި ފާހަގަކުރާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން.}

ފަހު ތި ކަނޑާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. {ކަނޑާ ކަނޑައެޅުމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ދަށުން ތިމަންކަމުގައި ފާހަގަކުރާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. ކަނޑާ 6 ފުރަތަ 7 ފުރަތަ ތި ކަނޑާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. (ތި ކަނޑާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން) اللَّهُ ގެ ދީނުގެ ތެދުވެރިކަމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. ތިމަންފަހަރު ފުރިހަމަ ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. ފެނުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން، ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން (ތިމަން ފަތިހުރި ފަހަރު ތި ކަނޑާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން) 23 ފުރަތަ 24 ފުރަތަ ކަނޑާ ފުރަނު ކަނޑައެޅުން ކަނޑައެޅުން. ތަކެތި ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. ތިމަން ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން. ތި ކަނޑާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން، ތި ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑާ ދިގުކަމާ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުން

ކަމަށް ބަލައިގަންނަވާ ކަމެއް ކަމަށް ވާނެ ކަމަށް ދެކެ ދެ ބަޔަކު ދެ ބަޔަކަށް ދެ ބަޔަކު ދެ ބަޔަކަށް ދެ ބަޔަކު ދެ ބަޔަކަށް

ތަނަވަސް ތަކުލީފެއް ވިދާޅުވެއްޖެ. ''ح ھ ڤ ڭ ڮ، ކަމަށް ވާނަމަ، ދެ ދުވަހުގެ، ދެ ދުވަހުގެ ކުރިން ނުވަތަ ދެ ދުވަހުގެ ފަހުން ކަމަށެވެ.''

(س) ڃ ތަކުލީފުގައި ކަމަށްވާނަމަ ކަލާ ކަމަށް ވާނަމަ ކަލާ ދެ ދުވަހުގެ ކުރިން ނުވަތަ ދެ ދުވަހުގެ ފަހުން ކަމަށެވެ، ތަކުލީފު ދީފައި ކަމަށް ވާނަމަ، ތަކުލީފު ދީފައި ކަމަށް ވާނަމަ ކަލާ ދެ ދުވަހުގެ ކުރިން ނުވަތަ ދެ ދުވަހުގެ ފަހުން ކަމަށެވެ.

ح ڤ ڭ ڮ ڰ، ڃ ڭ اللَّهُ ڭ ڮ ڰ ڱ ڳ ڳ ڱ ڱ ڱ

3- ތިބާ ކަމުގައި ހުންނަ ގޮތް:

ފަރާތްތަކުގެ (ބަލަހައްޓާ: ތިބާ ކަމުގައި ހުންނަ ގޮތް ބަލަހައްޓާ) ތެ ކަމުގައި ތިބުމުގެ ގޮތުގައި ފަރާތްތަކުގެ ގާތުގައި ތިބުމެވެ. ތެ:

(ހ) **ކައުންސަލަރުންގެ ހިނގާގޮތް ބަލާ:** ފަރާތްތަކުގެ ހިނގާގޮތް ކައުންސަލަރުންގެ ހިނގާގޮތަށް، ކައުންސަލަރުންގެ ހިނގާގޮތް ބަލާ. ކަނޑައެޅި، ކައުންސިލްގެ ތެރެއިން 6 ފަހަރު 7 ފަހަރަށް ކަނޑައެޅި، ކައުންސަލަރުންގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅުމުގައި ބަލަހައްޓާ ގޮތް ކައުންސަލަރުންގެ ހިނގާގޮތް ބަލާ.[1]

(ށ) **ކައުންސަލް ކަނޑައެޅުންތަކާ ގުޅުންހުރި:** ފަރާތްތަކުގެ ކަނޑައެޅުންތަކާ ގުޅުންހުރި ގޮތް ބަލާ. ތެ ތަކެއްގެ ކަނޑައެޅުންތަކާ ގުޅުންހުރި ގޮތް ބަލާ. "ثُمَّ تَوَضَّئِي لِكُلِّ صَلاَةٍ." ފުރަތަމަ {ކައުންސަލަރ ކައުންސަލް ކަނޑައެޅުންތަކާ ގުޅުންހުރި.} ހިނގާ ގޮތް ބަލާ ތަކެއްގެ ގާތުގައި ތިބުމުގެ ގޮތުގައި.

ތަކެއްގެ ފަހުން ފާހަގަ ކުރާ ގޮތަށް، ފަރާތްތަކުގެ ކަނޑައެޅުންތަކާ ގުޅުންހުރި ގޮތް ބަލާ. ކަނޑައެޅި ގުޅުންތަކާ ގުޅުންހުރި ގޮތް، ގުޅުންތަކުގެ ގާތުގައި ތިބުމެވެ.

(ނ) **ގުޅުން ކެނޑުމާ ދެކޮޅަށް ތަކެއްގެ ގާތުގައި ތިބުން:** ފަރާތްތަކުގެ ގުޅުންތަކާ ދެކޮޅަށް، ކެނޑުމާ ދެކޮޅަށް ތަކެއްގެ ގާތުގައި ތިބުން ކަނޑައެޅި، ކެނޑުމާ ދެކޮޅަށް ތަކެއްގެ ގާތުގައި ތިބުން ކަނޑައެޅި ގުޅުންތަކާ ގުޅުންހުރި ގޮތް ބަލާ. ތެ ގުޅުންތަކާ ގުޅުންހުރި ގޮތް ބަލާ. ކަނޑައެޅި

ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށްދެނެގަތުމަށް ބޭނުންކުރާ ގޮތްތަކާ ގުޅިގެން ކުރިން ދެކެވުނު ދެ ދަރުސް ތަކުގައި ބަސް ކުރެވިފައިވެއެވެ. ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށްދެނެގަތުމަށް ބޭނުންކުރާ ގޮތްތަކާ ގުޅިގެން ކުރިން ދެކެވުނު ދެ ދަރުސް ތަކުގައި ބަސް ކުރެވިފައިވެއެވެ.

(ހ) ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށްދެނެގަތުމުގެ ގޮތްތަކާ ގުޅިގެން ކުރިން ދެކެވުނު ދެ ދަރުސްތަކުގައި ބަސް ކުރެވިފައިވާ ގޮތް: ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށްދެނެގަތުމަށް ބޭނުންކުރާ ގޮތްތަކާ ގުޅިގެން ކުރިން ދެކެވުނު ދެ ދަރުސް ތަކުގައި ބަސް ކުރެވިފައިވާ ގޮތަކީ،

ހުށަހެޅިފައިވާ.

(ހ) ފާސްކުރުމުގެ ކުރިން: ހުކުރު ދިވެހި ދައުލަތުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަށް ދައުލަތުގެ ހުރިހާ ވަޒީފާއަކަށް ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ތަކުރާރުކުރާ ގޮތުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅުމަށް ދެ ބައިނަލްއަހަރީ ދައުރު ހުރި ވަޒީފާ ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަށް ވަޒީފާ ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ކުރިން ވަޒީފާ ހިމެނޭ ދާއިރާ ނުވަތަ ދާއިރާ ނެތް ނަމަ ދާއިރާ ހިންގ

ތިންގަނޑު

ފިލްމާސްފަށާ، ތަމްރީނުގެ ދަށުން 1433 ދަފާތި 09 ވާ 2012 ނޮވެމްބަރ 29 ވާ ހުކުރު ދުވަހު. اللَّهُ ގެ ހިތްވަރުގެ ތެރެއިން، ތަކުރާރު ތަމްރީނުތަކުގެ ދަށުން ތަމްރީނުކުރާ ބައިތަކުގެ ސްޓްރެންތް ދެ ގުނަ ވަރަށް ބޮޑުވާ ގޮތަށް ތަމްރީނުކުރުން، 18 ދަފާތި 1433 ، 05 ސެޕްޓެމްބަރ 2012 ވާ ހުވަ ދުވަހު.

ފިއްޔަށް ހިމެނޭ ކްލަބް ހިއިރާ ކައުންސިލްގެ ތަކެއްޗަށް ތަކުރާރު ކުރާ ބައިތަކުގެ ތެރެއިން ކައުންސިލްގެ ތަކެއްޗަށް ބަލަހައްޓާ ގޮތަށް ދިގު ދުވަސް ދިގުކޮށް ބެލެހެއްޓުން ކަމުގައި ވާ ގޮތަށް ދިގުކުރުން، 07 ފެބްރުވަރީ 1433 ، 23 ސެޕްޓެމްބަރ 2012 ވާ ހޯދިމަދަނުގައި ބަދަލުގައި ކުރެވުނު. ކަމަކު ކ. ހިއްދޫ ކައުންސިލްގެ ތަކެއްޗަށް ބަލަހައްޓާ ގޮތަށް ދިގުކުރުމަށް ކައުންސިލްގެ ތަކެއްޗަށް ބަލަހައްޓާ ގޮތަށް ދިގުކުރުން ހިމެނޭ ގޮތަށް ކައުންސިލްގެ ތަކެއްޗަށް ބަލަހައްޓާ ގޮތަށް ދިގުކުރުން

ۋېژۇرلاشقان ھەممىگە ئوخشاش ئىسلام دىنىنىڭ ئەقىدە ۋە ئىبادەت ساھەسىدە، ئاللاھ ئۆزىنىڭ ئىلاھلىقىنى ئىسپاتلاش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ مەخلۇقاتلىرىغا ئۆزىنى تونۇشتۇرۇپ، ئۇلارنى ئۆزىگە ئىبادەت قىلىشقا بۇيرۇغان. ئەمما، بۇ ئۇقۇم ئەڭ ئاددىي، ۋە ئەڭ ئاسان چۈشىنىلىدىغان، بىر ئۇقۇمدىن باشلىنىدۇ، ئۇ بولسىمۇ ئاللاھنىڭ ئۆزىنى ئۆزى تونۇشتۇرۇشى. ئۇ ئۆزىنى «ئىلاھ» دەپ تونۇشتۇرغان. ئۇ ئۆزىنى «ئىلاھ» دەپ تونۇشتۇرۇشتا، ئۇ ئۆزىنى ئىنسانلارنىڭ ئەقىل-پاراسىتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان ئۇسۇلدا تونۇشتۇرغان.

ۋىزەرىج ئاشتۇرىسىقۇمۇزەر، ر. گۆدىرگۇ ھەقۇگۇسىۋچ ھەقتر اللَّهِ بىگىرىگۇر، ھەقۇزەسرۇئ ھەنۇ، ح.جۇۋچ ھەقۇگۇسىۋچ دۇبەمەجەتر ۋىبرىتر، ۋىمەنۇ رىمەۋۇئ رُقتەبەجگر ھُرُگەمىرىبەجگەنبا ئ بەجەمە ئۆۋشۇرۇۋمەۋەرىقۇمۇۋجەزەر ھۇرُمەھۋۋ ۋىرىۋەمىۋۇئ بەجەنشەۋەر، ئ ئۇقتۇۋئشۇسىرىگەر، ئۇمەۋئ ھۆئەزەسرۇ ئۇئەنۇگەئشا ئۇقتەۋەۋجەزەر ھُرُسەنۇ ھەنەمە ئەشتەجەزەر ئۇقتەمو ھُرُمەھىرىبەجەنشەۋەر، ھەۋئەسرۇئ ئۇھەۋئمو ئىرىۋەنۇمەنەجەزەۋگ ھەقۇگۇسىۋچ ھەقتر اللَّهِ سىۋرۇجە رىمەگىرۇگەر، ئۇۋەمەزۇئەنەجەزەۋگ سىۋگۇسىۋچ سىۋگۇبە سەۋرۇئ ئۇئەنۇگەئشا، جە ھُرُمۇ ھۆئۇشىرىنۇ رىئۇگۇبۇھُمىرىبەجگەنبا شۇنبەنۇ ئىرىنۇسىۋەۋجۇ.

جە ھَىزىۋچگۇئ ۋىرىنۇھَەمۇ ئۆنۇۋۇرەۋچىزىنۇ ۋىرىنۇ سىرىنۇجەرىۋجۇنۇ، ھەۋئەسرۇئ ھەنۇ، گۇئۇنۇنۇ ھُرُنۇقىرىبەنۇ، ھەقۇگۇسىۋچ ئەھەگەسۇ رىمەگىرۇد ھُرىۋەۋەرىئەمۇ، ئىگىر ھَەھەۋەۋجەزەنۇ ۋىرىنۇھَەمۇ ھُزىزەۋجەنۇ. ھەجەھەۋئۇزەنۇ ھُرىۋەۋەرىئەمۇ، ئىگىر جە ۋىرىنۇھَەمۇ ھَەھەۋەۋ، ۋىرىنۇجۇ ئەنۇھَەمۇگەر، ھَەۋئەسرۇئۇھَەمۇسۇ ھَەنەمە ئەشتەنۇ ئۇئەنۇھَەۋەر، ھىسۇھۇئەنۇقرەھۇمۇ ھَەۋئەسرۇئنۇۋچۇ، ھەقۇگۇسىۋچ ئەھەگەسۇ رىمەنۇجەۋئەر ھُرُجۇھُەنۇجەزەنۇ. ھُرُگۇھَەئ ئۇسۇنەنۇھَەمۇ. جەئەجەنۇھَەنەر ھەقۇگۇسىۋچ ئەھەگەسۇ رىمەگىرۇجەنۇ ۋىمەنۇ ھىسۇھۇئەنۇقرەھۇمۇ سىۋگۇبە سەۋرۇئ ئۇئەنۇگەئشا.

ھەۋئەسرۇئ ۋىرىگەر، جە ھَىنۇسۇمۇئىرىۋۇمۇ ھَىزىۋچگۇئنۇ سىرىنۇجەرىۋجۇنۇ ھَەۋچۇ اللَّهُ سۇھۇبۇسىزنۇۋەمۇگۇ ھەۋئەسرۇئنۇ جىنۇۋەزەنۇنۇھۇجۇنۇ. ھَىزىۋچ ھُرُگەمىرىبەجگەنبا ئۇئەنۇگەئشا، ئەھۇنۇ ھُرُنۇقىرىبەنۇ ۋىرىنۇھَەمۇ ھُزىزەۋجەنۇ. ھەجەھەۋئۇزەنۇ ھُرىۋەۋەرىئەمۇ، ئىگىر جە ۋىرىنۇھَەمۇ ھَەھەۋەۋ، ۋىرىنۇجۇ ئەنۇھَەمۇگەر، ھَەۋئەسرۇئۇھَەمۇسۇ ھَەنەمە ئەشتەنۇ ئۇئەنۇھَەۋەر، ھىسۇھۇئەنۇقرەھۇمۇ ھَەۋئەسرۇئنۇۋچۇ، ھەقۇگۇسىۋچ ئەھەگەسۇ رىمەنۇجەۋئەر ھُرُجۇھُەنۇجەزەنۇ. ھُرُگۇھَەئ ئۇسۇنەنۇھَەمۇ. جەئەجەنۇھَەنەر ھەقۇگۇسىۋچ ئەھەگەسۇ رىمەگىرۇجەنۇ ۋىمەنۇ ھىسۇھۇئەنۇقرەھۇمۇ سىۋگۇبە سەۋرۇئ ئۇئەنۇگەئشا.

ھَىزىۋچگۇئ ۋىرىنۇھَەمۇ ئۆنۇۋۇرەۋچىزىنۇ ۋىرىنۇ سىرىنۇجەرىۋجۇنۇ، ھەۋئەسرۇئ ھەنۇ، گۇئۇنۇنۇ ھُرُنۇقىرىبەنۇ، ھەقۇگۇسىۋچ ئەھەگەسۇ رىمەگىرۇد ھُرىۋەۋەرىئەمۇ، ئىگىر ھَەھەۋەۋجەزەنۇ ۋىرىنۇھَەمۇ ھَەھەۋەۋ، ۋىرىنۇجۇ ئەنۇھَەمۇگەر، ھَەۋئەسرۇئۇھَەمۇسۇ ھَەنەمە ئەشتەنۇ ئۇئەنۇھَەۋەر، ھىسۇھۇئەنۇقرەھۇمۇ ھَەۋئەسرۇئنۇۋچۇ، ھەقۇگۇسىۋچ ئەھەگەسۇ رىمەنۇجەۋئەر ھُرُجۇھُەنۇجەزەنۇ. ھُرُگۇھَەئ ئۇسۇنەنۇھَەمۇ. جەئەجەنۇھَەنەر ھەقۇگۇسىۋچ ئەھەگەسۇ رىمەگىرۇجەنۇ ۋىمەنۇ ھىسۇھۇئەنۇقرەھۇمۇ سىۋگۇبە سەۋرۇئ ئۇئەنۇگەئشا.

ތަފްސީރުގެ ދިރާސާ ކުރަނީ ތަފްސީރު ކުރާ ފަރާތުގެ ދީނީ ދަރަނޑުކަމާ ގުޅިގެންނެވެ.

ތަފްސީރު ކުރާ ފަރާތުގެ ދީނީ ދަރަނޑުކަމާ ގުޅިގެން ދެ ގޮތަކަށް ބަލާ ލެވެއެވެ، ތަފްސީރު ކުރާ ފަރާތުގެ ދީނީ ދަރަނޑުކަމާ ގުޅިގެން ދެ ގޮތަކަށް ބަލާ ލެވެއެވެ. ތަފްސީރު ކުރާ ފަރާތުގެ ދީނީ ދަރަނޑުކަމާ ގުޅިގެން ދެ ގޮތަކަށް ބަލާ ލެވެއެވެ، ތަފްސީރު ކުރާ ފަރާތުގެ ދީނީ ދަރަނޑުކަމާ ގުޅިގެން ދެ ގޮތަކަށް ބަލާ ލެވެއެވެ.

اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى ތަފްސީރު ކުރާ ފަރާތުގެ ދީނީ ދަރަނޑުކަމާ ގުޅިގެން ދެ ގޮތަކަށް ބަލާ ލެވެއެވެ. ގާތް!

وَمَا تَوفِيقِي إِلاَّ بِاللَّهِ، عَلَيهِ تَوَكَّلتُ وَ إِلَيهِ أُنِيبُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى نَبِيِّنَا مُحمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحبِهِ أَجْمَعِيْن.

* * * * *

ތަފްސީރުގެ ކުދިކުދި ދަތުރުތަކުގައި ދިވެހި ލިޔުންތަކުގެ ބޭނުން

ލ ލިސްޓުގައި ހުށަހެޅިފައި ތިބި 55ށ ވަކިވަކި ލިޔުންތަކުގެ ތަފްސީލް ތަކެއް، ތަފްސީރުގެ ދަތުރުތަކުގައި ބޭނުންކުރެވިފައި ހުންނަ ގޮތް، ބަލައި ގެންނަ ގޮތް ފާހަގަ ކުރެވިފައި ވެއެވ.

1- القرآن الكريْم

2- الْجَامِع الصَّحيح، للإمام الْبخارى، تَرْقِيم مُحمَّد فؤاد عبد الباقى، الْمطبعة السلفية الطبعة الأولَى 1400

3- صحيح مسلم، للإمام مسلم، بتَحقيْق الفاريابِى.

4- سنن أبِى داود، مع معالِم السنن، إعداد وتعليق عزت عبيد الدعَاس و عادل السيد، دار ابن حزم بيْروت، الطبعة الأولَى 1418-1997

5- سنن التِّرمذى، للإمام التِّرمذى، تَحقيْق أحْمد مُحمد شاكر، مطبعة مصطفى البابِى الْحلبِى، الطبعة الثانية 1398- 1978

6- سنن النَّسَائِى، للإمام النَّسَائِى، بِشرَح السُّيُوطِى، دارالْمعرفة بيْروت لبنان.

7- سنن ابن ماجه، للإمام ابن ماجه، تَحقيْق وترقيم، مُحمَّد فؤاد عبد الباقى، مطبعة دار إحياء الكتب العربية.

8- مسند الإمام أحْمد، للإمام أحْمد بن حنبل، تَحقيْق شعيب الأرنؤوط و عادل مرشد، مؤسسة الرسالة بيْروت لبنان، الطبعة الأولَى 1416-1995

9- صحيح ابن خزيْمة، للإمام ابن خزيْمة، تَحقيْق الدكتور مُحَمد مصطفى الأعظمى، الْمكتب الإسلامى، 1400-1998

10- صحيح ابن حبان، للإمام ابن حبان، تَحقيْق شعيب الأرنؤوط،
مؤسسة الرسالة بيْروت لبنان، الطبعة الثانية 1414-1993
11- سنن الدّارقطنِي، للإمام الدّارقطنِي، تَحقيْق شعيب الأرنؤوط وآخرون،
مؤسسة الرسالة بيْروت لبنان، الطبعة الأولَى 1424-2004
12- سنن الدّارمِي، للإمام الدّارمِي، تَحقيْق حُسيْن سليم أسد الدّارانِي، درا الْمُغنِي،
الطبعة الأولَى 1421-2000
13- سنن النسائِي الْكبْرى، للإمام النَّسَائِي، تَحقيْق حسن عبد الْمنعم شَلَبِي،
مؤسسة الرسالة بيْروت لبنان، الطبعة الأولَى 1421-2001
14- الْموطأ لِمَالِك، للإمام مَالِك برواية يَحيَى بن يَحيَى الليثي، ، تَحقيْق الدكتور بشّار
عواد معروف، دار الغرب الإسلامى، الطبعة الثانية 1417-1997
15- مسند الشافعي، للإمام الشافعي، بترتيب العلامة السندى، مكتبة ابن تيمية،
الطبعة الأولَى 1416
16- مسند سعيد بن منصور، للإمام سعيد بن منصور، تَحقيْق الدكتور سعد بن عبد اللَّه بن
عبد العزيز آل حُميد، دار الصميعِي للنشر، الطبعة الأولَى 1414-1993
17- مسند أبِي يعلى الْمَوصلى، للإمام أبُو يعلى، حُسيْن سليم أسد، دار الْمأمون للتراث،
الطبعة الثانية 1410-1989
18- مسند أبِي داوُد الطَّيَالَسِي، للإمام سُلَيمَان بن دَاوُد بن الْجَارود،
تَحقيْق الدكتور محَمد بن عبد الْمُحسنُ التُّركِي، درا هجر للطباعة والنشر،
الطبعة الأولَى 1420-1999
19- مسند إسحاق بن راهويه، للإمام إسحاق بن راهويه، تَحقيْق الدكتور عبد الغفور
عبد الْحق حُسيْن بُرّ الْبلوشى، مكتبة الإيْمان، الطبعة الأولَى 1412-1991
20- مسند الْبَزَّار، للإمام الْبَزَّار، تَحقيْق الدكتور محفوظ الرحْمن زين اللَّه،
مكتبة العلوم والحكمة، الطبعة الأولَى 1409-1988
21- مسند أبِي عوّانه، للإمام يعقوب بن إسحاق الأسفرائينى، الْبَزَّار، تَحقيْق أيْمن عارف
الدمشقى، دار الْمعرفة بيْروت لبنان، الطبعة الأولَى 1419-1998

22- مسند الْحُمَيدى، للإمام الْحُمَيدى، تَحقيْق حُسيْن سليم أسد الدّارانِى، دار السقّا دمشق، الطبعة الأولَى 1996
23- السنن الْكُبْرَى لِلْبَيهَقى، للإمام الْبَيهَقى، تَحقيْق مُحمد عبد القادر عطاء، دار الكتب العلمية بيْروت لبنان، الطبعة الثالثة 2003-1424
24- السنن الصُغْرَى لِلْبَيهَقى، للإمام الْبَيهَقى، تَحقيْق الدكتور مُحَمد ضياء الرحْمن الأعظمى، (باسم الْمِنَّةُ الْكُبْرَى شرح وتخريج السنن الصُغْرَى) مكتبة الرُشْدُ الرياض،
25- مستدرك الْحاكم، للإمام الْحاكم، تَحقيْق لأبِى عبد الرحْمن مقبل بن هادى الوادعى، دار الْحرمَيْن للطباعة، الطبعة الأولَى 1417-1997
26- الْمُصنَّف لابن أبِى شيْبة، للإمام ابن أبِى شيْبة، تَحقيْق مُحمد عوّامه، دارقرطبة للنشر، الطبعة الأولَى 1427-2006
27- الْمُصنَّف لعبد الرزاق الصنعانِى، للإمام عبد الرزاق، تَحقيْق حبيب الرحْمن الأعظمى، الْمجلس العلمى، الطبعة الثانية 1403-1983
28- الْمعجم الكبيْر للطبَرانِى، للإمام الطبَرانِى، تَحقيْق حَمدى عبد الْمَجيد السلفِى، مكتبة ابن تيميه،
29- الْمعجم الأوسط للطبَرانِى، للإمام الطبَرانِى، قسم التحقيق بدار الْحرَمَيْن، دار الْحرَمَيْن للنشر، طبع 1415-1995
30- الْمعجم الصغيْر، للطبَرانِى، للإمام الطبَرانِى، درا الكتب العلمية بيْروت لبنان، طبع 1403-1983
31- معرفة السنن والآثار للبيْهَقِى، للإمام الْبَيهَقى، تَحقيْق الدكتور عبد الْمُعطِى أميْن قلعجى، دار الوعى بِحلب، الطبعة الأولَى 1412-1991
32- شعب الإيْمان للبيْهَقِى، للإمام الْبَيهَقى، تَحقيْق أبِى هاجر مُحمد السعيد بن بَسْيُونِى زغلول، درا الكتب العلمية بيْروت لبنان، الطبعة الأولَى 1421-2000
33- مَجْمَعِ الزوائد و منبع الفوائد، للإمام الهيثمى، تَحقيْق عبد اللّه مُحمد الدرويش، دار الفكر بيْروت، طبع 1414-1994

34- شرح معانِي الآثار للطحاوى، للإمام الطحاوى، تَحقيْق مُحمد زَهرى النجَّار و مُحمد سيد جاد الْحق، عالَم الكتب، الطبعة الأولَى 1414-1914

35- كِتاب الأم، للإمام مُحمد بن إدريس الشافعى، تَحقيْق الدكتور رفعت فوزى عبد الْمُطَّلب، دار الوفاء للطباعة والنشر، الطبعة الأولَى 1422-2001

36- كِتاب عمل اليوم والليلة، للإمام الْحافظ أحْمد بن مُحمد الدينورى الْمعروف بابن السنِّى، بعناية بشيْر مُحمد عيون، مكتبة دار البيان دمشق، الطبعة الأولَى 1407-1987

37- الأوسط لابن الْمنذر، للإمام ابن الْمنذر، راجعه أحْمد بن سليمان بن أيوب، دار الفلاح للبحث العلمى، الطبعة الثانية، 1431-2010

38- مسند الشهاب، للإمام القاضى مُحمد بن سلامة القضاعى، تَحقيْق حَمدى عبد الْمَجيد السلفى، مؤسسة الرسالة بيْروت لبنان، الطبعة الأولَى 1405-1985

39- الأحاديث الْمُختارة، للإمام ضياء الدين الْمَقدسى، تَحقيْق الدكتور عبد الْمَلِك بن عبد اللّه بن دهيش، دارخضر للطباعة والنشر، بيْروت لبنان، الطبعة الثانية، 1420-2000

40- كنْزِالعُمَال للعلامة علاء الدين على متقى الْهندى، ضبطه وفسر غريبه الشيخ بكرى حياتِى، وصححه ووضع فهارسه ومفتاحه الشيخ صفوة السقا، مؤسسة الرسالة بيْروت لبنان، الطبعة الخامسة 1405-1985

41- التمهيد لِمَافِى الْمُوطأ من الْمَعانِى والأسانيد، للإمام ابن عبد البَرِّ الأندلسى، حققه وعلق حواشيه، الأستاذ مصطفى بن أحْمد العلوى والأستاذ مُحمد عبد الْكبِيْر البكرى، طبع 1387-1967

42- الْمُحلّى لابن حزم، للإمام ابن حزم الأندلسى، تَحقيْق مُحمد منيْرعبد آغا الدمشقى، إدارة الطباعة الْمُنيْرية الطبعة الأولَى 1352

43- جامع البيان عن تأويل آى القرآن، للإمام أبوجعفر مُحمد بن جرير الطبَرى، تَحقيْق الدكتور عبد اللّه بن عبد الْمُحسنُ التُّركِى، درا هجر للطباعة والنشر، الطبعة الأولَى 1422-2001

44- تفسيْر القرآن العظيم، للإمام ابن أبِى حَاتِم، تَحقيْق أسعد مُحمد الطيب، مكتبة نزار مصطفَى الباز،
45- تفسيْر ابن أبِى حاتِم، للإمام عبد الرحْمن بن مُحمد ابن أبِى حاتِم، تَحقيْق أسعد مُحمد الطيب، مكتبة نزار مصطفى الباز، الطبعة الأولَى 1417-1997
46- فتح البارى شرح صحيح البخارى لابن حجر، للإمام ابن حجرالعسقلانِى، ترقيم مُحمد فؤاد عبد الباقِى، دار الْمَعْرِفة بيْروت لبنان،
47- الْمَجْمُوع شرح الْمُهَذَّب، للإمام أَبِى زَكَرِيَّا مُحيِى الدِّين بن شرف النووى، تَحقيْق و تلعيق مُحَمَّد نَجِيب الْمُطِيعَى، مكتبة الإرشاد جدة
48- أخلاق العلماء، للإمام الآجرى، تصحيح والتعليق الشيخ إسْمَاعيل بن مُحمد الأنصارى، رياسة إدارات البحوث العلمية بالْمَملكة العربية السعودية، 1398-1979
49- مجموعة الفتاوى، لشيخ الإسلام ابن تيمية، تَحقيْق عامر الجزار و أنور الباز، دار الوفاء للطباعة والنشر، الطبعة الثانية، 1426-2005
50- نيل الأوطار من أسرار منتقى الأخبار للشوكانِى، للإمام مُحمد بن على بن مُحمد الشوكانِى، تَحقيق طارق عوض اللّه، دار ابن القيم، الطبعة الأولَى 1426-2005
51- سبل السلام الْموصلة إلَى بلوغ الْمرام، للإمام مُحمد بن إسْماعيل الأميْر الصنعانِى تَحقيق مُحمد صبحى حسن حلاّق، دار ابن الْجَوزى، الطبعة الثانية 1421
52- الإشراف على مذهب العلماء، للإمام ابن الْمنذر، تَحقيق الدكتور صغيْر أحْمد الأنصارى مكتبة مكة الثقافية، رأس الْخيمة الإمارات، الطبعة الأولَى 1425-2004
53- تاريخ بغداد، للإمام أحْمد بن علي الْخطيب البغدادي، تَحقيق الدكتور بشار عواد معروف، دار الغرب الإسلامى، الطبعة الأولَى 1422-2001
54- تاريخ دمشق، للإمام ابن عساكر، دار الفكر بيْروت لبنان، الطبعة الأولَى 1419-1998 * الْكتاب فِى الْمكتبة الشاملة

55- الفقيه والْمتفقه، للإمام أحْمد بن على الْخطيب الْبغدادى، تَحقيق أبو عبد الرحْمن عادل بن يوسف الْعزازى، دار ابن الْجوزى الطبعة الأولَى 1417-1996

56- مَعَالِم السنن، شرح سنن أبِى داود، للإمام أبِى سُلَيمان الْخطابِى، صححه، مُحمد راغب الطباخ، مطبعة العلمية بحلب، الطبعة الأولَى 1351-1932

57- تُحفة الأحوذى بشرح جامع التِّرمذى للإمام مُحمد بن عبد الرحْمن الْمُباركفورى، ضبطه وراجعه عبد الرحْمن مُحمد عثمان وآخرون، دارالْفكر بيْروت لبنان،

58- أُسُدُ الْغَابة فِى معرفة الصحابة، للإمام عزالدين ابن الأثِيْر، الشيْخ على مُحمد مُعوِّض وآخرون، دارالكتب العلمية بيْروت لبنان،

59- الإصابة فِى معرفة الصحابة، للإمام ابن حَجر العسقلانِى،

60- تَهْذِيبُ الْكَمال فِى أسْمَاء الرجال، للإمام أبِى الْحَجاج يوسف الْمِزِّى، تَحقيق، الدَّكتور بَشَّار عوَّاد مَعروف، مؤسسة الرسالة بيْروت لبنان، الطبعة الثانية، 1403-1983

61- تَهْذيب التَّهْذِب، للإمام ابن حَجر العسقلانِى، مجلس دائرة الْمَعارف النِّظَامِيّة حيدرآباد فِى الْهِند، الطبعة الأولَى 1325

62- تَقريب التَّهذيب، للإمام ابن حَجر العسقلانِى، تَحقيق، الدَّكتور بَشَّار عوَّاد مَعروف و الشيخ شعيب الأرنؤوط، مؤسسة الرسالة بيْروت لبنان، الطبعة الأولَى 1417-1997

63- صحيح وضعيف الْجامع الصغيْر وزياداته للألبانِى، الْمكتب الإسلامى بيْروت لبنان، الطبعة الثالثة 1408-1988

64- موسوعة الْحافظ ابن حجر العسقلانِى الْحَدِيثِيَّة، جَمعُ وإعداد وليد بن أحْمد الْحُسيْن الزبيْرى وآخرون، سلسلة إصدارات الْحكمة بريطانيا ليدز، الطبعة الأولَى 1422-2002

65- النهاية فِى غريب الْحَديث لابن الأثيْر، للإمام ابن الأثيْر الْجزرى، تَحقيْق طاهر أحْمد الزاوى و مَحمود مُحمد الطناجى، دار إحياء التراث العربِى بيْروت لبنان،

66- تُحفة الأشراف بِمَعْرفة الأطراف، للإمام أبِى الْحَجّاج الْمِزِّى، تَحقيْق عبد الصمد شرف الدين، الْمكتب الإسلامى بيْروت لبنان،

67- نصب الراية لأحاديث الْهداية، للإمام الزيلعى، تَحقيْق مُحمد عوامه، مؤسسة الريان، الطبعة الأولَى، 1418-1997

68- رياض الصالِحيْن للإمام النووى، تَحقيق الشيخ الألبانِي، الْمكتب الإسلامى بيْروت لبنان، الطبعة الأولَى 1399-1979

69- مُعجم لغة الفقهاء وضعه الدكتور مُحمد رواس قلعجى و الدكتور حامد صادق قنيبِى، دار النفائس بيْروت لبنان، الطبعة الثانية 1408-1988

70- الْمعجم الوسيط مُجمع اللغة العربية، جُمهورية مصر العربية، الطبعة الرابعة 1425-2004

71- تَمام الْمنة فِي التعليق على فقه السنة للشيخ الألبانِي، دار الراية

72- فقه السنة مترجَمة إلَى اللغة الإنْجليزية، موقع islammessage·com

ދަންނަވަނީ ތިމަންނާ ދެކެ ދެކޮޅަށް. ކޮބައި ތިމަންނަށް ފާހަގަ ކުރެވުނީ ތިމަންނާ ކުރިން ކުރި ކަންކަމުގެ ތެދުވެރިކަމުގައި ހުންނަ ކަމަށް ދެކޭ ކަންކަމެވެ. ތިމަންނާ ކުރި ކަންކަމުގެ ތެދުވެރިކަމުގައި ހުންނަ ކަމަށް ދެކޭ ކަންކަމުގެ ތެދުވެރިކަމުގައި ތިމަންނާ ދެކެ ދެކޮޅަށް ކަންކަމެވެ. ދެވަނަ ކަމަކީ ތިމަންނާ ކުރި ކަންކަމުގެ ތެދުވެރިކަމުގައި ހުންނަ ކަމަށް ދެކޭ

ލިބުން ލިބެނަށް ހަދަފަރިތަކާ ފާހަގަ ކުރެއްވުން، ކުރިއަށް ގެންދާތަނުގައި ތިބޭ ދަތުރުކުރާ ފިލާ ދަތުރުގައި، ލ ދިވެހިރާއްޖެ ހަދާފައި ގެންދާ ދަތުރުތަކުގައި ތިބޭ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން ކުރިން ދީފައިވާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކަންކަމެއް ކުރެވުނު ނަމަ ކަމަށް ވާނެ.

ލ ދިވެހިރާއްޖެ ހަދާފައި ގެންދާ ދަތުރުތަކުގައި ތިބޭ ދަތުރުވެރިންނަށް ފޯނުގެ ތެރެއިން ދެވޭ ކުރިން ދީފައިވާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކަންކަމެއް ކުރެވުނު ނަމަ ކަމަށް ވާނެ. ތަފާތު ކަންކަމެއް، ތަފާތު ގޮތަކަށް ދެވޭ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދެ ދަތުރުވެރިންނަށް ދެ ގޮތަކަށް ދެވޭ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދެ ދަތުރުވެރިންނަށް ދެ ގޮތަކަށް ދެވޭ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދެ ދަތުރުވެރިންނަށް ދެ ގޮތަކަށް ދެވޭ ކަންކަމާ ގުޅިގެން.

* * * * *

ﷺ

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. 1
ﷺ. 4
ﷺ ﷺ ﷺ 11
ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
ﷺ ﷺ. 15
ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. 19
ﷺ. 21
ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ،
ﷺ ﷺ. 21
ﷺ ﷺ. 22
ﷺ ﷺ. 28
ﷺ ﷺ. 29

ﷺ 48
ﷺ. 48
1- ﷺ ﷺ ﷺ. 48
2- ﷺ ﷺ. 51
3- ﷺ ﷺ. 54
4- ﷺ ﷺ ﷺ 56

ﷺ ﷺ ﷺ 60
1- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 60
2- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 61
3- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 61
4- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 64
5- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 65

ﷺ 67
ﷺ ﷺ 68
1- ﷺ 68
ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 68
(ﷺ) ﷺ ﷺ 68
(ﷺ) ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

10- ﻣﻮﺳﻴﻘﻰ ﺑﻮﻟﻐﺎﺗﻘﺎﻥ ﺋﺎﺳﺎﺳﻴﻲ ﺋﻮﺳﺘﯩﺴﻰ
ﺋﯩﺰﺍﺩﯨﻠﯩﺮﯨﺶ ﺋﯚﻟﭽﻪﻣﻠﯩﺮﻯ. 83
11- ﺳﺎﻳﻪﺳﯩﺰ ﺋﺎﻭﺍﺯﻟﯩﺮﻯ ﺋﺎﺳﺎﺳﻰ. 86
12- ﻣﺎﺳﯩﺘﯩﺮ. 88
14- ﺋﺎﻟﻤﻰ. 90
ﺳﯩﺮﯨﺴﯩﺪﯨﻤﻰ ﺋﯚﻟﮕﯩﺴﻰ ﺋﯚﺭﻧﻪﺗﯩﺸﻰ. 91
ﻣﯩﺴﺮﻟﻰ ﺋﯚﺭﻧﻪﺗﯩﺸﻰ. 92
ﺩﯨﻨﻰﺩﻩ ﺋﻪﻗﻪﺋﺪﯨﻤﻰﻟﻪﺭ ﺋﯚﺭﻧﻪﺗﯩﺸﻰ. 94
ﺋﺎﺩﻩﻣﻰ ﺋﺎﺳﺎﺳﻰ ﺋﯚﺭﻧﻪﺗﯩﺸﻰ. 95
ﻣﻪﺩﻧﻰﻳﻪﺗﻨﻰ ﺋﺎﻟﻘﯩﺸﻰ ﺳﯚﺯﻟﻪﺗﯩﺸﻰ. 96
ﺋﻪﺩﺑﻰﻳﺎﺗﻨﻰ ﺳﯚﺯﻟﻪﺗﯩﺸﻰ. 96
ﺋﻪﺭﻩﺑﭽﻪ ﺋﻪﺩﺑﻰﻳﺎﺗﻰ ﺋﻪﻗﻪﺋﺪﯨﺴﻰ. 98

ﺋﯚﺳﺘﯚﺑﯩﻠﻰﻕ ﺋﯚﻟﭽﻪﻣﻠﯩﺮﻯ. 101

ﺋﯚﺳﺘﯚﺑﯩﻠﻰﻕ ﺋﯚﻟﭽﻪﻣﻠﯩﺮﯨﺪﯨﻜﻰ ﺋﻪﻗﻪﺋﺪﯨﺴﻰ.

1- ﺋﯚﺳﺘﯚﺑﯩﻠﻰﻕ ﺋﯚﻟﭽﻪﻣﻠﯩﺮﯨﺪﻩ ﺋﺎﺋﯩﻠﯩﻮﯨﻪﺗﻨﻰ ﺍﷲﻧﯩﯔ ﺋﻪﺳﯩﺮﻯ
ﺋﯩﺸﻠﯩﺘﯩﻠﮕﻪﻥ ﺋﺎﺋﯩﻠﯩﻮﯨﻪﺗﻠﻪﺭ ﺳﯜﻳﯜﺳﺘﯩﻤﺎﻟﻰ ﺋﺎﺭﻗﯩﻠﯩﻖ. 101
2- ﺋﻪﺳﯩﻠﻠﯩﻤﻠﻪﺭ ﺋﺎﺭﻗﯩﻠﯩﻖ، ﺳﯜﻳﯜﺳﺘﯩﻤﻠﻪﺭ ﺋﺎﺭﻗﯩﻠﯩﻖ. 102
3- ﺋﯚﻣﯜﺷﻜﻪ ﺋﯜﻧﯜﻣﻠﻪﺭ ﻛﯚﻣﭙﯜﺗﯩﺮﻟﻪﺭﻧﻰ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻤﻪﻛﭽﻰ،
ﺋﯜﻧﯜﻣﻠﯜﻙ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻤﻪﻛﭽﻰ ﺋﺎﺭﻗﯩﻠﯩﻖ ﺋﻪﺳﭙﺎﺑﻼﺭﻧﻰ ﺋﻪﺳﻪﭘﻠﻪﺷﺘﯜﺭﯨﺪﯗ
ﺋﺎﺳﺎﺳﻰ ﺋﯩﺸﻠﻪﺗﻜﯜﭼﻠﻪﺭﻧﻰ ﺋﻪﺳﻪﭘﻠﻪﺷﺘﯜﺭﯨﺪﯗ ﺋﯚﺗﻜﯜﺯﯨﺪﯗ
ﺋﺎﺭﻗﯩﻠﯩﻖ. 103
4- ﺋﯚﺳﺘﯚﺑﯩﻠﻰﻕ ﺋﯚﻟﭽﻪﻣﻠﯩﺮﯨﺪﻩ ﻛﯚﺯﻩﺗﻜﯜﭼﻠﻪﺭ ﺋﺎﺭﻗﯩﻠﯩﻖ. 104
5- ﺋﯚﺳﺘﯚﺑﯩﻠﻰﻕ ﻛﯚﺭﯛﻧﯜﺵ ﺋﯩﺸﻠﻪﺭﻧﻰ ﺋﯚﺯﮔﻪﺭﺗﯩﺶ. 105

6- ކެއެކަށް ދަންނަވާކުރަންޖެހޭނެ ތަނެއް، ތަނާ ގުޅިގެންވާ
ފަދަތަކެތި ލިޔެފައި. 107
7- ތެރެފުށުގައި ލައްކަންދާ ކެއެކަށް. 107
8- ފިލްމަކުން ހިނގާފައިވާ ތަންތަނާ ބެހޭގޮތުގައި، ދިވެހި
ފަދަކުންނާ ދަންނަވާކުރަންޖެހޭ ކަންކަން. 108
9- ދ ފިރިން ގުދަނުގައިވާ ކަންތައް ހުއްޓާ ގުދަނުގައި
ގުދަނުގެ ތެރެއިން ބޭރަށް ގުދަނުގެ ކެއެކަށް
ކެއެކަށް ކަނޑައަޅާ. 109
10- ކާތަކުރުކުރުގެ ކެއެކަށް ކަނޑައަޅާ. 111
11- ދަންނަވާކުރަންޖެހޭ ތަނެއް ތަކެއްގައިވުން. 112
12- ކަނޑުން ފެހިކުރުން. 114
13- ތިލްމާއިގެ ކެއެކަށް ތަރުޖަމާ ކުރުން. 116
14- ކެއެކަށްވާ ފެހިކުރުމަށް ތަކެތި ބަލައިގަތުމާ
ގުޅިގެންވާ ގުދަނުގައި. 117
15- ދަންނަވާކުރަންޖެހޭ ތަންތަނާ ގުޅުންހުރި ފިލްމުގައި
ކެއެކަށް ކަނޑައަޅާ ފިލްމުގައި ތާރީޚުގެ
ތެރެއިން ކަނޑައަޅާ ކަންކަން 118
ދިވެހިރާއްޖެ ކުންފުނި. 119
1- ދިވެހި 119
2، 3 ދިވެހިން ފަސޭހައިން ވަގުތުގައި ފިލްމަކަށް ދާނެ،
ކަނޑައަޅާ ކަންކަން. 121
4، 5 ތިރީގައިވާ ކަންކަން ކުރުމަށް ދެވޭ
ގަވާއިދު. 121
6- ތަކެތި ގެންނަ ގޮތް. 124
7- ދާނެ ތަކެތިތަކާ ފިލްމުގެ ކެއެކަށް. 124

-8 ތަކުރާރުކުރާނެ ގޮތް. 128

-9 ތަކުރާރުކުރާނެ ދަރިވަރުންގެ ހާލަތު ބަލާ ގޮތް 129

-10 ދިވެހި ބަހުގެ ވަކި ލަކުޒުތަކާ ގުޅިގެން ބަލާ ގޮތް. 132

ލަކުޒުތައް. 135

ލަކުޒުތައް ބަލައިގެންދާ ގޮތާ ގުޅޭ ތަކެއް. 135

ލަކުޒުގެ ގޮތްތަށް. 136

ލަކުޒުގެ ބާވަތްތައް. 140

1- ދިއަލޮގުތަށް. 140

2- ގުދަނަށް ލަކުޒުކުރުން. 141

3- ބާވަތް ބަލައިގަތުމުގެ ގޮތުން ލަކުޒުން. 141

4- ގޮތުގެ ގޮތުގައި ލަކުޒުކުރުން. 142

5- ބަލަމުންދާ ބަތަހައިގެ ގޮތުން ލަކުޒުން. 145

6- ބާއްދަކުރާތަން ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ލަކުޒުކުރުން. 146

ލަކުޒުގެ ގޮތްތަށް. 147

1- ލަކުޒުކަންކުރުމުގެ ދާއިރާ. 148

2- ބަލަންދާ ގޮތް. 148

3- ލަކުޒުކަންކުރުމުގެ ބަލަމުންދާ ގޮތާ ގުޅިގެން ލަކުޒުން. 151

4- ގުޅުންކުރާ ގޮތް ބަލާލުން. 152

5- ގުޅުންކުރާ ދަތުރުގައި، ގ ގުން ލަކުޒުކުރުން. 152

6- ގުދަނުގެ ތެރެއިން ފަސްކުރާ ގޮތް. 155

7- ބަލަމުންދާ ތަނުގެ ގޮތް. 156

8- ގުޅުންކުރާ ގޮތް. 157

9- ބާއްވާ ތަނުގެ ގޮތް. 159

10-ﻮﺸﯩﺋ ﯕﺴﺮﻮﺴﻤﻮﺒﻴﺮﻫ ﻫﻤﻮﻫﺴﺮﯕﺮﻫ ﺗﺮﻮﺴ. 160
11-ﺤﻮﮔﻮﺮﻤﻮﺒﻴﺮﺴ. 161
12-ﺛﺮﺒﻴﺴﻮﺮﻤﻮﺮﻫ ﺋﺴﺸﻮﺮﺴ. 162
13-ﻫﺮﻮﺮﻤﻫﺮﻤﻮ ﻮﺮﻫ ﻤﻮﺒﻴﺞﺮ ﺑﺮﯕﺒﻴﺴ. 164
14-ﻮﺸﯩﺒﻴﺮﺤﯕﺮﻫ ﺋﺴﺸﻫﺴﯩﺒﺮﺋﺴﺸﺒﻴﺴ. 165
15-ﻮﺸﯩﺒﻴﺮﺤﯕﺌﻤﻴﺮﻫ ﺗﺮﻫﺮﺒﻴﺴ. 169
16-ﻮﺸﯩﺒﻴﺴﻴﺮﻫﻮﺒﺑﺮﻮﺌﺴ ﺗﺮﻫﺮﺒﻴﺴ. 170
17-ﻮﺸﯩﺒﻴﺮﺤﺴﺮﺋﺮ ﺴﻮﺴﺮﻤﻮ ﺛﺮﻤﺮﺒﻫﻮﺒﻴﺴ. 172
ﻮﺸﯩﺒﻴﺮﺤﯕﺮﻫ ﺤﺮﺒﻴﺮﺴﺮﻤﻮﻫﻮﻫ. 175
ﻮﺸﯩﺋﻫﻴﺞ ﻴﺴﻮﻫﻮﻫ. 175
1- ﺛﺮﺗﺮﻫﺴﻮﺒﻴﺮ ﺗﺮﻤﺮﻤﺒﺴﻫﻫﻮﻫ ﺴﺮﺒﻫﻮﺴ. 175
(ﺭ) ﺒﻴﻫﺮﺑﺮﻫﺮﺒﻴﺴ. 175
(ﺭ) ﺤﺮﺑﺮﻫﺮﺒﻴﺴ. 175
(ﺱ) ﺋﺮﻤﺮﺴﻮﺋﺮﺤﻮﺴ ﻮﻫﻫﻫﻴﺴﺮﻮﺴ. 176
(ﺱ،ﻫ،ﻉ) ﺤﺴﺮ، ﺤﺜﺮﻫ ﻮﺜﺮﻫ ﺮﺑﻤﺴﻫﻫﻫﻮﻫ ﻴﻴﺴﺮﻮﺴ. 177
2- ﻫﺮﺮﺴﺛﺮﺑﻤﺴﻴﺴﺮﻤﻫ ﻤﺴﺮﺴﺮﻫ ﺮﺤﺴﺸﺠﺮﻴﻴﺴﻮﺴﻤﺴﻤﺮﻫ
ﺴﺮﻤﺮﻫﺴ ﺴﺮﺠﺮﺜﺮﺴ. 178
3- ﻫﻫﻫﺮﺑﺮﺋﺮﻫﺮﺑﺮﻫﺴ. 180
4- ﺑﺮﺜﺮﺴﺛﺮﻤﺮﺑﺑﺮﺛ ﺛﺮﺗﺮﺴﺸﺒﻴﺴ ﺛﺮﺗﺮﻫﺴﺮﻫ ﺮﺴﺮﺮﺒﺴﺸﺮﻫﺮﺑﻫﺮﺴ. 180
ﺑﺮﺋﺴﻤﻫﻫﺸ ﻮﺸﯩﺋ ﺸﺋﻫﻴﺞ ﻴﺴﻮﻫﻮﻫ. 184
(ﺭ) ﺮﺠﺑﻫﺴﺸﺴﻫﺋ ﺴﻫﺴﻫﺮ ﺮﺴﺮﺒﺴﺸﺮﻫﺮﺑﻫﺮ ﺴﺴﺮﺴ. 185
(ﺭ) ﺮﺴﺮﺴﺴﺜﺸ ﺮﻫﺮﺴﺸﺒﻴﺴ. 188
(ﺱ) ﺒﺜﺜﺮﻮﺴ. 189
(ﺱ) ﺜﻴﺮﻫﺮﻮﺴ ﺴﻮﺴﺒﻴﻫﺴ. 190
(ﻫ) ﻮﺸﯩﺋﻫﻴﺴﺒﻴﺮﺑﺮﻫﺮ ﺷﻫﻫﺒﻴﻫﻮﺴ. 192

(ء) ﷺ ﷺ ﷺ. 194
(ؤ) ﷺ ﷺ. 194
ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. 195
1- ﷺ ﷺ ﷺ. 195
2- ﷺ ﷺ. 196
3- ﷺ ﷺ. 196
ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. 199
1- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. 199
2- ﷺ ﷺ ﷺ. 202
3- ﷺ ﷺ ﷺ. 205
4- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. 207
5- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. 207
6- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. 209
ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. 212

ﷺ ﷺ. 214
1- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. 214
2- ﷺ ﷺ ﷺ. 216
3- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
ﷺ ﷺ ﷺ. 220
4- ﷺ ﷺ. 222
5- ﷺ ﷺ. 223
6- ﷺ ﷺ. 225
7- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ. 225

ދަތުރުގައި. 226
ދަތުރުގައި ފާހަގަކުރަންވާ ކަންތައްތައް. 227
1- ދަތުރުގައި ބޭނުންކުރާ ފައިސާ. 227
(ހ) ދަތުރުގައި ބޭނުންކުރާނެ ފައިސާގެ ބާވަތް. 228
(ށ) ބޭންކް ކާޑު. 231
(ނ) ދަތުރުގައި ބޭނުންކުރާ ބޭންކް، ފައިނޭންސް ކުންފުނި ފަދަ ތަންތަން. 232
(ރ) ދަތުރުގައި ބޭނުންކުރާ ފައިސާ ބަދަލުކުރުން
ހިންގާ ތަންތަން. 232
(ބ) ބިދޭސީ ފައިސާ ބަދަލުކުރުން. 233
2- ދަތުރުގައި ތަކެތި ގެންދިއުން. 233
3- ބަދަލު ހިފާ ފައިސާގެ ތަފާތު. 235
4- ދަތުރުން. 237
5- ދަތުރުގައި ކުރަންވާ ކަންތައްތައް. 237

ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރަށް ދަތުރުކުރާ ފަރާތްތަކަށް. 239
ދަތުރުކުރާ ގޮތް. 239
ދަތުރުގައި ގެންދާ ތަކެތި. 239
ބޭރުގެ ގޮތްތަކުގެ ސަރުޙַދުތަކުގައި ކަންކަން ކުރުން. 239
ގެންދާ ތަކެތި ބާއްވާ ގޮތް. 240
ދިވެހިރާއްޖެ ދާ ދުވަސް. 243

ދަތުރުގައި ފާހަގަކުރަންވާ ކަންތައްތައް. 248
1- ދުވަސްދަނޑި ބާއްވަން ދަތުރުގައި. 248
2- ތިމާދަނޑި ބާއްވާ ދަތުރުގައި. 254
3- ދަތުރުގައި ދިމާވާ ކަންކަން. 254

4- ތިބާއަށްވުރެ ހަނދާންވެ ހުންނަ ބަޔަކު. 257
5- ދެވަނަ ބަޔަކު ވިދާލާ ހުންނަ ބަޔަކު. 258
6- ތިބާ ދެކެ ހުންނަ ބަޔަކު ހުންނަ ބަޔަކު. 258
ހިނގާ ދާ ގޮތް. 259
ހިތަށް ގަންނަ. 259
ދުނިޔެ ދަނީ ކިހާ ގޮތަކަށް ތޯ. 259
ހިނގާ ދާ ގޮތް ބަދަލުވާ. 261
ދަންނަ ހިނގަނީ. 265
ހިނގާ ދާ ގޮތް ގެނައުން. 269

ތަނަވަސްކަން. 277
ދިވެހިން ދެކެ ފާހަގަ ކުރާ ގޮތް. 279
ތަނަވަސްކަމުގެ ދަށުން ކުރާ ކަންތައް. 280
ތަނަވަސްކަމުގެ ދަށުން ކުރާ ކަންތައް. 282
ތަނަވަސްކަމުގެ ދަށުން ކުރާ ކަމެއް. 289
ތަނަވަސްކަމުގެ ދަށުން ކުރާ ކަންތައް. 290
ތަނަވަސްކަމުގެ ދަށުން ކުރާ ކަންތައް. 291
ތަނަވަސްކަމުގެ ދަށުން ކުރާ ކަންތައް. 292

ދަށީގ ބާރު ތަކާ ތަނަވަސްކަން. 296
ދަށީގ ތަކާ ގުޅުންކުރާ ގޮތް. 296
ދަށީގ ކަމަކީ ކޮބާ؟ 296
ދަށީގ ގުޅުން ކަނޑާ. 298
ދަށީގ ގުޅުން ފާހަގަ ކުރާ ގޮތް ކިހިނެއް؟ 298
ދަށީގ ގުޅުން ފާހަގަ ކުރާ ގޮތް. 299

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 299

ﷺ 301
ﷺ 301
ﷺ 301
ﷺ 301
ﷺ 304
ﷺ ﷺ 305

ﷺ 306
ﷺ 306
ﷺ 306
ﷺ ﷺ 307
1- ﷺ (ﷺ 195 ﷺ 239)
2- ﷺ (ﷺ 196 ﷺ 239)
3- ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ
(ﷺ 196 ﷺ 239)
4- ﷺ (ﷺ 240)
5- ﷺ (ﷺ 243)
6- ﷺ 308
7- ﷺ 311

ﷺ 314
ﷺ 314
ﷺ 314

(ހ) ކަމާބޭހޮނު ވަކި ތިމަކީދަށުން ހަދާފައިވާ ކަނޑި،
ނުވަ ފުށުގައިވާ ތަނަށް ތިމަގަށް ލާ ތަނަށް ދިއުން.
(ށ) ލާ ތަނުގައި ހުންނަ ކަނޑި، ކަމާބޭހޭ ފުށުގައި
ކަނޑި ހަދާ ތަނުގައި ތިމަ ކަނޑި ހަދާ ތަނުގައި ލާ
ތަނުގައި ތިމަ ކަނޑި ހަދާ ތަނުގައި ލާ ތަނުގައި
ތިމަ ކަނޑި ހަދާ ތަނުގައި ލާ ތަނުގައި ތިމަ ކަނޑި
ހަދާ ތަނުގައި ލާ ތަނުގައި ތިމަ ކަނޑި ހަދާ ތަނުގައި
ލާ

ISBN 9991596577

ދިވެހިބަހުގެ ގާތް ތިރީގައި ލަފާކުރާ ގޮތް
ގ.ގ - ދިވެހިރާއްޖެ